ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမကြိုးတန်း

ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၀၁၂-ခုနှစ်
(ပြည်နယ် + တိုင်းဒေသကြီး- ၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်

သာသနာ	ကောဇာ	ခရစ်နှစ်
၂၅၅၆	၁၃၇၄	၂၀၁၂

ပထမကြိုးတန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ (၂၀၁၂)

ဤစာအုပ်၌ -

ပထမကြိုးတန်းဆိုင်ရာ -

၁။ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
၂။ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ
၃။ ပုစ္ဆာထုတ် စည်းမျဉ်းများ
၄။ ဘာသာစုံ မေးခွန်းများ
၅။ ဘာသာစုံ အဖြေများ
စသည်စသည်ဖြင့် ပို့ချသူ, သင်ယူသူများ နည်းရလောက်အောင်
ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ မှ
၂၀၀၄- ခုနှစ် ထုတ်ပြန်အပ်သော
ပြဋ္ဌာန်းချက်အသစ်များဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ဖြန့်ချီရေး

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်၊
အင်းစိန်မြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၃၂၂၂၂၊ ၀၁- ၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄၊ လိုင်းခွဲ- ၂၁၆။

http://www.dhammadownload.com

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမကြိုးတန်း

ပဒ္ဓာ + အဖြေစုံ

၂၀၁၂-ခုနှစ်
(ပြည်နယ် + တိုင်းဒေသကြီး- ၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်
ကောဇာ
၁၃၇၄

သာသနာ
၂၅၅၆

ခရစ်နှစ်
၂၀၁၂

http://www.dhammadownload.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း- ၂၀၁၂-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ။

အုပ်ရေ- ၁၀၀၀။

မျက်နှာဖုံး ဒီဇိုင်း နိုင်လင်း (စွယ်တော်)

ကွန်ပျူတာစာစီ စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့.
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်။

ထုတ်ဝေသူ- ဦးမြင့်ဦး
ရွှေကျေးစာပေ။

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်- ဦးမြင့်ဦး
သိန်းသန်းဦး ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်- ၁၁၉/၁၂၁၊
၃၄-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

တန်ဖိုး- **၂၂၀၀-ကျပ်။**

ဖြန့်ချိရေး- စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့.
ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊
အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း- ၀၉ ၇၃၀၅၉၃၃၂။

http://www.dhammadownload.com

ပဏာမ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	က မှ ဂ အထိ
၂။	ပထမပြန်စာမေးပွဲ သတ်မှတ်ချက်များ	ဃ
၃။	ပထမကြီးတန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ	ဃ မှ စ အထိ
၄။	ပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း	ဆ မှ ည အထိ
၅။	ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာ	ဋ မှ ဌ အထိ
၆။	ပဏာမ	၃
၇။	ဒွေမာတိကာဘာသာ	၁ မှ ၆၈ အထိ
၈။	ဓမ္မပဒဘာသာ	၆၉ မှ ၁၁၄ အထိ
၉။	ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ	၁၁၄ မှ ၁၈၀ အထိ
၁၀။	အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ	၁၈၁ မှ ၂၄၉ အထိ
၁၁။	အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ	၂၄၉ မှ ၃၁၀ အထိ
၁၂။	ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်းဘာသာ	၃၁၀ မှ ၃၈၂ အထိ
၁၃။	ပဋ္ဌာန်းဘာသာ	၃၈၂ မှ ၄၅၁ အထိ
၁၄။	ဘာသာပြန်ဘာသာ	၄၅၁ မှ ၄၇၅ အထိ

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာတိဝံသ (အင်းစိန်) ၏

ယမိုက် + ပဌာန်း + ဆန်း + မာတုကထာ DVD- များကို
အသုံးပြုလိုသူများ အတွက်
ရနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကောင်း ပါးအပ်ပါသည်။

အောက်ယမိုက်	**၇-ချပ်၊**	**အထက်ယမိုက်**	**၈-ချပ်၊**
ပဋ္ဌာန်း	**၈-ချပ်၊**	**ဆန်း**	**၂-ချပ်-**

အသုံးပြုလိုသူများ လွယ်လွယ်ကူကူ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက်
၁-ချပ် ၆၀၀/ကျပ် နှုန်းဖြင့်၊ အားလုံး ၁-စုံ ၁၅၀၀၀/ကျပ် နှုန်းဖြင့်
ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန် လိပ်စာများ

စာဝေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့-

ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်၊
အင်းစိန်မြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၃၂၂၂၂၊ ၀၁-၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄။ (လိုင်းခွဲ- ၂၁၆)

ထက္ကဓီတာ ထီလရှင် စာဆင်တိုက်

နန်းဦးမြို့သစ်၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း- ၀၉-၂၁၃၀၆၀၆၊ ၀၉-၄၇၀၆၃၀၄၉၊ ၀၇၂- ၂၂၀၇၈။

(ဝဋ္ဋ) ဝဆန်ဗီဇီထို ထုတ်လုပ်ရေး

တိုက်အမှတ်- ၈၊ ပထမအထပ်၊ ကျောင်းကုန်းလမ်း၊ ဂွစျေးအနီး၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း- ၀၉-၇၃၀၈၇၇၇၃၊ ၀၁- ၅၀၄၂၂၂။

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်းအမှာ

စာသင်နည်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပဋ္ဌကတ်သင်နည်းစနစ်ကို -

၁။ စာကြီးပေါက်သင်နည်း-

၂။ စာမေးပွဲစနစ်သင်နည်း- ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား တွေ့ရသည်။

ရှေးခေတ်က စာချ, စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေမခံဘဲ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်မှု, ကျမ်းဂန်ပေါက်ရောက်မှုကို ပဓာနထား၍ သင်ကြား လေ့လာကြသည်၊ သင်ကြားလေ့လာမှု ပြည့်စုံသောအခါ ထက်မြက်ထူးချွန်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အာဏာနည်ရွေးချယ်ပွဲ-

၁။ နှုတ်ဖြေ,

၂။ ရေးဖြေ

စာမေးပွဲဝင်ရောက် ဖြေဆိုသူများလည်း ရှိခဲ့သည်၊ ပုဂံခေတ်မှ **ဦးကျည်ပွေ့**- သည် ရေတစ်ခါငုပ် စဉ်းစားခန်း နှုတ်ဖြေစာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုပြီး ပညာရှင်ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှ **ကျော်အောင်စံထား ဆရာတော်** နှင့် **ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ**- စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များကိုလည်း စာမေးပွဲဖြင့် ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် အစိုးရခေတ်လောက်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေခံ၍ ပဋ္ဌကတ်သင်ကြားမှု ပြုလာကြသည်၊ စာမေးပွဲစနစ်ဖြင့် ပဋ္ဌကတ်သင်ကြားရာ၌ အခြေခံလုံလောက်စွာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံအောင် လေ့လာသင်ကြားသူများသည် များသောအားဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

၁။ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဦးသူရိယ၊

၂။ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်း အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ- စသည်တို့သည် စာမေးပွဲဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

အခြေခံလည်း မလုံလောက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်လည်း မပြည့်စုံ၊ ကောက်နုတ်ချက်ဖြင့် ဖြတ်လမ်းလိုက်သူများမှာ စာမေးပွဲအောင်သော်လည်း ထူးချွန်သူများ မဖြစ်ကြ။

http://www.dhammadownload.com

ပုစ္ဆာအဖြေစုံကျမ်း

စာမေးပွဲ အောင်မြင်ရန်နှင့် ဂုဏ်ထူးပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူများအတွက် ဤအဖြေစုံများကို စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအဖြေစုံစာအုပ်များသည် -

၁။ လမ်းညွှန်ကောင်း စွယ်စုံပညာရှင်တစ်ဦး သင့်အနားတွင် အမြဲတမ်း ရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

၂။ ပုစ္ဆာအာဘော်ကြံဆနည်းကိုလည်း ပေးပါလိမ့်မည်။

၃။ ဖြေနည်း, တင်ပြနည်းကိုလည်း ညွှန်ပြပေးပါလိမ့်မည်။

၄။ မေးခွန်းဟောင်း ရှာဖွေစုဆောင်းရခြင်း ဒုက္ခမှလည်း ကင်းဝေးအောင် ကူညီပါလိမ့်မည်။

၅။ မိမိဉာဏ်မမီသော ပုစ္ဆာအဖြေများကို ဖြေရှင်းပေးမည့် ပညာရှင်များ မိမိအနားတွင် အမြဲတမ်းရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ စသည် စသည်ဖြင့် သင်၏ လိုအပ်ချက်များကို လမ်းညွှန်ပေးပါလိမ့်မည်။

အဖြေစုံ ပမာဏ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အသီးသီးမှ ပထမပြန်ပုစ္ဆာများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း စုစည်းတင်ပြ ထားပါသည်၊ ယခု ခရစ်နှစ် ၂၀၁၂- ခုနှစ်တွင် တိုင်းဒေသကြီး ၈- တိုင်း၊ ပြည်နယ် ၉- ခု၊ အထူးအောင် ၁- ခု ပေါင်း ၁၈- တို့၏ ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေများ စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။

ပုစ္ဆာလိုအပ်ချက်

ယခု ၂၀၁၂- ခုနှစ် ပထမကြီးတန်းပုစ္ဆာများအနက်-
ကယား၊ ချင်း၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း (တောင်, မြောက်, ရှေ့) ဓမ္မပဒပုစ္ဆာများ ရှာဖွေ၍ မရခြင်းကြောင့် ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေ၊ ချင်း ဘာသာပြန်ပုစ္ဆာ မတ်ပြနိုင်သည်ကို သည်းခံခွင့်လွှတ်ကြဖို့ရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

စီစဉ်ထားပုံ

ဤအဖြေစုံစာအုပ်၌ ဘာသာရပ်ကို မူတည်၍ စီစဉ်ပါသည်၊ ဥပမာ-

၁။ ဝိနယဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၂။ ဓမ္မပဒဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၃။ သဒ္ဒါဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်တစ်ခု ချင်း၏ အဖြေများကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံအဖြစ် စီစဉ်တင်ပြထားပါသည်၊

http://www.dhammadownload.com

ပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အစဉ်များကို အက္ခရာအစဉ်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်၊ **ဥပမာ-**

ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး (အနောက်)၊ ပဲခူး (အရှေ့)၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရန်ကုန်၊ ရှမ်း(တောင်, မြောက်, ရှေ့)၊ ဧရာဝတီ၊ အထူးအောင်-တို့ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးစကား

ဤပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာအဖြေစုံစာအုပ်ကို သာသနာ့တာဝန်များ ကျောင်းတိုက်တာဝန်များစသည်ဖြင့် မအားမလပ်သည့်ကြားမှ ဝိုင်းဝန်ကူညီပေးကြသော ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်မှ စာချဂဏဝါစက သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ-များဖြစ်ကြသည့်-

ဦးကဥန၊ (အုပ်ချုပ်ရေးမှူး)-က အဘိဓာန်+ အလင်္ကာ+ ဆန်းဘာသာ၊

ဦးခေမာစာရ၊ (ပညာရေးမှူး)-က ယမိုက်ဘာသာ, ပဋ္ဌာန်းဘာသာ၊

ဦးသိရိနှာလင်္ကာရ၊ (စာချ)-က အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ၊

ဦးနန္ဒသာမီလင်္ကာရ (စာချ)က ဝိနည်းဘာသာ၊-တို့ကို ကူညီကာ ဖြေဆိုပေးကြပါသည်။

အရှင်ဝိမလာစာရာဘိဝံသ (စာချနှာယက) က အမေးနှင့် အဖြေများကို ပရုဖတ်ပေးပါသည်။ ဓမ္မပဒဘာသာ ဆိုင်ရာများကို ဖြေဆိုပေး, ကွန်ပျူတာစာစီ, စာရိုက်ပေးသော-

မကုသလဝတီ (သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ ဝိနယဝိဒူ) သကျဓီတာစာသင်တိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့-၏ အကူအညီကိုလည်း ရယူပါသည်။

အပြင်အဆင်မှစ၍ မိမိစိတ်ကိုင်းကျဖြစ်အောင် လိုအပ်သမျှအားလုံးကို စိတ်ရှည် လက်ရှည်နှင့် ကြိုးကြိုးစားစား ကွန်ပျူတာစာစီ, စာရိုက်ပေးသော-

အရှင်နန္ဒမာလာ (ငါန်းဇွန်) ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။

အရှင်နာရဒါလင်္ကာရ (စာချနှာယက)ရွှေညောင်ပင်တောရပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အရှေ့ကြို့ကုန်းရပ်ကွက်၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်-တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အချိန်မီရန် အလောတကြီး စီစဉ်ရခြင်း, ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အချိန်ယူ၍ ပြန်လည် မစီစစ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ချွတ်ယွင်းချက်, လစ်ဟင်းချက်များ များစွာပါရှိနိုင်ပါသည်။

အပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း, ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း, အကြံပြုခြင်း စသည်စသည်ဖြင့် မည်သည့် ကူညီမှုမျိုးမဆို ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် လက်ခံကြိုဆိုပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁-ရက်၊ ၁၃၇၄-ခု၊ (၁၆- ၁၀- ၂၀၁၂) အင်္ဂါဓန္ဒေ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်။

http://www.dhammadownload.com

ပထမပြန်စာမေးပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ချက်များ

၁။ မေးခွန်းလွှာတိုင်း ၃- နာရီ မေးခွန်းဖြစ်သည်၊ မွန်းတည့် ၁၂- နာရီမှ ညနေ ၃- နာရီ အထိ ဖြေခွင့်ရှိသည်။

၂။ အတန်းအလိုက်မေးမည့် မေးခွန်းအရေအတွက်နှင့် ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်းအရေအတွက်မှာ ဘာသာရပ်တိုင်းအတွက် ဖော်ပြလတ္တံ့ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အတန်း	မေးမည့်မေးခွန်း	ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း
ပထမငယ်တန်း	၆- ပုစ္ဆာ	၆- ပုစ္ဆာ
ပထမလတ်တန်း	၈- ပုစ္ဆာ	၈- ပုစ္ဆာ
ပထမကြီးတန်း	၁၀- ပုစ္ဆာ	၁၀- ပုစ္ဆာ

၃။ တစ်ပုစ္ဆာလျှင် ၁၀- မှတ်စီ သတ်မှတ်၍ အောင်မှတ် ၄၀- ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ဘာသာတိုင်း အောင်မှတ်ရမှ အတန်းအောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

၄။ အောင်မြင်သူများထဲမှ အမှတ်များရာအလိုက် တစ်နိုင်ငံလုံး ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်မည်။

၅။ ပထမပြန် စာမေးပွဲကို ရဟန်း, သာမဏေ, သီလရှင်နှင့် လူဝတ်ကြောင် မည်သူမဆို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ အောက်အောက်အတန်းကို အောင်မြင်ပြီးမှသာ အထက်အထက် အတန်းများကို ဝင်ခွင့်ရှိသည်၊ အထက်အထက် အတန်းများကို အောင်မြင်ပြီးသူသည် အောက်အောက်အတန်းကို ဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၇။ ပထမငယ်တန်းသို့ ဝင်ခွင့်ရသော အငယ်ဆုံးအသက်မှာ ၁၃- နှစ်ဖြစ်သည်၊ စာဖြေသော အချိန်တွင် ၁၃- နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ရမည်၊ ၁၃- နှစ် မပြည့်လျှင် ဝင်ခွင့်မပြု။

၈။ ပထမပြန် အထူးအောင်ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးမြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျမ်းစာများ
ပထမကြီးတန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ

၁။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ)

(က) ဒွေမာတိကာပါဠိ၊ အနက်၊ ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ကခ်ါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ- (ကျမ်းအစမှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။
လူနှင့် သီလရှင်များအတွက်-
(က) ဓမ္မပဒပါဠိတော် (သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ (သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

၂။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး

(က) ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး ၈-စောင် ပါဠိ၊ အနက်၊ ရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ရူပသိဒ္ဓိ (ကျမ်းအစမှ အဆုံးအထိ) ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ဂ) ပုစ်စစ် (အစမှ အဆုံးအထိ)နှင့် သုတ်စစ်။

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

(က) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၉-ပိုင်း ပါဠိ၊ အနက်၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ဋီကာကျော် (အစမှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

http://www.dhammadownload.com

(ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်စပ်၊ ရုပ်ကျဉ်း၊ ရုပ်ကျယ်၊ ပုဒ်၊ ပစ္စည်း၊ ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်ခွဲခြင်း၊ လိင်၊ ဝုစ်၊ ကာရန်၊ ဂိုဏ်း၊ ပဒမာလာစဉ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်)

ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးကျမ်းရင်းလာ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဆ်၊
ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းလာရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ် ၃- ပုဆ်၊
ပုဒ်စစ်၊ သုတ်စစ် ၁- ပုဆ်၊

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
မေးခွန်းလွှာ-၃

(က) **အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတစ်ကျမ်းလုံး-**

ပါဠိအာဂုံ ၁- ပုဆ်၊
အနက် ၁- ပုဆ်၊
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းရင်းလာ သရုပ်အဓိပ္ပါယ် ၄- ပုဆ်၊
ဋီကာကျော်ကျမ်းလာ အဓိပ္ပါယ် ၄- ပုဆ်၊

၄။ ပါဠိအဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း
မေးခွန်းလွှာ- ၄

(က) **ပါဠိအဘိဓာန်-**

ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုစေခြင်း ၁- ပုဆ်၊
မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုစေခြင်း ၁- ပုဆ်၊
ကျမ်းရင်း၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဆ်၊

(ခ) **သုဗောဓာလင်္ကာရ (အလင်္ကာတစ်ကျမ်းလုံး)-**

ပါဠိအာဂုံ ၁- ပုဆ်၊
အနက် ၁- ပုဆ်၊
သုဗောဓာလင်္ကာကျမ်းရင်းလာအဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဆ်၊
(ဂ) ဆွန်းကျမ်း ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဆ်၊

ဂုဏ်ရည်ဖြစ်ပေါ်
ဂါနုဏေ
ဂါဝေပရိ

http://www.dhammadownload.com

၅။ ယမက (အထက် ၅-ကျမ်း)

မေးခွန်းလွှာ - ၅

သခ်ၤါရယမိုက်မှ ၂- ပုစ္ဆာ၊
အနုသယယမိုက်မှ ၂- ပုစ္ဆာ၊
စိတ္တယမိုက်မှ ၂- ပုစ္ဆာ၊
ဓမ္မယမိုက်မှ ၂- ပုစ္ဆာ၊
ဣန္ဒြိယယမိုက်မှ ၂- ပုစ္ဆာ၊

မှတ်ချက်-

ပါဠိဝိဘင်းထုတ် ၃- ပုစ္ဆာ၊
အနက် ၃- ပုစ္ဆာ၊
အရကောက် ၃- ပုစ္ဆာ၊
အဓိပ္ပါယ် ၁- ပုစ္ဆာ၊

၆။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်

မေးခွန်းလွှာ - ၆

ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်-
ပါဠိအာဂုံ ၂- ပုစ္ဆာ၊
အနက်ပေး ၁- ပုစ္ဆာ၊
အရကောက် ၅- ပုစ္ဆာ၊
ဂဏ္ဍိအဓိပ္ပါယ် ၂- ပုစ္ဆာ၊

၇။ ဘာသာပြန်

မေးခွန်းလွှာ - ၇

ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုစေခြင်း ၃- ပုစ္ဆာ၊
မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုစေခြင်း ၃- ပုစ္ဆာ၊
ပါဠိဝေါဟာရများကို ထုတ်ပြ၍ ပါဠိဝါကျ
တည်ဆောက်စေခြင်း ၂- ပုစ္ဆာ၊

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ သမိုင်းတာဝန် ကျေပွန်စေ၊

၁၇။ လက်ရွေးစင် ပရိတ်+ ဂါထာ+ မန္တန်၊

၁၈။ ခရီးပန်းတိုင်နှင့်လက်ရွေးစင်ဆောင်းပါးများ အမှတ် ၂၊

၁၉။ အဂုံတွိရ်လက်ဆောင် စာပေအမှတ်စဉ်- ၂၀

စသည့်စသည့် စာအုပ်များကို-

ဖြန့်ချိရေး-

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်၊
အင်းစိန်မြို့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၃၂၂၂၊ ၀၁- ၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄။ (လိုင်းခွဲ- ၂၁၆)

http://www.dhammadownload.com

ပဏာမ

ဗုဒ္ဓံ တိလောကတိလကံ၊ ပဉ္ဉာဗျာကရဏဆေကလောကဂ္ဃံ။
ဝန္ဒိတွာန ကရိဿံ၊ မဟာပထမပဥ္ဉပဉ္ဇိဝါကျံ။

အဟံ– ပထမကြီးတန်းပုစ္ဆာအဖြေလွှာကို သေချာစေ့ငု အများရှုဘို့ ရေးပြုအားထုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊ **တိလောကတိလကံ**– သုံးပါးသူကို နတ်နှင့်လူတို့၏ မှန်ကူသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပေ ထသော၊ **ပဉ္ဉာဗျာကရဏဆေကလောကဂ္ဃံ**– မေးဖြေအရာ အလွန်လိမ္မာသဖြင့် သုံးဖြာလောက ထက် မြတ်တော်မူပေထသော၊ **ဗုဒ္ဓံ**– သစ္စာလေးလီ ခိုင်နှင်းဆီကို မမှိဆရာ ကိုယ်ချည်းသာလျှင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ **ဝန္ဒိတွာန**– ဦးညွတ်ရိုကျိုး ရှိခိုးပြီး၍၊ **မဟာပထမပဉ္ဉ ပဉ္ဇိဝါကျံ**– ပထမကြီးတန်းပုစ္ဆာ အဖြေဝိဿဇ္ဇနာကို၊ **ကရိဿံ**– ရေးသားတိထွင် ပြုစီရင်ပေအံ့။

http://www.dhammadownload.com

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိမ်တန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ မှားယွင်းသော အယူကိုယူသော ရဟန်းကို ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပုံပြု ပါဠိနှင့် သိက္ခာပုဒ်ကို မကျင့်လိုသော ရဟန်းက ပြောဆိုပုံပြု ပါဠိတို့ကို အသီးသီး ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုပါတိမောက် ရတနဝဂ်လာ သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အနုပညတ်သုံးချက်ပါသော သိက္ခာပုဒ်ကိုသာ စနစ်တကျ အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်လာ တိက္ကံ့ ဓမ္မာန်-၌ တိက္ကံ့ ဓမ္မာန် အရဖြစ်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြ၍၊ နိသိဒိုင်အခင်းသစ်ပြုလုပ်ရာ၌ လိုက်နာရမည့် အဓိကအချက်ကိုလည်း ကျမ်းရင်းမှီး၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ဘူတဂါမဝဂ်လာ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်နှင့် သပ္ပါဏကဝဂ်လာ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အထူးကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ နဟာနသိက္ခာပုဒ်အရ ပူသောကာလနှင့် အိုက်သောကာလတို့ကိုလည်း ရက်, လ-တို့ဖြင့် အသီးသီး ပိုင်းခြားပြခဲ့ပါ။

၅။ ဧကဂါမန္တရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်စေနိုင်သော ဘိက္ခုနီ၏ အပြုအမူတို့ကို ကျမ်းရင်းနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ဘိက္ခုနီများ မဆောင်ထားသင့်သော မိန်းမတို့၏ အဆင်တန်ဆာများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဆွေးမျိုးမတော်သော ဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့ထံမှ သင်္ကန်းကို များစွာတောင်းသော ရဟန်း၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အလှူရှင် ရည်မှန်းထားသည်ထက် ပိုအောင် သက်နှံးယက်စေသော ရဟန်း၊
(ဂ) မထေရ်ကြီးများအကြား တိုးဝှေ့၍ နေရာယူသော ရဟန်း၊
(ဃ) သံဃာက နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း၏အယူကို ယူ၍ အတုလိုက်သော ရဟန်းမ၊
(င) မနာမဖျားဘဲ ဗျားရည်ကိုတောင်း၍ လျက်သော ရဟန်းမ။

၇။ သိမ်သမုတ်ရာ၌ အဓိကပြည့်စုံရမည့် အချက်တို့ကို ရေးသား ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သိမ်နိမိတ်ကြားရာ၌ နိမိတ်အဖြစ် အသုံးပြုရသော အရာဝတ္ထု ၈-မျိုးတို့တွင် နိမိတ်လောက်သော တောင်ပို့၏ ပမာဏကိုသာ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၈။ "ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ"ဟူသည် မည်သို့သော စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကို ဆိုလိုပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ အမှုလကျွေ့ တံ အဓိကရဏ် ဟောတိ-၌ အမှုလကနှင့် အဓိကရဏ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၉။ သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ-၌ သုရာနှင့် မေရယတို့၏ အထူးကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ ယင်းသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ-၌ က ၄-မျိုးတို့တွင် အပလောကနကံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ဖြေဆို၍၊ အမာလွှမ်းသင်္ကန်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ မာယသ္မာ ဇဝံ အဝစ ။ပ။ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယ။
နှ တာဝါဟံ အာဝုသော ဇတသ္မိ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ၊ ယာဝ နအည့ဲ ဘိက္ခုံ ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပဋိပုစ္ဆာမိ။

၂။ (ဝိကာလဂါမပဝေသန သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အရ**
မေထုနဓမ္မသိက္ခာပုဒ်အရ ပါရာဇိကာအာပတ်၊
ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အရ သံဃာဒိသေသအာပတ်၊
အစေလကဝဂ် ရဟော ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပုဒ်အရ သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်တို့ကိုယူ။

http://www.dhammadownload.com

အဓိကအချက်

အခင်းဟောင်း၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သန်းထွာပမာဏဖြစ်သော အရပ်ကို ဖြတ်ယူ၍ အဆင်းပျက်အောင်ပြုခြင်းငှါ၊ အခင်းသစ်၌ ရောစပ်၍ ပြုလုပ်ရမည်။

၄။ ဘူတဂါမဝဂ်လာ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်ကို ခန္ဓကကိုယ်ပြင်ပ၌ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူ၍၊ သပ္ပါဏကဝဂ်လာ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်ကိုမူ ပိုးကောင်ရှိသောရေကို သောက်ခြင်းစသော ခန္ဓကကိုယ်အတွင်း သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။

ပူသောကာလ

နွေဥတု၏ အဆုံးတစ်လခွဲဖြစ်သော နယုန်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိသည် ပူသောကာလမည်၏။

အိုက်သောကာလ

မိုးဥတု၏ အစတစ်လဖြစ်သော ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့အထိသည် အိုက်သောကာလမည်၏။

၅။ **ဘိက္ခုနီ၏ အပြုအမူ**

တစ်ယောက်တည်း ရွာတစ်ပါးသို့ သွားခြင်း၊
တစ်ယောက်တည်း ညဉ့်၌ အဖော်နှင့်ခွဲ၍ နေခြင်း
ခရီးသွားစဉ် တစ်ယောက်တည်း ဂိုဏ်းမှ ချန်နေရစ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

တန်ဆာများ

ခါးကြိုးတန်ဆာ၊ ဦးခေါင်းသို့ ကပ်ရောက်ထိုက်သော တန်ဆာစသည်တို့ဖြစ်သည်။

၆။ (က) အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်, တတ္တုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်တို့အရ ဖြစ်သင့်သလို နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် သင့်နိုင်သည်။
(ခ) မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်အရ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ဂ) အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အရ သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဃ) ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာသိက္ခာပုဒ်အရ အတုလိုက်ရုံမျှကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊ သမနုဘာသနကံပြုပါလျက် အယူကို မစွန့်လျှင် ပါရာဇိကအာပတ်။
(င) သပ္ပိဝိညာပနသိက္ခာပုဒ်အရ ပါဠိဒေသနီအာပတ်။

http://www.dhammadownload.com

၇။ **အဓိကပြည့်စုံရမည့် အချက်**

နိမိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊
ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊
ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်း– တို့ဖြစ်သည်။

နိမိတ်လောက်သော တောင်ပို့

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သိမ်သမုတ်သောနေ့၌ ပေါက်သော လက်ရှစ်သစ်မြင့် လျက် နွားချိုပမာဏရှိသော တောင်ပို့သည် နိမိတ်လောက်၏။ ထို့အောက်ငယ်လျှင် မလောက်။

၈။ **ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ ဟူသည်**

ဝစ္စမဂ်, ပဿာဝမဂ်မေထုန်နှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အမူလက– ဒိဋ္ဌမူလစသည်တို့၏ မရှိသောကြောင့် အမူလကမည်၏။

အဓိကရဏ– သမထတို့သည် ငြိမ်းစေအပ်သောကြောင့် အဓိကရဏမည်၏။

၉။ **သုရာနှင့်မေရယတို့ အထူး**

မုန့်မှုန့်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော သေရည်သည် သုရာမည်၏။
ပန်းပွင့်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အရက်သည် မေရယမည်၏။ ဤသို့ထူးပါသည်။

အင်္ဂါ

၁။ သေရည် အရက်ဖြစ်ခြင်း၊
၂။ သောက်ခြင်းအားဖြင့် ၂– ပါး။

၁၀။ **အပလောကနကံ**

ညီညွတ်သောသံဃာ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထိုထိုဝတ္ထုကို ပြောကြားပြီး သံဃာတော်များ နှစ်သက်ပါသလား– ဟု သုံးကြိမ်မေးမြန်းသိစေပြီး ပြုအပ်သောကံကို အပလောကနကံ ဟုခေါ်သည်။

အမာလွှမ်းသင်္ကန်း

ချက်အောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဘက်အထက်၌ ယားနာ, သွေးစုနာ, အရည်ယိုသော အနာ, အိုင်းအနာတို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှါ ခွင့်ပြုအပ်သောသင်္ကန်းကို အမာလွှမ်း သင်္ကန်းဟုခေါ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ မာတုဂါမနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ရာ နေရာ၌ နေထိုင်ခြင်းကို ပြုသော ရဟန်း၏ အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်နှင့် ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံပြီး အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းလည်း မငြိမ်း ငြိမ်းစေဖို့ရာလည်း ကြောင့်ကြမစိုက်သော ရဟန်းမ၏ အပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ (က) ထေယျသတ္ထမှန်းသိလျက် ချိန်းချက်၍ ခရီးအတူသွားသော ရဟန်း၏ အပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) သြဝါဒူပသက်မနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို သဒ္ဒါနည်းကျ အတ္ထယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ အခင်းသစ်ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်း၏ အခင်းလုပ်ထုံး, လုပ်နည်းများကို ဒွေဘာဂသိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ ထုတ်နုတ်ရေးသားပြီးလျှင်၊ ရဟန်းတစ်ပါးက မိမိလက်ဖြင့် ခဲဖွယ်, ဘောဇဉ် မပေးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးပြခဲ့ပါ။

၄။ သိက္ခာပုဒ်လာ ကျင့်ဝတ်များကို လိုက်နာကျင့်ကြံလိုသော ရဟန်းတော်သည် မည်သည့် အချက်တို့ကို ပြုလုပ်ရပါသနည်း ပါဠိသာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ရဟန်းမများ တရားမစွဲကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်ဌာနများကို ရေး၍၊ ဗေဒင်ကို သင်ယူ/ပို့ချသော ရဟန်းမ၏ အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ် အမည်တို့ကို ရေးပြီးလျှင်၊ ဝါကျွတ်တိုင်း ရဟန်းမများ ဖိတ်မန်ရမည့် အကြောင်းအရာ ၃-ပါးကိုလည်း ရေးပြပါ။

၆။ ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်လိုသော ဘိက္ခုနီမ၏ ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်သာဓက ပြကာ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) အကပ်မခံဘဲ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသော ရဟန်း၊
(ခ) ခါးထောက်လျက် ဟန်ပါပါ မြို့တွင်းသို့ သွားသော ရဟန်း၊
(ဂ) ကိုယ်ကိုထု၍ ငိုသော ရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဧကရတ္တမွိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ-၌ "တိစီဝရ" အရကို ဖော်ပြ၍ အဘယ်သို့သော သာယာခြင်းကို ဥပနိဿတ်တဲ့ ဝါ သာဒိယေယျ-ဟု ခေါ်ပါသနည်း ကခ်ဳိအလိုကျ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၈။ အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်လာ ဇာန-အရ၌ သီတင်းကြီး, ဂိလာနစသော ရဟန်းတို့အား အဘယ်ကြောင့် မထစေထိုက်ပါသနည်း ရေး၍၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အရုပ်ကိုပြ၍ ခြောက်လှန့်ရာ၌ အခြောက်ခံရသူ မကြောက်က အာပတ်သင့်ပါမည်လော ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ လူ, သာမဏေအား ခြောက်လှန့်က အဘယ်အာပတ်သင့်ပါမည်နည်း ကခ်ဳိအလိုကျ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ တူလောနဒွသိက္ခာပုဒ်၌ ကခ်ဳိကျမ်းလာ ပြဆိုသော ရဟန်းတော်များအား အပ်စပ်သည့် ခေါင်းအုံးပမာဏကို ဖော်ပြ၍၊ အာပတ္တာဓိကရဏ်း ငြိမ်းစေနိုင်သော သမထများနှင့် တိဏဝတ္ထာရက သမထဖြင့် မငြိမ်းနိုင်သော အာပတ်များကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ စောရီမကို ရဟန်းခံပေးရာ၌ အဘယ်အခါတွင် အဘယ်အာပတ်သင့်သည်ကို ရေး၍၊ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ ကယား ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ ဘိက္ခု-ရဟော နိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘိက္ခုနီ အဓိကရဏသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (က) (ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)
(ခ) (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ **အခင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

သက်သက်မည်းနက်သော သိုးမွေးနှစ်ဖို့၊ ဖြူသောသိုးမွေး သုံးခုမြောက် ၁-ဖို့၊ ကြောင်သော သိုးမွေး လေးခုမြောက် တစ်ဖို့တို့ကို ယူ၍ ပြုလုပ်ရမည်။

ခဲဖွယ်, ဘောဇဉ်မပေးကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ

အစေလက- အဝတ်မဝတ်သောတက္ကတွန်း၊
ပရိဗ္ဗာဇက-ပရဗိုဇ်ရဟန်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာ-ပရိဗိုဇ်မ-တို့ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **ပြုလုပ်ရမည့်အချက်**

သိအောင် ပြုရမည်၊ မသိလျှင် မေးရမည်၊ မေးပြီးနောက် အခေါ်ကခေါ်က် အခါခါ ကြုံစည်ရမည်။

ပါဠိသာဓက– သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ အညာတမ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတမ္ဗံ ပရိပဉှိတမ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

တရားမစွဲကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များ

အိမ်ရှင်ယောကျ်ား, အိမ်ရှင်ယောကျ်ား၏သား, ကျွန်, အမှုလုပ်သမား, ပရိဗိုဇ်ရဟန်း တို့ ဖြစ်သည်။

၅။ **ကျဉ်းမြောင်းသောအရပ်ဌာနများ**– ပဿာဝမဂ်နှင့် လက်ကတီးကြားတို့ဖြစ်သည်။

သိက္ခာပုဒ်အမည်

ကိရဏ္ဍာနဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနသိက္ခာပဒ, တိရဏ္ဍာနဝိဇ္ဇာဝါစနသိက္ခာပဒတို့ဖြစ်သည်။

အကြောင်းအရာ ၃–ပါး– မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၆။ **ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်း**– ၁၂–ပါပြည့်ခြင်း၊ သမ္မုတိရခြင်း–တို့ဖြစ်သည်။

(က) ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(ခ) ခမ္ဘကတသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ဒုက္ကဋ်၊

(ဂ) ရောဒနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၇။ **တိစီဝရအရ**

တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်နည်းဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ကုန်သော သင်္ကန်းကြီးစသည် တို့တွင် တစ်ထည်ထည်ကိုယူပါ။

ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ–ခေါ်ပုံ

"ဤရွှေငွေသည် အရှင်ဘုရားအတွက် ဖြစ်ပါစေ"ဟု မျက်မှောက်၌တည်သော ရွှေငွေကို ဖြစ်စေ, "ဤမည်သောအရပ်၌ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ရွှေငွေသည် အရှင်ဘုရားအတွက် ဖြစ်ပါစေ"ဟု မျက်ကွယ်၌ရှိသော ရွှေငွေကိုဖြစ်စေ၊ အရှင်ဘုရားအတွက်ဟု ပြောဆို၍ စကားသက်သက်ဖြင့်လည်းကောင်း, လက်အမူအရာဖြင့်လည်းကောင်း, စွန့်လွှတ်အပ်သည်ကို ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် မပယ်ဘဲ စိတ်ဖြင့်လက်ခံ သာယာခြင်းကို ဥပနိက္ခိတ္တ သာဒိယေယျ–ဟု ခေါ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၈။ သီတင်းကြီးရဟန်းကို မိမိထက်ကြီးသောကြောင့် မထစေထိုက်၊
ဂိလာနရဟန်းကို မကျွမ်းမာသူဖြစ်သောကြောင့် မထစေထိုက်၊
သံဃာက ပေးအပ်သူကို ဘဏ္ဍာစိုး, ဓမ္မကထိက, ဂဏဝါစက, အာစရိယ–တို့အား ကျေးဇူးများခြင်း, ဂုဏ်ထူးရှိခြင်းကို မှတ်သား၍ အမြဲနေခြင်းငှါ ကျောင်းကိုမှတ်သားကာ သမုတ်ပြီးပေးအပ်သောကြောင့် မထစေထိုက်။

သင့်/ မသင့်

အခြောက်ခံရသူသည် ကြောက်သည်ဖြစ်စေ, မကြောက်သည်ဖြစ်စေ, ခြောက်သောရဟန်းအား သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

လူ, သာမဏေအား ခြောက်လှန့်ပါက ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

၉။ **အပ်စပ်သည့် ခေါင်းအုံးပမာဏ**

အနံအားဖြင့် ထောင့်သုံးထောင့်တို့တွင် နှစ်ထောင့်တို့၏အကြားသည် တစ်ထွာလက်လေးသစ်ရှိ၍ အလယ်၌ တစ်တောင် တောင်ဆုပ်ပမာဏရှိလျှင်လည်းကောင်း, အလျားအားဖြင့် တစ်ထွာဖြစ်စေ နှစ်တောင်ဖြစ်စေ ပမာဏရှိသောလျှင်လည်းကောင်း ရဟန်းတို့အား အပ်စပ်သည်။

အာပတ္တာဓိကရဏ်းငြိမ်းစေနိုင်သော သမထများ

သမ္မုခါဝိနယသမထ, ပဋိညာတကရဏသမထ, တိဏဝတ္ထာရကသမထ–တို့ဖြစ်ပါသည်။

မငြိမ်းစေနိုင်သော အာပတ်များမှာ

ပါရာဇိကအာပတ်, သံဃာဒိသေသအာပတ်, ဂိဟိပဋိသံယုတ္တအာပတ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ **အာပတ်သင့်ပုံ**

ဂိုဏ်းရှာခြင်း, ကမ္မဝါစာဆရာရှာခြင်း, သပိတ်သင်္ကန်းရှာခြင်း, သိမ်သမုတ်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း, ဥတ္တာအဆုံး၌လည်းကောင်း ဒုက္ကဋ်၊ ကမ္မဝါစာ နှစ်ကြိမ်အဆုံး၌ ထုလ္လစ္စည်း, ကမ္မဝါစာသုံးကြိမ်အဆုံး၌ သံဃာဒိသေသ်။

ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ၏ အဓိပ္ပါယ်

ယာဂု, ဆွမ်း, အဖျော်, ခဲဖွယ်–စသည်တို့ကို ကူညီဝိုင်းဝန်း၍ ကျိုချက်ပြုလုပ်ပေးခြင်းဟူသော လူတို့၏ အမှုကိစ္စကို ဂိဟိဝေယျာဝစ္စဟု ခေါ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

၁။ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့ မေ့ကျန်ခဲ့သော ဩ, ငွေ, ရတနာပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရဟန်းတော်များ ကျင့်ရမည့်ဝတ္တရားပြ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အဓိကရဏ်းများငြိမ်းအောင် တာဝန်ယူပြီးဖြစ်ပါလျက် တစ်စုံတစ်ရာအန္တရာယ်မရှိဘဲ မိမိလည်း မပြုလုပ်, သူတစ်ပါးကိုလည်း မပြုလုပ်ခိုင်းသော ရဟန်းမအား အပြစ်သင့်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ အဘယ်အမှုမျိုးကို ပြုလုပ်နေသော ရဟန်းကို "ကုလဒူသကရဟန်း" ဟု ခေါ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ကုလဒူသကအမှုများကိုလည်း သိသာရုံမျှ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ၎င်းအမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် မည်သည့် အပြစ်သင့်ပါသနည်း? ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ တောရကျောင်းနေရဟန်းဒုတ်များသည် မိမိပိုင် တိစီဝရိတ်သင်္ကန်းကို ရွှာတွင်း၌ ထားနိုင်ခြင်း အင်္ဂါများကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ဖြေဆို၍၊ ဩဝါဒဝဂ်လာ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်နှင့် သပ္ပါဏကဝဂ်လာ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုတို့၏ အထူးကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဥဏ္ဏသမယ, ပရိဠာဟသမယ အခါတို့ကို ပိုင်းခြားပြ၍၊ အာမကဓညသိက္ခာပုဒ်လာ စပါးစိမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဘိက္ခုနီမများ မပြုလုပ်သင့်သော ကိစ္စတို့ကိုလည်း ကျမ်းရင်းလာ အတိုင်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ နွေရာသီအားလပ်ချိန်မှာ စိတ်ပြေလက်ပျောက် ပြည်သူဥယျာဉ်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသောရဟန်း, ရဟန်းမများ မည်သည့်အပြစ်သင့်ပါသနည်း? သာဓကပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ ဘိက္ခုနီမများ သီးခြားဒေသနာပြောကြားထိုက်သော ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်လာ အဒိန္နာ-အရကို ကောက်ပြ၍၊ ဥယျာဓိက, ဗလဂ္ဂ, သေနာဗျူဟတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကခ်ဴအလိုကျ အသီးသီး ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ-၌ အဘယ်ကံမျိုးကို "ဓမ္မိကကံ" ဟု ခေါ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍ အပလောကနကံ ပြုရမည့်ဌာနများကိုလည်း ညွှန်ကြားခဲ့ပါ။

၉။ အောက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) တို့ကို ကခ်ါအလိုက္ခ အသီးသီး အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။
(က) စီဝရသင်္ကန်းမနီယ၊ (ခ) အာဝသထစီဝရ၊ (ဂ) ပသာခ။

၁၀။ အောက်ပါ ရဟန်း, ရဟန်းမများ သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိကွာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ် ဖြေဆိုပါ။
(က) ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမလက်ထဲ၌ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း၊
(ခ) ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းပေးသော ရဟန်း၊
(ဂ) တရားသဖြင့် ငြိမ်းပြီးသော အဓိကရဏ်းကို နောက်ထပ်ကံပြုဖို့ရန် အယူခံဝင်သော ရဟန်း၊
(ဃ) ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းမ၊
(င) ဆွမ်းစားသော ရဟန်းအား ယပ်ခတ်၍ ပြုစုသော ရဟန်းမ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ရတနသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဘိက္ခုနီအဓိကရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **ကုလဒူသကရဟန်း**

ပန်းပေးခြင်းစသည်တို့ဖြင့် လူတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်းအမှုကို ပြုနေသော ရဟန်းကို ကုလဒူသကရဟန်းဟု ခေါ်သည်။

ကုလဒူသကအမှု

ပန်းပေးခြင်း, သစ်သီးပေးခြင်း, ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန့်ပေးခြင်း, မြေညက်ပေးခြင်း, ဝါးပေးခြင်း, ဒန်ပူပေးခြင်း, ခြေဖြင့်သွားခြင်း, ဆေးကုခြင်းအားဖြင့် ၈-ပါးရှိ၏။

၎င်းအမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **သင်္ကန်းထားနိုင်ခြင်းအင်္ဂါ**

ဥပဝသ– ပုရိမဝါကျွတ်သူဖြစ်ခြင်း၊
ကတ္တိကပုဏ္ဏမ– တန်ဆောင်မုန်းလဖြစ်ခြင်း၊
အရညကသေနာသန– လေးအပြန်ငါးရာဝေးသော တောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊
သာသင်္သမ္မတသပဋိဘယ– သာသင်္သပဋိဘယဖြစ်ခြင်း– တို့ဖြစ်သည်။

သိက္ခာပုဒ်နှစ်ခုအထူး

သြဝါဒဝဂ် သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်၌ ဘိက္ခုနီနှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ ခရီးအတူသွားခြင်း ဖြစ်၏။

သပ္ပါဏကဝဂ် သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်၌ မာတုဂါမနှင့် အတူတိုင်ပင်၍ ခရီးအတူသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ထူးပါသည်။

၅။ ဥဏ္ဏသမယ, ပရိဠာဟသမယ– (ကချင် ၄–၍)

မပြုလုပ်သင့်သော ကိစ္စများ

ဘိက္ခုနီသည် စပါးစိမ်းကို ကိုယ်တိုင်တောင်းခြင်း သူတစ်ပါးကို တောင်းစေခြင်း ကိုယ်တိုင်လျှော်ခြင်း သူတစ်ပါးကို လျှော်စေခြင်း ကိုယ်တိုင်ထောင်းခြင်း သူတစ်ပါးကို ထောင်းစေခြင်း ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ချက်စေခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ကောင်းပါ။

၆။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရာဇာဂါရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ အာရာမံ ဝါ ဥယျာနံ ဝါ ပေါက္ခရဏိံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ ပါစိတ္တိယံ– ကိုထောက်၍ ရဟန်းမအား သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊ ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

ပစ္စည်းသရုပ်– ထောပတ်၊ ဆီ ပျာ၊ တင်လဲ၊ ငါး၊ အသား၊ နို့ရည်၊ နို့ခဲမုံး– တို့ဖြစ်သည်။

၇။ **အဒိန္နအရ**

ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အကပ်ခံရသောရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသိ၌ တည်၍ ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိဂ္ဂိယသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် မပေးအပ်, မကပ်အပ်, အကပ်မခံအပ်သော အာဟာရကို အဒိန္နအရ ယူရပါသည်။

ဥယျောဓိက–

တက်၍ တက်၍ စစ်ထိုးရာ ပြင်းစွာပုတ်ခတ်ရာအရပ်သည် ဥယျောဓိကမည်၏။

ဗလဂ္ဂ– စစ်သည်အစုကို ရေတွက်ရာ အရပ်သည် ဗလဂ္ဂမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

သေနာဗျူဟ-

စစ်တပ်စုဝေးတည်နေပုံအထူး(၀၇)စစ်ဆင်ခြင်းသည် သေနာဗျူဟာမည်၏။

၈။ ဓမ္မ, ဝိနယ, သတ္ထုသာသနဖြင့် ပြုအပ်သော အပလောကနကံ, ဥတ္တိကံ, ဥတ္တိဒုတိယကံ, ဥတ္တိစတုတ္ထကံ-ဟူသော ကံလေးပါးတို့ကို ဓမ္မိကကံ-ဟုခေါ်သည်။

အပလောကနကံ၏ ပြုရမည့် ဌာနများ

သြသာရဏဌာန, နိဿရဏဌာန, ဘဏ္ဍုကမ္မဌာန, ဗြဟ္မဒဏ္ဍဌာန, ကမ္မလက္ခဏဌာန-တို့ဖြစ်သည်။

၉။ (က) အခြားသောရဟန်းမ၏ ဥစ္စာကို မပန်ပြောဘဲ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန်ပြန်ပေးထိုက်သော သင်္ကန်းငါးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်ကို စီဝရသင်္ကန်မနိယ-ဟုခေါ်သည်။

(ခ) ဥတုလာသော ဘိက္ခုနီမတို့ သုံးစွဲပါကုန်-ဟု လျှောက်ထား၍ လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို အာဝသထစီဝရဟု ခေါ်သည်။

(ဂ) သစ်ပင်၏ သစ်ခက်တို့သည် ကွဲပြားဖြာထွက်သွားသကဲ့သို့ ချက်အောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်း နှစ်ဖက်တို့၏ အထက်အရပ်မှ ပေါင်နှစ်ဖက်တို့ ကွဲပြားသွားသောကြောင့် ထိုချက်အောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်တို့၏ အထက်အရပ်ကို ပသာခဟု ခေါ်ပါသည်။

၁၀။ (က) စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ခ) စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) ဥက္ကောဋနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဃ) ကဗဋာဝစ္ဆဒကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်၊
(င) ဥပတိဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလင်္ဂနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်, သံဃာဒိသေသ်လာ ၅-ခုမြောက် သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိမှနိဒါန်းအောင် ရေးသားပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဘိက္ခုပါတိမောက် မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်း၏ စီမံအခြင်းအရာကို ပြဆိုသော ပါဠိတို့ကိုသာ တိကျစွာ အနက်ရေးသားပြပါ။

၃။ ဘိက္ခုပါတိမောက် သံဃာဒိသေသ်၌ ဩတိဏ္ဏသဒ္ဒါပါသော သိက္ခာပုဒ်များကို အမည်မျှသာ ရေး၍၊ လွှင်တီးခေါင်၌ ပစ်မထားကောင်းသော သံယိကပစ္စည်းများကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

၄။ ရဟန်းတော်များ နဟာနသိက္ခာပုဒ်အရ ရေချိုးနိုင်ရာအခါတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ နိသီဒိုင်အခင်း, အမာလွှမ်းအခင်းတို့၏ အလျား/အနံတို့လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်ဖြင့် ဖော်ထုတ်ပြပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ ရဟန်းမများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ယာဝတတိယက သံဃာဒိသေသ်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အမည်မျှသာ ဖော်ပြ၍၊ ရဟန်းမများ ပါဠိဒေသနီ သင့်စေနိုင်သော ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း အစဉ်ကျအောင် ရေတွက်ပြပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

(က) ဝိကာလအခါ ဘောဇဉ်စားသော ရဟန်း၊
(ခ) ရဟန်းတစ်ပါး၏ ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကို သိလျက် ဖုံးလွှမ်းသော ရဟန်း၊
(ဂ) ဆွမ်းကို ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်လျှက် စားသော ရဟန်း၊
(ဃ) ကြက်သွန်ဖြူစားသော ရဟန်းမ၊
(င) လူတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို လုပ်ဆောင်ပေးသော ရဟန်းမ။

၇။ စတုဝဂ္ဂသံဃာ, ဒသဝဂ္ဂသံဃာတို့ ပြုနိုင်သော ကံများကို ကခ်ါနှင့်အညီ ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ သတ္တဘ္ဘန္တရ သိမ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကခ်ါအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ဘိက္ခုပါတိမောက် တတိယပါရာဇိကလာ မနုဿဝိဂ္ဂဟအဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား၍၊ ဘေဒါနုဝတ္တက သိက္ခာပုဒ်၌ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ–ဟုဆိုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးပြပါ။

၉။ ဘိက္ခုပါတိမောက် ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌ပါသော သေယျအခင်းအမျိုးအစားတို့ကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာ တွဲစပ် ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အဒိန့် မုခဒ္ဒါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယျ-၌ အာဟာရ အရတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက် သမ္မာဓလောမ သိက္ခာပုဒ်လာ သမ္မာဓ အရတို့ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏ ပဌမသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဋိရေးလေ။)

၂။ ဣဒံ ခေါ အာဝုသော ။ပ။ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာမ-ဟူသောပါဋိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒ၊ အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒ-တို့ဖြစ်သည်။

သံဃိကပစ္စည်းများ- ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို, ခတ်အခင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။

၄။ ပူသောအခါ, အိုက်သောအခါ, မကျန်းမာသောအခါ, အမှုလုပ်သောအခါ, အဓွန့်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသောအခါ, မြူနှင့်တကွလေပြင်းထ၍ မိုးကျသောအခါတို့ဖြစ်သည်။

နိသီဒိုင်အခင်းပမာဏ

မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၂-ထွာ၊ အနံ ၁-ထွာခွဲ

အမာလွှမ်းအခင်းပမာဏ

မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၄-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာတို့ ဖြစ်ကြသည်။

၅။ **သိက္ခာပုဒ်အမည်**

သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခဏသိက္ခာပဒ၊ အဓိကရဏ ကုပိတသိက္ခာပဒ၊
ပါပသမာစာရပဌမသိက္ခာပဒ၊ ပါပသမာစာရ ဒုတိယသိက္ခာပဒ၊

ပါဋိဒေသနီယဝတ္ထု- (ကရင် ၆-ရှု)

၆။ (က) ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ခ) ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) ပတ္တသညီ ဘုဥ္ဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
(ဃ) လသုဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(င) ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

http://www.dhammadownload.com

၇။ စတုဝဂ္ဂသံယာသည် ဥပသမ္ပဒကံ, ပဝါရဏာကံ, အဗ္ဘာနကံ- တို့မှတပါး ကြွင်းသော သံဃကံအာလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်၊ ဒသဝဂ္ဂသံယာသည် အဗ္ဘာနကံ- မှတပါး ကြွင်းသော သံယာ ကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်

ရွာမရှိသော တောဌ ပတ်ဝန်းကျင် အဗ္ဘန္တရ ၇- ခုတို့သည် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မည်၏။

၈။ **မနုဿဝိဂ္ဂဟ**

ကလလရေကြည်မှစ၍ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သော လူဇာတ်ရှိသောသူကို ဆိုလိုသည်။

ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ

၃- ပါးထက်ပိုသော ရဟန်းတို့သည် ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ကြသောကြောင့် ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ- ဟု ဆိုသည်။

၉။ **သေယျာသရုပ်**

ဘိသိ- ဘုံလျှိ၊ စိမိလိကာ- အဝတ်ကြမ်း၊ ဥတ္တရတ္ထရဏ- အပေါ်လွှမ်းအခင်း၊ ဘူမတ္ထရဏ- မြေအခင်း၊ တဋ္ဋိကာ- ဖျာကြမ်း၊ စမ္မခဏ္ဍာ- သားရေပိုင်း၊ နိသီဒန- နိသီဒိုင်၊ ပစ္စတ္ထရဏ- သီးခြားအခင်း၊ တိဏသန္ထာရ- မြက်အခင်း၊ ပဏ္ဏသန္ထာရ- သစ်ရွက်အခင်း တို့ဖြစ်သည်။

၁၀။ **အာဟာရအရ**

ယာဝကာလိက, ယာမကာလိက, သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝိက ၄- မျိုးတို့ဖြစ်သည်။

သမ္မာဓအရ- လက်ကတီးကြားနှင့် ကျင်ငယ်စွန့်ရာအရပ်တို့ကိုယူပါ။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ
၁၃၇၃- ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆- ၄- ၂၀၁၂) တနလ်္ဂာနေ့

၁။ အောက်ပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိမှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ-
(က) ဘိက္ခုပါတိမောက် စီဝရအစ္ဆိန္နသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ဓောရီဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပုဒ်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အောက်ပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို နိဿဉ်းကျကျ အနက်ပေးခဲ့ပါ–
(က) ဘိက္ခုပါတိမောက် ဒုဗ္ဘလသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ဒုတိယိကဉ္ဇယျောဇန သိက္ခာပုဒ်။

၃။ ငါးဖွဲ့မပြည့်သေးဘဲ သပိတ်သစ်တောင်းမိသောရဟန်း၏ လိုက်နာပြုကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်နှင့် ပင့်ဖိတ်၍ မုန့်ကို နှစ်သပိတ်, သုံးသပိတ် အလှူခံလာသော ရဟန်း၏ လိုက်နာပြုကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၄။ လခွဲအတွင်း၌ ရဟန်းတို့ကို ရေချိုးခွင့်ရှိသောအခါများကို ဖော်ပြ၍၊ အပ်စပ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်း၏ ပမာဏကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သေခိယသိက္ခာပုဒ် ၇၅–ခုတို့ကို အောက်ပါအုပ်စု ၅–မျိုးတို့ဖြင့် သခ္ခ်ာမျှ ခွဲခြား ဖြေဆိုပါ။
(က) သင်္ကန်းဝတ်ရုံမှု သက်သက်ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) သွားလာနေထိုင်မှုဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၊
(ဂ) အစားအသောက်နှင့်ဆက်စပ်သမျှ သိက္ခာပုဒ်၊
(ဃ) တရားဟောပြောမှုဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၊
(င) ခန္ဓာကိုယ်မှ အညစ်အကြေးစွန့်ပစ်မှုဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်။

၆။ အောက်ပါ ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့အား သင့်ရောက်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ–
(က) မာတုဂါမ၏ ဦးခေါင်းကို ခြေဖြင့် တို့ထိသောရဟန်း၊
(ခ) သင်္ကန်းပျောက်၍ ဖိတ်ကြားထားလျက် ဆွေမျိုးမတော်သူထံမှ သင်္ကန်းတစ်စုံထက်ပို၍ အလှူခံသော ရဟန်း၊
(ဂ) သံဃာက နှင်ထုတ်ထားသော ဘိက္ခုနီကို သံဃာအား မပန်ကြားဘဲ သံဃာ့ဘောင်သို့ ပြန်သွင်းသော ရဟန်းမ၊
(ဃ) အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သပိတ်ကို သိုမှီးသော ရဟန်းမ၊
(င) ဝါတွင်းကာလ၌ ညအိပ်ခရီးထွက်သော ရဟန်းမ။

၇။ သမ္မုတိသံဃာ ၅–မျိုးတို့ကို ၎င်းသံဃာတို့ ပြုလုပ်နိုင်သောကံတို့ဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်လာ ဟတ္ထ, ဝေဏိ, အင်္ဂ အရတို့ကို ကခ်ီအလိုကျ ဖော်ပြ၍ ယင်း သိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ဥဇ္ဈာသို့ ကထိနေ ဟူသော စကားရပ်၌ အဘယ်သို့ပြုသည်ကို ကထိန်နုတ်သည်ဟု ခေါ်ကြောင်း ဖြေဆို၍၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း မာတိကာ ၈-ပါးတို့ကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အဘယ် မုသာဝါဒဖြင့် ပြောဆိုလျှင် အဘယ်အာပတ်သင့်ကြောင်း ကခ်ီအလိုကျ ခွဲခြားပြ၍၊ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁။ (ပါဠိလွယ်ပြီ။)

၂။ (အနက်လွယ်ပြီ။)

၃။ ရဟန်းပရိသတ်၌ နိဿဂ္ဂိသပိတ်ကို စွန့်ရခြင်း၊ ထိုစွန့်အပ်ပြီးသော သပိတ်ကို မထေရ်ကြီးမှစ၍ ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ယူစေရခြင်း၊ မယူချင်၍ ကျန်နေသောသပိတ်ကိုမှ ထိုရဟန်းအား ကွဲသည်တိုင်အောင် ဆောင်ရမည်ဟု ပြော၍ ပေးရမည်။

မုန့်အလှူခံရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ်

ထိုခံယူရာအရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဝေဖန်၍ စားရမည်။

၄။ **ရေချိုးခွင့်ရှိသောအခါ-** (ချင်း ၄-ရွှ)

မိုးရေခံသင်္ကန်းပမာဏ

မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၆-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာခွဲ။

၅။ (က) ၄-ပုဒ်၊
(ခ) ၂၄-ပုဒ်၊
(ဂ) ၃၀-ပုဒ်၊
(ဃ) ၁၆-ပုဒ်၊
(င) ၃-ပုဒ်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်၊
(ခ) တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) ဥက္ခိတ္တကာနုဝတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်၊
(ဃ) ပတ္တသန္နိစယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(င) အန္တောဂဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၇။ စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ဥပသမ္ပဒကံ, ပဝါရဏာကံ, အဗ္ဘာနကံ– တို့မှတပါး ကြွင်းသော သံဃကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

ပဉ္စဝဂ္ဂသံဃာသည် မဇ္ဈိမဇနပုဒ်၌ ဥပသမ္ပဒကံနှင့်အဗ္ဘာနကံတို့မှတပါး ကြွင်းသော သံဃကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

ဒသဝဂ္ဂသံဃာသည် အဗ္ဘာနကံမှတပါး ကြွင်းသော သံဃကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

ဝီသတိဝဂ္ဂသံဃာနှင့်အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂသံဃာတို့သည် သံဃကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

၈။ **ဟတ္ထ, ဝေဏိ, အင်္ဂ– အရ**

တတောင်ဆစ်မှစ၍ လက်သီးဖျားတိုင်အောင် ဟတ္ထအရယူရ၏။

ထုံးဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ, မထုံးဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ ဆံပင်သက်သက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း, အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိသော ချည်၊ ပန်းမျိုးစုံ၊ ငွေပန်း၊ ရွှေကြိုး၊ ပုလဲသွယ် စသည်တို့တွင် တစ်ပါးပါးနှင့် ရောသောဆံပင်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဆံပင်အစည်းကို ဝေဏိအရယူရပါသည်။

(တစ်နည်း) ဝေဏိသဒ္ဒါဖြင့် အမွှေးတို့နှင့်တကွ ဆံပင်အမျှင်တို့ကိုလည်း ယူရပါသည်။
ဟတ္ထ, ဝေဏိမှကြွင်းသော အင်္ဂါကြီးငယ်တစ်ကိုယ်လုံးကို အင်္ဂအရယူရပါသည်။

အင်္ဂါများ

လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ မိန်းမဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂရှိခြင်း၊
ထိုကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် လုလ့ွပြုခြင်း၊ လက်ကို ကိုင်ခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ဥဗ္ဘတသို့ ကထိနေ– ဟူသောစကားရပ်၌ ကထိန်ခင်းထားသဖြင့် ရရှိနေသော အကျိုးအာနိသင်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ခြင်းကို ကထိန်နှုတ်သည်ဟု ခေါ်သည်။
မှတ်ချက်။ ။ကခ်ါအဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်မပါ။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာရှုဖြေထားသည်။

http://www.dhammadownload.com

ကထိန်နတ်ခြင်းမာတိကာ ၈-ပါး

ဖဲသွားခြင်းအဆုံးရှိသော နတ်ခြင်း၊
သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်း အဆုံးရှိသောနတ်ခြင်း၊
သင်္ကန်းလျှာအဝတ် ပျောက်ဆုံးခြင်းအဆုံးရှိသော နတ်ခြင်း၊
ကထိန်နှုတ်ကြသတဲ့ဟု မှာကြားခြင်းအဆုံးရှိသော နတ်ခြင်း၊
အာသာပြတ်စဲခြင်းရှိသော နတ်ခြင်း၊
ဥပစာရသိမ်အပြင်၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန်ခြင်းရှိသော နတ်ခြင်း၊
အတူတကွနတ်ခြင်းရှိသော နှုတ်ခြင်း- တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ **အာပတ်သင့်ပုံ**

ဥတ္တရိမနုဿကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မုသားပြောလျှင် ပါရာဇိကအာပတ်သင့်၏။
အမှုလကပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသားပြောလျှင် သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်၏။
အမှုလကသံဃာဒိသေသအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသားပြောလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။
အာစာရဝိပတ္တိဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသားပြောလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။
သိရှိနားလည်သူအား ပရိယာယ်ဖြင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မုသားပြောလျှင် ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်သင့်၏။ မသိသူအားပြောလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

အနာပတ္တိပုဂ္ဂိုလ်များ

မစူးစမ်းဘဲ မုသားပြောမိသူ၊
အခြားစကားကို ပြောမည်ဟု ဆင်ခြင်ပြီး အခြားတစ်ပါးကို ပြောမိသူ၊
ဥမ္မတ္တကရဟန်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့။

၁။ ရဟောနိသဇ္ဇ, ရဟောပဋိစ္ဆန္န သိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် တစ်ထပ်တည်းတူသော်လည်း အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သီးခြားပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဆတ္တုပါဟနဝဂ်လာ ဆုပ်နယ်, ပွတ်သပ်ခြင်းကြောင့် အပြစ်ဖြစ်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ သုံးကြိမ်တောင်း ခြောက်ကြိမ်ရပ်သော်လည်း သင်္ကန်းမရရှိပါက ဆက်လက်ပြုလုပ်ရမည့် အစီအစဉ်များကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ နိသိဒ္ဒိုင်အခင်းအား ပြုလုပ်ပုံကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျ–ဟူသော ပါဠိတော်၌ ပဒအရ, ဓမ္မအရတို့ကို ထုဘ်ပြ၍၊ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ–ဟူသော ပါဠိတော်၌ ဓမ္မိကကမ္မအရကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ရဟန်းအား ဘိက္ခုနီမှန့် တိုင်ပင်၍ သွားကောင်းသောခရီးတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဘိက္ခုနီမှန့် နှီးနှော၍ မနေသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့၏ အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။
(က) ညအခါတွင် ငါးမုန့်ကြော်နှင့် စည်ဘီယာ သောက်သော ရဟန်း၊
(ခ) သင်္ကန်းကို ပင့်ပြီး ကိုယ်နှင့် လက်တို့ကို လှုပ်ရမ်း၍ ရွာတွင်း၌ သွားသော ရဟန်း၊
(ဂ) လေးကံသ, ၁၆–အသပြာ ထိုက်သော အရုံထက်ပိုလွန်၍ ပေါ့သောအရုံကို ပြုလုပ်သော ရဟန်းမ၊
(ဃ) ခွင့်မတောင်းဘဲ ရဟန်းကို ပြဿနာမေးသော ရဟန်းမ။

၇။ ဘိက္ခုနီပရိပါစိတာဆွမ်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုတ္တာဝီ (စားပြီးသူ)ဟု ခေါ်ပုံကို အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်လာ နာသနအပြားနှင့် အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ ယူရမည့် နာသနကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နဖြစ်အောင် အဘယ်ကဲ့သို့ ဖုံးလွှမ်း၍ သွားခြင်းနှင့် ထိုင်ခြင်းတို့ကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနှင့် ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နှစ်ခုတို့၏ ထူးခြားမှုကို ရေးသား၍၊ ဆန္ဒသော–၌ ဆန္ဒအရကို ဘိက္ခုနီပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အလို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဗလက္ကာရဖြင့် အဖျက်ဆီးခံရသော ဘိက္ခုနီမများ ပါရာဇိကကျ/ မကျ စိစစ်၍ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ တနင်္သာရိတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဘိက္ခုနီ ဥပဓွါပနသိက္ခာပုဒ်၊ သိက္ခာမာနဥပဓွါပနသိက္ခာပုဒ်၊ သာမဏေရီဥပဓွါပနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သင်္ကန်းဘိုးဆောင်ယူခဲ့ရာ မင်း၏အမတ်စသည်တို့အထဲသို့ ဒါယကာတို့ သင်တို့ ပို့အပ်သော သင်္ကန်းဘိုးသည် ရည်စူးရာရဟန်းအား တစ်စုံတစ်ခုသောအကျိုးသည် မပြီးစီးဧပါ၊ ဒါယကာတို့ မိမိတို့ဥစ္စာကို တောင်းကြပါ။ သင်ဒကာတို့သည် မိမိတို့ဥစ္စာကို မပျက်စီးစေကြပါလင့်-ဟု ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သွားရမည်၊ တမန်ကိုသော်လည်း စေလွှတ်ရမည်။

နိသီဒိုင်အခင်း ပြုလုပ်ပုံ- အခင်းဟောင်း၏ ထက်ဝန်းကျင်နံပါးတဖက်မှ ဘုရားရှင်၏ တစ်ထွာပမာဏကို ဖြတ်၍ အခင်းသစ်၌ ထည့်သွင်းပြုလုပ်ရပါမည်။

၄။ **ပဒအရ-** ပဒ၊ ပဒအနုပဒ၊ အနွက္ခရ၊ အနုဗျဉ္ဇနတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မအရ

သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်အပ်သော ရာဇဝါဒ၊ တိက္ခိန္ဒြိယ၊ စတုပရိဝတ္တန၊ နန္ဒောပနန္ဒ၊ ကုလုမွသုတ်၊ မဂ္ဂကထာ-စသောဓမ္မကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ တင်အပ်သော တိပိဋကဓမ္မကိုလည်းကောင်း ယူရပါသည်။

ဓမ္မိကကမ္မအရ

ဓမ္မဝိနယ သတ္ထုသာသနဖြင့် ပြုအပ်သော အပလောကနကံ၊ ဥတ္တိကံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ-ဟူသော ကံလေးပါးတို့ကို ရပါသည်။

၅။ ခရီးသည်ကုန်သည်အပေါင်းနှင့် အတူသွားသောခရီး၊
ယုံမှားဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သောခရီး၊
ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်သောခရီး-တို့ဖြစ်ပါသည်။
နှီးနှော၍ မနေသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များ- သူကြွယ်၊ သူကြွယ်၏သားတို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ (က) ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်, သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သုသံဝုတသိက္ခာပုဒ်၊ ကာယပွစာလကသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ဒုက္ကင့်၊
(ဂ) ဂရုပါဝုရဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပ်စိတ်၊
(ဃ) ပဉ္ဉာပုစ္ဆနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၇။ ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီ၏လည်းကောင်း ဉာတကပဝါရိတမဟုတ်သော လူတို့၏အထံ၌ ရဟန်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ထင်ရှားပြ၍ အရှင်အားလှူပါ၊ အရှင်အတွက် ပြုလုပ်ပါဟု ဘိက္ခုနီမသည် စီမံအပ်သောဆွမ်းကို ဘိက္ခုနီပရိပါစိတဆွမ်းဟု ခေါ်ပါသည်။

ဘုတ္တာဝီအဓိပ္ပါယ်

ဘောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ မုံညှင်းစေ့ပမာဏရှိသော ဘောဇဉ်ကို စားပြီးသောရဟန်းကို ဘုတ္တာဝီဟုခေါ်ပါသည်။

၈။ **နာသနအပြားနှင့် အဓိပ္ပါယ်**

အာပတ်ကို မရှုခြင်း၊ မကုစားခြင်း၊ မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်ခြင်းသည် သံဝါသနာသနမည်၏။

"ဒူသကော နာသေတဗ္ဗော မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထ" ဟူသော အသွင်ကိုဖျက်၍ လူထွက်စေခြင်းသည် လိင်္ဂနာသနမည်၏။

ယနေ့မှစ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟု မညွှန်သင့်ဟု ဒဏ်ပေးခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် ဒဏ္ဍကမ္မနာသနမည်၏။

ယူရမည့် နာသန- ဒဏ္ဍကမ္မနာသနကို ယူရပါသည်။

၉။ အနာပတ်သီးကိုတပ်၍ အလျားအနားပတ်စွန်းဖြင့် လည်ပင်းကို ဖုံးလွှမ်းပြီး အနားနှစ်ဖက်တို့ကို အညီအမျှပြု၍ လိမ့်ကာ လက်ဘောင်ဝတ်တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်း၍ သွားခြင်းမျိုးကို "သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ" သွားခြင်းဟု ခေါ်ပါသည်။

လည်မျိုတွင်းမှ ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ လက်ဘောင်ဝတ်မှ အပြင်လက်တို့ကို လည်းကောင်း ခြေသလုံးကြွက်သားမှစ၍ ခြေထောက်တို့ကိုလည်းကောင်း ဖွင့်ပြီး ကြွင်းသောတကိုယ်လုံးကို ဖုံး၍ သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒဖြစ်အောင် ထိုင်ရပါမည်။

၁၀။ "ဘန္တေ အယျေ" စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သဒ္ဒါအသုံးအနှုံးမျှသာလည်းကောင်း၊ လိင်အထူးမျှသာလည်းကောင်း ထူးပါသည်။

ဆန္ဒအရ - မေထုနရာဂနှင့်ယှဉ်သော ဆန္ဒကိုယူရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပါရာဇိကကျ/မကျ

မေထုနရာဂပဋိသံယုတ္တဆန္ဒမရှိခဲ့လျှင် ဗလက္ကာရဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရသော ဘိက္ခုနီမများ ပါရာဇိကမကျပါ။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ (က) ဘိက္ခုပါတိမောက် ဝိဘာရကာရသိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညတ်သဖွယ်ဖြစ်သော သုဒ္ဓပါစိတ်လာ သိက္ခာပုဒ်။
(ခ) ဘိက္ခုနီမတစ်ဦးတည်း သွား၊ နေထိုင်၊ ချန်၊ မပြုရန် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။-

၂။ (က) မဟာပေသကာရဃက်ကန်းသည်ကြီး အထံ၌ သင်္ကန်းကောင်းကိုလိုသော ရဟန်း၏ အလွန်စီမံပုံပြပါဦ။
(ခ) စိတ္တာဂါရဝဂ်လာ ဘိက္ခုနီမသည် သွား၍ကြည့်က အပြစ်ရမည့်နေရာများကို ပြသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ ပတ္တကလ္လတို့တွင် ဥပေါသထ၊ ဘိက္ခု၊ ကမ္မ- အရတို့ကို ကျမ်းရင်းအနက်နှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ အဘယ်စိတ်ဖြင့် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို/၏ အဘယ်တို့ကို ပြုမူခြင်းကြောင့် မနာဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်သင့်ရသည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂ ပြုမူပုံကိုလည်း ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အပြစ်ကင်းသော သိုးမွေးအခင်းသစ်တစ်ထည်ကို ပြုစီမံပြ၍၊ ကမ္ဘာကြီး ပူနွေးလာပြီ ဖြစ်ရာ ဥဏှသမယ၊ ပရိဠာဟသမယကာလတို့ကို ဝိနယဒေသနာအမြင်ဖြင့် တိကျစွာ ကောက်ပြပြီး၊ ဝိနည်းဖြစ်ပါလျက် ဝိနယသဒ္ဒါမပါသော အဓိကရဏ်ငြိမ်းအေးကြောင်း ဥပဒေတို့ကို အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်အောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာဘိက္ခုနီဟူသည် အဘယ်သို့သော ဘိက္ခုနီဖြစ်သည်ကို ကျမ်းရင်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြီး၊ (က) ဘိက္ခုနီမသည် တရားရုံး၌ တရားရင်ဆိုင် မပြုင်ကောင်းသော

http://www.dhammadownload.com

ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်းကောင်း၊ (ခ) ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တရားပြိုင်မိသော် ဘိက္ခုနီအတွက် အပြစ်ကင်းရန် ကုစားပုံကိုလည်းကောင်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ သံယိကပရိက္ခာရ, မဟာဇနိကပရိက္ခာရ, ပုဂ္ဂလိကပရိက္ခာရအရတို့ကို နိဿဂ္ဂိနှင့်အညီ ကောက်ပြပြီး၊ ဒုတိယိကဥယျောဇန သိက္ခာပုဒ်၌ အပြစ်သင့်ရောက်နိုင်သော နေရာများကို ပါဠိ + မြန်မာ တွဲစပ်ဖြေဆို၍ အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်ဘူးသော ဘိက္ခုနီပြုလိုသော သိက္ခမာန် အတွက် အင်္ဂါရပ်များကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ သိမ်အောင်မြင်ကြောင်း နိမိတ်တို့တွင် ဝနနိမိတ် - အရကိုလည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ သိက္ခာပုဒ်လာ သမုဒါစရေယျ - ပါဠိဖြင့် ပြောဆိုပုံ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းကောင်း ကခ်ီနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိယမတိ - ၌ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိယမတိ - ၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်နှင့် သမဂ္ဂဿ သံဃဿ - ၌ စိတ်နှင့်လည်းကောင်း ကိုယ်နှင့်လည်းကောင်း မကင်းသောသံဃာဟု ဖွင့်ဆိုရာ အဘယ့်ကြောင့် စိတ်နှင့်မကင်းသည် ကိုယ်နှင့်မကင်းသည် ဖြစ်ရသည်ကို ကခ်ီနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၉။ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိ - ၌ သင်္ကန်းကိစ္စ ပြီးစီးခြင်းဟူသည် အဘယ်သို့ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ သုတ္တဝိဉ္ဇတ္တိသိက္ခာပုဒ်၌ နိဿဂ္ဂိယံ - ဝယ် အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကိုလည်းကောင်း ကခ်ီအာဘော်ကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ ပါစိတ်မလောက်သဖြင့် ဒုက္ကဋ်သာ ဖြစ်နိုင်သော ဝတ္ထု တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏာပ္ပဋိဿဒိသင်္ကန်းဟူသည် အဘယ်သင်္ကန်းမျိုး ဖြစ်သည်ကို လည်းကောင်း ကခ်ီနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိမ်တန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) မဟာလွကဝိဟာရသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ဣဒံ ခေါ် အာဝုသော ။ပ။ အနုပဒဇ္ဈေယျာမ– အထိ၊
(ခ) ရာဇာဂါရသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **ဥပေါသထအရ–** စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်၊ ပန္နရသီဥပုသ်၊ သာမဂ္ဂီဥပုသ်နေ့တို့တွင် တစ်နေ့နေ့ကို ယူရပါသည်။
ဘိက္ခုအရ– အနည်းဆုံး ပကတတ်ရဟန်းလေးပါးကို ယူရပါသည်။
ကမ္မအရ– သုတ္တာဒ္ဒေသသံဃဥပုသ်ကံကို ယူရပါသည်။
သတ္တဝါဟုသိသော သညာနှင့်တကွ သေစေလိုသောစိတ်ဖြင့် လူဇာတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှခွင်းခြင်း၊ သေချင်သူအလွယ်ရအောင် လက်နက်ရှာ၍ ပို့ထားခြင်း၊ သေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်း၊ သေဖို့ရာနည်းလမ်းကို ပြခြင်းတို့ကို ပြုမူခြင်းကြောင့် မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်သင့်ရပါသည်။

ပြုမူပုံများ

ကိုယ်လက်နှိုးနှောခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၊
လက်ကိုကိုင်ခြင်း၊
ဆံထုံးကိုကိုင်ခြင်း၊
တစ်ပါးပါးသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို သုံးသပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **ပြုစီမံပုံ**

အပြစ်ကင်းသော သိုးမွေးတစ်ထည်ကို ပြုလိုလျှင် သိုးမွေးအနက်နှစ်ဖို့၊ ဖြူသော သိုးမွေးတစ်ဖို့၊ ကြောင်သောသိုးမွေးတစ်ဖို့ ပါဝင်စေလျက် ပြုလုပ်ရပါမည်။
ဥဏ္ဍသမယ– နယုန်လဆန်းတစ်ရက်နေ့မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ ၁–လခွဲ။
ပရိဉ္ဉာဟသမယ– ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့အထိ ၁–လ။

အဓိကရဏ်းငြိမ်းအေးကြောင်း ဥပဒေများ

ဝန်ခံခြင်းအား လျော်စွာပြုခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ပဋိညာတကရဏသမထမည်၏။
များရာသို့လိုက်၍ ပြုထိုက်သောအမူအရာသည် ယေဘုယျသိကာသမထမည်၏။
အထူးယုတ်မာသောရဟန်းအား ပြုထိုက်သောအမူအရာသည် တဿပါပိသိကာသမထမည်၏။
ဥတ်တို့ဖြင့် ဖုံးထားအပ်သော ကျင်ကြီးကျင်ငယ်နှင့်တူသောကြောင့် တိဏဝတ္ထာရကသမထမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၅။ နင်ထုတ်ထားသော ဥက္ခိတ္တကရဟန်း၏ အယူဝါဒကို ယူသောအားဖြင့် နောက်လိုက်လုပ်သော ရဟန်းမကို ဥက္ခိတ္တာနဝတ္တိကဘိက္ခုနီဟု ခေါ်ပါသည်။

(က) သူကြွယ်၊ သူကြွယ်၏သား၊ ကျွန်၊ ကျွန်အမှုလုပ်သူ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဘိက္ခုကဲ့သို့ ပရိဝတ်မနေဘဲ ဥဘတောသံဃာ၌ တပက္ခ ၁၅-ရက်ပတ်လုံး မာနတ်ကျင့်ရခြင်း၊

မာနတ်ကျင့်ပြီးသော် နှစ်ကျိပ်ဂိုဏ်းရှိသော ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ အဗ္ဘာန်သွင်းရခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ သံယိကပရိက္ခာရ - ဘိက္ခုနီသံဃား စွန့်လွှုအပ်သော အပ်စပ်သောဘဏ္ဍာကို ရပါသည်။

မဟာဇနိကပရိက္ခာရ- ဘိက္ခုနီဂိုဏ်းအား စွန့်လွှုအပ်သော ပရိက္ခရာကို ရပါသည်။

ပဂ္ဂလိကပရိက္ခာရ- ဘိက္ခုနီတစ်ပါးအား စွန့်လွှုအပ်သော ပရိက္ခရာကို ရပါသည်။

အပြစ်သင့်ရောက်နိုင်သောနေရာများ

ရထိကာယ- ရထားသွားလောက်ထုတ်ချင်းပေါက်သောလမ်းနေရာ၊

ဗျူဟ- ထုတ်ချင်းမပေါက်သောလမ်းနေရာ၊

သိယ်ဉက- လမ်းဆုံလမ်းခွနေရာ၊

အင်္ဂါရုပ်များ

မွေးဖွားသည်မှစ၍ ၁၂-နှစ်ပြည့်ခြင်း၊ ၂-နှစ်တိတိ သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို ကျင့်ရခြင်း၊ သံဃာထံမှ ဥဒ္ဒါနသမ္မုတိကို ရခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၇။ **ဝနနိမိတ်အရ**

အတွင်း၌ အနှစ်ရှိသောသစ်ပင်, အတွင်း၌ အနှစ်ရှိသောသစ်ပင်တို့နှင့် ရောနှောသော သစ်ပင်, ၄-ပင်, ၅-ပင်မျှရှိသော သစ်တောကိုပါသည်။

ပြောဆိုပုံ အဓိပ္ပါယ်

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မိမိ၌ဆောင်ကပ်သည်ကိုပြု၍ ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးစုံဖြင့်သော်လည်းကောင်း နားလည်သော လူဇာတ်ရှိသောသူအား ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၈။ **ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်**

မိန်းမ၏အလိုကို ယောကျ်ားအားပြောကြားသောရဟန်းသည် ထိုယောကျ်ားကို အမြဲ

http://www.dhammadownload.com

လင် ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း, ခဏလင် ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်လည်း ကောင်း ပြောကြားခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့အဓိပ္ပါယ် ရပါသည်။

စိတ်နှင့်မကင်းသည် ကိုယ်နှင့်မကင်းသည်ဖြစ်ရပုံ

တူသောသံဝါသရှိသော သံဃာသည် တူသောစိတ်ရှိသောကြောင့် စိတ်နှင့်မကင်း သည် ဖြစ်ရပါသည်။ တစ်သိမ်ထည်း၌ တည်သောသံဃာသည် ကိုယ်အားဖြင့် ညီညွတ်မှု ကို ပေးခြင်းကြောင့် ကိုယ်နှင့်မကင်းဖြစ်ရပါသည်။

၉။ အပ်ချုပ်မှုပြီးဆုံးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပျောက်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, မီးလောင် ခြင်း, သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာပြတ်စဲခြင်း ဤလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အခြင်း အရာ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်းကို "နိဋ္ဌိတစီဝရသို့" ဟုခေါ်ပါသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်

သင်္ကန်းယက်ခြင်းအကျိုးငှါ လိပ်ကိုပြင်ဆင်ခြင်း, လက်ခတ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းစသော ယက်ကန်းသည်တို့၏ လုံ့လပယောဂတိုင်း၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

ရလာလျှင်ကား နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

၁၀။ မျက်စိဖြင့်မြင်အပ်သော ရုပ်သွင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော (လူယောင်ဆောင်ထား ကုန်သော) ဘီးလူးမ, ပြိတ္တာမ, ပဏ္ဍာတ်, မေထုနဝတ္ထုဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်မတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဏာပ္ပဋိစ္ဆာဒိကသင်္ကန်း

ချက်အောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂-ဘက်အထက်၌ပေါက်သော ယားနာ, သွေးစုနာ, အ ရည်ယိုသောအနာ, အိုင်းအနာ-တို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှါ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သင်္ကန်းကို "ကဏ္ဏာပ္ပဋိစ္ဆာဒိကသင်္ကန်း" ဟုခေါ်ပါသည်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ အသာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်-
(က) သံဃာဒိသေသ် အာပတ်လေးချက် တစ်ပြိုင်နက် သင့်နိုင်သော သံဃာဒိသေသ် သိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ယာဝတတိယက သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ် ပြသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ရဟန်းတော်များ သိလျက် ပြုလျှင်/ ဘုဉ်းပေးလျှင် အာပတ်သင့်၏ စသည်ဖြင့် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်များမှ အလယ်ပုဒ်၊
(ခ) ရဟန်းမအတွက်သာ ခွင့်ပြုသော သင်္ကန်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ (က) အဘယ်ကို "ပဒီပ"ဟု ခေါ်သည်ကို ရှင်းပြ၍၊
(ခ) အပျို့နှင့် အအိုတို့ ဘိက္ခုနီမ ဖြစ်ဖို့ရန် လိုအပ်သော အသက် အပိုင်းအခြားတို့ကို အထောက်ပြ ဖော်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါ ဘိက္ခု/ ဘိက္ခုနီတို့အား အပြစ်ရှိ/မရှိ သိက္ခာပုဒ် အမည်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။
(က) သူတစ်ပါးကို ခလုတ်ဖွင့်ခိုင်း၍ ရုပ်မြင်သံကြား ကြည့်သောသူ၊
(ခ) ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ လိင်မတူသော လူနှင့် နှစ်ယောက်တည်း နေသောသူ၊
(ဂ) တစ်ဆယ့်နှစ်တောင် အတွင်းသာ ကြားလောက်ရုံ စကားပြောသောသူ၊
(ဃ) မျောက်ဆက်ကပ်သော ငှက်ပျောသီးကို စားသော ရဟန်း၊
(င) သံဃာ့ထံ ဥပုသ်မေးသွားသော ရဟန်းမ။

၅။ (က) ရဟန်းတော်များ လူ, သာမဏေတို့အား မပြောကြားသင့်သောအရာ၊
(ခ) အဝသုတ ဖြစ်ကြသော ယောကျ်ားနှင့် ရဟန်းမတို့ မကိုင်တွယ်အပ်သော အရာတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၆။ ကျောင်းကြီးဆောက်လိုသော ဆရာတော်များ အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်တို့မှ လွတ်ရန် ပြုလုပ်ဖွယ်တို့နှင့်၊ ဘိက္ခုနီမများ ဝါကျွတ်ပြီးနောက် ပြုလုပ်ဖွယ်တို့ကို ရေးသားပါ။

၇။ အရှက်မရှိ၍ အာပတ်သင့်ရာ၌ အရှက်မရှိပုံကို ဖြေပြီး၊ ဝါကျွတ်ခါနီးမှ ဝတ်သော ရဟန်းသစ်သည် ကထိန်အနုမောဒနာ ပြုသော်၊ ကထိန်အာနိသင် ရ/မရနှင့်၊ ငှင်းရဟန်းကို အဘယ်သို့ ခေါ်သည်ကို ဖြေဆိုပါ။

၈။ ရဟန်းတို့ ငြင်းပယ်အပ်သော သင်္ကန်းဖိုးကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ သတ္တာဟကာလိကကို အကပ်ိယကုဋ္ဌိ၌ ထားသင့်ဟုဆိုရာ အဘယ်ကို အကပ်ိယကုဋ္ဌိဟု ခေါ်ပါသနည်း ဖြေပါ။

၉။ ဘိက္ခုနီမသည် (က)မေထုန်မှီဝဲရာ၊ (ခ)မေထုန်မှီဝဲခံရရာ၌ ပါရာဇိကဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သော

http://www.dhammadownload.com

မှီဝဲခြင်းတို့ကို ခွဲခြား ဖြေဆို၍၊ အဘယ်သို့သော သင်္ကန်းသည် ရည်ရွယ်၍ လှူအပ်သော သင်္ကန်းဖြစ်ပါသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ စပါးအစိမ်းကို တောင်းစားရာ၌ အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကိုဖြေဆိုပြီး၊ ဥပဇ္ဈာယ်မကို အစဉ်လိုက်၍ မလုပ်ကျွေးပုံကိုလည်း ဖြေပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) ဇကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) သံသဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (က) ဥက္ကောဋနသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) အာဝသထစီဝရသိက္ခာပုဒ်၊ အသံကစ္စိကာသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) ဆီမီးကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်၍ ပြခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အရောင်အလင်း အားလုံးကိုပင် ပဒီပ-ဟု ခေါ်သည်။
(ခ) အပျိုစင်များမှာ ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယ ကုမာရီဘူတသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ အသက် ၂၀-ပြည့်မှ ဘိက္ခုနီမ ပြုခွင့်ရှိသည်။
အအိုများမှာ ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယဂိဟိဂတသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ ၁၂-ပြည့် လျှင် ဘိက္ခုနီမ ပြုခွင့်ရှိသည်။

၄။ (က) နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိသည်။
(ခ) ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိသည်။
(ဂ) အပ္ပသဒ္ဒသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိပါ။
(ဃ) ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိပါ။
(င) ဩဝါဒူပသက်္ကမနသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိပါ။

၅။ (က) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၊ ရဟန်းတစ်ပါး၏ ရုန့်ရင်းသောအာပတ်၊
(ခ) ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏အောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂-ဖက်၏အထက်၊
လက်, သင်္ကန်း၏ အနားစွန်း။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်။ ။ပုစ္ဆာအနေအထားအရ သိက္ခာပုဒ်ပါဦရှိသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်၊ စင်စစ်ကား ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးကိုပင် မကိုင်တွယ်အပ်ပါ။

၆။ **ပြုလုပ်ဖွယ်ရာများ**- ကျောင်းနေရာ ကြားဇစခြင်းငှါ ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ရမည်။ (ပင့်ဖိတ်သောရဟန်းတို့သည် အနာရဏ္ဍ, သပရိက္ကာမနဖြစ်သော ကျောင်းနေရာကို ညွှန်ပြရမည်၊)

ကျောင်းဆောက်မည့်ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းတို့ ညွှန်ပြအပ်သော အနာရဏ္ဍ, သပရိက္ကာမနဖြစ်သောအရပ်၌ ကျောင်းဆောက်ရမည်။

ဘိက္ခုနီမတို့၏ ပြုလုပ်ဖွယ်ရာများ

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ၆-ယူဇနာ ၅-ယူဇနာတိုင်အောင် ခရီးသွားရခြင်း၊ ဥဘတောသံဃာ၌ မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ယုံမှားခြင်းတို့ဖြင့် ဖိတ်မန်ရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၇။ **အရှက်မရှိပုံ**

မအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိလျက်ပင် နင်းခြေ၍ ကျူးလွန်မှုကို ပြုခြင်းသည် အရှက်မရှိသည်မည်၏။

ကထိန်အာနိသင်ရ/မရ- မရပါ။ ဂဏပူရဏာရဟန်းဟုခေါ်သည်။

၈။ **သင်္ကန်းဖိုး**

သုဝဏ္ဏ, ရဇတ, ကဟာပဏ, မာသက-ဟုဆိုအပ်သော နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု။ မုတ္တာ, မဏိ, ဝေဠုရိယ-စသော ဒုက္ကဋဝတ္ထုတို့ဖြစ်ပါသည်။

အကပ္ပိယကုဋိ

သံဃာ၏ဥစ္စာ, ရဟန်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော နေဖို့အတွက် ပြုအပ်သော ကျောင်းသည် အကပ္ပိယကုဋိမည်၏။

၉။ (က) မိမိ၏ မဂ် ၃-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး၏ ပကတိလေ မတွေ့ထိအပ်သော စိုသောအရပ်၌ အောက်ထစ်ဆုံး နှမ်းစေ့မျှသောအရပ်ကို ရာဂရှိလျက် သွင်းစေပါက ပါရာဇိကာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(ခ) မေထုန်မှီဝဲခံရရာ၌ သူတစ်ပါး၏ သွင်းခြင်း, ဝင်ခြင်း, ရပ်တန့်ခြင်း, နှုတ်ခြင်းတို့တွင် တစ်ပါးပါးကို သာယာပါက ပါရာဇိကဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ရည်ရွယ်၍ လှူအပ်သောသင်္ကန်း

လာလာသမျှပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဝေဘန်ပါကုန်ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ ဤသင်္ကန်းကို ဝိုင်းအားလှူပါ၏။ ဤသင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရားအား လှူပါ၏ဟု ဆို၍လည်းကောင်း လှူလိုသည့်အတွက် ခြေရင်း၌ ထား၍သော်လည်းကောင်း၊ လှူအပ်သောသင်္ကန်းသည် "ရည်ရွယ်၍ လှူအပ်သောသင်္ကန်း"မည်၏။

၁၀။ အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်

တောင်းမှုနှင့်စားမှုသာ လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်ကိုင်တောင်း၍ အခြားသူကို လှော်ခြင်းစသည်တို့ကို ပြုစေ၍လည်းကောင်း၊ အခြားသူကို တောင်းစေ၍ ကိုယ်တိုင် လှော်ခြင်းစသည်တို့ကို ပြု၍လည်းကောင်း ခံယူရာအခါမှစ၍ သွားတို့ဖြင့် ခဲစားသည့်တိုင်အောင် ရှေ့ပယောဂတို့၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၍ စားမျိုကိုင်း စားမျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

မလုပ်ကျေးပုံ

ဆပ်ပြာမှုန့်ဖြင့်လည်းကောင်း, မြေညက်ဖြင့်လည်းကောင်း, တံပူဖြင့်လည်းကောင်း, မျက်နှာသစ်ရေဖြင့်လည်းကောင်း ဤသို့ ထိုထိုပြုဖွယ်ဖြင့် မလုပ်ကျေးမှုကို ဆိုလိုသည်။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း(၄)ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ ရဟန်းတို့သည် သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပြောဆို ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် " နံ တာဝါဟံ" စသော စကားကို ပြောဆိုသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်ပုံပြု သိက္ခာပဒပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ရဟန်းမနှင့် သင်္ကန်းချင်း လဲလှယ်ပြီးနောက် "ဟန္ဒာယျော တုယ္ဟံ စီဝရံ" စသော စကားကို ပြောဆို၍ လုယက်သော ရဟန်းမအား အပြစ်သင့်ပုံပြု သိက္ခာပဒ ပါဠိကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ရဟန်းကောင်းတို့က ဘေဒါနဝတ္ထုက ရဟန်းတို့အား ပြောဆိုပုံပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုပြီး၊ ရဟန်း၏ ဝှက်မထားကောင်းသော ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ "ဂါမန္တရမ္ပိ အညတြ သမယာ"၌ သမယအရကို ဖြေဆိုပြီး၊ လက်ဆောင်ပေးရန် ရိက္ခာ ပြုရန် စီမံအပ်သော ပူဝ, မန္ဆ-တို့ဖြင့် ဖိတ်မန်ရာ၌ (က) ခံယူနိုင်သည့် အရေအတွက်၊ (ခ) ခံယူပြီးနောက် ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ သေခိယလာ ဂိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းတော်တို့ မိမိအကျိုးငှါ တောင်းမစားကောင်း သောအရာနှင့် ပါဋိဒေသနီယလာ ဂိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းမတို့ တောင်းမစားကောင်း သော အရာတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား သင့်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။
(က) သိုးမွေးအမည်းချည်း အခင်းပြုသောရဟန်း၊
(ခ) ပမာဏထက်ကျော်လွန်၍ နိသီဒိုင်ပြုသောရဟန်း၊
(ဂ) လျှာထုတ်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသောရဟန်း၊
(ဃ) ချည်ငင်သောရဟန်းမ၊
(င) တစ်ယောက်တည်း အခြားတစ်ရွာသို့ သွားသောရဟန်းမ။

၇။ ကံနှင့်စပ်၍ သမ္မုတိသံဃာအပြားကို ရေတွက်ပြီး၊ ဥတ္တိဒေါသတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ဖခင်၏ စကားဖြင့် သွား၍ ကွာရှင်းပြီးသောမိခင်ကို ဖခင်အားပြုစုလုပ်ကျွေးရန် ပြောဆိုပြီး ပြန်မဆောင်သော ရဟန်းအား အဘယ်အာပတ်သင့်သည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ ပုရာဏစီဝရ-အရ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို သင်္ကန်းအဟောင်းဟု ခေါ်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်လာ အာပတ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အဘယ်ကြောင့် ဥမ္မတ္တက စသည်ကို မယူရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ ပဝါရိသ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါတို့ကို လည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂ မရှိသောယောကျ်း၏ ပါရာဇိကခေတ်၌ သုံးသပ်သည်ကို သာယာ သော ရဟန်းမအား အဘယ်အာပတ်သင့်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ ပသာခေ ဇာတံ-၌ ပသာခ-အရကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဋိရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (စီဝရပရိဝတ္တနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပုံ**

အရှင်တို့ ဤသို့မပြောကြကုန်လင့်၊ ဤရဟန်းသည် ဓမ္မဝါဒီ, ဝိနယဝါဒီရဟန်း မဟုတ်၊ အရှင်တို့သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို မနှစ်သက်လင့်၊ အရှင်တို့၏စိတ်သည် သံဃာနှင့် ညီညွတ်လော့၊ ညီညွတ်သောသံဃာသည် လွန်စွာဝမ်းမြောက်သည်, ဆန့်ကျင် ဘက်မပြောရသည် ပါတိမောက်အတူပြုခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ရဟန်း၏ ဥစ္စာ

ပတ္တ- သပိတ်၊ စီဝရ- သင်္ကန်း၊ နိသီဒန- နှိသီဒိုင်၊ ကာယဗန္ဓန- ခါးပန်းကြိုး၊ သူစိယရ- အပ်ဗူး- တို့ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ကုန်သည်နှင့်အတူတကွ သွားသောအခါ၊
လမ်းသည် ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သောအခါ၊
လမ်းသည် ဘေးဘျက်နှင့်တကွ ဖြစ်သောအခါတို့ဖြစ်ပါသည်။
(က) ၂- သပိတ်၊ ၃- သပိတ်၊
(ခ) ထိုခံယူရာအရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ သံဃာနှင့်အတူတကွ သုံးဆောင်ရမည်။

၅။ **တောင်းမစားကောင်းသော အရာ-** ပဲဟင်း၊ ထမင်း
ရဟန်းမတို့ တောင်းမစားအပ်သောအရာ- (ကရင် ၆- ရှု)

၆။ (က) သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိသဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ခ) နိသီဒနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဂ) ဇိဂ္ဂါနိစ္ဆာရကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်၊
(ဃ) သုတ္တကန္တနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(င) ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ၊

၇။ စတုဝဂ္ဂသံဃာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂသံဃာ၊ ဒသဝဂ္ဂသံဃာ၊ ဝီသတိဝဂ္ဂသံဃာ၊ အတိရေက ဝီသတိဝဂ္ဂသံဃာ- တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဥတ္တိဒေါသ

ဝတ္ထုကို မသုံးသပ်ခြင်း၊ သံဃာကို မသုံးသပ်ခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသုံးသပ်ခြင်း၊ ဥတ်ကို မသုံးသပ်ခြင်း၊ ကမ္မဝါစာနောက်မှ ဥတ်ကိုထားခြင်းဟု ဥတ္တိဒေါသ ၅- ပါးရှိပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ **သင့်သော အာပတ်-** ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်၊

ပုရာဏစီဝရ

ဆိုးပြီး, ကပ္ပဗိန္နဲထိုးပြီး၍ တစ်ကြိမ်မျှဝတ်ရုံဘူးသော သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း, အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သုံးစွဲသည့်အနေအားဖြင့် ပုခုံးဦးခေါင်းထိပ်၌ တင်၍ ခရီးသွားဖူးသောသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊

ခေါင်းအုံးပြုလုပ်၍ အိပ်ဖူးသော သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း ပုရာဏစီဝရ-သင်္ကန်းဟောင်းဟု ခေါ်သည်။

၉။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှုးသွပ်ခြင်းစသော အဖြစ်မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း, စျာန်ရဟုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှုးသွပ်ခြင်းစသည်ဖြစ်လျှင် စျာန်မှ လျော်ကျသောကြောင့်လည်းကောင်း ဥမ္မတ္တကစသည်ကို မယူရ။

ပရိဝါသ်အင်္ဂ ၇

စားဆဲဖြစ်ခြင်း၊ ဘောဇဉ် ၅-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်း၊ ပယ်မြစ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ **သင့်ရောက်သောအာပတ်-** ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်သင့်သည်။

ပသာခအရ- (ကရင် ၉-ရှ)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆- ၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါရဟန်း, ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။
(က) ရဟန်း၏ အနီး၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့သောရဟန်း။
(ခ) စပါးစိမ်းကို ကိုယ်တိုင် ချက်ပြုတ်၍ စားသောရဟန်းမ။

၂။ အောက်ပါ ရဟန်း, ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ရဟန်းတစ်ပါးကို ယုံမှားသံသယဖြစ်အောင် ပြောဆိုသောရဟန်း။
(ခ) မိမိတစ်ပါးတည်းသာ လှူအပ်သောပစ္စည်းမှ အခြားပစ္စည်းကို လဲစေသောရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ မိုးရေခဲသင်္ကန်း မရှာမီးရော, မဝတ်ရုံကောင်းရော ရက်, လမျှားနှင့်၊ ပူသောအခါ, အိုက်သော အခါဟု သတ်မှတ်ထားသော ရက်, လများကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သပ္ပါဏာကဝဂ်၌ သိလျက်သားနှင့် လွန်ကျူးပါမှ သင့်ရောက်နိုင်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အမည်များကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ရဟန်းသာမဏေများ ဆွမ်းခံယူရာ၌ လိုက်နာရမည့် ဝိနည်းစည်းကမ်းများကိုလည်း အစဉ်တကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာရဟန်းမအား ရဟန်းကောင်းမတို့က ပြောဆိုဆုံးမရမည့် စကားရပ်နှင့်၊ နာမည်ပျက်ဖြင့် သီတင်းပုံ့နေသော ရဟန်းမတို့အား ပြောဆိုဆုံးမရမည့် စကားရပ်တို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ သံဃာကို မပန်ကြားဘဲ ရဟန်းမတစ်ဦးသည် ယောကျ်ားတစ်ဦးအား မိမိအနာနှင့် ပတ်သက်၍ ပြုလုပ်ခိုင်းရန် မသင့်သော ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြ၍၊ ရဟန်းမဘောင်သို့ တက်ရောက်လိုသည့် အပျိုစင် သာမဏေမတို့အား ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါအချက်အလက်တို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ စေတီတော် ဘက်စုံပြုပြင် မွမ်းမံဖို့ရန် ရွှေငွေအလှူခံသောရဟန်းအား နိဿဂ္ဂိယိစတ် အာပတ် သင့်/မသင့် အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ သေယျ ကပ္ပေယျ-၌ "သေယျ"၏ သရုပ်ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ နိသီဒိုင်ဟူသည် အဘယ်သို့သော ပရိက္ခရာ၏ အမည်ဖြစ်သည်ကို ကခ်ါနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာရဟန်းမ၏ အပြစ်သင့်ရောက်ရာအခါကို တိကျစွာ ဖော်ပြ၍၊ ဇောဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညတ်တို့ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဘိက္ခုနီ နိဿဂ္ဂိယိစတ်၌ သာဓာရဏ, အသာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်တို့ကို သချိုက်မျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အမျိုး၌ ဝန်တိုခြင်းရှိသော ရဟန်းမအား အဘယ်သို့သော အင်္ဂါရပ်နှင့် ပြည့်စုံမှ အပြစ်သင့်ရောက်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန-၌ "ပရိသပါရိဝါသိယ"မည်ပုံကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) (ဝိလေခန သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။)
(ခ) (အာမကဓညသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။)

၂။ (က) (သဟဓမ္မိကဝဂ်၊ သင်္ဃာဒိသေသ သိက္ခာပုဒ်၊)
(ခ) (ပုဂ္ဂလိက စေတာပန သိက္ခာတို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှစ၍ လာမည့်နယုန်လပြည့်နေ့အထိ ၇-လသည် မိုးရေခံသင်္ကန်းကို မရှာမိုးရက်လမည်၏။

တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့အထိ ၇-လခွဲသည် မိုးရေခံသင်္ကန်းကို မဝတ်ရုံကောင်းရာ ရက်,လမည်၏။

ပူသောအခါ,အိုက်သောအခါ- (ကရင် ၄-ရွှ)

၄။ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်၊ ဥက္ကောဋနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပုဒ်၊ ဥိနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်၊ ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်၊ ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂ သိက္ခာပုဒ်၊ ကဏ္ဏက သိက္ခာပုဒ် တို့ဖြစ်ပါသည်။

စည်းကမ်းချက်များ

ဆွမ်းကို ရိုရိုသေသေခံယူရမည်၊
သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခံယူရမည်၊
ဆွမ်း၏ လေးဖို့တစ်ဖို့မျှ ပဲဟင်းရှိရုံသာ ဆွမ်းကို ခံယူရမည်၊
သပိတ်၏အတွင်း အနားရေးနှင့် ညီမျှသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ရှိရုံသာ ခံယူရမည်။

၅။ **ပြောဆိုဆုံးမရမည့်စကားရပ်**

ရှင်မ ဤရဟန်းသည် သမဂ္ဂသံဃာက ဓမ္မဝိနယနှင့်အညီ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နှင်ထုတ်ထားပြီးဖြစ်သည်၊ သံဃာဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကံကို မလေးစားသူလည်း ဖြစ်သည်၊ သံဃာအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်နိုင်ရန် စီမံကုစားထားသူလည်းမဟုတ်၊ ကံကြီးကံငယ် ကိစ္စတို့၌ သူ့ကို သံဃာက အပေါင်းအသင်းမလုပ်၊ ထို့ကြောင့် ရှင်မသည် ဤရဟန်းသို့ အတုမလိုက်သင့်-ဟု ပြောဆိုရပါမည်။

ရဟန်းမတို့အား ပြောဆိုဆုံးမရမည့်စကားရပ်

ရှင်မတို့ ရှင်မတို့သည် ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကြကုန်၏၊ ယုတ်မာသော ကျော်

http://www.dhammadownload.com

စောသံရှိကြကုန်၏။ ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုရှိကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီသံဃာကို ညှင်းဆဲတတ်ကုန်၏။ အချင်းချင်း၏ ဝဇ္ဇပုဋ္ဌာဒီကအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းကြကုန်၏။

ရှင်မတို့သည် လူတို့မှ ကင်းရှင်းကြပါကုန်၊ ညီမတို့၏ ကင်းရှင်းခြင်းကိုသာလျှင် သံဃာသည် ချီးမွမ်းပါ၏- ဟု ပြောဆိုရပါမည်။

၆။ **မနိုင်းသင့်သောကိစ္စများ**

ဖောက်ခြင်း, ခွဲခြင်း, ဖန်ရေဆေးခြင်း, ဆေးလိမ်းပေးခြင်း, ကြပ်စည်းပေးခြင်း, ကြပ်စည်းကို ဖြေပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

အင်္ဂါအချက်အလက်

၁။ အဃက် ၂၀- ပြည့်ခြင်း၊

၂။ သိက္ခာပုဒ် ၆- ပါးကို နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျင့်ပြီးခြင်း၊

၃။ သံဃာမှ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိရခြင်း။

၇။ စေတီအတွက် ရွှေငွေအလှူခံသောရဟန်းအား နိဿဂ္ဂိယပါ။ ဒုက္ကဋ်သင့်ပါသည်။

အကြောင်း- မိမိအတွက် အလှူခံမှသာ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်သင့်သောကြောင့်။

သေယျသရူပ- ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်း(၂)မျိုးတို့ကို ရပါသည်။

၈။ သန္ဓတနှင့်တူအောင် ဖြန့်ခင်း၍ အနံအစွန်းတစ်ခုဌ ဘုရားအထွာဖြင့် တစ်ထွာရှိသော အရပ်ကို နှစ်နေရာတို့ဌ ခွဲ၍ ပြုအပ်သော အမြိတ်အဆာရှိသော ပရိက္ခရာကို နိသီဒိုင်- ဟု ခေါ်ပါသည်။

အပြစ်ကင်းလွတ်ခွင့်ရသောပုဂ္ဂိုလ်များ

၁။ စေတနာမပါဘဲ ဝတ်မိသောရဟန်း၊

၂။ သတိမရှိဘဲ ဝတ်မိသောရဟန်း၊

၃။ မသိနားမလည်၍ ဝတ်မိသောရဟန်း၊

၄။ ဂိလာနရဟန်း၊

၅။ ဘေးရန်တို့ကြောင့် ဝတ်မိသောရဟန်း၊

၆။ ဥမ္မတ္တကရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၉။ **အပြစ်သင့်ရောက်ရာအခါ-** တတိယသမနုဘာသနကမ္မဝါစာအဆုံး၌ အပြစ်သင့်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အနုပညတ်များ

ဧကော ဝါ နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျ။ ကော ဝါ ရတ္တိံ ဝိပ္ပဝသေယျ။ ဧကော ဝါ ဂဏမှာ ဩဟီယေယျ။

ဘိက္ခုနီနိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၌

သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ၁၈-ပုဒ်၊
အသာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ၁၂-ပုဒ်ရှိသည်။

၁၀။ **အင်္ဂ ၅**

၁။ ဘိက္ခုနီတို့အား လာဘ်မရစေလိုခြင်း။

၂။ အမျိုး၏ အထံ၌ ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခြင်း။

ဘိက္ခုနီတို့၏အထံ၌ အမျိုး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခြင်း-ဟူသော အင်္ဂ ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ အပြစ်သင့်သည်။

ပရိဿပါရိဝါသိယ

တစ်ခုတစ်ခုသောကိစ္စကြောင့် ရဟန်းများ စည်းဝေးချိန်၌ မိုးတက်လာသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ လူများတိုးဝှေ့သွားလာစေအပ်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ လူများ လှုပ်မိုးလာကုန်သောကြောင့်လည်းကောင်း ရဟန်းတို့သည် ကံပြုလိုသောဆန္ဒကို မစွန့်ဘဲ ထသွားရခြင်းမျိုးသည် ပရိဿပါရိဝါသိယမည်၏။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆-၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။
(က) မဟာနာမ်မင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်။
(ခ) ဆောင်းရာသီခြံုထည်တောင်းခံသူ ဘိက္ခုနီမ လိုက်နာရန် ကျင့်ဝတ်ပြသိက္ခာပုဒ်။

၂။ ခရီးလမ်းဆုံ, လမ်းမ၌ ယောကျ်ားနှင့် ရပ်လျက် စကားတွတ်ထိုးသော ဘိက္ခုနီအား သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အကြောင်းကိစ္စနှင့် စပ်တပ်သို့သွားသော ရဟန်း စစ်တပ်၌ နေထိုင်ခွင့်ရသော ညဉ့် နှင့် ထိုသို့ နေထိုင်စဉ် မသွားကောင်းသော ကန့်သတ်နယ်မြေများတို့ကိုလည်း ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ မိုးရေခဲသင်္ကန်း၏ အလျား+ အနံ ပမာဏနှင့် မြတ်စွာဘုရားသင်္ကန်းတော်၏ အလျား+ အနံပမာဏတို့ကို မြတ်စွာဘုရား+ မဖျိုမပုရိသတို့၏ အတိုင်းအထွာအားဖြင့် တိကျစွာ ညွှန်ပြပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီသံဃာဒိသိသ် (၃) ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညတ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ခက်မဲ့ပေါက်သောအနာကို ယောကျ်ားနှင့် တစ်ယောက်ချင်းချင်း တိုးတိုးတိတ်တိတ် စေခိုင်းချက်များကို ပြည့်စုံအောင် ရေးသားပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် ယှဉ်တွဲ ပြခဲ့ပါ။

(က) သစ်ပင်ခုတ်သောရဟန်း၊

(ခ) အကပ်မခံဘဲ ဆွမ်းစားသောရဟန်း၊

(ဂ) တခြား ရဟန်းများစကားကို ခိုးနားထောင်သောရဟန်း၊

(ဃ) လူဒါယကာတို့နှင့် တရားရင်ဆိုင် အပြိုင်ကျဲသော ရဟန်းမ၊

(င) ရင်ဘတ်စည်တီး ငိုကြီးချက်မချသော ရဟန်းမ။

၇။ သိကြားမင်းနှင့် ဆင်းရဲသားလူယောကျ်ား ဘယ်သူကသာ၍ မြင့်မြတ်သည်ကို အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ **ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ**- ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရှင်းလင်းရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးသော မိခင်+ ဖခင်တို့ကို ပြန်ပေါင်းထုပ်ပေးသော သားရဟန်းတော်မှာ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သင့်/မသင့် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်၍၊ **မဟာလွကဝိဟာရ**- ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်၏ အနာပတ္တိဝါရ၌ ဥမ္မတ္တကာ စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မယူရခြင်းအကြောင်းကို စိစစ်ဖြေဆို၍၊ **"အနုဒ္ဒါပနီယ"** ပုဂ္ဂိုလ်သရုပ်ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ **ပူဂ** နှင့် **သေကိ** တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ လသုဏသိက္ခာပုဒ်အရ မစားကောင်းသော ကြက်သွန်ဖြူနှင့် စားကောင်းသော ကြက်သွန်ဖြူအမျိုးအစားကို ခွဲခြားဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) (မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်)
(ခ) (ဂရုပါဝုရဏသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဒုတိယိက ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **နေထိုင်ခွင့်ရသော ညဉ့်-** ၂-ညဉ့်၊ ၃-ညဉ့်

ကန့်သတ်နယ်မြေများ

တက်၍ တက်၍ ထိုးပစ်ရာအရပ်၊ ရဲမက်ဗိုလ်ပါ ရေတွက်ရာအရပ်၊ စစ်ဆင်ရာအရပ်၊ ဆင်တပ် မြင်းတပ် ရထားတပ် လက်နက်စွဲသော ရဲမက်တပ်ကို ကြည့်ရှုရာအရပ်။

၄။ **မိုးရေခံသင်္ကန်းပမာဏ**

မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၆-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာခွဲ၊
မဇ္ဈိမပုရိသအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၁၈-ထွာ၊ အနံ ၇-ထွာခွဲ။

မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်ပမာဏ

မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၉-ထွာ၊ အနံ ၆-ထွာ၊
မဇ္ဈိမပုရိသအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၂၇-ထွာ၊ အနံ ၁၈-ထွာ။

၅။ **အနုပညတ်**

ဧကော ဝါ နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧကော ဝါ ရတ္တိံ ဝိပ္ပဝသေယျ။ ဧကော ဝါ ဂဏမှာ ဩဟီယေယျ။

စေခိုင်းချက်များ- (မန္တလေး ၆-ရွာ)

၆။ (က) ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ခ) ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဂ) ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဃ) ဥဿယဝါဒိကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်၊
(င) ရောဒနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ လူယောကျ်ားက မြတ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်းကား- သိကြားမင်းသည် ရဟန်းခံခွင့်မရ၊ လူယောကျ်ားသည် ရဟန်းခံခွင့် ရသောကြောင့်တည်း။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ

သာမန်ပုထုဇဉ်လူများထက် သာလွန်သော စျာယီနှင့်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်တရားများကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ဟု ခေါ်သည်။

၈။ **အာပတ်သင့်/မသင့်**

ဝန်ခံခြင်း, စုံစမ်းခြင်း, ပြန်ဆောင်ခြင်း-ဟူသော အင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့်ညီပါက သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်သည်။

ထိုသုံးပါးတို့ကွင် တစ်ပါးပါးချုတ်ယွင်းပါက သံဃာဒိသေသအာပတ်မသင့်ပါ။

မဟာလွကဝိဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်

ကျောင်းရှင်ဒါယကာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သညာစိကာကုဋီထက် မြင့်မြတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း, ကျောင်းနေရာကို ညွှန်ပြစေ၍ ပမာဏလွန်အောင်ပြုကောင်းသောအားဖြင့် ပမာဏကြီးသောကြောင့်လည်းကောင်း မဟာလွကဝိဟာရ-ဟုခေါ်သည်။

၉။ **မယူရခြင်းအကြောင်း-** (မကွေး ၉-၅)

အနုဒ္ဒာပနီယပုဂ္ဂိုလ်များ- ဂိလာန, သီတင်းကြီး, သံဃာကပေးအပ်သူတို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ တရားရှိသော ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူအပေါင်းသည် ပူဇော်မည်ပါသည်။

နံ့သာကုန်သည်အပေါင်း အထည်ကုန်သည်အပေါင်းစသည်တို့သည် သေဏီမည်ပါသည်။

မစားကောင်းသော ကြက်သွန်ဖြူများ

မဂဓတိုင်း၌ဖြစ်သော အစိမ်းဖြစ်သော အမြှောင်များသော ကြက်သွန်ဖြူသည် မစားကောင်းပါ။

စားကောင်းသော ကြက်သွန်ဖြူ

တစ်မြောင်သာရှိသောကြက်သွန်ဖြူ၊
နှစ်မြောင်သာရှိသော ကြက်သွန်နီ၊
သုံးမြောင်ရှိသော ကြက်သွန်စိမ်းနှင့် ကြက်သွန်မြိတ်တို့ကို စားကောင်းပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။
(က) သဒ္ဓါတရားအားကြီးပြီး ဥစ္စာနည်းပါးသောအမျိုးကို ငဲ့ကွက်လျက် ပညတ်တော်မူခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ဘိက္ခုနီအသာမာရဏာ သုဒ္ဓပါစိတ်လာ ခဲစားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်၊

၂။ သုတ်, အဘိဓမ္မာဋ္ဌသာ ကျမ်းကျင်၍ ဝိနည်းဋ္ဌ မကျမ်းကျင်သောရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်အပ်သောသိက္ခာပုဒ်ဋ္ဌ ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပုံစကားရပ်နှင့် ဘိက္ခုနီအသာမာရဏာ သုဒ္ဓပါစိတ်လာ စက္ကာကာဠိဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် လေးခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်မှန်မှန်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှ မပြုလုပ်ကောင်းသောအပြုအမူများနှင့် အနိယတသိက္ခာပုဒ်တို့လာ "ရဟ"အရတို့ကိုပါဠိထောက် ကောက်ပြပြီး၊ မိုးမလုံသောမကျောပ်ဝယ် မသိမ်းဘဲ မထားကောင်းသော သံဃိကပစ္စည်းများကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်ထောက် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းအား အညာတကဒကာတစ်ဦးက သင်္ကန်းဖြင့်ဖိတ်ရာ မည်မျှခံယူရမည်ကို ပါဠိထောက် ဖြေဆို၍၊ အခင်းသစ်ပြုလုပ်ရာဋ္ဌ ထည့်ရမည့်သိုးမွေးပမာဏတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပြီး၊ ရူပိယသံဝေါဟာရ, ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်တို့ဋ္ဌပါသော နာနပ္ပကာရအရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၅။ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ်ဋ္ဌပါသော သမ္မုတိသည် အဘယ်ရဟန်းတို့အား ပေးအပ်သော သမ္မုတိဖြစ်ပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ စီဝရသင်္ကန်မနီယံ ဓာရေယျ-ဋ္ဌ စီဝရနှင့် စီဝရသင်္ကန်မနီယသဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား အပြစ်သင့်/မသင့်ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။
(က) မိမိ၏ အပ်သောဝတ္ထုနှင့် မိခင်၏ အပ်သောဝတ္ထုကို လဲလှယ်သောရဟန်း၊
(ခ) ဆင်စွယ်ကို ခါးပန်းသီးပြုလုပ်သောရဟန်း၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်၌ထား၍ သစ်သီးစားသောရဟန်း၊
(ဃ) ပရိဗိုဇ်မအား မိမိလက်ဖြင့် ရေ, ဒန်ပူကို ပေးသောရဟန်းမ၊
(င) ကျန်းမာပါလျက် ကြာရွက်ဆောင်း၍ ရပ်ရွာထဲသွားသောရဟန်းမ၊

၇။ နိဋ္ဌတစီဝရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ဒုကုဋ္ဌ၏ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံနှစ်မျိုးနှင့် သင်္ကန်းကိုးထည်တို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခွင့်, ဝိကပ္ပနာပြုခွင့်ရသော သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း ကခ်ါအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၈။ ပထမ, ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်တို့၌ မတူညီသောအင်္ဂါရုပ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အပ္ပဟရိဟေ ဌိတေန, ဟရိတေ ဆဋ္ဌေယျ-တို့၌ပါသော "ဟရိတ"အရ ကောက်ပြပြီး၊ ကောသိယသိက္ခာပုဒ်၌ နိဒါန်း၊ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်၌ ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဥဒကဒန္တပေါနာ-ဟူသော အနုပညတ်ထည့်ဆိုရကျိုးနှင့် မဟာဝိကဋ္ဌလေးမျိုးတို့တွင် ကခ်ါလာ နှစ်မျိုးကို ဖြေဆို၍၊ ကျောင်းတိုက်တွင်းမေ့ကျန်ခဲ့သော ဒါယကာတို့၏ ရွှေငွေတို့ကို သိမ်းဆည်းရာ၌ အပြစ်ရှိပုံ/အပြစ်လွတ်ပုံတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်လာ အပ်သောခေါင်းအုံး၏ ပမာဏကို ဖော်ပြ၍၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ကုလာနိ၌ ပစ္ဆာဘတ္တအရနှင့် ဂဏပရိဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆဲရေးပုံတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) (တတိယပါဠိဒေသနီသိက္ခာပုဒ်၊)
(ခ) (ပဝါရိတသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (တဿ တေ အာဝုသော အလာဘာ-စသော စကားနှင့် ခီယနမွေသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **မပြုလုပ်ကောင်းသော အပြုအမူများ**

မိန်းမ၏ အလိုကို ယောကျ်ားအားလည်းကောင်း၊ ယောကျ်ား၏ အလိုကို မိန်းမအားလည်းကောင်း သွားရောက် မပြောကောင်း။

http://www.dhammadownload.com

ရဟအရများ

ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ အလံ ကမ္မနိယေ-ကိုထောက်၍ စက္ခုရဟကိုယူ။

ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ န ဟေဝ ခေါ ပန ပဋိစ္ဆန္နံ အာသနံ ဟောတိ၊ နာလံ ကမ္မနိယံ အလဉ္စ ခေါ ဟောတိ မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသိတုံ-ကို ထောက်၍ သောတရဟကိုယူ။

သံယိကပစ္စည်းများ

ပထမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို, ခတ်အခင်းတို့ ဖြစ်သည်။

၄။ သန္တရုတ္တရုပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ-ကိုထောက်၍ သင်းပိုင်နှင့်တကွ ကိုယ်ဝတ် အပိုင်းအခြားရှိသော သင်္ကန်းကို ယူရသည်။

သိုးမွေးပမာဏ

အမည်းသက်သက် သိုးမွေး ၂-ဆ၊ ဖြူသောသိုးမွေး ၁-ဆ၊ ကြောင်သောသိုးမွေး ၁-ဆတို့ဖြစ်သည်။

နာနပွကာရအရ

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌ တန်ဆာပြုလုပ်အပ်ပြီးသော ရွှေ, ငွေ၊ မပြုလုပ်အပ်သေးသော ရွှေ, ငွေ စသည်ဖြားသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို ယူရပါသည်။

ကာယဝိကွယသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို ယူရပါသည်။

၅။ ဒုဋ္ဌုလ္လရောစနသိက္ခာပုဒ်၌ပါသော သမ္မုတိသည် အမြဲအာပတ်သင့်သော ရဟန်းအားပေးအပ်သော သမ္မုတိဖြစ်သည်။

စီဝရအရ- သင်္ကန်း ၅-ထည်တို့ကွင် တစ်ထည်ထည်ကို ယူ။

စီဝရသင်္ကန်မနိယအဓိပ္ပါယ်

အခြားသော ရဟန်းမ၏ ဥစ္စာကို မပန်ပြောဘဲ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ တဖန် ပြန်ပေးထိုက်သော သင်္ကန်း ၅-ထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်ကို စီဝရသင်္ကန်မနိယဟုခေါ်သည်။

၆။ (က) ကယဝိကွယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊

(ခ) သူစိယရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊

(ဂ) အဝဂ္ဍကာရကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) ဘောဇနဒါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
(င) ဆတ္တုပါဟနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

၇။ စီဝရနိဒ္ဒာနဖြစ်ကြောင်း အခြင်းအရာ ၅-ပါးတို့တွင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်္ကန်းကိစ္စပြီးဆုံးပြီးဖြစ်သော သင်္ကန်းကို နိဿိတစီဝရဟုခေါ်သည်။

ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်း၏ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ

၁။ အဟောင်းဖြစ်သော ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းကြီးကို "ဣမံ သဃ်ာဋိ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ" ဤသင်္ကန်းကြီးကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုပါ၏။ အဓိဋ္ဌာန်ချပါ၏။ (စွန့်ပါ၏)ဟု ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုပြီး စွန့်ပြီးနောက် အသစ်ဖြစ်သော သင်္ကန်းသစ်ကြီးကို လက်ဖြင့် ကိုင်ကာ ဣမံ သဃ်ာဋိ အဓိဋ္ဌာမိ-ဤသင်္ကန်းကြီးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ဟူ၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမှုပြုပြီး ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမူအရာကိုပြုလျက် ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါမည်။

၂။ နှုတ်မြွက်မှုပြု၍ နှုတ်ဖြင့်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် တင်ရပါမည်။

အဓိဋ္ဌာန်တင်, ဝိကပ္ပနာပြုခွင့်ရသော သင်္ကန်း

မိုးရေခံသင်္ကန်း, အမာလ္ဘမ်းသင်္ကန်းတို့ကို အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ ၂-မျိုးလုံး ပြုနိုင်သည်၊ ကျန်သင်္ကန်း ၇-မျိုးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်မှသာ ပြုနိုင်သည်။

၈။ ပထမသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ လူ, သာမဏေနှင့် အတူအိပ်၍ အာပတ်သင့်သည်၊
ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ မာတုဂါမနှင့်အတူ အိပ်၍ အာပတ်သင့်သည်၊
ပထမသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်တွင် ၄-ညဉ့်မြောက် နေဝင်ချိန်၌ အာပတ်သင့်သည်၊
ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်တွင် ပထမညဉ့်၌ပင် အာပတ်သင့်သည်။

အပွဟရိတေဒ္ဓ ဟရိတအရ

စပါးမျိုး ၇-ပါးစသည် အပြားရှိသော ကောက်, ပဲနောက်, ပဲကြီး, နှမ်း, ပဲပိစပ် (ကုလားပဲ), ဗူး, ဖရုံ,စသည်အပြားရှိသော ပဲတို့ကို ယူရပါသည်။

ကျောင်းတည်မည့် လယ်၌စိုက်ပျိုးအပ်ပြီးဖြစ်၍ မပြည့်စုံသေး (အပင်မပေါက်သေး) သော, မိုးကျလျှင် အပင်ပေါက်မည်ဖြစ်သော ကောက်ပဲသီးနှံကိုလည်း ဟရိတအရ၌ ထည့်သွင်း ယူရပါမည်။

ဟရိတေ ဆဋ္ဌေယျ-၌ ဟရိတအရ

အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော စိုက်ပျိုးအပ်သည်ဖြစ်၍ စိမ်းစိုသော လယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အုန်းခြံစသော အာရာမ်ကိုလည်းကောင်း ဟရိတအရယူရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်း- အာဠဝီပြည်၊
ပုဂ္ဂိုလ်- သာကီဝင်မင်းသား အရှင်ဟတ္ထက၊
ဝတ္ထု- အရံအတွင်း၌ ခိုးသူ, ဓားပြတို့ နေသည်ကို မပြောခြင်း။

၉။ ရေနှင့် ဒန်ပူတို့သည် အာဟာရ မဟုတ်သော်လည်း ရေ၌ အာဟာရဟူသော အမှတ် သညာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒန်ပူ၌ ဣန်ဒနပူကို ခံတွင်းပေါက်သို့ ဆောင်အပ်၏ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဟာရဟု မှတ်ထင်ပြီး ကုက္ကုစ္စဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

မဟာဝိဂင် ကခံ ၁လာ ၂-မျိုး- ၁။ သံစိမ်းပြာ၊ ၂။ မြေညက်။

အပြစ်ရှိပုံ အပြစ်လွတ်ပုံ

ဘဏ္ဍာစိုး အနေအားဖြင့် သိမ်းဆည်းလျှင် အပြစ်ရှိပါသည်၊ မိမိ ဥစ္စာပြု၍ သိမ်းထားလျှင် အပြစ်လွတ်သည်။

၁၀။ အနံအားဖြင့် ထောင့် ၃-ထောင့်တို့တွင် နှစ်ထောင့်တို့၏ အကြားသည် တစ်ထွာ လက်လေးသစ်ရှိ၍ အလယ်၌ တစ်ထောင့်တောင်ဆုပ် ပမာဏရှိလျင်လည်းကောင်း၊ အလျားအားဖြင့် တစ်ထွာဖြစ်စေ နှစ်ထွာဖြစ်စေ ပမာဏရှိလျင်လည်းကောင်း ကျိုခေါင်းအုံးမျိုးသည် ဦးခေါင်းပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးမည်၏။

ပစ္ဆာဘတ္တ အရ- မွန်းတည့်အချိန် လွန်ပြီးသည်မှ နေဝင်သည့်တိုင်အောင်ယူ။

ကျိန်ဆဲပုံ

ဤရဟန်းမတို့သည် နားမလည်ကုန်၊ မထက်မြက်ကုန်၊ ကဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဲ့၏ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဲ့၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဲ့၏ ပျက်စီးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မသိကြကုန်ဟု မျက်မှောက် မျက်ကွယ် နှစ်သွယ်သော အရပ်၌ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း အားဖြင့် ကျိန်ဆဲပါသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

၁။ လဟုကအာပတ်ဖြစ်ပါလျက် ရဟန်းတော်များ သီးခြားဒေသနာကြားရသောအာပတ်ကို ပြဆိုသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဒုတိယမြောက် သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဘိက္ခုနီမများ ရေသနဉ်သင်္ကန်းချုပ်လုပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ပညတ်ချက် ထုတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ ပါရာဇိကလေးပါးလုံးသင့်မှ ပါရာဇိကကျ၏ဟု ဆိုလာလျှင် အရှင်မြတ်တို့အနေဖြင့် လက်ခံသင့်/လက်မခံသင့် သာဓကဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြ၍၊ သမဂ္ဂသံဃာဖြစ်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားများကို ရေးပြီးလျှင်၊ ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ကြီးပွားကြောင်းကိုလည်း ပါတိမောက်လာသည့် အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ အနိယတသိက္ခာပုဒ်တို့၌ပါသော သံဃာဒိသေသေန ဝါ–၌ ယူရမည့် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ပြ၍၊ ဖယောင်းတိုင်ထွန်း၍ ဘုရားမီးပူဇော်သော ရဟန်းအား ဇောတိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်နိုင်/ မသင့်နိုင် သာပြကာ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီမတို့ ဝါကျွတ်လျှင် ပြုလုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းကိစ္စတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ အပျိုစင်ဖြစ်သော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းခံပေးရာ၌ ဆရာ, တပည့်မတို့ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရုပ်များကိုလည်း ရှင်းလင်းပြပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း, ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ် ဖော်ပြပါ။

(က) မိမိအား အထင်ကြီးလို၍ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မရဘဲ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရပြီဟု လိမ်ညာပြောသော ရဟန်း၊

(ခ) ကိုယ်တိုင် ချည်တောင်း၍ သင်္ကန်းရက်ခိုင်းသောရဟန်း၊

(ဂ) သမ္မုတိမရဘဲ ရဟန်းမတို့ကို ဆုံးမသော ရဟန်း၊

(ဃ) လူမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသော ရဟန်းမ၊

(င) မနာမဖျားဘဲ ဖိနပ်စီးသော ရဟန်းမ။

၇။ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၌ ဓမ္မအရကို ကောက်ပြ၍၊ ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပုဒ်ဝယ် အညတြ ဝိညူနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန–၌ ခွင့်ပြုသော ပုရိသနှင့် တားမြစ်သော ပုရိသကို ခွဲခြားကောက်ပြပြီး၊ ဒုဋ္ဌုလ္လ အာပတ္တိ–၌ ဒုဋ္ဌုလ္လအပြားနှင့် ဤ၌ ယူရမည့် ဒုဋ္ဌုလ္လကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၈။ ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်၌ ပူဝနှင့် မန္တ တို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ဖော်ပြ၍၊ သဘောဇနသိက္ခာ

http://www.dhammadownload.com

ပုဒ်၌ အဘယ်ကို သဘောဇနဟု ခေါ်ပါသနည်း? ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ သုရာနှင့် မေရယတို့၏ အထူးကိုလည်း ကခ်ါအလိုကျ ရှင်းပြပါ။

၉။ အဓိကရဏသမထ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြ၍၊ အဓိကရဏသရုပ်ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဘိက္ခုနီ ပါရာဇိက၌ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ-ဟု ဟောတော်မမူရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ကခ်ါအလိုကျ ရှင်းပြပါ။

၁၀။ သဃ်ဂ္ဌိစာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြ၍၊ အာသန္ဒိနှင့် ပလ္လင်္ကတို့၏ အထူးကို ရေးပြီးလျှင်၊ အာဝသထစီဝရ၏ သဘောသဘာဝကိုလည်း ကခ်ါဆရာ အလိုကျ ရေးသားပြပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဒုတိယ ပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဋိရေးလေ။)

၂။ (ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **လက်ခံသင့်/လက်မခံသင့် ဆုံးဖြတ်ပုံ**

ပါရာဇိကလေးပါးလုံးသင့်မှ ပါရာဇိကကျ၏ဟု ဆိုလာလျှင် လက်မခံသင့်ပါ။

သာဓက- ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ နလဘတိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယထာ ပုရေ၊ တထာ ပစ္ဆာ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

အကျိုးတရားများ

လွန်စွာဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မပြောရခြင်း၊ ပါတိမောက် အတူပြရခြင်း၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ပရိသတ်ကြီးပွါးကြောင်း

အချင်းချင်းပြောဆိုဆုံးမခြင်း၊ အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထစေခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **ယူရမည့်အာပတ်နှင့် သိက္ခာပုဒ်**

ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊

ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂ, ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊

http://www.dhammadownload.com

အာပတ်သင့်နိုင်/မသင့်နိုင်

ဘုရားမီးပူဇော်သောရဟန်းအား ဇောတိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်နိုင်ပါ။

သာဓက- ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော ဇောတိ သမာဒဟေယျ ဝါ သမာဒဟာပေယျ ဝါ အညတြ တထာရူပပစ္စယာ။

၅။ **လုပ်ငန်းကိစ္စများ-** (ပဲခူးအရှေ့ ၆-၇)
ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်များ- (မန္တလေး ၆-၇)

၆။ (က) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊
(ခ) သုတ္တဝိဥတ္တိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ဂ) ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဃ) ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(င) ဆတ္တုပါဟနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

၇။ **ဓမ္မအရ**

သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်အပ်သော ရာဇောဝါဒ, တိက္ခဖြိုယ, စတုပရိဝတ္တန, နန္ဒောပနန္ဒ, ကုလုမ္ဗသုတ်, မဂ္ဂကထာစသော ဓမ္မကိုလည်းကောင်း။

သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ တင်အပ်သော တိပိဋကဓမ္မကိုလည်းကောင်း ယူရပါသည်။

ခွင့်ပြုသောပုရိသ- တတ်သိနားလည်သောယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူရပါသည်။

တားမြစ်သောပုရိသ- လူယောင်ဆောင်ထားသော ဘီလူး, ပြိတ္တာ, နဂါး, ဂဠုန်စသော တိရစ္ဆာန်အထီးများကို ယူရပါသည်။

ဒုဋ္ဌုလ္လအပြား- ပါရာဇိကအာပတ်, သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

လိုအပ်သော ဒုဋ္ဌုလ္လ- သံဃာဒိသေသ်။

၈။ လက်ဆောင်အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော အတိရသကမုန့်, လဋ္ဌုမုန့်, မုန့်ကြွပ်ကျစ်, မုန့်ခဲဘွယ် တစ်မျိုးမျိုးကို ပူဝဟု ခေါ်ပါသည်။

လမ်းစာရိက္ခာအကျိုးငှါ စီရင်အပ်ကုန်သော မုန့်မှုန့်, နှမ်း၊ ဆန်စသည်တို့ကို မန္ထ ဟု ခေါ်ပါသည်။ ကျွဲသို့ထူးပါသည်။

သဘောဇန

ဇနီး, ခင်ပွန်းနှစ်ယောက်ရှိသောအိမ်ကို သဘောဇနဟု ခေါ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ရာဂထကြွေသော သုံးဆောင်ခံစားအပ်သော မိန်းမ, ယောကျ်ားရှိသောအိမ်ကို သဘောဇနဟု ခေါ်ပါသည်။

သုရာနှင့်မေရယအထူး- (ကချင် ၉-ရှ)

၉။ **အဓိကရဏသမထအဓိပ္ပါယ်**

အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် အဓိကရဏသမထဟုခေါ်ပါသည်။

အဓိကရဏသရုပ် ဝိဝါဒါဓိကရဏ၊ အနုဝါဒါဓိကရဏ၊ အာပတ္တာဓိကရဏ၊ ကိစ္စာဓိကရဏ၊

ဟောတော်မမူရခြင်းအကြောင်း

ဘိက္ခုနီမများအား သိက္ခာချခြင်းမည်သည်မရှိသောကြောင့် သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ-စသည်ကို မဟောရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ **သဃ်ာဒိစာရအဓိပ္ပါယ်**

တိစီဝရိတ်, ရေသနပ်, ရင်စည်းတဘက်ဟူသော သင်္ကန်းငါးထည်တို့သည် သုံးစွဲခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေလှန်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ချုပ်စပ်အပ်သောကြောင့် သဃ်ာဒိမည်၏။

ဤသင်္ကန်းငါးထည်တို့ကို လဲလှယ်ခြင်းကို သဃ်ာဒိစာရဟု ခေါ်ပါသည်။

အာသန္နိနှင့်ပလ္လင်္ကအထူး

လက်ရုစ်သစ်ထက်လွန်သော ပမာဏရှိသော ခြေလေးချောင်းရှိသော ခုံအမြင့်ကို အာသန္နိဟု ခေါ်ပါသည်။

ပြောင်းလွှေ့၍ ရနိုင်သော သားရဲရုပ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပလ္လင်ကို ပလ္လင်္ကဟု ခေါ်ပါသည်။ ဤသို့ ထူးပါသည်။

အာဝသထစီဝရ၏ သဘောသဘာဝ

ဥတုလာသောဘိက္ခုနီမတို့ သုံးစွဲပါကုန်ဟု လျှောက်ထား၍ လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို အာဝသထစီဝရဟု ခေါ်ပါသည်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

၁။ မနက်ဖြန်ခါ ဆွမ်းဘဉ်းပေးဖို့ရန် ပင့်လျှောက်မှုကို လက်ခံထားပြီးပါလျက် မပန်မကြား

http://www.dhammadownload.com

အခြားသောအိမ်တို့၌ လှည့်လည်သွားလာနေသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိဝေးပြပါ။

၂။ (က) မောဟနသိက္ခာပုဒ်လာ မောဟက်တင်ပုံပြဝါကျ။
(ခ) ဘိက္ခုနီ အာရာမဝဂ်လာ အပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ (က) ဒုဗ္ဗစရဟန်းအား ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုဆုံးမပုံပြစကားရပ်၊
(ခ) ဆွေမျိုးမတော်သော ဒါယကာများထံ သင်္ကန်းတောင်းနိုင်ရာအခါတို့ကို မြန်မာဘာသာ သက်သက်ဖြင့်သာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ဘိက္ခုနီမနှင့်တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားကောင်းရာအခါများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်လာ ပဏီတဘောဇဉ်သရုပ်တို့တွင် ရှေ့ ၇-မျိုးကိုသာ ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ အာဝသထစီဝရ, အာဝသထဝိဟာရတို့၏ အထူးကို ရေးပြ၍၊ ဘိက္ခုနီမများ ၁၅-ရက်တစ်ကြိမ် ဘိက္ခုသံဃာထံမှ တောင့်တရမည့် တရားနှစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"၌ ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြားသော သံဃာအမျိုးအစားများကို ယင်းတို့ ပြုနိုင်ခွင့်ရှိသော ကံနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ "ယာဝတီဟံ ဇာနံ ပဋိဘာဒေတိ" ဝယ် ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာများကို ကခ်ဴဆရာအလိုက်ကျ မြန်မာသက်သက်မျှသာ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ကမ္မပွဋိဗာဟနသိက္ခာပုဒ်လာ "ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ" ဝယ် ဓမ္မိကကံ အပြားလေးပါးကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ ဘိက္ခုနီ နစ္စဂိတသိက္ခာပုဒ်၌ နစ္စ, ဂီတ, ဝါဒိတ အရတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ဘိက္ခုနီမများ သင်္ကန်းမစည်း အချည်းနှီး ရေချိုးကောင်းရာအခါများကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်များကို ဖြေဆိုပြပါ။
(က) တိရစ္ဆာန်၏ အသက်ကို သတ်သောရဟန်း၊
(ခ) ချောချောလှလှ ဥစ္စာစောင့်မ၏ လက်ကို ကိုင်တွယ်သာယာသောရဟန်း၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သီတင်းသုံးဖော်အား ခြောက်လှန့်သောရဟန်း၊
(ဃ) အကြောင်းမရှိဘဲ သာမဏေအား ရိုက်သောရဟန်း၊
(င) ရဟန်းရှိသော အာရာမ်ထဲသို့ မပန်ကြားဘဲ ဝင်သောရဟန်းမ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) တဿ တေ အာဝုသော အလာဘာ-စသောပါဠိ၊
(ခ) အပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) ငှါရှင် မိမိကိုယ်ကို မပြောဆိုထိုက်သည်ကို မပြုသင့်၊ ပြောဆိုထိုက်သည်ကိုသာ ပြုပါလော့၊ အရှင်သည်လည်း ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပြောဆိုပါလော့၊ ရဟန်းတို့ သည်လည်း အရှင်အား သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပြောဆိုလတ့၊ ဤသို့ အချင်းချင်း ပြောဆို ဆုံးမခြင်း၊ အာပတ်မှ ထစေခြင်းဖြင့် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ပရိသတ်ကြီးပွါးပါလိမ့်မည်။
(ခ) လုပ္ပူအပ်သောသင်္ကန်းရှိသောအခါ၊ ပျောက်ပျက်သော သင်္ကန်းရှိသောအခါတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ကုန်သည်နှင့်တကွသွားသောအခါ၊
လမ်းသည် ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သောအခါ၊
ဘေးရန်အန္တရာယ်နှင့် တကွဖြစ်သောအခါ။

ပဏီတဘောဇဉ်သရုပ်

သပ္ပိ- ထောပတ်၊ နဝနီတ- ဆီဦး၊ တေလ- ဆီ၊ မဓု-ပျား၊ ဖာဏိတ-တင်လဲ၊ မစ္ဆ-ငါး၊ မံသ-အသား၊

၅။ **အာဝသထစီဝရ-** (ရန်ကုန် ၁၀-၍)
အာဝသထဝိဟာရ- တံခါးတပ်ပြီးသော ကျောင်းကို အာဝသထဝိဟာရဟုခေါ်သည်။

၆။ **သံယာအမျိုးအစားနှင့် ပြုနိုင်သော ကံ-** (စစ်ကိုင်း ၇-၍)

http://www.dhammadownload.com

၇။ **ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာ**

အာပတ်သင့်ခြင်း၊ အာပတ်သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ပကတတ်ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ပကတတ်ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ အန္တရာယ်မရှိခြင်း၊ အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ဒေသနာကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ဖုံးထားလိုခြင်း၊ ဖုံးထားခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

၈။ **ဓမ္မိကက်**

ညီညွတ်သောသံဃာ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထိုထိုဝတ္ထုကို ပြောကြားပြီး "သံဃာတော်များ နှစ်သက်ပါသလား" ဟု သုံးကြိမ်မေးမြန်းသိစေပြီး ပြုသောက်ကို အပလောနကက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ညီညွတ်သောသံဃာတော်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ပင် ဥတ်တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် ပြုအပ်သော က်ကို ဥတ္တိက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဥတ်တစ်ကြိမ် ကမ္မဝါစာတစ်ကြိမ်ဖြင့် ပြုအပ်သောက်ကို ဥတ္တိဒုတိယက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဥတ်တစ်ကြိမ် ကမ္မဝါစာသုံးကြိမ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောက်ကို ဥတ္တိစတုတ္ထက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

၉။ **နစ္စအရ**– အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဒေါင်းကခြင်းကိုလည်းယူ၊
ဂီတအရ– အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဓမ္မကထိကတို့၏ သီချင်းသံကိုလည်းယူ၊
ဝါဒိတအရ– အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ရေထည့်စရာ စည်တီးသံကိုလည်းယူ၊

သင်္ကန်းမပါ ရေချိုးကောင်းရာအခါများ

ရေသနုပ်သင်္ကန်း လုယူခံရသောအခါ၊
ရေသနုပ်သင်္ကန်း ပျောက်ပျက်သွားသောအခါ၊
သူခိုးဘေးစသော ဘေးအန္တရာယ်ရှိသောအခါ– တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ (က) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ခ) ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်၊
(ဂ) ရဟန်းအား ခြောက်လှန့်လျှင် သုဒ္ဓပါစိတ်၊ သာမဏေအား ခြောက်လှန့်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊
(ဃ) ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
(င) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်။

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့။

၁။ သူခိုး သူဝှက် လုယက်မှု ထူပြောသော တောရကျောင်း၌ နေထိုင်ရသော ရဟန်းတော်များအတွက် ဒါယကာ ဒါယိကာမများက ကြိုတင်မလျှောက်ထားဘဲ ကျောင်းတိုက်အတွင်းသို့ လာရောက်လှူဒါန်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်များကို ကိုယ်တိုင်အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်သော ရဟန်းတော်များအား သင့်ရောက်သည့် အပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ယောက်ျားတစ်ယောက်က ချစ်၍ လှူဒါန်းသောဆွမ်းကို ခံယူဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းမအား အာပတ်သင့်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ သူတစ်ပါးအသက်ကို သေအောင်ပြုလုပ်ရာ၌ သေစေပုံ (သတ်နည်း)များကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ရှင်းပြ၍၊ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် အမူလကေန-၌ အမူလက အရကို တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်လိုသော ရဟန်းများ ပြုကျင့်ရမည့် ဝတ္တရာများကို ဖော်ပြ၍၊ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူသည် အဘယ်သို့ပြောဆိုမှ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာ ရောက်ပါသနည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဝါကျွတ်ပြီးသော ဘိက္ခုနီမများအဖို့ ခရီးသွားရမည့် အတိုင်းအတာပမာဏကို ဖြေဆို၍၊ ဘိက္ခုနီမများကိုယ်တိုင် ခဲဖွယ်မပေးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြကာ၊ သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးလိုသော ဘိက္ခုနီမများ၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်း ကျမ်းရင်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ အောက်ပါရဟန်း/ရဟန်းမများအား သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
(က) သိုးမွေးကို ကိုယ်တိုင်သုံးယူဇနာထက် သယ်ဆောင်သောရဟန်း။
(ခ) ရဟန်းမနှင့် အပျော်တမ်းလှေစီးသော ရဟန်း။
(ဂ) ခုတင်တစ်ခုတည်း၌ ရဟန်းမအချင်းချင်း အတူအိပ်သော ရဟန်းမ။
(ဃ) ရင်လွှမ်းတဘက်မပါဘဲ ရွာတွင်းသို့ဝင်သော ရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ **တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ** ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် သင်္ကန်းသုံးထည်လုံးနှင့် ကင်းမှ သာလျှင် ဝိပ္ပဝါသမည်၍ အာပတ်သင့်နိုင်ပါသလော၊ ကခ်ါအဖွင့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ရာဇသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ **ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျ**–၌ **ဓမ္မ**– အရကို ကုန်စင်အောင် ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အာမိသသိက္ခာ ပုဒ်လာ အာမိသ– အရကိုလည်း ကခ်ါလာသည့်အတိုင်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၉။ "သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ" အရ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် ဖြစ်သင့် လျက် ဒုက္ကဋ်အာပတ် ဖြစ်ရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သတ္တဝါတစ် ယောက်ကို သေအောင်ရိုက်နှက်ရာ ရိုက်နှက်စဉ်က မသေဘဲ နောက်မှ ထိုဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးမှုကိစ္စ၌ ကံထိုက်ရာ ကာလကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၁၀။ အောင်သွယ်ရာ၌ လင်, မယား ဖြစ်မှု/ မဖြစ်မှုသည် ပဓာနကျပါသလော အဘယ်က ပဓာနကျပါသနည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သံယဘေဒကသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့် ကိုလည်း ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာ ရေးခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် / မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (စတုတ္ထပါဋိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဋိရေးလေ။)

၂။ (ဘောဇနပဋိဋ္ဌမာဏ ပဌမသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ– ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ,စေခိုင်း၍ဖြစ်စေ သတ်ခိုင်းခြင်း။
သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ သေချင်သူ အလွယ်တကူရအောင် လက်နက် ရှာ၍ ပို့ထားခြင်း။
မရဏဝဏ္ဏံ သံဝဏ္ဏေယျ– သေရခြင်း၌ ကျေးဇူးရှိပုံကို ထင်ရှားပြခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း။
မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ– သေဘို့ရာ နည်းလည်းပြ ပြုလုပ်သင်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
အမူလကအရ– ပါရာဇိကအာပတ်ကို ယူရပါသည်။

၄။ **ပြုကျင့်ရမည့်ဝတ္တရား**– (ကယား ၄–ရှ)

http://www.dhammadownload.com

သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာရောက်ပုံ

ရွတ်အံ့သရဖျာယ်အပ်ကုန်သော ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကဖြစ်ကုန်သော ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည် ကုက္ကုစ္စအကျိုးငှါ၊ နှလုံးအရေးအကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ အလွန်အကဲဖြစ်ကုန်၏- ဟု ပြောဆိုမှ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာရောက်ပါသည်။

၅။ **အတိုင်းအတာပမာဏ**

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ၆- ယူဇနာ ၅- ယူဇနာတိုင်တိုင် သွားရမည်။

ခဲဘွယ်မပေးကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ

အိမ်နေသူလူ၊ ပရိဗိုဇ်ယောကျ်ား၊ ပရိဗိုဇ်မိန်းတို့ဖြစ်သည်။

ဘိက္ခုနီမများ၏ ကျင့်ဝတ်- တစ်နှစ်ခြား တစ်ပါးသာ ရဟန်းခံခွင့်ရှိသည်။

၆။ (က) ဇဋိကလောမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ခ) နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဂ) ဇကမဋ္ဌတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဃ) အသဲကစိုကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၇။ **တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ- အရ**

သင်္ကန်းသုံးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်နှင့်ကင်း၍ နေလျှင်လည်း ဝိပ္ပဝါသမည်၍ အာပတ်သင့်နိုင်ပါသည်။

အာပတ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များ

အပိုမတောင်းဘဲ ရအပ်သောသင်္ကန်းကို ခံယူသောရဟန်း၊
အလှူရှင်တို့က တောင်း၍ ပေးလှူအပ်သောသင်္ကန်းကို ခံယူသောရဟန်း၊
ဥမ္မတ္တကရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၈။ **ဓမ္မအရ-** (ရန်ကုန် ၇- ၍)
အာမိသအရ- သင်္ကန်းစသည်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကို ယူရပါသည်။

၉။ **ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ရခြင်းအကြောင်း**

မုသာဝါဒလက္ခဏာမရှိ၊ ဝစီဒ္ဝါရဌ် ပြုသင့်သောအမှုကို မပြုခြင်း အကိရိယသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ ဖြစ်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ကံထိုက်ရာကာလ

ရိုက်နှက်စဉ်က သေသည်ဖြစ်စေ, မသေဘဲနောက်မှ ထိုဒဏ်ရာဖြင့် သေသည်ဖြစ်စေ ရိုက်နှက်ကာမျှဉ်ပင် ပါရာဇိကကျပါသည်။

၁၀။ **ပဓာနကျပုံ**

မယားဖြစ်မှ မဖြစ်မှသည် ပဓာနမကျပါ။ အောင်သွယ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်ရာ၌ လက်ခံခြင်း စုံစမ်းခြင်း ပြန်ဆောင်ခြင်း အင်္ဂါ ၃- ချက်ပြည့်မှသည်သာ ပဓာနကျပါသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်

ဥတ်ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
ကမ္မဝါစာ ၂- ကြိမ်ပြီးဆုံး သည့်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင် ထုလ္လစ္စည်းအာပတ် ၂- ချက်၊
ယသ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ- ၌ ယျ- အက္ခရာဟူသော တတိယကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံး သည့်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင် သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်ပါသည်။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ
၁၃၇၃- ခုနှစ်၊ နွေဦးတန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂- ၄- ၂၀၁၂) တနလာနေ့

၁။ သူတစ်ပါး၏ "ဂရုကအာပတ်"ကို သိလျက် ဖုံးထားပေးသော ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့အား သင့်ရောက်မည့် အပြစ်များပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

၂။ အခြားရဟန်းတို့က ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များဖြင့် ညွှန်ပြဆုံးမပြောဆိုပါလျက် နားမထောင်ဘဲ မိမိပြောလိုသည်ကိုသာ ပြောဆိုခြင်းကြောင့် အပြစ်ရောက်ပုံ သိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်သုံးဖွယ်ရာ ဝတ္တရားများပါမကျန် ကုန်စင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

၃။ သံဃာဒိသေသ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ "ဝက္ခဲ့ ဘာသေယျ"၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျမ်းရင်းလာ အတိုင်း ရေးသား၍၊ သင်္ကန်းဖိုးငွေ လာလှူဒါန်းသည့်အခါ ရဟန်းတော်များ မည်သို့ ပြောဆိုသင့်ပါသနည်း? ရာဇသိက္ခာပုဒ်လာအတိုင်း ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးသား ပြခဲ့ပါ။

၄။ "နမော တဿ . . ."ပါဠိကို သုံးကြိမ်ရွတ်ဆို ဘုရားကန်တော့၍ အခမ်းအနားဖွင့်ရာ၌ လူတို့နှင့်သံပြိုင်ဆိုသော ရဟန်းတို့အား "ပဒေသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်"အရ အပြစ်ရှိ, မရှိ

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ ရဟန်းတော်များ မပြုကောင်းသော "အပ်ကျည်သရုပ်"တို့ကို လည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "ဥနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်"နှင့် "ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်"တို့၌ပါသော "ဇာနံ" ပုဒ်တို့၏ အထူးကို ဖြေဆို၍၊ ရဟန်းမများ ကျင်ငယ်မစွန့်ကောင်းသော အရပ်များကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်ထောက် ညွှန်ပြပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း, ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

(က) ရောင်းဝယ်၍ စီးပွါးရေးလုပ်သော ရဟန်း၊
(ခ) သေရည်သေရက် သောက်သောရဟန်း၊
(ဂ) သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသော ရဟန်း၊
(ဃ) ဝါစ်ယောက်တည်း မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားသောရဟန်းမ၊
(င) နံ့သာရည်ဖြင့် ရေချိုးသော ရဟန်းမ။

၇။ စတုတ္ထပါရာဇိကလာ "မနုဿဓမ္မ" အရ, "ဥတ္တရိမနုဿ"အရ, "ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ" အရ တို့ကိုကောက်ပြ၍ "ဩဘာသေယျ" အရ ပြောဆိုပုံအခြင်းအရာများကိုလည်း ကခ်ါလာ အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ပြီး မာနတ်ကျင့်ရာ၌ မာနတ်ကျင့်ပုံအစီအစဉ်ကို ကခ်ါလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ နိဿဂ္ဂိယိစတ် ကောသိယဝဂ်လာ "နာနပ္ပကာရ" ပုဒ်တို့၏ အထူးကိုလည်း ရေးပြပါ။

၉။ ရဟန်းတော်များ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အကပ်ခံရာ၌ ကပ်သူနှင့် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် တိုင်းတာပုံကို ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ် ရေးသားပြ၍၊ "ဂိလာန" ဟု အကြောင်းပြပြီး ရဟန်း, သာမဏေများ ခါးတောင်းကြိုက်၍ ဝတ်ကောင်းပါသလော သဘာဝယုတ္တိပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၁၀။ (က) ဘိက္ခုနီ သံဃာဒိသေသ်လာ"နဒီ ပါရံ ဂစ္ဆေယျ" ၌ "နဒီ" အရ၊ (ခ) ပါစိတ်လာ "ရတ္တာန္ဓကာရ အပ္ပဒီပေ" ၌ "ဒီပ" အရ, "သာမိကော အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမေယျ"၌ "သာမိက" အရတို့ကို ကခ်ါလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁။ (ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဋိရေးလေ။)

၂။ (သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ-၏ အဓိပ္ပါယ်**

သီလရှိ, ကောင်းသောသဘောရှိ, မြတ်သောအကျင့်ရှိသော ငါကဲ့သို့သောသူကို မေထုန်အကျင့်ဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည် လုပ်ကျွေးခြင်းတကာတို့ထက် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။

ပြောဆိုပုံ

နခေါ မယံ အာဝုသော စီဝရစေတာပနှံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-ငါ့ရှင်တမန် ငါတို့သည် သင်္ကန်းဖိုးကို မခံယူပါကုန်၊

စီဝရဥ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယံ- ငါတို့သည် သင့်လျော်သောအခါ၌ အပ်စပ်သောသင်္ကန်းကိုသာ ခံယူကုန်၏။

၄။ **အပြစ်ရှိ/မရှိ-** အပြစ်မရှိပါ။
အကြောင်း- ပို့ချမှုသဘောမဟုတ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။
အပ်ကျည်သရုပ်- အဋ္ဌိမယ၊ ဒန္တမယ၊ ဝိသာဏမယ-တို့ဖြစ်ပါသည်။

၅။ **ဇာနံ-နှစ်ပုဒ်တို့၏အထူး**

ဦနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်၌ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သည်ကို သိခြင်းဖြစ်၏။
ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ခိုးသူကုန်သည်မှန်းသိခြင် းဖြစ်၏။ ဤသို့ထူးပါသည်။

ကျင်ငယ်မစွန့်ကောင်းသောအရပ်များ

ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သုံးဆောင်ကောင်းသောရေရှိရာအရပ်၊
ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်ရှိရာအရပ်၊
ပဌမဥစ္စာရဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ နံရံတစ်ဖက်, တံတိုင်းတစ်ဖက်အရပ်၊
ဒုတိယဥစ္စာရဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ စိမ်းစိုသောကောက်ပဲသီးနှံရှိရာအရပ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၊
(ခ) သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဂ) အမူလကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဃ) ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်၊
(င) ဂန္ဓဝဏ္ဏကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၇။ **မနုဿဓမ္မအရ**- ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါး၊
ဥတ္တရိမနုဿအရ- ဈာယီ, အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၊
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မအရ- ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားများဖြစ်ပါသည်။

သြဘာသေယျအရ

ချီးမွမ်းခြင်း, ကဲ့ရဲ့ခြင်း, တောင်းခြင်း, ရှေ့ရှုတောင်းခြင်း, မေးခြင်း, တဖန်မေးခြင်း, ပြောကြားခြင်း, ဆုံးမခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၈။ **မာနတ်ကျင့်ပုံအစီအစဉ်**

မာနတ်ကျင့်သောရဟန်းသည် ဝတ်ကိုချုပြီးနောက် နံနက်မိုးသောက်သောအခါ၌ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ သွားအုံ့၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ရဟန်းလေးပါးတို့နှင့်တကွ ကျောင်းတိုက်အကာအရံ သို့မဟုတ် အကာအရံထိုက်ရာအရပ်မှ ခဲနှစ်ကျကျော်လွန်သောအရပ်သို့ သွား၍ "မာနတ္တဲ့ သမာဒိယာမိ"ဟု ဆောက်တည်ပြီး ထိုအဖော်ရဟန်းတို့အား မာနတ်ကြားရပါမည်။ ထို့နောက် အဖော်ရဟန်းတို့သည် ပြန်သွားလျှင် ကျောင်းတိုက်သို့ လိုက်သွားပြီး အရင်ဆုံးတွေ့သော ရဟန်းထံ မာနတ်ကြား၍ ချရပါမည်။ ပြန်မသွားကြလျှင် ထိုရဟန်းတို့အထံ၌ မာနတ်ကြား၍ ချရပါမည်။

နာနပ္ပကာရပုဒ်တို့၏အထူး

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌ တန်ဆာပြုလုပ်အပ်ပြီးသော ရွှေငွေ၊ မပြုလုပ်အပ်သေးသော ရွှေငွေစသည်ပြားသော အကပ်ပိယဝတ္ထုကို ယူရပါမည်။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းစသော ကပ်ပိယဘဏ္ဍာကို ယူရပါမည်၊ ဤသို့ထူးပါသည်။

၉။ **တိုင်းတာပုံ**

ထိုင်နေသောရဟန်း၏ တင်ပါးနောက်အစွန်းမှလည်းကောင်း၊ ရပ်နေသောရဟန်း၏ ဖနောင့်အစွန်းမှလည်းကောင်း၊ လျောင်းနေသောရဟန်း၏ ထိုဘက်နံပါးအစွန်းမှ

http://www.dhammadownload.com

လည်းကောင်း ကပ်သောဒါယကာသည် ထိုင်နေသည်ဖြစ်စေ ရပ်နေသည်ဖြစ်စေ လျောင်းနေသည်ဖြစ်စေ ဆန့်တန်းသောလက်မှတပါး အနီးဆုံးကိုယ်အင်္ဂါ၏ ဤဘက် အစွန်းဖြင့် တိုင်းတာပိုင်းခြားအပ်သော နှစ်တောင့်ထွာကို ဟတ္ထပါသိမ်ဟုခေါ်ပါသည်။

ခါးတောင်းကြိုက် ဝတ်မကောင်းကြောင်း

ဂိလာနဟု အကြောင်းပြပြီး ရဟန်းသာမဏေများ ခါးတောင်းကြိုက်၍ မဝတ်ကောင်းပါ။

၁၀။ (က) နဒီပါရဂမနဝိဘင်း၌ ပါဠိဟောတော်မူအပ်သည့် လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော မြစ်ကိုယူ။
(ခ) လရောင် နေရောင် မီးရောင်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကိုယူ၊
သာမိကအရ- ထိုအိမ်၌ တတ်သိနားလည်သော လူတစ်ယောက်ယောက်ကိုယူ။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

၁။ ကိလေသာများနှင့် ရောယှက်၍ ပေးကမ်းလျှဒါန်းသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်၏လက်မှ ခဲ့ဖွယ်ဘောဇဉ်များကို ခံယူစားသုံးဖို့ တိုက်တွန်းသော ဘိက္ခုနီမအား ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ မေထုနပဋိသေဝနတရားတို့သည် နတ်ရွာ, နိဗ္ဗာန်, စျာန်မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုနိုင်ကုန်၏ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓက ဟောထားပါလျက် အန္တရာယ်မပြုနိုင်ကြောင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ ကြေညာနေသော ရဟန်းအား ရဟန်းကောင်းတို့က ပြန်လည်ပြောဆိုပုံပြ ဝိနယပါဠိကို အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပြပါ။

၃။ သာသနာတစ်ခေတ် သမိုင်းတွင်ရစ်ခဲ့သော ဆရာဒေဝဒတ်၏ နောက်လိုက်ရဟန်းများအား ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပုံစကားရပ် ပါဠိကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါတို့ကိုလည်း အတိအကျ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။
(က) သင်္ကန်းခြောက်မျိုး၊ (ခ) သင်္ကန်းကိုးထည်။

၄။ ပဏီတဘောဇနာနိ-၌ ဘောဇနအရတို့ကို တိကျစွာကောက်ပြ၍၊ ဒိယမော မာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ-၌ ဒိယမုမာသ- အရကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ သပ္ပါဏကဝဂ် သဠိစ္စသိက္ခာပုဒ်နှင့် သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်တို့၌ ပါသော ပါဏ- အရတို့၏ ထူးခြားပုံကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကျင့်သုံးရာ၌ အသက်အရွယ် ကြီးငယ်အလိုက် ခွဲခြားကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိ/မရှိကို ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိသာဓက ဖော်ပြဆုံးဖြတ်၍၊ ဘိက္ခုနီသံဃာဒိသေသ်တို့တွင် ယာဝတတိယကာ သိက္ခာပုဒ်များကိုသာ ရေတွက်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဘိက္ခုနီမများ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမ, လုပ်လိုလျှင် လိုအပ်သော အရည်အချင်းများကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်ပြဖြေဆို၍၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်းရဟန်းနှင့် ရဟန်းမများသည် မနာမဖျားဘဲ ဆိုက်ကားစီးကောင်း/ မစီးကောင်းကိုလည်း အထောက်သာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၇။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်လာ "ဩတိဏ္ဏ" နှင့် "ဝိပရိဏာတစိတ္တ" တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ါလာသည့်အတိုင်း ဖြေ၍၊ အနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ "သဒ္ဒေယျဝစသာ" အရ အဘယ်သို့သော ဥပါသိကာမကို ယူရပါမည်နည်း? ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ အောက်ပါ ဝေါဟာရတို့၏ အဓိပ္ပါယ်များကို ကခ်ါလာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ပုရာဏစီဝရ၊ (ခ) ရာဇသိက္ခာပုဒ်လာ စီဝရစေတာပန္န၊
(ဂ) အတိရေကပတ္တ၊ (ဃ) အစ္ဆေကစီဝရ။

၉။ ဒုတိယသဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်၌လာသော မာတုဂါမအရကို (က) ပါစိတ်ဝတ္ထု၊ (ခ) ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုအားဖြင့် ခွဲခြားပြ၍၊ ပဝါရိတ်သင့်ကြောင့် အင်္ဂါ ငါးပါးကိုလည်း ကခ်ါအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ သောကာဝါသသိက္ခာမာန်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ါအလိုကျ ပြည့်စုံစွာ ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ မာ ယသ္မာ ဇဝံ အဝစ ။ပ။ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယ– ဟူသောပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **ပြောဆိုပုံစကားရပ်–** (မကွေး ၃–၅)
(က) ခုံချည်သက်နိုး
ဝါချည်သက်နိုး

http://www.dhammadownload.com

လျှော်တေသင်္ကန်း
ကမ္မလာချည်သင်္ကန်း
ပိုက်ဆံလျှော်ချည်သင်္ကန်း
ခေါမစသည် ချည်ငါးမျိုးကို ရော၍ ရက်အပ်သောသင်္ကန်း

(ခ) သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ဒုကုဋ္ဌ၊ အိပ်ရာခင်း၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ၊ နိသီဒိုင်၊ မိုးရေခံသင်္ကန်း၊ အမာလွှမ်းသင်္ကန်း-တို့ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **ဘောဇနအရ-** ဩဒန၊ သတ္တူ၊ ကုမ္မာသ-တို့ကိုယူ။

ဒိသဗုမာသအရ- နယုန်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ ၁-လခွဲကိုယူ။

ပါဏ-နှစ်ခုအထူး

သဋ္ဌိစ္စသိက္ခာပုဒ်၌ ပါဏအရ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါအားလုံးရ၍၊ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်၌ ပါဏအရ ရေကိုသောက်ခြင်း ချိုးခြင်းစသည်တို့ကြောင့် သေလောက်သော ပိုးကောင်ငယ်လေးများကို ရပါသည်။ ဤသို့ထူးပါသည်။

၅။ **ခွဲခြားကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်ရှိ/မရှိ**

ခွဲခြားကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်မရှိပါ။

သာဓက- တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

သိက္ခာပုဒ်များ

သိက္ခံ ပစ္ဆာစိက္ခဏသိက္ခာပဒ၊ အဓိကရဏကုပိတသိက္ခာပဒ၊ ပါပသမာစာရပဌမသိက္ခာပဒ၊ ပါပသမာစာရဒုတိယသိက္ခာပဒ-အားဖြင့် အသာဓာရဏအရ သိက္ခာပုဒ်လေးပုဒ်။

သံဃဘေဒကသိက္ခာပဒ၊ ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒ၊ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒ၊ ကုလဒူသကသိက္ခာပဒ-အားဖြင့် သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်လေးပုဒ်။

ဤသို့လျှင် ယာဝတတိယကသိက္ခာပုဒ် ၈-ပုဒ်ရှိသည်။

၆။ **လိုအပ်သောအရည်အချင်း**

ဦနဒွါဒသဝဿသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ၁၂-ဝါပြည့်ရခြင်း၊
ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သမ္မုတိရခြင်း၊
မနာမဖျားဘဲ ဆိုက်ကားမစီးကောင်းပါ။

သာဓက- ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ယာနေန ယာယေယျ ပါစိတ္တိယံ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဩတိက္ကာ, ဝိပရိဏာတစိတ္တတို့၏ အဓိပ္ပါယ်

ဘီလူးစသည်တို့သည် သတ္တဝါတို့အတွင်းသို့ သက်ရောက်သကဲ့သို့ အတွင်း၌ဖြစ်သော ရာဂသည် သက်ရောက်ခြင်းကို ဩတိက္ကာဟုခေါ်ပါသည်။

(တစ်နည်း) သတ္တဝါတို့သည် တွင်းစသည်တို့သို့ ကျရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မဆင်ခြင်သောကြောင့် တပ်မက်ဖွယ်ကောင်းသောအာရုံ၌ တပ်မက်သည့်အတွက် မိမိကိုယ်တိုင် ရာဂသို့ ကျရောက်ခြင်းကို ဩတိက္ကာဟုခေါ်ပါသည်။

စင်ကြယ်သော ဘဝင်အစဉ်ဟုဆိုအပ်သော ပကတိသဘောကို စွန့်၍ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲပြီး ကာယသံသဂ္ဂရာဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်သောစိတ်ကို ဝိပရိဏာတစိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

သဒ္ဒေယျဝစသာအရ

ယုံကြည်ထိုက်သောစကားရှိသော အရိယာဥပါသိကာကိုယူ။

၈။ (က) (မကွေး ၈-ရှ)

(ခ) ငွေစသော အကပ်ပိုယဝတ္ထုသည် စီဝရစေတာပန္နာ၊

(ဂ) အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ မပြုအပ်သေးသော သပိတ်ကို အတိရေကပတ္တာ၊

(ဃ) ခရီးသွားမည့်သူ၊ မကျန်းမာသူ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသူ၊ သဒ္ဓါတရားအသစ်ဖြစ်ပေါ်လာသူတို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်က ဝဿဝါသိကံ ဒဿာမိ-ဟုလျှောက်ထား၍ လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို အစွေ့ကစီဝရဟုခေါ်ပါသည်။

၉။ (က) အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ထိုနေ့၌ မွေးဖွားသောလူမိန်းမကိုယူ။

(ခ) မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်သော ဘီလူးမ, ပြိတ္တာမ, ပဏ္ဍာကဿ, မေထုန်မှီဝဲလောက်သော တိရစ္ဆာန်မတို့ကိုယူ၊

ပဝါရိတ်သင့်ကြောင့်အင် ၇- (မကွေး ၉-ရှ)

၁၀။ သောကာဝါသသိက္ခာမာန်

အချိန်းအချက်ပြုပြီး မသွားသည်ဖြစ်၍ ယောကျ်ားတို့၏ စိတ်အတွင်းသို့ ဝမ်းနည်းခြင်းသောကကို သွင်းတတ်သောကြောင့် သောကာဝါသဟုခေါ်ပါသည်။

(တစ်နည်း) အိမ်ရှင်တို့သည် အိမ်ထဲသို့ဝင်ကုန်သကဲ့သို့ ယောကျ်ားနှင့် ပေါင်းဆုံခွင့်မရသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းနည်းခြင်းသောကသို့ ဝင်တတ်သောကြောင့် သောကာဝါသ-ဟုခေါ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွှေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၂)ရက်၊ (၂၀- ၆-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ရာဂပူးယှဉ် ချစ်စိတ်ဝင်၍ ဘိက္ခုနီမအား ယောက်ျားလေးက ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်လှူဒါန်းရာ "သင်က ရာဂစိတ်မရှိ ပြီးတာဘဲ၊ အလှူခံပြီး ဘဉ်းပေးပါ"ဟု တိုက်တွန်းသောရဟန်းမ အား အာပတ်သင့်ရောက်ပုံပြ ဝိနယဥပဒေသ သိက္ခာပဒကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီ သုဒ္ဓပါစိတ် တုဝဋ္ဋဝဂ်လာ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ပြောဆိုပါလျက် အယူကို မစွန့်သော ရဟန်းမအား သင့်ရောက်သော အာပတ်ပြ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို နိဿယကျကျ အနက်ပေး ခဲ့ပါ။

၃။ "ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တံ, ကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရိ"ဉ် အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို သီလဝန္တ, ကလျာဏဓမ္မ, ဗြဟ္မစာရီပုဂ္ဂိုလ်ခေါ်သည်ကို ဖော်ပြ၍၊ အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်၌ "မာတုဂါမဿ သန္တိကေ"ဝယ် မာတုဂါမ-အရ သန္တိကေ-အရတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြပါ။

၄။ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်လာ "အမူလကေန ပါရာဇိကေန"၌ အမူလကအဓိပ္ပါယ်နှင့် ပါရာဇိက အရ ယူသင့်,မယူသင့်သော ပါရာဇိကတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ "အမူလကဥ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ"၌ ယူရမည့် အဓိကရဏကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ခေတ်ကာလအားလျော်စွာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်ကို ရေခဲသေတ္တာဖြင့် သိမ်း ဆည်းထားလေ့ရှိကြရာ (က) မည်သို့ထားလျှင် သန့်စင်ဖြစ်သည်၊ (ခ) သန့်စင်လွတ်အောင် မည်သို့ ထားသင့်သည်ဟု ခွဲခြားဖော်ပြပါ။

၆။ ဥနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အရ အသက် ၂၀-ရေတွက်ပုံကို ဖော်ပြ၍၊ အသက်(၂၀)မပြည့်ဘဲ ပြည့်သည်အထင်ဖြင့် ရဟန်းခံသူအား သဂ္ဃန္တရာယ် မဂ္ဂန္တရာယ် ဖြစ်,မဖြစ် ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ "ငါ အသက် ၂၀-မပြည့်ဘဲ ရဟန်းခံခဲ့သည်"ဟု သိလျှင် မည်သို့ပြုကျင့်ရမည် ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၇။ သံဃဥပုသ်ပြုရာ၌ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်း၏ ကိစ္စနှင့် ပါတိမောက်ကို နာယူသော ရဟန်းတို့၏ ကိစ္စတို့ကို ခွဲခြား ဖော်ပြ၍၊ "တံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိ

http://www.dhammadownload.com

ကရောမ"၌ အဘယ့်ကြောင့် "သုဏောထ မနသိ ကရောထ"ဟု မဆိုသည်ကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

၈။ "ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ"ဟူသော ခေတ်ပုဒ်ကို ပါဠိဘာသာမှ တစ်ပါးသောဘာသာဖြင့် ဆို၍ သိက္ခာချလျှင် သိက္ခာကျ/မကျ အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ သေချင်နေသူအား "အလှူရေစက် လက်နှင့်မကွာ နေကြသူတွက် နတ်ပြည်လောက်တော့ အပြောပေါ့"ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် သေချင်အောင်ပြောလျှင် ပါရာဇိကကျ/မကျ အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၉။ ကျောင်းတွင်းရှိ စေတီတော်ကို ပွဲလမ်းသဘင်ဖြင့် ပူဇော်လိုပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ "ကောင်းသားပဲ"ဟု လက်ခံသော ရဟန်းနှင့် ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သောအာပတ်ကို ဝိနယဉပဒေသနှင့်အညီ ဖော်ပြ၍၊ နစ္စဂိတသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်ရန် အကြောင်းအင်္ဂါရပ်တို့ကိုလည်း ကခ်ဳံလာသည့်အတိုင်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီ သုဒ္ဓပါစိတ် သဃ်ဘင်္ဒစာရသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်သင်္ကန်းကို သဃ်ဘင်္ဒခေါ်သည်ကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (သံသဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ **သီလဝန္တ**- ပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်သော ရဟန်းကို သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါ်သည်။

ဗြဟ္မစာရီ- မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်သော ရဟန်းကို ဗြဟ္မစာရီဟုခေါ်ပါသည်။

ကလျာဏဓမ္မ- ပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၂-မျိုးတို့ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ရှိသော ရဟန်းကို ကလျာဏဓမ္မဟုခေါ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

မာတုဂါမအရ

ရှန့်ရင်းသောစကား, မရှန့်ရင်းသောစကားကို ခွဲခြားနားလည်သော မိန်းမကို ယူရပါသည်။

သန္ဓိကေအရ- ရဟန်း၏စကားကို မာတုဂါမကြားလောက်ရာအရပ်ကို ယူရပါသည်။

၄။ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း မူလများဖြစ်သည့် မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ယုံမှားခြင်း, သံသယဖြစ်ခြင်းတို့ မရှိသောကြောင့် ပါရာဇိကအာပတ်ကို အမူလကဟုခေါ်သည်။

ယူသင့်သောပါရာဇိက

ပါရာဇိက ၂၄-ပါးရှိသည့်အနက် ရဟန်းအား သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော ပါရာဇိက ၁၉-ပါးတို့ကို ယူရပါသည်။

မယူသင့်သောပါရာဇိက

ဘိက္ခုနီတို့၏ အသာမာရဏာပါရာဇိက ၄-ပါး၊ လူအဝတ်ကိုဝတ်သော ဘိက္ခုနီဟူသော ပါရာဇိက ၅-ပါးကို မယူရပါ။

ယူရမည့်အဓိကရဏ- ပါရာဇိကဟုဆိုအပ်သော အာပတ္တာဓိကရဏ်းကို ယူရပါသည်။

၅။ (က) စားဦးမည်ဟု ငဲ့ကွက်ခြင်းနှင့်တကွ (ဝါ) မစွန့်လွှတ်ဘဲ သိမ့်သိမ်းဆည်းထားလျှင် သန္ဓိဓိဖြစ်သည်။

(ခ) စားဦးမည်ဟု ငဲ့ကွက်မှုမရှိဘဲ လူ, သာမဏေတို့အား ပေးစွန့်ထားသင့်သည်။

၆။ **အသက် ၂၀-ရေတွက်ပုံ-** ပဋိသန္ဓေတည်သည်မှ စ၍ ရေတွက်ရပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ပုံ

မိမိ အသက် ၂၀ မပြည့်၍ ရဟန်းစင်စစ်မဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မသိသေးသမျှ သဂ္ဃန္တရာယ်, မဂ္ဂန္တရာယ်မဖြစ်ပါ။ ထိုသို့မဖြစ်ပါသော်လည်း သိလျှင်ကား ထပ်၍ ရဟန်းခံရပါမည်၊ သိလျက်ထပ်၍ ရဟန်းမခံလျှင်အား သဂ္ဃန္တရာယ်, မဂ္ဂန္တရာယ်ဖြစ်ပါသည်။

ပြုကျင့်ပုံ

ငါ အသက် ၂၀-မပြည့်ဘဲ ရဟန်းခံခဲ့သည်ဟု သိလျှင် တဖန်ထပ်၍ ရဟန်းခံရပါမည်။

၇။ ပါတိမောက်ပြခြင်း ကိစ္စဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

သံဃာ, ဂိုဏ်း ညီညွတ်သဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးက ပါတိမောက်ရွတ်ပြခြင်းသည် သံဃာ အားလုံး ပါတိမောက်ရွတ်ပြီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။

သုဏောထ မနသိ ကရောထ-ဟု မဆိုရခြင်းအကြောင်း

သုဏောထ မနသိ ကရောထ-ဟုဆိုလျှင် ထိုစကားသည် သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ-ဟူသောစကားနှင့်မညီ ဥပုသ်ပြုခြင်းသည် ညီညွတ်သော သံဃာ၏ ဥပုသ် ပြုခြင်းဖြစ်၏၊ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းသည်လည်း သံဃာ၌ အကျုံးဝင်သည်၊ ဤသို့လျှင် ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းသည် သံဃာ၌ အကျုံးဝင်သောကြောင့် သုဏောထ မနသိ ကရောထ-ဟု မဆိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၈။ (မည်သည့်ဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ) နှုတ်မြွက်မှု ဝါစာပယောဂကြောင့်သာ သိက္ခာချမှု အထ မြောက်သည်၊ ထို့ကြောင့် သိက္ခာကျပါသည်။

ပါရာဇိကကျ/မကျ

သံဝဏ္ဏေယျ-သေခြင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ထင်ရှားပြအံ့ဟု ဆိုသောကြောင့် ပရိယာယ်ဖြင့် သေချင်အောင် ပြောလျှင်လည်း ပါရာဇိကကျသည်။

၉။ ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။
ရဟန်းမအား သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

အင်္ဂ ၅

က-ခြင်းစသည်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုအပ်သော အကြောင်းကို ကြဉ်၍ သွားခြင်း၊ မြင်ခြင်း(သို့မဟုတ်)ကြားခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၃-ပါးဖြစ်သည်။

၁၀။ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း, နေလှန်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း ချုပ်စပ်အပ်သော အနက်သဘောကြောင့် တိစီဝရိတ်, ရေသနုပ်, ရင်စည်းတဘက် တို့ကို သယ်ဆောင်-ဟုခေါ်သည်။

ပညတ်ရခြင်းအကြောင်း

သင်္ကန်းကြီးကို ချထား၍ သင်းပိုင်နှင့်တကွ ကိုယ်ရုံဖြင့် ဇနပုဒ်လှည့်လည်ခြင်းသို့ ဖဲသွားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပညတ်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

၁။ ဂေါဃာတကဝတ္ထုလာ ဇီဝိတဘတ် ဆွမ်းအလှူပွဲ၌ ပထမအကြိမ် အနုမောဒနာပြု ဟောကြားအပ်သည့် ဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၂။ မခွဲရက် မခွါရက်နိုင်အောင် ချစ်နေကြသည့် သုံးယောက်သော မိသားစုကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားအပ်သော တယောဇနပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုလာ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပါ။

၃။ သုခဝဂ်ကို ရွှ၍ အောက်ဖော်ပြပါ အမည်တို့ကို ဖြေဆိုပါ။
(က) အားကြီးသော ရောဂါ၊ (ခ) အားကြီးသော ဆင်းရဲ၊ (ဂ) အကောင်းဆုံး လာဘ်၊
(ဃ) အကောင်းဆုံး ဥစ္စာ၊ (င) အကောင်းဆုံး ဆွေမျိုး။

၄။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနပဥ္စဝတ္ထုလာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းသရုပ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ အဘယ်သို့သော သူကို "ဓမ္မဓရဟုဂ္ဂိုလ်" ခေါ်ပါသနည်း? ဇကုဒါနတ္ထေရဒီဃာသဝဝတ္ထုကို ရွှ၍ ဖြေဆိုပါ။

၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပေါဠိလမထေရ်အား ဟောကြားအပ်သော ပညာကြီးကြောင်း, ပညာနည်းကြောင်းကို မြန်မာစကားပြေဖြင့် ဖြေဆို၍၊ သူတစ်ပါး မယားကို ပြစ်မှားသူတို့ တွေ့ကြုံရမည့် ဆင်းရဲကြောင်းသရုပ်ကို ခေမကသူဌေးသား ဝတ္ထုလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ မာရဝတ္ထု၌ မြတ်စွာဟောကြားတော်မူအပ်သော ချမ်းသာခြင်းများကို မြန်မာမှုပြု၍ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ရောဟိနီမင်းသမီး စုတေ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်သမီးဖြစ်စဉ် နတ်သားလေးယောက်တို့နှင့် သိကြားမင်းကြီး၏ ရောဟိနီမင်းသမီးအပေါ် ခံစားချက် အသီးသီးတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၈။ ကပိလငါး၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း, ခံတွင်းမှ အပုပ်နံထွက်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ဖြေဆို၍၊ ကပိလငါးကို ဖမ်းယူကြသော တံငါးသည်ငါးရာတို့သည် မည်သည့်လုပ်ငန်းကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ကောကာလိကရဟန်းသည် အဂ္ဂသာဝကကြီးများကို ဆဲရေး ရေရွတ်ခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံရပုံကို ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ်ကို နတ်တို့ ချစ်ခင် နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ ဇောတိက သူဌေးအလောင်း ညီအကို နှစ်ယောက်တို့သည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ကြံလှူဒါန်း၍ ဆုတောင်းကြပုံ အသီးသီးကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

မှတ်ချက် - ဓမ္မပဒအဖြေတွင် ကျမ်းညွှန်းဂါထာနံပါတ်များသည် အဋ္ဌကထာစာအုပ်လာ ဂါထာနံပါတ်များဖြစ်သည်။

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (က) ဆာလောင်မွတ်သိပ်သောရောဂါ၊
(ခ) ခန္ဓာငါးပါးသဒ်ါရတရား၊
(ဂ) အနာရောဂါကင်းခြင်း၊
(ဃ) ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း၊ (ဂါထာ- ၂၀၃)
(င) အကျွမ်းဝင်ခြင်း။ (ဂါထာ- ၂၀၄)

၄။ နတ်ပြည်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းသရုပ်
- မှန်ကန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- အမျက်မထွက်ခြင်း၊
- တောင်းလာသည်ရှိသော် အနည်းငယ်ကိုလည်း ပေးလှူခြင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၂၄)

ဓမ္မဓရပုဂ္ဂိုလ်

စကားများများ ပြောဆိုကာမျှဖြင့် ဓမ္မဓရပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ပါ၊ အနည်းငယ်သော တရားစကားကို ကြားနာ၍ နာမကာယဖြင့် သစ္စာလေးပါး မြင်သူနှင့် ပြင်းထန်သော ဝီရိယဖြင့် တရားကို မမေ့မလျော့ အားထုတ်သောသူသည်သာ 'ဓမ္မဓရပုဂ္ဂိုလ်' ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၅၉)

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းမှုကြောင့် ပညာကြီးပါသည်၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းမှုကြောင့် ပညာနည်းပါသည်။
(ဂါထာ– ၂၀၂)

ဆင်းရဲကြောင်းသရုပ်

- မကောင်းမှုကို ရခြင်း၊
- အလိုရှိတိုင်း မအိပ်ရခြင်း (အချိန်အနည်းငယ်သာအိပ်ရခြင်း)
- ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊
- ငရဲသို့ ရောက်ခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၀၉)

၆။ **ချမ်းသာခြင်း ၁၂- မျိုး**

- အမှုကိစ္စဖြစ်သည်ရှိသော် အဆွေခင်ပွန်းရှိမှ ချမ်းသာခြင်း၊
- ရရသမျှဖြင့် နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၊
- အသက်ကုန်ခါနီး၌ ကောင်းမှုကုသိုလ်ရှိမှ ချမ်းသာခြင်း၊
- ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၊
- အမိကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊
- အဖကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊
- ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းခြင်း၊
- (ဗုဒ္ဓ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓ, သာဝကဟူသော) ဗြဟ္မဏတို့အား လှူဒါန်းခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၊
- အိုသည့်တိုင်အောင် ချမ်းသာစေနိုင်သော သီလရှိခြင်း၊
- သဒ္ဓါတရားတည်ခြင်း၊
- လောကီ, လောကုတ္တရာပညာကို ရခြင်း၊
- မကောင်းမှုတို့ကို မပြုခြင်း။ (ဂါထာ– ၃၃၁ မှ ၃၃၃)

၇။ **ခံစားချက် အသီးသီး**

- ပထမနတ်သား၏စိတ်သည် စစ်မြေပြင်မှ စည်ကြီးကဲ့သို့ ကောင်းစွာ တည်တံ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊
- ဒုတိယနတ်သား၏စိတ်သည် တောင်ပေါ်မှ စီးဆင်းလာသော မြစ်ရေကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပါသည်၊

http://www.dhammadownload.com

- တတိယနတ်သား၏ မျက်လုံးတို့သည် နတ်သမီးကို မြင်သောအခါမှစ၍ ပုဇွန်လုံး၏ မျက်စိတို့ကဲ့သို့ အပြင်ဘက်သို့ ထွက်ကုန်ပါသည်၊
- စတုတ္ထနတ်သား၏စိတ်သည် စေတီ၌ စိုက်ထောင်အပ်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့နေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊
- သိကြားမင်း၏စိတ်သည် " နတ်သမီးကိုရလျှင် အသက်ရှင်အံ့၊ မရခဲ့သော် သေရတော့အံ့ " ဟူသော ခံစားချက်များ အသီးသီး ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၁၉၄ ၈။

၈။ ရွှေရောင်အဆင်းလှပခြင်း

ကပိလငါးကြီးသည် အတိတ်ဘဝ ကပိလရဟန်းဖြစ်စဉ် နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ပို့ချခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုခဲ့သော ကောင်းမှုကံကြောင့် ရွှေရောင်အဆင်းလှပခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အပုပ်နံ့ထွက်ခြင်းအကြောင်း

ကပိလမည်သောငါးကြီးသည် ရှေးအတိတ်ဘဝ ကပိလရဟန်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းတို့အား ဆဲရေး ရေရွတ်ခဲ့သောကံကြောင့် ခံတွင်းမှ အပုပ်နံ့ထွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကပိလငါးကြီးကို ဖမ်းယူကြသော တံငါသည် ငါးရာတို့သည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကိုပြုတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တကြကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ရဟန်းပြုကြပြီး မကြာမီပင် ဒုက္ခ၏အဆုံးကို မျက်မှောက်ပြုကာ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ အာနေဥ္ဇစျာန်ဖြင့် နေခြင်းဟူသော သမာပတ်တရားကို သုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသော လုပ်ငန်းကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၃၃၁)

၉။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရပုံ

ဘုရားရှင် မျက်မှောက်တော်မှ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ အထွက် တံခါးမုခ်၌ ကောကာလိကရဟန်းအား မုန်ညှင်းစေ့ပမာဏမှစ၍ ပဲနောက်စေ့, ပဲစင်းငုံစေ့, ဇီးသီးစေ့, သျစ်သျှားသီး, ဥသျှစ်သီး, ဝါးမျှစ်ဖျားပမာဏတိုင်အောင်သော အိုင်းအမာတို့ပေါက်ပြီး ထိုအနာတို့မှ သွေး, ပြည်တို့ ယိုစီးလျက် ငှက်ပျောရွက်တို့၌ အိပ်ကာ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏၊ ထိုဝေဒနာဖြင့်ပင် သေလွန်ခြင်းကို ပြုရလေ၏။

(မြန်မာပြန် ပဥ္စမတွဲ ၈၈)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ **နတ်တို့ချစ်ခင်ခြင်းအကြောင်း**

ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ်လောင်းလျှာသည် ရှေးအတိတ်ဘဝ စကြာဝတေးမင်းဖြစ်စဉ် သီလဆောက်တည်စေမှုကြောင့် နတ်ဖြစ်ကြကုန်သော နတ်တို့သည် မထေရ်ကိုမှီ၍ မိမိတို့ နတ်စည်းစိမ်ရရှိခြင်းကို သိမြင်သောကြောင့် မထေရ်ကို ချစ်မြတ်နိုးကြပါသည်။

(မြန်မာပြန် ပဌမတွဲ ၂၄၄)

ဆုတောင်းကြပုံ အသီးသီး

ညီငယ်သူကြွယ်သည် " ကြံရည်လျှုရခြင်း၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် လူ, နတ်စည်းစိမ်တို့ကို ခံစားရကာ အဆုံးဘဝ၌ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ရောက်အပ်သော တရားထူးသို့ ရောက်ရပါလို၏ " ဟု ဆုတောင်းပါသည်။

အကိုသူကြွယ်သည် " ကြံရည်လျှုရသော ကောင်းမှုကြောင့် အရှင်ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားထူးကိုသာ ရရပါလို၏ " ဟု ဆုတောင်းပါသည်။

(ဓမ္မ ၅- ၂၊ ၄၃၂)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလာနေ့

၁။ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

(က) မရှိလေးပါးကို ပြဆိုထားသော သုခဝဂ်၊ အညတရကုလဒါရိကာဝတ္ထု။

(ခ) ဓမ္မပီတိ အရသာကို သောက်သုံးလျှင် ပူပန်ခြင်းကင်းကြောင်း ပြဆိုထားသော သုခဝဂ်၊ တိသဿထွေရဝတ္ထု။

၂။ သူတစ်ပါး၏ အပြစ်ကို မြင်လွယ်ပြီး မိမိ၏အပြစ်ကိုကား မြင်နိုင်ခဲကြောင်း ဟောကြားထားသော မလဝဂ်၊ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိဝတ္ထုဂါထာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားထားသော အမြတ်တရားလေးပါးကို ပသေနဒီကောသလဝတ္ထုမှ ထုတ်ဆောင်ပြပြီးလျှင်၊ ကောဓဝဂ်၊ ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထုမှ အောင်ရာအောင်ကြောင်း တရားတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ အဘယ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မုနိ-ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသနည်း? ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်၊ တိတ္ထိယဝတ္ထုမှ ထုတ်ဆောင်၍ ပြည့်စုံစွာ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်/မရနိုင် ဝတ္ထုသာဓကပြည့်စုံစွာဖြင့် ရေးသားဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ မဂ္ဂဝင် ပဋ္ဌာစာရာဝတ္ထုဥ ဟောကြားထားသော "မရှိခြင်းလေးမျိုး" ကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ နာဂဝင်၊ မာရဝတ္ထုဥ ဟောကြားထားသော ချမ်းသာခြင်း ၁၂-မျိုးကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ရောဟိနီမြစ်အလယ် ကောင်းကင်ထက်၌ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား ရေနှင့်မင်း, မင်းနှင့် ဘုရားရှင်တို့၏ ခြားနားချက်ကို ပမာပြု၍ ဟောကြားတော်မူသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးတရားတော်ကို အဌကထာလာအတိုင်း အကျဉ်းချုပ် ရေးခဲ့ပါ။

၈။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ သမာပတ်ဝင်စားနေစဉ်အတွင်း မွတ်သိပ်မှု မဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် ရဟန္တာသာမဏေငယ်က ပေါဠိလမထေရ်ကြီးအား ညွှန်ပြသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းကိုလည်း အကျဉ်းမျှ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ "မရှိစကား, မကြားရပါလို၏" ဟု ဆုတောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆုပေးသောမထေရ်မြတ်၏ အမည် တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဇောတိက, ဇဋိလ, မေဏ္ဍက သူဌေးကြီးတို့၏ ဇာတိမြို့အမည်တို့ကိုလည်း ရွာဖွေတင်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခပ်သိမ်းသောနေ့, ညဉ့်ပတ်လုံး တန်ခိုးဖြင့် တောက်ပတော်မူ၏-ဟူရာ၌မည်သည့်တန်ခိုးများဖြင့်, မည်သည်တို့ကို, သာလွန်တောက်ပတော်မူကြောင်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ထင်ရှားပြီ၊ (ခ) ထင်ရှားပြီ။

၂။ ထင်ရှားပြီ။

၃။ အမြတ်တရား (၄) ပါး

- အနာရောဂါကင်းခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးလာဘ်၊

http://www.dhammadownload.com

- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ၊
- အကျွမ်းဝင်သောသူသည် အမြတ်ဆုံးဆွေမျိုး၊
- နိဗ္ဗာန်သည် အမြတ်ဆုံး ချမ်းသာ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၀၄)

အောင်ရာအောင်ကြောင်း (၄) ပါး

- အမျက်ထွက်သောသူကို အမျက်မထွက်ခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်ရာ၏၊
- မကောင်းသောသဘောရှိသူကို ကောင်းသောသဘောဖြင့် အောင်နိုင်ရာ၏၊
- နှမြောဝန်တိုသောသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်ရာ၏၊
- မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသောသူကို မှန်ကန်သောစကားဖြင့် အောင်နိုင်ရာ၏။

(ဂါထာ– ၂၂၃)

၄။ ချိန်ခွင်ကို ကိုင်သောသူသည် ပိုလွန်သောဥစ္စာကို ပယ်ရှား၍ ယုတ်လျော့သော ဥစ္စာကို ထည့်သွင်းသကဲ့သို့ သီလစသော ကုသိုလ်အမြတ်တရားတို့ကို ယူ၍ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့ကို ကြဉ်ရှောင်ကာ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာ, ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာ နှစ်ပါးကိုသိသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မုနိ' ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၆၈၊ ၂၆၉)

၅။ 'ထက္ကြလုံ့လပြုသင့်သောအခါ၌ ထက္ကြမူမရှိဘဲ ပျိုမြစ်နုထွား ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း ဝီရိယမရှိဘဲ ဆုတ်နစ်သော စိတ်အကြံရှိသော ပျင်းရိသူသည် မင်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်' ဟူသော ပဓာနကမ္မိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထုလာ ဘုရားဟော သာဓကကို ထောက်၍ ပျင်းရိသူသည် မင်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်ပါ။ (ဂါထာ– ၂၈၀)

မရှိတရား (၄) မျိုး

- သား, သမီးတို့ မရှိခြင်း၊
- မိဘတို့ မရှိခြင်း၊
- သွေးသားတော်စပ်သူတို့ မရှိခြင်း၊
- ဆွေမျိုး မရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၈၈)

၆။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၆-ကို ရှု။)

၇။ ဘုရားရှင်သည် ဆွေမျိုးတို့ကို ' ရေသည် အဖိုးအနည်းငယ်မျှသာ ထိုက်တန်၍ မင်းတို့သည်ကား အဖိုးအတိုင်းမသိ ထိုက်တန်၏၊ အဖိုးအနည်းငယ်မျှ ထိုက်တန်သော ရေကိုအမှီပြု၍ အဖိုးအတိုင်းမသိထိုက်တန်သော မင်းတို့ကို သေကျေပျက်စီးအောင်

http://www.dhammadownload.com

ပျက်စီးခြင်းငှါ သင်တို့အား မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်၊ အသင်မင်းတို့သည် ငါးပါး ကုန်သော ရန်သူတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေရကုန်၏။ ငါဘုရားကား ရန်သူ မရှိမူ၍ နေရ၏၊ အသင်မင်းတို့သည် ကိလေသာဖြင့် ကျင်နာကုန်သည်ဖြစ်၍ နေရ ကုန်၏၊ ငါဘုရားသည်ကား ကိလေသာဖြင့် မနာကျင်ဘဲ နေရ၏၊ သင်မင်းတို့သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးကို ရှာမှီးခြင်းဖြင့် လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏၊ ငါဘုရားသည်ကား လုံ့လမပြုမူ၍ နေတော်မူ၏ ' ဟု ဟောတော်မူပါသည်။ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၁၆၆)

၈။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ သမာပတ်ဝင်စားနေစဉ်အတွင်း သမာပတ်၏ အစွမ်း ကြောင့် မွတ်သိပ်မှု မဖြစ်ပါ။ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၂၃၄)

ညွှန်ပြသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း

ရဟန္တာကိုရင်ငယ်သည် ပေါဠိလမထေရ်ကြီးအား ' အရှင်ဘုရားတို့သည် တောင်ပို့တစ်ခုၨ အပေါက်ခြောက်ပေါက်ရှိ၏၊ တစ်ပေါက်တစ်ခုဖြင့် ဖွတ်ဝင်သွားသည် ရှိသော် ဖွတ်ကိုဖမ်း ယူလိုသူသည် ဝင်ပေါက်မှ တပါးသောအပေါက် ငါးခုတို့ကိုပိတ်၍ ဝင်ပေါက်တစ်ခုတည်းဖြင့်သာလျှင် ဖွတ်ကိုဖမ်းယူရသကဲ့သို့ အရှင်ဘုရားတို့သည် ဒွါရ ခြောက်ပါးတို့၌ ဖြစ်ပေါ် တတ်ကုန်သော အာရုံတို့တွင် ငါးဒွါရကိုပိတ်၍ မနောဒွါရ၌သာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှုကို ဖြစ်စေပါကုန်လော့' ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပါသည်။(ဓမ္မ ၌–၂၊ ၂၆၃)

၉။ **ဆုတောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်-**

အရှင်အနုရုဒ္ဓါလောင်းလျာ အန္ဓဘာရမြက်ရိတ်သမား၊

ဆုပေးသောအရှင်မြတ်- ဥပရိဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၃၈၃)

ဇောတိကသူဋ္ဌေး၏ ဇာတိမြို့- ရာဇဂြိုလ်ပြည်၊ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၄၃၆)

ဇဋိလသူဋ္ဌေး၏ ဇာတိမြို့- ဗာရာဏသီပြည်၊ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၄၄၀)

မေဏ္ဍကသူဋ္ဌေး၏ ဇာတိမြို့- ဘဒ္ဒိယမြို့။ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၄၄၂)

၁၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် သီလတန်းခိုးဖြင့် သီလကင်းမဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း, ဘုန်း တန်ခိုးဖြင့် ဂုဏ်မဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း, ပညာတန်ခိုးဖြင့် ပညာမဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း, ကောင်းမှုမရှိသူကို ကောင်းမှု၏တန်ခိုးဖြင့် မတရားသူကို တရားတန်ခိုးဖြင့် ကုန်ခန်းစေ၍ သာလွန်တောက်ပပါသည်။ (ဓမ္မ ၌– ၂၊ ၃၉၆ / ၃၉၇)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလာနေ့

၁။ ရထားထိန်းနှင့် ကြိုးကိုင်ခွဲခြားပြဆိုသော ဂါထာနှင့်, မီးကို ပူဖော်သော ပုဏ္ဏားကဲ့သို့ ဆရာကို ပူဖော်ပုံပြဂါထာတို့ကို ပါဠိမှု ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ သံသရာဝဲကို လွန်မြောက်သော ရဟန်းကို ပြဆိုသည့်ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ အပြင်းထန်ဆုံးမီး၊ အဆင်းရဲဆုံးတရား၊ အဆိုးရွားဆုံးရောဂါ၊ အလွန်ကဲဆုံးလာဘ်၊ အကောင်းဆုံး ဆွေမျိုးတို့ကို ဖြေဆိုခြင်း၊ သောကမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အသက်မွေးလွယ်သူတို့၏ အကျင့်များကို ရေးသား၍၊ ခြေရာမရှိသောအရပ်၊ သာသနာပဋိဋ္ဌမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မမြဲသောတရား၊ မတုန်လှုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့၏ ဥပမာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) တဏှာနုသယကို မဖြတ်လျှင် ပဋိသန္ဓေဆင်းရဲ အဖန်ဖန်ဖြစ်၏။
(ခ) သတ္တဝါတို့သည် အလိုရမ္မက်ကြောင့် အပြစ်ရှိကုန်၏။
(ဂ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မလိမ်းကျံ။

၆။ အန္တိမဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်ရှင်၏ ဂုဏ်များကို ဖော်ပြ၍၊ ငြိမ်သက်သောရဟန်း၏ ဂုဏ်များကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ အပဋိဗန္ဓစိတ္တ၊ ဥဒ္ဓံသောတတို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ရေး၍၊ ပုဏ္ဏာကျွန်မ မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ကြဲစည်ပုံကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ လာသော ဥပါသကာ ငါးယောက်တို့၏ နေထိုင်ပုံ အခြင်းအရာများကို ဖော်ပြလျက်၊ ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းတို့၏ ဆွမ်းစားဇရပ်ကို နှောင့်ယှက်ပုံကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ရဟန်းငါးရာတို့တွင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေရစ်ခဲ့သော မိတ်ဆွေရဟန်း ကြဲစည်ပုံကို ရေးသား၍၊ သုန္ဒရီပရိဗိုဇ်မကို သတ်သော တိတ္ထိတို့အား ကောသလမင်းပေးသော အပြစ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အရကို တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ကောကာလိကရဟန်း ကျရောက်သောငရဲ၊
(ခ) သဒ္ဓါမိမုတ္တအရာဌ် ဧတဒဂ်ရသော ရဟန်း၊
(ဂ) စျာယီ တပတိ ဗြဟ္မဏော-ဌ် ဗြဟ္မဏအရ ရဟန်း၊
(ဃ) အက္ကောသကဘာရဒွါဇပုက္ကူး၏ အစ်ကို၏ မယား၊
(င) ၄-လလုံးလုံး တစ်ဂါထာကို ရအောင် မကျက်နိုင်သော ရဟန်း။

၃။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၂၂၂ နှင့် ဂါထာ ၃၉၂။)

၂။ (ဂါထာ ၃၇၀။)

၃။ အပြင်းထန်ဆုံးမီး- တဏှာရာဂ၊ (ဂါထာ- ၂၄၃)
အဆင်းရဲဆုံးတရား- ခန္ဓာငါးပါး သဒ်္ဓါရတရား၊
အဆိုးရွားဆုံးရောဂါ- ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၊
အလွန်ကဲဆုံးလာဘ်- အနာရောဂါကင်းခြင်း၊
အကောင်းဆုံးဆွေမျိုး- အကျွမ်းဝင်သောသူ။ (ဂါထာ- ၂၀၃ ၊ ၂၀၄)

သောကမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များ

- ကာမဂုဏ်ကို မြတ်နိုးခြင်းမှ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
- ချစ်မြတ်နိုးခြင်းမှ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
- မွေ့လျော်ခြင်းမှ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
- ကာမဂုဏ်မှ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
- တဏှာမှ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ် တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၁၂ မှ ၂၁၆)

၄။ **အသက်မွေးလွယ်သူတို့၏ အကျင့်များ**

- ကျီးနှင့်တူစွာကျင့်ခြင်း၊
- သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊
- သူတစ်ပါးပြုသည်ကို မိမိပြုယောင်လုပ်၍ ကျင့်ခြင်း၊

http://www.dhammadownload.com

- ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၊
- ညစ်ညူးသောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၄၄)

ခြေရာမရှိသောအရပ်- ကောင်းကင်၊
သာသနာပဋိဂ္ဂါလ်- မဂ္ဂဋ္ဌာန်, ဖလဋ္ဌာန်ရဟန်း၊
မမြဲသောတရား- သင်္ခါရတရား၊
မတုန်လှုပ်သောပုဂ္ဂိုလ်- သံသရာချုံထွင်တတ်သော တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိတရား တို့မှ ကင်းကုန်သော ဘုရားရှင်။ (ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၂၄၀)

၅။ (က) ခိုင်မြဲသော ရေသောက်မြစ်ငါးခုကို မဖျက်ဆီးပဲ ပင်စည်ကိုသာ ဖြတ်သည်ရှိသော် သစ်ပင်သည် နောက်ထပ်တဖန် ပေါက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၃၈)

(ခ) လယ်ယာတို့သည် မြက်ပေါင်းတို့ကြောင့် အပြစ်ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၅၉)

(ဂ) ကြာရှက်၌ ရေပေါက်သည် မတည်တံ့နိုင်၊ အပ်ဖျားဌ မုန်ညင်းစေ့သည် မတည်တံ့နိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၄၀၁)

၆။ **အန္တိမပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂုဏ်များ**

- ရဟန်းကိစ္စပြီးစီးခြင်း၊
- ထိတ်လန့်မှု မရှိခြင်း၊
- ကင်းသောတဏှာရှိခြင်း၊
- ကင်းသော ကိလေသာရှိခြင်း၊
- ဘုံသုံးပါးဌရှိသော ရာဂစသော ငြောင့်တံသင်းတို့ကို ဖြတ်ပြီးခြင်း၊
- စွဲလန်းမှု မရှိခြင်း၊
- နိရုတ္တိတို့ဌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊
- အက္ခရာတို့၏ အပေါင်းအစုနှင့် ရှေ့နောက်အက္ခရာတို့ကို သိခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၅၁၊ ၃၅၂)

ငြိမ်သက်သောရဟန်း၏ ဂုဏ်များ

- ငြိမ်သက်သော ကိုယ်ရှိခြင်း၊
- ငြိမ်သက်သော နှုတ်ရှိခြင်း၊
- ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိခြင်း၊

http://www.dhammadownload.com

- ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်တို့ကို ကောင်းစွာ ထားခြင်း၊
- ပျို့အန်ပြီးသော လောကီအာမိသရှိခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (၇၊၈၁–၃၇၀)

၇။ အနာဂါမိမဂ်၏အစွမ်းဖြင့် ကာမဂုဏ်တို့၌ ကပ်ငြိသောစိတ်မရှိခြင်းကို 'အပ္ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တ' 'ဟု ခေါ်ပါသည်။

အဝိဟာဘုံတို့၌ဖြစ်ကာ ထိုဘုံမှစ၍ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့် အကနိဋ္ဌာဘုံသို့ သွားရောက်သောရဟန်းကို 'ဥဒ္ဓံသောတ' ဟု ခေါ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၁၈၃)

ပုဏ္ဏကျွန်မလေး၏ စိတ်အကြံအစည်

"အခြားသောနေ့တို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို မြင်ပါသော်လည်း ငါ့အား လျှုဖွယ်ပစ္စည်းမရှိ၊ လျှုဖွယ်ပစ္စည်းရှိပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို မမြင်၊ ယခု ငါ့မှာ လျှုဖွယ်ပစ္စည်းလည်း ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မျက်မှောက်၌ ဖြစ်၏၊ ဤမုန့်ကို ခေါင်းပါး၏, မွန်မြတ်၏ ဟု မကြံစည်ဘဲ အလှူခံငြားအံ့၊ ငါသည် မုန့်ကို ပေးလှူရာ၏" ဟု ကြံပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၂၀၇)

၈။ ဘဝငါးရာပတ်လုံး မွေ့နဂါးမျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသောဥပါသကာသည် ထိုင်လျက် ငိုက်မြည်းနေပါသည်၊

ဘဝငါးရာပတ်လုံး တီကောင်မျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဥပါသကာသည် လက်ချောင်းဖြင့် မြေကြီး၌ ရေးခြစ်လျက် ထိုင်နေပါသည်၊

ဘဝငါးရာပတ်လုံး မျောက်မျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဥပါသကာသည် သစ်ပင်တစ်ပင်ကို လှုပ်လျက် ထိုင်နေပါသည်၊

ဘဝငါးရာပတ်လုံး နက္ခတ်ဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဥပါသကာသည် ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်လျက် ထိုင်နေပါသည်၊

ဘဝငါးရာပတ်လုံး ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဥပါသကာသည် တရားတော်ကို ရိုသေစွာနာယူလျက် ထိုင်နေပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၂၃၀)

ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ နှောင့်ယှက်ကြပုံ

ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် " ငါတို့သာလျှင် လိမ္မာထက်မြက် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်၏၊ ဤရဟန်းငယ်တို့ကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်း၌ အမှိုက်ကို ကြဖြန့်၍ နှင်ထုတ်ကုန်အံ့ " ဟု ပြောဆိုကာ ရဟန်းငယ်တို့ကို ကျောက်ကုန်း၌

http://www.dhammadownload.com

ကိုင်၍ အမှိုက်ကို ကြဖြန့်ကုန်လျက် ဆွမ်းစားဇရပ်ဝယ် အနှောင့်အယှက်ပြုကြကုန်၏။
(ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၂၄၂)

၉။ **မိတ်ဆွေရဟန်း ကြံစည်ပုံ**

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေရစ်ခဲ့သော မိတ်ဆွေရဟန်းသည် " ယခုရောက်လာသော ဤအာဂန္တုကရဟန်းတို့နှင့် ပဋိသန္ထာရကို ပြုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ခံတွင်းတော်ကား မဆန့်၊ ငါကား မဂ်, ဖိုလ်မရှိခြင်းကြောင့် ငါ့ကို စကားပြောဆိုတော်မမူ၊ ယနေ့ပင်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ငါနှင့်အတူတကွ စကားပြောဆိုစေအံ့ " ဟု ကြံစည်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၂၅၅)

တိတ္ထိတို့အား ကောသလမင်း ပေးသောအပြစ်များ

ကောသလမင်းသည် တိတ္ထိတို့အား " ရဟန်းဂေါတမ၏ အပြစ်ကို တင်လိုကုန်သော ငါတို့သည် သုန္ဒရီကို စေခိုင်းသတ်စေအပ်ကုန်၏၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့်တို့မှာ အပြစ်မရှိ၊ ငါတို့သည်သာ အပြစ်ရှိ၏ " ဟု ပြောဆိုလှည့်လည်စေခိုင်းခြင်းဟူသော ဒဏ်နှင့် ပုရိသဝဓဒဏ် တို့ကို ပေးပါသည်။ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၂၉၈)

၁၀။ (က) ပဒုမငရဲ၊ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၃၆၃)
(ခ) ဝက္ကလိမထေရ်၊ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၃၈၂)
(ဂ) ကာဠဒါဃီမထေရ်၊ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၃၉၆)
(ဃ) ဓနဉ္စာနီ၊ (ဓမ္မ ၌- ၂၊ ၄၀၇)
(င) စူဠပန္ထက။ (ဓမ္မ ၌- ၂၊၄၁၉)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂- ၄- ၂၀၁၂) တနလင်္ဂနေ့

၁။ ကောဓဝဂ်, အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုဦးလာသော ဂါထာနှင့် မလဝဂ်, အညတရဖြာဟ္မဏဝတ္ထုလာ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

ပိယဝဂ်, အညတရဖြာဟ္မဏဝတ္ထုလာ ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ကမ္ဘာကြီး၌ လူချင်း, အသွင်သဏ္ဌာန်ချင်းတူကြသော်လည်း အတူမရှိသော အရာများကို ဗုဒ္ဓဟောကြား (က) အတူမရှိသောအရာလေးမျိုး၊ (ခ) လွန်ကဲသောအရာလေးမျိုးတို့ကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အပျိုလေးတွေ ကြိုက်အောင် ပီယဆေးကိုဆောင်- ဟု အချစ်နှလုံးသားရှိသူတိုင်း ပြောဆို တတ်ကြရာ "နတ်လူချစ်မွေး ပီယဆေး ၄- မျိုးကို ပိယဝဂ်, ပဠသတဒါရကဝတ္ထုကို မှီး၍ ဗုဒ္ဓနည်းလမ်းကျ ပါဠိသာဓကပြု၍ ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဠိတော်ကိုမျှော်၍ ရေးခဲ့ပါ-
(က) တရားသူကြီး အစစ်မဟုတ်သူ၊ (ခ) တရားသူကြီးအစစ်ဟုတ်သူ၊
(ဂ) မဂ္ဂဝင်အရ အရိယာမင်္ဂကို မရနိုင်သူ။

၆။ အရာဌာနအားလျော်စွာ ချမ်းသာကြောင်းတရားများ လောက၌ ရှိလေရာဝယ် နာဂဝင်, မာရဝတ္ထုလာ ၃- ဂါထာအရ ချမ်းသာကြောင်းတရားများကို ရေးပြပါ။

၇။ သာကေတမြို့သား ပုဏ္ဏားလင်မယားနှစ်ယောက်တို့၏ အသုဘပို့ဆောင်ကြရာ၌ (က) ဘုရားရှင်အား လူတို့ လျှောက်ထားသော စကား၊ (ခ) ယင်းလူတို့အား ဘုရားရှင်က ပြန်လည် မိန့်ကြားသောစကား၊ (ဂ) ယင်းတရားစကားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ကျွတ်တမ်း ဝင်ကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေးခဲ့ပါ။

၈။ ချမ်းသာကြီးပွား၍ ဘဝမေ့ကာ ကျေးဇူးရှင်ကို စော်ကားသော သီရိမာအပေါ်၌ အမုန်း မဖက်အပြုံးမပျက်သည့် မေတ္တာရှင်မလေး မယ်ဥတ္တရာ၏ စိတ်ထားနှလုံးသားလှပုံကို ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထုအဖွင့်နှင့်အညီ ပြည့်စုံအောင် ရေးခဲ့ပါ။

၉။ **ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ**- ၌ ခဏသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ ခဏကိုလွန်ပုံနှင့် အကျိုးအပြစ် များကိုလည်း သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထုအဖွင့်ကို ရှုမျှော်၍ ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ ကုဟကရသေ့အား ဖွတ်မင်းက ပြောဆိုသောစကားတို့ကို မှတ်သားဖွယ်ရာဖြစ်အောင် ရေးပြ၍၊ သာသနာ့သမိုင်းတွင် အသက် ၇- နှစ်အရွယ် ရဟန္တာဖြစ်သွားကြသည့် သာသနာ့အာဇာနည် သာမဏေကျော်တို့၏ အမည်နာမများကိုလည်း အားကျအတုယူရ အောင် ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (က) - ရာဂနှင့်တူသောမီး၊
- ဒေါသနှင့်တူသော အပြစ်၊
- ခန္ဓာနှင့်တူသော ဆင်းရဲ၊
- နိဗ္ဗာန်နှင့်တူသော ချမ်းသာ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၀၂)

(ခ) ကရင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၃) ရှု။

၄။ **ဝိယဆေး ၄- ပါး**
- စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့် မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော မှန်သောဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးဥ်တည်ခြင်း၊
- သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၊
- မိမိအမှုဖြစ်သော သိက္ခာသုံးပါးကို ပြုခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၁၆)

၅။ (က) ဆုံးဖြတ်သင့် ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော အမှုသဘောကို ချွတ်ယွင်းသော အားဖြင့် မဟုတ်မမှန် ဆုံးဖြတ်သူသည် တရားသူကြီး အစစ်မဟုတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဟုတ်မှန်သောအကြောင်း, မဟုတ်မမှန်သောအကြောင်း နှစ်ပါးစုံကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်၍ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် ညီညီမျှမျှ တရားသဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို အနိုင်အနှုံးသို့ ရောက်စေသော တရားကိုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းသော ပညာရှိသည် တရားသူကြီးအစစ် ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၅၆၊ ၂၅၇)

(ဂ) ကရင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၅) ရှု။

၆။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၆-ရှု။)

၇။ (က) လူတို့သည် ဘုရားရှင်အား " မြတ်စွာဘုရား- အရှင်ဘုရားတို့၏

http://www.dhammadownload.com

မိဘနှစ်ပါးတို့ သေလွန်ခြင်းကို ပြုကုန်ပြီ၊ စိုးရိမ်ကြံစည်ခြင်းကို မပြုကြကုန်လင့် " ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

(ခ) ယင်းလူတို့အား ဘုရားရှင်သည် " လူ့အသက်သည် တိုလှ၏၊ အနှစ်တစ်ရာအောက်၌လည်း သေလွန်၏၊ အနှစ်တစ်ရာကို ကျော်လွန်၍ အသက်ရှည်သော သူသဘည်လည်း အိုမင်းခြင်းဖြင့်ပင် သေလွန်ရ၏ " ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

(ဂ) ယင်းတရားစကားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျွတ်တမ်းဝင်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၀၆)

၈။ မေတ္တာရှင်မလေး မယ်ဥတ္တရာသည် သီရိမာအပေါ်၌ " ဤစကြာဝဠာတိုက်အဝန်းသည် အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေး၏၊ အထက်ငြဟ္မာပြည်သည် အလွန်နိမ့်သေး၏၊ ငါ၏သူငယ်ချင်းမဖြစ်သော သီရိမာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာလျှင် ထို့ထက်ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၏၊ ငါသည် သီရိမာကို အမှီပြု၍ လှူဒါန်းခြင်း, တရားနာခြင်း တို့ကို ရပေပြီ၊ ငါသည် သီရိမာအပေါ်၌ အမျက်ထွက်ခဲ့သော် ထောပတ်ဆီပူသည် ငါ့ကို ပူလောင်ပါစေသတည်း၊ အမျက်မထွက်ခဲ့သော် ငါ့ကို မပူလောင်ပါစေသတည်း " ဟု မေတ္တာဖြင့် ဖြန့်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၀၂)

၉။ **ခဏသရုပ်**

- ဘုရားပွင့်ရာခဏ၊
- မဖျိမဒေသ၌ ဖြစ်ရခြင်းခဏ၊
- သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရခြင်းခဏ၊
- အာယတန ခြောက်ပါး မချို့တဲ့ခြင်းခဏ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၀၄)

ခဏကို လွန်ပုံနှင့် အကျိုးအပြစ်များ

ခဏကို ကျော်လွန်သူတို့ကို ဗုဒ္ဓပွါဒခဏစသော ခဏတို့ကလည်း ကျော်လွန်၏၊ ခဏကို ကျော်လွန်သူတို့သည် ငရဲ၌ ကျရောက်ကုန်၍ ပူဆွေးကြရကုန်၏။

(ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၀၅)

၁၀။ **ကုဟကရသေ့အား ဖွတ်မင်းပြောသောစကား**

ဖွတ်မင်းသည် ကုဟကရသေ့အား " စောင့်စည်းမှုမရှိသောသင့်ကို ရဟန်းဟုမှတ်ထင်လျက် ဆည်းကပ်ခဲ့၏၊ ရဟန်းမဟုတ်သူသည် တုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့

http://www.dhammadownload.com

သင်သည် ငါ့ကို တုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၏၊ သင့်အား ဆံကျစ်, သစ်နက်ရေတို့ဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း?၊ သင်၏ ကိုယ်တွင်းသည် အဆိပ်ပြည့်သည့်ဗူး, မစင်ပြည့်သောတွင်း, မြွေဆိုးပြည့်သောတောင်ပို့ပမာ ကိလေသာထူထဲ ပြည့်ကျပ်၏၊ အပဖြစ်သောကိုယ်သည် ဆင်, မြင်းတို့၏ မစင်တုံးပမာ ပြေပြစ်၏၊ ငါသည် အသူတရာနက်သော တောင်ပို့ထဲသို့ ဝင်တော့အံ့၊ သင့်မှာရှိသော ဆီ, ဆား, ပိတ်ချင်းတို့သည် ငါ့အား မလျောက်ပတ်တော့" ဟု ပြောပါသည်။ (ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၄၀၃)

အသက် (၇) နှစ်အရွယ် ရဟန္တာသာမဏေကျော်များ

- သံကိစ္စသာမဏေ၊
- ပဏ္ဍိတသာမဏေ၊
- သောပါကသာမဏေ၊
- ရေဝတသာမဏေ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၄၁၆)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ, အဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ဖြေဆိုပါ။

(က) မှီရာကျွန်းနှင့်တူသော ကောင်းမှုပြုသဖြင့် သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ ရောက်၏ဟု ဟောသော ဂါထာ၊

(ခ) ဟိမဝန္တာတောင်သည် အဝေး၌ တည်သော်လည်း ထင်ရှားသကဲ့သို့ သူတော် ကောင်းတို့သည် ထင်ရှား၏ဟု ဟောသောဂါထာ။

(ဂ) မကောင်းမှုကို မပြုခြင်းကြောင့် မြတ်ပုံ, ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင်း မြတ်ပုံပြ ဂါထာ။

၂။ ဖော်ပြပါ ဂါထာများကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြပါ။

(က) အမျက်ထွက်သူ, နှမြောဝန်တိုသူ စသူတို့ကို အောင်နိုင်ပုံပြဂါထာ၊

(ခ) ယုတ်သော အမှုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ တမလွန်ဘဝ ငရဲခံရခြင်း တူပုံပြ ဂါထာ။

၃။ ဆင်းရဲတို့ မကျရောက်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖော်ပြ၍။ အဘယ်ကဲ့သို့ ကျင့်လျင် အာသဝေါ တရား ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသနည်း ကောဓဝဂ်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ သာဓုရှုပ-ဟု မခေါ်ဆိုထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်/ခေါ်ဆိုထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဓမ္မဒ္ဒဝဂ်လာ သမ္မဟုလဝတ္ထုကိုမှီး၍ ဖြေပါ။

၅။ ဆင်းရဲကင်းသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်ဖြစ်နိုင်ရန် ပယ်သတ်ရမည့် တရား ၄-ပါးတို့ကို ဥပမာနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီး၊ အမြတ်ဆုံးသော အရသာ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ လယ်သမားတို့သည် မြက်, ပေါင်းတို့ကြောင့် အပြစ်ဖြစ်ကုန်သည်ဟု ဆိုလျှင် သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်တရားတို့ကြောင့် အပြစ်ဖြစ်နေရပါသနည်း အကုံရဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ အဘယ်သို့သော ရဟန်းကို "ဥပသန္တ" ငြိမ်သက်သော ရဟန်းကို ဆိုပါသနည်း? သန္တကာယဝတ္ထုနှင့် အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ဥတ္တရာအမျိုးသမီး၏ သီရိမာအပေါ် မေတ္တာဖြန့်ပုံကို ရေး၍၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ လောက၌ ကဲ့ရဲ့ ချီးမွမ်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်သောသူ မရှိဟု အတုလဒါယကာအား ဘုရားရှင် မိန့်ဆိုတော်မူပုံကို ဖြေဆိုပြီး၊ နွားသတ် ယောက်ျား၏ သားအား ဘုရားရှင် အနုမောဒနာတရား ဟောပုံကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ မေဏ္ဍကသူဌေး လျောင်းလျာဘဝက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်အား ဆွမ်းလှူဒါန်းရာ၌ ဆုတောင်းပုံတို့ကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဓမ္မပဒ, မဂ္ဂဝဂ်, မဟာလတ္ထေရဝတ္ထု၌ ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းရမည့် အရာနှင့် မခုတ်ထွင် မရှင်းလင်းရမည့် အရာတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းရမည့် တောကို မရှင်းလင်း မခုတ်ထွင်ခြင်းကြောင့် မည်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

၅။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိမ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠို, အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၃၆။ (ခ) ဂါထာ- ၃၀၄။ (ဂ) ဂါထာ- ၃၁၄။

၂။ (က) ဂါထာ- ၂၂၃။ (ခ) ဂါထာ- ၃၀၆။

http://www.dhammadownload.com

၃။ **ဆင်းရဲတို့ မကျရောက်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်**

အမျက်ဒေါသ မာန်မာနကို ပယ်စွန့်၍ သံယောဇဉ်အားလုံးတို့ကို ကျော်လွန်ကာ နာမ်, ရုပ်၌ မငြိတွယ် မကြောင့်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်သို့ ဆင်းရဲတို့ မကျရောက်နိုင်ပါ။

(ဂါထာ– ၂၂၁)

အာသဝေါတရား ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်

အမြဲနိုးကြား၍ နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စိတ်ညွတ်နေလျှင် အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၂၆)

၄။ ငြူစူ၍ ဝန်တို စဉ်းလဲတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို စကားပြောလည်း ကောင်း, အဆင်းလှပကာမျှဖြင့်လည်း 'သာဓုရူပပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မခေါ်ဆိုထိုက်ပါ။

ငြူစူခြင်း, ဝန်တိုခြင်း, စဉ်းလဲခြင်းတို့ကို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ပြီး အမြစ်ပါ နုတ်ပယ်ပြီးကာ ကိလေသာအပြစ်ကို ထွေးအန်အပ်ပြီးသော ပညာရှိကိုသာ " သာဓုရူပပုဂ္ဂိုလ် " ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၂၂၊ ၂၂၃)

၅။ **ပယ်သတ်ရမည့် တရား ၄- ပါး**

- အမိန္ဒ်တူသော တဏှာ၊
- အဖန္ဒ်တူသော မာန၊
- မင်း, ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်နှင့်တူသော သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊
- ကျားရဲနှင့်တူသော ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏာ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၂၄)

အမြတ်ဆုံးအရသာသည် တရားအရသာဖြစ်ပါသည်၊

အမြတ်ဆုံးမွေ့လျော်ခြင်းသည် တရားသဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂါထာ– ၃၅၄)

၆။ သတ္တဝါတို့သည် ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, ဣစ္ဆာဟူသော တရားတို့ကြောင့် အပြစ်ဖြစ်နေရပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၅၆ မှ ၃၅၉)

ငြိမ်သက်သောရဟန်း

ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်တို့ ကောင်းစွာငြိမ်သက်လျက် ကောင်းစွာထားအပ်သော ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်ရှိသော ကာမဂုဏ်ကို ထွေးအန်ပြီးသောရဟန်းကို 'ဥပသန္တ' ငြိမ်သက်သောရဟန်း ဟု ဆိုပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၆၈)

http://www.dhammadownload.com

၇။ တနလ်ာရီတိုင်း နံပါတ် (၈) ရှု။
ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၄) ရှု။

၈။ **ဘုရားရှင် မိန့်ဆိုတော်မူပုံ**

ဘုရားရှင်သည် အတုလဒါယကာအား ' အတုလ- ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်းသည် ရှေးအခါကပင် ဖြစ်၏၊ ယခုမှ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ စကားများသူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ လောက၌ အကဲ့ရဲ့ မခံရသူ (ကဲ့ရဲ့မှုမှ လွတ်သူ) **မည်သည်** မရှိ၊ အမြဲ ကဲ့ရဲ့ခံရသူ အမြဲ ချီးမွမ်းခံရသူတို့သည် လောက၌ ရှေးကလည်း မရှိခဲ့၊ နောင်လည်း ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ယခုလည်း မရှိ ' ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

(၀၊၈၁– ၂၂၇၊ ၂၂၈)

ဘုရားရှင် အနုမောဒနာတရားဟောပုံ

မင်းသည် မိမိ၏ခံတွင်းပမာဏဖြင့် ထမင်းကိုခူး၍ သားကိုပေးသကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အထက်မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါသည်။

(၀မူ ၄–၂၊ ၂၁၆)

၉။ **ဆွမ်းလှူရာ၌ ဆုတောင်းပုံ**

မေဏ္ဍကသူဌေးလောင်းလျာသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်အား ဆွမ်းလှူပြီး နောက် 'ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဘဝတို့၌ ဤသို့သဘောရှိသော ငတ်မွတ်ခြင်းကို မတွေ့မမြင်ရပါစေသတည်း၊ ဤအခါမှစ၍ အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒီပ်၌နေကုန်သော သူတို့အား မျိုးစေ့ထမင်းကို ပေးစွမ်းနိုင်ပါစေသတည်း၊ မိမိလက်ဖြင့် အမှုကိုပြုလုပ်၍ အသက်မွေးမြူခြင်းကို မပြုရပါလို၏၊ နှစ်ရာဝါးဆယ်သော ကျီကြတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းစေ၍ ဦးခေါင်းဆေးကြောပြီးလျှင် ကျီကြတို့၏ တံခါး၌နေ၍ အထက်သို့ မော့ကြည့်သောခဏ၌သာလျှင် နီသောအဆင်းရှိသော သလေးမိုးရွာသွန်း၍ အလုံးစုံသော ကျီကြတို့ ပြည့်ပါစေသတည်း၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ဘဝတို့၌လည်း ဤမယား, ဤသား, ဤချွေးမ, ဤကျေးကျွန်သည်သာ ဖြစ်ပါစေသတည်း' ဟု ဆုတောင်းပါသည်။

(၀မူ ၄–၂၊ ၂၃၅)

၁၀။ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းရမည့်အရာသည် တဏှာတည်းဟူသော ကိလေသာ ဖြစ်ပါသည်၊
မခုတ်ထွင် မရှင်းလင်းရမည့်အရာသည် ပကတိသစ်ပင်တော ဖြစ်ပါသည်၊

http://www.dhammadownload.com

ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းရမည့်တောကို မရှင်းလင်းပါက ပကတိတောမှ ခြေသေ့စသော ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ကိလေသာတောမှ ဇာတိစသော ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ (၈မူ ၄-၂၊ ၂၆၅)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလ်္ဂာနေ့။

၁။ "လက်ခြေကို စောင့်စည်းခြင်းစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ရဟန်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏" ဟု ပြဆိုသော ဂါထာကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ (က) သူတော်ကောင်းနှင့်သူယုတ်မာတို့၏ ဘုရားကို မြင်ရရာ၌ ဥပမာဖြင့်ပြသော ဂါထာ၊
(ခ) "ဘဝသံသရာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်လိုသူတို့သည် ရှေ့, နောက်, လယ်ကို လွှတ်ရမည်" ဟု ပြဆိုသော ဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ (က) တဏှာမှ လွတ်သောသူအား မရှိသောတရား၊
(ခ) အာသဝချုပ်ငြိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပါဠိတော်လာအတိုင်း ရေးပါ။

၄။ (က) မရှိတရား လေးပါး၊
(ခ) အမြတ်ဆုံးတရား လေးပါးတို့ကို ပါဠိတော်လာအတိုင်း ရေးပါ။

၅။ အပြစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒုဂ္ဂတိ, သုဂတိသို့ ရောက်နိုင်ပုံကို ဖြေဆို၍၊ ပညာမဲ့သူ၏ အပြစ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ အကျိုးများစေခြင်းငှါ လျှုသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဗြာဟ္မဏအခေါ်ခံထိုက်/ အခေါ်မခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၇။ ရောဟိနီနတ်သမီးကို စတင်တွေ့မြင်ကြသော နတ်သားလေးယောက်တို့တွင် ပထမ, တတိယနတ်သားတို့၏ ထွက်ဆိုသော စကားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ပညာရှိတို့သည် ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် စောင့်စည်းပုံတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ တဏှာမြစ်နှင့်တူသော မြစ်မရှိပုံကို ဥပမာဆောင်၍ ရှင်းပြကာ၊ အန္တရာယ် နှ ဗုဇ္ဈတိ-၌ အသက်အန္တရာယ်၏ မသိနိုင်ရာ ဌာနတို့ကိုလည်း ပါဠိ/မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၉။ တိုက်ကြီးကြီးနှင့် နေရသူတို့သည် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ဟုတ်/မဟုတ် ဖြေဆို၍၊ သာနသာမဏော၏ မိခင်ဟောင်း ဘီလူးမကို ဘီလူးတို့ လေးစားပုံကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ "ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူပါလော့" ဟု ပြောဆိုတိုက်တွန်းရုံမျှဖြင့် ရရှိနိုင်သော အကျိုးတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဇောတိကသူဌေး ပိုင်ဆိုင်သော အကြီးဆုံး ရွှေအိုး၏ ပမာဏနှင့် ကြုံပင်၏ ပုံသဏ္ဌာန်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၃၆၂။)

၂။ (က) ဂါထာ- ၃၀၄၊ (ခ) ဂါထာ- ၃၄၈။

၃။ (က) စိုးရိမ်ခြင်းသောကနှင့် ကြောက်လန့်ခြင်း ဘေးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။
(ဂါထာ– ၂၁၆)

(ခ) အမြဲနိုးကြားကြကုန်၍ နေ့ည၌ပတ်လုံး သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ကြကုန်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စွဲမြဲစွာ သက်ဝင်သောသူတို့အား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ငြိမ်းပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၂၆)

၄။ (က) တနလ်ာရီတိုင်း နံပါတ် (၃) ရှု။
(ခ) ကရင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၃) ရှု။

၅။ မိစ္ဆာအယူရှိသူသည် အပြစ်မဟုတ်သည်၌ အပြစ်ဟုရှု၍ အပြစ်၌ အပြစ်မဟုတ်ဟု ရှုသောကြောင့် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရပါသည်။

သမ္မာအယူရှိသူသည် အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့်ရှု၍ အပြစ်မဟုတ်သည်ကို အပြစ်မဟုတ်ဟု ရှုသောကြောင့် သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရပါသည်။ (ဂါထာ–၃၁၈၊ ၃၁၉)

http://www.dhammadownload.com

ပညာမဲ့သူ၏ အပြစ်

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ပညာမဲ့သူကို ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တစ်ဘက်ကမ်းကို ရှာမှီးသူတို့ကိုကား မဖျက်စီးနိုင်၊ ပညာမဲ့သူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ၌ တပ်မက်ခြင်းကြောင့် သူတစ်ပါးကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖျက်စီးတတ်၏။ (ဂါထာ–၃၅၅)

၆။ **လျှုသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၄- ယောက်**

- ရာဂကင်းသူ၊
- ဒေါသကင်းသူ၊
- မောဟကင်းသူ၊
- အလိုရမ္မက်ကင်းသူ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ–၃၅၆မှ ၃၅၉)

အမျိုးလေးပါးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး၌ဖြစ်ကာ ပုဏ္ဏားမ၏ ဝမ်းတိုက်၌ဖြစ်သော ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော ရာဂစသည်တို့နှင့် တကွဖြစ်သူကို 'ဗြာဟ္မဏ' ဟု မခေါ်ဆိုထိုက်၊

ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော ရာဂစသည်တို့မရှိသော ဥပါဒါန်တို့ဖြင့် စွဲလန်းခြင်း မရှိသူကို 'ဗြာဟ္မဏ' ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ပါသည်။ (ဂါထာ–၃၉၆)

၇။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၇- ရှု။)

ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် စောင့်စည်းပုံ

ပညာရှိတို့သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ကိုယ်ဖြင့် မပြုမူ၍ မဟုတ်မမှန်ဆိုခြင်း စသည်တို့ကို နှုတ်ဖြင့် မဆိုမူ၍ သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုတပ်သော အားဖြင့် ကြံစည်ခြင်းစသည်တို့ကို စိတ်ဖြင့် မကြံစည်မူ၍ စောင့်စည်းပါသည်။

(စမု ၄–၂၊ ၂၁၂)

၈။ ဂင်္ဂါမြစ်အစရှိသော မြစ်တို့၏ ပြည့်သောကာလ, ယုတ်လျော့သောကာလ, ခန်းခြောက်သောကာလတို့သည် ထင်ရှားပါသော်လည်း တဏှာ၏ ပြည့်သောကာလ, ခန်းခြောက်သောကာလမည်သည် မရှိ၊ အမြဲယုတ်လျော့ခြင်းသည်သာလျှင် ထင်ရှားသည် ဖြစ်၍ ပြည့်ရန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် တဏှာမြစ်နှင့်တူသော မြစ်မရှိပါ။ (စမု ၄–၂၊ ၂၃၁)

အသက်အန္တရာယ်၏ မသိနိုင်ရာဌာနများ

ကာလ- အခါ၊ ဒေသ- အရပ်ဒေသ၊ ဝယ- အရွယ် တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(စမု ၄–၂၊ ၂၆၉)

http://www.dhammadownload.com

၉။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာထက် သာလွန်သော အခြားသော ချမ်းသာမည်သည် မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သည်သာ အရာအားလုံးထက် မြတ်သော ချမ်းသာဖြစ်သောကြောင့် တိုက်ကြီးကြီး နှင့်နေရပါသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုမျှ မရနိုင်သေးလျှင် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မဟုတ်ပါ။ (၇၊ ၈၊ ၂၀၂)

မိခင်ဟောင်းဘီလူးမကို ဘီလူးတို့ လေးစားပုံ

ဘီလူးတို့သည် တရားနာရန် စည်းဝေးသောအခါ စသည်တို့၌ ဘီလူးမအား "သာနုမယ်တော်ပေတည်း" ဟု ကြဲ၍ နေရာဦး, ရေဦး, ထမင်းဦး တို့ကို ပေးကြကုန်၏၊ တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည်ပင် ထိုဘီလူးမကို မြင်လျှင် လမ်းဖယ်ပေးကုန်, နေရာမှ ထပေးကုန်၍ လေးစားသမှု ပြုကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၃၁၇)

၁၀။ ရရှိနိုင်သော အကျိုး

"ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူပါလော့" ဟု ပြောဆိုတိုက်တွန်းမှု၏ အကျိုးကြောင့် အပုတ္တကသူဌေးလောင်းလျာသည် ခုနှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၍ ထိုကောင်းမှု၏ အကျိုးအကြွင်းကျန်ကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်၌ ခုနှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် သူဌေးအဖြစ်ကို ရရှိခြင်းဟူသော အကျိုးတို့ကို ရရှိပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၃၅၅)

အကြီးဆုံးရွှေအိုးသည် တစ်ယူဇနာ ပမာဏရှိပါသည်။

ထန်းပင်ပျို၏ လုံးပတ်ပမာဏရှိသော ရွှေကြဲပင်တို့၏ အရွက်တို့သည် ပတ္တမြား ဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ ပင်စည်တို့သည် ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်၏။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၄၃၇)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆-၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့

၁။ ကိုယ့်အပြစ်ကိုယ်မမြင် သူတစ်ပါးကို အပြစ်တင်ချင်သူများ သတိထားနိုင်စေရန် ဝေဖန်ဟောကြားထားသည့် မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိဝတ္ထု ဂါထာပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အလှကလျာ သီရိမာကို ပီတိဖြာအောင် ဟောပြတော်မူထားသည့် ကောဓဂဝ် ဥတ္တရာ ဥပါသိကာ ဝတ္ထုဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အမြဲမပြတ် ညွှတ်တွားဆည်းကပ်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပြည့်စုံရာသော ဂုဏ်အင်္ဂါ အရည်အချင်းတို့ကို သုခဝဂ် သက္ကဝတ္ထုလာ ဂါထာနှင့်အညီ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သောကကင်းဝေး နေနိုင်ရေးအတွက် သောကဖြစ်ခြင်း၏ အရင်းအမြစ် အကြောင်းတရား တို့ကို ပိယဝဂ်လာ ဒေသနာတော်များအရ စုစည်းတင်ပြခဲ့ပါ။

၅။ မင်္ဂလိတရားကို ရရှိလိုသူများ ရှောင်ရှားရမည့် အမူအကျင့်တို့ကို ပဓာနကမ္မဋ္ဌာနိက တိဿထွေရဝတ္ထုဒေသနာတော်အရ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်သူများ ရရှိနိုင်သော မကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်တို့ကို ခေမက သေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု ဒေသနာတော်များအရ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ မာတရံ ပိတရံ ဟန္တွာ-စသော ဂါထာ၌ "မာတု၊ ပိတု၊ ရာဇ၊ ရဋ္ဌ၊ အနုစရ" တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ တဏှာ မပြတ်သမျှ ဘဝဇာတ် မသိမ်းနိုင်သေးကြောင်း ထုံးဟောင်းစဉ်လာအဖြစ် သူကရ ပေါတိကာ ဝက်မလေး၏ ရှေးဘဝဖြစ်စဉ်ကို စုံလင်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မျက်လုံးလေးတစ်ဖက်ကို ဝေ့ကြည့်လိုက်ရုံဖြင့် စောင့်စည်းမှုမရှိလျှင် ပါလာနိုင်သော အဆိုးတရားငါးမျိုးနှင့် စောင့်စည်းမှုရှိလျှင် ပါလာနိုင်သော အကောင်းတရားငါးမျိုးတို့ကို ပဉ္စဘိက္ခုဝတ္ထုအဖွင့်လာသည့်အတိုင်း ထုတ်နုတ် တင်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ မဟာပဏာဒတိ ဂေါတမီထေရီမနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (က) မည်သည့်တရားကို လက်ခံ၍ ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသနည်း၊ (ခ) အခြားရဟန်းမတို့က အဘယ့်ကြောင့် ဥပုသ်အတူ မပြုလိုကြပါသနည်း၊ (ဂ) ရဟန်းမ ပြုပေးသည့် ဆရာကား မည်သူပါနည်း၊ (ဃ) ဥပဇ္ဈာယ်ကား မည်သူပါနည်း အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ ထင်ရှားပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ **ဂုဏ်အင်္ဂါအရည်အချင်းများ**

- တည်ကြည်ခြင်း၊
- ပညာရှိခြင်း၊
- အကြားအမြင်များခြင်း၊
- မင်္ဂ, ဖိုလ်တည်းဟူသော ဝန်ကိုဆောင်ခြင်း၊
- သီလ ဓုတင် ဖြူစင်သော အကျင့်ရှိခြင်း၊
- ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာခြင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၀၈)

၄။ **သောကဖြစ်ခြင်း၏ အရင်းအမြစ် အကြောင်းတရားများ**

- ကာမဂုဏ်ကို မြတ်နိုးခြင်း၊
- ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊
- မွေ့လျော်ခြင်း၊
- ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာကာမ၊
- တဏှာ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၂၁ မှ ၂၁၆)

၅။ (ကရင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၅-ရှု။)

၆။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၅-ရှု။)

၇။ " တဏှာသည် သတ္တဝါတို့ကို ဖြစ်စေ၏ " ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ဘုံသုံးပါးတို့၌ သတ္တဝါကို ဖြစ်စေတတ်သောတဏှာသည် " အမိ " မည်၏၊

" ငါသည် ဤမင်း, ဤအမတ်၏ သားတည်း " ဟု အဖကို မှီ၍ ငါဟူသော မာနဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါဟူသောမာနသည် " အဖ " မည်၏၊

လူအပေါင်းသည် မင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော အယူတို့သည်လည်း သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သောကြောင့် သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါးသည် "မင်းနှစ်ပါး" မည်၏။

တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနသည် ကျယ်ပြန့်အောင် ချဲ့ထွင်တတ်သောကြောင့် "တိုင်းပြည်" နှင့်တူ၏၊ ထိုအာယတနလျှင် မှီရာရှိသော နှစ်သက်စုံမက်တတ်သော နန္ဒိရာဂသည် အခွန်သိမ်းအမတ်မည်၏။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၂၈၃၊ ၂၈၄)

http://www.dhammadownload.com

၈။ **" ဝက်မငယ်၏ ဘဝ ဖြစ်စဉ် "**

လူဘဝ၌ဖြစ်၍ သေသောအခါ ကြက်မဖြစ်ကာ ထိုကြက်မဘဝမှ သေသောအခါ ရာဇဂြိုလ်မြို့၌ မင်းသမီးဖြစ်၏၊ ထိုမင်းသမီးဘဝ၌ ပဌမစျာန်ရသောကြောင့် သေသောအခါ ပဌမစျာန်ဘုံ၌ဖြစ်ကာ ထို့နောက် သူဌေးမျိုး၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ သူဌေးမျိုးမှ သေသောအခါ ဝက်မဖြစ်ပါသည်။ (၈မူ ၄–၂၊ ၃၃၂၊ ၃၃၃)

၉။ **အဆိုးတရား ၅- မျိုး**

- မယုံကြည်ခြင်း၊
- သည်းမခံခြင်း၊
- ပျင်းရိခြင်း၊
- သတိလွတ်ခြင်း၊
- မသိခြင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အကောင်းတရား ၅- မျိုး

- ယုံကြည်ခြင်း၊
- သည်းခံခြင်း၊
- လုံ့လ၊
- အောက်မေ့ခြင်း၊
- သိခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (၈မူ ၄–၂၊ ၃၅၉)

၁၀။ (က) ဂရုမမ်တရား ချစ်ပါးကို လက်ခံ၍ ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်၊

(ခ) အခြားရဟန်းမတို့က 'မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည် မထင်ရှားကြကုန်၊ မိမိလက်ဖြင့်သာ သင်္ကန်းတို့ကို ယူငင်ဝတ်ဆင်၏' ဟူသောစကားကို ပြောဆိုကြကုန်လျက် ကုက္ကုစ္စဖြစ်သောကြောင့် မဟာပဇာပတိဂေါတမီနှင့်အတူ ဥပုသ်မပြုလိုကြပါ။

(ဂ) မြတ်စွာဘုရားရှင် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) မြတ်စွာဘုရားရှင် ဖြစ်ပါသည်။ (၈မူ ၄–၂၊ ၄၀၀)

http://www.dhammadownload.com

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၆- ၃- ၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့

၁။ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။
(က) လောကဌ အမြတ်ဆုံးသော ရထားထိန်းဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပုံကို ပြသောဂါထာ။
(ခ) ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် သုံးပါးလုံးကို သုတ်သင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်ကို ပြီးစေနိုင်၏ဟု ပြသောဂါထာ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) နွေ, မိုး, ဆောင်း သုံးရာသီလုံးဌ ပစ္စုပ္ပန်, တမလွန် နှစ်တန်သော အကျိုးစီးပွားကို မသိသော လူမိုက်သည် မိမိ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို မသိနိုင်ဟု ပြသောဂါထာ။
(ခ) သူတစ်ပါးကို ဒုက္ခဖြစ်စေလျက် မိမိ၏ ချမ်းသာသုခကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရန်အပေါင်းနှင့် ဆက်ဆံပြီး ထိုရန်အပေါင်းမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဟု ပြသောဂါထာ။

၃။ ဇမ္မူရာဇ် ရွှေစင်ကဲ့သို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှါ မထိုက်တော့ဘဲ နတ်မြတ်ဗြဟ္မာများပင် ချီးမွမ်းခံရသူ ဖြစ်နိုင်ရန် ပြည့်စုံရမည့် အကြောင်းအင်္ဂါများကို အဋ္ဌကထာဖွင့်ပြသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ နန္ဒိယသူကြွယ်၏ (က) အိမ်သူသက်ထား၏အမည်၊ (ခ) ဆောက်လုပ်လျှုဒါန်းအပ်သော ကျောင်း၏အမည်၊ (ဂ) မသေခင်က ပြသာဒ်ပေါ်ပေါက်သော နတ်ပြည်၏အမည်၊ (ဃ) ယင်းပြသာဒ်၏ အကျယ်အဝန်း၊ (င) အထက်အဆင့်၏ ပမာဏတို့ကို အသီးသီးဖေါ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အိမ်ထောင်ရေး ဖောက်ပြန်သူတို့၏ ဒုက္ခလေးမျိုးကို ရေးပြီးလျှင်၊ မာရဝဏ္ဏလာ အိုမင်းသည့်တိုင်အောင် ချမ်းသာနိုင်သော တရားကိုလည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ခေမာထေရီလောင်းလျာ မိဖုရားချောလေးကို ဘုရားကျောင်းသို့ သွားချင်အောင် မောင်တော်ဘုရင်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဖော်ပြ၍ မိမိထက် အလှပိုသော နိမ္မိတမိန်းမရုပ်လေးကို တွေ့ရသော ခေမာမိဖုရား၏ သန္ဿာန်၌ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်အကြံကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အပုတ္တကသေဋ္ဌိသူဋ္ဌေးကြီး၏ အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကံ၊ ထိုကံ၏ အကျိုးတရားများကို ဖော်ပြ၍၊ ထိုသူဋ္ဌေးကြီး၏ အပရစေတနာ ချွတ်ယွင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ရရှိခံစားရသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရားများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ မိမိ၏ လာဘ်လာဘကို မထီမဲ့မြင်ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မပြုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြားဖြေဆို၍၊ သူတစ်ပါးလာဘ်လာဘကို တောင့်တသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်တရားတို့ကို မရနိုင်ပါသနည်း? ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ နဂ်လကုလမထေရ်၏ သစ်ပင်ရင်းသို့သွားကာ မိမိကိုယ်ကို မိမိဆုံးမပုံကို ဆုံးမရခြင်းအကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမသည့်အတွက် ရရှိအပ်သော အကျိုးတရားကိုလည်း တိကျစွာ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အရှင်အဿဇိမထေရ်ထံမှ တရားတော်ကို ကြားနာရပြီးနောက် သောတာပန်ဖြစ်သော အချိန်မှစ၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏ ဆရာအပေါ် ဂရုဂါရဝထားရှိပုံကို ဖော်ပြပြီး၊ ပိလိန္ဒဝစ္ဆဂ္ဂေါတ္တရဝတ္ထုလာ "မြဟ္မဏ" ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၂၂။ (ခ) ဂါထာ- ၂၈၁။

၂။ (က) ဂါထာ- ၂၈၆၊ (ခ) ဂါထာ- ၂၉၁။

၃။ **ပြည့်စုံရမည့် အကြောင်းအင်္ဂါများ**

- မပေါက်မကြားသော သိက္ခာ, အသက်မွေးမှုတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- တရားအဆီအနှစ်ဖြစ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- လောကီ, လောကုတ္တရာပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၅-၂၊ ၂၁၁)

၄။ (က) ရေဝတီ၊

(ခ) တိုက်ခန်းလေးသွယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မုခ်လေးခုရှိသောကျောင်း၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) တာဝတိံသာနတ်ပြည်၊
(ဃ) ၁၂- ယူဇနာ၊
(င) ယူဇနာ တစ်ရာ။ (စမူ ၄-၂၊ ၁၈၉၊ ၁၉၀)

၅။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၅- ရှု။)
အိုမင်းသည့်တိုင်အောင် ချမ်းသာနိုင်သောတရားမှာ သီလတရား ဖြစ်ပါသည်။
(ဂါထာ- ၃၃၃)

၆။ **မောင်တော်ဘုရင်၏ လုပ်ဆောင်ချက်**

ဗိမ္မိသာရမင်းသည် ခေမာမိဖုရား၏ အဆင်း၌ မာန်ရစ်သည့်အဖြစ်ကို သိသောကြောင့် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၏ ဂုဏ်တို့ကို သီချင်းရေးစေ၍ ကချေသည်မ စသူတို့ကို သီဆိုစေ၏။ ခေမာမိဖုရားသည် သီချင်းသံတို့ကို ကြားသောအခါ ကျောင်းတော်ကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးသကဲ့သို့ ဖြစ်ကာ " အဘယ်ဥယျာဉ်ကို ရည်ရွယ်၍ သီချင်းဆိုကုန်သနည်း? ဟုမေးမြန်းရာ ' မိဖုရားကြီးတို့၏ ဥယျာဉ်ကိုသာ ရည်ရွယ်၍ သီချင်းဆိုပါကုန်၏ ' ဟု လျှောက်တင်လေသော် ဥယျာဉ်သို့ သွားလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။
(စမူ ၄-၂၊ ၃၃၉)

ခေမာမိဖုရား၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်အကြံ

ခေမာမိဖုရားသည် " ဘုရားရှင်သည် ရုပ်အဆင်း၏အပြစ်ကို ဟောကြားသည်' ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဤမိန်းမသည်လည်း ဘုရားရှင်အနီး၌ ယပ်ခတ်လျက်နေ၏၊ ငါသည် ဤမိန်းမ၏အဆင်းကို ထောက်ဆသော် တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမှီနိုင်၊ ငါသည် ဤသို့သဘောရှိသော မိန်းမရုပ်ကို မမြင်စဖူး၊ ဘုရားရှင်ကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲကုန်ယောင်တကား ' ဟု ကြံစည်ပါသည်။ (စမူ ၄-၂၊ ၃၃၉)

၇။ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး (အရှေ့) နံပါတ် (၁၀) ရှု။)

ရရှိခံစားရသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရားများ

သူဌေးကြီးသည် အပရစေတနာချွတ်ယွင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ကောင်းမြတ်သော ဘောဇဉ်, အဝတ်, ပုဆိုး နှင့် ငါးပါးသောကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ စိတ်မညွတ်ပါ။
(စမူ ၄-၂၊ ၃၅၅)

http://www.dhammadownload.com

၈။ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံမှုကို ရှောင်ကြဉ်လျက် အနေသနတို့ဖြင့် အသက်မွေးမှုပြုသောသူသည် မိမိလာဘ်ကို မထီမဲ့မြင်ပြုသူ ဖြစ်ပါသည်။

လာဘ်လာဘနည်းပါးသော်လည်း အမျိုးမြင့်, အမျိုးနိမ့်တို့၌ အိမ်စဉ်အတိုင်း လှည့်လည်သူသည် မိမိလာဘ်ကို မထီမဲ့မြင် မပြုသူ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၃၆၇)

သူတစ်ပါးလာဘ်လာဘကို တောင်းတသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပစာရသမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိကို မရနိုင်ပါ။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၃၆၇)

၉။ နဂ်လကုလမထေရ်၏ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမပုံ

နဂ်လကုလမထေရ်သည် ဘုရားရှင်တို့၏ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရကို မှီ၍ အသက်မွေးသည်ရှိသော် လူထွက်လိုသောကြောင့် ငြီးငွေ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရကား "ယခုသဒ္ဓါတရားဖြင့် လျှဒါန်းသောသင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံ၍ မသွားတော့အံ့" ဟု ကြံကာ ထွန်တုံး, ပုဆိုးတို့ဆွဲထားသော သစ်ပင်ရင်းသို့ သွားပြီး "အရှက်အကြောက်မရှိသောရဟန်း- ဤပုဆိုးနွမ်းပိုင်းကို ဝတ်လျက် လူထွက်ခါ အခစားမှုကိုပြု၍ အသက်မွေးလိုသည် ဖြစ်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမ၏။

ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမသောကြောင့် နှစ်ရက်, သုံးရက်ဖြင့်သာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၃၇၉)

၁၀။ ကျေးဇူးတုန့်ပြန် နေထိုင်ပုံ

အရှင်သာရိပုတြာသည် အရှင်အဿဇိမထေရ်အထံမှ တရားကိုနာပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်တည်ပြီးသည်မှစ၍ 'အရှင်အဿဇိမထေရ် နေထိုင်၏' ဟု ကြားသော အရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကန်တော့၍ ဦးခေါင်းပြုကာ အိပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးတုန့်ပြန် နေထိုင်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၄၀၁)

ဗြာဟ္မဏ- ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ပုံ

နူးညံ့ချိုသာသောစကား, သဘောအမိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်သောစကား, မှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆို၍ သူတစ်ပါးတို့အား ထိပါးပုတ်ခတ် အမျက်ဒေါသဖြင့် မညှဉ်းဆဲ မပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ' ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၄၀၈)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလာနေ့

၁။ (က) မလဝဂ်လာ မရှိလေးပါးပြ ဂါထာ။
(ခ) ငြိမ်းအေးမှုကို အလိုရှိသော သာနုသာမဏေအား စိတ်တစ်လုံးထိန်း အားလုံး ငြိမ်းဖြစ်အောင် ဟောကြားသောဂါထာ ပါဠိတို့ကို ရေးပြပါ။

၂။ (က) အတ္တနောပုဗ္ဗကမ္မဝတ္ထုလာ ထောင်မြင် ရာစွန်နည်းပြဂါထာ။
(ခ) ကောကာလိကဝတ္ထုလာ ဓမ္မကထိကများအတွက် လိုက်နာ ကျင့်သုံးနည်းပြ ဂါထာ တို့ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ကောဓဝဂ် ရောဟိနီကညာဝတ္ထုလာ ဆင်းရဲဒုက္ခမကျရောက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ နှင့်၊ တိဿတ္ထေရဝတ္ထုလာ ပစ္စည်းလေးပါးကို တွယ်တာတပ်မက်မောခြင်းကြောင့် ရနိုင်သော ဆိုးကျိုးဖြစ်ပုံကို ရေးသားဖော်ပြပါ။

၄။ ပဏ္ဏိတောတိ ပဝုစ္စတိ-၌ ပဏ္ဏိတ မည်ခြင်းအကြောင်းကို ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထုလာ ဂါထာနှင့်အညီ ပြဆို၍၊ သာဓုရှုပ ခေါ်ဆိုထိုက်သူကိုလည်း ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် သမ္မဟုလဘိက္ခု ဝတ္ထုကို ရှု၍ သတ်မှတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း နည်းကောင်းများကို ပုဏ္ဏဒါသီဝတ္ထုနှင့်အညီ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြ၍၊ နတ်တို့ ချီးမွမ်းခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပညာဖြစ်ပွါးခြင်း - ပညာဆုတ်ယုတ်ခြင်း အကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ (က) အကောင်းဆုံး ဆုလာဘ်၊ (ခ) အကောင်းဆုံးဥစ္စာတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၇။ ဇိယ္ဆာ ပရမာ ရောဂါ ဒေသနာတော်အရ- ရောဂါအားလုံးတို့တွင် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၏ အကြီးဆုံးရောဂါ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ-၌ ခဏ- အရကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ-၌ သစ္စာ-သဂ္ဂါဝ်ကို စုံလင်စွာ ထုတ်ပြ၍၊ လေးလလွန်လျှင် ပရိ

http://www.dhammadownload.com

နိဗ္ဗာန် ပြုတော့မည့် ဘုရားရှင်၏ စကားတော်ကို ကြားရသော တိဿမထေရ်၏ ကြံစည်ပုံ နေထိုင်ပုံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၉။ အသက် ၇- နှစ်အရွယ်ဖြင့် အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော သာမဏေကျော်တို့၏အမည်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဘိက္ခုဝဂ် သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထုလာ သိတ္တာ တေ လဟုမေဿတိ- ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ရေးသားဖော်ပြပါ။

၁၀။ သက္ကပဉ္ဉဝတ္ထု-၌ သိကြားမင်းကြီးအား ဘုရားရှင်ဖြေကြားတော်မူသော ဝိသဇ္ဇနာ ၄-မျိုးကိုဖော်ပြ၍၊ စန္ဒာဘမထေရ်မြတ်၏ ရှေးကောင်းမှုနှင့် ရရှိသောအကျိုးတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၉။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၅၁။ (ခ) ဂါထာ- ၃၂၆။

၂။ (က) ထင်ရှားပြီ။ (ခ) ထင်ရှားပြီ။

၃။ **ဆင်းရဲဒုက္ခ မကျရောက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ**

ပဲခူးတိုင်း အနောက် နံပါတ် (၃) ရွာ။

ပစ္စည်းလေးပါးကို တပ်မက်မောခြင်းကြောင့် ရနိုင်သောဆိုးကျိုးဖြစ်ပုံ

သံချေးသည် သံမှဖြစ်၍ သံကိုပင် စားသကဲ့သို့ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ပစ္စဝေက္ခဏာကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်သောရဟန်းကို မိမိအမှု အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ဆောင်ခြင်းဟူသော ဆိုးကျိုးကို ရရှိပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၄၀)

၄။ **ပဏ္ဏိတ မည်ခြင်းအကြောင်း**

စကားများများ ပြောကာမျှဖြင့် ပဏ္ဏိတ မမည်၊ ဘေးရန်မရှိပဲ ကြောက်ရွံ့မှုကင်းသောကြောင့်သာ 'ပဏ္ဏိတ' မည်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၅၈)

သာဓုရူပ-ခေါ်ဆိုထိုက်သူ- (ပဲခူးတိုင်း အနောက် နံပါတ် ၄-ရွာ။)

၅။ **နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း နည်းကောင်းများ-** (ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ ၃-ရွာ။)

http://www.dhammadownload.com

နတ်တို့ ချီးမွမ်းခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်

လာဘ်လာဘနည်းသော်လည်း မိမိလာဘ်ကို မတရားရှာမှီးသော လာဘ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဖြစ်စေပဲ အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်၍ မပျင်းမရိ လုံ့လရှိသောရဟန်းသည် နတ်တို့ ချီးမွမ်းခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၃၆၆)

၆။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၅- ရှု။)
(ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် ၃- ရှု။)

၇။ **ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၏ အကြီးဆုံးရောဂါဖြစ်ခြင်းအကြောင်း**

တစ်ပါးသော ကျောက်ရောဂါ, ပလိပ်ရောဂါစသော ရောဂါသည် တစ်ကြိမ်ဆေးကုလိုက်သော် ပျောက်မူလည်း ပျောက်ရာ၏၊ တစ်ခဏမျှသော်လည်း ငြိမ်းရာ၏၊ ဆာလောင်ခြင်းရောဂါသည်ကား နေ့စဉ်အမြဲ အစာစားခြင်းဟူသော ဆေးကုစားနေရသောကြောင့် ရောဂါအားလုံးတွင် အကြီးဆုံးရောဂါ မည်ပါသည်။

(ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၁၇၁)

ခဏအရ- (တနလ်ာရီတိုင်း နံပါတ် (၉) ရှု။)

၈။ **သစ္စာ သရုပ်**

- သစ္စော ဗြဟ္မဏော, သစ္စော ခတ္တိယော အစရှိသော သမ္မုတိသစ္စာ၊
- သစ္စံ ဘဏေ နာ ကုဇ္ဈေယျ အစရှိသော ဝစီသစ္စာ၊
- ငါ့အယူသာ အမှန်၊ အခြားသူ၏ အယူသည် အချည်းအနှီးတည်း ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိသစ္စာ၊
- ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အစရှိသော ပရမတ္ထသစ္စာ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၅၄)

တိဿမထေရ်၏ အကြံအစည်ဖြစ်ပုံ

တိဿမထေရ် ဘုရားရှင်သည် လေးလလွန်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့၊ ငါ့မှာလည်း ရာဂ မကင်းသေး၊ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူသင့်၏ ' ကြံပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၁၇၄)

၉။ **သာမဏေကျော်တို့၏ အမည်-** (တနလ်ာရီတိုင်း နံပါတ် ၁၀- ရှု။)

http://www.dhammadownload.com

သိတ္တာ တေ လဟုမေဿတိ- ၏ အဓိပ္ပါယ်

မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ရေဖြင့်ပြည့်သော လှေမှ အပေါက်တို့ကို ပိတ်ဆို့၍ ရေကို သွန်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့် ပေါ့ပါးသည်ဖြစ်၍ သမုဒ္ဒရာ၌ မနစ်မြုပ်ဘဲ လျင်မြန်စွာ လှေသည် ကောင်းသောဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မိစ္ဆာဝိတက်တည်း ဟူသော လှေမှ စက္ခုဒ္ဒါရစသော အပေါက်တို့ကို စောင့်ထိန်းပိတ်ဆို့၍ သံသရာဝဋ်၌ မနစ်မြုပ်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ကမ်းသို့ လျင်စွာရောက်လတ္တံ့။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၇၄)

၁၀။ **မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားသော ဝိဿဇ္ဇနာ ၄- မျိုး**

- အလှူဒါနတို့တွင် တရားအလှူသည် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်၏၊

- အရသာအပေါင်းတို့တွင် တရားအရသာသည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၏၊

- မွေ့လျော်ဘွယ်အပေါင်းတို့တွင် တရားသဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းသည်သာ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၏၊

- တဏှာကုန်ခြင်းသည်ကား အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အထူးသဖြင့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၅၁)

စန္ဒာဘမထေရ်၏ ရှေးကောင်းမှုနှင့် ရရှိအပ်သောအကျိုး

စန္ဒာဘမထေရ်အလောင်း ဇနပုဒ်သားသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေစေတီဝမ်း၌ စန္ဒကူးဖြင့် လဝန်းသဏ္ဌာန်ပြုလုပ် ပူဇော်ခဲ့သော ကောင်းမှုအကျိုးကြောင့် ကဿပ နှင့် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား နှစ်ဆူတို့၏အကြား နတ်ပြည်၌ဖြစ်၍ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်၌ ကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ဖြစ်ကာ ချက်ဝန်းမှ လဝန်းသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော ထွန်းလင်းသော အရောင်ထွက်ပေါ်လာခြင်းဟူသော အကျိုးတရားတို့ကို ရရှိပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၄၂၄၊ ၄၂၅)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၁၂) တနလ်္ဂာနေ့

၁။ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးသားပါ။

(က) ဝတ္ထု၊ ကိလေ၊ နှစ်ထွေကာမကြောင့် သောကဘေးဖြစ်၍ ထိုကာမမှ လွတ်မြောက်သူ အတွက် သောကဘေးမရှိကြောင်းပြဂါထာ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သူတစ်ပါး၏ အပြစ်ကို အမြဲရှုလေ့ရှိသူအား အာသဝေါတရားများ တိုးပွါးကြောင်းကို ပြဆိုသောဂါထာ။

၂။ သားနှင့်သမီး စီးပွါးဥစ္စာတို့ဖြင့် ယစ်မူးငြီကပ်၍ နေသူအား ကြီးစွာသော ရေအလျဉ်ပမာ သဲခြင်းတရားက ခေါ်ဆောင်၍ သွား၏–ဟု ကိသာဂေါတမီအား သတိပေးဟောကြားသော ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဥဒ္ဒံသောတပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း? ပိယဝဂ်လာ အနာဂါမိထေရဝတ္ထုနှင့် အညီ ဖြေဆို၍၊ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသုံးမျိုးကိုလည်း မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရပဥ္စဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၄။ လူအိုလူပိုမဟုတ် လူကြီးဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ သမဏဟုခေါ်ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း တိကျစွာ ညွှန်ပြပါ။

၅။ ရောက်လေရာအရပ်တိုင်းဝယ် အပူဇော်ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု ရှုမြော်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းများကြောင့် သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို မမှီဝဲသင့်ပါသနည်း? ဒေသနာလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ သဒ္ဓမ္မခေါ် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှ မဆုတ်ယုတ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဓမ္မာရာမထေရဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဗြာဟ္မဏဝဂ်လာ မဟာပဏာမတိဂေါတမီဝတ္ထုကို ရှု၍ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသော ချမ်းသာလေးမျိုးကို ဖြေဆို၍၊ ဝမ်းသွေးသွန်ရောဂါ ဖြစ်နေသော ဘုရားရှင်အား သိကြားမင်း ပြုစုသုတ်သင်ပုံကိုလည်း အားကျဖွယ်ရာ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၈။ နန္ဒိယဥပါသကာအတွက် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ (က) ဘုံဗိမာန်ပေါ်ထွက်လာချိန်၊ (ခ) ယင်း၏ အကျယ်အဝန်း၊ (ဂ) ယင်းဘုံဗိမာန်၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသများကို ဖြေဆိုပါ။

၉။ ရောဟိနီနတ်သမီးကို တွေ့မြင်ရသော နတ်သားလေးယောက်တို့၏ စိတ်ဖြစ်ပုံ အသီးသီးကိုဖြေဆို၍၊ အတိမောနစာရီပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း? ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မာတရံ ပိတရံ ဟန္တွာ ရာဇာနော ဒွေ စ ခတ္တိယေ-၌ မာတု, ပိတု, ခတ္တိယ-တို့၏အရကို ဖြေဆို၍၊ ယဿ ပါရံ အပါရံ ဝါ-၌ ပါရ, အပါရ- အရ တရားတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၁၅၊ (ခ) ဂါထာ- ၂၅၃။

၂။ ဂါထာ- ၂၈၇။

၃။ (စစ်ကိုင်းတိုင်း နံပါတ် (၇) ရှု။)
(ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၄) ရှု။)

၄။ **လူကြီး- ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်**

- သစ္စာလေးပါးရှိသူ၊
- လောကုတ္တရာတရား ရှိသူ၊
- မည္သည်းဆဲသူ၊
- မေတ္တာစသော အပ္ပမညာဘာဝနာရှိသူ၊
- သီလစောင့်စည်းခြင်း ရှိသူ၊
- ကွန်ဒြေကို ဆုံးမခြင်းရှိသူ၊
- မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာကို ထွေးအန်ပြီးသူ၊
- တည်ကြည်မှုရှိသူ ကို လူကြီးဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၁)

သမဏဟုခေါ်ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်

ငယ်ငယ်ကြီးကြီးဖြစ်သော မကောင်းမှုတို့ကို အချင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေသောသူကို သမဏ ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၅)

၅။ **အပူဇော်ခံရသောပုဂ္ဂိုလ်များ**

သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံ၍ သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံကာ အခြံအရံစည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်များသည် အပူဇော်ခံရသောပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၃၀၃)

မမ္မီဝဲသင့်ကြောင်း-(ကချင်ပြည်နယ် (၅) ရှု။)

http://www.dhammadownload.com

၆။ သူတော်ကောင်းတရားမှ မဆုတ်ယုတ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်

သမထဝိပဿနာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိပြီး တရား၌မွေ့လျော်ကာ တရားကို အဖန်တလဲလဲ ကြံစည်အောက်မေ့တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးနှင့် လောကုတ္တရာတရား ၉- ပါးဟူသော သူတော်ကောင်းတရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်နိုင်ပါ။ (ဂါထာ– ၃၆၄)

ဗြာဟ္မဏ- ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်

ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်တို့ဖြင့် မကောင်းမှုတို့ကို မပြုဘဲ ကာယကံစသော ကံသုံးပါးတို့ကို စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ' ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ– ၃၉၁)

၇။ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသော ချမ်းသာ ၄- မျိုး

- သား, သမင်နှင့် မြင်းတို့ကို အစဉ်တစိုက် မှီအောင်လိုက်၍ ဖမ်းယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောချမ်းသာ၊

- သမီးတော်ဝဇီရကို တူတော်အဇာတသတ်နှင့် လက်ထပ်ပေး၍ တူတော်နှင့် စစ်မထိုးရခြင်းဟူသော ချမ်းသာ၊

- ပျောက်သွားသော နန်းစဉ်ပတ္တမြား ပြန်တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောချမ်းသာ၊

- မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကများနှင့် အကျွမ်းဝင်လိုသောကြောင့် သာကီဝင်မင်းသမီးနှင့် ထိမ်းမြားရခြင်းဟူသော ချမ်းသာတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄–၂၊ ၁၅၂၊ ၁၇၃)

သိကြားမင်း ပြုစုသုတ်သင်ပုံ

သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်, ဝမ်းသွေးတည်ရာအိုးကို သူတစ်ပါးလက်ဖြင့် မထိစေမူ၍ ဦးခေါင်း၌ထားကာ ထုတ်ဆောင်သောအခါ၌လည်း မျက်နှာတွန့်ခြင်းကိုမျှ မပြု၊ နံ့သာအိုးကို ရွက်ဆောင်သကဲ့သို့ ဘုရားရှင်အား ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ချမ်းသာသောအခါ၌သာလျှင် ပြန်သွားပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၁၇၅)

၈။ (က) ကျောင်းဆောက်ပြီး ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်အား လှူဒါန်း၍ ဘုရားရှင်လက်တော်၌ အလှူရေစက်ကို သွန်းချသောခဏ၌သာလျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် ဘုံဗိမာန် ပေါ်ထွက်လာပါသည်။

(ခ) ၁၂- ယူဇနာ။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ရတနာ ၇- ပါးဖြင့်ပြီးသော နတ်သမီးအပေါင်းခြံရံသည့် နတ်ပြဿာဒ် ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၁၃၀)

၉။ **စိတ်ဖြစ်ပုံ-** (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၇) ရှု။)

အတိမောနစာရီပုဂ္ဂိုလ်

ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ကာ ပညာကိုလွန်၍ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတိမောနစာရီ ဟု ခေါ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၂၂၀)

၁၀။ **မာတု, ပိတုအရ-** (မကွေးတိုင်း နံပါတ် (၇) ရှု။)

ခတ္တိယ အရ- သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော မင်းနှစ်ပါး၊

ပါရ အရ- အဗျတ္တိကာယတန ၆-ပါး၊

အပါရ အရ- ဗာဟိရာယတန ၆-ပါး။ (ဓမ္မ ၄–၂၊ ၃၉၅)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၆- ၃-၂၀၁၂) တနလ်္ဂာနေ့

၁။ အဝေးတစ်နယ်မှ ဘေးကင်းချမ်းသာ ပြန်လာသူအား နှစ်ထောင်းအားရ ဆွေမျိုးများက ကြိုဆိုကြသကဲ့သို့ ကောင်းမှုများစွာ ရှိသူမှာလည်း ကောင်းရာဌာနမှ ကောင်းမှုများက လက်ခံကြိုဆိုနေကြပုံပြ နနွယဝတ္ထုလာ နှစ်ဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဖော်ပြပါ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ဆောင်သော အောက်ပါဂါထာများကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) အမှန်ကိုဆို စိတ်မတိုနှင့်၊ လှူလိုနည်းများ ဤသုံးပါး ရောက်ငြားထက်နတ်ပြည်။

(ခ) သုံးဝသိက္ခာ စောင့်ထိန်းကာဖြင့် မြဲစွာတရား ကျင့်ကြံပွါးလျက် လိုလားနိဗ္ဗာန် ဤသုံးတန် ဖြစ်ရန် ရဟန္တာ။

၃။ ဓမ္မပဒပါဠိတော် သုခဝဂ်လာ (က) နတ္ထိလေးချက်၊ (ခ) ပရမခြောက်ချက်ကို သဘောစွက်ကာ အစဉ်မပျက် ရေတွက်ပြပါ။

၄။ (က) ပိယဝဂ်လာ လူနတ်ချစ်ကြောင်း တရားကောင်းလေးမျိုး၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ကောဓဝဂ်လာ အောင်မြင်ကြောင်း တရားကောင်းလေးမျိုးတို့ကို ဂါထာသာဓကနှင့် တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သူတစ်ပါး မယားကို ပြစ်မှားကျူးလွန်သော ယောကျ်ား၏ ရရှိမည့်ဆိုးကျိုးနှင့် ရောက်နိုင်သည့် ဌာနကို ဖော်ပြပြီး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရကြောင်းကိုလည်း နိဂဏ္ဌဝတ္ထုကို ရှု၍ တင်ပြပါ။

၆။ ဓမ္မပဒပါဠိတော် နာဂဝဂ် မာရဝတ္ထုလာ သုခကိုးချက်ကို အဓိပ္ပါယ်စွက်လျက် အစဉ်မပျက် ရေတွက်ပြပါ။

၇။ အာမိသ, ဓမ္မ ပူဇော်ခြင်းနှစ်မျိုးတို့တွင် ဘုရားအလိုတော်ကျ ပူဇော်နည်းကို သုခဝဂ် တိဿတ္ထေရဝတ္ထုကို မှီး၍ ဖြေဆိုပါ။

၈။ အလှမက်သူများအတွက် ဘဝအဆက်ဆက် အလှမပျက်ရအောင် ရှောင်ရန်, ဆောင်ရန်များကို သနားစဖွယ် ကိုယ်ရေပြားရောဂါသည်မလေး ရောဟိနီဝတ္ထုလာ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို မှီး၍ အကျဉ်းချုပ် တင်ပြပါ။

၉။ ကောဓဝဂ် အတုလဥပါသကဝတ္ထုလာ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ အဆိုနှင့် အညီ ဖြေဆိုပါ။

(က) နိန္ဒိန္တိ တုက္ကံ မာသီနံ၊ (ခ) နိန္ဒိန္တိ ဗဟုဘာဏိနံ၊
(ဂ) မိတဘာဏိမွိ နိန္ဒိန္တိ၊ (ဃ) ယံ စေ ဝိညူ ပသံသန္တိ။

၁၀။ မလဝဂ် ပဉ္စဥပါသကဝတ္ထုလာ နတ္ထိလေးမျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ဘုရားရှင်၏ တရားနာပရိသတ်တို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုး၏ အခြင်းအရာငါးမျိုး ကွဲပြားနေပုံကို ဖော်ပြပြီး၊ ရိသေစွာ တရားမနာယူနိုင်သူ၏ မနာယူနိုင်ကြောင်းကိုလည်း သိသာရုံမျှ ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၁။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ၂၂၄၊ (ခ) ၂၂၆။

၃။ (က) (ပဲခူးတိုင်း (အရှေ့) နံပါတ် (၄) ရှု။)
(ခ) **ပရမ ၆- ချက်**
- မွတ်သိပ်ခြင်းသည် လွန်ကဲသောရောဂါ မည်၏၊
- သခ်ါရတရားတို့သည် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲ မည်ကုန်၏၊
- နိဗ္ဗာန်သည် လွန်ကဲသော ချမ်းသာမည်၏၊
- အနာကင်းခြင်းသည် လွန်ကဲသောလာဘ်မည်၏၊
- ရောင့်ရဲခြင်းသည် လွန်ကဲသော ဥစ္စာမည်၏၊
- အကျွမ်းဝင်ခြင်းသည် လွန်ကဲသော ဆွေမျိုးမည်၏။ **(ဂါထာ– ၂၀၃၊ ၂၀၄)**

၄။ (က) (တနင်္သာရီတိုင်း နံပါတ် (၄) ရှု။)
(ခ) (ကရင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၃) ရှု။)

၅။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၅) ရှု။)
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရှက်ဖွယ်မဟုတ်ရာ၌ ရှက်၍ ရှက်ဖွယ်ဟုတ်သည်၌ မရှက်၊ ကြောက်လန့်ဖွယ် မဟုတ်သည်၌ ကြောက်၍ ကြောက်လန့်ဖွယ်ဟုတ်သည်၌ မကြောက်လန့်သောကြောင့် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ လားရောက်ကြပါသည်။
(ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၃၀၅)

၆။ (ကချင်ပြည်နယ် နံပါတ် (၆) ရှု)

၇။ **ဘုရားအလိုတော်ကျ ပူဇော်နည်း**
ဘုရားရှင်ကို ပန်း, နံ့သာစသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်လျှဒါန်းခြင်းသည် ပူဇော်သည် မမည်၊ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးအား သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်မြတ်ကို အပတ်တကုတ်အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်သာ ဘုရားအလိုတော်ကျ ပူဇော်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ **(ဓမ္မ ၄– ၂၊ ၁၇၄)**

၈။ ရောဟိနီမင်းသမီးသည် အတိတ်ဘဝ မိဖုရားဖြစ်စဉ် မင်းချစ်မြတ်နိုးသော ကချေသည်မအား ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ ယားယံသောအသီးတို့ဖြင့် ထိုမိန်းမငယ်၏ အိပ်ရာ,

http://www.dhammadownload.com

အဝတ်ပုဆိုးတို့၌ ထားစေ၍ ပြက်ရယ်ပြုသကဲ့သို့ ကချေသည်မ၏ ကိုယ်ပေါ်၌လည်း ကြဲချလေ၏၊ ကချေသည်မသည် ဖူးဖူးရောင်ရောင် ရောဂါဝေဒနာများကို ခံစားရပြီး ရုပ်အဆင်းပျက်စီးကာ သေသည့်တိုင်အောင် ဝေဒနာကို ခံစားခဲ့ရသော မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံကို ပြုခဲ့သောကြောင့် ယခုဘဝ နူနာစွဲ၍ အရေပြားရောဂါသည် ဖြစ်ရပါသည်။

ရောဟိနီမင်းသမီးသည် အသပြာတစ်သောင်းတန်သော မိမိလက်ဝတ်တန်ဆာတို့ကို ရောင်းကာ ဘုံနှစ်ဆင့်ရှိ၍ အထက်၌ပျဉ်ခင်းသော ဆွမ်းစားဇရပ်ကို ပြုလုပ်စေ၏၊ ထိုဇရပ်၌ တံမျက်လှည်းခြင်း, နေရာခင်းခြင်း, သောက်ရေထည့်ခြင်း စသောအမှုတို့ကို ပြုလုပ်စဉ်ပင် ရောဂါညှိုးနွမ်းသွားလေ၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန်းတော်အပေါင်းအား ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်များ ဆက်ကပ်ပြီး ရေစက်ချ တရားနာယူသော ခဏ၌ပင် ရောဂါဝေဒနာတို့ ပျောက်ကင်းပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၁၉၃)

၉။ (က) ဤသူသည် အ, သကဲ့သို့ နားပင်းသကဲ့သို့ မသိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏ ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

(ခ) ဤသူသည် လေဖြင့်ခတ်သော ထန်းရွက်ကဲ့သို့ တဖျတ်ဖျတ်မည်လျက် သူ့စကားသည် မဆုံးနိုင် ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

(ဂ) ဤသူသည် မိမိစကားကို ရွှေ, ငွေ ထင်လျက် တစ်ခွန်း, နှစ်ခွန်းကို ပြောဆို၍ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏ ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

(ဃ) လူမိုက်တို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်းသည် ပဓာန မဟုတ်၊ ပညာရှိတို့သည် နေ့တိုင်းစိစစ်၍ ကဲ့ရဲ့သင့်သည်ကိုသိ၍ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၂၁၀)

၁၀။ **ရာဂနှင့်တူသောမီး မရှိခြင်းအကြောင်း**

ရာဂသည် အခိုး,အလျှံ စသည်တို့ကို မပြဘဲ အတွင်း၌သာ ထက်ကြွလောင်ကျွမ်းစေနိုင်သောကြောင့် ရာဂနှင့်တူသောမီး မရှိပါ။

ဒေါသနှင့်တူသော ဖမ်းယူခြင်း မရှိခြင်းအကြောင်း

ဘီလူးဖမ်းယူခြင်း, စပါးကြီးမြွေဖမ်းယူခြင်း, မိကျောင်းဖမ်းယူခြင်း စသည်တို့သည် တစ်ခုသောအတ္တဘောကိုသာ ဖမ်းယူခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဒေါသဖမ်းယူခြင်းသည်ကား အလုံးစုံသောဘဝတို့၌ စင်စစ်ကောန် ဖမ်းယူနိုင်သောကြောင့် ဒေါသနှင့်တူသော ဖမ်းယူခြင်း မရှိပါ။ (ဓမ္မ ၄-၂၊ ၂၃၁)

http://www.dhammadownload.com

မောဟနှင့်တူသော ကွန်ယက် မရှိခြင်းအကြောင်း

မြေယှက်ခြင်း, ထက်ဝန်းကျင်မှ မြေးယှက်ခြင်းကြောင့် မောဟနှင့်တူသော ကွန်ယက် မရှိပါ။

တဏှာနှင့်တူသော မြစ် မရှိခြင်းအကြောင်း

ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ နံပါတ် (၈) ရှု။

ပုဂ္ဂိုလ် ၅- မျိုး ကွဲပြားခြင်းအကြောင်း

စစ်ကိုင်းတိုင်း နံပါတ် (၈) ရှု။

ရိုသေစွာ တရားမနာယူနိုင်ခြင်းအကြောင်း

သတ္တဝါတို့သည် ဘုရား, တရား, သံဃာ ဟု ရွတ်ဆိုအပ်သောပုဒ်ကို များစွာသော ကမ္ဘာအသန်းတို့၌ မကြားဖူးသောကြောင့် တရားတော်ကို ရိုသေစွာ နာယူခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၃၁)

၁၂။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၂)ရက်၊ (၂၀- ၆- ၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အညတရကုလပုတ္တဝတ္ထုလာ "လောကညစ်ဆိုး၊ သုံးမျိုးထက်သာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ ဆေးကာမဂ်ဖြင့် ပယ်ရမည်" ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုသည့် ဓမ္မပဒဂါထာတို့ကို ရေးပါ။

၂။ ဘုရားရှင်အား "ဆရာမကူ သယမ္ဘူဉာဏ်ရှင်" ဟု ချီးမွမ်းပြောဆိုလေ့ရှိကြရာ ယင်းစကားကို ခိုင်မြဲစေသည့် ဥပကာဇီဝကဝတ္ထုလာ ဓမ္မပဒဂါထာတော်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကျွမ်းကျင်သော ရထားမောင်းသမား, ရထားကြိုးကိုင်သမားဟု တင်စား မိန့်ကြားခဲ့သည်ဟု ရှင်းပြ၍၊ "သာဓုရူပ- သဘောကောင်းသူ" ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုမျိုးကိုလည်း ဗျတိရေက, အနွယအားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ "မာ ပိယေဟိ သမာဂစ္ဆိ၊ အပ္ပိယေဟိ ကုဒါစနံ"၌ ချစ်သူ,မုန်းသူတို့နှင့် အပေါင်းအဖော်မပြုသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ရှင်းပြ၍၊ (က) သင်ယူထားသော စာပေကျမ်းဂန်၊ (ခ) အိမ် (ဂ) အဆင်း (ဃ) ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သောအရာတို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ "မာတရံ ပိတရံ ဟန္တွာ၊ ရာဇာနော ဒွေ စ ခတ္တိယေ" ဟူသော ဒေသနာတော်အရ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ပယ်သတ်အပ်သော တရားတို့ကို ဥပမာနှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ ပေါင်းမြက်နှင့်တူသော တရားလေးမျိုးကိုလည်း ဟူပုံနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အဘယ့်ကြောင့် သမဏ, ပဗ္ဗဇိတဟု ခေါ်ဆိုရသည်ကို ဖော်ပြ၍၊ အဘယ်တရားနှင့် ပြည့်စုံသူကိုသာ ဗြဟ္မဏဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်ကိုလည်း ဇဋိလဗြဟ္မဏဝတ္ထုလာ ဘုရားရှင်၏ ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ "ဝိဿာသပရမာ ဉာတိ" ဟူသော ဒေသနာတော်နှင့် စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာလာ သည့်အတိုင်း ဖော်ပြ၍၊ ရောဟိနီမင်းသမီး၏ အရေပြားရောဂါ ဖြစ်ရခြင်း၏ အတိတ်ကံ ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ "အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ"၌ မေဓာဝီအရ ယူရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖော်ပြ၍၊ "နတ္ထိ တဏှာ သမာ နဒီ"၌ တဏှာနှင့်တူသောမြစ် မရှိပုံကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

၉။ "ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ"၌ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သန္တဟု ခေါ်ဆိုရသည် ကို ဖြေဆို၍၊ ဤ၌ သန္တအရ အလိုရှိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ "အဘယေ ဘယဒဿိနော"၌ အဘယမည်သောတရားကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘုရားရှင်၏ ရူပကာယတော်ကို ကြည်ညိုလွန်းသော ဝက္ကလိမထေရ်အား ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ သြဝါဒတော်ကို ဖော်ပြ၍၊ "ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ"၌ တေဇအရ ယူရမည့် အရာတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၂။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြိမ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၂၄၂၊ ၂၄၃။)

၂။ (ဂါထာ- ၃၅၃။)

၃။ လျင်မြန်စွာသွားနေသော ရထားကို တားမြစ်နိုင်သော ရထားထိန်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမျက်ဒေါသကို တားမြစ်နိုင်သောသူကို ရထား မောင်းသမား ဟု တင်စားတော်မူပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

မင်း, အိမ်ရှေ့မင်း စသည်တို့၏ ရထားထိန်းအပေါင်းကို ရထားကြွေးကိုင် သမား။
သာဓုရူပပုဂ္ဂိုလ်- (ပဲခူးတိုင်း အနောက် နံပါတ် (၄) ရှု။)

၄။ ချစ်သောသူတို့ကို မမြင်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲသောကြောင့် ချစ်သောသူတို့နှင့် မပေါင်းဖော်ရ၊

မုန်းသောသူတို့ကို မြင်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲသောကြောင့် မုန်းသောသူတို့နှင့် လည်း တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မပေါင်းဖော်ရ။ **(ဂါထာ- ၂၁၀)**

(က) မရွှတ်ဖတ်, မသရဏ္ဍာယ်ခြင်းသည် အတတ်ပညာ၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊

(ခ) မပြုပြင် မသုတ်သင်ခြင်းသည် အိမ်တို့၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊

(ဂ) ပျင်းရိခြင်းသည် အဆင်း၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊

(ဃ) မေ့လျော့ခြင်းသည် စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ အညစ်အကြေး မည်၏။

(ဂါထာ- ၂၄၁)

၅။ **ပယ်သတ်အပ်သောတရားများ** = မကွေးတိုင်း နံပါတ် (၇) ရှုပါ။

ပေါင်းမြက်နှင့်တူသော တရား ၄- မျိုး

- လယ်ယာတို့သည် ပေါင်း, မြက်တို့ကြောင့် ပျက်စီးသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့ သည်လည်း ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ နှင့် အလိုရမ္မက်တို့ကြောင့် ပျက်စီးရပါသည်။

(ဂါထာ- ၃၅၆ မှ ၃၅၉)

၆။ မကောင်းမှုအကုသိုလ်တို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော အကျင့်ရှိသောကြောင့် သမဏ ဟု ခေါ်ပါသည်။

မိမိ၏ရာဂစသော ကိလေသာအညစ်အကြေးကို နှင်ထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သော ကြောင့် ပဗ္ဗဇိတ ဟု ခေါ်ပါသည်။ **(ဂါထာ- ၃၈၈)**

လောကဌ် တဏှာကို ပယ်စွန့်၍ ဃရာဝါသဖြင့် အလိုမရှိသော တဏှာဘဝ ကုန်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏ ဟု ခေါ်ပါသည်။ **(ဂါထာ- ၄၁၆)**

၇။ **ဝိဿာသ ပရမာ ဉာတိ ဖြစ်ပုံ**

မိဘပင်ဖြစ်စေ, အကျွမ်းဝင်ခြင်းမရှိလျှင် ဆွေမျိုး မမည်၊ ဆွေမျိုး မဟုတ်သော်လည်း အကျွမ်းဝင်မှုရှိလျှင် မြတ်သောဆွေမျိုး မည်ပါသည်။ **(ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၁၇၃)**

http://www.dhammadownload.com

အရေပြားရောဂါဖြစ်ရခြင်း၏ အတိတ်ကံ- (ဧရောဝတီတိုင်း (၈) ရှု။)

၈။ **မေဓာဝီ အရ**- ဓမ္မကိုသိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိလ်ကို ရပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၁၇)

တဏှာနှင့်တူသောမြစ် မရှိပုံ- (ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ နံပါတ် (၈) ရှု။)

၉။ **သန္တ ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း**

ရာဂစသည်တို့ ငြိမ်းချမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဘုရားစသူတို့ကို သန္တဟု ခေါ်ဆို ရပါသည်။

သန္တ အရ အလိုရှိအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်

ရှေးဘုရားရှင်တို့၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိ၍ ပေါများသော ကုသိုလ် အရင်းခံ ရှိကုန်လျက် ပွါးများအပ်သော ဘာဝနာရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိအပ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၂၉၃)

ဆွမ်းသပိတ်ကိုမှီ၍ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ကိလေသာ, ဒုစရိုက်တို့ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆွမ်းသပိတ်သည် **'အဘယ'** မည်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၀၆)

၁၀။ **ဝက္ကလိမထေရ်အား ဘုရားရှင်ပေးသော ဩဝါဒ**

ဘုရားရှင်သည် ဝက္ကလိမထေရ်အား " အို ဝက္ကလိ- ငါဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ် အပုပ်ကောင်ကြီးကို ကြည့်နေခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အို ဝက္ကလိ- ငါဘုရား ဟောကြားသောတရားတော်ကို မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ငါဘုရားကို မြင်သည်မည်၏၊ ငါဘုရားကို မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ တရားတော်ကို မြင်သည် မည်၏"(ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၁၁)

တေဇ- **အရ** သီလတေဇ, ဂုဏတေဇ, ပညာတေဇ, ပုညတေဇ, ဓမ္မတေဇ တို့ကို ယူရပါမည်။ (ဓမ္မ ၄- ၂၊ ၃၁၆)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အာချာတ်ကျမ်းလာ အတိဒေသသုတ်နှင့် ဥဏာဒိကျမ်းလာ အဗျယတဒ္ဓိတ် အစီအရင်တွဲ ပါဝင်သော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် စုံလင်စွာ ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ကိတ်ကျမ်းလာ ဒဟ ဓာတ်၏ ဒ-ကို ဠ-ပြုသောသုတ်နှင့် ဥဏ္ဏာဒ်ကျမ်းလာ ကုဋ္ဌ-စသော ဓာတ်တို့နောင် ဌ-ပစ္စည်းသက်သော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် စုံလင်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ သဗ္ဗသဒ္ဒါနောင် သ္မာ, သ္မိံ ဝိဘတ်များသက်၍ သဗ္ဗာ, သဗ္ဗေ-ဟု ရှိနိုင်/မရှိနိုင် ကစ္စည်းသာဓကနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီး၊ အတ္ထော အက္ခရသညာတော-၌ အတ္ထော ပုဒ်ကို ဝိဘတ် ၇-သွယ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၄။ ရာဇပုတ္တော-ကို သမာသ်ရုပ် အကျဉ်းတွက်ပြ၍၊ ယင်းပုဒ်ကိုပင် တဒ္ဓိတ်ဝါကျခင်းပြီး တဒ္ဓိတ်အမည်ပေးကာ၊ နာယတိ-ကိုလည်း အာချာတ်ရုပ်အကျဉ်း တွက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သန္ဓိကျမ်းလာ ရဿနှင့် အာချာတ်ကျမ်းလာ ရဿ-တို့၏ ထူးခြားပုံကို ရေးသားဖြေဆိုပြီး၊ ကရဿ သပ္ပစ္ဆယဿ ကာဟော-သုတ်၌ သပ္ပစ္ဆယဿဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဤသံဒုသူဟိ ခ-သုတ်ဖြင့် သက်အပ်သော ခပစ္စည်းသည် မည်သည့်သာဓန၌ သက်သည်ကို သုတ်ထောက်နှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ အတ္ထပုဒ်, စီဝရပုဒ်တို့ကိုလည်း ဓာတ်, ပစ္စည်း ခွဲခြား ဝေဖန်ပြပါ။

၇။ သမာသ်စပ်ရခြင်းအကျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ ဒေဝဒတ္တော ပစတိ-၌ သမာသ်မဖြစ်နိုင်ပုံကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဓာတုဿန္တော လောပေါ နေကသရဿ-သုတ်၌ လိုက်လာသော ကွစိသဒ္ဒါ၏ အကျိုးကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်သည် အနာဂတ်ကာလ၌သာ သက်နိုင်ပါသလော ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ကမ္မနိ ဒုတိယာယ တ္တော-သုတ်၌ ကမ္မနိ ဒုတိယာယံ-ဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဂဟသုပဓဿေ ဝါ-သုတ်၌ "ဥပဓာ"ဟူသည် မည်သည့် ကျမ်းမှလာ၍ မည်သည့် အက္ခရာကို ခေါ်သည်ကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ သတ္တမီဝိဘတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ အကမ္မကဓာတ်, သကမ္မကဓာတ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ပုံစံနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (တထာ ကတ္တရိ စ၊ ဧကာဒိတော သကိဿ ကွတ္တုံ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဒဟဿ ဒေါ ဠံ၊ ကုဋ္ဌာဒီဟိ ဌော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ တယောနေဝ စ သဗ္ဗနာမေဟိ-သုတ်က သဗ္ဗနာမ် အကာရန္တနောင် သ္မာ-၏ အာ-ပြု၊ သ္မိံ-၏ ဧ-ပြုကို တားမြစ်ထားသောကြောင့် သဗ္ဗာ, သဗ္ဗေ-ဟု မရှိနိုင်။

နာမပဒမာလာ

ပ-	အတ္ထော	အတ္ထာ၊
အာ-	ဘောအတ္ထ, အတ္ထာ	ဘောန္တောအတ္ထာ၊
ဒု-	အတ္ထံ	အတ္ထေ၊
တ-	အတ္ထေန	အတ္ထေဟိ, အတ္ထေဘိ၊
စ,ဆ-	အတ္ထဿ	အတ္ထာနံ၊
မီ-	အတ္ထသ္မာ, အတ္ထမှာ, အတ္ထာ	အတ္ထေဟိ, အတ္ထေဘိ၊
သ-	အတ္ထသ္မိံ, အတ္ထမှိ, အတ္ထေ	အတ္ထေသု။

၄။ ရာဇ+ပုတ္တ-တည်၊ နာမ်ရုပ်စီရင်၍၊ ရညော ပုတ္တော အနက်၌ အမာဒယော ပရပဒေဟိ-ဖြင့် ရာဇနှင့် ပုတ္တ-ကို သမာသ်စပ်၍ တပ္ပုရိသ်အမည်မှည့်၊ နာမာနံ သမာသော ယုတ္တတ္ထောဖြင့် ယုတ္တတ္ထသမာသ်အမည်မှည့်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-ဖြင့် သမာသ်၏ ဝိဘတ်တို့ကိုချေ၊ ပကတိစဿ သရန္တဿ-ဖြင့် ရာဇပုတ္တ-ဟု ပကတိပြု၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ ဩ-ပြု၊ ရာဇပုတ္တော-ပြီး၏။

တဒ္ဓိတ်ဝါကျ- ရာဇပုတ္တာနံ သမူဟော ရာဇပုတ္တော။ (သမူဟတဒ္ဓိတ်)

အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း

ဉာ-တည်၊ ဉာ- အဝဗောဓနေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ တိ-ဝိဘတ်သက်၊ ကိယာဒိတော နာ-ဖြင့် နာ-ပစ္စည်းသက်၊ ဉာဿ ဇာဇံနာ-ဖြင့် ဉာ-ကို နာ-ပြု၊ နာဿ လောပေါ ယကာရတ္တံ-ဖြင့် နာ-ကို ယ-ပြု၊ နာယတိ-ပြီး၏။

၅။ သန္ဓိကျမ်း၌ နောက်ဗျည်းကြောင့် ရှေ့သရကို ရဿ-ပြုသည်။
အာချာတ်ကျမ်း၌ အဗ္ဘာသ၌ဖြစ်သော သရကို ရဿ-ပြုသည်၊ ဤသို့ ထူးသည်။

http://www.dhammadownload.com

သပ္ပစ္ဆယသဒ္ဒါ အဓိပ္ပါယ်

သပ္ပစ္ဆယသဒ္ဒါပိုဖြင့် အခြားသော ဓာတ်တို့နောင်လည်း ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်ကို ခါမိ, ခါမ, ဆာမိ, ဆာမ- ပြုရသည်။

၆။ ဘာဝကမ္မေသု ကိစ္စတ္တကွတ္တာ- သုတ်ကိုထောက်၍ ခ-ပစ္စည်း ဘာဝသာဓန, ကမ္မ သာဓနဥ် သက်သည်။

အတ္ထ- အသ-ဓာတ်၊ ထ-ပစ္စည်း။

စီဝရ- စီ-ဓာတ်၊ ဣဝရ-ပစ္စည်း။

၇။ တစ်ပုဒ်တည်း ဖြစ်ရခြင်း၊ တစ်ဝိဘတ်တည်း ဖြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သမာသ် မဖြစ်နိုင်ပုံ

နာမာနံ သမာသော-ဟု ဆိုသောကြောင့် နာမ်ပုဒ်အချင်းချင်းသာ သမာသ်စပ်ရသည်၊ အာချာတ်ပုဒ်နှင့် သမာသ် မစပ်ရ၊ ထို့ကြောင့် ဒေဝဒတ္တော-စသည်၌ သမာသ် မဖြစ်နိုင်ပါ။

၈။ ကွစိသဒ္ဒါသည် မဟီယတိ သမထော-စသည်တို့၌ ဓာတွန်ချေမှုကို တားမြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်နှင့် ကာလ

ထိုအတိတ်ကာလကိုပင် အနာဂတ်ကာလဖြင့် ဆိုလိုခြင်းကြောင့် အတိတ်အနက်၌လည်း ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် သက်နိုင်သည်။

၉။ ဝုတ္တက်, ဝုတ္တကတ္တားအနက်၌ ဒုတိယာ, တတိယာဝိဘတ် မသက်ရ၊ ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။

ဥပမာ

ဥပမာဟူသည် တစ်ပါးသော သတ္တတကျမ်းမှလာသော အမည်ဖြစ်သည်။
အဆုံးအက္ခရာမှ ရှေ့အက္ခရာကို ဥပမာဟု ခေါ်သည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အထ ပုဗ္ဗာနိ ဝိဘတ္တီနံ ဆပရသပဒါနိ-သုတ်ပါ "အထ"သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက်များပြ ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ကိတ်ကျမ်းလာ "ဂရု"အရ ယူရမည့် အက္ခရာများပြ သုတ်များကို လည်း ကုန်ဆုံးအောင် ပါဠိရေးပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို သဒ္ဒါစည်းမျဉ်းကျကျ အတ္ထယောဇနာပြခဲ့ပါ။
(က) အနန္တံ ဉာဏံ ယသ တထာဂတသ သောယံ အနန္တဉာဏော၊
(ခ) အာရောဂျံ၊ (ဂ) အပုတ္တံ ပုတ္တမိဝ အာစရတိ ပုတ္တီယတိ၊
(ဃ) သတ္တာ သုတွာန ဓမ္မံ မောဒန္တိ၊ (င) မသုသ သုသ စ္ဆရစ္ဆေရာ။

၃။ "သခ"သဒ္ဒါနောင် ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သော ရုပ်များကို နာမပဒမာလာ ဂိုဏ်းစဉ်ပြ၍၊ အာယသ္မတော ဒီဃာယုကော ဟောတု-၌ "အာယသ္မတော"ကို ကာရကရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြ၍၊ ပီဏဂဏ္ဍဝဒနူထုရုဇဃနာ ပုဒ်တို့ကိုလည်း အစိတ်+ အပေါင်း သမာသ်ဝိဂ္ဂဟပြုခဲ့ပါ။

၄။ "သောစေယျော"ကို တဒ္ဓိတ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြ၍၊ ဇရာ-ကို ကိတ်ဝိဂ္ဂဟ ပြုပြီးလျှင်၊ အောက်ပါ (က) (ခ) တို့ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။
(က) အတ္ထိ၊ (ခ) နိယစ္ဆတိ။

၅။ တမဓီတေ တေနကတာဒိ သန္ဓိဓာနနိယောဂ သိပ္ပဘဏ္ဍ ဇီဝိကတ္ထေသု စ-သုတ်၌ အာဒိ သဒ္ဒါဖြင့် ဏိကပစ္စည်းသက်နိုင်သော အနက်တို့ကို စုံလင်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဇာတာဒီနမိမိယာ စ-သုတ်၌ "စ"သဒ္ဒါဖြင့်သက်သော ပစ္စည်းကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ၎င်း၊ အကာရော ဒီဃံ ဟိမိမေသု-သုတ်၌ "မိကာရ"သဒ္ဒါဖြင့် ပြဆိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ၎င်း ဖြေဆိုပြီး၊ "ပကတော"ပြယုဂ်၌ မည်သည့်ပစ္စည်းကြောင့် မည်သို့ ပြုလုပ်ထားသည်ကိုလည်း ဥဒါဟရုဏ်နှင့် ရှင်းလင်းပြပါ။

၇။ သရလောပေါ မာဒေသ ပစ္စယာဒိမှိ သရလောပေ တု ပကတိ-သုတ်၌ အာဒေသပစ္စယာ ဒိမှိ-ဝယ် လိုအပ်သော အာဒေသ, ရနိုင်သော ပစ္စယအရ၊ အာဒိ-အရတို့ကို (ရူ)အတိုင်း ညွှန်ပြ၍၊ နိဒ္ဓါရဏေ စ သုတ်၌ "နိဒ္ဓါရဏ"၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ တပ္ပုရိသ်သမာသ်၏ လက္ခဏာကို (ရှ)ဆရာ အာဘော်ကျအောင် ရေး၍၊ ကျတ္တာတာ ဘာဝေတု-သုတ်လာ "တု"သဒ္ဒါဆိုရခြင်း အကျိုးကိုလည်း ပြယုဂ်ပုံစံ တစ်ခုမျှပြပြီး ရှုပသိဒ္ဓိကျမ်းနှင့်အညီ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဤယူပမာနာ စ-သုတ်၌ ဥပမာနသဒ္ဒါ ထပ်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ရေးပြ၍၊ အဘိဘဝိတမ္ဟာ စသည်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် မသက်ရဘဲ ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရခြင်းအကြောင်းကို လည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၀။ (က) ဝိသေသတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) သပဒဝိဂ္ဂဟ-တို့၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ သည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ အဓိကာရေ မဂ်လေ စေဝ၊ နိပ္ပန္နေ စာဝ မာရဏေ။
အနန္တရေ စ ပါဒါနေ၊ အထသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။
ဒုမို ဂရု၊ ဒီယော စ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကိုလည်း ပါဠိရေးလေ။

၂။ (က) ယဿ တထာဂတဿ- အကြောင်မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါ-၏။ အနန္တံ- အဆုံးမရှိ သော၊ ဉာဏံ- ဉာဏ်တော်သည်၊ (အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်) သောယံ- ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနန္တဉာဏော- အနန္တဉာဏမည်၏။ အနန္တဉာဏော- အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်တော်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ခ) အာရောဂျံ- ရောဂါမရှိသူ၏ အဖြစ်။

(ဂ) အပုတ္တံ- သားမဟုတ်သော တပည့်ကို၊ ပုတ္တမိဝ- သားကိုကဲ့သို့၊ အာစရတိ- ပြုကျင့်၏၊ ပုတ္တိယတိ- သားကဲ့သို့ ပြုကျင့်၏။

(ဃ) သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ သုတ္တာန- နာရ၍၊ ဝါ-နာရခြင်းကြောင့်၊ မောဒန္တိ- ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။

(င) မသုဿ- မသုဟူသော ပါဠိဂဒိကပုဒ်၏၊ (ကစ္စည်း) ဝါ- မသုမာတ်၏၊ (ရှ) သုဿ- သုအက္ခရာ၏။ စ္ဆရ္ဆေရာ- စ္ဆရ-ပြု, စ္ဆေရ-ပြုတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏)

http://www.dhammadownload.com

၃။ သခိဿ, သခိနော၊ သခါရာနံ, သခါနံ, သခီနံ။

ကာရကရုပ်ကျဉ်း

အာယသ္မန္တု-တည်၊ အားဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့် သိလာဃစသော သုတ်ကြီး ဖြင့် အာသီသတ္ထ သမ္ပဒါန်အမည်မှည့်၊ သမ္ပဒါနေ စတုတ္ထီ-ဖြင့် စတုတ္ထီ ဧကဝုစ် သ-သက်၊ (အာယသ္မန္တု + သ) တောတိတာ သသ္မိုနာသု-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ နှ-ကို တော-ပြု၊ အာယသ္မတော-ကား ပြီး၏။

သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ

ဂဏ္ဍော စ ဝဒနဉ္စ ထနော စ ဦရု စ ဇဃနဉ္စ ဂဏ္ဍဝဒနထနူရုဇဃနာ၊
ပီဏာ ဂဏ္ဍဝဒနထနုရုဇဃနာ ယဿာ သာယံ ပီဏဂဏ္ဍဝဒနထနုရုဇဃနာ။

၄။ သုစိ + အပစ္စ-တည်၊ နာမ်ရုပ်စီရင်၍၊ သုစိယာ အပစ္စံအနက်၌ ဏေယျော ကတ္တိကာဒီဟိ-ဖြင့် ဏေယျ-ပစ္စည်းသက်၊ (သုစိယာ+ ဏေယျ+ အပစ္စံ) တေသံ ဏော လောပံ-ဖြင့် ဏ-အနုဗန်ကိုချေ၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-သုတ်၌ တေသံ သဒ္ဒါဖြင့် တဒ္ဓိတ်၏ ဝိဘတ်နှင့် အပစ္စသဒ္ဒါကိုချေ၊ ပကတိစဿ သရန္တဿ-ဖြင့် သုစိ + ဧယျ-ဟု ပကတိပြု၊ ဝုဒ္ဓါဒိသရဿ ဝါ-စသော သုတ်ဖြင့် သု-၏ ဥ-ကို ဩ-ဝုဒ္ဓိပြု၊ သရ လောပေါ-စသော သုတ်ဖြင့် ရှေ့သရကိုချေ၊ နောက် ဧ-ကို ပကတိပြု၊ ကပ်၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ ဩ- ပြု၊ သောစေယျော-ပြီး၏။

ကိတ်ဝိဂ္ဂဟ- ဇီရတီတိ ဇရာ။

(က) အသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ တိ-ဝိဘတ်။

(ခ) နိပုဗ္ဗ ယမု-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ တိ-ဝိဘတ်။

၅။ ဟတ, ဗန္ဓ, အဿ အာဝုဓ, အဿ အာဗာဓ, ပသန္ဒ, သန္တက, ကီတ, အဿ ပရိမာဏ, ရာသိ, အရဟတိ, ဒိဗ္ဗတိ-စသည်။

ဆောင်- *ဟတ ဗန္ဓ၊ အာဝုဓ-နှင့်၊ အာဗာဓ ပရိမာဏံ၊ ကီတံ အရဟတိ၊ ရာသိ ပသန္ဒာ၊ သန္တကာ ဒိဗ္ဗ၊ ဝုတ္တိပြ၏။* (ကစ္စည်၊ ဘာဋ်)

၆။ စသဒ္ဒါဖြင့် ဇာတိကိယော စသည်၌ ကိယ-ပစ္စည်းသက်။
မိကာရသဒ္ဒါဖြင့် ဂစ္ဆဟိ-၌ ဟိ-ဝိဘတ်ကြောင့် ဒီဃ မပြုရဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ရှင်းလင်းပုံ

ပကတော-၌ တ-ပစ္စည်းကြောင့် ပပုဗ္ဗ ကာရမာတ်၏ မာတွန် ရ-ကို ချေထားသည်။

၇။ **အာဒေသအရ-** ပစ္စယသဒ္ဒါနှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပကတိလိင်မာတ်မှ နောက်ဖြစ်သော အာဒေသကိုသာ ယူရမည်၊ ထို့ကြောင့် အဗ္ဘ-အပြု, အာဟ-အပြု စသော အာဒေသနှောင်းသော်လည်း ပုဒ်ဆုံးသရကို မချေရ။

ပစ္စယအရ- တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း, ကိတ်ပစ္စည်းတို့သာမက တိ-စသော အာချာတ် ဝိဘတ်များကိုလည်း ယူရမည်။

အာဒိအရ- အာချာတ်, ကိတ်တို့၌ အာဂုံသရကို ယူရမည်။

နိဒ္ဓါရဏ အဓိပ္ပါယ်

ဏတ်, ဂုဏ်, ကြွိယာ, နာမ်တို့ဖြင့် အပေါင်းမှ အစိတ်ကို သီးခြားပြုခြင်း ထုတ်ယူခြင်း သည် နိဒ္ဓါရဏမည်သည်။

၈။ တပ္ပုရိသ်သမာသ်သည်-

၁။ နောက်ပုဒ်အနက် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊

၂။ အဘိဓေယျ၏ ဝုစ်ရှိခြင်း၊

၃။ နောက်ပုဒ် လိင်ရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။

တုသဒ္ဒါအကျိုး

တုသဒ္ဒါသည် ပုထုဇ္ဇတ္တာနံ (သောစေယျံ) စသည်၌ တ္တာန, ဏေယျ-စသည် ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

မှတ်ချက်-**ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းနှင့်အညီ**-ဟု မေးထားခြင်းကြောင့် ပုံစံတစ်ခုမျှဖြင့် မလုံ လောက်ပါ။

၉။ ဥပမာနသဒ္ဒါသည် ကတ္တုသဒ္ဒါကို နစ်စေခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရကြောင်း

တဗ္ဗ-စသော ပစ္စည်းသည် ကံအနက်ကို ဟောပြီးဖြစ်၍ ကံအနက်အတွက် ဒုတိယာ ဝိဘတ် သက်စရာ မလိုသောကြောင့် ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အာချာတ်ကျမ်းလာ သရမျှားစွာပါရှိသော ဓာတ်၏ အစိတ်သရကို အခြို့ချေသော သုတ်နှင့် ဥဏှာဒ်ကျမ်းလာ ကုဋ္ဌ-စသော ဓာတ်နောင် ၅- ပစ္စည်းသက်သောသုတ်တို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရုဏ်ပါဠိတို့ကို ကုန်စင်အောင် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ပေးပြပါ။
(က) အာချာတသာဂရမထဇ္ဈတနီတရဂ်၊ ဓာတုဇ္ဈလံ ဝိကရဏာဂမကာလမိနံ။
မီရာ တရန္တိ ကဝိနော ပုထုဗုဒ္ဓိနာဝါ။
(ခ) ဝဿ ဝါ ဝု (ရွှနှင့်အညီ ၂- နည်း)။

၃။ (က) ဘူဝါဒယော-ကို (၂) နည်းပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) အာဒယော-ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်း၊ (ဂ) အနန္တဉာဏော-ကို အစိတ်၊ အပေါင်းသမာသ်ဝိဂ္ဂဟ၊ (ဃ) ဘဂဝါ-ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ၊ (င) ဇညာ-ကို ဓာတု၊ ပစ္စယ၊ ဝိဘတ္တိ အသီးသီးရေးခဲ့ပါ။

၄။ အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီဟိ-သုတ်နှင့် အညေသု စ-သုတ်တို့၌ပါသော အည-အရတို့ကို ရေး၍၊ တဒ္ဓိတ်သခ်္ခါပူရဏတ္ထပစ္စည်းများကိုလည်း ဆိုင်ရာသုတ်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ တဿ စဝဂ္ဂ-စသောသုတ်အရ ယ-ပစ္စည်းကို မည်သည့် ဓာတွန်အက္ခရာနှင့်တကွ မည်သည့် အက္ခရာပြုရမည်ကို ကျနစွာ ရေး၍၊ ဒါ-ဓာတ်နောင် ဝတ္တမာန် တိ, အန္တိ-ဝိဘတ်တို့ဖြင့်ပြီးနိုင်သော ရုပ်စုများကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကိစ္စအမည်ရသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ပြ၍၊ ၎င်းပစ္စည်းများကို မည်သည့်အနက်၌ သက်ပါသနည်း? သုတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သတ္ထာ, အတ္တာ-တို့ကိုလည်း ဓာတု, ပစ္စယ ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဗုဒ္ဓါ စ ဘဂဝါ စ ဗုဒ္ဓဘဂဝါ-ဟု ဒွန်သမာသ်တွဲစပ်သင့်/မသင့် အကြောင်းပြကာ ဆုံးဖြတ်၍၊ ဒွန်သမာသ်တွဲရာ၌ ရှေ့နေသင့်သောပုဒ်များကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အနေကဏာတိသံသာရံ၊ သန္နာဝိသံ-၌ သန္နာဝိသံ-ဝယ် ဘဝိသန္တိ သံ-ဝိဘတ်ကို အနာဂတေ ဘဝိသန္တိ-သုတ်အရ အနာဂတ်ကာလ၌သာ သက်ရမည်ဟု မှတ်ရပါမည်လော? ရှု-အလိုကျအကြောင်းပြကာ ဖြေဆို၍၊ လောပဥ္စေတ္တမကာရော-သုတ်၌ အကာရော-အရ အ-ပစ္စည်းကို ယူရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၉။ သညာယမန-သုတ်၌ န-အက္ခရာလာရာဌာနနှင့် လာရာအခါတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ ပေသာတိသဂ္ဂပတ္တကာလေသု ကိစ္စာ-၌ အတိသဂ္ဂ, ပတ္တကာလ-တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရှု-အလိုကျ ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ရေးပါ။
(က) အာမေဋိတ်၊ (ခ) ဧကန္တမာတ်။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (မာတုသန္တော လောပေါ နေကသရဿ-သုတ်နှင့် ကဋ္ဌာဒီဟိ ဌော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) အထ-တဒ္ဓိတ်ကျမ်း၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝုစ္စမာနံ- ဆိုအပ်လတ္တံ့သော၊ အဇ္ဈတ္တိကရဂ်- အဇ္ဈတ္တနိဝိဘတ်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝိဘတ်ရှစ်မျိုး လိုင်းတံပိုးလည်း ရှိထသော၊ မာတုဇ္ဇလံ- မာတ်တည်း ဟူသော ရေလည်း ရှိထသော၊ ဝိကရဏာဂမ ကာလမိနံ- ဝိကရဏပစ္စည်း, အာဂုမ်, ကာလ-ဟူသော ငါးလည်း ရှိထသော၊ လောပါနုဗန္ဓ ရိယံ- အနုဗန် ဏ-အက္ခရာ ကျေခြင်းစသော ညွှန်လည်းရှိထသော၊ အတ္ထဝိဘာဂ တိရံ- အနက်ကိုဝေဘန်ရာ သဒ္ဒါဟူသော ကမ်းလည်း ရှိထသော၊ (အနက်အထူး အပြားဟူသော ကမ်းလည်းရှိထသော၊ ကစ္စည်း ဘာ-၌) အာချာတသာဂရံ- အာချာတ်ကြိယာ တည်းဟူသော သမုဒြာကို၊ ကဝိနော- နှစ်သက်ဖွယ်စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော၊ ဓီရာ- ပညာရှိတို့သည်၊ ပုထုဗုဒ္ဓိနာဝါ- ပုထုဗုဒ္ဓိနာဝါယ- ကြီးခိုင်ကျယ်ပြော ပညာတည်းဟူသော လှေ, သဘော်ဖြင့်၊ တရန္တိ- ကူးမြောက်နိုင်ကြကုန်၏။

(ခ) (တကာရေ- တပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝသဿ- ဝသမာတ်၏။) ဝဿ- ဝ-၏။ ဥ- ဥ-

http://www.dhammadownload.com

ပြုသည်၊ (ဟောတိ-၏) ဝ- ဝ-လာသည်လည်း၊ ဝါ- အချို့ (ဟောတိ-၏)။
တစ်နည်း- (တကာရေ- တပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝသဿ- ဝသဓာတ်၏) ဝဿ-ဝ-၏ အစိတ် အ-၏။ ဥ- ဥ- ပြုသည်၊ ဝါ- အချို့ (ဟောတိ-၏)။

၃။ (က) ဘူ + အာဒယော၊ (တစ်နည်း) ဘူဝါ + အာဒယော။
(ခ) နာမ်ရုပ်ကျဉ်း- အာဒိ-တည်၊ ယော-သက်၊ (အာဒိ + ယော) စျ- အမည်မှည့်၊ ယောသွကတရသော စျော-ဖြင့် ကွ-ကို အ-ပြု၊ အာဒယော-ပြီး၏။
(ဂ) နဿ အန္တော အနန္တံ။
အနန္တံ ဉာဏံ ယဿ တထာဂတဿ သောယံ အနန္တဉာဏော။
(ဃ) ဘဂါ အဿ သန္တိ အသ္မိံ ဝါ ဝိဇ္ဇန္တိတိ ဘဂဝါ။
(င) ဉ-ဓာတ်၊ နာ-ပစ္စည်း၊ ဃျ-ဝိဘတ်။

၄။ **အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီဟိ-၌ အည အရ-** သမာသ်ပုဒ်မှ တစ်ပါးသော ယ, တ, ဧတ, ကိမ-ဟူသော ပုဒ်တို့ကို ဝါ-ပုဒ်တို့၏ အနက်တို့ကို ယူရမည်။
အညေသု စ-၌ အည အရ- ကာရိုက်ပစ္စည်းမှ အခြားသော ပစ္စည်းတို့ကို ယူရမည်။

ပူရဏတ္ထပစ္စည်းများ

သခ်္ခ်ာပူရဏော မော-ဖြင့် မ၊
ဧကာဒိတော ဒသဿီ-ဖြင့် ဣ၊
စတုစ္ဆေဟိ ထ ဌာ-ဖြင့် ထ, ဌ၊
ဒွိတီဟိ တိယော-ဖြင့် တိယ။
ဆောင်- *မ, ဣ, ထ, ဌ၊ နောက် တိယ၊ ငါးဝ ပူရဏတ္ထ ပစ္စည်း။* (သဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

၅။ ယပစ္စည်းကို-
၁။ စဝဂ်, တဝဂ်, ဓာတွန်အက္ခရာနှင့်တကွ ဈဝဂ်ပြု၊
၂။ ရ-အက္ခရာနှင့်တကွ ယ-ပြု၊
၃။ ဝ-အက္ခနှင့်တကွ ဝ-ပြု။
ဆောင်- *ယ-နှင့် ယှဉ်ကြ၊ ဝဂ် စ, တ မှာ၊ စ-ဝဂ်သာနှင့်၊ ရ-မှာကား ယ၊ ဝ-မှာ ဝ၊ ပြု၍ စဉ်တိုင်းမှတ်။* (သဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

http://www.dhammadownload.com

ပြီးနိုင်သော ရုပ်စု

ဒဒါတိ, (ဒဒေ)၊ ဒဒန္တိ။

ဒေတိ၊ ဒေန္တိ။

ဒဇ္ဇတိ၊ (ဒဇ္ဇေ) ဒဇ္ဇန္တိ, ဒဇ္ဇရေ။

၆။ တဗ္ဗ, အနီယ, ဏျ, တေယျ, ရိစ္စ။

ယင်းပစ္စည်းများသည် ဘာဝကမ္မေသု ကိစ္စ ကွာခတ္တာ-သုတ်ကိုထောက်၍ ဘော, ကံ အနက်၌ သက်သည်။

သတ္ထာ- သာသ-ဓာတ်၊ ရတ္ထု-ပစ္စည်း။

အတ္တာ- အဒ-ဓာတ်၊ မာန်-ပစ္စည်း။

၇။ အရကွဲမှ ဒွန်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓဘဂဝါ-သည် အရမကွဲသဖြင့် ဒွန်သမာသ် မတွဲစပ်သင့်ပါ။

ရှေ့က နေသင့်သော ပုဒ်များ

၁။ အမြတ်ဟောသောပုဒ်၊

၂။ ကွဝဏ္ဏန္တ, ဥဝဏ္ဏန္တပုဒ်၊

၃။ အပ္ပသရပုဒ်၊

၄။ အပ္ပသဒ္ဓံပုဒ်၊

၅။ အစ၌ သရရှိသော အကာရန္တပုဒ်။

ဆောင်- *အမြတ်ဟောစု၊ ယုဝဏ္ဏန္တ၊ သရ, သဒ္ဓံ၊ နည်းရာ ရှေ့ကျ၊ သရ စပြန်၊ အကာရန်၊ အမှန် ဒွန်မှာ၊ ရှေ့နေစေ။* (သဒ္ဒါလက်ဆောင်)

၈။ **ဘဝိဿန္တီဝိဘတ်နှင့် ကာလ-** (ကချင် ၈-ရှု)

အကာရော အရ

ဝိကရဏပစ္စည်း၏ ကာရိယကို စီရင်သောအရာ ဖြစ်သောကြောင့် အကာရော အရ အ-ပစ္စည်းကိုသာ ယူရသည်။

၉။ နု နိဂ္ဂဟိတံ ပဒန္တေ-သုတ်၌ ပဒန္တေ-ဟု ဆိုသောကြောင့် အနီးနာမ်ပုဒ်၏ အဆုံး၌ သာ နု-အက္ခရာ လာသည်။

http://www.dhammadownload.com

ထိုန- အကွရာသည် သမာသ်စပ်ပြီး အနီးနာမ်ပုဒ်၏ ဝိဘတ်ကို ချေပြီးသော အခါ၌သာ လာသည်။

အတိသဝ

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်ပြုရမှာပါလားဟု မေးသောအမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါကို မသတ်ထိုက် အစရှိသော ကျင့်ဝတ်ပြုခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကိုသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပြုခြင်း။

ပတ္တကာလ- ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ၌။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသင်္ခါကြိုးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ကွစိ သမာသန္တဂတာန မကာရန္တော- သုတ်ကို အာဒေသဝိဓိ, ပစ္စယဝိဓိ နှစ်မျိုးကြဲလျှက် အနက်ပေးပါ။

၂။ အာချာတ်ကျမ်းလာ ဓွ-ပြုသော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ရေးပါ။

၃။ (က) အယုဝဏ္ဏာနဉ္စာယော ဝုဒ္ဓိ-ကို ပုဒ်ဖြတ်ပြ၍၊ (ခ) ဘဝိဿတိ-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ကာ၊ (ဂ) ကာရိယံ-ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါ (က)ကို သမာသဝိဂ္ဂဟ၊ (ခ)ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ အသီးသီးပြု အမည်ပေးပြီးလျှင်၊ (ဂ)ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်း စီရင်ပါ။
(က) တိသိဂီ, အဇေဋ္ဌက၊ (ခ) ဒက္ခိ၊ (ဂ) သုက္ခံ။

၅။ တေမေကဝစနေသု စ- သုတ်၌ ဧကဝစန အရကို ရေးပြ၍၊ ကာပွတ္တသ္မိံ စ- ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် သုတ်မတည်ပဲ ကာပွတ္တေသု စ- ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ကစ္စည်း အလိုက်ျ ရေးပါ။

၆။ ဝိသတိဒသေသု ဗာ ဒ္ဒိဿ တု- သုတ်၌ တုသဒ္ဒါအကျိုးနှင့် တိယေ ဒုတာပိ စ- သုတ်၌

http://www.dhammadownload.com

အပိသဒ္ဒါ/စသဒ္ဒါတို့၏ အကျိုးတို့ကို ကစ္စည်းအလိုကျ ရေး၍၊ တွံ ယာသိ-ကို တွံ ယာတိ ဟု ထားလျှင် သင့်/ မသင့်ကိုလည်း အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ဧဟေဉ်-သုတ်ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့်, အဘယ် ဧ-အက္ခရာ ဟ-အက္ခရာနှောင်းမှ နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဥ-ပြုနိုင်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဗျဉ္ဇနော စ ဝိသညောဂေါ-သုတ်၌ သညောဂ/ ဝိသညောဂ အရတို့ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၈။ ဒွန်သမာသ်၌လာသော သမုစ္စည်းအပြားနှင့် ၎င်းတို့တွင် သမာသ်ဖြစ်သင့်သော သမုစ္စည်းတို့ကို ရေး၍၊ နဒိမှာ စ-သုတ်၌လည်း နဒီ အမည်ရသော အက္ခရာတို့ကို ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ-သုတ်ကို ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ရေးသားပြီးလျှင်၊ နု နိဂ္ဂဟီတံ ပဒန္တေ-သုတ်၌ နု-အက္ခရာလာရာ ဌာနနှင့် လာရာအခါတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ (က) တဒ္ဓိတ်မည်ပုံ၊ (ခ) ကိတ်မည်ပုံတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ဆိုရိုးကျ ရေးသားပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ သမာသန္တဂတာနံ- သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံး၌ ဖြစ်ကုန်သော ရာဇအစရှိသော နာမ်တို့၏၊ အန္တော- အဆုံးသရသည်၊ ကွစိ- အချို့သောအရာ၌၊ အကာရော- အ-ပြုသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ (အာဒေသဝိဓိ)

(တစ်နည်း) သမာသန္တဂတာနံ- သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံး၌ ဖြစ်ကုန်သော ရာဇအစရှိသော နာမ်တို့၏၊ အန္တော- အဆုံးသည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ ကွစိ- အချို့အရာ၌၊ အကာ-အ-ပစ္စည်း, က-ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၂။ (ဂမိဿန္တော စ္ဆော ဝါ သဗ္ဗာသု၊ ဣသုယမုနမန္တော စ္ဆော ဝါ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိ ရေးလေ)

၃။ (က) အယုဝဏ္ဏာနဉ္ဆာယော ဝုဒ္ဓိ- အ + ဣ + ဥဝဏ္ဏာနံ + စ + အာ + ဧ + သြ၊
(ခ) ဘဝိဿန္တ-တည်၊ သွိ-သက်၊ သေသေသု နှုဝ-ဖြင့် နှု-ကို ကဲ့သို့ဲ့၊ တောတိတာ သသွိ်နာသု-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ နှု-ကို တိ-ပြု၊ ဘဝိဿတိ-ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ကရ-ဓာတ်၊ ဏျု-ပစ္စည်း။

၄။ (က) တယော သိင်္ဂါ တိသိင်္ဂ၊ အဇော စ ဇဋ္ဌကော စ အဇေဋ္ဌကံ။

(ခ) ဒက္ခသ အပစ္စံ ဒက္ခိ။

(ဂ) သုသ-တည်၊ သုသ- သောသနေ- ခြောက်သွေ့ခြင်း၌၊ ဓာတ်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ ဗုဓဂမာဒိတ္ထေ ကတ္တရိ-ဖြင့် တ-သက်၊ သုသ ပစ သကတော ကွ ဣ စ-ဖြင့် တ-ကို ကွ-ပြု၊ ဓာတွန်ကိုလည်း ချေ။ နာမ်ခဲ့၊ သိ-သက်၊ အံ-ပြု၊ သုက္ခံ-ပြီး၏။

၅။ ဇကဝစန အရ- စတုတ္ထီ, ဆဋ္ဌီ ဇကဝုစ် သ-ကိယူ။

ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရကြောင်း

အပွ-မဟုတ်သော ကုစ္ဆိတစသော အနက်တို၌လည်း ကု-ကို ကာ-ပြုစေလိုသော ကြောင့် ကာပွတ္ထေသု စ-ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုသည်။

၆။ တုသဒ္ဒါသည် ဒုရတ္တံ, ဒိရတ္တံ, ဒိဝုဏ်, ဒေါဟဠိနီ-စသည်တို့၌ ဒိုသဒ္ဒါကို ဒု, ဒိ, ဒေါ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

အပိသဒ္ဒါအကျိုး- အပိသဒ္ဒါသည် ဒုရတ္တံ-စသည်၌ အခြားသဒ္ဒါတို့ကြောင့်လည်း ဒို-ကို ဒု-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

စသဒ္ဒါအကျိုး- စသဒ္ဒါသည် ဒိရတ္တံ, ဒိဝုဏ်-စသည်တို့၌ ဒိ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သင့်/မသင့်

တုမှေ မဇ္ဈိမော-နှင့်အညီ တုမှသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ရာ၌ မဇ္ဈိမပုရိသ ထားရမည် ဖြစ်သော ကြောင့် မဇ္ဈိမပုရိသမဟုတ်ဘဲ ပထမပုရိသဖြင့် တွဲ ယာတိ-ဟု ထားလျှင် မသင့်ပါ။

၇။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဒါကြောင့် ဇဝ, ဟိ-နိပါတ်တို့လာ ဇ, ဟ-နှောင်းရာ၌သာ ဥ-ပြုနိုင်သည်၊ အခြားအရာ၌ ဥ-မပြုရ။

သညောဂ- ဗျည်း ၂-လုံးတို့ သရ ၁-လုံးထဲ၌ တည်နေခြင်း။

(တစ်နည်း) ယှဉ်စပ်တတ်သောကြောင့် ရှေ့ဗျည်းသည် သညောဂ၊ ကင်းသော သံယုဂ်ရှိသောကြောင့် နောက်ဗျည်းသည် ဝိသညောဂ။ (ရှ)

(တစ်နည်း) သံယုဂ်ရှိခြင်းသည် သညောဂ၊ သံယုဂ်ကင်းခြင်းသည် ဝိသညောဂ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ သမုစ္စယသည် ကေဝလသမုစ္စယ, အန္ဝာစယ, ကွတရီတရယောဂ, သမာဟာရ အားဖြင့် ၄-မျိုး ပြာ၏။

ထိုတွင် ကေဝလသမုစ္စယနှင့် အန္ဝာစယတို့သည် ကြိယာကို ငဲ့သည့်အတွက် နာမ်ပုဒ် အချင်းချင်း ယုတ္တာယုတ္တမဖြစ်သောကြောင့် သမာသ်မဖြစ်။

ကွတရီတရယောဂနှင့် သမာဟာရတို့သည် ကြိယာကို မငဲ့သည့်အတွက် နာမ်ပုဒ် အချင်းချင်း ယုတ္တာယုတ္တဖြစ်သောကြောင့် သမာသ်ဖြစ်သည်။

ဆောင်- *ကော, အ, ကွ, သ၊ ဒွန်လေးဝတွင်၊ ကော, အ-မဖြစ်၊ ကွ, သ-ဖြစ်၊ မှတ်လစ် သမာသာ။ (သဒ္ဒါလက်ဆောင်)*

နဒီအရ- ကွတ္ထိလိင်ကို ဟောသော ဤ, ဥ-အက္ခရာတို့ကို ယူရမည်။

၉။ ဝုဒ္ဓိအပြုကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ-သုတ်ကို ဆိုသည်။

နအက္ခရာလာရာနှင့် အခါ- (ကရင် ၉-၍)

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အလုံးစုံသောဓာတ်တို့နောင် တုနစသောပစ္စည်းတို့ကို ယပြုသောသုတ်နှင့်, ကုဋ္ဌာဒီဟိ ဌော သုတ်တို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်တို့ကို ပါဠိရေးသားပါ။

၂။ ကွစိ သမာသန္တဂတာန မကာရန္တာ သုတ်ကို ပစ္စည်းသက်သောသုတ်ဟု ကြံဆပြီး အနက် ပေးပြ၍၊ အောက်ပါ ဂါထာကိုလည်း မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ-
အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေဝ၊ နိပ္ပန္နေ စာဝဓာရဏေ၊
အနန္တရေ စ ပါဒါနေ၊ အထသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။

၃။ ဝုဏဝန္တိကို ကစ္စည်းဝုတ္တိအလိုကျ နာမ်ရုပ်အကျဉ်းစီရင်၍၊ အာယုဝဏ္ဏာနန္ဒာယော ဝုဒ္ဓိ သုတ်၌ပါသော အာယောပုဒ်ကို ပုဒ်ဖြတ်ပြီး၊ အသဓာတ်ကိုယူ၍ ဝတ္တမာန်ပရဿပုဒ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို လိင်, ဝုစ်, ကာရန်ခွဲပြပြီး၊ (ခ)ကို ဝိဂ္ဂဟပြု နာမည်ပေးပြကာ၊ (ဂ)ကို အာချာတ်ရုပ် အကျဉ်းတွက်ပြပါ-
(က) တာနိ ဥပနဂရံ-၌ ဥပနဂရံ၊ (ခ) ဝတ္ထုဝိသေသော၊ (ဂ) မီယတိ။

၅။ ယဝမဒနတရလာ စာဂမာ သုတ်၌လာသော စသဒ္ဒါအကျိုးတို့နှင့်၊ ဟိ ဝိဘတ္တိမှိ စ သုတ်၏ စသဒ္ဒါအကျိုးတို့ကို ကစ္စည်းအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ ကဋ္ဌဿ တုဝံ မညေ ပြယုဂ်၌ သမ္ပဒါန် ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း အင်္ဂါတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဒွန်သမာသ်အရာ လက္ခဏာကွဲ ကိစ္စတူသော အနက်၌ဖြစ်သော ပုံစံတို့ကို ဖြေဆို၍၊ ဆန္ဒောပုဒ်၏ တဒ္ဓိတ်အမည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ ဧဝမဿုဝစနီယာ-၌ အဿုပုဒ်ကိုလည်း ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ ကျနစ္စာ ရုပ်တွက်ပြပါ။

၇။ သဟ ယေ စ-ဟု မဆိုဘဲ သယေ စ-ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ရရှိသောအကျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ ယညဒတ္တံ ကမ္မလံ ယာစတေ ဗြာဟ္မဏော-၌ ယညဒတ္တံ, ကမ္မလံတို့၏ ကံအမည်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုကာ၊ ဘိန္နာနံ သန္ဓာတာ ပြယုဂ်၌ သမာသ်မစပ်ရခြင်း အကြောင်း ကိုလည်းဖြေဆိုပါ။

၈။ အတော ဏိ ဝါ သုတ်လာ ဝါသဒ္ဒါ၏အကျိုးကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ အဘယ်ဓာတ်တို့ နောင် ဟေတွတ္ထ၌ ဏေ, ဏယ, ဏာပေ, ဏာပယ-ပစ္စည်းများ သက်ရပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဇနာဒီနမာ တိမှိ စ သုတ်၌ လိုက်လာသော တ အက္ခရာရှိပါသော်လည်း တိမှိ စ ဟု ထပ်ဆို ရကျိုးကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းလင်း ဖြေဆို၍၊ သမာဒီဟိ ထမာ-သုတ်လာ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူနိုင်သော ဓာတ်တို့ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ဖြေဆိုပြီး၊ သံ-ပုဒ်ကိုလည်း ဓာတု+ ပစ္စယ ခွဲဝေပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ဂုဏိတသဒ္ဒါ၊ (ခ) ဧကန္တဓာတ်၊
(ဂ) နိပ္ပရိယာယဝိဂ္ဂဟ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (သဗ္ဗေဟိ တုနာဒီနံ ယော၊ ကုဋ္ဌာဒီဟိ ဌော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ **သုတ်နက်-** (ချင်း ၂-ရှု)

အထသဒ္ဒေါ- အထသဒ္ဒါသည်၊ (အထဟူသော နိပါတ်ပုဒ်သည်၊) အဓိကာရေ-အဓိကာရအနက်၌ငင်း၊ မင်္ဂလေ စေဝ-မင်္ဂလာအနက်၌ငင်း၊ နိပ္ပန္နေ စ-ပြီးစီးခြင်းအနက်၌ငင်း၊ အဝဓာရဏေ စ- အဝဓာရဏ အနက်၌ငင်း၊ အနန္တရေ စ- အခြားမဲ့အနက်၌ငင်း၊ အပါဒါနေ-အပါဒါန် အနက်၌ငင်း၊ ပဝတ္တတိ- ဖြစ်၏။

၃။ ဂုဏဝန္တု-တည်၊ ယော-သက်၊ (ဂုဏဝန္တု + ယော) န္တုသန္တော ယောသု စ-၌ အန္တသဒ္ဒါ ဖြင့် ဥ-ကို အ-ပြု၍ ယော-ကိုလည်း ဣ-ပြု၊ ချေ၊ ကပ်၊ ဂုဏဝန္တိ-ပြီး၏။

အာယော- အာ + ဧ + သြ။

အာချာတပဒမာလာ- အတ္ထိ, သန္တိ၊ အသိ, အတ္ထ၊ အမှိ, အသ္မိ, အမှ, အသ္မ။

၄။ (က) နပုလ္လိင် ဧကဝုစ်၊

(ခ) ဝတ္ထု စ တံ ဝိသေသောစာတိ ဝတ္ထုဝိသေသော။ ဝိသေသနုတ္တရပဒကမ္မဓာရယ်။

ဆောင်- *ရှေ့ပုဒ် လိင်သာ၊ တ-သဒ္ဒါ၊ ထားရာ ကမ္မဓာရယ် သဘောတည်း။*

(ဂ) မရ-တည်၊ မရ- ပါဏစာဂေ- အသက်ကို စွန့်ခြင်း၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ (မရ + အ + တိ) ဇရမရာနံ ဇီရဇီယျမီယျာ ဝါ-ဖြင့် မရ-ကို မီယျ-ပြု၊ ကွစိ ဓာတု စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ယ-တစ်လုံးကိုချေ၊ ကပ်၊ မီယတိ-ပြီး၏။

၅။ ယဝမဒန-စသော သုတ်၌ စသဒ္ဒါသည် စိရပ္ပဝါသိ-စသည်၌ မ-ကို ပ-ပြုရခြင်း၊ သဒတ္ထ ပသုတော-စသည်၌ က-ကို ဒ-ပြုရခြင်း၊ သုဂတော-စသည်၌ ဒ-ကို တ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဟိ ဝိဘတ္တိမှိ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါသည် မဃဝါနော, မဃဝါနာ, ယုဝါနော, ယုဝါနာ-စသည်တို့၌ သိ, ယော, အံ, ယော-စသော ဝိဘတ်တို့ကြောင့် မဃဝ, ယုဝ-စသည်တို့၏ အဆုံး အ-ကို အာန-ပြုရခြင်း၊

http://www.dhammadownload.com

ပုမုနော, ပုမုနာ, ကမ္မုနော, ကမ္မုနာ, ထာမုနော, ထာမုနာ- စသည်တို့၌ သ, သ္မာ- ဝိဘတ်တို့ကြောင့် ပုမ, ကမ္မ, ထာမ- သဒ္ဒါတို့၏ အဆုံးသရကို ဥ- ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

အင်္ဂ ၇- ကဋ္ဌဿ တုဝံ မညေ- ၌ ကဋ္ဌဿ- သည်-

၁။ မညတိသဒ္ဒါ ယှဉ်ရာဖြစ်ခြင်း၊

၂။ မရိသေ မလေးစားရာ ဖြစ်ခြင်း၊

၃။ သတ္တဝါ မဟုတ်ခြင်း၊

ဤအင်္ဂါတို့ကြောင့် သမ္မဒါန် ဖြစ်ရသည်။

၆။ ပုံစံ- သီလပညာဏ်၊ သမထဝိပဿနာ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ်။

တဒ္ဓိတ်အမည်- အဓိတေတဒ္ဓိတ်၊

ရုပ်တွက်ပုံ

အသ- တည်၊ အသ- ဘုဝိ- (ဘာဝေ) ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ- ကိုခေျ။ ဝတ္တုမာန် အန္တိ- ဝိဘတ်သက်၊ (အသ + အန္တိ) ပစ္စယာဒနိဌာနိုပါတနာ သိဒ္ဓန္တိ- သုတ်ကြီးဖြင့် ဓာတွန်နှင့်တကွ အန္တိ- ကို သု- ပြု၊ အသု- ပြီး၏။

၇။ သဟ ယေ စ- ဟု မဆိုဘဲ ဟ- ချေ၍ သယေ စ- ဟုဆိုခြင်းသည် ပါဠိတို့၌ ရွတ်လွယ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ အက္ခရာချေရှိုးရှိသည်။

ကံအမည်

ကမ္မလံ- သည် ယာစနကြိယာဖြင့် ဆိုခြင်းငှါ (ရောက်ခြင်းငှါ) အလွန် အလိုရှိအပ် သောကြောင့် ကထိတကံမည်၏။

ယညဒတ္တံ- သည် မပြဌာန်းသောကြောင့် အကထိတကံ မည်၏။

သမာသ် မစပ်ရကြောင်း

ဝိဘာသာသဒ္ဒါ လိုက်လာသောကြောင့် ဘိန္နာနံ သန္နာတာ ပြယုဂ်၌ သမာသ် မဖြစ်ပါ။

၈။ ဝါသဒ္ဒါသည် သကျပုတ္တိကော- စသည်၌ ဏိက- ပစ္စည်းသက်ရခြင်း၊ အာဒိစ္စော- စသည်၌ ဏျ- ပစ္စည်း သက်ရခြင်းကို ဆည်းခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဓာတ်နောင် ပစ္စည်းသက်ပုံ

၁။ ဥဝဏ္ဏန္တဓာတ်နောင် ဏော, ဏာယ ၂- ပစ္စည်းသာ သက်သည်၊

၂။ စုရာဒိဂိုဏ်းဓာတ်, ဏ္ဍဝဏ္ဏန္တဓာတ်, အာကာရန္တ, ဩကာရန္တဓာတ်နောင် ဏာပေ, ဏာပယ နောက် ၂- ပစ္စည်းသာ သက်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အနေကဿရဓာတ်နောင် အချို့၂-ပစ္စည်း, အချို့၄-ပစ္စည်းလုံး သက်သည်။

ဆောင်- *ဥ-ဝဏ် နောင်ကျ။ ဏော, ဏာယ-သာ၊ စုရာ ဏ္ဏ-ဝဏ္ဏော အာ, ဩ, ဧ-မှာ၊ ဏာပေ, ဏာပယ၊ နောက် နစ်ဝမှတ်၊ နေကဿရာ၊ ဓာတ်နောက်မှာ လေး။ ချို့မှာ ဒွေး၊ သက်ရေး ဟိတ်နက် ကာရိုက်ဖက်။*

၉။ တိမှိ-ဟု ထပ်ဆိုခြင်းသည် အခြားသော ပစ္စည်းနောင်းရာ၌ အာ-အပြုကို တားမြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူနိုင်သောဓာတ်

ဒမ, ဒရ, ရဟ, သပ, ဝသ, ယု, ဒု, ဟိ, သိ, ဒါ, သာ, ဌာ, ဘသ, ဗဟ, ဥသု-စသော ဓာတ်တို့ကို ယူရမည်။

သံ- အသ-ဓာတ်၊ အန္တ-ပစ္စည်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃-၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အာချာတ်ကျမ်းလာ "ယ-ပစ္စည်းသက်သောသုတ်" တို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟာရ၏ပါဠိတို့ကိုကုန်စင်အောင် ရေးပြပါ။

၂။ အောက်ပါဂါထာတို့ကို အနက်ပေးပြပါ-

(က) အန္ဓော ဒေသကဝိကလော၊ ယတမဓုတေလာနိ ဘာဇနေန ဝိနာ။
နဒ္ဒော နဒ္ဒာနိ ယထာ၊ ပယောဂဝိကလော တထာ အတ္ထော။

(ခ) တသ္မာ သံရက္ခဏတ္ထံ၊ မုနိဝစနတ္ထသ ဒုလ္လဘသာဟံ။
ဝက္ခာမိ သိဿကဟိတံ၊ ကိတကပ္ပံ သာဓနေန ယုတံ။

၃။ (က) သညာကဒ္ဒနော၊ ဗဟွာဗာဓော- တို့ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) အတ္ထော, မုနိ-တို့ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝေဖန်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) မုနိ-သဒ္ဒါနောင် ပဋ္ဌမိ, သတ္တမီဝိဘတ်တို့ဖြင့် ပြီးနိုင်သောရုပ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) တောင်ဝေးသုံးစင်း၊ (ခ) မောင်လက်ပြတ်-ဟူသော ဝေါဟာရတို့ကို ဝိဂ္ဂဟနှင့်တကွ သမာသ်အမည်ပေးပြ၍၊ (ဂ) ဝက္ခာမိ-၌ ဓာတ်ကိုယူ၍ ဝတ္တမာန်, အတ္တနောပုဒ်, ပထမပုရိသ်ဖြင့် ကမ္မရုပ်စဉ်ပြပါ။

၅။ ဣဒံ စိတ္တံ ပဿသိ-၌ ဣဒံ-ကို အယံ-ဟု ပြင်ဆင်သင့်/ မသင့် သုတ်ထောက်နှင့်တကွ အကြောင်းပြ ရှင်းလင်းပြီးလျှင်၊ **သတေန ဗန္ဓော နရော ရညာ ဣဒ္ဓာတ္ထေန**-၌ ရညာ, ဣဒ္ဓာတ္ထေန-တို့ဝယ် အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်အနက်၌ အဘယ်ဝိဘတ်သက်ထားပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၆။ တိယေ ဒုတာပိ စ-သုတ်၌ အပိ, စ-သဒ္ဒါတို့ ထည့်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ တေ ကိစ္စာ-သုတ်၌ တေ-အရကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၇။ သမာသ်စပ်နှင့် တဒ္ဓိတ်စပ်အထူးကို ရေး၍၊ တဒ္ဓိတ်အမည်သည် အဘယ်သို့သော အမည်မျိုး ဖြစ်၍၊ အဘယ်သည် တဒ္ဓိတ်မည်ပါသနည်း? ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ ဖြေဆိုပါ။

၈။ သ-ပစ္စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်လျက် အဘယ်အကျိုးဌာ **သေသု**-ဟု ဗဟုဝုစ်နှင့် ဆိုပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဂမိဿန္တော ဧတ္ထာ ဝါ သဗ္ဗာသု-သုတ်၌ သဗ္ဗ-သဒ္ဒါဆိုရကျိုးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ ဖြေဆိုပါ။

၉။ သညာယ မန-သုတ်ဖြင့် န-အက္ခရာလာရမည်ဆိုသော် အဘယ်နေရာ၌ လာရမည်နည်း? ဖြေဆို၍၊ ပတ္တာဝစနေ အလမတ္ထေသု စ-သုတ်၌ အလံ-သဒ္ဒါ၏အနက်တို့ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ ထုတ်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းအရ ပြယုဂ်ထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။
(က) ဘာဝဝါစကတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဘာဝသာဓန။

၆။ တနသ်္ဂါရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (ဘာဝကမ္မေသု ယော၊ ဒိဝါဒိတော ယော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

(က) ဒေသကဝိကလော- ခရီးညွှန် လမ်းပြသူ ချို့တဲ့သော၊ ဝါ- မရှိသော၊ အန္တော-

http://www.dhammadownload.com

သူကန်းသည်၊ နဋ္ဌော ယထာ- ပျက်စီးရတော့သကဲ့သို့ငုင်း၊ ဃတမဓုတေလာနိ- ထောပတ်, ပျားရည်, ဆီတို့သည်၊ ဘာဇနေဟိ- အိုးခွက်တို့နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဝါ- ကင်းသည်ရှိသော်၊ နဋ္ဌာနိ ယထာ- ပျက်စီးရကုန်တော့ သကဲ့သို့ငုင်း၊ တထာ- ထို့အတူ၊ ပယောဂဝိကလော- ပြယုဂ်ချို့တဲ့သော၊ ဝါ- ပြယုဂ်မရှိသော၊ အတ္ထော- အနက်သည်၊ နဋ္ဌော- ပျက်စီးရတော့၏။

(ခ) တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဒုလ္လဘဿ- ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်သော၊ ဝါ- ရနိုင်ခဲသော၊ မုနိ ဝစနတ္ထဿ- ဘုရားပါဋိတော်အနက်ကို၊ သံရက္ခတ္ထံ- ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ အဟံ- ငါသည်၊ သိဿကဟိတံ- ကပည့်သားတို့၏ အစီးအပွါးဖြစ်သော၊ သာဓနေန- သာဓနနှင့်၊ ယုတံ- ယှဉ်သော၊ ကိတကပွံ- ကိတ်ကျမ်းကို၊ ဝက္ခာမိ- ဆိုပေအံ့။

၃။ (က) သညာက္ခန္ဓော- သညာ + ခန္ဓော။
ဗဟွာဗာဓော- ဗဝှါဗာဓော၊ (ဗဟု + အာဗာဓော)။

(ခ) အတ္ထော- အသ-ဓာတ်၊ ထ-ပစ္စည်း။
မုနိ- မုန-ဓာတ်၊ စိ-ပစ္စည်း။

(ဂ) ပဉ္စမီ- မုနိသ္မာ, မုနိမှာ, မုနိနာ၊ မုနီဟိ, မုနီဘိ, မုနိဟိ, မုနိဘိ။
သတ္တမီ- မုနိသ္မိံ, မုနိမှိ၊ မုနီသု, မုနိသု။

၄။ (က) တယော ဒဏ္ဍာ တိဒဏ္ဍံ၊ ဒိဂု။ (တပ္ပုရိသ်)

(ခ) ဆိန္နာ ဟတ္ထာ ယဿ သောယံ ဆိန္နဟတ္ထော၊ ဆဋ္ဌီဗဟုဗ္ဗီဟိ။

(ဂ) ဝုစ္စတေ, ဥစ္စတေ, ဝစီယတေ၊ ဝုစ္စန္တေ, ဥစ္စန္တေ, ဝစီယန္တေ။

၅။ ဣမသိဒမံသိသု နပုံသကေ-သုတ်ကိုထောက်၍ အံ, သိ-ဝိဘတ်နှောင်းရာ၌ နပုလ္လိင် ဣမ-ကို ဣဒံ-ပြုရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အယံ-ဟု မပြင်သင့်ပါ။

ရညာ-၌

ကတ္တားအနက်၌ ကတ္တရိ စ-သုတ်ဖြင့် တတိယာ ဧကဝုစ် နာ-ဝိဘတ် သက်ထားသည်။

ဣဏတ္ထေန-၌

ဒူရန္တိ-စသော သုတ်ဖြင့် ဗန္ဓနတ္ထပွယောဂ အပါဒါန်အမည်မှည့်၍ ဒူရန္တိ-စသော သုတ်လာ စသဒ္ဒါဖြင့် အပါဒါန်အနက်၌ တတိယာ ဧကဝုစ် နာ-ဝိဘတ်သက်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ **အပိသဒ္ဒါ, စသဒ္ဒါအကျိုး-** (ချင်း ၆-ရှ)
တေ အရ- တဗွ, အနိယ, ဏ္ဍ, တေယျ, ရိစ္စ။

၇။ ပုဒ်အချင်းချင်း ချဉ်းစပ်ခြင်း ဝါ- ချုံ့ခြင်းသည် သမာသ၊
ပုဒ်နှင့် ပစ္စည်း ချဉ်းစပ်ခြင်း ဝါ- ချုံ့ခြင်းသည် တဒ္ဓိတ်၊ ဤသို့ ထူးသည်။

အမည်မျိုး

အနွတ္ထအမည်, ပရသမညာအမည် ဖြစ်သည်၊ (နာမ်ပုဒ်တို့၏ အစီးပွါးဖြစ်သော ပစ္စည်းများဖြစ်၍ တဒ္ဓိတ်မည်သည် ဟူလို)
ဏ- စသော ပစ္စည်းများသည် တဒ္ဓိတ်မည်ပါသည်။

၈။ ဝစနဝိပလ္လာသကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ တေသု-ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုသည်။

သဗ္ဗသဒ္ဒါ ဆိုရကျိုး

မာန, အန္တ, ယ, ကာရိုက်ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ယူစေခြင်းအကျိုးငှါ သဗ္ဗသဒ္ဒါကို ဆိုသည်။

၉။ **နံ လာရာဌာန-** (ကရင် ၉-ရှ)
အလံသဒ္ဒါ၏ အနက်များ- ဘူသန, ပရိယတ္တိ, နိဝါရဏအနက်များ။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၂၈- ၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ သန္တိ-ဟူသော အာချာတ်ရုပ်ကို ပြီးစေနိုင်သော(လိုရင်း)သုတ်၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် (ကိုရုပ်ပါမကျန်) ပြည့်စုံအောင် ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

၂။ (က) ဝါ-သဒ္ဒါကို သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထကြဲလျက်၊ တစ်နည်း ဝါ-သဒ္ဒါကို ဝိကပ္ပနတ္ထကြဲလျက် သံဟနာညာယ ဝါ ရော ယော-ဟူသောသုတ်ကိုသာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(ခ) သုတ်ကို စတုပ္ပဒ, ဝါ-သဒ္ဒါကို သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထကြဲလျက်၊ တစ်နည်း သုတ်ကို တိပဒ, ဝါ-သဒ္ဒါကို ဝိကပ္ပနတ္ထကြဲလျက် ဝဿ ဝါ ဝု-ဟူသောသုတ်ကိုသာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ နသိသို့မနပုံသကာနိ-ဟူသောသုတ်၌ ယူရမည့် နိမိတ်ဝိဘတ်ကို ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ အကြောင်းပြ၍ ဖြေပါ။

၄။ ကွတ္ထိယံ ဘာသိတ ပုမိတ္ထီပုမာဝ စေ-သုတ်၏ ဝုတ္တိအားလျော်စွာ ကလျာဏဘရိယော-ဟူသော ဥဒါဟရဏ်၌ (က) ကွတ္ထိယံ တုလျာဓိကရဏေ ပဒေ-အရ၊ (ခ) ဘာသိတပုမိတ္ထီ အရ၊ (ဂ) ပုမာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၅။ (က) အာယောဝုဒ္ဓိ-ဟု ဌာနီ, ကာရိယ-ကိုသာ မဆိုဘဲ အာယုဝဏ္ဏာနံ-ဟု ဌာနကာရီ ကိုလည်း မှတ်၍ဆိုခြင်း၏ အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ (ခ) သော ပုညာနိ ကာတဝေ ကွစ္ဆတိ၌ ကာတဝေ-ပုဒ်သည် ပုဒ်ကြီးလေးပုဒ်တို့တွင် အဘယ်ပုဒ်ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြ၍ လည်းကောင်း ရူပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ဖြေပါ။

၆။ (က) အကာရာဂမော ဟိယျတ္တနီ အဇ္ဇတ္တနီ ကာလာတိပတ္တီသု-သုတ်ဖြင့် ဓာတ်၏အစ၌ အ-အက္ခရာလာရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊

(ခ) ကွကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမှိ-ဟူသောသုတ်၌ အသဗ္ဗဓာတုကမှိအရကို လည်းကောင်း ရူပသိဒ္ဓိနှင့် မဆန့်ကျင်အောင် ဖြေဆိုပါ။

၇။ (က) "အသံယောဂန္တသ ဓာတုသ"ဓာတ်၏ အစိတ်သရကို ဝုဒ္ဓိပြုရမည်ဟု ပြဆိုထားပြီးဖြစ်ရာ သခါရော-ပြယုဂ်၌ ခ-ဟူသည် အာဒေသဖြစ်၍ ဓာတ်မဟုတ်ပါဘဲလျက် အသံယောဂန္တသ ဝုဒ္ဓိ ကာရိတေ-သုတ်ဖြင့် ဝုဒ္ဓိပြုနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုငှင်း၊

(ခ) ရမ္မပစ္စည်းသက်နိုင်သော ကာရက(သာဓန)အနက်ကို အကြောင်းပြ၍ငှင်း ရူပသိဒ္ဓိ ဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၈။ (က) ရမတော-ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်း၊

(ခ) အဟံ သာဓု အသံ-၌ အသံ-ကို အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ခဲ့ပါ။

၉။ ကမ္မသဒ္ဒါကို ပဉ္စမီ, သတ္တမီ-ဧကဝုစ်ဝိဘတ်တို့ဖြင့်သာ နာမပဒမာလာ စဉ်ပြီး၍၊ (က) သာရုပ္ပံ-ကို ပုဒ်+ ပစ္စည်း၊ (ခ) ပဝိတ္တံ-ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း၊ (ဂ) အကာ-ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝိဘတ်ခွဲခဲ့ပါ။

၁၀။ (က) ဆန္ဒဝုတိကောဋ္ဌိဓနံ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၌ အဘယ်သင်္ချာတဒ္ဓိတ် ဖြစ်ပါသနည်း? ပုဒ်စစ်ကျမ်းဆိုရိုးနှင့်အညီ ဖြေဆိုရ၍၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဇင်္ဂမတိ-ပြယုဂ်သည် အဘယ်ဂဏိကဓာတ် ဖြစ်ပါသနည်း? အကြောင်းပြ၍ ဖြေပါ။

၇။ ဝိခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (သဗ္ဗတ္ထာသဿာဒိ လောပေါ စ-သုတ်ဆိုင်ရာကိုရေးလေ။)

၂။ (က) သံဟနာ ဝါ- သံရှေ့ရှိသော ဟနဓာတ်မှလည်းကောင်း၊ အညာယ ဝါ- တပါးသော ဓာတ်မှလည်းကောင်း၊ ပရေ-နောက်၌၊ ရော- ရပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဃော ဝါ- ဟနဓာတ်၏ ဃ- အပြုသည်လည်း၊ ဟောတိ။ (ဝါသဒ္ဒါကို သမ္မိဏ္ဍနတ္ထကြံ)

သံဟနာ ဝါ- မှလည်းကောင်း၊ အညာယ ဝါ- မှလည်းကောင်း၊ ပရေ၊ ရော၊ ဟောတိ၊ ဃော- ဟနဓာတ်၏ ဃ- အပြုသည်၊ ဝါ- ချို့ ဟောတိ။ (ဝါသဒ္ဒါကို ဝိကပ္ပနတ္ထကြံ)

(ခ) တမှိ- တပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝသဿ- ဝသဓာတ်၏၊ ဝဿ-ဝအက္ခရာ၏၊ ဥ- ဥပြုသည်၊ ဟောတိ၊ ဝဝါ- ဝအက္ခရာလာသည်လည်း၊ ဟောတိ။

(သတ်ကို စတုပ္ပဒ၊ ဝါသဒ္ဒါကို သမ္မိဏ္ဍနတ္ထကြံ)

တမှိ-ကြောင့်၊ ဝသဿ-ဝသဓာတ်၏၊ ဝဿ-ဝ-၏ အစိတ် အ-အက္ခရာ၏၊ ဥ- ဥပြုသည်၊ ဝါ-ချို့ ဟောတိ။ (သတ်ကို တိပဒ၊ ဝါသဒ္ဒါကို ဝိကပ္ပနတ္ထကြံ)

၃။ **ယူရမည့် နိမိတ်ဝိဘတ်**

ကျက္ထိလိင်, ပုလ္လိင်အနက်၌သက်သော သိ-ဝိဘတ်ကို ယူရပါမည်။
အကြောင်းကား- အနပုံသကာနိ-ဟုဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
တစ်နည်း- လိင်္ဂတ္ထ သိ-ဝိဘတ်ကို ယူရပါမည်။
အကြောင်းကား- သိသ္မန္တိ ကိမတ္ထံ? ဘောတိ ကျက္ထိ, ဘောတိ ဝဓု စသော ကိံပြယုဂ်တို့ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် အာလုပ် သိ-ဝိဘတ်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ (က) နိယတကျက္ထိလိင်ဖြစ်သော တူသောတည်ရာ အနက်ရှိသော ဘရိယာဟူသော ပုဒ်ကို ရပါသည်။

(ခ) ရှေး၌ ပုလ္လိင်ကို ဟောဖူးသော ကလျာဏဟူသော ကျက္ထိလိင်ဟောသဒ္ဒါကို ရသည်။

(ဂ) ကလျာဏ ဘရိယော-ဝယ် ကလျာဏာ-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၌ ကျက္ထိပစ္စည်းဖြစ်သော အာ-သရကျေပျောက်သွား၍ ကလျာဏဟု အာ-ပစ္စည်း မသက်မီကအတိုင်း ဖြစ်သွားခြင်းကို ပုမာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-ဟု ဆိုသည်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ (က) အာယော ဝုဒ္ဓိ-ဟု ဌာနိ, ကာရိယကိုသာ မဆိုဘဲ အာယုဝဏ္ဏာန်-ဟု ဌာနကာရီ ကိုလည်း မှတ်၍ ဆိုခြင်းသည် အာ, ဧ, ဩ-တို့ကို ဝုဒ္ဓိထပ်၍ ပြုရဦးမည်လော ဟူသော လျှင်းပါးဖွယ်ကို နစ်စေခြင်း အကျိုးရှိသည်။

(ခ) နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။

အကြောင်းကား- ဘဒ္ဒိတသမာသကိတကာ နာမံ ဝါ တဝေတုနာဒီသု စ-သုတ်၌ အတဝေတုနာဒီသု-ဟူ၍ နာမ်ငဲ့ခြင်းကို တားမြစ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၆။ (က) ဓာတ်တို့၏ အဆုံး၌ သရများရှိပြီးဖြစ်လျက် တဖန်ထပ်၍ အ-အက္ခရာလာခြင်းသည် အကျိုးမရှိသောကြောင့် တဒနုပရောဓေန-ဟူသော ပရိဘာသာသုတ်အရ ပြယုဂ် အားလျော်စွာ ဓာတ်တို့၏ အစ၌သာ အ-အက္ခရာ လာရပါသည်။

(ခ) ဟိယျတ္တနိ သတ္တမီ ပဉ္စမီ ဝတ္တမာနာ သဗ္ဗဓာတုကံ- သုတ်ဖြင့် ဟိယျတ္တနိစသော ဝိဘတ်တို့၏ သဗ္ဗဓာတ်ဟူသော အမည်ကို ဟောအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုဟိယျတ္တနိ-စသော ဝိဘတ်တို့မှ အခြားကုန်သော ပရောက္ခာ, အဇ္ဇတ္တနီ, ဘဝိဿန္တိ, ကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်တို့ ယူရပါမည်။

၇။ (က) သခ်ၤရော ပြယုဂ်၌ ခ-ဟူသည် အာဒေသဖြစ်၍ ဓာတ်မဟုတ်ပါသော်လည်း ဌာန ဖြစ်သော ကရ၏ ဓာတ်ဟူသော အမည်ကို ဌာနီဖြစ်သော ခရ-အပြဋ္ဌ တင်စား၍ ခရ အပြုကိုလည်း ဌာနူပစာအားဖြင့် ဓာတ်ဟုခေါ်နိုင်သောကြောင့် သခ်ၤရောဝယ် ခ-၌ အ-ကို အသံယောဂန္တသ ဝုဒ္ဓိ ကာရိတေ-သုတ်ဖြင့် အာ-ဝုဒ္ဓိ ပြုနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဘာဝကမ္မေသု တ-သုတ်၌ပါသော ကမ္မသဒ္ဒါကြောင့် ကတ္တုကာရက (သာဓန) အနက်မှ တပါးသော ကမ္မကာရက (သာဓန)အနက် စသည်တို့၌ ဖြစ်ပါသည်။

၈။ (က) ရမတော-ကို ရမုသဒ္ဒါတည်၊ ရမု- ကီဠာယံ- ကစားခြင်းအနက်၌၊ ဓာတ်အမည် မှည့်၊ ဓာတွန် ဥ-သရကိုချေ၊ ဗုဓဂမာဒီတ္ထေ ကတ္တရိ-ဖြင့် တ-ပစ္စည်းသက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ ဂမခန-စသော သုတ်ဖြင့် ဓာတွန် မ်-ကို ချေသင့်ငြားသော်လည်း ဝါသဒ္ဒါတားမြစ်သောကြောင့် (ဝိကရဏာ အ-ပစ္စည်း ခြားနေသောကြောင့်) မချေရ၊ မ်-ကို အ-သို့ကပ်၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ ဩ-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ရမတော-ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အသဲ-ကို အသသဒ္ဒါတည်၊ အသ-ဘုဝိ- ဖြစ်ခြင်းအနက်၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-သရကိုခေျ၊ ဇယျာမိ-ဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ လောပဠွေတ္တာမကာရော-သုတ်ဖြင့် အ-ပစ္စည်းကိုခေျ၊ ကွစိ ဓာတု သုတ်ကြီးဖြင့် ဇယျာမိဝိဘတ်ကို ဓာတွန် သ်-နှင့်တကွ သဲ-ပြု၊ အသဲ-ပြီး၏။

၉။ ပဌမီ ဧကဝုစ်- ကမ္မသ္မာ, ကမ္မမှာ, ကမ္မာ, ကမ္မုနာ။
သတ္တမီ ဧကဝုစ်- ကမ္မသ္မိ, ကမ္မမှိ, ကမ္မေ, ကမ္မနိ။
(က) သရ္ဝပဒါ၊ ဏျပစ္စည်း။
(ခ) ပပုဗ္ဗ ဝိဒဓာတ်၊ (တစ်နည်း) ပူဓာတ်၊ တပစ္စည်း။
(ဂ) ကရဓာတ်၊ ဩပစ္စည်း၊ ဟိယျတ္တနီ အာ-ဝိဘတ်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဥဏာဒ်ကျမ်းလာ အနာဂတ်ကာလ၌ ဘောအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဒါနောင် စတုတ္ထီ ဝိဘတ် သက်သော သုတ်ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။
(က) တထာ ကတ္တာရိ စ-သုတ်ကိုသာ ကစ္စည်းဝုတ္တိ အဖွင့်နှင့် အညီ၊
(ခ) ကရဿ သပ္ပစ္ဆယဿ ကာဟော-သုတ်၌ သပ္ပစ္ဆယသဒ္ဒါပို့၏ အကျိုးပြ ပါဠို။

၃။ ယမေဒန္တသာ ဒေသော-သုတ်၌ နိမိတ်အရ ယူရမည့် သရကို ဥဒါဟရဏ်ထောက်၍ တိကျစွာ ကောက်ပြပြီး၊ ဂေါသဒ္ဒါ၏ အစိတ် သြ-ကို အာဝ, အဝ-ပြုရာ၌ အာဝ, အဝ နှစ်ပါးစုံ ပြုနိုင်သောဝိဘတ်၊ မပြုနိုင်သော ဝိဘတ်တို့ကိုလည်း သုတ်ထောက်ပြ၍ ဖော်ပြပါ။

၄။ ဝိဘတ်နောင် ဝိဘတ် ထပ်သက်နိုင်/ မသက်နိုင် ကစ္စည်းသုတ်ထောက်ပြ၍ ဖြေဆိုကာ၊ သကေ-ကိုလည်း သန္ဓိရုပ်ကျဉ်း, နာမ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပြီး၊ ဝိသေသအနက်ဟော တဒ္ဓိတ် ပစ္စည်းနောင် ဝိသေသပစ္စည်း ထပ်သက်နိုင်/ မသက်နိုင်ကိုလည်း ပုံစံထောက်၍ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို သမာသဝိဂ္ဂဟ၊ (ဂ)ကို တဒ္ဓိတဝိဂ္ဂဟ၊ (ဃ)ကို ဓာတု, ပစ္စယ, ဝိဘတ္တိ၊ (င)ကို ဓာတု, ပစ္စယ အသီးအသီး ဝေဘန်ပြပါ။
(က) သဝနီယံ၊ (ခ) ယာဝဇီဝံ၊ (ဂ) ဧကာဒသီ၊ (ဃ) အက္ကောစ္ဆိ၊ (င) ကာရု။

၆။ တွဉ္စ မံ နာဘိဘာသတိ-ဝယ် မံ-၌ ဝိဘတျတ္ထနှင့် ဝိဘတ္တိဝိဓိတို့ကို ညွှန်ပြ၍၊ "ဖြစ်ခြင်း" အနက်ဟော အသ-ဓာတ်ကို ပဉ္စမီ ပရဿပုဒ် မဇ္ဈိမပုရိသ် ဧကဝုစ်ဝိဘတ်ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် ပရဿပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း ကတ္တုရုပ် အာချာတပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၇။ အာချာတ်၏ လက္ခဏာ ၆-မျိုးကို ရေးပြ၍၊ ကွစိ ဓာတု-စသောသုတ်ကြီး၌ စသဒ္ဒါ၏ စီရင်ပုံကိုလည်း ပုံစံနှင့်တကွ ရူပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ရေးပြပါ။

၈။ ရမှိ ရန္တော ရာဒိနော-သုတ်၌ ရမှိ-အရ၊ ရန္တော-အရ၊ ရာဒိ-အရတို့ကို ရူအလိုကျ ရေးပြ၍၊ သာဒိ သန္တ ပုစ္ဆ ဘန္ဓ ဟန္သာဒီဟိ ဌော-သုတ်၌ အာဒိ-အရ၊ သာဒိ-အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

၉။ ချာဒီဟိ မန် မ စ တော ဝါ-သုတ်၌ ယူရမည့် မ-အက္ခရာနှင့် မယူရမည့် မ-အက္ခရာတို့ကို ရူဆရာအလိုကျ အကြောင်းပြ ကောက်ပြ၍၊ စိတ္တံ-ကို ရုပ်တွက်ရာ၌ နှ-ကို နိဂ္ဂဟိတ် ပြုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြကာ၊ ပုထဿ ပုထု ပထာ မော ဝါ-သုတ်၌ ဝါသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးပြပါ။
(က) ဘာဝတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်၊ (ဂ) ဘာဝသာဓန။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါဘာသာ

၁။ (ဘာဝဝါစိမှိ စတုတ္ထီ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) ဟေဌာ- အောက်၌၊ ဘာဝကမ္မေသု- ဘော, ကံအနက်တို့၌၊ ယပစ္စယဿ- ယ-ပစ္စည်း၏၊ အာဒေသော- အာဒေသသည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ကတ္တရိ စ- ကတ္တားအနက်၌လည်း၊ ယပစ္စယဿ- ယ-ပစ္စည်း၏၊ အာဒေသော- အာဒေသကို၊ ကတ္တဗ္ဗော- ပြုအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သပ္ပစ္ဆယဂုဟဏေန- သပ္ပစ္ဆယသဒ္ဒါပိုဖြင့်၊ အညေဟိပိ- အခြားဓာတ်တို့မှ နောက်၌ လည်း၊ ဘဝိဿန္တိယာ ဝိဘတ္တိယာ- ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်၏၊ ခါမိ ခါမ ဆာမိ ဆာမ ဣစ္စာဒယော- ခါမိ, ခါမ, ဆာမိ, ဆာမ ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ အာဒေသာ- အပြု တို့သည်၊ ဟောန္တိ- ကုန်၏။ ဝက္ခာမိ- ဆိုအံ့၊ ဝက္ခာမ- ဆိုကုန်အံ့၊ ဝစ္ဆာမိ- နေအံ့၊ ဝစ္ဆာမ- နေကုန်အံ့။

၃။ မျာယံ, တျာဟံ, တျဿ- တို့ကို ထောက်၍ အ- သရကို ယူရမည်။

အာဝ- ပြု ဝိဘတ် ၉-လုံး

ဂါဝ သေ- သုတ်ဖြင့် သ- ဝိဘတ် ၂-လုံး၊
ယောသု စ- သုတ်ရင်းဖြင့် ယော- ဝိဘတ် ၂-လုံး၊
ယောသု စ- သုတ် စသဒ္ဒါဖြင့် နာ, သ္မာ, သ္မိံ, သု- ဝိဘတ် ၄-လုံး၊
အဝမှိ စ- သုတ်ဖြင့် အံ- ဝိဘတ်၊
ပေါင်း ၉-လုံး။

အဝ-ပြု ဝိဘတ် ၁၁-လုံး

အဝမှိ စ- သုတ်ရင်းဖြင့် အံ- ဝိဘတ်၊
ယင်းသုတ် စသဒ္ဒါဖြင့် သ၊ ၂-လုံး၊ ယော ၂-လုံး၊ နာ, သ္မာ, သ္မိံ, သု ၄-လုံး၊
တတော နမံ ပတိမှာလုတ္တေ စ သမာသေ-၌ စသဒ္ဒါဖြင့် နံ- ဝိဘတ် ၂-လုံး၊
ပေါင်း ၁၁-လုံး။

ဆောင်- *သိ, ဟိ, နံ, ဂ၊ ကြွင်း ကိုးဝကြောင့်၊ အာဝ, အဝ၊ နံ, အံ-ပြု၊ အဝ ဂေါ-၏ သြ။* (ဃဒ္ဒါလင်္ကာရ)

၄။ အစစ်မဟုတ်သော အတုဖြစ်သည့် အနုကရဏဝိဘတ်နောက် ဝိဘတ်သက်နိုင်သည်။

သုတ်ထောက်- ယောသု စ၊ သမ္မသ ဝါ အံသေသု၊ သိမှိ ဝါ။

သန္ဓိရှုပ်- သယေ-တည်၊ ကော ယသ-ဟူသော သုတ္တဝိဘာဂဖြင့် ယ-ကို က-ပြု၊ သကေ-ပြီး၏။

နာမ်ရှုပ်- အတ္တ-တည်၊ ဒုတိယာ ယော-သက်၊ အတ္တန္ရော ဟိ မနတ္တံ-သုတ်၌ အနတ္တ ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသဖြင့် အတ္တ-ကို သက-ပြု။ သမ္မယောနိန မာဇ-ဖြင့် ဒုတိယာ ယော-ကို ဇ-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ သကေ-ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

သက်နိုင်/ မသက်နိုင်

ပါပိဋ္ဌတရော-စသည်၌ ကွဋ္ဌ-ပစ္စည်းနောင် တရ-ပစ္စည်း တွေ့ရသောကြောင့် ဝိသေသတဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းနောင် ဝိသေသတဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ထပ်သက်နိုင်သည်။

၅။ (က) သု + အနီယံ။
(ခ) ဇီဝဿ ယတ္တကော ပရိစ္ဆေဒေါ ယာဝဇီဝံ။
(ဂ) ဧကာဒသန္နံ ပူရဏီ ဧကာဒသီ။
(ဃ) အာပုဗ္ဗ ကုသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ အဇ္ဇတနီ ဤ-ဝိဘတ်။
(င) ကရ-ဓာတ်၊ ဏု-ပစ္စည်း။

၆။ တတိယာသတ္တမီနဉ္စ-သုတ်ဖြင့် တတိယာအနက်၌ ဒုတိယာဧကဝုစ် အံ-ဝိဘတ်။

အာချာတပဒမာလာ

ပဋ္ဌမီ- အာဟိ။

ဘဝိဿန္တိ- ဘဝိဿတိ, ဘဝိဿန္တိ၊ ဘဝိဿသိ, ဘဝိဿထ၊ ဘဝိဿာမိ, ဘဝိဿာမ။

၇။ ၁။ ကာလ ၃-ပါးရှိခြင်း၊ ၂။ ပုရိသ ၃-ပါးရှိခြင်း၊ ၃။ ကြိယာကို ဟောခြင်း၊
၄။ ကာရက ၃-ပါးရှိခြင်း၊ ၅။ လိင် ၃-ပါး မရှိခြင်း၊ ၆။ ဝုစ် ၂-ပါးရှိခြင်း။

စသဒ္ဒါ စီရင်ပုံ

ကယိရတိ-၌ ကရ-ဓာတ်၊ ယ-ပစ္စည်း၊ တေ-ဝိဘတ်။ (ကရ် + ယ + တေ) ကွဝဏ္ဏာဂမော ဝါ-ဖြင် ကွ-လာ၊ အတ္တနောပဒါနိ ပရဿပဒတ္တံ-ဖြင့် တေ-ကို တိ-ပြန်၍ ကရိယတိ-ဟု ပြီးသောအခါ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ရ-နှင့် ယ-ရှေ့နောက်ပြန်၍ ကယိရတိ-ဟု ပြီးရသည်။

၈။ **ရမို အရ-** ရ အနုဗန်ရှိသော ပစ္စည်းကို ယူရမည်။
ရန္တော အရ- အာဂုံ ရ-ကို ယူရမည်။
ရာဒိ အရ- ပစ္စည်း ရ အနုဗန်ကို ယူရမည်။
အာဒိ အရ- တ-ပစ္စည်း၏ အနီးအစ ဓာတွန်ကို ယူရမည်။
သာဒိ အရ- ဓာတွန်နှင့်တကွ တ-ပစ္စည်းကို ယူရမည်။

၉။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဒါကြောင့်-
အဒ-ဓာတ်မှ နောက်ဖြစ်သော မ-အက္ခရာကို ယူရမည်။

http://www.dhammadownload.com

အခြား မ-အက္ခရာကို မယူရ။
နိဂ္ဂဟိတ် ပြုရကြောင်း- သံယုဂ်၏ အစဖြစ်သောကြောင့် န-ကို နိဂ္ဂဟိတ် ပြုရသည်။
ဝါသဒ္ဒါ- ကွစိ အနက်ဟော။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ (က) (ခ)တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) တပ္ပုရိသ်သမာသ်၌ န-ကို အ-ပြုသောသုတ်၊
(ခ) ရဟာဒိနောင် အန-၏ န-ကို ဏ-ပြုသောသုတ်။

၂။ ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) ဗုဒ္ဓသ္မာ ပတိ သာရိပုတ္တော ဓမ္မဒေသနာယ ဘိက္ခူ အာလပတိ တေမာသံ၊
(ခ) အာယု အဿ အတ္ထိ, တသ္မိ ဝါ ဝိဇ္ဇတီတိ အာယသ္မာ။

၃။ ယောနဉ္ဇိသမာသံ-ကို သန္ဓိအားလျော်စွာ ပုဒ်ဖြတ်၍၊ တိဏ္ဏံ-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြီး၊ သုခ-သဒ္ဒါကိုလည်း စတုတ္ထီဝိဘတ်ဖြင့် ပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၄။ ဝစသိ-ကို နာမ်ရုပ်, အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြ၍၊ (က) အတ္ထောစ္ဆိ-၌ ဓာတ်၊ ဝိဘတ်၊ (ခ) အနသိဒ္ဒော-၌ ဓာတ်၊ ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ဝေဖန်ခဲ့ပါ။

၅။ တုမှသဒ္ဒါကို ဝိဘတ်နှင့်တကွ ဝေါပြုရာဝယ် ပြုနိုင်သော ဝိဘတ်များကို သုတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီး၊ ဣတ္ထိလိင်ဇောတက ဤပစ္စည်းသက်ရာ ဝိသယများကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ယောဓာရော တမောကာသံ-၌ အာဓာရ လေးမျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ ပစ္စက္ခဓမ္မာကို သမာသ် ဝိဂ္ဂဟ၊ ဒဏ္ဍိကော-ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ အသီးသီးပြုလုပ် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ဒွိကမ္မကဓာတ်များ၌ ကံနှစ်ခုရှိရာဝယ် အဘယ်ကံကို အာချာတ်ဝိဘတ်များ ဟောမည်နည်း ညွှန်ပြ၍၊ အကမ္မက ဓာတ်များကိုလည်း ပြယုဂ်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဝတ္တမာနေ မာနန္တာ-၌ ဝတ္တမာန်၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် မာန, အန္တ ပစ္စည်းတို့၏ ပရသမညာကို ဖြေဆို၍၊ ဝဓော ဝါ သဗ္ဗတ္ထ-၌ သဗ္ဗတ္ထ အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ သင်္ခါရော စသော ပြယုဂ်၌ ဓာတ်မဟုတ်သော ခရ အပြုဝယ် အသံယောဂန္တသ ဝုဒ္ဓိ ကာရိတေ-ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ဝုဒ္ဓိ ပြုနိုင်ပါသနည်း ရူပသိဒ္ဓိ အလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဧကသိသ်, ဝိစ္ဆာ, အာမေဋိတ် တို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ အသီးသီး ပုဒ်စစ် ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ ရေးသားခဲ့ပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) အတ္တံ နသ တပ္ပုရိသေ၊
(ခ) ရဟာဒိတော ဏ-(သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) ဗုဒ္ဓသ္မာပတိ-ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်စား၊ သာရိပုတ္တော- အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ တေမာသံ- ဝါတွင်း ၃-လပတ်လုံး၊ ဓမ္မဒေသနာယ- တရားဟောခြင်း၄၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာလပတိ- ခေါ်၏။
(ခ) အသ- ထိုသူအား၊ (၏)၊ အာယု- ရှည်သောအသက်သည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ ဝါ- ကား၊ တသ္မိံ- ၌၊ အာယု- သည်၊ ဝိဇ္ဇတိ- ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အာယသ္မာ- အာယသ္မာ မည်၏၊ အာယသ္မာ- ရှည်သော အသက်ရှိသူ။

၃။ ယောနံ + စ + ဤသံ + အာသံ။

နာမ်ရုပ်ကျဉ်း

တိ သဒ္ဒါတည်၊ နံ-သက်၊ ဣဏ္ဍမိဏ္ဍန္ဒံ တီဟိ သင်္ချာဟိ-ဖြင့် နံ-ကို ဣဏ္ဍံ-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ တိဏ္ဍံ-ပြီး၏။
ပဒမာလာ- သုခသ၊ သုခါနံ။

၄။ **နာမ်ရုပ်**-ဝစ-တည်၊ သ္မိံ-သက်၊ မနောဂဏာဒိတော သ္မိံနာနမိအာ-ဖြင့် သ္မိံ-ကို ဣ-ပြု၊ သ သရေ ဝါ ဂမော-ဖြင့် သ-လာ၊ ဝစသိ-ပြီး၏။
အာချာတ်ရုပ်- ဝစ-တည်၊ ဝစ- ဝိယတ္တိယံ ဝါစာယံ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်

http://www.dhammadownload.com

အ-ကို ချေ၊ ဝတ္တမာန် သိ-ဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ ကပ်၊ ဝစသိ-ပြီး၏။

(က) အာပုဗ္ဗ ကုသ-ဓာတ်၊ အဇ္ဈတနီ ဣ-ဝိဘတ်။

(ခ) အနရှေရှိသော သာသ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။

၅။ ပဒတော ဒုတိယာစတုတ္ထီဆဋ္ဌီသု ဝေါနော-သုတ်ဖြင့် ဒုတိယာ ယော၊ စတုတ္ထီ, ဆဋ္ဌီ နံ၊ ဗဟုဝစနေသု ဝေါနော-သုတ်ဖြင့် တတိယာဗဟုဝုစ် ဟိ၊ ယင်းသုတ် ဗဟုဝစနသဒ္ဒါပိုဖြင့် ပထမာ ယော။

ဆောင်- *ယော, နံ, တ-ဟိ၊ ရှေ့ရှိ တုမှ၊ အမှ တစ်ဖြာ၊ ပုဒ်နောင်လာ၊ ဝိပါ ဝေါ, နော-ပြု။* (ဃဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

မှတ်ချက်- တ-ဟိ= တတိယာ ဟိ။

ဝိပါ= ဝိဘတ်ပါ။

ဤပစ္စည်းသက်ရာ ဝိသယ

၁။ နဒသဒ္ဒါလျှင် အတူရှိသော အကာရန္တသဒ္ဒါ နောက်၌လည်းကောင်း။

၂။ နဒနှင့် မတူသော ပုထု, ဂေါ-စသော ဥ, ဩကာရန္တသဒ္ဒါ နောက်၌လည်းကောင်း။

၃။ ဏဝ, ဏိက, ဏေယျ, ဏ, နှုပစ္စယန္တသဒ္ဒါတို့ နောက်၌လည်းကောင်း၊

၆။ ဗျာပိကာဓရ၊ ဩပသိလေသိကာဓရ၊ ဝေသယိကာဓရ၊ သာမီပိကာဓရ။

သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ- ပစ္စက္ခာ ဓမ္မာ ယဿ သောယန္တိ ပစ္စက္ခဓမ္မော။

တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ- ဒဏ္ဍော ယဿ အတ္ထိ တသ္မိ ဝါ ဝိဇ္ဇတီတိ ဒဏ္ဍိကော။

၇။ နီ-စသော ဓာတ်တို့၏ ပဓာနကံကိုလည်းကောင်း၊ ဒုဟ-စသော ဓာတ်တို့၏ အပဓာနကံ ကိုလည်းကောင်း အာချာတ်ဝိဘတ်များ ဟောသည်။

ဆောင်- *နီ စသည်မှန်၊ ပြဋ္ဌာန်း ကံတည်း၊ တစ်ဖန် ဒုဟ၊ ဓာတ် စလတ်၊ မပြဋ္ဌာန်းကံ၊ ဟောဖို့ရန်။* (ဃဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

အကမ္မကဓာတ်များ

ဘူ- ဘဝတိ၊

ဟူ- ဟောတိ၊

သိ- သေတိ, သယတိ၊

http://www.dhammadownload.com

ဌာ- ဌာတိ, တိဋ္ဌတိ- စသည်။
ဆောင်- *ဘူ, ဟူ, သိ, ဌာ၊ စသည်မှာ၊ ဗလာ ကံမရှိ။* (သဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

၈။ အားထုတ်၍ မပြီးဆုံးသေးသော ဖြစ်ဆဲအနက်သည် ဝတ္တမာန်မည်၏။
ပရသမညာ- အန္တ-သည် ပရဿပုဒ်၊ မာန-သည် အတ္တနောပုဒ်။
သမ္မတ္ထ အရ- အလုံးစုံသော ဝိဘတ်, ပစ္စည်းကို ယူရမည်။

၉။ ဓာတ်၏ ကာရိယကိုလည်း ဌာနူပစာအားဖြင့် ဓာတ်ဟုခေါ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဝုဒ္ဓိ ပြုနိုင်သည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၂၈- ၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိမျှကိုသာ ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။
(က) တဒ္ဓိတ်ကျမ်းလာ ဝုဒ္ဓိနိယမသုတ်၊
(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ ဝုဒ္ဓိပဋိသေဓသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) ကိတ်တတိယကလ္လာလာ ကာရိယ သုံးမျိုးစီရင်သောသုတ်၊
(ခ) ဇကာဒိတော သကိဿကွတ္တုံ-သုတ်ကို ကစ္စည်း, ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ သုတ်နက် နှစ်နည်း။

၃။ စိရပ္ပဝါသီ-ကို သန္ဓိရုပ်ကျဉ်း နှစ်နည်း စီရင်ပြ၍၊ ကွမသဒ္ဒါကို ပဌမာ သိ-ဝိဘတ်ဖြင့် လိင်အလိုက် ရုပ်ပြီးပုံစံတို့ကို သုတ်ထောက် ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဘော ဂေ တု-ဌ် ဘော-ကို စတုတ္ထီ သ-ဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ရက္ခဏတ္ထာနမိစ္ဆိတံ-ဌ် ရက္ခဏသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ သီလပညာနံ-ဝယ် သီလနှင့်ပညာတို့၏ ဝိဝိဓ, သဘာဂဖြစ်ပုံကို ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ ကဒ်ပြုသော ကုနှင့် ကာပြုသော ကုတို့၏ အထူးကို ပုံစံထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဇေယျောဝယ် ပဒ, ပစ္စယ, ပစ္စယတ္ထ, ပစ္စယဝိဓိသုတ်ကို ညွှန်ပြ၍၊ နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု၌ ကြိယာပုဒ်၏ဓာတ်ကိုယူ၍ သတ္တမီဝိဘတ် ပရဿပုဒ် ပဌမပုရိသ်ဖြင့်သာ အာချာတပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၆။ အတ္တနောပုဒ်၏ ပရဿပုဒ်ပြုရာဌာနကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ ရမို ရန္တော ရာဒိနော-သုတ်၌ ရ-သုံးမျိုးအထူးကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အရိန္ဒမော-ဝယ် န-သည် အံ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဟုတ်/မဟုတ် သုတ်ထောက် ဖြေဆိုပါ။

၇။ အကမ္မန္တဿ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆို၍၊ မစ္စု ဂစ္ဆတိ အာဒါယ ပေက္ခမာနေ မဟာဇနေ ပုံစံ၌ အကြောင်းပြု၍ အနာဒရစတုက္က ခွဲပြခဲ့ပါ။

၈။ ဒွန်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုရာဝယ် အဘယ်အကျိုးငှါ စသဒ္ဒါနှစ်လုံး ထည့်ဆိုရပါသနည်း? ဖြေ၍၊ ပုတ္တကော-၌ ပစ္စယတ္ထ-ကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ ဇိတော-ဝယ် အညေသု စ-သုတ်ဖြင့် ဝုဒ္ဓိ မပြုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ နိဋ္ဌ-အမည်ရသော ပစ္စည်းတို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ ယင်းပစ္စည်းတို့ သက်သောကာလကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ ပတ္တဝစနေ အလမတ္ထေသု စ သုတ်၌ အလံသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ကတ္တုဝါစကတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဝုတ္တကမ္မသာဓန။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြိုးဘာသာ

၁။ (က) အယုဝဏ္ဏာနဉ္စာယော ဝုဒ္ဓိ၊
(ခ) ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ။ (သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ)

၂။ (က) ဝစ ဝါ ဝု။
တမှိ-တပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝစ-ဝစ ဓာတ်၏၊ ဝ-ဝ ၏၊ (တစ်နည်း) ဝ-ဝ-၏ အစိတ်အ-၏၊ ဥ-ဥ-ပြုသည်၊ ဝါ-အခို့သူ့ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ အန္တော-ဓာတွန်ဗျည်းသည်၊ နော-ကျေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-တပစ္စည်း၏၊ ဒွိစ-ဒွေဘော်သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဧကောဒိတော- ဧကအစရှိသော သင်္ချာသဒ္ဒါမှ၊ ပရသ- သော၊ သကိသ- သကိ နိပါတ်ပုဒ် ၏၊ ကွတ္တုံ- ကွတ္တုံ- ပြုသည်၊ ဟောတိ- ၏။ (အာဒေသဝိဓိ)
(တစ်နည်း- ရူအလို) ဧကောဒိတော- မှ၊ ပရသ- သော၊ သကိသ- ၏၊ ဌာနေ- အရာဌာန၌၊ ဝါရတ္ထေ- အကြိမ်ဟူသောအနက်၌၊ ကွတ္တုံ- ကွတ္တုံပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ- ၏။ (ပစ္စယဝိဓိ)

၃။ စိရံ+ ပဝါသိ- ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဝဂ္ဂန္တံ ဝါ ဝဂ္ဂေ- ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကို မ- ပြု၊ ယဝမဒန- စသော သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် မ- ကို ပ- ပြု၊ ပ- ကို ပ- သို့ကပ်၊ စိရပ္ပဝါသိ- ပြီး၏။
(တစ်နည်း) စိရံ+ ပဝါသိ- ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ နိဂ္ဂဟိတဉ္စ- ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၊ ပ- ၏ သဒိသဒ္ဒေဘော် ပ- လာ၊ စိရပ္ပဝါသိ- ပြီး၏။

ပုလ္လိင်

အယံ- (အနပုံသကသာယံ သိမှိ)
ဣမေ- (သဗ္ဗနာမကာရတေ ပထမော)

နပုလ္လိင်

ဣဒံ- (ဣမသိဒမံသိသု နပုံသကေ)
ဣမံ- (သိ)
ဣမာနိ- (အတော နိစ္စံ၊)

ဣတ္ထိလိင်

အယံ- (အနပုံသကသာယံ သိမှိ)
ဣမာ- (ဣတ္ထိယမတော အာပစ္စယော၊ အာယော၊ ဃပတော စ ယောနံ လောပေါ်)
ဣမာယော- (ဣတ္ထိယမတော အာပစ္စယော)
နာမပဒမာလာ- ဘဝတော, ဘဝသ, ဘဝန္တသ, ဘောတော, ဘောန္တသ။

၄။ **ရက္ခဏသရုပ်-** နိဝါရဏ, တာယန။
သီလနှင့် ပညာတို့သည် လက္ခဏာအားဖြင့် ဝိဝိဓ ဖြစ်သည်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာ တို့ကို ပယ်ခြင်း ကိစ္စအားဖြင့် သဘာဂဖြစ်သည်။
ကုစ္ဆိတံ အန္ဒံ ကဒန္ဒံ- ၌ ကုစ္ဆိတအနက်၌ ကု- ကို ကဒ်- ပြုသည်။
အပ္ပကံ လဝဏံ ကာလဝဏံ- ၌ အပ္ပအနက်၌ ကု- ကို ကာ- ပြုသည်။
ကုစ္ဆိတာ ပုရိသာ ကာပုရိသာ- ၌ ကုစ္ဆိတအနက်၌ ကု- ကို ကာ- ပြုသည်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဇေယျော- ဝုမ-ပုဒ်၊ (တစ်နည်း) ပသတ္ထပုဒ်၊ ဣယ-ပစ္စည်း၊
ဝိသေသေ တရတမိ သိကိယိဋ္ဌာ။
အာချာတပဒမာလာ- သိယာ, အဿ၊ သိယုံ, အဿု။

၆။ ကတ္တားအနက်၌ ပရဿပုဒ်ဝိဘတ် သက်သောကြောင့် ကတ္တားမဟုတ်သော ဘော, ကံအနက်၌သာလျှင် အတ္တနောပုဒ်ကို ပရဿပုဒ် ပြုရမည်။
ရ-မျိုးအထူး- (ပဲခူးအရှေ့၈-ရှ)
နဲ အရ- သညာယမ နဲ၊ နဲ နိဂ္ဂဟိတံ ပဒန္တေ-သုတ်တို့ကိုထောက်၍ အံ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယ နဲ-မဟုတ်ပါ။

၇။ စသဒ္ဒါသည် မဃဝါနာ, မဃဝါသု, ယုဝါနာ, ယုဝါသု-စသည်တို့၌ နာ, သု-ဝိဘတ် တို့ကြောင့် မဃဝ, ယုဝ-တို့၏ အဆုံး အ-ကို အာ-ပြုခြင်း၊ နာ-ဝိဘတ်ကြောင့် အတ္တ-၏ အဆုံး အ-ကို အ-ပြုခြင်းတို့ကို ဆည်းသော သမုစ္စည်းအနက်။

အနာဒရ စတုက္က

၁။ ပေက္ခမာနေ-သည် မရိုသေ, မလေးစားခံရသော ကြိယာဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရိယ၊
၂။ မဟာဇနေ-သည် အနာဒရိယ ကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရိယဝန္တ၊
၃။ ဂစ္ဆတိ-သည် မလေးစားသော ကြိယာဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရ၊
၄။ မစ္စု-သည် အနာဒရ ကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရဝန္တ။

၈။ သမုစ္စည်းအနက်ကို ထွန်းပြခြင်းအကျိုးငှါ စသဒ္ဒါ ၂-လုံး ထည့်ရသည်။
ပုတ္တကော-၌ က-ပစ္စည်း အနုကမ္ပအနက်။
အညေသု စ-သုတ်၌ လိုက်လာသော ဝါသဒ္ဒါက နိဋ္ဌပစ္စည်းနောင်းရာ၌ ဝုဒ္ဓိအပြုကို တားမြစ်သောကြောင့် ဇိတော-၌ ဝုဒ္ဓိ မပြုရ။

၉။ တ, တဝန္တု, တာဝီ။
ကာလ- အတိတ်။
အလံ အနက်- (တနင်္သာရီ ၉-ရှ)

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၂၈- ၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်စသည် စုံလင်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) အပစ္စည်းလည်းသက်, နိဂ္ဂဟိတ်လည်းလာသောသုတ်။
(ခ) တ, တိပစ္စည်းကြောင့် ဓာတွန် "ရ" အက္ခရာ ကျေသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို သဒ္ဒါနည်းထုံးကျနစွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) သံဃေ ဒိန့် မဟပ္ပလံ၊ သံဃေ တေ ဒိန့် အဟဉ္စေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ။
(ခ) ဝိသာလက္ခော၊ သြရဗ္ဘိကော၊ လာဝေတိ။

၃။ "ဃတေ စ" သုတ်ကို ပုဒ်ဖြတ်ပြ၍၊ ၎င်းသုတ်ဖြင့် ဧ-မပြုနိုင်သော သဒ္ဒါများရှိပါက သုတ်သာဓကဖြင့် ထုတ်ဆောင်ပြပြီး၊ ဘိက္ခူနံ ဖာသုဝိဟာရာယ-ပုံစံ၌ ဝိဟာရာယ-ဝယ် တုံပစ္စည်းကို မမြင်ရပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် တုမတ္ထ သမ္ပဒါန် အမည်ရပါသနည်း? ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အထက်ပါ (၂) နံပါတ် ပုစ္ဆာ၌ပါသော မဟပ္ပလံ-ကို ဝိဂ္ဂဟပြု-သမာသ်အမည်ပေးပြီး၊ အောက်ပါတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
(က) သြရဗ္ဘိကော-၌ ပုဒ်+ ပစ္စည်း၊ (ခ) သံဃေ-၌ ဓာတ်၊ ဒိန့်-၌ ပစ္စည်း၊ တေ-၌ ဝိဘတ်။

၅။ ကွစိ ဓာတုဝိဘတ္တိပစ္စယာနံ- အစဖြာသောသုတ်၌ ဝိဘတ္တိ, ပစ္စယ အရတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ အတိတ်ဟော "ပူဇိတော" ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ကာ၊ လာဝေတိ ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ခွဲပြခဲ့ပါ။

၆။ ယု-ပစ္စည်း၏ သာဓနတို့ကို သုတ်ထောက်ဖော်ပြ၍၊ သေသေဿန္တု မာနာနာ-သုတ်၌ သေသေ-အရ- မည်သည့်ကာလကို ယူရမည်နည်း? အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ တဒဿ ဌာန မိယော စ - သုတ်လာ စသဒ္ဒါအကျိုးကို (ရူ)ဆရာ အလိုကျ ပြယုဂ်နှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆို၍၊ "တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ဆိုင်းထမ်းနည်း" ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖြေဆိုပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဉာဿ ဇာဇံနာ- သုတ်၌ ဇာ, ဇံ, နာ ပြုရမည့်စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကို ရှုပသိဒ္ဓိနှင့် အညီ ဖြေဆို၍၊ ဣယျုပမာနာ စ - သုတ်၌ ဥပမာန- သဒ္ဒါထပ်ဆိုရခြင်းအကျိုးကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၉။ ဝဒ မဒ ဂမု ယုဇ ဂရဟာကာရာဒီဟိ- စသောသုတ်၌ အာဒိ- အရနှင့် သာသာဒီဟိ ရတ္တု- ဟူသော သုတ်၌ အာဒိ- အရတို့ကို ရှုပသိဒ္ဓိ- လာသည့်အတိုင်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။
(က) အပါဒါနဝါစကတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဝုတ္တကမ္မသာဓန၊ အဝုတ္တကမ္မသာဓန။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (ရုဓာဒိတော နိဂ္ဂဟီတ ပုဗ္ဗဿ)
(ခ) (ရကာရော စ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) သံယေ- သံယာအား၊ ဒိန်- ပေးလှူကြောင်း စေတနာသည်၊ မဟပ္ဖလံ- များသော အကျိုးရှိ၏။ တေ- သင်သည်၊ သံယေ- သံယာအား၊ ဒိန္နေ- ပေးလှူအပ်သော်၊ အဟဏ္ဍေဝ- ငါဘုရားသည်လည်း၊ ဝါ- ကိုလည်း၊ ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်လိမ့်မည်။
(ခ) ဝိသာလက္ခော- ကျယ်သော မျက်လုံးရှိသူ၊ သြရဗ္ဘိကော- သိုးကို သတ်၍ အသက်မွေးတတ်သော သူ၊ လာဝေတိ- ရိတ်ဖြတ်စေ၏။

၃။ ဃတော + ဇ + စ။
န အမ္မာဒိတော- သုတ်ကိုထောက်၍ အမ္မာ, အန္နာ, အမ္မာ, တာတာ သဒ္ဒါများဖြစ်သည်။

တုမတ္ထသမ္ဗန်ဓ

ဖာသု ဝိဟရိတုံ- ဟု တုံပစ္စယန္တပုဒ် ဖြစ်ထိုက်ပါလျက် တုံပစ္စည်းကို မသုံးဘဲ သမ္ဗန်ဓမှည့်၍ သမ္ဗန်ဓအနက်၌ သ- ဝိဘတ်ကို အာယ- ပြုထားသောကြောင့် ဖာသု ဝိဟာရာယသည် တုမတ္ထသမ္ဗန်ဓ အမည်ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ မဟန္တံ ဇလံ ယဿ ဒါနသာတိ မဟပ္ပလံ၊ ဆဋ္ဌိဗဟုဇ္ဇီဟိသမာသိ။
(က) ဥရဗ္ဘပုဒ် + ဏိက-ပစ္စည်း။
(ခ) သံယေ-ဠ် သံပုဗ္ဗ ဟန-ဓာတ်၊
ဒိန္နေ-ဠ် တ-ပစ္စည်း၊
တေ-ဠ် နာ-ဝိဘတ်။

၅။ ဓာတုသဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍ ဝိဘတ္တိပစ္စယာနံ-ဟု ဆိုသောကြောင့် သဟစရဏနည်းအားဖြင့်-
ဝိဘတ္တိအရ တိ-စသော အာချာတ်ဝိဘတ်များကို ယူရမည်။
ပစ္စယအရ ဓာတ်အရာ၌ စီရင်သော အ-စသော အာချာတ်ပစ္စည်း၊ အန္တ-စသော ကိတ် ပစ္စည်းများကို ယူရမည်။

ကိတ်ရုပ်ကျဉ်း

ပူဇ-တည်၊ ပူဇ- ပူဇာယံ-ပူဇော်ခြင်း၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ ဘျာဒီဟိမတိဗုဓိပူဇာဒီဟိ စ ဣဟာ-သုတ်ဖြင့် ဣ-ပစ္စည်းသက်၊ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ပစ္စည်း၏ က-အက္ခရာကို ချေ။ ယထာဂမိကာရော-ဖြင့် ဣဟ-လာ၊ နာမ်ခဲ့၊ သိ-သက်၊ ဩ-ပြု။ ပူဇိတော-ပြီး၏။
လာဝေတိ လူ-ဓာတ်၊ ကာရိတ် ဏော-ပစ္စည်း။

၆။ နန္ဒာဒီဟိ ယု-သုတ်ဖြင့် ဘာဝကမ္မသာဓန၊
ကတ္တုကရဏပဒေ သေသု စ-သုတ်ဖြင့် ကတ္တာ, ကရဏ, အဓိကရဏသာဓန၊
ယင်းသုတ် စသဒ္ဒါဖြင့် သမ္ပဒါန, အပါဒါနသာဓန။

သေသ အရ

မပြီးဆုံးသေးဘဲ ကြွင်းကျန်နေသေးသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလကို ယူရမည်။

၇။ စသဒ္ဒါသည် ဥပါဒါနာနံ ဟိတာ ဥပါဒါနိယာ စသည်၌ ဟိတစသောအနက်၌လည်း ဣယ ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ဆိုင်းထမ်းနည်း

ဆိုင်းထမ်းရာ၌ ရှေ့ဝန်, နောက်ဝန် နှစ်မျိုးလုံး ပါအောင် ထမ်းဖို့ရန် ထမ်းပိုးအလယ်၌ ဝင်ရောက် ထမ်းရသကဲ့သို့ ဝသိဋ္ဌသ + အပစ္စံ စသည်၌ ရှေ့ပုဒ်၏ ဝိဘတ်အနက်, နောက်ပုဒ် အနက် ၂-မျိုးလုံးကို ဟောနိုင်စေရန် ဝသိဋ္ဌသ + ဏ + အပစ္စံ-ဟု အလယ်၌

http://www.dhammadownload.com

ကာ-စသော တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းများ သက်ရသည်ကို တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ဆိုင်းထမ်းနည်းဟု ဆိုသည်။

၈။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာဝါသဒ္ဒါ လိုက်လာသောကြောင့် နာ-ပစ္စည်းနောင်းရာဌ်သာ ဥ-ဓာတ်ကို ဇာ-ပြု၊ ဥ-အပြုနောင်းရာဌ်သာ ဥ-ဓာတ်ကို ဇံ-ပြု၊ တိ-ဝိဘာတ်နောင်းရာဌ်သာ ဥ-ဓာတ်ကို နာ-ပြုရသည်။

ဥပမာနသဒ္ဒါ ထပ်ဆိုရကျိုး- (ကယား ၉-ရှ)

၉။ ဝဒမဒ-စသော သုတ်၌ အာဒိ အရ- ဒကာရန္တဓာတ်, မကာရန္တဓာတ်, ဇကာရန္တဓာတ်, ဟကာရန္တဓာတ်တို့ကို ယူရမည်။

သာသာဒီဟိ ရတ္ထု-၌

အာဒိ အရ-ဝတ္ထုစသည်၌ ဝသ-စသော ဓာတ်ကိုယူ။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃-၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အောက်ပါ သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) အသဓာတ်၏ အစအကွရာကို ချေသောသုတ်၊
(ခ) ပပုဗ္ဗ ကမုစသောဓာတ်တို့နောင် တ-ပစ္စည်းကို နှ-ပြု၍ ဓာတွန်ကိုချေသောသုတ်၊

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိရပ်တို့ကို အနက်မှန်မှန်ယောဇနာပါ။
(က) ဥပဓျာဓိ ကိသရဝစနေ၊
(ခ) မုနိ စ သော သီဟော စာတိ မုနိသီဟော၊
(ဂ) နီလံ၊ သောဂတံ၊
(ဃ) ဂမ ခန ဟန ရမာဒီနမန္တော၊
(င) ဝဒါဒီဟိ ဏိတ္တော ဂဏော၊

၃။ အနန္တဉာဏော-၌ ရှေ့ပုဒ်ကို သမာသ်ရပ်ကျဉ်းတွက်၍၊ နောက်ပုဒ်ကို ပထမာ,ဒုတိယာ

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘတ်တို့ဖြင့် နာမပဒမာလာစဉ်ပြီးလျှင်၊ နာနာဒုမပတိတာနိ-ကို ဝိဂ္ဂဟပြု၍ သမာသ် အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ မာတာ-ဟူသောပုဒ်ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြီး၍၊ ယင်းမာတာဟူသောပုဒ်၏ ဝိဂ္ဂဟအခိုက် ၌ပါသော နာမ်ပုဒ်တို့ကိုလည်း ဝိဂ္ဂဟပြု၍ မာတု+ ပစ္စယ ခွဲပြပါ။

၅။ တုမှံ ဒီယတော၊ တုမှံ ပရိဂ္ဂဟော-ပုံစတို့၌ တုမှသဒ္ဒါနောင် သက်ထားသော ဝိဘတ်တို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ သုခံ တေ ဟောတု၊ တွံ ဂစ္ဆေယျာသိ-ပုံစံတို့၌ အာချာတ်ဝိဘတ် တို့၏ သက်ရာအနက်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ဝိနယော-ပုဒ်၌ ပစ္စည်း၏ သာဓနတို့ကို ညွှန်ပြ၍၊ ဂမိတော-ဟူသောပုံစံဝယ် ဂမ ဓန ဟန-စသောသုတ်ဖြင့် ဓာတွန်မချေရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီး၊ န ဂန္တ္ဗာ အဂတိ တေ ၌ န-ဟူသော ပဋိသေဓနှင့်ယှဉ်ပါလျက် "အာနိ" ပစ္စည်း မသက်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ အသဒ္ဓဘောဇီ-ဟူသောပုံစံ၌ အဘယ်ကြောင့် အဘယ်သုတ်ဖြင့် သမာသ်အမည်မှည့် ရပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ ဂဗျ၊ ထည်-ဟူသောပြယုဂ်တို့ကို ပုဒ်+ ပစ္စည်း ခွဲပြီးလျှင်၊ ယင်း ပစ္စည်း၏ အနက်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အကာရဂမော-စသောသုတ်ဖြင့် အ-အကွရာလာဒ္ဒါနကို အကြောင်းနှင့်တကွ တိကျ စွာ သတ်မှတ်ပြ၍၊ ဘောဇနံ ဘုစ္ဆတိ-ဟူသောပြယုဂ်၌ ဘုစ္ဆာအနက်ဖြစ်ပါလျက် ဘုဇ-မာတ်နောင် ခ-ပစ္စည်းမသက်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၉။ ဝဒ မဒ ဂမု ယုဇ-စသောသုတ်ဖြင့် ဝဒ-ဟုဆိုလျှင် ဒကာရန္တဓာတ်ဟူသမျှကို ယူနိုင်ပါ လျက် မဒ-ဟူ၍ သီးခြားထပ်ဆိုသဖြင့် ရရှိသောအကျိုးကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ ထုတ်ပြ၍၊ ကတ္တာရိ ကိတ်-ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ရမ္မ-ပစ္စည်းသည် ကတ္တုသာဓနဌသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရပါမည်လော အထောက်သာဓကဖြင့် ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) ဝါကျအခိုက်၌ ဝိယ-သဒ္ဒါကျောတဒ္ဓိတ်၊

(ခ) ဥ-ဟူသောဓာတ်တစ်ပါးဖြင့် ပြုအပ်သော ဝိဂ္ဂဟ၊

http://www.dhammadownload.com

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (သဗ္ဗတ္ထာ သဿာဒိလောပေါ စ)
(ခ) (ပက္ကမာဒီဟိန္တော စ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) ဥပမိ- ဥပသဒ္ဒါ, အမိသဒ္ဒါတို့၏၊ ယောဂေ- ယှဉ်ရာ၌၊ အမိကိဿရဝစနေ- ဥပသဒ္ဒါ၏ အဓိကအနက်, အမိသဒ္ဒါ၏ ကွာသရအနက်ကို ဟောသည်၊ သတိ- ရှိလတ်သော်၊ သတ္တမီ- သတ္တမီဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ။
(ခ) မုနိ စ- ဘုရားရှင်လည်း ဟုတ်၏။ သော- ထိုဘုရားရှင်သည်၊ သီဟော စ- ခြင်္သေ့နှင့် တူတော်မူသည်လည်း ဟုတ်၏၊ ကွာတိ- ထို့ကြောင့်၊ မုနိသီဟော- မုနိသီဟ မည်၏။
(ဂ) နီလံ- ညိုသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်၊
သောဂတံ- မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သာသနာတော်။
(ဃ) တမှိ စ- တပစ္စည်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တိမှိ စ- တိပစ္စည်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဂမခနဟနရမာဒီနံ- ဂမ, ခန, ဟန, ရမု- အစရှိသော ဓာတ်တို့၏၊ အန္တော- ဓာတွန်ဗျည်းသည်၊ နော- ကျေပျောက်သည်၊ ဝါ- အချို့ဟောတိ။
(င) ဝဒါဒီဟိ- ဝဒအစရှိသော ဓာတ်တို့မှ၊ ပရေ- နောက်၌၊ ဂဏော- အပေါင်းဟူသော အနက်၌၊ ဏိတ္တော- ဏိတ္တပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ။

၃။ အနန္တံ- ကို နသဒ္ဒါ, အန္တသဒ္ဒါ, တသဒ္ဒါတည်၊ နတ္ထိ အန္တော အဿ- ဟူသော အနက်၌ အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီဟိ- သုတ်ဖြင့် န- နှင့် အန္တကို သမာသ်စပ်၍ ဗဟုဗ္ဗီဟိ အမည်မှည့်, ယုတ္တတ္ထသမာသ်အမည်မှည့်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ- ဖြင့် သမာသ်၏ ဝိဘတ်တို့ကိုချေ။ တေသံသဒ္ဒါပိဖြင့် တသဒ္ဒါကိုလည်းချေ။ န အန္တ- ဟု ပကတိပြု။ သရေ အန်- သုတ်ဖြင့် (တစ်နည်း) တေသု ဝုဒ္ဓိ- စသော သုတ်ကြီးဖြင့် န- ကို အန်- ပြု။ န- ကို အ- သို့ကပ်၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ- သက်၊ သိ- ကို အံ- ပြု။ နွှ- ခွင်း၊ ချေ။ ကပ်၊ အနန္တံ- ပြီး၏။

နာမပဒမာလာ

ပ- ဉာဏံ ဉာဏာ, ဉာဏာနိ။
ဒု- ဉာဏံ ဉာဏော, ဉာဏာနိ။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဂ္ဂဟ– နာနာဒုမေဟိ ပတိတာနိ နာနာဒုမပတိတာနိ၊
ပဋိမီတပ္ပရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်။

၄။ မာတာ–ကို မာန–တည်၊ မာန–မာနေ–မြတ်နိုးခြင်း၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်အ–ကိုချေ။ မာနာဒီဟိ ရာတု–ဖြင့် ရာတု–ပစ္စည်းသက်၊ ရ–အနုဗန်နှင့်တကွ ဓာတွန်န–ကိုချေ။ မ–ခွင်း၊ ချေ။ ကပ်၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ–သက်၊ သတ္တုပိတာဒီန–စသော သုတ်ဖြင့် ဥ–ကို အာ–ပြု၍ သိ–ကိုလည်း ချေ။ မာတာ–ပြီး၏။
နာမ်ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟ– ဓရတိ တေနာတိ ဓမ္မော၊ ဓရ–ဓာတ်၊ ရမ္မ–ပစ္စည်း။
အတ္တနော ကုလံ ပုနာတိ သောဓေတီတိ ပုတ္တော။ ပု–ဓာတ်၊ တ–ပစ္စည်း။

၅။ တုမှံ ဒီယတေ–၌ တုမှသဒ္ဒါသည် ဒီယတေ–၌ ဒါဓာတ်၏ အယ္ယဉ်ဖြစ်သောကြောင့် စတုတ္ထီ သ–ဝိဘတ်သက်ထားပါသည်။

တုမှံ ပရိဂ္ဂဟော–၌ တုမှသဒ္ဒါသည် သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာ၏ အရှင်ဖြစ်သောကြောင့် ဆဋ္ဌီ သ–ဝိဘတ် သက်ထားပါသည်။

အာချာတ်ဝိဘတ်တို့၏ သက်ရာအနက်

သုခံ တေ ဟောတု ဟူသောပုံစံ၌ အာချာတ်ဝိဘတ်သည် အာသီသအနက်၌ သက်သည်။
တွံ ဂစ္ဆေယျာသိ–ဟူသောပုံစံ၌ အာချာတ်ဝိဘတ်သည် အနုမတ်အနက်၌ သက်သည်။

၆။ ၁။ ကရဏသာဓန၊ ၂။ အဓိကရဏသာဓန။

ဓာတွန် မချေရခြင်းအကြောင်း

ဂမိတော–ဟူသောပုံစံဝယ် ဂ္ဂ–အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သော တ–ပစ္စည်း နောင်းရကား နမကရာနံ–စသော သုတ်က တားမြစ်အပ်သောကြောင့် ဂမဓာတုန–စသော သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်ကို မချေရပါ။

အာနိပစ္စည်း မသက်ရခြင်းအကြောင်း

နဂန္တွာ အဂတိ တေ–၌ န–ဟူသော ပဋိသေဓနှင့် ယှဉ်ပါသော်လည်း ဆဲရေးခြင်းအနက် မဟုတ်သောကြောင့် အာနိပစ္စည်း မသက်ရပါ။

၇။ အသဒ္ဓဘောဇိ–ဟူသောပုဒ်၌ ယုတ္တတ္ထေမဟုတ်သောကြောင့် နာမ်နံ သမာသော ယုတ္တတ္ထော–သုတ်၌ နာမာနံ သမာသော–ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် သမာသ်အမည် မှည့်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဂဗျံ- ဂေါပုဒ်၊ ယ-ပစ္စည်း။

ထည်- ထနပုဒ်၊ ယ-ပစ္စည်း။

ယင်း ယပစ္စည်း၏ အနက်များ

သာဓု, ဟိတ, ဘဝ, ဇာတ- အစရှိသော အနက်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ဓာတ်၏အဆုံး၌ သရရှိပြီးဖြစ်၍ ထပ်၍ အ-လာသဖြင့် အကျိုးမရှိသောကြောင့် ပြယုဂ်အားလျော်စွာ ဓာတ်၏ အစ၌သာ အ-လာရပါသည်။

ခ-ပစ္စည်း မသက်ရခြင်းအကြောင်း

ဘောဇနံ ဂ္ဂစ္ဆတိ-ဟူသော ပြယုဂ်၌ ဂ္ဂစ္ဆာအနက် ဖြစ်ပါသော်လည်း တုံ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိသောပုဒ် မပါသောကြောင့် ခ-ပစ္စည်း မသက်ရပါ။

၉။ ဝဒမဒဂမုယုဇ-စသော သုတ်ဖြင့် ဝဒ-ဟုဆိုလျှင် ဒ-ကာရန္တဓာတ်ဟူသမျှကို ယူနိုင်ပါလျက် မဒ-ဟူ၍ သီးခြားထပ်ဆိုသဖြင့် မဇ္ဈတေ ဇတေနာတိ မဇ္ဈံ-၌ ကရဏသာဓနဉ်လည်း ဏျ-ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

ကတ္တာရိ ကိတ်-ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ရမ္မ-ပစ္စည်းသည် ကတ္တုသာဓန အနက်၌သာ သက်ရမည်ဟု မမှတ်ရပါ။

ဘာဝကမ္မေသု-၌ ကမ္မကို ကရီယတေတိ ကမ္မံ-ဟု ကရဓာတ် ရမ္မပစ္စည်းဖြင့် ကံအနက်သက်သည်ကို ညွှန်ပြထားသောကြောင့် အခြားသော သာဓနတို့၌လည်း ရမ္မပစ္စည်း သက်နိုင်ပါသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အောက်ပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပါ။
(က) ကိတ်ကျမ်းလာ သရာဂမသုတ်များ။
(ခ) ကတ္တားအနက်၌ ဏ္ဏ-ပစ္စည်းသက်သောသုတ်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ မမွာစရိယလောင်းလျာများပီပီ အောက်ပါ ပြယုဂ်တို့ကို ဝိဂ္ဂဟအနက် ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

(က) ဇေယျော၊ (ခ) အမိတယနသရီရော၊ (ဂ) ဝိမုခေါ၊ (ဃ) အာယသ္မာ၊
(င) အာတုမာ၊ (စ) မစ္စု၊ (ဆ) သုဝါနော၊ (ဇ) သတ္ထံ၊ (ဈ) သတ္တာ၊ (ည) ကဝိ။

၃။ ခန္တီ ပရမံ တိတိက္ခာ–၌ ခန္တီ ပရမံ–ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ ခန္တီ, တိတိက္ခာ–တို့ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝေဖန်ပြ၍ နာမ်ကျမ်း၌ သံ– အပြုသို့ ရောက်နိုင်သော ဝိဘတ်တို့ကိုလည်း သုတ်ထောက် နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၄။ သုဝက္ကံ ဝိယ တံ မညေ–၌ သုဝက္ကသ–ဟု သမ္ဗန်ဓိန် မဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ ပဋ္ဌစက္ခု၊ ဝလိနာဂရုက္ခာ–ပုဒ်တို့ကိုလည်း သမာသ်ဝိဂ္ဂဟပြု၍ သမာသ်အမည်ပေးပါ။

၅။ ဆယ်ခုဖြင့် မြောက်၍ ယူရသော သခ်္ခါသဒ္ဒါတို့ကို ကစ္စည်းဆရာ မိန့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း ရေး၍၊ အဗ္ဗုဒ၊ ဥပ္ပလ–သခ်္ခါသဒ္ဒါတို့၌ သုညအရေအတွက် မည်မျှရှိသည်ကိုလည်း တိကျစွာ ညွှန်ပြပါ။

၆။ ကစ္စည်းကျမ်းလာ ဓာတု–သဒ္ဒါ၏ လိင်ကို အဓိကပဓာနကျသော ကစ္စည်းသုတ် အထောက်အထားများဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဝက္ခာမိ–ကို အာချာတ်ရုပ်၊ ပဌာယိ–ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်း စီရင်ပြပါ။

၇။ "ဂရုပုဗ္ဗ၊ ရဿနောက်ရှိ၊ အန္တိ–အန္တေ၊ ဤနှစ်ထွေကို၊ ရေ–သာအပြုများသတည်း" ဟူသောနိယံကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြ၍၊ မိနောတိ၊ မိနာတိ၊ ပါဟေသိ–ဟူသော အာချာတ် ပုဒ်တို့ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်းမျှ ဝေဖန်ပြပါ။

၈။ ဒဋ္ဌုံ ဂစ္ဆတိ၊ နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌုံ–သဒ္ဒါ နှစ်ခု ထူးခြားမှု ရှိ/မရှိကို ရူပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ စိစစ်ပြ၍၊ ဝဿ ဝါ ဝု–သုတ်၌ ဝ–ကိုသာ ဥ–ပြုနိုင်ပါသလော? အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၉။ မယူရ–ဟူသောပုဒ်၏ နိရုတ္တိနည်းဖြင့် ရုပ်ပြီးပုံကို ရူပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ကိတ်ကျမ်းလာ ကိတသင်္ဃ ခြောက်မျိုးကိုလည်း ရေတွက်ပြပါ။

၁၀။ ဗုဇ္ဈတီတိ ဗုဒ္ဓေါ–ဟူသော ပြယုဂ်၌ ဖြစ်နိုင်သမျှသော သာဓနနှင့် ရနိုင်သမျှသောဝိဂ္ဂဟ တို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ယထာဂမိကာရော၊
(ခ) ကမ္မနိ ဒုတိယာယံ ကွော်။ (သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ)

၂။ (က) **ဇေယျော**– အထူးသဖြင့် ကြီးသူ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သူ၊
(ခ) **အဓိတဃနသရီရော**– မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော တစ်ခဲနက်သာလျှင်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား။
(ဂ) **ဝိမုခေါ**– ဖောက်ပြန်သော မျက်နှာရှိသူ။
(ဃ) **အာယသ္မာ**– ရှည်သော အသက်ရှိသူ။
(င) **အာတုမာ**– ဇာတိ, ဇရာ, မရဏစသည်တို့သည် ခဲစားအပ်သော ကိုယ်။
(စ) **မစ္စု**– သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို စွန့်စေတတ်သော သေခြင်း။
(ဆ) **သုဝါနော**– သခင်၏ အသံကို နားထောင်တတ်သော ခွေး။
(ဇ) **သတ္ထံ**– ညှဉ်းဆဲကြောင်း လက်နက်။
(ဈ) **သတ္တာ**– သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲတတ်သော ရန်သူ။
(ည) **ကဝိ**– ကဗျာကို ဖွဲ့စီတတ်သော သူ၊ ဝါ– နှစ်သက်ဖွယ်စကားကို ဆိုတတ်သောသူ။

၃။ ခန္တိ + ပရမံ။
ခန္တိ– ခမု–ဓာတ်၊ တိ–ပစ္စည်း။
တိတိက္ခာ– တိဇ–ဓာတ်၊ ခ–ပစ္စည်း၊ အ–ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတကာ အာ–ပစ္စည်း။

ဝိဘတ်

သမ္ဗတော နံ သံသာနံ–သုတ်ဖြင့် နံ–ဝိဘတ်၊
ဃပတော သွိ သာနံ သံသာ–သုတ်ဖြင့် သွိ–ဝိဘတ်။

၄။ အနာဒရအင်္ဂါ ချို့ယွင်းသောကြောင့် သမ္မဒါန် မဖြစ်ပါ။
ပဋ္ဌစက္ခူနိ ယဿ တထာဂတဿ သောယံ ပဋ္ဌစက္ခူ။ (ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်)
ဝလ္လိ စ နာဂရုက္ခော စ ဝလ္လိနာဂရုက္ခော။ (ဒွန်သမာသ်)

၅။ သတ၊ သဟဿ၊ ဒသ သဟဿ၊ သတ သဟဿ၊ ဒသ သတ သဟဿ၊ ကောဋိ။

http://www.dhammadownload.com

အမ္ဘုတ- သုည ၅၆-လုံး။
ဥပ္ပလ- သုည ၉၆-လုံး။

၆။ ဘူဝါဒယော ဓာတဝေါ-သုတ်ကို ထောက်၍ ပုလ္လိင်၊
ဓာတုယာ ကမ္မာဒိမှိ ဧကော-သုတ်ကို ထောက်၍ ဣတ္ထိလိင်။

အာချာတ်ရုပ်

ဝစ-တည်၊ ဝစ- ဝိယတ္တိယံ ဝါစာယံ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ သာမိ-ဝိဘတ်သက်၊ ကရဿ သပ္ပစ္စယဿ ကာဟော-သုတ်၌ သပ္ပစ္စယသဒ္ဒါဝိုဖြင့် သာမိ-ကို ခါမိ-ပြု၊ (ကစ္စည်း) သာမိ-၏ သ-ကို ခ-ပြု၊ (ရ) (ဝစ် + ခါမိ) ကောခေ စ-ဖြင့် ဓာတွန် စ-ကို ခ-ပြု၊ ကပ်၊ ဝက္ခာမိ-ပြီး၏။

ကိတ်ရုပ်

ပပုဗ္ဗ ဌာ-တည်၊ ဌာ- ဂတိနိဝတ္တိမှိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ ဘဝိဿတိ ဂမာဒီဟိ ဏီ ယိဏ်-ဖြင့် ယိဏ်-ပစ္စည်းသက်၊ ကာရိတံ ဝိယ ဏာနုဗန္ဓော-ဖြင့် ကာရိုက်ကို ကဲ့သို့ငဲ့၊ ကာရိတာနံ ဧကော လောပံ-ဖြင့် ဏ-အနုဗန်ကိုချေ၊ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဃ-အနုဗန်ကိုချေ၊ (ပ + ဌာ + ဏ္ဍ) အာကာရန္တာနမာယော-ဖြင့် အာ-ကို အာယ-ပြု၊ ယ-ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ပဌာယိ-ပြီး၏။

၇။ ဂစ္ဆရေ-၌ ဂရှရှေရှိသော ရဿနောင်မှ အန္တိ-ဝိဘတ်ကို ရေ-ပြု၊
ဝုစ္စရေ-၌ ဂရှရှေရှိသော ရဿနောင်မှ အန္တေ-ဝိဘတ်ကို ရေ-ပြု။
မိနောတိ- မာ-ဓာတ်၊ ဏု-ပစ္စည်း။
မိနာတိ- မာ-ဓာတ်၊ နာ-ပစ္စည်း။
ပါဟေသိ- ပရှေရှိသော ဟိ-ဓာတ်၊ ဏာ-ပစ္စည်း။

၈။ ဒဠ္ဠ ဂစ္ဆတိ-၌ တုံ-ပစ္စည်းသည် တဒတ္ထကြိယာအနက်၌ သက်သည်၊ ဝါ- အပရကာလ၌ သက်သည်။
နေကွမ္မံ ဒဠ္ဠ-၌ တုံ-ပစ္စည်းသည် ပုဗ္ဗကာလ၌ သက်သည်။

ဥ ပြုပုံ

ဝဿ ဝါ ဝု-သုတ်၌ တန္တနည်းဖြင့် ဒုတိယ ဝ-သဒ္ဒါကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် အ-ကိုလည်း ဥ-ပြုနိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ မဟိသဒ္ဒူပဒ ရ-ဓာတ်နောင် ကို-ပစ္စည်းသက်ပြီး ကို-ပစ္စည်းကိုချေ၍၊ မဟီရ-ဟု ပြီးသင့်လျက် ဝဏ္ဏဝိကာရနိရုတ္တိနည်း အရ တေသုဝုဒ္ဓိ သုတ်ကြီးဖြင့် ဟီ-၌ ဟ-ကို ယ-ပြု၊ ဣ-ကို ဥ-ပြု၍ လည်းကောင်း၊ ကွစိ ဓာတု စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ရ-၌ ဥ-ကို အ-ပြု၍လည်းကောင်း၊ မယူရ-ဟု ရှုပ်ပြီးသည်။

ကိတသဒ်ဟ ၆-မျိုး

၁။ တဗ္ဗ-စသော ကိစ္စပစ္စည်း၊

၂။ ဏ-စသော တေကာလိကပစ္စည်း၊

၃။ တ, တဝန္တု, တာဝီ-ဟူသော နိဋ္ဌပစ္စည်း၊

၄။ တဝေ, တုန-စသော နိပါတ်ပစ္စည်း၊

၅။ မာန, အန္တ-စသော ပစ္စည်း၊

၆။ ဥဏာဒိပစ္စည်း။

တဗ္ဗာဒီ, ဏာဒယော, နိဋ္ဌာ၊ တဝေ တုနာဒယော တထာ။

မာနန္တာဒိ, ဥဏာဒီတိ၊ ဆဒ္ဒါ ကိတသဒ်ဟော။ (ရူ)

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂) ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့

၁။ အာချာတ်ကျမ်းလာ ပစ္စည်းနှင့်တကွ ကရဓာတ်ကို ကာဟပြုသောသုတ်ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ဝဿ ဝါ ဝု-သုတ်ကို တိပဒ, စတုပ္ပဒ နှစ်နည်းကြဲ၍ အနက်ပေးပြီး၊ ဝတ္တမာနာတီတေ-ကို ဒွိပဒကြဲကာ ကာလေ ဝတ္တမာနာတီတေ ဏွာဒယော-သုတ်ကိုလည်း ကစ္စည်းဝုတ္တိနှင့် အညီ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ဟောတိသရေ ဟောဟေ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ "ကော နု တွ မသိ မာရိသ"၌ ကော-ကို နာမ်ရုပ်၊ ကြိယာဖြစ်သောပုဒ်ကို အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း စီရင်ပြီးလျှင်၊ ယင်းကြိယာပုဒ်၌ ဓာတ်ကို ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်, ပရသပုဒ်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်သမျှ အာချာတပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ယာဝဇီဝံ၊ မုနိသီဟော – တို့၏ သမာသ်အမည်များကို တိကျစွာပေး၍၊ ဩဒဂျံ – ကို ပဒ, ပစ္စယ၊ အမှိ–ကို ဓာတ်, ပစ္စည်း, ဝိဘတ်၊ သစ္စံ – ကို ဓာတု, ပစ္စယအားဖြင့် အသီးသီး ဝေဖန်ပြပါ။

၅။ သေသေသု စ သုတ်၌ သေသအပါဒါန်, သေသအရတို့ကို ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ ဖော်ပြ၍၊ အနုရှေး ပတိရှေးရှိသော ဂေ–ဓာတ်၏အယှဉ်၌ သမ္ပဒါန်ဖြစ်ပုံကို ပြယုဂ်ပုံစံထုတ်၍ ရှင်းပြပြီး၊ ကွစိသမာသန္တ ဂတာနမကာရန္တောသုတ်၌ ကာရသဒ္ဒါဆိုရခြင်း အကျိုးကိုလည်း ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၆။ ဇာတာဒီနမိမိယာ စ–သုတ်၌ပါသော အာဒိ–သဒ္ဒါ, စ – သဒ္ဒါတို့၏ အကျိုးတို့ကို ကစ္စည်း ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ဣစ္ဆတ္ထေသု သမာနကတ္တုကေသု တဝေ တုံ ဝါ – သုတ် ၌ "သမာနကတ္တုက" ဖြစ်ပုံကိုလည်း ပြယုဂ်ထုတ် ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၇။ ကွစိ ဒုတိယာဆဋ္ဌီနမတ္ထေ–သုတ်ဖြင့် အဘယ်သဒ္ဒါတို့၏ အယှဉ်၌သာ ဆဋ္ဌီအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ် တွဲစပ်ရမည့် နောက်ပုဒ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ "ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ" ဝယ် ဒေဝတာ–၌ တာပစ္စည်းသည် အဘယ်လိင်, အဘယ် အနက်၌, အဘယ်သုတ်ဖြင့် သက်ထားပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဂမိဿန္တော စ္ဆော ဝါ သဗ္ဗာသု–သုတ်လာ ဝါသဒ္ဒါ အစီအရင် ဝိဓိသုံးမျိုးတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဤသံဒုသူဟိ ခ– သုတ်ဖြင့်သက်သော ခ–ပစ္စည်း၏ အနက်ကို အထောက်သာဓကပြကာ ဖြေဆို၍၊ ဣယတမကိဧသာနမန္တဿရော ဒီယံ ကွစိ ဒိသဿဂုဏံ ဒေါရံ သဂ္ဓီ စ–သုတ်၌ "ဂုဏ"အရ အဘယ်ကို ယူရမည်နည်း? ရူပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။
(က) အင်္ဂါသိတသဒ်္ဂ (ခ) ဂုဏိတသဒ်္ဂ (ဂ) အသပဒဝိဂ္ဂဟ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (ကရဿ သပ္ပစ္စယဿ ကာဟော–သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ **ဝဿ, ဝါ, ဥ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ တိပဒကြံပြီး**

(တကာရေ- တပစ္စည်းကြောင့်) ဝဿ- ဝ-၏၊ (တစ်နည်း) ဝဿ-ဝ-၏ အ-၏၊ ဝါ- အချို့ ဥ-ဥ-ပြုသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။)

ဝဿ, ဝါ, ဝ, ဥ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ စတုပွဒကြံပြီး

(တကာရေ- တပစ္စည်းကြောင့်) ဝဿ- ဝ-၏၊ ဝါ- အချို့ ဥ-ဥ-ပြုသည်လည်း ကောင်း၊ ဝ-ဝ-လာသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။)

ဝတ္တမာနေ- ဝတ္တမာန်လည်းဖြစ်သော၊ အတီတေ- အတီတ်လည်းဖြစ်သော၊ ကာလေ- အခါကို၊ ဂမျမာနေ- သိအပ်သော၊ ဏာဒယော- ဏု- အစရှိသော ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဝါ- ဏု, ယု, မိ, တ-ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

၃။ ဟောတိ + သရော + ဇဟ + ဩဟ + ဇ။

နာမ်ရုပ်ကျဉ်း-

ကိ-တည်၊ သိ-သက်၊ ကိသ ကဝေ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် (တစ်နည်း) သေသေသု စ -သုတ်ဖြင့် ကိ-ကို က-ပြု၊ သော-သုတ်ဖြင့် သိ-ကို ဩ-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ကော-ပြီး၏။

အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း

အသ-တည်၊ အသ- ဘုဝိ-ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ ဝတ္တမာန် သိ-ဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ လောပဆွေတွဲ မကာရော-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းကိုချေ၊ သိမှိ စ-ဖြင့် ဓာတွန် သ-ကိုချေ၊ အသိ-ပြီး၏။

အာချာတပဒမာလာ

အတ္ထိ, သန္တိ, အသိ, အတ္ထ၊ အမှိ, အသ္မိ, အမှ, အသ္မ။

၄။ ယာဝဇီဝံ- နိပါတပုဗ္ဗကအဗျယီဘောသမာသ်။

မုနိသီဟော- ဥပမာနုတ္တရပဒကမ္မဓာရယ်သမာသ်။

သြဒဂျံ- ဥဒဂ္ဂပုဒ်၊ ဏျ- ပစ္စည်း။

အမှိ- အသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ မိ-ဝိဘတ်။

သစ္ခံ- သတ-ဓာတ်၊ တျ-ပစ္စည်း၊ (တစ်နည်း) ယ-ပစ္စည်း။

၅။ **သေသအပါဒါန်-** ဝ-ပစ္စည်း၊

သေသအရ- (ဝ-ပစ္စည်းမှ) ကြွင်းသော ဝိဘတ်ပစ္စည်း။

http://www.dhammadownload.com

သမ္မဒါန်ဖြစ်ပုံ

(က) ဘိက္ခူ ဇနံ ဓမ္မံ သာဝေတိ၊

(ခ) တဿ ဘိက္ခုနော ဇနော အနုဂိဏှာတိ၊ (ပတိဂိဏှာတိ)

ရှေ့ဝါကျရှိ သာဝေတိ ကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သော ဘိက္ခုသည် နောက်ဝါကျ၌ အနုရှေးပတိရှေးရှိသော ဂေ-ဓာတ်၏ ယှဉ်ရာဖြစ်သောကြောင့် တဿ ဘိက္ခုနော-ဟု သမ္မဒါန် ဖြစ်ရသည်။

ကာရသဒ္ဒါဆိုရကျိုး

ကာရသဒ္ဒါသည် ပစ္စက္ခဓမ္မာ၊ သုဂန္ဓိ စသည်တို့၌ သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံးသရကို အာ-ပြု, ဏ္ဍ-ပြုရခြင်းအကျိုး, ဗဟုနဒီကော စသည်၌ သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံးဝယ် က-ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၆။ အာဒိသဒ္ဒါသည် အန္တိမော, အန္တိယော, အန္တိကော စသည်တို့၌ နိယုတ္တ အဿတ္ထိ စသော အနက်တို့၌လည်း ဏ္ဍမ, ဏ္ဍယ, ဏ္ဍကပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

စသဒ္ဒါသည် ဇာတိကိယော စသည်တို့၌ နိယုတ္တအနက်၌ ကိယ-ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သမာနကတ္တုကဖြစ်ပုံ

သော ပုညာနိ ကာတဝေ(ကာတုံ) ဏ္ဍစ္ဆတိ-၌ ကာတဝေ (ကာတုံ)ကြိယာ၏ ကတ္တားသည်လည်း **သော**-ပင် ဖြစ်သည်၊ ဏ္ဍစ္ဆတိ ကြိယာ၏ ကတ္တားသည်လည်း **သော**- ပင်ဖြစ်သည်၊ ဤသို့ ကြိယာနှစ်ခု ကတ္တားတူသည်ကို သမာနကတ္တုက-ဟု ဆိုသည်။

၇။ အန္တရာ, အဘိတော, ပရိတော, ပတိ, ပတိဘာတိ-စသော သဒ္ဒါတို့နှင့်ယှဉ်ရာ၌သာ ဆဋ္ဌီ အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် သက်ရသည်။

တွဲစပ်ရမည် နောက်ပုဒ်

တတိယာ တပ္ပုရိသ်သမာသ်သည်-

ကိတပစ္စယန္တပုဒ်၊ ပုဗ္ဗ, သဒိသ, သမပုဒ်၊ ဥနအနက်ရှိသောပုဒ်၊ ကလဟ, နိပုဏ, မိဿက, သခိလ-စသော ပုဒ်တို့တွင် တွဲစပ်ရမည်။

၈။ ဂါမဇနပဒ္ဓ သဟာယာဒီဟိ တာ-သုတ်၌ တာဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ဏ္ဍတ္ထိလိင် သကတ်အနက်၌ တာ-ပစ္စည်း သက်ထားသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဓိ ၃-မျိုး

ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာဝါသဒ္ဒါသည်-
မာန, အန္တပစ္စည်းတို့ကြောင့် ကတ္တားအနက်၌ အမြဲ စ္ဆ-ပြုခြင်းတည်းဟူသော နိစ္စဝိဓိ၊
ကြွင်းသော ဝိဘတ်, ပစ္စည်းတို့ကြောင့် ရံခါ စ္ဆ-ပြုခြင်းတည်းဟူသော အနိစ္စဝိဓိ၊
ပရောက္ခာဝိဘတ်ကြောင့် လုံးဝ စ္ဆ-မပြုရခြင်းဟူသော အသန္တဝိဓိ-တို့ကို ပြသည်။

၉။ ဘာဝကမ္မေသု ကိစ္စကတ္တုတ္တာ-သုတ်ကိုထောက်၍ ဘော, ကံ အနက်ဖြစ်သည်။

ဂုဏအရ

ဥပမာန ဥပပဒအဖြစ်ဖြင့် ဒိသမာတ်၏ ဂုဏ်ဝိသေသန ဖြစ်ကြကုန်သော ဏ္ဍမ, ယ, တ, အမ္မ, ကိ, ဧတ, သမာန-ဟူသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်များကို ယူရမည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ကိတ်ကျမ်းလာ တုံ, တုန, တဗ္ဗ-ပစ္စည်းတို့ကြောင့် ကရ-ဓာတ်၏ ဓာတွန် ရ-ကို တ-ပြုစီရင်သော သုတ်နှင့် ဥဏာဒိကျမ်းလာ ဏ-အနုဗန်ပစ္စည်းကြောင့် ဓာတွန် စ, ဇ-အက္ခရာတို့ကို က, ဂ-ပြုစီရင်သော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိမျှ ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါ (က) (ခ) (ဂ)ဝါကျတို့ကို တဿီလအနက်၊ တဒ္ဓမ္မအနက်၊ တဿာဓုကာရီ အနက်သုံးမျိုး ပေါ်လွင်အောင် အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ဘယဒဿာဝီ၊ (ခ) ဘဝပါရဂူ၊ (ဂ) အာယာတုကော။

၃။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ကိတ္တယိဿာမိ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ စတ္တာရိ+ ဌာနာနိ-ကို ပုဒ်စပ်ပြပြီးလျှင်၊ ဥဘိန္နံ-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြကာ၊ ရာဇသဒ္ဒါကိုလည်း တတိယာ, စတုတ္ထီ, ပဉ္စမီဝိဘတ်တို့ဖြင့် ပုလ္လိင် ဧကဝုစ် ရုပ်စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကွစိ သမာသန္တဂတာနမကာရန္တော-သုတ်၌ အ-သရကို အ-ထပ်ပြုခြင်းသည် အဘယ်

http://www.dhammadownload.com

အကျိုးရှိပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ သဟာဒိယောဂေ စ- သုတ်၌ပါသော အာဒိသဒ္ဒါ၏ **အရကို** လည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၅။ တဋ္ဌကံ သမုဒ္ဒမိဝ အတ္တာနမာစရတိ သမုဒ္ဒါယတိ- ၌ ဥပမာနပုဒ်, ဥပမေယျပုဒ်, ဥပမာန ဇောတကပုဒ်တို့ကို အများသဘောကျ နားလည်အောင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ရှင်းလင်းခဲ့ပါ။

၆။ နာမ်ဝိဘတ်နှင့် အာချာတ်ဝိဘတ်တို့ သက်ရာဌာနများကို သုတ်ထောက်ပြ၍ ဖြေဆိုပြီး လျှင်၊ အာပုဗ္ဗ ဂမုဓာတ် တုကပစ္စည်းကို အခြေပြု၍ ဆိုင်ရာသဒ္ဒါစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ရုပ်တစ်ခုပြီးအောင် စီရင်ပြပါ။

၇။ ကောသလဿ ရညော ပုတ္တော- ၌ ရညောနှင့် ပုတ္တောသည် အချင်းချင်း ငဲ့ခြင်းရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ရာဇပုတ္တောဟု သမာသ် မဖြစ်ပါသနည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကွတ္တုံ အစ ထံ- အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့ကို နာမ်ငဲ့ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရှုပသိဒ္ဓိအဖွင့်ကို ကိုး ကား၍ တင်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ဘူဝါဒယော မာတဝေါ- သုတ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ နည်းစုံအောင် အနက်ပေးပြီးလျှင်၊ ပုရိသော သာဓု ဘဝတိ- ဟူသော ပြယုဂ်ဝယ် ပုရိသောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၌ ကတ္တရိ စ သုတ်ဖြင့် တတိယာဝိဘတ် မသက်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပဌမာဝိဘတ် သက်ရပါသနည်း အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းလင်းပါ။

၉။ တဿီလာဒီသု ကီတ္တာဝီ စ- သုတ်ဝယ် တဿီလာဒီသု- ၌ (က) သီလ၊ (ခ) အာဒိ အရတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ သဗ္ဗတ္ထ ဂေ ဂီ- သုတ်၌ သဗ္ဗတ္ထ အရကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ပုံစံထုတ်၍ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။
(က) ဥပမာတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) သတ္တမီဝိဘတ်၊ (ဂ) ကိတ်နာမ်။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (တုံ တုန တမ္မေသု ဝါ၊ သ စဏံ ကဂါ ဏာနမန္တေ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ဘယဒဿာဝီ- အလေ့အားဖြင့် ဘေးကို ရှုလေ့ရှိသူ၊ ဝါ- သဘောအားဖြင့် ဘေးကို ရှုလေ့ရှိသူ၊ ဝါ- ဘေးကို ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသူ။

(ခ) ဘဝပါရဂူ- ဘဝတည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ အလေ့အားဖြင့် ရောက်သူ၊ ဝါ- ဘဝတည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ သဘောအားဖြင့် ရောက်သူ၊ ဝါ- ဘဝတည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ခြင်း၌ ကောင်းစွာ ပြုသူ။

(ဂ) အာယာတုကော- အလေ့အားဖြင့် ကောင်းစွာ သတ်သူ၊ ဝါ- သဘောအားဖြင့် ကောင်းစွာ သတ်သူ၊ ဝါ- သတ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာ ပြုသူ။

၃။ ပ + ဝဇ္ဇ၊
စတ္တာရိဌာနာနိ။

နာမ်ရုပ်ကျဉ်း

ဒွိ-တည်၊ နံ-သက်၊ ယောသု ဒွိန္နံ ဒွေ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဒွိ-ကို ဥဘ-ပြု၊ ဥဘာဒိတော နမိန္နံ-ဖြင့် နံ-ကို ဏ္ဍန္နံ-ပြု၊ ခွင်း၊ ခေျ၊ ကပ်၊ ဥဘိန္နံ-ပြီး၏။ (ကစွည်း) (တစ်နည်း) ဥဘ-တည်၊ နံ-သက်၊ ဥဘာဒိတော နမိန္နံ-ဖြင့် နံ-ကို ဏ္ဍန္နံ-ပြု၊ ခွင်း၊ ခေျ၊ ကပ်၊ ဥဘိန္နံ-ပြီး၏။ (ရူ)
တတိယာ- ရညော, ရာဇေန, ရာဇိနာ၊
စတုတ္ထီ- ရညော, ရာဇိနော၊
ပဉ္စမီ- ရညာ။

၄။ ရာဇာဒိဂုဏ်းကို ပျက်စေခြင်း အကျိုးရှိ၏။
အာဒိအရ- သဒ္ဒိ, သမံ, နာနာ, ဝိနာ, အလံ, ကိ-စသည်ကို ယူရမည်။

၅။ သမုဒ္ဒံ- သည် နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဥပမာနမည်၏၊
တဋ္ဌာကံ- သည် နှိုင်းယှဉ်အပ်သောကြောင့် ဥပမေယျမည်၏၊
ဏ္ဍဝ- သည် ဥပမာကို ထွန်းပြသောကြောင့် ဥပမာဇောတကမည်၏။

၆။ တတော စ ဝိဘတ္တိယော- သုတ်ကိုထောက်၍ နာမ်ဝိဘတ်သည် လိင်နောင် သက်ရသည်၊ ဓာတုလင်္ဂဝိဘတ်သည် ဓာတ်နောင်သက်ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

ရုပ်တွက်

အာပုဗ္ဗ ဂမု-ဓာတ်တည်၊ ဂမု- ဂတိမှိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် ဥ-ကိုချေ၊ အာဂမာ တုကော-ဖြင့် တုက-ပစ္စည်းသက်၊ ဂမဒနဟနာဒီနံ တုံ တဗ္ဗာဒီသု န-ဖြင့် ဓာတွန် မ်-ကို န်-ပြု၊ န်- တ-သို့ကပ်၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ ဩ-ပြု၊ အာဂန္တွကော-ပြီး၏။

၇။ ရညောသည် သမာသ်စပ်ရမည့် ပုတ္တောဟူသော ပုဒ်မှ တပါးသော ကောသလဿကို ငဲ့နေသောကြောင့် ရာဇပုတ္တော-ဟု သမာသ် မဖြစ်။
နာမ်ငဲ့ရကြောင်း- အဗျယတဒ္ဓိတ်ဖြစ်သောကြောင့် နာမ်ငဲ့ရသည်။

၈။ ဘူဝါဒယော-ဘူ+ အာဒယော- ဘူအစရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဘူဝါဒယော- ဘူ+ ဝါ+ အာဒယော- ဘူဓာတ်, ဝါဓာတ်လျှင် အတူရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်၊ ဓာတဝေါ- ဓာတ်မည်ကုန်၏။

ပထမာဝိဘတ် သက်ရကြောင်း

ဘဝတိ-ဟူသော အာချာတ်သည် ကတ္တားကို ဟောပြီးဖြစ်၍ ဝိဘတ်က ကတ္တားကို ဟောစရာမလိုတော့သောကြောင့် တတိယာဝိဘတ် မသက်ဘဲ လိင်အနက်ကို ထွန်းပြဖို့ရာ ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရသည်။

၉။ (က) ပင်ကိုသဘော၊
(ခ) တဒ္ဓမ္မ, တဿာခုကာရီ။
သဗ္ဗတ္ထ အရ- အလုံးစုံသော တ-ပစ္စည်း, တိ-ပစ္စည်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂) ရက်၊ (၉-၄-၂၀၁၂) အင်္ဂါနေ့

၁။ ကာရကကျမ်းလာ "ဟေတုကတ္တား" အမည်နှင့်မှည့်သောသုတ်နှင့် ဥဏာဒိကျမ်းလာ "စီ" အစရှိသော ဓာတ်နောင် "ဏျဝရ" ပစ္စည်း သက်သောသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အောက်ပါတို့ကို ကစ္စည်းကျမ်းနှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။
(က) ယေနဂ်ဝိကာရော၊ (ခ) အမိတဗလပရက္ကမပတ္တော၊
(ဂ) ပါပတရော၊ (ဃ) အာဏတျာသိဒ္ဓေ နတ္တကာလေ ပဌမီ။

၃။ "ဟောတိသရေ ဟောဟေ"ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ "သုဂတော"ကို သန္ဓိရုပ်, ကိတ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်၍၊ "သောမော"ကို တဒ္ဓိတ်, ကိတ်, ဥဏာဒိဝိဂ္ဂဟပြုပြီး၊ "ခီဏော၊ ဇာတိ" ပုဒ်တို့ကို ဓာတု + ပစ္စယ ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ "သွာသွိုံနံ ဝါ" သုတ်၏ ကာရီ, ကာရိယ, နိမိတ္တ တို့ကို အစဉ်တကျ တွဲစပ်ပြ၍၊ "ယေန ဝါ ဒဿနံ" သုတ်၏ အပါဒါန်ဖြစ်သင့်သော ပုဒ်ကိုလည်း သုတ်အရ, ဥဒါဟရဏ်အရ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၅။ "အမိတယနသရီရော"၌ ငုတ်နေသော သမာသ်များကို အမည်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ "ကဒ်" ပြုသော "ကု"နှင့် "ကာ"ပြုသော "ကု"တို့၏ ထူးခြားချက်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ "အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီဟိ" သုတ်အရ အညပဒတ္ထ၌ ဗဟုဗ္ဗီဟိဖြစ်ခဲ့ရာ အဘယ်အရာများသည် (က) အညပဒ၊ (ခ) အညပဒတ္ထ၊ (ဂ) သမာသ၊ (ဃ) သမာသပဒတ္ထ ဖြစ်ပါသနည်း? ထိုသုတ်လာ ပြယုဂ်တစ်ခု ထုတ်၍ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၇။ "ကိ"သဒ္ဒါနောင် "တွာဒိ" ပစ္စည်းသက်၍ ပြီးနိဂ်သော ရုပ်စုတို့ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ "ဝိသေသနေ စ" သုတ်၌ "ဝိသေသန"၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် "ဝိသေသန" အရတို့ကို ရှုပသိဒ္ဓိကျမ်းလာ အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ "ဇိဂီသတိ" ပုံစံ၌ ဓာတ်မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဒွေဘော်ဆင့်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ "အန္တသိဝက္ကာကာရောဝါ" သုတ်၌ပါသော "ဝါ" သဒ္ဒါ၏အနက်ဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၉။ "ပုရေ ဒဒါ စ ဏ္ဍံ" သုတ်ဖြင့် "ဏ္ဍံ"ပြုရမည့် စည်းကမ်းချက်နှင့် "အ" ပစ္စည်း၏ သက်ရာကာလတို့ကို အကြောင်းပြဖြေဆို၍၊ "ရဟာဒိတော ဏာ" သုတ်ဖြင့် "န"ကို "ဏာ" ပြုရာ၌ မည်သည့် "န" အမျိုးအစား ဖြစ်သင့်သည်ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ "ဘာဝဝါစကတဒ္ဒိတ်"နှင့် "ဝိဂွဟ, အသပဒဝိဂွဟ"တို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ အတိုင်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (ယော ကာရေတိ သဟေတု၊ စျာဒီဟိ ဣဝရော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) ယေန- အကြောင်အနာရှိသော အစိတ်ဖြင့်၊ အင်္ဂဝိကာရော- အပေါင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ လက္ခီယတေ- မှတ်သားအပ်၏။ တတ္ထ- ထိုအဆိပ်၌၊ တတိယာ-တတိယာဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

(ခ) အမိတဗလပရက္ကမပတ္တော- ရအပ်, ရောက်အပ်ကုန်သော မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော အား, လုံ့လတို့ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဂ) ပါပတရော- အထူးသဖြင့် ယုတ်မာသူ။

(ဃ) အနုတ္တကာလေ- အနီးဌဆိုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌၊ ဝါ- အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဟု တိုက်ရိုက်မဆိုအပ်သော ကာလသာမန်၌၊ အာဏတျာသိဒ္ဓေ- စေခိုင်းခြင်း, တောင့်တခြင်းအနက်၌၊ ပဌမီ- ပဌမီဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၃။ **ပုဒ်ဖြတ်-** (ရှမ်းတောင် ၃-၍)

သန္ဓိရုပ်- သုဂဒေါ-တည်၊ တော ဒဿ-ဟူသော သုတ္တဝိဘာဂဖြင့် (တစ်နည်း) ယဝမဒန-စသော သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဒ-ကို တ-ပြု၊ သုဂတော-ပြီး၏။

ကိတ်ရုပ်

သုရေရှိသော ဂမု-တည်၊ ဂမု- ဂတိမှိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် ဥ-ကိုချေ၊ ဗုဓဂမာဒိတ္ထေ ကတ္တရိ-ဖြင့် တ-ပစ္စည်းသက်၊ (သု + ဂမ်+ တ) ဂမဓနဟနာဒီန မန္တော-ဖြင့် ဓာတွန် မ-ကိုချေ၊ နာမ်ခဲ့၊ သိ-သက်၊ သြ-ပြု၊ သုဂတော-ပြီး၏။

သောမော အဿ ဒေဝတာ သောမော၊ (တဒ္ဓိတ်)

သဝတီတိ သောမော၊ (ကိတ်)

ရံသယော အဘိဿဝေတီတိ သောမော၊ (ဥဏာဒိ)

ခီဏော (ခီဏာ)- ခီ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။

ဇာတိ- ဇန-ဓာတ်၊ တိ-ပစ္စည်း။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **ကာရီ** **ကာရိယ** **နိမိတ်**

သွာ အာ အ

သွိ ဧ အ

အပါဒါန်ဖြစ်သင့်သော ပုဒ်

ဥပဇ္ဇာယာ အန္တရဓာယတိ သိသော-၌ ဥပဇ္ဇာယ်ဆရာ၏ မမြင်ခြင်းကို ပုန်းကွယ်သူ တပည့်က အလိုရှိသည်၊ တပည့်အလိုရှိသည့် ပုန်းကွယ်ရာ ဥပဇ္ဇာယပုဒ်သည် အပါဒါန်ဖြစ်သင့်သည်။

၅။ နမိတံ အမိတံ၊ (ကမ္မဓာရယမိဿကတပ္ပုရိသ်သမာသ်)

ဃနံ ဧဝ သရီရံ ဃနသရီရံ၊ (ကမ္မဓာရယ်သမာသ်)

ထူးခြားချက်

ကဒ်-ပြုသော ကု-သည် အနက်သတ်မှတ်ချက် မရှိ၊

ကာ-ပြုသော ကု-သည် အပွအနက် သို့မဟုတ် ကုစ္ဆိတအနက်ဟု အနက်သတ်မှတ်ချက်ရှိသည်။ (ကဒ် ကုဿ၊ ကာပွတ္ထေသု စ)

(တစ်နည်း) ကဒ်-ပြုသော ကု-သည် ကုစ္ဆိတအနက်သာရှိသည်။

ကာ-ပြုသော ကု-သည် အပွအနက် သို့မဟုတ် ကုစ္ဆိတအနက်ရှိသည်။

၆။ အာဂတာ သမဏာ ကွှမံ သံဃာရာမံ သောယံ အာဂတသမဏော၊ သံဃာရာမော-၌

(က) ကွှမံ-သည် သမာသ်ပုဒ်မှ အခြားပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် အညပဒမည်သည်။

(ခ) သံဃာရာမံ-သည် အညပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်သောကြောင့် အညပဒတ္ထမည်သည်။

(ဂ) အာဂတသမဏော-သည် သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် သမာသပဒ။

(ဃ) လာသော ရဟန်းများသည် သမာသ်ပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်သောကြောင့် သမာသပဒတ္ထ။

၇။ တော- ကုတော၊

တြ- ကုတြ၊

ထ- ကုတ္ထ, ကတ္ထ၊

ဝ- ကွ၊

ဟိ- ကုဟိ၊

ဟံ- ကုဟံ, ကဟံ၊

ဟိဥနံ- ကုဟိဥနံ၊

http://www.dhammadownload.com

ဒါ- ကဒါ။

ဒါစနံ- ကုဒါစနံ၊

အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဝိသေသနမည်သည်။

ဝိသေသန အရ- ဂေါတ္တ, နာမ, ဇာတိ, သိပ္ပ, ဝယ, ဂုဏ-ကို့ ဖြစ်သည်။

ဆောင်- *အနှယ်, နာမ်, ဇာတ်၊ အတာတ်, အရွယ်၊ ဂုဏ် ခြောက်သွယ်၊*
မှတ်ဖွယ် ဝိသေသန။ (သဒ္ဒါလင်္ကာဆောင်)

၈။ ဌာနူပစာရအားဖြင့် ဓာတ်၏ အာဒေသကိုလည်း ဓာတ်ဟု ခေါ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဒွေဘော်ဆင့်နိုင်သည်။

ဝါသဒ္ဒါ အဓိပ္ပါယ်

ဝဝတ္ထိတ ဝါသဒ္ဒါဖြင့် ခ, ဆ, သ-ပစ္စည်းနောင်းရာဌ် ဂုပ-၏ ဥ-နှင့်တကွ အ-ဝဏ်ကို ဣ-ပြုရခြင်း၊ ဝါ-၏ အာ-ကို ဤ-ပြုရခြင်း၊ ပရောက္ခာဝိဘတ်နောင်းရာဌ် ဘူ-၏ ဦ-ကို အ-ပြုရခြင်း၊ အခြားသော အဗ္ဘာသသရကို ဣဝဏ်နှင့် အ-မပြုရခြင်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်။

၉။ တဒနုပရောဓေန-ဟူ၍ ပရိဘာသာလာသောကြောင့် ပုရ-၏ အဆုံး အ-ကိုသာ ဣံ-ပြုရသည်။

ပုရ-ဟူသော အနီးပုဒ်အနက် အထူးပြုခြင်းကြောင့် ဤ အ-ပစ္စည်းသည် အတိတ်ကာလဌ်သာ သက်သည်။

နံ အမျိုးစား

အခြား နံ-အက္ခရာ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် အညထာနုပပတ္တိ အစွမ်းဖြင့် အန, အနီယ စသည်တို့၏ နံ-ကိုသာ ဏ-ပြုရသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၂၈- ၃-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ စွမ်းအင်ကြီးမား သုတ်ကြီးများစာရင်းတွင် ပါဝင်သော "ကွစိ ဓာတုဝိဘတ္တိပစ္စယာနံ ဒီဃ

http://www.dhammadownload.com

ဝိပရီတာဒေသလောပါဂမာ စ" သုတ်မှ ကွစိ-သဒ္ဒါအလိုက်ခံရသော သုတ်တို့တွင် နောက်ဆုံးသုတ်၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ပါဠိတို့ကို ကုန်စင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ပသယ္ဟ ပဝတ္တိတုံ သီလံ ယဿ ရညော သော ဟောတိ ရာဇာ ပသယ္ဟပဝတ္တာ။
(ခ) ဝါလာနိ ဒဓာတိ တသ္မိန္တိ ဝါလဓိ။ (ဂ) ဝဿ ဝါ ဝု။ (ဃ) ဝစ ဝါ ဝု။

၃။ (က) သုနသုနသောဏာ ဝါနုဝါနူနနခုနာနာ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) နမကရာနံ+ အန္တာနံ+ ဏ္ဍယုတ္တတမှိ၊ ဝုဒ္ဓိ+ အာဒိသရဿ ဝါ + အသံယောဂန္တဿ သဏော စ-တို့ကို ပုဒ်စပ်ပြီး၊ (ဂ) ပုရက္ခတော-ကို ကိတ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြကာ (ဃ) သု-ဓာတ်ကို ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မရုပ် ပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အာဓာရ လေးမျိုးကို ဥဒါဟရဏ်တစ်ခုစီနှင့် တကွ ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ၊ (ခ) ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ အသီးသီးပြခဲ့ပါ။
(က) ဏ္ဍာသရကတံ၊ (ခ) ဓူမာယိတတ္တံ။

၅။ မနသာ-ပြယုဂ်၌ သာ-အပြုနောင်းသော်လည်း အဘယ်ကြောင့် သံသာသွေက ဝစနေသု စ-သုတ်ဖြင့် သ-မလာရခြင်းအကြောင်းကို ရှင်းပြ၍၊ ဘဝန္တ-သဒ္ဒါ၏ ကာရိယ တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သမာသ်ကျမ်းလာ ကု-နိပါတ်ပုဒ်တို့၏ အနက်ထူးခြားပုံကို သုတ်ထောက် ဖြေဆို၍၊ ဓာတ် ပစ္စည်းချင်းတူပါလျက်နှင့် ကတ္တဲ့/ ကာတုံ-ဟု ရုပ်ပြီးပုံခြင်း မတူကွဲပြားရသည်မှာ အဘယ် သုတ်တို့၏ လက်ချက်ဖြစ်သည်ကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၇။ ကမ္မုနာ ဝဿလော ဟောတိ-ဝယ် "ကမ္မုနာ"၌ (က) မည်သည့်သုတ်ဖြင့်၊ (ခ) မည်သည့် အနက်၌၊ (ဂ) မည်သည့် ဝိဘတ်သက်ထားပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဒေဝဒတ္တဿ ကဏ္ဌာ ဒန္တာ-၌ သမာသ်မဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၈။ စန္ဒဒေဝိ/ စန္ဒာဒေဝီ ပါဠိနှစ်မျိုးတွင် မည်သည့်ပါဠို မှန်ကန်သည်ကို ရှု-ဆရာအလိုကျ သဒ္ဒနယ ဆုံးဖြတ်ပြ၍၊ ဏျတ္တတာ ဘာဝေ တု-သုတ်၌ "ဏျတ္တတာ"ဟူသော ယောဂ ဝိဘာဂ၏ အကျိုးကိုလည်း ပုံစံနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ကရဿ ကာသတ္တ မဇ္ဈတနိမိ-သုတ်၌ (က) ကရဿ ကာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂ၊ (ခ) ကာသတ္တံ-ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသတို့ဖြင့် ရနိုင်သောအကျိုးတို့ကို ဖြေဆို၍၊ "ရမဏီယော ဝိဟာရော" စကားရပ်၌ "ရမနီယော"ဟု ရှိလျှင် သင့်/ မသင့် သဒ္ဒယုတ္တိပြ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ "ကတ္တာဗ္ဗံ ကမ္မံ ဘဝတာ"ကို ပေသ, အတိသဂ္ဂ, ပတ္တကာလအနက်များ ပေါ်လွင်အောင် ယောဇနာပါ။

၁၀။ ဂုဏ်တသခ်္ခ်ာ ပုဒ်စစ်အလိုက္ခ ဖြေဆို၍၊ (က) ပုရိသေန သြဒနသ ပစ္စတေ-၌ ပစ-သဒ္ဒါ၏ ဓာတ်အမည်ရပုံ၊ (ခ) ဗုဇ္ဈတိတိ ဗုဒ္ဓေါ-၌ ရနိုင်သော ဝိဂ္ဂဟအမည်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၁၇။ ဧရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (ဓာတုဿန္တေ လောပေါ နေကသရဿ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) ပသယှ- လွှမ်းမိုး၍၊ ပဝတ္တိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ- ဆိုခြင်းငှါ၊ ယဿ ရညော- အကြင်မင်း၏၊ သီလံ- အလေ့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ ကုတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ ပသယှပဝတ္တာ- ပသယှပဝတ္တာမည်၏။

(ခ) တသ္မိ- ထိုအမြီးတံ၌၊ ဝါလာနိ- အမြီးဆံတို့ကို၊ ဒဓာတိ- ဆောင်တတ်၏၊ ကုတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဝါလဓိ- ဝါလဓိမည်၏။ (အမြီးတံ)

(ဂ) (ရှမ်းတောင် ၂-ရှ)

(ဃ) (မန္တလေး ၂၊ (က) ရှ)

၃။ (က) သုနဿ+ ဥနဿ+ သြဏ+ ဝါန+ ဥဝါန+ ဥိန+ ဥနခ+ ဥန+ အာ+ အာနာ။

(ခ) နမကရာနမန္တာနံ နိယုတ္တတမှိ၊ ဝုဒ္ဓါဒိသရဿ ဝါ သံယောဂန္တဿ သဏော စ။

(ဂ) ပုရဿဒ္ဓူပဟ ကရ-တည်၊ ကရ-ကရဏော၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ ဘာဝကမ္မေသု တ-ဖြင့် တ-ပစ္စည်းသက်၊ ပုရသမုပ-စသော သုတ်ဖြင့် ကရ-ကို ခ-ပြု၊ (ပုရ+ ခ+ တ) ခ-၏ အသဒိသဒ္ဒေဘော် က-လာ၊ နာမ်ငှဲ့၊ သိ-သက်၊ သြ-ပြု၊ ပုရက္ခတော-ပြီး၏။

(ဃ) သူယတော၊ သုယန္တေ, သူယရော။ သူယသော၊ သူယဒ္ဓေ။ သူယော၊ သူယာမှော။

http://www.dhammadownload.com

သူယတိ၊ သုယန္တိ, သူယရေ။ သူယသိ၊ သူယထ။ သူယာမိ, သူယေ၊ သူယာမ။
သုယျတေ, သုယျန္တေ, သုယျသေ, သုယျဝ္ဟေ၊ သုယျေ, သုယျာမ္ဟေ။
သုယျတိ, သုယျန္တိ, သုယျသိ, သုယျထ၊ သုယျာမိ, သုယျေ, သုယျာမ။

၄။ ဗျာပိကာဓရ- ဇလေသု ခီရံ တိဋ္ဌတိ၊
သြပသိလေသိကာဓရ- ပရိယကေ် ရာဇာ သေတိ၊
ဝေသယိကာဓရ- ဘူမိသု မနုဿာ စရန္တိ၊
သာမိပိကာဓရ- ဝနေ ဟတ္ထိနော စရန္တိ။

(က) ဣဿရေန ကတံ ဣဿရကတံ။
(ခ) ဓူမော ဝိယ ဒိဿတိ အဒုံ ဝနံ တဒိဒံ ဓူမာယိတတ္တံ။

၅။ မနသာ-၌ သာ-သည် သာ အပြုံ မဟုတ်၊ အာ-ပြု၍ သ-လာထားသော အရာသာ ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် သံသာသွေက ဝစနေသု စ-သုတ်ဖြင့် သ-မလာရပါ။
ကာရိယ- ဘော, ဘောန္တ, ဘန္တေ, ဘောန္တော, ဘဒ္ဒေ, ဘောတာ, ဘောတော, ဘဒ္ဒန္တ။

၆။ ကုစ္ဆိတအနက်- ကဒ် ကုဿ၊
အပဿအနက်- ကာပွတ္ထေသု စ၊
ကတ္တုံ- တုံ တုန တဗ္ဗေသု ဝါ-သုတ်ဖြင့် မာတွန် ရ-ကို တ-ပြု။
ကာတုံ- တဝေတုနာဒီသု ကာ- သုတ်ဖြင့် ကရ-ကို ကာ-ပြု။

၇။ (က) ဟေတွတ္ထေ စ-သုတ်ဖြင့်၊
(ခ) ဟိတ်အနက်၌၊
(ဂ) တတိယာဇကဝုစ် နာ-ဝိဘတ် သက်ထားသည်။

သမာသ် မဖြစ်ကြောင်း

ကဏ္ဍာ-သည် သမာသ်စပ်ရမည့် ဒန္တာ-ပုဒ်မှ အခြားသော ဒေဝဒတ္တသ-ပုဒ်ကို ငဲ့နေသောကြောင့် သမာသ် မဖြစ်ပါ။

၈။ သညာသဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့် ရေပူဒ်ကို ပုလ္လိင် မငဲ့ရ၊ ထို့ကြောင့် စန္ဒာဒေဝီပါဠိသာ မှန်သည်။

ယောဂဝိဘာဂအကျိုး

ဏျတ္တာတာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂသည် ဝီရာနံ ကမ္မံ ဝီရိယံ၊ ကရဏာယေဝ

http://www.dhammadownload.com

ကာရည် စသည်တို့၌ ကမ္မအနက်, သကတ်အနက်တို့၌လည်း ကျ- ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၉။ (က) ကရဿ ကာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် အဇ္ဈတ္တနိဝိဘတ် မနောင်းရာ၌လည်း ကရ-ကို ကာ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်၊

(ခ) ကာသတ္တံ-ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသဖြင့် ဟောသိ, အဒါသိ-စသော အခြားသော အရာတို့၌လည်း သ-လာရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သင့် / မသင့်

ရဟာဒိတော ကာ- သုတ်အရ ရ-နောင် ကာ-ပြန်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရမနီယော မသင့်ပါ။

အနက်များ

ဘဝတာ- အရှင်သည်၊ ကမ်ခံ- အမှုကို၊ ကတ္တုမ်ခံ- ပြုရမည်၊ (ပေသ) ဝါ-ပြုလိုလျှင် ပြုလော၊ (အတိသဂ္ဂ) ဝါ- ပြုချိန်တန်ပြီ။ (ပတ္တကာလ)

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွှေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြိုးဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၂)ရက်၊ (၂၀- ၆- ၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အောက်ပါ အစီအရင်ကို ပြုသောသုတ်တို့ကို ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) သမာသ်ကျမ်းလာ ရဿဝိဓိသုတ်၊

(ခ) ကိတ်ကျမ်းလာ ယကာရာဂမဝိဓိသုတ်။

၂။ "တိယေ ဒုတာပိ စ"သုတ်၌ စသဒ္ဒါ၏ အကျိုးပြ ပါဠိကို ကုန်စင်အောင် အနက်ရေး၍၊ အာချာတ်ကျမ်းလာ အသမာတ်၏ ရေ့အ-ကိုသာ ချေသော သုတ်၊ နောက် သ-ကိုသာ ချေသော သုတ်တို့ကိုလည်း သုတ်နက်မျှ ရေးပါ။

၃။ "မာတုလာဒီနမာနတ္တာမီကာရေ"သုတ်၌ အာဒိဝန်အရကို အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြ၍၊ ပသဝေါ-ကို သုတ်ရင်းတို့ဖြင့်သာ တွက်ရသောနည်းအရ နာမ်ရုပ်ကျဉ်း စီရင်ပြီးလျှင်၊ တော-စသောပစ္စည်းများကို ဝိဘတ်အမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ "သုဝဏ္ဏ ဝိယ တံ မညေ"ပုံစံ၌ သမ္မဒါန်အမည် မရနိုင်ပုံကို ရှင်းပြ၍၊ "ကဒလိသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ"၌ ကဒလိသု-ဝယ် အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်ကာရက အမည် မှည့်ရသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ကမ္မဓာရည်း, ဒိဂုသမာသ်တို့၏ အမည်ထူးကို သာဓကဖြင့် ထုတ်ပြ၍၊ "ကာလဝဏ္ဏ၊ ကာပုရိသာ"တို့ကို ကာနှစ်ခု၏ ထူးခြားဟန် ပေါ်လွင်အောင် ဝိဂြိုဟ်ပြုပြီးလျှင်၊ အဘယ့်ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ပြုရသည်ကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

၆။ "တမဓိတေ"စသော သုတ်ကို ဝိဘတ္တန္တအားလျော်စွာ ပုဒ်ခွဲဝေပြ၍၊ တန္ဒိတ်ပစ္စည်းတို့၌ ဏအနုဗန် ထည့်ရခြင်းအကျိုးကို သုတ်ထောက်ပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ "သကနာမေဟိ" သုတ်၌ သကနာမအရတို့တွင် နောက်ဆုံး သုံးခုကိုသာ ထုတ်ပြပါ။

၇။ အာချာတ်ကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော အရာတို့တွင် (က) ရေ၊ (ခ) ငါးနှင့်တူသော၊ အရာများကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြ၍၊ ဉာဿ ဏဖံနာ"သုတ်၌ ဏ, ဖံ, နာပြုပုံ သတ်မှတ်ချက်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးခဲ့ပါ။

၈။ "ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ"သုတ်ဖြင့် ဒီဃပြုရခြင်းအကျိုးကို ရေး၍၊ ကိတ်ကျမ်းလာ ပြယုဂ်တို့၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော အရာတို့ကို သာဓကနှင့်တကွ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ကိစ္စပစ္စယန္တပုဒ်တို့၏ လိင်ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၉။ သခေါ်၊ ယိဒ္ဓော၊ ခေမော-တို့ကို ဓာတု+ ပစ္စယ ခွဲဝေပြ၍၊ "ဂဟသဟု ပဓသေ ဝါ"သုတ်၌ ဥပဓာအရကိုလည်း အထောက်ဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ ရေးခဲ့ပါ။
(က) ဇကသေသတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဇကန္တဓာတ်။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါဘာသာ

၁။ (က) သရော ရသော နပုံသကော၊
(ခ) ဒဓန္တတော ယော ကွစိ။ (သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ)

http://www.dhammadownload.com

၂။ စဂ္ဂဟဏေန- ဖြင့်၊ ဒွိက္ကတိ- ဒွိဟူသော၊ ဇတသ- ၏၊ ဒိကာရော- ဒိ-ပြုသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဒိရတ္တံ-နှစ်ညဉ့်၊ ဒိဝုဏ်- နှစ်ထပ်ရှိသော၊ သဃ်ာဋ်- သင်္ကန်းကြီးကို၊ ပါရုပိတွာ- ရုံ၍။

သမ္မတ္ထာ သဿာဒိ လောပေါ စ

သမ္မတ္ထ- အလုံးစုံသော ဝိဘတ်, ပစ္စည်းတို့ကြောင့်၊ အသဿ- အသ-ဓာတ်၏၊ အာဒိလောပေါ စ- အစ အ-၏ ကျေခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ- ချို့ ဟောတိ- ၏။

သိမှိ စ

သိမှိ စ- သိဝိဘတ်ကြောင့်လည်း၊ အသဿ- အသ-ဓာတ်၏၊ အန္တလောပေါ- ဓာတွန်၏ ကျေခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ၏။

၃။ အာဒိသဒ္ဒါ အတူအနက်ဟောသောကြောင့်-

၁။ ဤ-ပစ္စည်းနောင်းခြင်း၊

၂။ အာန-ပြု၍ ပြီးနိဋ္ဌာန်းခြင်း အားဖြင့် မာတုလသဒ္ဒါနှင့်တူသော အယျက, ဝရုဏ-စသော သဒ္ဒါတို့ကို ယူရမည်။

နာမ်ရုပ်

ပသု-တည်၊ ယော-သက်၊ လ-အမည်မှည့်၊ လတော ဝေါ ကာရော စ-ဖြင့် ယော-ကို ဝေါ-ပြု၊ ဝေဝေါသု လော စ-ဖြင့် လ-မည်သော ပင်ကိုယ်ရဿ ဥ-ကို အ-ပြု၊ ပသဝေါ-ပြီး၏။

ဝိဘတ်အမည် မှည့်ရကျိုး

ဝိဘတ္ယန္တပုဒ်အဖြစ် သိစေခြင်းအကျိုးငှါ တော-စသော ပစ္စည်းတို့ကို ဝိဘတ်အမည် မှည့်ရသည်။

၄။ **သမ္မဒါန် အမည်မရနိုင်ပုံ-** (ရန်ကုန် ၄-ရှ)

ကဒလီသု

စောင့်ရှောက်ခြင်းအနက်ဟော ရက္ခ-ဓာတ်၏ ယှဉ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ရက္ခ ဏတ္ထာန မိစ္ဆိတံ-သုတ်ဖြင့် အပါဒါနကာရက အမည်မှည့်ရသည်။

၅။ ဥဘေ တပ္ပုရိသာ-သုတ်ကိုထောက်၍ တပ္ပုရိသ်အမည်။

ထူးခြားဟန် အပ္ပကံ လဝဏံ ကာလဝဏံ၊

http://www.dhammadownload.com

ကာ-၏ မူရင်း ကု-နိပါတ် အပ္ပကာအနက်ဟောသောကြောင့်တည်း။
ကုစ္ဆိတာ ပုရိသာ ကာပုရိသာ။
ကာ-၏ မူရင်း ကု-နိပါတ် ကုစ္ဆိတအနက်ဟောသောကြောင့်တည်း။

၆။ တံ+ အတီတေ+ တေန+ ကတာဒိ သန္နိဓာန နိယောဂ သိပ္ပ ဘက္ကာ ဇီဝိကတ္ထေသု+ စ။
၄-ပုဒ်။

ဝုဒ္ဓါဒိသရဿ ဝါ သံယောဂန္တဿ သဏော စ-သုတ်ကိုထောက်၍ ဝုဒ္ဓိ ပြုရခြင်း အကျိုးငှါ ဏ-အနုဗန်ကို ထည့်ရသည်။
နောက်ဆုံး ၃-ခု ကထာန, မဟာကထာန, အသခ္ခေယျ။

၇။ (က) ဓာတ်၊ (ခ) ဝိကရဏပစ္စည်း, အာဂုံ, ကာလ။
ဏာ, ဏံ, နာ-ပြု သတ်မှတ်ချက်- (မွန် ၈-ရှု)

၈။ **ဒီဃပြုရကျိုး-** (ချင်း ၉-ရှု)
ပြုယုဂ်အကြောင်းရင်း- သာဓန
သာဓက- သာဓနမူလဟိ ပယောဂံ၊ (အာဟု ပယောဂမူလမတ္ထဥ္စ။
အတ္ထေသု ဝိသာရဒမတယော၊ သာသနသုဓရာ ဇိနသာ မတာ။)

ကိစ္စပစ္စည်းတို့သည်

ဘောအနက်၌ နပုလ္လိင်၊ ကံအနက်၌ တိလိင်။

၉။ သခ်ေါ- သံရေ့ရှိသော ခန-ဓာတ်၊ ကွိ-ပစ္စည်း။
ယိဒ္ဓော- ယဇ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။
ခေမော- ခီ-ဓာတ်၊ မန်-ပစ္စည်း။

ဥပမာအရ

ပရသမညာ ပယောဂေ- သုတ်ကိုထောက်၍ အခြားသော သက္ကတကျမ်း၌ လာသော အဆုံးအကွရာမှ ရှေ့အကွရာ ဖြစ်သည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဇောအရာတွင် ပါဝင်သော အဟိတ်စိတ်ကို ဝေဒနာ, ဒွါရ, အာရုံ, ဝတ္ထုအားဖြင့် အသီးအသီး ဝေဖန်ပြ၍၊ "ပရမတ္ထ နဝတိ်သာ"ဟူသော စကားအရ ပရမတ်တရားကို ဇကန်အာရုံပြုသော စိတ်တို့ကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါ ဝီထိစိတ်တို့၏ သရုပ်ကို မှန်ကန်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) မာန်စွယ်ပြင်းပြင်း နဂါးမင်း၏ သန္ဓာန်၌ ရနိုင်သော ဝီထိစိတ်၊
(ခ) အပါယ်မစံ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌ ရနိုင်သော ဝီထိစိတ်၊
(ဂ) ထိပ်ဆုံးဘုံသား နေဝဖြဟ္မာများ၏ သန္ဓာန်၌ ရနိုင်သော ဝီထိစိတ်။

၃။ အမည်သာတူ၍ သဘာဝခြားနားသော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၏ ပဋိသန္ဓေနေပုံအထူးကို ဘုံအားလျော်စွာ ခွဲခြား ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေအကျိုးဝိပါက်, ပဝတ္တိအကျိုးဝိပါက်, အကျိုးပေးရာဘုံတို့ကိုလည်း အသီးအသီး ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၄။ ရုပ်တရားကို မဖြစ်စေနိုင်သော ကံနှင့် စိတ်တို့ကို ခွဲခြား ဖော်ပြ၍၊ တာဝတိ်သာ နတ်သမီးလေးတစ်ဦး၏ သန္ဓာန်၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်သော ရုပ်တရားစုတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဇကမာ ပုန ရူပဿ၊ ရူပံ နာမဿ စေကမာ-ဟူသော ဂါထာပါဒတို့၏ အကျယ်သရုပ်ပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၆။ အာရုပ္ပေသု ဒုတိယစတုတ္ထာနိ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာနိ-ဟူသော ပကိဏ်းပိုင်းလာ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိနှင့် သက်ဆိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို ကျန်စွာ အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၇။ ထိန, မိဒ္ဓနှင့် ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စ နှစ်ပါးစီကို နီဝရဏတစ်ပါးတည်းပြု၍ ဟောထားရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ပညိန္ဒြေ, အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ စသော လေးပါး

http://www.dhammadownload.com

တို့သည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ပညာချည်းဖြစ်လျက် အဘယ်အကျိုးငှါ လေးပါးခွဲ၍ ဟောထားရသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၈။ လောကီဝိပါက်စိတ်တို့၌ အဓိပတိတရားတို့ မဖြစ်နိုင်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဣန္ဒေ ၂၂-ပါးရှိပါလျက် တရားကိုယ်အားဖြင့် ၁၆-ပါးသာ ရှိရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၉။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-၌ "အဝိဇ္ဇာ"ဟူသော အမည်သည် မည်သည့်တရား၏ အမည်ဖြစ်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ သင်္ခါရာ-၌ သင်္ခါရသုံးပါးတို့၏ သရုပ်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ တရားကိုယ်များနှင့်တကွ အသီးအသီး တွဲစပ်၍ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးတို့၏ လက္ခဏာကို အသီးအသီး ရေးသားဖြေဆိုပြ၍၊ ယင်းလေးပါးတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် "ဗြဟ္မဝိဟာရ"ဟု ခေါ်ဆိုရသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ၆-ဒွါရ၊ အလုံးစုံသော ကာမဧကန်အာရုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲ မှီသည်။

နဝတိသ

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ် အဟိတ်စိတ် ၁၇-ခု၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ ပေါင်း ၃၉။

၂။ (က) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် ၁၇-ခု၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ ပေါင်း ၃၇-ခု။

ဆောင်- အကုသလ၊ ဟသိတကြဉ်၊ အဟိတ် ဝင်၍၊ ထိုပြင် ကာ-ကု၊ သုံးခွန်စု၊ ရမ္မဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်၊၊

(ခ) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော အကုသိုလ်စိတ် ၇-ခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် ၁၇-ခု၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉-ခု၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ် ၁-ခု၊ ပေါင်း ၅၀။ (စျာန်မရလျှင် မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်နှုတ်)

http://www.dhammadownload.com

(၈) ဒေါသမူကြွေ့ အကုသိုလ်စိတ် ၁၀-ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁-ခု၊ မဟာကုသိုလ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာ ၈-ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြွေ့သော လောကုတ္တရာစိတ် ၇-ခု၊ ပေါင်း ၃၇။

၃။ လူ, စတုမဟာရာဇိဟူသော ကာမသုဂတိဘုံသား သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေသည်။ (သုဂတိဘုံသားလည်းဖြစ်၊ အဟိတ်စိတ်ဖြင့်လည်း ပဋိသန္ဓေနေသောကြောင့် သုဂတိအဟိတ်ဟုဆိုသည်) အသညသတ်ဘုံသား သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဇီဝိတနဝကကလာပ် ရုပ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေသည်။ (ဗြဟ္မာ့ဘုံဟူသော သုဂတိဘုံသားလည်းဖြစ်၊ အဟိတ်ဖြစ်သော ရုပ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသူလည်း ဖြစ်သောကြောင့် သုဂတိအဟိတ်ဟု ဆိုသည်။)

ပဋိသန္ဓေ အကျိုးဝိပါက်- မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္မယုတ်စိတ် ၄-ခု။

ပဝတ္တိ အကျိုးဝိပါက်- အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ၈၊ မဟာဝိပါက် ၈၊ ပေါင်း ၁၆။

အကျိုးပေးရာ ဘုံ- ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ။

၄။ **ကံ-** အရူပကုသိုလ်ကံ ၄၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကံ ၄၊ ပေါင်း ၈-ပါး။

စိတ်- အရူပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိ။ (ပဋိသန္ဓေစိတ်)

ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်သော ရုပ်တရားစု

အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်-၈၊ ဇီဝိတ-၁၊ ကာယပသာဒ-၁၊ ဣတ္ထိဘာဝ ၁၊ ဟဒယဝတ္ထု ၁၊ စက္ခုပသာဒ၊ သောတပသာဒ၊ ဃာနပသာဒ၊ ဇိဝှါပသာဒ၊ ပေါင်း ၁၆။

(ကလာပ်အားဖြင့် ကာယ, ဘာဝ, ဝတ္ထု, စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါဒသကကလာပ်ဟု ၇-စည်း။)

ဆောင်- *သံသေ, ဥပပါတိ၊ ကာ, ဘာ, ဝတ်၊ နောက်ထပ် စက်, သော, ဃာ, ဇီ-တိုး။*

၅။ **ဇကမာ ပုန ရူပဿ**

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတ ဝသေနေတိ ဇကမာဝ နာမံ ရူပဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

ရူပံ နာမဿ စေကမာ

ဆ ဝတ္ထုနှိ ပဝတ္တိယံ သတ္တာနံ ဝိညာဇာမာတုနံ, ပဋ္ဌာရမ္ဘဇာနိ စ ပဋ္ဌဝိညာဇာဝီထိယာ ပုရေဇာတဝသေနေတိ ဇကမာဝ ရူပံ နာမဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (တမေဝ ပထမာရုပ္ပဝိညာဏံ-- ပ --- ဒုတိယာရုပ္ပမပ္ပေတိ။
တတိယာရုပ္ပံ--ပ---စတုတ္ထာရုပ္ပမပ္ပေတိ-တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ ထိနနှင့် မိဒ္ဓသည် စိတ်၏ တွန့်တိုခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း ကိစ္စအားဖြင့်လည်း တူသည်၊ ပျင်းရိခြင်း, ကိုယ်တဆန့်ဆန့်ရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်လည်း တူသည်၊ ဝီရိယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်လည်း တူသည်။

ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စသည် စိတ်၏ မငြိမ်သက်ခြင်းကို ပြုခြင်းကိစ္စအားဖြင့်လည်း တူသည်၊ ဆွေမျိုးစည်းစိမ် ပျက်စီးခြင်းစသည်ကို ကြံစည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်လည်း တူသည်၊ သမထ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်လည်း တူသည်၊ ထိုသို့ ကိစ္စ, အကြောင်း, ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် တူသောကြောင့် ထိနနှင့် မိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ကုက္ကုစ္စ နှစ်ပါးစီကို နီဝရဏ တစ်ပါးတည်း ပြု၍ ဟောထားသည်။

၄-ပါးခွဲ၍ ဟောရပုံ

ဓမ္မသရုပ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှါ ပညတ်နှေ့ကို ဟောသည်၊
ပုဂ္ဂလဏ္ဍာသယ ကိစ္စအထူးကို ထင်ရှားပြခြင်းငှါ အနညာတညသာမီတိနွေ့-စသော ၃-ပါးကို ဟောသည်။

၈။ လောကီဝိပါက်စိတ်တို့သည် ဆန္ဒစသည်ကို ရှေ့သွားပြု၍ မဖြစ်သောကြောင့် လောကီဝိပါက်စိတ်တို့၌ အဓိပတိတရားတို့ မဖြစ်နိုင်ပါ။

တရားကိုယ် ၁၆-ပါးသာ ရှိရကြောင်း

ဝေဒနိနွေ့ ၅-ပါးကို ဝေဒနာ တစ်ပါးတည်း ယူရခြင်း၊
ပညိန္ဒြေနှင့် လောကုတ္တရာကုသိန္ဒြေ ၃-ပါးတို့ကို ဉာဏ်ပညာ တစ်ပါးတည်း ယူရခြင်း၊
ဇီဝိတိန္ဒြေကို ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတ ၂-ပါး ခွဲယူရခြင်းတို့ကြောင့် ကွန္ဒြေ ၂၂-ပါးရှိလျက် တရားကိုယ် ၁၆-ပါးသာ ရှိရသည်။

၉။ သစ္စာ ၄-ပါး၊ ပုဗ္ဗန္တ, အပရန္တ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ဟူသော ၄-ပါး၊ ဤ ၈-ဌာနတို့၌ မသိသော မောဟ၏ အမည်သည်ာ ဖြစ်သည်။

သခ်ါရအပြား

ပုညာဘိသခ်ါရ- ကာမကုသိုလ်စေတနာ ၈၊ ရူပကုသိုလ်စေတနာ ၅၊ ပေါင်း ၁၃။
အပုညာဘိသခ်ါရ- အကုသိုလ်စေတနာ ၁၂။
အာနေဉ္ဇာဘိသခ်ါရ- အရူပကုသိုလ်စေတနာ ၄။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မေတ္တာ- သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာကို ကပ်ဆောင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
ကရုဏာ- သူတစ်ပါး ဒုက္ခကို ပယ်ခြင်းငှါ အလိုရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
မုဒိတာ- သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
ဥပေက္ခာ- ဂ္ဂဟဏရုံ, အနိဋ္ဌာရုံတို့၌ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။

ဗြဟ္မဝိဟာရ

မြတ်သော နေခြင်းများ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မြင့်မြတ်သူတို့၏ နေခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဗြဟ္မဝိဟာရ-ဟုခေါ်သည်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပုံပြ စုဏ္ဏိယပါဠိကို ရေးပြပါ။

၂။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ သရုပ်ပြဆိုသော စကားရပ်ပြ ပါဠိကို အနက်သမ္မန်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ရုပ်ပြစ်ရုစ်ပါးသို့ ရောက်နိုင်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ မလိုချင်သော ရူပကုသိုလ်စိတ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ ၎င်းစိတ်၌ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်တို့ကို ဖော်ပြကာ၊ ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝေဒနာဒိဆက္ကအားဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ရုပ်တရားတို့၏ သက်တမ်းသည် ခဏကြီးအားဖြင့် မည်မျှရှည်ပါသနည်း သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ယခုခေတ် လူတို့၏ သက်တမ်းသည် ၇၅-နှစ်ရှိ၏ဟူသော စကားကိုလည်း မုချ မှန်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော သာဓကပါဠိထောက်၍ ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ ရုပ် ၄-ပါးတို့၏ ဖြစ်ပုံကို ဥပမာဆောင်ကာ သာဓကပြ ဖြေဆို၍၊ ကမ္မဇရုပ်အသစ် မဖြစ်ရာ ကာလနှင့် စိတ္တဇရုပ်, အာဟာရဇရုပ် ချုပ်ဆုံးချိန်တို့ကို သင်္ဂဟကျမ်းရင်းနှင့်အညီ တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

၆။ (က) စောင်းသံ၊ (ခ) ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြစ်သင့်သော သဒ္ဒပညတ် အမျိုးအစားကို ရှင်းလင်း ချက်နှင့်တကွ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဝိကွိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း

http://www.dhammadownload.com

ရေး၍၊ မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲနေသူ သားမိုက်ကို မြင်ရ၍ နှလုံးရောဂါ ဖြစ်ပေါ်နေသော မိဘများအား ယင်းနှလုံးရောဂါ ပျောက်ကင်းကြောင်း ဆေးနည်းကောင်းများကိုလည်း ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ အလိုကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ စိတ်တွင် အကုသိုလ်စိတ်, အဟိတ်စိတ်ရှိသကဲသို့ စေတသိက်တွင် အဟိတ်စေတသိက်ဟု သီးခြားမရှိရခြင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၏ ဇောကို စွမတပ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဦးကာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဒွေ တဒါရမ္မဏပါကာနိ ယထာရဟံ ပဝတ္တန္တိ-၌ ယထာရဟ၏ ဆိုလိုချက်ကို (၌) ဆရာအလိုကျ ရေး၍၊ ဝိထိမုတ်ပိုင်းလာ ဂတိနိမိတ်တို့၏ အပြားကို အာရုံနှင့်တကွ တိကျစွာ ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မည်ပုံနှင့် ဟေတုပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာအထူးကို ဦးကာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှန်သမျှ ရာဂစသည်ကို ပယ်ခွါနိုင်ပါလျက် "အသုဘ ၁၀-ပါးနှင့် ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ရာဂစရိုက်ရှိသူအား သင့်လျော်၏" ဟု အနုရုဒ္ဓါဆရာ ဆိုရခြင်း အကြောင်းကို ရှင်းပြ၍၊ နိရောဃေသမာပတ် ဝင်စားခါနီးပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဗ္ဗကိစ္စ ၄-ပါးကိုလည်း ပါဠိလို ရေးပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တထာ ပရိပန္ထဝိမုတ္တာသ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။)

၂။ (ရာဂါဒယော ပန-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သညာဝိရာဂ ရူပါဝစရပဋိလာဘဈာန်ကုသိုလ်စိတ်။

ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်

ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိကြဉ် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၀၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ် သောဘနစေတသိက် ၂၀၊ ပေါင်း ၃၀။

http://www.dhammadownload.com

ထိုရှုပါဝစရပဉ္စမစျာန်ကုသိုလ်စိတ်သည်- ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ တိဟိတ်၊ ဇောကိစ္စ ၁-ကိစ္စ၊ မနောဒွါရ၊ ပညတ်ကို ဇနေန်အာရုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ။

၄။ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက် သက်တမ်းရှိသည်။

အထောက်- တာနိ ပန သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ ရူပဓမ္မာနမာယူ။

၇၅-နှစ် သက်တမ်းရှိ၏ဟူသော စကားသည် မုခ္ဍ မမှန်ပါ။

သာဓက- တေသု စတုန္နံ အပါယာနံ မနုဿာနံ ဝိနိပါတိကာသုရာနဉ္စ အာယုပ္ပမာဏ ဂဏနာယ နိယမော နတ္ထိ။

၅။ ရုပ် ၄-ပါးတို့သည် ဆီမီးလျှံ၊ မြစ်ရေအလျဉ်ပမာ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မပြတ် ဖြစ်နေသည်။

သာဓက- စတုသမုဋ္ဌာန ရူပကလာပ သန္တတိ ကာမလောကေ ဒီပဇာလာ ဝိယ, နဒီ သောတော ဝိယ စ ယာဝတာယုကမဇ္ဈောစ္ဆိန္နာ ပဝတ္တတိ။

ကမ္မဇရုပ် မဖြစ်ရာကာလ

စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်၏ ဋ္ဌိကာလမှ စ၍ မဖြစ်တော့။

စိတ္တဇ, အာဟာရဇရုပ် ချုပ်ဆုံးချိန်

စိတ္တဇ, အာဟာရဇရုပ်တို့သည် ကမ္မဇရုပ် ချုပ်ပြီးနောက် ချုပ်ကြသည်၊ (စုတိပြီးနောက် ခဏငယ် ၄၈-ချက်ခန့် အချိန်၌ စိတ္တဇရုပ်များ ချုပ်ကြသည်၊ စုတိပြီးနောက် ခဏငယ် ၅၀-ချက်ခန့် အချိန်၌ အာဟာရဇရုပ်များ ချုပ်ကြသည်။)

၆။ (က) စောင်းသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၊ အသံသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် **စောင်းသံ**သည် အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

(ခ) ဖိုလ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊ ထို့ကြောင့် **ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်** သည် ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

ဝိကို့တ္တက- ခွေး, မြေခွေး အစရှိသည်တို့သည် အထူးထူးသော အခြင်းအရာဖြင့် အပိုင်းပိုင်းဖြတ်လျက် ထိုထိုအရပ်၌ ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော အကောင်ပုပ်။

ဆေးနည်းကောင်းများ

အပွမညာ ၄-ပါး၊ နီလ, ပီတ, လောဟိတ, ဩဒါတကသိုဏ်း ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၈-ပါး။

(စတသော အပွမညော နီလာဒီနိ စ စတ္တာရိ ကသိဏာနိ ဒေါသစရိတဿ)

http://www.dhammadownload.com

၇။ အဟိတ်စိတ်၌ယှဉ်သော သီးခြား ယှဉ်သော စေတသိက် မရှိသောကြောင့် အဟိတ် စေတသိက် သီးခြား မရှိပါ။

ဇောကိစ္စ မတပ်ရကြောင်း

အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်း မရှိသောကြောင့် အာဝဇ္ဇန်ဒွေးသည် ဇောကိစ္စ မတပ်ပါ။

၈။ အာရုံ, ဇော, သတ္တဝါအားလျော်စွာ ဖြစ်သည်ကို ယထာရဟံ-ဟု ဆိုသည်။

ဂတိနိမိတ်အပြား

(က) အခြားမဲ့ ဖြစ်လတ္တံ့သောဘဝ၌ တိုက်ရိုက် ရအပ်, ရောက်အပ်သော အမိဝမ်းရေ, ငရဲဘုံ, တော, တောင်, ရေကန်, နတ်ဗိမာန်စသော ဥပလဘိတဗ္ဗအာရုံများ၊

(ခ) ထိုလားရောက်ရမည့် ဘဝ၌ တွေ့ကြုံရမည့် လင်းတ, ခွေး, ကျီး, ငရဲမီးလျှံ, ငရဲထိန်း, နတ်သမီး, နတ်သား, ဥယျာဉ်, ပဒေသာပင်စသော အတွင်းအပ အသုံးအဆောင် ဥပဘောဂအာရုံများ။

ဆောင် - *တိုက်ရိုက် ကပ်၍၊ ရအပ်လေမည့်၊ အမိ ဝမ်းရေ၊ ငရဲပြည်နှင့်၊ တောင်ခြေ မြစ်ကမ်း၊နတ်ဘုံနန်းဟု၊ အစုစု ဥပလဘိတဗ်။*
တွင်းပ သုံးဆောင်၊ မြားမြောင်စွာလှ၊ ခွေး လင်းတ ကျီး၊ ငရဲမီးနှင့်၊ နတ်သမီး ဝေဆာ၊ ပဒေသာ-ဟု၊ အစုစု၊ ဥပဘောဂမှတ်။ (အခြေပြု)

၉။ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသို့ အညီအညွတ် ကပ်ရောက်၍ အကျိုးတရား တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားသည် ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်မည်၏။

ကျေးဇူးပြုပုံ

ဟေတုပစ္စည်းသည် ပဝတ္တိအခါ စိတ္တဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်စိတ် ၇၁၊ (မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော) စေတသိက် ၅၂-ခုတို့အားလည်းကောင်း ကျေးဇူးပြုသည်။

၁၀။ ရာဂနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ရာဂစရိုက်ရှိသူနှင့် အလွန်သင့်လျော်သော ကြောင့် အသုဘ ၁၀-ပါးနှင့် ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ရာဂစရိုက်ရှိသူအား သင့်လျော်၏ ဟု ဆိုပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပုဗ္ဗကိစ္စ ၄-ပါး

၁။ နာနာဗဒ္ဓ အဝိကောပန၊ ၂။ သံဃပဋိမာနန၊ ၃။ သတ္ထုပက္ကောသန၊ ၄။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒ။

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ နိရောဃေသမာပတ် ဝင်စားပုံအစီအစဉ်ပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန် ကျေးဇူးပြုပုံပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ သဒ္ဒါ, စေတနာ, အနစ်နာ-စသည်တို့ကို အရင်းခံ၍ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် မည်သူမျှ မတိုက်တွန်းဘဲ စာသင်သားတို့အား နေ့စဉ်စာဝါများ ပို့ချပေးနေသော စာချဘုန်းကြီး၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်ကို ယှဉ်ရာစေတသိက်နှင့်အတူ ယှဉ်တွဲဖော်ပြ၍၊ ဒွါဒသေကာဒသဒသ-၌ ဇောဒသ-အရှန့် သတ္တ သေသာ ယထာရဟံ-၌ သေသ-အရတို့ကို လည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ တဏှာအချစ်စိတ်သည် နလုံးသားမှာ အမြဲကိန်းဝပ်နေသည်-ဟူသော စကားသည် မှန်/မမှန် သာဓကထောက် ဆုံးဖြတ်၍၊ ဇောကိစ္စမတပ်ဘဲ ဇောအလုပ်ကို လုပ်သောစိတ်ကို လည်း သာဓကနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ နာမ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရုပ်, နာမ်နှစ်ပါးစုံဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆိုင်ရာသင်္ဂဟပါဠိနှင့်တကွ ခွဲခြား ဖြေဆိုပြ၍၊ လူတို့ စေခိုင်းသမျှ လုပ်ပေးနေသော ကွန်ပျူတာပစ္စည်း၌ အသက်ရှိ/ မရှိ သာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ "ဘုရင်၏သား" ဟူသော စကား၌ မည်သည့် သဒ္ဒပညတ် ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြကာ ဖြေဆို၍၊ မော်ဒယ်ဂဲလ်ကို စွဲလန်းနေသော ဦးလေးကြီး၏ သန္တာန်၌ သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ မိမိရရှိထားသော အဆင့်အတန်းကို ကိုယ်တိုင် သိနိုင်/ မသိနိုင် သင်္ဂဟအထောက်အထားနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ လဟုတာ, မုဒိတာ, ကမ္မညတာ–သုံးခုတို့၏ သဘောကို ဥပမာနှင့်တကွ ရေး၍၊ ဗြဟ္မာပြည်၌ ဘာဝရုပ်နှစ်ပါး မရနိုင်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ သုတ္တန်နည်း, အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် သံယောဇဉ်တို့သည် ၁၀–ပါးစီ ရှိပါလျက် "နံဝ သံယောဇနာ" ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ တဏှာ သမုဒယော ဘဝေ–၌ တဏှာအပြားကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ–၌ ဘဝနှစ်ခုတို့၏ အထူးကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ဆဝတ္ထုတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်နိုင်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် "ဆ ဝတ္ထူနိ ပဝတ္တိယံ" ဟု ဆိုပါသနည်း? ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသူ ယောဂီများ အားမထုတ်မီပြုကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ တေသွေဝ ပစ္စယဝသေန–၌ ရုပ်၏အကြောင်းတရား, စေတသိက်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အကြောင်းတရားများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တတ္ထ ယထာဂ္ဂမံ–စသော ပါဠိကိုရေးလေ။)

၂။ (ရာဂါဒယော ပန–စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သောမနဿသဟဂုတံ ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ်။

ယှဉ်ရာ စေတသိက်

အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃၊ သောဘနစေတသိက် ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈။

မှတ်ချက်–မဟာကုသိုလ်ပထမစိတ် သာမန်ကို ရည်ရွယ်သည်၊ စာဝါ ပို့ချချိန်ကို ရည်ရွယ်လျှင် ဝိရတီ, အပွမညာကြဉ် ၃၃။

ဧကာဒသ–ဝုဋ္ဌေစိတ်၌ ယှဉ်သော ဆန္ဒ, ပီတိကြဉ် အညသမာန်း ၁၁၊
သောမနဿသန္တီရဏ၌ယှဉ်သော ဆန္ဒ, ဝီရိယကြဉ် အညသမာန်း ၁၁။

သေသ– ဆန္ဒကြဉ်သော ပကိဏ်းစေတသိက် ၅။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အဝသေသာ ကုသလာကုသလကိရိယာနတ္တာရဝသေန ပန နိဿာယ ဝါ အနိဿာယ ဝါ– ကိုထောက်၍ တဏှာအချစ် ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်သည် ဟဒယဝတ္ထုကို ရံခါမှီရံခါမမှီသောကြောင့် နှလုံးသားမှာ အမြဲ ကိန်းဝပ်နေသည်ဟူသောစကား မမှန်ပါ။

ဇောအလုပ် လုပ်သော စိတ်

ပရိတ္တာရုံဝီထိ၌ ဝုဋ္ဌောစိတ်။

သာဓက– တတ္ထ ဇဝနမိဿ အနုပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပဝတ္တတိ။

၅။ **နာမ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်**– အရူပပုဂ္ဂိုလ်။

ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်– ကာမပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အသညသတ်ကြဉ် ရူပပုဂ္ဂိုလ်။

သာဓက– အရူပါ အရူပပဋိသန္ဓိကာ။

သေသာ ရူပါရူပ ပဋိသန္ဓိကာ။

သက်ရှိ မရှိ

အသက်ဟူသော ဇီဝိတရုပ်သည် ကမ္မဇရုပ်သာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကွန်ပျူတာသည် ကမ္မဇရုပ် မဟုတ်ဘဲ ဥတုဇရုပ် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ကွန်ပျူတာပစ္စည်း၌ အသက်မရှိပါ။

သာဓက– တတ္ထ ကုန္ဒြိယရူပါနိ ကမ္မဇာနေဝ။

တတ္ထ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ သဒ္ဒနဝကဥ္စေတိ ဒွေ ဥတုသမုဋ္ဌာနကလာပါ ဗဟိဒ္ဓါပိ လဗ္ဘန္တိ။

၆။ ဘုရင်နှင့် သား နှစ်မျိုးလုံး ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် ဘုရင့်သား– ဟူသောစကားသည် အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ် ဖြစ်သည်။

သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများ

အသုဘ ၁၀– ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၊ ပေါင်း ၁၁– ပါး။

ဆောင်– *အသု, ကာယ၊ သင့် ရာဂတည်း၊ လေးဝ ရောင်မှာ၊ ပွမညာ ကား။*
ဒေါသတား၍၊ နှစ်ပါး မော, တက်၊ အာနာ ဖျက်၏။ ခြောက်ချက် ဗုဒ္ဓိ, စ၊
သဒ္ဓါ မျှလျက်၊ ဥပ, မရဏာ၊ ဝ, သညာ၊ သင့်ရာ ဗုဒ္ဓိမှတ်။

သိနိုင်/မသိနိုင်– သိနိုင်ပါသည်။

အထောက်– မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာန်၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ပဏ္ဍိတော။

ဟီနေ ကိလေသေ သေသေ စ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ န ဝါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ရောဂါမရှိသူ၏ မလေးလံခြင်းကဲ့သို့ ထို့အတူ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ မလေးလံသည်၏ အဖြစ်သည် လဟုတာမည်သည်။

ကောင်းစွာ နယ်အပ်သော သားရေ၏ မခက်ထန်ခြင်းကဲ့သို့ ထို့အတူ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ မခက်မာကုန်သည်၏ အဖြစ်သည် မုဒုတာမည်သည်။

ကောင်းစွာ မွှတ်လွင့်အပ်ပြီးသော အညစ်အကြေးရှိသော ရွှေ၏ ဝါ-လော်ပြီး ဦးပြီးသော ရွှေ၏ ထိုထိုတန်ဆာ ပြုလုပ်မှုအား လျော်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုအရာတို့အား လိုက်လျောသည်၏ အဖြစ်သည် ကမ္မညတာမည်သည်။

ဘာဝရုပ် ၂-ပါး မရကြောင်း

ထူထဲသော ကာမရာဂ၏ မှီရာအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြတ္စာတို့အား ကာမရာဂ မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြတ္စာပြည်၌ ဘာဝရုပ် ၂-ပါး မရနိုင်ပါ။

၈။ သုတ္တန်နည်း အဘိမ္မာနည်း သံယောဇဉ်တို့၌ ဟောအပ်ကုန်သော တဏှာသဘော ရှိသော သံယောဇဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိသဘောရှိသော သံယောဇဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း တစ်ခုခုစီ သိမ်းယူအပ်သောကြောင့် နဝ သံယောဇနာ-ဟု ဆိုသည်။

တဏှာအပြား

ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ-အားဖြင့် တဏှာ ၃-ပါး။
ရူပါရုံစသော အာရုံ ၆-ပါး၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ကာလ ၃-ပါး၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓအားဖြင့် သန္တာန် ၂-ပါးတို့ကို အဆင့်ဆင့် ဆက်မြှောက်လျှင် (၃ x ၆= ၁၈ x ၃= ၅၄ x ၂= ၁၀၈) ၁၀၈-ပါး ဖြစ်၏။

ဆောင်- *တဏှာ သုံးစုံ၊ အာရုံ ခြောက်ခု၊ နှစ်စု သန္တာန်၊ သုံးတန် ကာလ၊ ဆက်မြှောက်က၊ တစ်ရာ့ရှစ်ပါး တဏှာပါး။*

၉။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ-၌ ဘဝအရ ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ ၂-မျိုးလုံးကို ယူရမည်။ (နှစ်မျိုးလုံးပင် ဥပါဒါန်၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။)
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ-၌ ဇာတိ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဘဝ တစ်မျိုးကိုသာ ယူရမည်။

ဆ ဝတ္ထုနှိ ပဝတ္တိယံ-ဟု ဆိုရကြောင်း

ပဋိသန္ဓေအခါ ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စက္ခုစသော ဝတ္ထုတို့ မဖြစ်သင့်သော

http://www.dhammadownload.com

ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံသေဒဇဩပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စက္ခုစသည်တို့ ဖြစ်သင့်သော်လည်း စက္ခုအစရှိသော ဝိညာဉ်တို့၏ ပုရေဇာတပစ္စည်းအဖြစ်သို့ မရောက်သော ကြောင့်လည်းကောင်း ဟဒယဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့် အတူတကွသာ ဖြစ်သည်၊ ရှေး၌ ဖြစ်သည် မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဆ ဝတ္ထုနှိ ပဝတ္တိယဲ- ဟူသော စကား ကို ဆိုသည်။

၁၀။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို သုတ်သင်ခြင်း၊ ပလိဗောဓ ၁၀- ပါးကို ဖြတ်ခြင်း၊ ဝိယ, ဂရု ဘာဝနီယစသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ကလျာဏမိတ္တသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်း၊ မိမိ စရိုက်အား လျော်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူခြင်း၊ မလျောက်ပတ်သော ကျောင်း ၁၈- မျိုးကို ပယ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅- ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်း၌ နေခြင်း၊ ဆံ, ခြေသည်း, လက်သည်း ပယ်ခြင်းအစ ရှိသော ပလိဗောဓငယ်များကို ဖြတ်တောက်ခြင်းစသည်တို့ကို ပြုကျင့်ရမည်။

ရုပ်၏ အကြောင်း- အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ အာဟာရ။

စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အကြောင်း- အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ ဖဿ။

ဆောင်- *အဝိဇ်, တဏှာ၊ ကံ သုံးဖြာနှင့်၊ ရုပ်မှာ အာဟာရ၊ ဖဿ စေတသိက်၊ စိတ်ကား ရုပ်, နာမ်၊ ကြောင်း တန်တန်၊ မှတ်ရန် ပစ္စယ။*

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဥပနိဿယော ပန တိဝိဓော ဟောတိ-ဝယ် တိဝိဓော သရုပ်၌ ပကတူပနိဿယပြု စုဏ္ဏိယပါဠိကို ပါဠို ရေးသားပါ။

၂။ အသုဘ ၁၀- ပါးပြ ပါဠိတို့တွင် အစ ၅- ခုတို့ကိုသာ အနက်ရေးသားပါ။

၃။ မဟာကြိယာပထမဒွေး၌ အများဆုံး/တစ်ပြိုင်နက်/အမြဲတမ်းယှဉ်နိုင်သော စေတသိက် တို့ကို သချိုင်္ကမျှ ဖော်ပြ၍၊ နှစ်ကိစ္စ, နှစ်ဌာနတပ်သော စိတ်တို့ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၄။ ကာမစိတ် ၅၄- ပါးကို ဝီထိစဉ်အားဖြင့် ရေတွက်ပြ၍၊ တဒါရုံကျနိုင်သော အင်္ဂါ ၃- ချက် ကိုလည်း ရေးသား ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အပါယ်ငရဲသို့ မကျရောက်စေနိုင်သော အကုသိုလ်စေတနာကို အတိုအကျ ရေးသားပြီး လျှင်၊ အသက်အရှည်ဆုံး နတ်/ဗြဟ္မာတို့၏ သက်တမ်းကိုလည်း ၎င်းနတ်/ဗြဟ္မာဘုံ တွက်ကိန်းဖြင့် ရေတွက်ပြပါ။

၆။ ရုပ်ဖြင့်သာ ပဋိသန္ဓေနေရသောပုဂ္ဂိုလ်များကို သာဓကပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အကြောင်းတစ်ပါး ကြောင့်သာ ဖြစ်သော ရုပ်တို့ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြပါ။

၇။ စျာန်မရနိုင်သော သမထကမ္မဋ္ဌာန်းများကို သင်္ဂဟသာဓကထောက်ပြလျှက် ရေးသား၍၊ ပထမစျာန်၏ အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းများကိုလည်း ရေတွက်ပြပါ။

၈။ စျာနစသော ဝီထိများချရာတွင် ပါဝင်သော အနုလုံ မည်ခြင်းအကြောင်းတို့ကို ရေးသား၍၊ ပစ္စာသန္န မရဏာသန-၌ အဘယ်မျှလောက်နီးသော ကာလကို ပစ္စာသန္နမရဏကာလ ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း? ရှင်းလင်းပြပါ။

၉။ အနန္တရပစ္စည်းနှင့် အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်းတို့၏ အထူးကို ဖြေဆို၍၊ သဒ္ဒါဒယော-၌ အာဒိ အရ ယူရမည့် တရားများကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြပါ။

၁၀။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးတို့တွင် အဆုံးသုံးပါးတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ရေးသား၍၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-၌ မဂ္ဂ, အမဂ္ဂ အရတို့ကိုလည်း စုံလင်အောင် ရေးသားပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ပါဠို ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ မဟာကြီယာ ပထမဒွေး၌ -

အများဆုံး- ၃၅ -ပါး၊ တပြိုင်နက် - ၃၄ ပါး၊ အမြဲတမ်း - ၃၃ ပါးယှဉ်။

နှစ်ကိစ္စ,နှစ်ဌာနတပ်သောစိတ်များ

သောမနဿသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် နှင့် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း (ဝုဋ္ဌော)စိတ်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **ကာမစိတ်(၅၄)ပါးတို့၏ ဝီထိစဉ်**

ဘဝင်စိတ် ၁၀ ပါး ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀ - ပါး သမ္ပဋိစ္ဆိန်း သန္တီရဏ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း(ဝုဋ္ဌော) ကာမဇော ၂၉ - ပါး၊ တဒါရုံ ၁၁ - ပါး။

(ဝီထိစဉ်အားဖြင့် ရနိုင်သမျှ အကုန်ထုတ်ထားသည်။)

တဒါရုံကျနိုင်ကြောင်း အင်္ဂါ ၃ - ပါး

၁။ ကာမဇော စောခြင်း၊ ၂။ ကာမသတ္တဝါဖြစ်ခြင်း၊ ၃။ ကာမအာရုံဖြစ်ခြင်း တို့တည်း။

၅။ **အပါယ်ငရဲသို့ မကျရောက်စေနိုင်သော အကုသိုလ်စေတနာ**

ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ ယှဉ်သောစေတနာ။

အသက်အရှည်ဆုံးနတ်- ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်။

သက်တမ်း- အနှစ် ၁၆၀၀၀(တစ်သောင်းခြောက်ထောင်)

အသက်အရှည်ဆုံးမြဟ္မာ- နေဝသညာနာသညာယတနမြဟ္မာ။

သက်တမ်း- မဟာကပ် ၈၄၀၀၀(ရှစ်သောင်းလေးထောင်)

၆။ **ရုပ်ဖြင့်သာ ပဋိသန္ဓေနေသူများ-** အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည်။

သာဓက- အသညသတ္တာနံ ပန ဇီဝိတနဝကမေဝ ပဋိသန္ဓိဘာဝေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ တေ ရူပပဋိသန္ဓိကာ နာမ။

အကြောင်းတစ်ပါးကြောင့်သာ ဖြစ်သောရုပ်များ

ကံကြောင့်သာဖြစ်သောရုပ် - ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ၁ - ပါး၊

ကာယဋ္ဌိယရုပ် ၈ - ပါး။

စိတ်ကြောင့်သာဖြစ်သောရုပ် - ဝိညတ်ရုပ် ၂ - ပါး။

၇။ **စျာန်မရနိုင်သော သမထကမ္မဋ္ဌာန်းများ**

ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ၈ - ပါး၊

အာဟာရေပဋိကူလသညာ ၁ - ပါး၊

စတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ၁ - ပါး အားဖြင့် ၁၀ - ပါးဖြစ်သည်။

သင်္ဂဟသာဓက- ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီသု အဋ္ဌသု သညာဝဝတ္ထာနေသုစာတိ ဒသသု ကမ္မ ဋ္ဌာနေသု ဥပစာရဘာဝနာဝ သမ္ဘဇ္ဈတိ၊ နတ္ထိ အပ္ပနာ။

http://www.dhammadownload.com

ပထမစျာန်၏ အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းများ

ကသိုဏ်းပညတ် ၁၀ - ပါး၊ အသုဘပညတ် ၁၀ ပါး၊ အာနာပါနပညတ် ၁ - ပါး၊ ကာယဂတာသတိ ၁ - ပါး၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဟူသော အပွမညာကမ္မဋ္ဌာန်း ၃ ပါး အားဖြင့် ၂၅ - ပါးဖြစ်သည်။

၈။ **အနုလုံမည်ခြင်းအကြောင်း**

ရှေးအဖို့၌ ပရိကမ်အားလည်းကောင်း အထက်အဖို့၌ အပွဏာအားလည်းကောင်း လျော်သောကြောင့်လည်းကောင်း အနုလုံမည်။

ပစ္စာသန္နမရဏကာလဟူသည်

ဝီထိတစ်ခု ပမာဏရှိသောကာလ,ထိုကာလထက် ဘဝင်အနည်းငယ်ပိုလွန်သော ကာလ ဖြစ်သည်။

၉။ **အနန္တရပစ္စည်း,အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်းအထူး**

မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ လျော်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် အနန္တရပစ္စည်း။

အားကြီးသော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် အနန္တရူပနိဿယ ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ထူးသည်။

သဒ္ဒါဒယော-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်

သီလ,သုတ,စာဂ,ပညာ-တို့ကိုယူ။

၁၀။ ကရုဏာသည် သူတပါး၏ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုသော လက္ခဏာရှိသည်။
မုဒိတာသည် သူတပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
ဥပေက္ခာသည် ကောင်းသောအာရုံ,မကောင်းသောအာရုံတို့၌ အလယ်အလတ်အားဖြင့် တည့်မတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသည်။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ - ဝယ်

မဂ္ဂ- အရ ဝိပဿနာ၏ အာရုံလမ်းသို့သွားသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသည်။
အမဂ္ဂ- အရ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော သြဘာသ ပီတိ စသည်တို့ကိုရသည်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၂၉- ၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းကို ပြသောစကားရပ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာ ဥယျောဇဉ်ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ပကိဏ်းစေတသိက် ၆-ပါးလုံးနှင့် မယှဉ်သော စိတ်တို့ကို ဖြေဆို၍၊ ယင်းစိတ်တို့၏ သမ္ပယုတ္တဓမ္မနှင့် ဖြစ်သင့်သော ကိစ္စတို့ကိုလည်း ကွဲပြားအောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ကာမကုသိုလ်ကံ၏ ပဋိသန္ဓေအကျိုး၊ ပဝတ္တိအကျိုးတို့ကို အကျိုးပေးရာဌာနနှင့်တကွ တွဲစပ်ပြ၍၊ သတ္တဝါတို့ကို ထာဝရဘုရားဖန်ဆင်း၏ ဟူသောဝါဒသည် မှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ အာဂမယုတ္တိပြ၍ တိကျစွာ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၅။ ရုပ်အဖွဲ့အစည်း၌ မပါဝင်နိုင်သော ရုပ်တို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီး၊ သံသေဒဇ, သြပ ပါတိကသတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေအခါရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်တို့ကို ဥက္ကဋ္ဌ, သြမကအားဖြင့် ခွဲခြားပြပါ။

၆။ ပဗ္ဗတပုဒ်၌ ရနိုင်သော သဒ္ဒပညတ် အတ္ထပညတ်တို့ကို ခွဲခြားပြပြီး၊ ပထမစျာန်ကို ရစေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း, ပဋိဘာဂနိမိတ်ရသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို သင်္ချာမျှ တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

၇။ အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ် ၆-ပါး မရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီး၊ အဟောသိကံသည် အကျိုးပေးရာ ကာလမရှိဘဲ ပါကကာလအစွမ်းဖြင့် ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ရုပ်တရားတို့၏ အဟေတုက, သပ္ပစ္စယ အမည်ရခြင်းအကြောင်းတို့ကို ဖြေဆို၍၊ အရူပဘုံ၌ ဘာဝရုပ် မရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ သင်္ခါရ သရုပ်အပြားကို အရကောက်နှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ သောကကို အင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့် မရေတွက်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အာကာသဝဇ္ဇိတကသိဏေသု-၌ အာကာသကသိုဏ်းကို ကြဉ်ရခြင်းအကြောင်းနှင့် တတိယာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ သန္တ, ပဏီတ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ **ပကိဏ်းစေတသိက် (၆) ပါးလုံးနှင့် မယှဉ်သောစိတ်**

ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်စိတ် ၁၀ - ပါးဖြစ်သည်။

သမ္မယုတ္တဓမ္မ- သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇ -ပါး။

ဖြစ်သင့်သော ကိစ္စ

စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဒဿနကိစ္စ၊
သောတဝိညာဏ်သည် သဝနကိစ္စ၊
ဃာနဝိညာဏ်သည် ဃာယနကိစ္စ၊
ဇိဝှါဝိညာဏ်သည် သာယနကိစ္စ၊
ကာယဝိညာဏ်သည် ဖုသနကိစ္စ။

၄။ ကာမကုသိုလ်ကံသည်-

ပဋိသန္ဓေအခါ- အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် ၁ -ပါး၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈ -ပါး ဟူသော အကျိုးတို့ကို ကာမ ၁၁ -ဘုံတို့၌ပေးသည်။

ပဝတ္တိအခါ

အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ၈ -ပါး၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး ဟူသောအကျိုးတို့ကို ကာမ ၁၁ -ဘုံတို့၌၊

အဟိတ်ကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ် သမ္မဋ္ဌိဗ္ဗိန်း သန္တီရဏ ဟူသော အကျိုးတို့ကို အသည်းသတ် ကြည်သော ရူပ ၁၅ -ဘုံတို့၌ အကျိုးပေးသည်။

မှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ

သတ္တဝါတို့ကို ထာဝရဘုရားဖန်ဆင်း၏ ဟူသောဝါဒ မမှန်။

အာဂမယုတ္တိ- အဝိဇ္ဇာနုသယ ပရိကို့တွေ့နေ တဏှာနုသယမူလကေန ။ပ။ ပတိဋ္ဌာတိ ဘဝန္တရေ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ **ရုပ်အဖွဲ့အစည်း၌ မပါဝင်သောရုပ်များ**

ပရိစ္ဆေဒရုပ် (အာကာသဓာတ်) နှင့် လက္ခဏရုပ် လေးပါးတို့ဖြစ်သည်။

အကြောင်း- ပရိစ္ဆေဒရုပ်သည် ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အပိုင်းအခြားဖြစ်သောကြောင့်၊ လက္ခဏရုပ်လေးပါးသည် ရုပ်ကလာပ်တို့၏ လက္ခဏာဖြစ်သောကြောင့်။

သံသေဒဇသတ္တဝါ ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့အား-

(ဥတ္တာဠအားဖြင့်) စက္ခုဒသကကလာပ် သောတ ဒသကကလာပ် ဃာနဒသကကလာပ် ဇိဝှါဒသကကလာပ် ကာယဒသကကလာပ် ဘာဝဒသကကလာပ် ဝတ္ထုဒသကကလာပ် အားဖြင့် ကလာပ် ၇-စည်းတို့ ရနိုင်သည်။

(ဩမကအားဖြင့်) ဇိဝှါဒသကကလာပ် ကာယဒသကကလာပ် ဘာဝဒသကကလာပ်ဝတ္ထု ဒသကကလာပ်အားဖြင့် ကလာပ် ၄-စည်းတို့ရနိုင်သည်။

၆။ **ပဗ္ဗတပုဒ်သည်-** သဒ္ဒပညတ်အားဖြင့် အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊
အတ္ထပညတ်အားဖြင့် သန္တာနပညတ်။

ပထမစျာန်ကို ရစေနိုင်သောကမ္မဋ္ဌာန်း - ၂၅ - ပါး။

ပဋိဘာဂနိမိတ်ရသောကမ္မဋ္ဌာန်း - ၂၂ - ပါး။

၇။ **အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ် ၆-ပါး မရခြင်းအကြောင်း**

အရူပဘုံသား ဖြဟ္မာတို့အား ရုပ်ကို စက်ဆုပ်သောဘာဝနာ၏ အစွမ်းကြောင့် ထိုအရူပဘုံ၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရုပ်မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။

အဟောသိကံသည် အကျိုးပေးရာကာလမရှိသော်လည်း ထိုသို့အကျိုးပေးရာကာလမရှိခြင်း အကျိုးပေးရာကာလကိုလွန်ခြင်းကိုပင် ပါကကာလ၏အစွမ်းဖြင့် ခေါ်ဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။

၈။ ရုပ်တရားတို့သည်-

ယုဂဉ်ဘက်ဖြစ်သော အလောဘစသော ဟိတ်တရားတို့ မရှိသောကြောင့် အဟေတုက မည်သည်။

အကြင်အကြင်မိမိတို့အကြောင်းရှိသောကြောင့် သပ္ပစ္စယ မည်သည်။

အရူပဘုံ၌ ဘာဝရုပ်မရခြင်းအကြောင်း

ဘာဝရုပ်သည် ထူထဲသော ကာမရာဂ၏ အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်သော

http://www.dhammadownload.com

ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာတို့အားလည်း ကာမရာဂမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း အရှုပဘုံ၌ ဘာဝရုပ် မရှိပါ။ (ရုပ်ပိုင်း ဋီကာ)

၉။ **သင်္ခံ ါရသရုပ်နှင့် အရကောက်-** (ကချင် ၉ -ရှု)

မရေတွက်ကြောင်း- သောကစသည်တို့သည် ဇာတိ၏ မုချအကျိုးမဟုတ် အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် အင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့် မရေတွက်။

၁၀။ **အာကာသကသိုဏ်းကြဉ်ရကြောင်း**

အာကာသကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။

သန္တ, ပဏီတဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း

မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာ ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါးတို့တွင် ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ပုံကိုပြသော သင်္ဂဟပါဋိနှင့် ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ပုံကိုပြသော သင်္ဂဟဂါထာတို့ကို ပါဋိသက်သက် ရေးပြပါ။

၂။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်, စေတသိက်ဟူသော နာမ်တရားများက ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ရုပ်တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံပြ သင်္ဂဟပါဋိရပ်ကို ပစ္စည်း+ ပစ္စယုပွန်+ ပစ္စယသတ္တိများ ပါဝင်စေလျက် အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ ယခုခေတ်ကာလ ယောဂီများ "သက်သတ်လွတ်စားသည်"ဟု ပြောနေကြရာ ဝိရတီ ဖြစ်/မဖြစ် စိစစ် ဖြေဆို၍၊ ထိုဝိရတီစေတသိက်၌ စိတ်မည်မျှယှဉ်သည်ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ သမ္မာအာဇီဝ၏ လက္ခဏာကိုလည်း ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၄။ ပညတ်နှင့် ပရမတ်နှစ်မျိုးတွင် ပညတ်ကို ဧကန်အာရုံပြုသောစိတ်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို ပါဋိသာဓကထုတ် ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ပဉ္စဒ္ဓါရလာ ဝါရ ၄-ပါးနှင့် ဝိသယ ၄-ပါးကို အစဉ်ကျအောင် တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သတ္တလောကကြီးအတွင်း၌ သူခိုးနှင့် လူလိမ်တို့ ပေါများလာခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆင်းရဲသောကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်/မဆိုနိုင် သာဓကခိုင်လုံစွာဖြင့် ရှင်းပြ၍၊ တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်၏ ပေးနိုင်သော ပဋိသန္ဓေအကျိုး+ ပဝတ္တိအကျိုးများကိုလည်း သခ်ၤါရအလိုက် ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

၆။ ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရလေးပါးသည် ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုဆိုရာ အိုမင်းရင့်ရော်နေသော အဘိုးအိုအား နပို်္ဂအောင် မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းအကြောင်းကို ရေးသားပြ၍၊ နိဗ္ဗာန်၏ သီးခြားရသော ဘွဲ့အမည်များကို ထုတ်ပြကာ အဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ခေါ်သည်ကိုလည်း အဓိပ္ပါယ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ ဣဋ္ဌေ ကုသလဝိပါကာနိ–၌ ဣဋ္ဌအရ အကြောင်းသွင်း ကောက်ပြ၍၊ ပတ္တိဒါနနှင့် ပတ္တာနုမောဒနနှစ်ပါးကို ဒါန၌ သွင်းရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအရတွင် အာပေါဓာတ်ကို အဘယ်ကြောင့် ကြဉ်ရသည်ကို ရှင်းပြကာ အသံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရာအခါကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဇာတိရုပ်တစ်ခုတည်းကို ဥပစယ, သန္တတိဟု နှစ်ပါးခွဲ၍ ဖွင့်ဆိုခြင်းအကြောင်းကိုလည်း စိစစ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မောဟမူစိတ်နှစ်ပါးသည် ဇောဖြစ်ပါလျှက် အဘယ်ကြောင့် အဓိပတိ မတပ်ပါသနည်း? ဦးကာနှင့်အညီ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလည်း သီလ, သမာဓိ, ပညာ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "တဏှာအစစ် တစ်ရာ့ရှစ်"ဟူရာ၌ တဏှာ ၁၀၈–ပါး ဖြစ်လာပုံကို ဖော်ထုတ်ပြကာ၊ သောကစသည်ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့် မသွင်းရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဦးကာ အာဘော်ကျ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ ဝိရတီသည် ဝီတိက္ကမိတမ္မဝတ္ထုကို အာရုံပြု၍ ဝိရမိတမ္မဝတ္ထုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်သည်၊ "သက်သက်လွတ်စားခြင်းသည်" ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမဟုတ် သောကြောင့် ဝိရတီမဖြစ်။

ထိုဝိရတီစေတသိက်၌

လောကုတ္တရာစိတ် ၈ – ပါး၊
မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ – ပါး အားဖြင့် ၁၆ – ပါးယှဉ်သည်။
သမ္မာအာဇီဝသည် – မိစ္ဆာဇီဝမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။

၄။ **ပညတ်ကို ဇောန်အာရုံပြုသောစိတ်**

ရူပါဝစရစိတ် ၁၅– ပါး၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃– ပါး၊ အာကိဉ္စညာယတန စိတ် ၃– ပါး အားဖြင့် ၂၁– ပါး ဖြစ်သည်။

ယိဋ္ဌသာဓက– ဇောဝိသတိ ဝေါဟာရ။

ဝါရ ၄– ပါးနှင့် ဝိသယ ၄– ပါးတွဲစပ်ပုံ

တဒါရမ္မဏဝါရ	အတိမဟန္တာရုံ၊
ဇဝနဝါရ	မဟန္တာရုံ၊
ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဝါရ	ပရိတ္တာရုံ၊
မောဃဝါရ	အတိပရိတ္တာရုံ။

၅။ မဆိုနိုင်၊ အဒိန္နာဒါနသည် လောဘ, ဒေါသတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

သာဓက– သေသာနိ စတ္တာရိပိ ဒ္ဝိဟိမူလေဟိ ဇာယန္တိ။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ် ၂ – ပါးသည်

ပဋိသန္ဓေအခါ– မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ် ၂ – ပါးဟူသောအကျိုးကို၊

ပဝတ္တိအခါ– အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ၈ – ပါး၊ မဟာဝိပါက် အသင်္ခါရိကစိတ် ၄ – ပါးအားဖြင့် ၁၂ ပါးသော အကျိုးတို့ကိုပေးသည်။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကစိတ် ၂ – ပါးသည်

ပဋိသန္ဓေအခါ– မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကစိတ် ၂ – ပါးဟူသောအကျိုးကို၊

ပဝတ္တိအခါ– အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ၈ – ပါး၊ မဟာဝိပါက် သသင်္ခါရိကစိတ် ၄ – ပါးအားဖြင့် ၁၂– ပါးသော အကျိုးတို့ကိုပေးသည်။

၆။ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းဟူသော ဇရတာသည် ကံ,စိတ်,ဥတု,အာဟာရဟူသော အကြောင်းလေးပါးတို့ကိုကြောင့် မဖြစ်သောကြောင့် ။

http://www.dhammadownload.com

နိဗ္ဗာန်၏ သီးခြားရသော ဘွဲ့အမည်များ

အစ္စုတအမည်၊ အစ္စန္တအမည်၊ အသင်္ခတအမည်၊ အနတ္တရအမည် တို့ဖြစ်သည်။

နိဗ္ဗာန် ဟုခေါ်ခြင်းအကြောင်း

ဝါန ဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်သည်။

၇။ **ကှဋ္ဌ အရ-** ကှဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံကိုယူ။

အတိကှဋ္ဌာရုံကို သီးခြားဆိုလတ္တံဖြစ်သောကြောင့်။

ဒါနဌ်သွင်းယူရခြင်းအကြောင်း- ဒါနသဘောရှိသောကြောင့်။

၈။ **အာပေါဓာတ်ကြဉ်ရခြင်းအကြောင်း**

အာပေါဓာတ်သည် နူးညံ့သည်ဖြစ်၍ ထိတွေခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသောကြောင့်။

အသံတစ်ခုဖြစ်ပေါ်လာရာအခါ

ကမ္မဇပထဝီ စိတ္တဇပထဝီတို့ ထိခိုက်ရာအခါ ဖြစ်သည်။

ဥပစယ,သန္တတိ ဟု နှစ်ပါးခွဲဟောခြင်းအကြောင်း

ပဌမဖြစ်ခြင်း အထပ်ထပ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကွဲပြားသောကြောင့် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ အလိုအားဖြင့် နှစ်ပါးခွဲဟောတော်မူသည်။

၉။ **မောဟမူစိတ်နှစ်ပါး အဓိပတိမတပ်ခြင်းအကြောင်း**

မောဟမူစိတ်သည် ဧကဟိတ်စိတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဒွိဟိတ်ဇော တိဟိတ်ဇောတို့၌ သာ ဖြစ်နိုင်သော အဓိပတိ မတပ်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ,သမ္မာသင်္ကပ္ပ တို့သည် ပညာမဂ္ဂင်၊

သမ္မာဝါစာ,သမ္မာကမ္မန္တ,သမ္မာအာဇီဝ တို့သည် သီလမဂ္ဂင်၊

သမ္မာဝါယာမ,သမ္မာသတိ,သမ္မာသမာဓိ တို့သည် သမာဓိမဂ္ဂင်။

၁၀။ **တဏှာ ၁၀၈-ပါး ဖြစ်လာပုံ-** (ကရင် ၈-ရှု)

မသွင်းရကြောင်း- (စစ်ကိုင်း ၉-ရှု)

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး /အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၂၉- ၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဝိပဿနာစခန်း တက်လှမ်းရာ၌ လမ်းမှန်, လမ်းမှားကို သိမြင် ခွဲခြားတတ်သော ဉာဏ် မည်ပုံပြ သင်ဟပါဠ်ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဖော်ပြပါ သင်ဟပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ကာမမိစ္ဆာ မှားယွင်းကာဖြင့်၊ စေ တနာဇော ယုတ်မာသောအားဖြင့် နားမခံသာ အောင် ပြောဆိုသူတို့၏ မူလအကြောင်းပြပါဠိ။
(ခ) ရုပ်သည် နာမ်အား ကျေးဇူးပြုပုံပြပါဠိ။

၃။ အလုပ်ကိစ္စအများဆုံး ဆောင်ရွက်တတ်သော စိတ်ကို ယှဉ်ဘက်စေတသိကဓမ္မတို့နှင့် ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြ၍၊ လောကဥ် အကြောက်တရားကင်းမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း သင်ဟ သာဓကထောက် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ "ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ၊ ပဉ္စပညာသ ဆသဋ္ဌိ" ဟူသော သင်ဟပါဠိလာ "ပဉ္စပညာသ" နှစ်ခု တို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ကောက်ပြ၍၊ ရုပ်သက်သက်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေကြသောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ သေလွန်သောအခါ ဖြစ်နိုင်သော ပဋိသန္ဓေနှင့် ရောက်နိုင်သောဘုံကိုလည်း သင်ဟပါဠိ ထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ကုတ္ထိကိုမြင် အိုကိုရင်၊ သတိနှင့်ယှဉ် အသိပြင်လော- ဟူသော စကားရပ်ဝယ် သတိယှဉ် သော ဗောဓိပက္ခိယဓာနတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရုပ်ဖြစ်နိုင်သော ဘုံတို့ကိုလည်း သင်ဟထောက် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ စိတ္တဇရုပ်ချင်းတူပါလျှက် ဝိပါကပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်မထိုက်သော ရုပ်ကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်း ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အဟိတ်စိတ်တို့ကို ဝေဒနာဒိဆတ္တာတို့ဖြင့် ဝေဘန်ခဲ့ပါ။

၇။ စိတ္တာဝိယုတ္တတရားအပေါင်းကို ကောက်ပြပြီး၊ အပွနာဝိထိတွင် မပါဝင်သော ကာမ ကုသိုလ်စိတ်တို့၏ အာရုံပြုပုံကိုလည်း ဋီကာအလိုက္ခ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ပုညကိရိယဝတ္ထုလာ ဒါန, ဘာဝနာပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းကောင်း၊ "သေသည်" ဟူသော သဘောတရားကိုလည်းကောင်း ဋီကာနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ အဟိရိကနှင့် အနောတ္တပ္ပတို့၏ ဗိုလ်အမည်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သဘောတရားများကိုလည်းကောင်း ဋီကာအဖွင့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အသညသတ်ဖြစ်ကွာများ အာဟာရမရှိပါဘဲလျက် သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ- ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ခီဏာသဝပုဂ္ဂိုလ်၏ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ အမည်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဋီကာကျော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ မည်ပုံပြပါဦးကိုရေးလေ။)

၂။ (က) (တေသု ပါဏာတိပါတော - စသော ဝီထိမုတ်ပိုင်း (ပိုဒ်- ၅၈- ၅၉)တို့ကိုရေး။)
(ခ) (ဆ ဝတ္ထူနိ ပဝတ္တိယံ- စသော ပါဠိ။)

၃။ **ကိစ္စအများဆုံးဆောင်ရွက်သောစိတ်**- ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် ၂ - ပါး။
ယှဉ်ဘက်စေတသိက်- ဆန္ဒ,ဝိတ်,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၀ - ပါး။

လောကဋ္ဌ အကြောက်တရားကင်းမဲ့သူများ

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည်။
သင်္ဘသာဓက- အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိယဇဝနာနိ စ န လဗ္ဘန္တိ။
တိဟေတုကေသု စ **ခီဏာသဝါနံ** ကုသလာကုသလဇဝနာနိ န လဗ္ဘန္တိ။

၄။ **"ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ" ၌ ပဉ္စပညာသအရ**

ဝိစာရစေတသိက် မယှဉ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀ - ပါး၊ တတိယစျာန်စိတ် ၁၁ - ပါး၊ စတုတ္ထစျာန်စိတ် ၁၁ - ပါး၊ ပဉ္စမစျာန်စိတ် ၂၃ - ပါး အားဖြင့် ၅၅ - ပါးဖြစ်သည်။

"ပဉ္စပညာသ ဆသဋ္ဌိ"၌ ပဉ္စပညာသ အရ

ဝိတက်စေတသိက်ယှဉ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀ - ပါးကြဉ်သော ကာမစိတ် ၄၄ - ပါး၊ ပထမစျာန်စိတ် ၁၁ - ပါး ဖြစ် သည်။ ဤသို့ထူးခြားသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပဋိသန္ဓေနှင့် ဘုံ

နှောင်းနိုင်သော ပဋိသန္ဓေ- မဟာဝိပါက်စိတ် ၈ -ပါးဟူသော ကာမပဋိသန္ဓေတို့နှောင်းနိုင်။

ရောက်နိုင်သောဘုံ- ကာမသုဂတိ ၇ -ဘုံ။

သင်္ဂဟသာဓက- ရူပါဝစရစုတိယာ၊ အဟေတုရဟိတာ သိယုံ။

၅။ **ဗောဓိပက္ခိယဌာနများ-** သတိပဌာန်, ကျွန်ဖြေ, ဗိုလ်,ဗောဇျင်,မဂ္ဂင်,တို့ဖြစ်သည်။

ရှပ်ဖြစ်နိုင်သော ဘုံများ- ကာမဘုံ , ရူပဘုံ , အသညသတ်ဘုံ တို့ဖြစ်သည်။

သင်္ဂဟပါဠိ- ကျွစ္စေဝံ ကာမရူပသညီသခံ ါတေသု တီသု ဌာနေသု ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိဝသေန ဒုဝိဓာ ရူပပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆။ **ဝိပါကပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပွန်မထိုက်သောရှပ်-** ဝိညတ်ရှပ် ၂ -ပါး။

ယင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အဟိတ်စိတ်တို့တွင်

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း (ဝုဋ္ဌော)စိတ်သည်-

ဝေဒနာ- ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဟိတ် - အဟိတ်၊

ကိစ္စ- အာဝဇ္ဇနကိစ္စ နှင့် ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စ၊ ဒွါရ - ခြောက်ဒွါရ၊

အာရုံ- အလုံးစုံကို အာရုံပြု၊ ဝတ္ထု - ဟဒယဝတ္ထု ကို ရံခါမှီ/ရံခါမမှီ။

ဟသိတုပွါဒ်စိတ်သည်-

ဝေဒနာ- သောမနဿဝေဒနာ၊ ဟိတ် - အဟိတ်၊

ကိစ္စ - ဇောကိစ္စ၊ ဒွါရ - ခြောက်ဒွါရ၊

အာရုံ - ကာမကို အာရုံပြု၊ ဝတ္ထု - ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ။

၇။ **စိတ္တာဝိယုတ္တတရားများ**

အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃ -ပါး၊ အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄ -ပါး၊

သောဘနစေတသိက် ၂၅ -ပါး အားဖြင့် စေတသိက် ၅၂ -ပါးဖြစ်သည်။

အပွနာဝီထိတွင် မပါဝင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပွယုတ်စိတ် ၄ -ပါးတို့သည် သေက္ခ,ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌ -

မရိုမသေ ပေးလှူရာအခါ, ဆင်ခြင်ရာအခါ,တရားနာရာအခါတို့၌ ကာမတရားကို အာရုံပြု။

အလွန်လေ့လာအပ်ပြီးသောစျာန်ကို ဆင်ခြင်ရာအခါ၌ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြု။

ကသိုဏ်းနိမိတ်စသည်တို့၌ ပရိကမ်ပြုရာစသည်အခါဝယ် ပညတ်တရားကို အာရုံပြု။

http://www.dhammadownload.com

၈။ **ဒါနဟူသည်**– အနုသယနှင့်တကွဖြစ်သော သေက္ခ,ပုထုဇဉ်တို့၏သန္တာန်ဝယ် သူတပါးတို့အား ပူဇော်လို,ချီးမြှောက်လိုသည်ဖြစ်၍ မိမိအထံ၌ ထင်ရှားရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စေတနာ ဖြစ်သည်။

ဘာဝနာဟူသည်– ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၌လည်းကောင်း ခန္ဓာစသောတရားတို့၌လည်းကောင်း ပရိကမ်ပြုခြင်း, သုံးသပ်ခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော အပွနာသို့မရောက်သော ဂေါတြဘုအဆုံးရှိသော စေတနာ ဖြစ်သည်။

သေသည် ဟူသည်–ကမ္မဇရုပ်ပြတ်စဲရာအခါ ဖြစ်သည်။

(ရုပ်,နာမ်ဇီဝိတ ဟူသော အသက်၊ ကမ္မဇတေဇောဟူသော ကိုယ်ငွေ့၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ် တို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ခွါသွားရာ အခါဖြစ်သည်။)

၉။ အဟိရိက နှင့် အနောတ္တပ္ပ တို့သည် သမ္မယုတ်တရားတို့၌ ခိုင်မြဲသောကြောင့် ဗိုလ်မည်။

ဗျာပါဒ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သောတရား

စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော "အနတ္ထံ မေ အစရိ" အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်သော ကိုးပါးအပြားရှိသော၊ (တနည်း) အဌာနကောပ နှင့် တကွ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော ဒေါသ ဖြစ်သည်။

၁၀။ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့အား အာဟာရမရှိသော်လည်း သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ ဟု ဟောတော်မူခြင်းမှာ–

မနောသဉ္စေတနာဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ရှေးကံ (တနည်း) ထိုရှေးကံနှင့် တကွဖြစ်သော ကြွင်းသော ဖဿာဟာရ,ဝိညာဏာဟာရတို့၏ ကမ္မပစ္စည်း ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ပရိယာယ်ကို ယူ၍ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ–ဟုဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ခီဏာသဝပုဂ္ဂိုလ်၏ အဂ္ဂဒကို့ဏေယျ မည်ခြင်းအကြောင်း

အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး /အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉- ၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄–ပစ္စည်းတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော ပစ္စည်းများမှ အလယ်တည့်တည့်

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စည်း၏ ပစ္စည်း+ ပစ္စယုပ္ပန်ပြ ပါဠိနှင့် စာဖြေရှင်များ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ "အရဟံ, အရဟံ" ဟု ပွါးများသော် အမြင့်ဆုံး ရနိုင်သော ဘာဝနာကိုပြဆိုသော သင်္ဂီဟစုတ္ထိယကို ပါဠိရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၂။ မဂ်သည် ဝိပဿနာဂမန၏ အစွမ်းဖြင့် အမည်သုံးမျိုး ရပုံကို ပြသော စုတ္ထိယပါဠိတို့ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးသို့ ချောချောမွေ့မွေ့ ကူးပြောင်းရာ၌ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်း၏ အမည်ကို တိတိကျကျ ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သာ ဖြစ်သော တရားကို ဝေဒနာဒိဆက္ကဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ (က) "မလွိကာမိဖုရားကြီး သေခါနီး၌ ဖြစ်, ပျက် မမြင်၍ အပါယ်ကျသည်" ဟု ဟောနေကြရာ ဖြစ်,ပျက် မမြင်သော အဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်များ အပါယ်စခန်းမှ လွတ်လမ်းရှိ/မရှိ၊

(ခ) လာဘ်မျှော်၍သာ မွေးနေ့ ကျင်းပသောသူ ရမည့် ပဋိသန္ဓေတို့ကို အာဂမယုတ္တိနှင့် ညှိ၍ ဖြေပါ။

၅။ သမာပတ္တိဝီထိ၌ အပွနာဇော အကြိမ်များစွာဖြစ်ပုံကို သင်္ဂီဟကျမ်းအရ သာဓကပြရေးသား ဖြေဆိုကာ၊ စျာန်ရသော သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ရနိုင်သော ဝီထိစိတ်များကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၆။ ပုထုဇဉ်တို့သန္တာန်၌ တစ်ဘဝမှာ တစ်ခါသာ ဖြစ်ခွင့်ရှိသော စိတ်များကို ထုတ်ပြ၍၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ယခုဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, ဝီထိ, စုတိစိတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ နောက်ဘဝ၌ အဘယ်စိတ်များ ဖြစ်ပါသနည်း သင်္ဂီဟပါဠိထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။

၇။ အဘယ့်ကြောင့် "ဝိစက္ခဏ" ဟုခေါ်သည်ကို ရှင်းပြ၍၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ ဝိရတီစေတသိက်တို့ ကြဉ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ နိမ္မာန်သည် အဘယ့်ကြောင့် ကာလဝိမုတ် ဖြစ်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေသည် ရူပါရုံကို မြင်သော စိတ်ဖြစ်သောကြောင့် ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသလော? အကြောင်းပြဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ကွန်ဒြေ ၂၂- ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာ ကွန်ဒြေသုံးပါးကို အဘယ့်ကြောင့် နောက်ဆုံးထား၍ ဟောရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ ဝိညာဏ်စသော ၈- ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်ကာလ၌ ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည် အဘယ့်ကြောင့် အာသေဝန ပစ္စည်းမတပ်ရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ နာမ်,ရုပ် (သတ္တဝါ)ကို ဖန်ဆင်း၍ ရ/မရ ဋီကာဆရာအလိုကျ ပဝတ္တိအခါ သာမညအားဖြင့် ရှင်းပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ကမ္မပစ္စည်းပြ သင်္ဂဟ ပါဠိ နှင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒီသု အဋ္ဌသု - စသော ပါဠို။)

၂။ (တသ္မာ ယဒိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ - စသည်။)

၃။ အနန္တရပစ္စည်း, သမနန္တရပစ္စည်း။

ပစ္စယုပ္ပန်သာ ဖြစ်သောတရား

ရဟန္တာတို့၏ စုတိ ဖြစ်သည်။

ဝေဒနာ- သောမနဿစုတိသည် သောမနဿဝေဒနာ၊
ဥပေက္ခာစုတိသည် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊

ဟိတ်- တိဟိတ်၊

ကိစ္စ- စုတိကိစ္စ၊

ဒွါရ- ဒွါရဝိမုတ်၊

အာရုံ- ကာမတိဟိတ်စုတိသည် ကာမဇဝနိကန်အာရုံ၊ ရူပစုတိနှင့် အာကာ, အာကိဉ်စုတိသည် ပညတ်ကမ္မနိမိတ်အာရုံ၊ ဝိညာ, နေဝါစုတိသည် မဟဂ္ဂုတ်ကမ္မနိမိတ်အာရုံ။

ဝတ္ထု- ကာမ, ရူပစုတိသည် ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ၊ အရူပစုတိသည် မည်သည့် ဝတ္ထုကို မမှီ။

၄။ (က) အပါယ်လမ်းမှ လွတ်လမ်းရှိ။

အာဂမယုတ္တိ- ကာမာဝစရကုသလမှိ ကာမသုဂတိယမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတိ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ရနိုင်မည့် ပဋိသန္ဓေ- အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ်။
အာဂမယုတ္တိ- ဒွိဟေတုကမောမက် ပန ကုသလဲ အဟေတုကမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဒေတိ၊

၅။ သမာပတ္တိဝီထိ၌ အပွနာဇောတို့သည် ဘဝင်အယျဉ်ကဲ့သို့ ဝီထိကို မှတ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အပွနာဇောတို့ အကြိမ်များစွာဖြစ်ကြသည်။
သာဓက- သဗ္ဗတ္ထာပိ သမာပတ္တိဝီထိယံ ဘဝင်္ဂသောတော ဝိယ ဝီထိနိယမော နတ္ထီတိ ကတွာ ဗဟူနိပိ လဗ္ဘန္တိ။

စျာန်ရ သကဒါဂါမ် ရသောဝီထိစိတ်

လောဘမူဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ပါး၊ ဒေါသမူစိတ် ၂-ပါး၊ ဉဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် ၁၇-ပါး၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ပါး၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စိတ် ၉-ပါး၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်စိတ် ၁-ပါး အားဖြင့် ၅၀-ဖြစ်သည်။

၆။ **ဖြစ်ခွင့်ရှိသောစိတ်-** ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် စုတိစိတ်တို့ဖြစ်သည်။
အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ယခုဘဝ ပဋိသန္ဓေ,ဘဝင်,ဝီထိ, စုတိစိတ်များဖြစ်ကြသကဲ့သို့ နောက်ဘဝ၌လည်း ပဋိသန္ဓေ,ဘဝင်,စုတိစိတ်များဖြစ်ကြသည်။
သင်္ဂဟပါဠိ- ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂဝီထိယော၊ စုတိစေဟ တထာ ဘဝန္တရေ။
ပုန သန္ဓိဘဝင်္ဂမိစ္စယံ၊ ပရိဝတ္တတိ စိတ္တသန္တတိ။

၇။ အထူးအားဖြင့် အနက်ကို ပြတက်သောကြောင့် ဝိစက္ခဏ - ဟုခေါ်သည်။

မဟဂ္ဂုတ်စိတ်တို့၌ ဝိရတီကြဉ်ရခြင်းအကြောင်း

သီလဝိသုဒ္ဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာသုခ်သင်အပ်ပြီးသော ကာယက် ဝစီက်ရှိသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်းမျှဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်စျာန်တို့ဖြစ်ကြကုန်၍ ကာယက် ဝစီက်တို့ကို သုခ်သင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုစရိုက် ဒုရာဇိဝတို့ကို ပယ်သတ်ခြင်း ငြိမ်းစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

၈။ **နိဗ္ဗာန်ကို ကာလဝိမုတ်ခေါ်ရခြင်းအကြောင်း**

ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိ၍ အတိုက်စသော ကာလတို့၏အစွမ်းဖြင့် မဆိုထိုက်သောကြောင့်။

http://www.dhammadownload.com

စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေသည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်။

အကြောင်း- ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဈာနင်တို့နှင့် မယှဉ်သောကြောင့်။

၉။ **နောက်ဆုံးထားဟောရခြင်းအကြောင်း**

စုဆောင်းအပ်ပြီးသော ဖြူစင်ခြင်း၏အကြောင်းအဆောက်အဦးရှိသူတို့သည် ဤက္ကန္ဒေတို့ကြောင့် စင်ကြယ်ဆဲဖြစ်ခြင်း, စင်ကြယ်မှုသို့ရောက်ကုန်ခြင်း, ပြီးပြီးသောကိစ္စရှိခြင်းဖြစ်ကြသည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြလိုသောကြောင့်။

ဝိညာဏ်စသော တရား ၈-ပါးတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ သွင်း။

အကြောင်း- အတိက်အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သောအကျိုးဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ဘဝအကျိုးတရား၏ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ အကြောင်းတရားဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

၁၀။ **မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏ အာသေဝနပစ္စည်းမတပ်ခြင်းအကြောင်း**

"နမဂ္ဂပစ္စယာ အာသေဝနေ ဧကံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဟိတ်ကြိယာတို့တွင် ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ကိုသာ အာသေဝနပစ္စည်းအဖြစ်ယုတ်ဆိုသောကြောင့်လည်းကောင်း။

ဖန်ဆင်း၍ ရ/မရ

သတ္တဝါကို ဖန်ဆင်း၍ မရ။

ပဝတ္တိအခါ၌ ရုပ်သည် ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရဟူသောအကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာမ်တရားသည် စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံစသော နိဿယပစ္စည်း, အာရမ္မဏပစ္စည်းစသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉- ၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ လူလောကသဘာဝအရ အရိယာ ပုထုဇဉ် နှစ်မျိုးရှိရာ အရိယာတို့၏ ဂုဏ်ရည်ပြပါဌ်တို့တွင် လူပြည်သို့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ပြန်လာခွင့်မရှိသော အရိယာတို့၏ ဂုဏ်ရည်ပြပါဌ်တို့ကိုသာ ပါဋိရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ သက်ရှိ သက်မဲ့ လောကနှစ်ဌာနတို့ကို ပဋ္ဌာန်းဆက်အနေဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြသော ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းတို့ကို အတိတ်စသော ကာလတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြသော ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ တစ်ကြိမ်သာ စောသောဇောတို့ကို တိကျစွာ ရေတွက်ပြ၍ အရှုပဗြဟ္မာကြီးများ၌ ဖြစ်နိုင်သော ကုသိုလ်စိတ်တို့ကိုလည်း ရေးပြပါ။

၄။ ပဋိသန္ဓေအကျိုး မဖွဲ့ဖြိုး၍ မျက်မမြင် နားမကြား ဖြစ်လာခဲ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဟု သတ်မှတ်ရပါမည်လော အဘိဓမ္မာသာဓကနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ရှုပစုတ္ထစျာန် ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးရာ ဘုံဌာနတို့ကိုလည်း ကြောင်းကျိုးဆီလျော်စွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ နာမ်အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ စဖြစ်ရာကာလ, နောက်ဆုံးချုပ်ရာကာလတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ "ပညာ" စေတသိက်၏ ဗောဓိပက္ခိယ အမည်ထူးတို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်ရအောင် မည်သည့်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မည်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးများရမည်ကို ဖော်ပြ၍၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၌ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ-ဟု အဖန်ဖန် ရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် ပယ်စွန့်နိုင်သော တရားတို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အရှုပဝိပါက်လေးခု၏ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ လဟုတာစသော ရုပ်တို့ကမ္မဇရုပ်မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးပြပါ။

၈။ ပညာစေတသိက် တစ်ခုတည်းဖြစ်ပါလျက် ဣန္ဒြေလေးမျိုးခွဲခြား ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ အဓိပတိ ဇကောဝ လဗ္ဘတိ-၌ အဓိပတိတရား တစ်ခုတည်းကိုသာ ရထိုက်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးပြပါ။

၉။ ဟေတုပစ္စယော-၌ ဟေတုနှင့် ပစ္စယတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ရေး၍၊ ပုရိမာနိ ဇဝနာနိ-၌ ယူသင့်/ မယူသင့်သော ဇောတို့ကိုလည်း အကြောင်းပြကာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးတို့၏ သဘောလက္ခဏာတို့ကို ဋီကာဆရာ အလိုကျ ရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (အနာဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ – စသောပါဠိနှင့် အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ – စသောပါဠိ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ **တစ်ကြိမ်သာ စောသောဇောများ**

အာဒိကမ္မိကစျာန်ဇော,အဘိညာဉ်ဇော,မဂ်ဇော,နိရောဓသမာပတ်မှထသော အခါ အနာဂါ မိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဇောများ,။

ဖြစ်နိုင်သောကုသိုလ်စိတ်

မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈– ပါး၊ အရူပကုသိုလ်စိတ် ၄–ပါး၊ အထက်မဂ်စိတ် ၃–ပါး။

၄။ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဟု သတ်မှတ်မရ။

ကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏံ ပန ကာမသုဂတိယံ မနုဿာနဉ္စေဝ ဇစ္စန္ဓာဒီနံ ဘုမ္မသိတာနဉ္စ ဝိနိပါတိကအသုရာနံ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိဝသေန ပဝတ္တတိ – ဒ္ဓိဟေတုကမောမကံ ပန ကုသလံ အဟေတုကမေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဒေတိ – ဟူသော အဘိဓမ္မာသာဓက တို့ကိုထောက်။

အကျိုးပေးရာ ဘုံဌာန

ရူပစတုတ္ထစျာန် ကုသိုလ်ကံသည် ပရိတ္တသုဘာ စသော တတိယစျာန်ဘုံတို့၌ အကျိုးပေး။

ရူပစတုတ္ထစျာန်ကုသိုလ်ကို ပရိတ္တဖြစ်အောင် ပွါးများလျှင် ပရိတ္တသုဘာဘုံ၌ ဖြစ်သည်၊ မဇ္ဈိမဖြစ်အောင် ပွါးများလျှင် အပ္ပမာဏသုဘာဘုံ၌ဖြစ်သည်၊ ပဏီတဖြစ်အောင် ပွါးများလျှင် သုဘကိဏ္ဏာဘုံ၌ ဖြစ်သည်။ (လက်ဆောင်– ၁၃၄)

၅။ နာမ်အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်တို့တွင်–

ကမ္မဇရုပ်တို့သည်–ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ စ၍ဖြစ်၊ စုတိစိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ နောက်ဆုံးချုပ်။

[illegible]ဇရုပ်တို့သည်– ပ[illegible]သန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ စ၍ဖြစ်၊ စုတိစိတ် [illegible]ကိ ခဏ[illegible] ၄[illegible] – ချက်ခန့်ကာလ၌နောက်ဆုံးချုပ်။

http://www.dhammadownload.com

ဗောဓိပက္ခိယ အမည်ထူး

ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒ်, ပညိန္ဒေ, ပညာဗိုလ်, ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်, သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟူသော ဗောဓိပက္ခိယ အမည်တို့ရသည်။

၆။ စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်ကို ရအောင် တတိယာရုပ္ပစျာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို "ဤတတိယာရုပ္ပစျာန်သည် ငြိမ်သက်လှပေ၏။ ဤတတိယာရုပ္ပစျာန်သည် မွန်မြတ်လှပေ၏– ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးများရမည်။

ပယ်စွန့်နိုင်သော တရားများ

အနိစ္စ ဟုရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် ဝိပလ္လာသနိမိတ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သည်၊
ဒုက္ခ ဟုရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် တဏှာပဏိဓိကို ပယ်စွန့်နိုင်သည်၊
အနတ္တ ဟုရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် အတ္တာဘိနိဝေသကို ပယ်စွန့်နိုင်သည်။

၇။ **အရူပဝိပါက်စိတ် ၄–ပါး ရုပ်ကို မဖြစ်စေခြင်းအကြောင်း**

အရူပဝိပါက်သည် ရုပ်ကို စက်ဆုပ်သော အရူပစျာန်ဟူသောဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်ရသည့်အတွက် အကြောင်းစျာန်သည် ရုပ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရူပဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ရာအရူပဘုံသည် ရုပ်ဖြစ်ရာအရပ်မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း အရူပဝိပါက် ၄–ခုသည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

ကမ္မဇရုပ်မဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

လဟုတာ စသောရုပ်တို့သည် ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကို ငဲ့ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

၈။ **ဣန္ဒေ ၄–ပါး ခွဲရကြောင်း–** (ကချင် ၇–ရှု)

တစ်ခုတည်း ရထိုက်ကြောင်း–

နှစ်ပါး သုံးပါး အဓိပတိတပ်လျှင် အဓိပတိအဖြစ် မရထိုက်သောကြောင့်။

၉။ အခြေအမြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့် ဟေတု မည်သည်။
ကျေးဇူးပြုတတ်သော အနက်ကြောင့် ပစ္စယ မည်သည်။

ယူသင့်/မယူသင့်သော ဇော

ယူသင့်သောဇော– အကုသိုလ်ဇော ၁၂ –ပါး၊ လောကီကုသိုလ်ဇော ၁၇ –ပါး၊ ကြိယာဇော ၁၈ –ပါး –တို့ဖြစ်သည်။
မယူသင့်သောဇော– မဂ်ဇော ၄ –ပါး၊ ဖိုလ်ဇော ၄ –ပါး။

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်း- လောကုတ္တရာဇောတို့ကို အာသေဝနပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် မထုတ်ဆောင်အပ်သောကြောင့်။

၁၀။ **သဘောလက္ခဏာ-** (ကချင် ၁၀-ရှ)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ တိမ်တိုက်မှ ထွက်ပေါ်လာသော လဗိမာန်ကဲ့သို့ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထက် သာလွန်သော ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ပုံကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အသံမစဲမဟာပဒ္ဓာန်းရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပွဲ ကျင်းပနေကြရာ ပဒ္ဓာန်းတရားတော်ကို အနှစ်ချုပ်တရားကိုယ် ထုတ်လိုက်ပါလျှင် သုံးမျိုးသာရှိကြောင်းကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ အလုံးစုံကို အာရုံပြုလျက် နှစ်ကိစ္စတပ်သော အသောဘနစိတ်ကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်, လုပ်ဆောင်ချက်ကိစ္စ, ဝင်ထွက်သွားလာရာ တံခါးပေါက်ဒွါရ, မှီရာဝတ္ထု တို့ကိုလည်း အကြောင်းပြ၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော စာရင်းတွင် မပါဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သင်္ဂဟအထောက်ပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဒိဋ္ဌဂတသမ္မယုတ္တ ဝိစိကိစ္ဆာ ဇဝနာနိ စ သေက္ခာနံ-၌ "သေက္ခ"အရ ယူရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း အကြောင်းပြ၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သေသဋ္ဌာနေသု လဇ္ဇာန္တိ၊ အရိယာ နရိယာပိ စ-၌ သေသအပါဒါနိန်အရ သေသအရုတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ဝိညတ္တိ ဒွယံ စိတ္တဇမေဝ-၌ စိတ္တအရုကိုလည်း သာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း အနှစ်ချုပ်ကို သင်္ဂဟထောက်၍ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ စာဖြေဆိုစဉ် ဟိုတွေးဒီတွေး ကြဲမှိုင်ငေးသော အရှင်တို့အတွက် သင့်တော်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလည်း သာဓကထောက်၍ ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အတိပရိတ္တာရုံဝီထိ၌ ဝီထိစိတ် မဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကိုရေး၍၊ ဇတ္ထာကုသလကမ္မမုဒ္ဒစ္စ ရဟိတံ-ဝယ် ဥဒ္ဒစ္စအရနှင့် သမ္မဒုဗ္ဗလစိတ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ဝါန-ဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ဆိုရာ၌ အဘယ့်ကြောင့် တဏှာကို ဝါနဟု ဆိုရပါသနည်း? ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းများစွာ ရှိပါလျက် တဏှာကိုသာ သမုဒယသစ္စာ ဖွဲ့ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ-တို့၌ ဘဝနှစ်ခုအထူးကို ရေးသား၍၊ ကမ္မဇ ရုပ်တရားများကို ဝိပါကဟု ခေါ်နိုင်/မခေါ်နိုင် အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝိသုဒ္ဓိခြောက်ပါးကို မူလဝိသုဒ္ဓိ, သရီရဝိသုဒ္ဓိအားဖြင့် ခွဲခြားပြ၍၊ နိရောဓသမာပတ် မဝင်စားမီ ရှေးအဖို၌ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ အသောဘနစိတ်- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း(ဝုဋ္ဌော)စိတ်။
ယှဉ်ဘက်စေတသိက်- ဆန္ဒ,ပီတိကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁ -ပါး။

လုပ်ဆောင်ချက် ကိစ္စ-စသည်

ကိစ္စ- အာဝဇ္ဇနကိစ္စ,ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စ၊
ဒွါရ- ခြောက်ဒွါရ၊
ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထု ရုံခါမှီ, ရုံခါမမှီ။

၄။ မပါဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်- အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည်။
သင်္ဂဟသာဓက- တိဟေတုကေသု စ ဒီဏာသဝါနံ ကုသလာကုသလဇဝနာနိ နှ လဗ္ဘန္တိ။
အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိဃဇဝနာနိ စ နှ လဗ္ဘန္တိ။
ယူရမည့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်- သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်း- မဂ်သည် စိတ္တက္ခဏ တစ်ချက်သာဖြစ်၍ မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်မရသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို သီးခြားဆိုလတ္တံဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

၅။ **သေသ အပါဒါန် အရ-** သုဒ္ဓါဝါသ ၅ -ဘုံ၊ အသညသတ် ၁ -ဘုံ၊ အပါယ် ၄ -ဘုံ။
သေသအရ- ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပ ၁၀-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံ။

ဝိညတ္တိ ဒွယံ စိတ္တဇမေဝ- ၌ စိတ္တ အရ

မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ် ၁ -ပါး၊ ကာမဇော ၂၉ -ပါး၊ အဘိညာဉ် ၂ -ပါး တို့ဖြစ်သည်။
သာဓက- ဝေါဌဗ္ဗနကာမာဝစရဇဝနအဘိညာ ပန ဝိညတ္တိမ္ပိ သမုဌာပေန္တိ။

၆။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းအနှစ်ချုပ်**

မပြတ်လည်လျက် အစမရှိသော တေဘူမကဝဋ်တရား။
သင်္ဂဟ- ဝဋ္ဌံမာဗန္ဓမိစ္စေဝံ၊ တေဘူမကမနာဒိကံ၊
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ပဌပေသိ မဟာမုနိ။
သင့်တော်သည့် ကမ္မဌာန်း- အာနာပါနကမ္မဌာန်း။
သာဓက- အာနာပါနံ မောဟစရိတဿ စ ဝိတက္ကစရိတဿ စ။
(သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ကမ္မဌာနာနိ သဗ္ဗေသမ္ပိ သပ္ပါယာနိ -ပါဋိကိုထောက်လျှင် ပထဝီ ကသိုဏ်းစသော ကသိုဏ်းခြောက်ပါးတို့နှင့် အာရုပ္ပလေးပါးတို့ပါရနိုင်သည်။)

၇။ **ဝီထိစိတ်မဖြစ်ခြင်းအကြောင်း-** ဝုဌောနှစ်ကြိမ် မဖြစ်လောက်သောကြောင့်။
ဥဒ္ဓစ္စ အရ- ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ရှိ စေတနာ ကိုရသည်။
သဗ္ဗဒုဗ္ဗလစိတ်- ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်ဖြစ်သည်။

၈။ **တဏှာကို ဝါနဟုဆိုခြင်းအကြောင်း**

ခန္ဓာအစရှိသော တေဘူမကတရားတို့ကို အောက်အထက်ပြန်လှန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ချုပ်စပ်တတ်သောကြောင့်။
သမုဒယသစ္စာဆိုကြောင်း- ပြဌာန်းသော (ပဓာန)ဖြစ်သောကြောင့်။

၉။ **ဘဝနှစ်ခု အထူး-** (ကရင် ၉ -ရှု)

http://www.dhammadownload.com

ဝိပါကဟု ခေါ်နိုင်/ မခေါ်နိုင်

ကမ္မဇရုပ်များကို "ဝိပါက" ဟု မခေါ်ဆိုနိုင်။

အကြောင်း- ဝိပါကသဒ္ဒါသည် နာမ်တရားအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း,အာရုံကို ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ကံနှင့်တူသော နာမ်တရားတို့၌သာထင်သော ရုဋ္ဌသဒ္ဒါ ဖြစ်သောကြောင့်။

၁၀။ **မူလဝိသုဒ္ဓိ-** သီလဝိသုဒ္ဓိ,စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။

သရီရဝိသုဒ္ဓိ- ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ,ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ,မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ,ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ၄ -ပါး

၁။ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ကင်းကွာနေကုန်သော ကျောင်း,သပိတ်စသော ပရိက္ခရာများ မပျက်စီးစေရန် အဓိဋ္ဌာန်ရခြင်း၊

၂။ သံဃာတော်က အလိုရှိတော်မူသောအခါ နိရောဓသမာပတ်မှထစေရန် အဓိဋ္ဌာန်ရခြင်း၊

၃။ ဘုရားရှင်ခေါ်တော်မူသောအခါ နိရောဓသမာပတ်မှ ထစေရန် အဓိဋ္ဌာန်ရခြင်း၊

၄။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားရာ ကာလအတွင်း၌ ဇီဝိတိန္ဒြေပျက်စီးမှုရှိ/မရှိကြည့်ရှု ရခြင်း။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အရိယာဘဝသို့ ရောက်ခါနီး ပုထုဇဉ်ဘဝ၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောစိတ်ကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိနှင့် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားပုံအစီအစဉ်ကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၂။ သတ္တဝါများသေဆုံး ကွယ်လွန်သွားပြီး နောက်ဘဝ၌ ဘဝသစ်တည်ဆောက်ပုံပြ သင်္ဂဟ ပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အာရုံတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အာရုံပြုသော စိတ်တို့ကို ဆိုင်ရာ အာရုံများနှင့်တွဲစပ် ဖြေဆို

http://www.dhammadownload.com

ပြီးလျှင်၊ "ရှုပေ စတုဗ္ဗိဓာ တိဝတ္ထုံ" ၌ ရှုပ- အရာ စတုဗ္ဗိဓာ- အရာ တိဝတ္ထုံ- အရာ တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမဇောနောင် ဝေဒနာ/ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလျော်စွာ အပွနာဇောများ စောပုံကို သင်္ဂီဟလာ အတိုင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ "ကာမေသွေဝ ပနေတရာ" ပါဠို- ၌ သင်္ဂီဟဆရာ သိစေလိုသော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သရုပ်များပေါ်လွင်စေလျက် ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဇလာဗုဇသတ္တဝါတို့အား ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်သောရုပ်ကလာပ်နှင့် ရုပ်တို့ကို အယုတ်/အလွန် အားဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ စျာနင်မထိုက်သော ဥပေက္ခာနှင့် စျာနင်ထိုက်သော ဥပေက္ခာတို့ကိုလည်း ကွဲပြားခြားနားအောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ လူဘဝကို ရလာခြင်းသည် ဝဋ်သုံးပါးတို့တွင် မည်သည့်ဝဋ်၌ အကျုံးဝင်ပါသနည်း? အကြောင်းပြချက်နှင့်ဝါကျ ဖော်ပြပြီးလျှင် (က) ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သောတရား၊ (ခ) ဝိပဿနာပရိပါကအဓိပ္ပါယ်၊ (ဂ) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း သင်္ဂီဟလာ အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ဗောဇ္ဈင်၏ အဓိပ္ပါယ်နှစ်မျိုးကို ဋီကာလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ တဿဝဘာဝီနှင့် တဿဝဘာဝီဘာဝတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ သတ္တဝါများကို တိရစ္ဆာန်, လူ, နတ်, ဗြဟ္မာဟူ၍ ဘဝအဆင့်အတန်း အသီးသီး ကွဲပြားခြားနားအောင် မည်သည့်အရာများက စီမံဆောင်ရွက်ပေးနေပါသနည်း? ဋီကာအာဘော်ကျ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဇောတို့သည်သာ အဘယ့်ကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကြပါသနည်း? ရှင်းလင်း ဖြေဆို၍၊ နာမကမ္မနှင့် အဘိလာပတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မုချအပွနာနှင့် ဥပစာအပွနာအရတို့ကို အကြောင်းပြချက်နှင့်တကွ ခွဲခြားပြပြီးလျှင်၊ အသုဘဘာဝနာကို ရှုမှတ်ပါက ပထမစျာန်မှအပ မည်သည့်စျာန်တို့ကိုမျှ မရနိုင်ခြင်း အကြောင်းကို ဥပမာသွင်း၍ ဋီကာလာအတိုင်း ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိမ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တတော ပရံ ဂေါတြဘုစိတ္တံ နိဗ္ဗာနမာလမ္မိတ္တာ – စသည် နှင့်
တတ္ထ ယထာက္ကမံ ပဋမဇ္ဈာနာဒိ မဟဂ္ဂတသမာပတ္တိ – စသည်။)

၂။ (အနက် ထင်ရှားပြီ။)

၃။ အာရုံတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်များနှင့် အာရုံ
စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေသည် ရူပါရုံ၊ သောတဝိညာဏ်ဒွေသည် သဒ္ဒါရုံ၊
ဃာနဝိညာဏ်ဒွေသည် ဂန္ဓာရုံ၊ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဒွေသည် ရသာရုံ၊
ကာယဝိညာဏ်ဒွေသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈ – ပါးသည် နိဗ္ဗာန်အာရုံ။
(အာရုံတစ်မျိုးတည်းဟူရာ၌ ကာမအာရုံတစ်မျိုးတည်း စသည်ဖြင့် ဇောန်အာရုံပြုသည်
ကို ယူလိုလျှင် ပဋ္ဌဝီသ ပရိတ္တမှိ – စသော ဂါထာအတိုင်းဖြေ။)

ရူပ အရ– အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅ – ဘုံ၊

စတုဗ္ဗိဓာအရ

စက္ခုဝိညာဏာဓာတ်၊ သောတဝိညာဏာဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏာဓာတ်၊

တိဝတ္ထု အရ– စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထု။

၄။ **ကာမဇောနောင် ဝေဒနာအားလျော်စွာ အပွနာဇောစေပုံ–**

သောမနဿဝေဒနာ ကာမဇောနောင် သောမနဿဝေဒနာ အပွနာဇောစေသည်။
ဥပေက္ခာဝေဒနာ ကာမဇောနောင် ဥပေက္ခာဝေဒနာ အပွနာဇောစေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ အပွနာဇောစေပုံ–

ပုထုဇဉ်သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောနောင် ကုသိုလ်
အပွနာဇောနှင့် အောက်ဖိုလ် အပွနာဇောတို့စေကြသည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောနောင် အရဟတ္တဖိုလ်အပွနာ
ဇောတို့ စေကြသည်။

သီစေလိုသော အဓိပ္ပါယ်

ကာမသွေဝ ပနေတရာ ဖြင့် –
အဟိတ်စုတိဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် ၂ – ပါး၊

http://www.dhammadownload.com

ဒွိဟိတ်စုတိဖြစ်သော မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပွယုတ်စိတ် ၄ - ပါး နှောင်
အဟိတ်ပဋိသန္ဓေဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် ၂ - ပါး
မဟာဝိပါက်ပဋိသန္ဓေစိတ် ၈ - ပါး အားဖြင့် ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀ - ပါးနှောင်းနိုင်သည်ကို သိစေပါသည်။

၅။ ဇလာဗုဇသတ္တဝါတို့အား ပဋိသန္ဓေအခါ -

အယုတ်အားဖြင့်

ကာယဒသကကလာပ်၊ ဝတ္ထုဒသကကလာပ်အားဖြင့် ကလာပ် ၂- စည်း၊
အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ၈ - ပါး၊ ကာယပသာဒရုပ် ၁ - ပါး၊ ဇီဝိတရုပ် ၁ - ပါး၊ ဝတ္ထုရုပ် ၁ - ပါး၊
အာကာသဓာတ် ၁ - ပါး၊ ဥပစယ, သန္ဟတိရုပ် ၂ - ပါးတို့အားဖြင့် ၁၄ - ပါး ရသည်။

အလွန်အားဖြင့်

ကာယဒသကကလာပ်၊ ဘာဝဒသကကလာပ်၊ ဝတ္ထုဒသကကလာပ်၊
အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ၈ - ပါး၊ ကာယပသာဒရုပ် ၁ - ပါး၊ ဇီဝိတရုပ် ၁ - ပါး၊ ဝတ္ထုရုပ် ၁ - ပါး၊
ဘာဝရုပ် ၂ - ပါး၊ အာကာသဓာတ် ၁ - ပါး၊ ဥပစယ,သန္ဟတိ ၂ - ပါးအားဖြင့် ၁၆ - ပါးရ။
ဈာနင်မထိုက်သော ဥပေက္ခာ- စက္ခု,သောတ,ဃာန,ဇိဝှါဝိညာဏ်တို့၌ရှိသော ဥပေက္ခာ။
ဈာနင်ထိုက်သော ဥပေက္ခာ- ကြွင်းသောဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၄၇ - ပါးရှိ ဥပေက္ခာ။

၆။ လူဘဝကို ရခြင်းသည် ဝိပါကဝဋ်၌ အကျုံးဝင်။
အကြောင်း- ကမ္မဘဝကို ကမ္မဝဋ်၌သွင်းယူ၍ ဥပပတ္တိဘဝကို ဝိပါကဝဋ်၌ သွင်းယူအပ်သောကြောင့်။

(က) ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သောတရား
တေဘူမကသင်္ခါရတရားများ ဖြစ်သည်။

(ခ) ဝိပဿနာပရိပါကဟူသည် -
အကြိမ်ဖန်များစွာဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် ရင့်ကျက်ခြင်းသဘောဖြစ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ ဟူသည် -
ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အပါယ်စသည်မှလည်း ကောင်း,သင်္ခါရနိမိတ်စသည်မှလည်းကောင်း ထမြောက်တက်သောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဟုဆိုအပ်သော မဂ်သို့

http://www.dhammadownload.com

သွားရောက်တက်သော အနုလောမဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်သည်။

၇။ **ဗောဇ္ဈင်၏ အဓိပ္ပါယ်နှစ်မျိုး**

သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတတ်သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဗောဇ္ဈင်မည်သည်။

(တနည်း) သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိကြောင်းဖြစ်သောဓမ္မသာမဂ္ဂီ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဗောဇ္ဈင်မည်သည်။

တမ္ဘာဝဘာဝီ ဟူသည်– အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော သခ်ါရစသောအကျိုးတရားများဖြစ်သည်။

တမ္ဘာဝဘာဝီဘာဝ ဟူသည်– ထိုအဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သခ်ါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောတရားဖြစ်သည်။

၈။ သတ္တဝါများ ဘဝအဆင့်အတန်းအသီးသီးကွဲပြားခြားနားအောင်
ပုညာဘိသခ်ါရ ဟူသော မဟာကုသိုလ်စိတ် ရူပကုသိုလ်စိတ်တို့၌ရှိ စေတနာ၊
အပုညာဘိသခ်ါရ ဟူသော အကုသိုလ်စိတ်၌ရှိသော စေတနာ၊
အာနေဉ္ဇာဘိသခ်ါရ ဟူသော အရူပကုသိုလ်စိတ်၌ရှိသော စေတနာ ဟူသောသခ်ါရတရားတို့က စီမံဆောင်ရွက်သည်။

၉။ **အာသေဝနပစ္စည်းတပ်ကြောင်း**

ဝိပါက်ဟူသော အဗျာကတသည် ကံကြောင့်ဝိပါက်အဖြစ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ ကံ၏အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍ကျရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်ရကား မိမိ၏ သဘောကိုယူစေ၍ အခြားစိတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

မိမိသည်လည်း ရှေးဝိပါက်၏အာနုဘော်ကို ယူ၍ မဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်သည်။

နာမကမ္မနှင့် အဘိသင်္ခါရ

နာမကမ္မဟူသည် အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အမည်ပင် ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အဘိလာပဟူသည် ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်အပ်သော အသံအဖြစ်သို့ရောက်သော အက္ခရာအပေါင်း၏ အစဉ်ဖြစ်သည်။

၁၀။ **မုချအပ္ပနာ**– ဝိတက်၊
အကြောင်း– ယှဉ်ဘက်တရားတို့ကို အာရုံသို့ သွင်းတတ်သကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့်။
ဥပစာအပ္ပနာ– မဟဂ္ဂုတ်,လောကုတ္တရာစျာန်တရားများ။
အကြောင်း– အပ္ပနာမည်သော ဝိတက်ဟူသော အဦးအစရှိသောကြောင့်။

ဒုတိယစျာန်စသည် မရနိုင်ခြင်းအကြောင်း

ဥပမာအားဖြင့် ကြမ်းတမ်းသော ရေအယဉ်ရှိသောမြစ်ပြင်၌ ထိုးဝါး၏အစွမ်းကြောင့်သာ လှေသည်တည်နိုင်သကဲ့သို့ အသုဘဘာဝနာသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံရှိသောကြောင့် ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ ဝိတက်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် စိတ်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ မဂ္ဂင်္ဂဝိထိအတွင်း၌ပါရှိသော ကာမဇောတို့ပြုသော အာရုံတို့ကို ပြဆိုသည့် စုကျိုယပါဠိတို့ကို ပါဠိရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ နာမ်သည်နာမ်ရုပ်အား ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပါဠိရပ်တို့ကို ပစ္စည်း+ ပစ္စယုပ္ပန်ပစ္စယသတ္တိပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ စိတ္တေန သမမုဒ္ဒိသေ– ဟူသောစကားနှင့်အညီ မာနစေတသိက်၏ယှဉ်ရာ စေတသိကဓမ္မများကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာအသံကို ကြားရသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဝီထိစိတ်အစဉ်ကို ဖြေဆိုလျက်၊ ရှုပ,အရှုပဘုံတို့၌ အဘယ်ပသာဒများ မရှိသောကြောင့် အဘယ်ဝီထိစိတ်တို့ မရထိုက်ပါသနည်း ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

၄။ စုတိ၏ အနန္တရပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား, ၄င်းအနန္တရပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ (က) စကားပြောရယ်မောသံ၊ (ခ) တီးမှုတ်သံတို့သည် မည်သည့် ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်၌ရှိသော စေတနာကို အရကောက်ရသည့် သခ်ါရနှင့်ကမ္မ ဘဝအထူးကို သင်ဟကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ လောက၌ အလွန်အကျူးအထူးသိတတ် သောသူကို အကြားအမြင်ရသူဟု ပြောကြရာ အဘယ်တရားထူးတို့ကို ရရှိသောကြောင့် အကြားအမြင်ရပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ၎င်းအကြားအမြင်ထူးတရားများ ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ တရားအားထုတ်လျက်ရှိသောယောဂီအား တရားရင့်ကျက်လာသည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာ သော ဥပစာရဘဝနာမျှသာ ရရှိနိုင်သောကမ္မဋ္ဌာန်းများကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပဋ္ဌမဈာန်ကို ရစေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကိုလည်း သင်ဟထောက် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ကာမစ္ဆန္နီဝရဏ–၌ ကာမအရ၊ အညတာဝိန္ဒြိယ်–၌ အညာတာဝီအရတို့ကို ဋီကာလာ အတိုင်း ကောက်ပြ၍၊ ဝိညာဏာဟာရ၏ ဆောင်အပ်သောတရားတို့ကိုလည်း ရေးသား ခဲ့ပါ။

၈။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့သည် အဘယ်တရားတို့၌ အဘယ်သညာဝိပလ္လာသကို ပယ်ပါ သနည်း ဖြေဆို၍၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သခ်ါရဖြစ်သည်ဟု ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဋီကာ အလိုက္ခ ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ပစ္စာဏတပစ္စည်း၏ သဘောကို ဥပမာနှင့်တကွ ရေးသား၍၊ မဂ်ဏော၏ အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဋီကာလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဝိတက်ကို အပွနာဟု ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ အနုလောမဉာဏ်–၌ အနုလောမ လျော်၏ဟူသည် အဘယ်တရားတို့အား လျော်ပါသနည်း ဋီကာလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟဘာသာ

၁။ (ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း စာပိုဒ် (၅၅ – ၅၇)တို့ကို ရေး။
(ပကိဏ်းပိုင်း ၅၈ – ၅၉)တို့လည်းရ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

၃။ **မာနစေတသိက် ယှဉ်ရာစေတသိက်များ**

အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃ – ပါး၊ အကုသလသာမာရဏာစေတသိက် ၄ – ပါး၊ လောဘ ထိန မိဒ္ဓ ၃ – ပါးအားဖြင့် စေတသိက် ၂၀ – ပါးယှဉ်။

ထိတ်လန့်ဖွယ် အသံကို ကြားရာအခါဖြစ်နိုင်သော စိတ်အစဉ်

အတီတဘဝင် ဘဝင်္ဂစလန ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ ပဥ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း အကုသလဝိပါက် သောတဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိန်း သန္တီရဏ ဝုဋ္ဌော ဒေါသမူဏော ခုနစ်ကြိမ် တဒါရုံ နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြီးလျှင် ထို့နောက် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သမျှဖြစ်၍ ချုပ်ကြလေသည်။

ရူပဘုံ၌– ဃာနပသာဒ ဇိဝှါပသာဒ ကာယပသာဒ တို့မရှိသောကြောင့် ဃာန ဒွါရိကဝီထိစိတ် ဇိဝှါဒွါရိကဝီထိစိတ် ကာယဒွါရိကဝီထိစိတ်တို့ မရထိုက်။

အရူပဘုံ၌– ပသာဒရုပ်နှင့်တကွ ရုပ်အားလုံး မရသောကြောင့် အလုံးစုံသော ပဥ္စဒွါရိကဝီထိ စိတ်တို့ မရထိုက်။

၄။ စုတိ၏ အနန္တရပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားကား – လောကီကုသိုလ်စိတ် ၁၇ – ပါး, အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ – ပါးရှိ စေတနာဖြစ်သည်။

ပဋိသန္ဓေနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရား

ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉ – ပါးတို့၌ အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃ – ပါး၊ ဝိရတီ,အပ္ပမညာ ကြဉ်သော သောဘနစေတသိက် ၂၀ – ပါးတို့ ရထိုက်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ကြသည်။

(က) စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(ခ) ဥတုကြောင့်ဖြစ်သည်။

၅။ **သခ်ါရနှင့် ကမ္မဘဝအထူး**

အတိတ်စေတနာသည် သခ်ါရ၊ ပစ္စုပ္ပန်စေတနာသည် ကမ္မဘဝ။

အကြားအမြင်ရပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ကြောင်း

အဘိညာဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ရူပါဝစရပဉ္စမစျာန်ကို ရရှိသောကြောင့်။

အဘိညာဉ်တရားများ

ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် တို့ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ **ရနိုင်သောကမ္မဋ္ဌာန်းများ**

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော အနုဿတိ ၈ – ပါး၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာ, စတုဓာတု ဝဝတ္ထာန်အားဖြင့် ၁၀ – ပါးဖြစ်သည်။

ပဉ္စမစျာန် ရစေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများ–

ကသိုဏ်းပညတ် ၁၀ – ပါး၊ အာနာပါနပညတ် ၁ – ပါး၊ ဥပေက္ခာ၏ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါ ပညတ် ၁ – ပါး အားဖြင့် ၁၂ – ပါးဖြစ်သည်။

သင်္ဂဟ– တတ္ထာပိ ဒသကသိဏာနိ အာနာပါနဉ္စ ပဉ္စကဈာနိကာနိ။

ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဈာနိကာ။

၇။ **ကာမအရ**–ကာမဂုဏ် ၅–ပါးတို့၌ လွန်ကဲသောရာဂဟူသော ကိလေသာကာမကို ရသည်။

အညာတာဝိအရ – သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ကိုရသည်။

ဝိညာဏာဟာရသည်– သဟဇာတ်ဖြစ်သော နာမ်,ရုပ်တရားတို့ကို ဆောင်သည်။

၈။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့သည် ကာယ,ဝေဒနာ,စိတ္တ,ဓမ္မတို့၌ သုဘ, သုခ, နိစ္စ, အတ္တ သညာဝိပလ္လာသတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ပယ်သည်။

အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်သည် ဟုဆိုခြင်းအကြောင်း

အဝိဇ္ဇာနုသယကိန်းသော သေက္ခ,ပုထုဇဉ်တို့၏သန္တာန်၌ သင်္ခါရတရားသည် အကျိုး ကိုဖြစ်စေခြင်းသဘောတရားအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။

၉။ **ပစ္စာဇာတပစ္စည်းဟူသည်**

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းတရားမရှိလသော် အစဉ်သန္တာန်တည်ခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်သို့ မရောက်သော ရုပ်အပေါင်းကို ထောက်ပံ့ပေးသည်အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသဘောရှိသည်။

ဥပမာအားဖြင့် လင်းတငယ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်အား ကျေးဇူးပြုတတ်သော အာဟာရ ၌ တွယ်တာသော စေတနာနှင့်တူသည်။

အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရကြောင်း

မင်းဇောသည် ဇာတ်ကွဲသော ဖိုလ်ဇောတရား၏ ရှေ့သွား ဖြစ်သဖြင့် ဖိုလ်ဇောကို အာသေဝနဂုဏ် မယူစေနိုင်သောကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ **ဝိတက်ကို အပွနာ ဟုခေါ်ကြောင်း**

ယှဉ်ဘက်တရားတို့ကို အာရုံသို့သွင်းတက်သကဲ့သို့သဘောရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လျော်၏ – ဟူသည်

ရှေးဖြစ်သော ကိုးပါးသောဉာဏ်တို့၏ ကိစ္စပြီးခြင်းအားလည်းကောင်း, အထက်ဖြစ်သော မဂ်ခဏ၌ ၃၇ – ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့အားလည်းကောင်း လျော်သည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ကမ္မပစ္စည်း နှစ်မျိုးတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိစကားရပ်ကို ပစ္စည်း+ ပစ္စယုပ္ပန် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေလျက် နိဿည်းကျကျ အနက်ပေးပြပါ။

၂။ ဝိပဿနာနှင့် စပ်၍ မဂ်၏ သုညတဝိမောက္ခစသော အမည်သုံးမျိုး ရပုံနှင့် မဂ်, ဝိပဿနာတို့နှင့်စပ်၍ ဖိုလ်၏ သုညတဝိမောက္ခစသော အမည်သုံးမျိုးစီရပုံကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟပါဠိရပ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၃။ အရှုပဗြဟ္မာကြီး၏ သန္တာန်၌ ရနိုင်သော အဟိတ်စိတ်ကို ယှဉ်ရာသမ္ပယုတ္တဓမ္မနှင့် ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းစိတ်ကိုလည်း ပကိဏ်းပိုင်းလာ ဝေဒနာဒိဆက္ကဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ မဂ်စိတ်နှင့်ဖြစ်ရာ အကြိမ်အရေအတွက်တူသော တရားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောနောင် နှောင်းနိုင်သော အပွနာဇောတို့ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ပဋိဃဇဝနတဒါရမ္မဏဝဇ္ဇိတာနိ – ၌ ဝဇ္ဇိတတဒါရမ္မဏ, အဝဇ္ဇိတတဒါရမ္မဏတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ သန္တသိတနတ်သား၏ သက်တမ်းကို လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်ဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ တဏှာနုသယမူလကေန သခ်ါရေန ဇနိယမာနံ – ဝယ် သခ်ါရအရတွင် မပါဝင်သော သခ်ါရကို ပါဠိသာဓကထောက်ကာ ကောက်ပြီးလျှင်၊ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးအား (က) မဖြစ်စေနိုင်သော ကံတရားများ၊ (ခ) မဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်များကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ သံယောဇဉ်မမည်သော ကိလေသာများနှင့် လောကီ, လောကုတ္တရာတရား ကိုယ်နှစ်မျိုးပါ

http://www.dhammadownload.com

ဝင်သော ကွန်ရှေ့တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ (က) ဓမ္မာရမ္မဏ၊ (ခ) ဓမ္မာနုပဿနာ၊ (ဂ) ဓမ္မာယတန် တို့တွင် ပါဝင်သော ဓမ္မအရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ မာန စသော တရားတို့လည်း ဘဝင်နှင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် ဖြစ်ကြကုန်လျက် လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟတို့ကိုသာ အာသဝ-ဟု ခေါ်ရခြင်း၏အကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ အဖွဲ့တို့ကာယ တန ချင်းတူသောကြောင့် ကာယိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌ မနိန္ဒြေကို ဟောသင့်လျက် အဘယ် အကျိုးငှါ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌ ဟောပါသနည်း? ဦးကာကျော်အလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၈။ သစ္စဝိမုတ်တရားတို့ကို အကြောင်းပြကာ သစ္စာလေးပါး၌ သွင်းပြ၍၊ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ-တို့၏၊ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဦးကာကျော် အလိုကျအောင် ဖြေဆိုပါ။

၉။ အတ္ထိပစ္စည်းနှင့် အဝိဂတပစ္စည်းတို့၏၊ အထူးကို ရေး၍၊ ပုရိမာနိ ဇဝနာနိ-၌ ယူသင့်သော ဇော, မယူသင့်သောဇောတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အပုနာဘာဝနာ၌ အပုနာအရကို အကြောင်းပြကာ မုချ, ဥပစာအားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြ၍၊ ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိနှင့် ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုလည်း သစ္စာအားဖြင့် ခွဲခြား ဖြေဆိုပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)

၃။ အရှုပမြဟ္မာကြီး ရနိုင်သော အဟိတ်စိတ်- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၊

ယှဉ်ရာသမ္ပယုတ္တဓမ္မ

ဆန္ဒ,ပီတိကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁ - ပါး။

ဝေဒနာ- ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဟိတ်- အဟိတ်၊

ကိစ္စ- အာဝဇ္ဇနကိစ္စ,ဝေါဋ္ဌပ္ပနကိစ္စ၊ ဒွါရ- ခြောက်ဒွါရ၊

အာရုံ- အလုံးစုံကိုအာရုံပြု၊ ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထုကို ရံခါမှီ/ရံခါမမှီ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **အကြိမ်အရေအတွက်တူသောတရား**

အာဒိကမ္မိကစျာန်ဈော,အဘိညာဉ်ဈော,နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဈောများ ဖြစ်ကြသည်။

မဟာကြီယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်နောင် နှောင်းနိုင်သော အပုနာ- ရှုပကြိယာ သောမနဿစျာန်ဈော ၄ -ပါး၊ အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿစျာန်ဈော ၄ -ပါး အားဖြင့် ၈ -ပါးနှောင်းနိုင်။

ဝဇ္ဇိတ တဒါရမ္မဏ- မဟာဝိပါက်တဒါရုံ ၈ -ပါး၊

အဝဇ္ဇိတ တဒါရမ္မဏ- သန္တီရဏ တဒါရုံ ၃ -ပါး။

၅။ လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် - ၅၇ -ကုဋေ အနှစ် ၆ -သန်း။

မပါဝင်သော သခ်ၤါရ- မဂ်စိတ် ၄ -ပါးရှိ စေတနာ ။

ပါဠိသာဓက- အဝိဇ္ဇာနုသယပရိကိ္ခတ္တေန တဏှာနုသယမူလကေန သခ်ၤါရေန။

(က) (ခ)- (ကချင် ၄-ရွာ)

၆။ **သံယောဇဉ်မမည်သော ကိလေသာ-** ထိန,အဟိရိက,အနောတ္တပ္ပ။

တရားကိုယ်ပါဝင်သော ဏ္ဍန်ဒြေများ

ဇီဝိတိန္ဒြေ, မနိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ, ဥပေက္ခိန္ဒြေ, သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေတို့ဖြစ်သည်။ (အချို့က ပညိန္ဒြေကို လောကီတိဟိတ်ရှိ ပညာဟု ကောက်လိုကြ၏)

(က) ပသာဒရုပ် ၅- ပါး၊ သုခုမရုပ် ၁၆- ပါး၊ စိတ် ၈၉- ပါး၊ စေတသိက် ၅၂- ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်။

(ခ) သညာက္ခန္ဓာ, သခ်ၤါရက္ခန္ဓာ။

(ဂ) စေတသိက် ၅၂- ပါး၊ သုခုမရုပ် ၁၆- ပါး၊ နိဗ္ဗာန်။

၇။ ငါ, ငါ့ဥစ္စာဟုယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် အလွန်ပျံနှံ့တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မူးယစ်အောင့် ပြုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟတို့ကိုသာ အာသဝ ဟုခေါ်သည်။

ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌ ဟောကြောင်း

အခြားသော နာမ်ဏ္ဍန်ဒြေတို့နှင့် အတူတကွ တပေါင်းတည်းပြခြင်း အကျိုးငှါ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူသည်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ မဂ္ဂင် မဂ္ဂပရိယာပန္နံ- ဟုဟောတော်မူသောကြောင့် ဖိုလ်စိတ်လေးပါးရှိ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးတို့ကို မဂ္ဂသစ္စာ၌ သွင်း။

ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါတ် ၂၉-ပါး, ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ပါးတို့ကို သခ်ၤါရဒုက္ခ အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ သွင်း။

ဇာတိ- ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဂတိစသည်တို့၌ အတ္တဘောကို ရခြင်းသဘောသည် ဇာတိ မည်၏။

ဇရာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးသော အတ္တဘော၏ ဟောင်းနွမ်းသည်၏ အဖြစ်သည် ဇရာ မည်၏။

မရဏ- ဘဝတစ်ခုဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဤအတ္တဘော၏ အဆုံးသည် မရဏ မည်၏။

၉။ **အတ္ထိပစ္စည်း အဝိဂတပစ္စည်းအထူး**

မိမိ၏ ပရမတ္ထအထည်ကိုယ် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပစ္စည်းသည် အတ္ထိပစ္စည်း၊

ချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပစ္စည်းသည် အဝိဂတပစ္စည်း၊ ဤသို့ထူးသည်။

ယူသင့်သော ဇော, မယူသင့်သော ဇော- (မကွေး ၉-ရှ)

၁၀။ **မုချ, ဥပစာ ခွဲခြားကောက်-** (မွန် ၁၀-ရှ)

ထူးခြားဟန်

ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိသည် ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်သော ရုပ် နာမ်တို့ကို ပိုင်းခြားသိ။

ကခ်ၤိဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသည် ရုပ် နာမ်၏အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိ။ ဤသို့ထူးသည်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အတူတကွ မဖြစ်ကြသော်လည်း ကျေးဇူးပြုနိုင်ပုံပြု စုဏ္ဏိယပါဠိနှင့် ကာမရာဂစိတ် မကုန်သေးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြသော စုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို ပါဠိရေးပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အိုနာသေဘေးမှ လွတ်မြောက်ရေးကို မျှော်ကာတွေး၍ ဝိပဿနာတရား ကြိုးစားအားထုတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဉာဏ်စဉ်ကိုးပါး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ပြဆိုသော စုဏ္ဏိယပါဠိကို ကျွန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ စိတ်ပုံ့လွှင့်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်နိုင်သော စေတသိက်ကို သမ္မယုတ်ဖြစ်သောစိတ်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ ကိစ္စ, အာရုံ, ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်တရားများကို အစဆုံးအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဇောများနှင့် အကြိမ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ရူပဖြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာဘုံအလိုက် တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အကန်ဋ္ဌဘုံ၌ ဉာဏ်ထက်မြက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်များ ရှိနိုင်/ မရှိနိုင် သင်္ဂဟသာဓကပြကာ ဖြေဆိုပြီး၍၊ စကားပြောဆိုမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ မိခင်ဝမ်းတွင်း၌ ရှိသော ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ သန္တာန်၌ မရနိုင်သော ရုပ်များကို ဖော်ပြ၍၊ "စိတ်ထောင်းတော့ ကိုယ်ကျေ စိတ်ပျိုတော့ကိုယ်နှ" ဟူသော စကား၌ စိတ်ကို နုပျိုစေတတ်သော တရားကို ဆိုင်ရာတရားကိုယ်နှင့် တကွ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နာမ်အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုကြသော ပစ္စည်းများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ သဒ္ဓါတရား ထက်ထက်သန်သန်ဖြင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သင့်လျော်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဖော်ပြ၍၊ ဝိပဿနာစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်/ မပြုနိုင် သင်္ဂဟသာဓကပြကာ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၈။ တမေဝ ရူပံ ပဿန္တော-၌ အဆင်းရူပါရုံကို စက္ခုပသာဒက မြင်ပါသလော? စက္ခုဝိညာဏ်က မြင်ပါသလောအကြောင်းနှင့်တကွ ဋီကာအတိုင်း ရှင်းပြ၍၊ သခ်ၤါရေန ဇနိယမာနံ-၌ သခ်ၤါရ သရုပ်ကို တရားကိုယ်များနှင့်တကွ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ကလလရေကြည်၌ ပါဝင်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခွင့်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို မျက်မှောက်ပြုပုံ အခြင်းအရာများနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ သုတ္တန်နည်း, အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် သံယောဇဉ် ၁၀- ပါးစီ ရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် "နဝသံယောဇနာ" ဟု ဆိုရပါသနည်း? ဋီကာရှင် အမြင်ဖြင့် ရှင်းပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်နှင့် ဘာဝနာသုံးပါးကို တွဲစပ်ပြ၍၊ ယထာရဟံ ပရိယာယေန လဗ္ဘန္တေဝ-၌ ယထာရဟ, ပရိယာယ-တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနှင့် ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နှစ်ပါးတို့၏ အထူးကိုလည်း ဋီကာအလိုကျ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ နာနာက္ခဏိကာ စေတနာ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာနံ နာမရူပါနံ ကမ္မဝသေန။
ဧတ္ထ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ စသည်နှင့် သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ စသည်။

၂။ (ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ပုံကို ရေး။)

၃။ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်၊
သမ္ပယုတ်စိတ်- အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ -ပါး။
ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏-
ကိစ္စ- အာဝဇ္ဇနကိစ္စ၊ အာရုံ- ပဉ္စာရုံကို အာရုံပြု၊ ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ။

၄။ **ဈာန်ဇော-** မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန် ၉ -ပါး၊ ကြိယာဈာန် ၉ -ပါးတို့သည် ၁ -ကြိမ်။
မဂ်ဇော- (အကျဉ်း) မဂ်ဇော ၄ -ပါး၊ (အကျယ်) မဂ်ဇော ၂၀ -ပါး၊ ၁ - ကြိမ်။
ဖိုလ်ဇော- (အကျဉ်း) ဖိုလ်ဇော ၄ -ပါး၊ (အကျယ်) ဖိုလ်ဇော ၂၀ -ပါး၊
အကြိမ်- နှစ်ကြိမ်, (သို့မဟုတ်) သုံးကြိမ်။

ရူပဖြဟ္ဓာများ၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်

ပထမဈာန် သုံးဘုံ- ပထမဈာန် ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ၊
ဒုတိယဈာန် သုံးဘုံ- ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ၊ တတိယဈာန် ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ၊
တတိယဈာန် သုံးဘုံ- စတုတ္ထဈာန် ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ၊
ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ, သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ -ပဉ္စမဈာန် ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ။

၅။ မရှိနိုင်။
သင်္ဂဟသာဓက- ပုထုဇ္ဇနာ နလဗ္ဘန္တိ၊ သုဒ္ဓါဝါသေသု သဗ္ဗထာ။
စိတ်များ- မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း (ဝုဋ္ဌော) ကာမဇော ၂၉ -ပါး၊ အဘိညာဉ် ၂ -ပါး။

http://www.dhammadownload.com

၆။ **မရနိုင်သော ရုပ်**

သဒ္ဒရုပ် ၁ –ပါး၊ ဝိကာရရုပ် ၅ –ပါး၊ ဇရတာရုပ် ၁ –ပါး၊ အနိစ္စတာရုပ် ၁ –ပါး ။

(**မှတ်ချက်**– အမိဝမ်းတွင်းဆိုသော်လည်း ပဋိသန္ဓအခါကို ရည်ရွယ်၍ ဖြေသည်။)

စိတ်ကို နပျိုစေတတ်သော တရား

စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊ (တစ်နည်း) သတိပဋ္ဌာန်းတရား ၄–ပါး။

၎င်း၏ တရားကိုယ်

မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာအပွနာဇောဆဗ္ဗီသဉ်ရှိသော သတိ စေတသိက်။

(တစ်နည်း) စိတ်ကို နပျိုစေတတ်သော တရား–သောမနဿိန္ဒေ ဖြစ်သည်။

၎င်း၏ တရားကိုယ်– သောမနဿသဟဂုတ် ၆၂–ခုဉ်ရှိသော သောမနဿဝေဒနာ။

မှတ်ချက်– ဒေါမနဿဖြစ်လျှင် စိတ်မပျိုနိုင်၊ သောမနဿဖြစ်မှ စိတ်ပျိုနိုင်သည်။

နာမ်အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းများ

အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝန, သမ္ပယုတ္တ, နတ္ထိ, ဝိဂတအားဖြင့် ၆–ပစ္စည်း။

၇။ **သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း**

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ, ဓမ္မာနုဿတိ, သံဃာနုဿတိ, သီလာနုဿတိ, စာဂါနုဿတိ, ဒေဝတာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ၆ –ပါး။

နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်/ မပြုနိုင်

ဝိပဿနာစိတ်တို့သည်–

ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သောအခိုက် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ မပြုနိုင်၊

ဂေါတြဘု ကိစ္စတပ်သောအခိုက် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်။

သင်္ဂဟ သာဓက

တဿေဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ ပန ဝိပဿနာပရိပါကမာဂမ္မ "ကုဒါနိ အပွနာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိ ဘဝင်္ဂ ဝေါစ္ဆိန္ဒိတ္တာ ဥပ္ပန္နမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဒွေ တီဏိ ဝိပဿနာစိတ္တာနိ ယံ ကိဉ္စိ အနိစ္စာ ဒိ လက္ခဏမာရဗ္ဘ ပရိကမ္မောပစာရာနုလောမနာမေန ပဝတ္တန္တိ။

တတော ပရံ ဂေါတြဘုစိတ္တံ နိဗ္ဗာနမာလမ္ဗိတ္တာ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တမဘိဘဝန္တံ အရိယဂေါတ္တမဘိ သမ္ဘောန္တဉ္စ ပဝတ္တတိ။

၈။ စက္ခုဝိညာဏ်က မြင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်း- စက္ခုပသာဒဟူသောရုပ်သည် ကန်းသည်ဖြစ်၍ ရုပ်ကို မြင်ခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။

သခ်ၤါရသရုပ် နှင့် အရ

ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဟူသော စေတနာကိုလည်းကောင်း၊ ကံနှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿစသောတရားအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ မရဏာသန္နဇောနှင့်တကွဖြစ်သော ကံကိုလည်းကောင်း၊ ထိုကံနှင့်တကွဖြစ်သော တရားအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ရဏ်။ (ဤကား ဦးကာကျော် အဖွင့်အလိုတည်း၊ သာမန် သခ်ၤါရအသုံးအတိုင်းဆိုလျှင် (စစ်ကိုင်းနံပါတ် ၉- အဖြေကို ရှုလေ။)

ကလလရေကြည်၌ ပါဝင်သော ပရမတ္ထဓမ္မ

အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ၈-ပါး၊ ဇီဝိတရုပ် ၁-ပါး၊ ကာယပသာဒရုပ် ၁-ပါး၊ ဘာဝရုပ် ၂-ပါး၊ ဝတ္ထုရုပ် ၁-ပါး၊ အာကာသရုပ် ၁-ပါး၊ ဥပစယ, သန္တတိအားဖြင့် လက္ခဏရုပ် ၂-ပါး ဤသို့ အားဖြင့် ပရမတ္ထ ၁၆ -ပါး ပါဝင်သည်။

၉။ နိဗ္ဗာန်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပစ္စက္ခအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြု။
ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့သည် အနုမာနအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြု။
နဝ သံယောဇနာ-ဟုဆိုကြောင်း- (ကရင် ၈-ရွှ)

၁၀။ **ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်နှင့် ဘာဝနာ သုံးပါးတွဲပုံ**

ပရိကမ္မဘာဝနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်ရ၊
ဥပစာရဘာဝနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်ရ၊
အပ္ပနာဘာဝနာ- ကသိုဏ်း ၁၀ -ပါး၊ အသုဘ ၁၀ -ပါး၊ အာနာပါန ၁ -ပါး၊ ကာယဂတာသတိ ၁ -ပါး၊ အပ္ပမညာ ၄ -ပါး၊ အာရုပ္ပ ၄ -ပါး အားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃၀ -ပါးရသည်။
ယထာရဟ ဟူသည် - ထိုထို အာရုံအားလျော်စွာရခြင်း ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။
ပရိယာယ ဟူသည်- အချို့သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသောကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့၏ မထင်ရှားသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မုချအားဖြင့်ရခြင်းမဟုတ် ပရိယာယ်အားဖြင့် ရခြင်း ဖြစ်သည်။
ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိနှင့် ကခ်ၤါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ အထူး- (ရန်ကုန် ၁၀-ရွှ)

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ "သမ္မတ"ဟူသော စကားဌ ဖြစ်သင့်သော သဒ္ဒပညတ်ကို ပြဆိုသည့် စုဏ္ဏိယပါဠိနှင့် ကောင်းဆိုးနှစ်တန် ဇောအဖန်ဖန်မဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂုဏ်ရည်ကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂီဟစုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို မှန်ကန်အောင် ရေးပြပါ။

၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာအဘိညာဉ်ဖြစ်ပုံပြသင်္ဂီဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးဌ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်များကို ပါဠိထောက်၍ ကောက်ပြ ပြီးလျှင်၊ အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါးကို ဝိထိစဉ်အားဖြင့် စနစ်တကျ ရေတွက်ပြပါ။

၄။ တရုတ်ပြည်မှ ကြွချီတော်မူလာသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွယ်တော်ကို ဖူးမြော်ခွင့်ရရှိသည့် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်သည့် စိတ်အစဉ်ကို ဝိထိပိုင်းအမြင်ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြပါ။

၅။ လေကောင်းလေသန့်သည် ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်ပုံကို အဘိဓမ္မာ ရှုထောင့်မှ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ စကားပြောကောင်းသူ၌ ရထိုက်သော ရုပ် ကလာပ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌သာ ရနိုင်သော ဣန္ဒြေတို့ကို အကြောင်းပြ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဒုက္ခသစ္စာတွင် မပါဝင်သော တေဘူမကတရားကိုလည်း ပါဠိထောက်၍ ကောက်ပြပါ။

၇။ (က) ဆဋ္ဌဘိညော၊ (ခ) ရာဇပုတ္တော-တို့သည် အဘယ်ပညတ်များ ဖြစ်ကြသည်ကို စိစစ် ပြ၍၊ အချစ်ရောဂါ စွဲကပ်နေသူများအတွက် မှီဝဲသုံးဆောင်ရမည့် ဆေးစွမ်းကောင်းများ ကိုလည်း သာဓကထုတ်ကာ ကောက်ပြပါ။

၈။ "ကံသာ အမိ, ကံသာ အဘ"ဟူသော စကားနှင့်အညီ လူတို့အား အဘယ်ကြောင့် ကံသာ လျှင် လိုရင်းပမာဏ ဖြစ်ရပါသနည်း။ ဦးကာကျော်နှင့် လျော်ညီစွာ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အာဟာရရုပ်က ထောက်ပံ့နိုင်သောအရာ, မထောက်ပံ့နိုင်သော အရာတို့ကိုလည်း ခွဲခြား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဘဝဂ်နှင့် ဂေါတြဘုတိုင်အောင် ယိုစီးတတ် ဖြစ်တတ်သည့် မာနအစရှိသော အခြားအကုသိုလ်တရားများ ရှိကြပါလျက် အဘယ်ကြောင့် လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟတို့ကိုသာ အာသဝဟု ဆိုရပါသနည်း? ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သခ်ါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်-၌ ဝိညာဏ်အရ ကိုလည်း ဦးကာဆရာအာဘော်ကျအောင် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဟု ဆိုရာ၌ ဘုရားရှင်ကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် အမှတ်ရနေခြင်းကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဟု ဆိုလိုပါသလော? ဦးကာဆရာ မိန့်မှာသည့်အတိုင်း ရေးသားပြီးလျှင်၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကို အဘယ်ကြောင့် အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ-ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ယဒါ ပန ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနံ-စသည်နှင့် အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ-စသည်။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ ပီတိကြည်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၂-ပါး၊ သောဘနစေတသိက် ၂၅-ပါးအားဖြင့် စေတသိက် ၃၇-ပါးယှဉ်သည်။
သင်္ဂဟပါဠိ- တတိယဒ္ဓယေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ ပီတိဝဇ္ဇိတာ။
အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါးဝီထိစဉ်အားဖြင့်
ဝီထိစဉ်အားဖြင့် ရေတွက်ပုံ
ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိန်း သန္တီရဏ ဝုဋ္ဌော ဟသိတုပ္ပါဒ် ။

၄။ အတီတဘဝင်, ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ, ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း, ကုသလဝိပါက် စက္ခု ဝိညာဏ်, သမ္ပဋိစ္ဆိန်း, သောမနဿသန္တီရဏ, ဝုဋ္ဌော, မဟာကုသိုလ်ဇော ခုနစ်ကြိမ်, သောမနဿတဒါရုံနှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုနောက် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သမျှဖြစ်၍ ချုပ်ကြလေသည်။

၅။ ဗဟိဒ္ဓဥတုဟူသော လေကောင်းလေသန့်သည် အဇ္ဈတ္တဥတုအား ဖြစ်စေတက်သောကြောင့် လေကောင်းလေသန့်သည် ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ရထိုက်သော ရုပ်ကလာပ်

ဝစီဝိညတ္တိဒသကကလာပ်၊ ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဒလဟုတာဒိတေရသကကလာပ်တို့ ရနိုင်သည်။

(စကား - ဟူသောအသုံးအနှုန်းကို ကြည့်၍ ကောက်သည်၊ စကားပြောကောင်းသူ၌ကား ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့်အတွက် ရုပ်ကလာပ်များစွာ ရနိုင်သည်သာ။)

၆။ **အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သန္တာန်၌သာ ရနိုင်သော ဣန္ဒြေများ**

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ အညိန္ဒြေ အညာတာဝိန္ဒြေ - တို့ဖြစ်သည်။

အကြောင်း- အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ အရ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ အညိန္ဒြေအရ အလယ်မဂ် ဖိုလ်ဉာဏ် ခြောက်ပါး၊ အညာတာဝိန္ဒြေ အရ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်တို့ကို အရ ကောက်ရသောကြောင့်။

တေဘူမကတရား- တဏှာဟူသော လောဘစေတသိက်ဖြစ်သည်။

ပါဠို- တဏှာ သမုဒယော ဘဝေ။

၇။ (က) ဆဋ္ဌဘိညော- ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

(ခ) ရာဇပုတ္တော- အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

ဆေးစွမ်းကောင်း- (ကရင် ၆-ရှု)

ပါဠို- စရိတာသု ပန ဒသအသုဘာ ကာယဂတာသတိသင်္ခါတာ ကောဋ္ဌာသဘာဝနာ စ ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယာ။

၈။ လူတို့သည် သက်တမ်းပမာဏသည် တခါတရံ အသင်္ချေယျကပ်တိုင်အောင်၊ တခါတရံ ဆယ်နှစ်သက်တမ်း သာ အသက်ရှိသောကြောင့်။

ထောက်ပံ့နိုင်သော အရာ /မထောက်ပံ့နိုင်သောအရာ

ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်တကွဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို ထောက်ပံ့နိုင်သည်။

ဇီဝိတိန္ဒြေမရှိတော့သော ခန္ဓာကိုယ်ကို မထောက်ပံ့နိုင်။

၉။ **အာသဝဟု ဆိုရခြင်း-** (ရန်ကုန် ၇-ရှု)

ဝိညာဏ - အရ

ပဋိသန္ဓေအခါ- ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်သော ဝိပါက် ၁၉ - ပါး ရ၏။

ပဝတ္တိအခါ- လောကီဝိပါက်စိတ် ၃၂ - ပါးရ၏။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဟူရာဌ် ဘုရားရှင်ကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် အမှတ်ရနေခြင်းကို မဆိုလို၊ အရဟံအစရှိသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့အမှတ်ရနေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ

ရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့် အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ – ဟုခေါ်ဆိုသည်။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၂) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်ကို ကွန့်မြူးစေတတ်သော ပဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်းတို့တွင် ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း ၃-မျိုးပြ ပါဠိနှင့် နိရောဓသမာပတ်ထရကာလမှ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်သည်အတိ စိတ်အစဉ်ဖြစ်နေပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ရေးသားပြပါ။

၂။ နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားအားထုတ်မှုမရှိဘဲ စာမေးပွဲအောင်ချင်နေသူ၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်းစိတ်တို့ ပြုလုပ်နေကျ ကိစ္စရပ်များကိုလည်း စိတ်နှင့်အတူ တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကို ရေတွက်ပြ၍၊ အနာဂါမ်မှန်သမျှ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ ရောက်နိုင်, မရောက်နိုင် သင်္ဂဟသာဓကဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၅။ သတ္တဝါများကို သံသရာလည်စေတတ်သော အဓိကလက်သည်တရား၁ခုနှင့် "အဝိဇ္ဇာ" ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို သင်္ဂဟပါဠိထောက် ဖြေဆိုပါ။

၆။ မေတ္တာပွါးများနေသောသူ၏ သန္တာန်၌ ရနိုင်သော စျာန်များကို သာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သူတို့ ပြုလုပ်ရမည့် ကျင့်ဝတ်လေးမျိုးကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ "ဥပစ္ဆေဒကမရဏ"ဖြင့် မသေနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် "အဘိဏှံ ပဝတ္တာတိ ဗာဟုလ္လေန"၌ "ဗာဟုလ္လ" သဒ္ဒါထည့်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဋီကာကျော်လာ အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ "ဖြတ္ဘာမင်း၏ ဦးခေါင်းသည် နတ်သမီးလက်သို့ ပြောင်းသည်" ဟူသော သင်္ကြန်စကား သည်အဘိဓမ္မာရှုထောင့်အရ မှန်, မမှန် အကြောင်းပြ စိစစ်၍၊ (က) စျာန်တရားများ ရနိုင်ရန်၊ (ခ) ဗိုလ်ဖြစ်နိုင်ရန်၊ (ဂ) မဂ္ဂင်ဖြစ်နိုင်ရန် အဓိကကျသော တရားတို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖော်ထုတ်ပါ။

၉။ "ခန္ဓာ"နှင့် "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ"တို့၏ အထူးကို ဋီကာလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ "ပုရိမာနိ ဇဝနာနိ ပစ္ဆိမာနံ ဇဝနာနံ အာသေဝနဝသေန"၌ "ဇဝနာနိ" အရ ယူရမည့် "ဇော" တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အဘယ့်ကြောင့် "စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ" မည်ပါသနည်း? ရှင်းပြ၍၊ "ယာ သိခါပတ္တာ သာ သာန လောမာသခ်ါရုပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာ[illegible]ဂါမိနီ"ဟူသော စကားရပ်ဝယ် (က) "ဝုဋ္ဌာန"၊ (ခ)"ဂါမိနီ" မည်ခြင်း အကြောင်းတို့ကိုလည်း ဋီကာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃ လောဘမူ သသခ်ါရိကစိတ် ၄ – ပါး ဖြစ်နိုင်သည်။
ကိစ္စ– ဇောကိစ္စ။

၄။ **ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်များ**

စုတိကိစ္စတပ်သော မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄ – ပါး၊ ရူပဝိပါက်စိတ် ၅ – ပါး၊ အရူပဝိပါက်စိတ် ၄ – ပါး အားဖြင့် ၁၃ – ပါး။

ရောက်နိုင်/ မရောက်နိုင်– အနာဂါမ် မှန်သမျှ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ မရောက်နိုင်။

http://www.dhammadownload.com

သင်္ဂီဟသာဓက- အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပပဇ္ဇန္တိ။
သေသဋ္ဌာနေသု လဗ္ဘန္တိ၊ အရိယာနရိယာပိစ။

၅။ အဝိဇ္ဇာနင့်တဏှာ။
သင်္ဂီဟ- အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေ မူလာနိ စ ဝေဒိတမ္ဗာနိ။
အာသဇဝါတရား ၄ - ပါး။
သင်္ဂီဟ- တေသမေဝ စ မူလာနံ၊ နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ။
ဇရာမရဏမုစ္ဆာယ၊ ပိဠိတာနမဘိဏှသော။
အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ။ အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ။

၆။ **ရနိင်သော စျာန်-** ပထမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန်။
သင်္ဂီဟသာဓက- မေတ္တာဒယော တယော စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ။

ကျင့်ဝတ်လေးမျိုး

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာဇီဝပါရိ သုဒ္ဓိသီလ၊
ပစ္စသန္နိဿိတသီလ- ဟူသော ၄- မျိုးသော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဖြစ်သည်။
(**မှတ်ချက်-** ပုဆ္ဆာအနေအထားကို ကြည့်လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းနောက်ပိုင်း ကျမ်းရင်းပုစ္ဆာမေးလို ဟန်တူသည်၊ ထို့ကြောင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ၄- မျိုးကို ဖြေရခြင်း ဖြစ်သည်။)

၇။ **မသေနိင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ**

ငရဲသားများ, မြောက်ကျွန်းသူ မြောက်ကျွန်းသားများ,အချို့သော ဘုမ္မဒိုးနတ်မှ တပါးသော နတ်များ။

ဗာဟုလ္လသဒ္ဒါထည့်ဆိုခြင်း အကြောင်း

အသညသတ်ဘုံမှ စုတေသောသူတို့အား စုတေခါနီးကာလ အာရုံနိမိတ်မထင်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ယင်းအသညသတ်ဘုံမှ စုတေခါနီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကြဉ်၍ယူစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

(တစ်နည်း) အဆောတလျင် စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖြေးဖြေးစုတေသော ပုဂ္ဂိုလ်များကဲ့သို့ အမြဲမပြတ် အာရုံမထင်နိုင်သည်ကို သိစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၈။ မမှန်။

http://www.dhammadownload.com

အလုံးစုံသော တိသမုဒ္ဒာနရုပ်တရားတို့ ဖြဟ္မာတို့ စုတေသောအခါ သေး ..သည်နှင့် တပြိုင်နက် ချုပ်ပျောက်သွားသောကြောင့်။

(က) ဝိတက်၊ (ခ) ဝီရိယ၊ (ဂ) ဟိတ် ၆ - ပါး။

၉။ **ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အထူး**

ခန္ဓာသည် အလုံးစုံသော ဘဘောတူတရားများကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ ဟောတော်မူအပ်သော အာသဝ၏ အာရုံဖြစ်သောလောကီတရား, အာသဝ၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကုတ္တရာတရား အားလုံးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သည်။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသည် ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သောတရားများကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဟောတော်မူအပ်သော အာသဝ၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီတရားအပေါင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ထူးသည်။

ယူရမည့် ဇော- (မကွေး ၉-ရှ)

၁၀။ စိတ်ကို နိဝရဏမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သုခံသင်ရှင်းလင်းတတ်သောကြောင့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိမည်၏။

(က) ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အပါယ်စသည်မှလည်းကောင်း, သခ်ါရနိမိတ်မှ လည်းကောင်း ထတတ်သောကြောင့် မဂ်သည် ဝုဋ္ဌာနမည်သည်။

(ခ) ဝုဋ္ဌာန ဟုဆိုအပ်သော မဂ်သို့သွားရောက်တတ်သောကြောင့် သခ်ါရပေကွာဉာဏ်သည် ဂါမိနီ မည်သည်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၇)ရက်၊ (၂၉- ၃-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ မဂ်လေးပါးတို့ ပယ်အပ်သောတရားတို့ကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ အဓွန့်သုံးပါးကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိနှင့် ပညတ်နှစ်မျိုးကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို အနက်မှန်မှန် ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ပဋ္ဌိဉာဏ်တို့တွင် ချမ်းသာဆင်းရဲနှင့် အတူတကွ ဖြစ်သောစိတ်တို့၏ (က) ယှဉ်ဘက်စေတသိက်၊ (ခ) ဆောင်ရွက်သောကိစ္စ၊ (ဂ) လိုက်စားသောအာရုံတို့ကို ဖော်ပြ၍ "မဂ်

http://www.dhammadownload.com

စိတ် ပေါ်ပြား တဖွားဖွား" ဟူသော စကား မှန်/မမှန် သင်ဟသာဓကနှင့်တကွ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၄။ "ဒွေ စတ္တာလီသ လဒ္ဓရေ"၌ သချ်ာသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ ဝိသမလောဘသမားတို့ လွန်ကျူးလေ့ရှိသော ဒုစရိုက်တရားများကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နတ်တို့သေဉ်နင်း သောတာပန်သိကြားမင်းကြီး၏ (က) ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ (ခ) အသက်တမ်းတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ သပ္ပစ္ဆယံ- အရ ပါဝင်ခွင့်မရှိသော ရုပ်တို့ကို သာဓကနှင့်တကွ ညွှန်ပြ၍၊ ကလာပ် ၂၁- စည်းလုံး၌ ပါဝင်သောရုပ်တို့ကို တစ်ခုစီရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဣန္ဒြေ ၂၂- ပါးတို့တွင် (က) ရုပ်ဣန္ဒြေ၊ (ခ) နာမ်ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း အစဉ်တကျ ခွဲခြားတင်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဝိသတာကာရ တိသန္ဓိ စတုသခ်ံပါ စ ဘဝင်္ဂိ- ၌ တိသန္ဓိ, စတုသခ်ံပ- အရတို့ကို တိကျစွာ ညွှန်ပြ၍၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူ၏ သဘောကို အားထုတ်ရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းများနှင့်တကွ တင်ပြပြီးလျှင်၊ မိန်းမယောကျ်ား မခွဲခြားဘဲ အားလုံးနှင့် သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အာဝဇ္ဇန်းဌေး၏ ဇောကိစ္စမတပ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အရှုပါဝစရ စိတ်ချင်းတူပါလျက်နှင့် မဟဂ္ဂုတ်, ပညတ်အာရုံအားဖြင့် ကွဲပြားရခြင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဦးကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ "အဝသေသာနိ လဒ္ဓန္တိ ဇဝနာနိ ဗဟူနိပိ" ပါဠိ၌ စျာန်ဇော, ဖိုလ်ဇောတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် အကြိမ်များစွာ ရအပ်ကုန်၏ဟု သင်ဟဆရာ ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ပြားရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဦးကာကျော်အလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ (က) သဘာဝရုပ်၊ (ခ) သလက္ခဏရုပ်၊ (ဂ) သမ္မသနရုပ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဦးကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ခန္ဓာငါးပါးရှိပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ထပ်၍ ဟောရပါသနည်း? ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်တို့သည် ဘုံ, အာရုံ စသည် ကွဲပြားသောမဂ်အား အဘယ့်ကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း တပ်ရသည်ကို ဦးကာအမြင်ဖြင့် အဖြေတင်ပြပြီး၊ ယထာ ကမ္မူပဂ အဘိညာဏ်၏ အာရုံကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ဧတ္ထ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ – စသော ပါဠိရပ်များ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ ကာယဝိညာဏ်စိတ် ၂ – ပါးတို့၏

(က) ယှဉ်ဘက်စေတသိက် – သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇ – ပါး၊

(ခ) ဖုသနကိစ္စ၊

(ဂ) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊

မှန်/ မမှန်

မဂ်စိတ်ပေါ်ငြား၊ တဖွားဖွား– ဟူသော စကား မမှန်။

သင်္ဂဟသာဓက– စတ္တာရော ပန မဂ္ဂုပ္ပါဒါ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ။

၄။ ဒွေစတ္တာလီသ လဗ္ဘရေ– ၌ သဒ္ဒေါ်ယျသရုပ် (အရူပဘုံ၌ ရနိုင်သောစိတ်သရုပ်) လောဘမူစိတ် ၈– ပါး၊ မောဟမူစိတ် ၂– ပါး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ် ၁– ပါး၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈– ပါး၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈– ပါး၊ အရူပကုသိုလ်စိတ် ၄ – ပါး၊ အရူကြိယာစိတ် ၄ – ပါး၊ အထက်မဂ် ၃ – ပါး၊ ဖိုလ်စိတ် ၄ – ပါး အားဖြင့် ၄၂ – ပါးဖြစ်သည်။

လွန်ကျူးလေ့ရှိသော ဒုစရိုက်များ

လောဘမူလကြောင့် ဖြစ်သော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ,အဘိဇ္ဈာ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တို့နှင့် လောဘ ဒေါသမူလနှစ်ပါးကြောင့်ဖြစ်သော မုသာဝါဒ,ပိသုဏဝါစာ,ဖရုသဝါစာ,သမ္ဖပ္ပလာပ တို့ဖြစ်သည်။

(က) ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်သော မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄– ပါးတို့တွင်တပါးပါး။

(ခ) တာဝတိံသာနတ်သက်အားဖြင့် နှစ် – ၁၀၀၀ (တစ်ထောင်)။
လူသက်အားဖြင့် နှစ် – ၃၆၀၀၀၀၀၀ (သုံးကုဋ္ဌေအနှစ်ခြောက်သန်း)

၅။ **သပ္ပစ္စယံ အရ မပါဝင်သောရုပ်–** လက္ခဏရုပ် ၄ – ပါး။

သာဓက– လက္ခဏရူပါနိ နကုတောစိ ဇာယန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

ကလာပ် ၂၁-စည်းလုံးဦ့ ပါဝင်သော ရုပ်များ

ရူပါရုံ, ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, အာဟာရ(သြဇာ)ရုပ်၊ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇော ဓာတ် ဝါယောဓာတ် တို့ဖြစ်သည်။

(က) စက္ခုန္ဒြေ, သောတိန္ဒြေ, ဃာနိန္ဒြေ, ဇိဝှိန္ဒြေ, ကာယိန္ဒြေ, ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ၊

(ခ) မနိန္ဒြေ, သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ, ဒေါမနဿိန္ဒြေ, ဥပေက္ခိန္ဒြေ,သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေ, အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ, အညာတာဝိန္ဒြေ။

၆။ **တိသန္ဓိ အရ**

သခ်ၤါရနှင့် ဝိညာဏ်တို့၏ အကြားတစ်စပ်၊ ဝေဒနာနှင့် တဏှာတို့၏ အကြားတစ်စပ်၊ ဘဝနှင့် ဇာတိတို့၏ အကြားတစ်စပ်။

စတုသခ်ၤပ အရ

၁။ အဝိဇ္ဇာ သခ်ၤါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ အားဖြင့် အတိတ်အကြောင်း တစ်လွှာ၊

၂။ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး တစ်လွှာ၊

၃။ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ အဝိဇ္ဇာ သခ်ၤါရအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတစ်လွှာ၊

၄။ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာအားဖြင့် အနာဂတ်အကျိုးတစ်လွှာ။

အားထုတ်ရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်း

ရာဂစရိုက်ရှိသူဟူသည်-

ရာဂအဖြစ်များခြင်း ရာဂမပြတ်ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၀-ပါး၊ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း ၁-ပါးတို့ သင့်လျော်သည်။

အားလုံးနှင့် သင့်လျော်သောကမ္မဋ္ဌာန်းများ

ပထဝီကသိုဏ်း အာပေါကသိုဏ်း တေဇောကသိုဏ်း ဝါယောကသိုဏ်း အာကာသ ကသိုဏ်း အာလောကကသိုဏ်း အာရုပ္ပကသိုဏ်း ၄-ပါးအားဖြင့် ၁၀-ပါးဖြစ်သည်။

၇။ **အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ဇောကိစ္စမတပ်ခြင်းအကြောင်း**

အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသည် အာရုံအရသာကို ခံစားခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် ။

အရူပစိတ်တို့ အာရုံကွဲခြင်း အကြောင်း

ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်တို့သည် ပဌမအရူပဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန, တတိယအရူပဖြစ်သော အာကိဉ္စညာယတနဟူသော

http://www.dhammadownload.com

မဟာဂျုတ် အရှုပစိတ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း အာရုံပြုသောကြောင့် မဟာဂျုတ်,ပညတ်အားဖြင့် ကွဲပြားရသည်။

၈။ သမာပတ္တိဝီထိ၌ စျာန်ဇော ဖိုလ်ဇောတို့သည် နေ့, ည၌ပတ်လုံးဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အကြိမ်များစွာ ရနိုင်သည် ဟု သင်္ဂဟဆရာဆိုသည်။

သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံပြားရခြင်းအကြောင်း-

သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့ နခြင်း ရင့်ခြင်းကွဲပြားသောကြောင့်။

၉။ (က) ကာမဥ-စသော မိမိတို့၏ သဘောအားဖြင့် ရထိုက်သောကြောင့် သဘာဝရပ်။

(ခ) ဥပါဒ်စသောလက္ခဏာ, အနိစ္စတာ စသောလက္ခဏာတို့နှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့် သလက္ခဏရပ်။

(ဂ) ပရိစ္ဆေဒစသော အပိုင်းအခြားကို ကျော်လွန်၍ သဘောအားဖြင့် ရထိုက်သည့် အတွက် လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့ တင်၍ သုံးသပ်ထိုက်သောကြောင့် သမ္မသနရပ်။

ထပ်ဟောကြောင်း- ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံကို ပြလိုသောကြောင့်။

၁၀။ ဘုံစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဇာတ်မတူသည်၏ အဖြစ်ကို အလိုမရှိသောကြောင့် ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်တို့သည် မဂ်အား အာသေဝနပစ္စည်းတပ်သည်။

ယထာကမ္မူပဂအဘိညာဉ်သည်

ယထာကမ္မူပဂအဘိညာဉ်သည် အတိတ်ဖြစ်သောလောကီကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာတို့ကို အာရုံပြုသည်။

(တနည်း) အကိတ်ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာလေးပါးတို့ကို အာရုံပြုသည်။

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၁- ၆- ၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟုဆိုအပ်သော မဂ်ဖြစ်စဉ်ကို ပြရာဝယ် ရှေးဦးစွာ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံဖြစ်ပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကိုသာ တိကျ မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အာရမ္မဏာဓိပတိသရုပ်ပြ သင်္ဂဟပါဠိကို ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ပစ္စယသတ္တိများ ထင်ရှား ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မာနစေတသိက်၏ (က) ဒိဋ္ဌဂတသမ္မယုတ်စိတ်၌ မယှဉ်နိုင်ခြင်းအကြောင်း၊ (ခ) လောဘမူမှ တစ်ပါးသော စိတ်တို့၌ မယှဉ်နိုင်ခြင်းအကြောင်းတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

၄။ ဝိတက်မယှဉ်သော စိတ်တို့ကို သဘာဝအဝိတက္ကစိတ်, ဘာဝနာဗလအဝိတက္ကစိတ် အားဖြင့် ခွဲခြား ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ မစ္ဆရိယစေတသိက်၏ ဒေါသမူဒွေးဒွဲသာ ယှဉ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၅။ မဟာဝိပါက်စိတ်တို့၏ ဆဒ္ဒါရိကဖြစ်ပုံ ဒွါရဝိမုတ္တဖြစ်ပုံတို့ကို သိသာရုံမျှ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်တို့၏ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ အတိပရိတ္တာရုံဝီထိ၌ ဝီထိစိတ် မဖြစ်နိုင်ပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ "ဘဝင် စလနမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒေါ"ဟု မဆိုမူ၍ "နတ္ထိ ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ"ဟူ၍သာ ဆိုထားခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာအလိုကျ ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ "တိရစ္ဆာနယောနိ"ဟူရာ၌ ယောနိအရ (သရုပ်)ကို ဋီကာအလိုကျ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ တစ်ဘဝ်၌ တူမြဲတရားဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိစိတ်တို့ကိုလည်း သင်္ဂဟပါဠိအထောက်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အသေးဆုံး ရုပ်မှုန်တစ်ခု၌ ပါဝင်နိုင်သော ရုပ်စုတို့ကို သင်္ဂဟပါဠိအထောက်ဖြင့် ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုရုပ်တို့ကို ကလာပ်စည်းဖွဲ့ရာဝယ် အဖျဲတို့က, ဗဟိဒ္ဓ နှစ်ပါးစုံရကောင်းသော ကလာပ်စည်း၏ အမည်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ "ဆဓာ နာမံ တု နာမဿ"၌ နာမ်သည် နာမ်အား ခြောက်ပစ္စည်းတပ်ပုံကို သင်္ဂဟပါဠိသာဓကနှင့်တကွ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ပစ္စယသတ္တိအားလျော်စွာ ခွဲခြား ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "ပုန ဘဝင်" ဝေါစ္ဆိန္နိတွာ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏာနိ ပဝတ္တာန်-၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဘူမိအရကို သင်္ဂဟပါဠိထောက်လျက် ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဆယ့်ကိုးတန်ကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တသေ့ဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တသ - စသည်။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (က) မာနသည်လည်း ငါ ဟူသောမာန၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည့်အတွက် ဒိဋ္ဌိနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောအားဖြင့်တူသောကြောင့် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ်စိတ်၌ မယှဉ်။

(ခ) မိမိ၌ ချစ်ခြင်းဟူသော ကောင်းစွာဖြစ်ရာမှီရာရှိသည့်အတွက် ဇကန်လောဘ ဟူသော နီးသော အကြောင်းတရားရှိသောကြောင့် လောဘမူမှတပါးသောစိတ် တို့၌ မယှဉ်။

၄။ **သဘာဝအဝိတက္ကစိတ်**- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်စိတ် ၁၀ - ပါး။

ဘာဝနာမယအဝိတက္ကစိတ်- ဒုတိယဈာန်စိတ် ၁၁ - ပါး၊ တတိယဈာန်စိတ် ၁၁ - ပါး၊ စတုတ္ထဈာန်စိတ် ၁၁ - ပါး၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ် ၂၃ - ပါး။

ယှဉ်ရကြောင်း

မိမိ၏ စည်းစိမ်ကို သူတပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်ကို အလိုမရှိသောသူအား ထိုထိုအာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါသမူစိတ်၌သာယှဉ်။

၅။ မဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည် တဒါရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်လျှင် ဆဒ္ဒါရိကဖြစ်သည်။ ပဋိသန္ဓေ,ဘဝင်,စုတိ တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်လျှင် ဒွါရဝိမုတ္တဖြစ်သည်။

ကာလဝိမုတ် ဖြစ်ရကြောင်း

နိဗ္ဗာန်နှင့်ပညတ်တို့သည် ပျက်စီးခြင်းမရှိသည့်အတွက် အတိတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် မခေါ်ဝေါ်ထိုက်သောကြောင့် ကာလဝိမုတ်ဖြစ်ကြသည်။

၆။ **အတိပရိတ္တာရုံဝိထိ၌ ဝီထိစိတ်မဖြစ်ခြင်းအကြောင်း**

အလွန်ဆုံးအားဖြင့် စိတ္တက္ခဏ ခုနစ်ချက် အသက်ရှိသော အတိပရိတ္တာရုံဝိထိ၌ လည်း ဝုဋ္ဌာနစိတ်ကြိမ်မဖြစ်လောက်သောကြောင့် အတိပရိတ္တာရုံဝိထိ၌ ဝီထိစိတ်မဖြစ်။

http://www.dhammadownload.com

အဓိပ္ပါယ်

ဘဝဂုံပစ္စေဒ မဖြစ်ခြင်းသည် ဝိထိစိတ်မဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော နတ္ထိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဖြင့်ပင် ပြီးသောကြောင့် (သိနိုင်သောကြောင့်)။

၇ **ယောနိ အရ-** ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပုံအထူးရသည်။(လောကီခန္ဓာ ငါးပါး ဖြစ်သည်။)

တူမြဲဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိစိတ်အရ

အဟိတ် အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ် ဖြစ်သည်။

သင်္ဂဟသာဓက- တတ္ထ အကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏံ အပါယဘူမိယံ သြက္ကန္တိကွဏေ ပဋိသန္ဓိ ဟုတွာ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂ ပရိယောသာနေ စဝနံ ဟုတွာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ အယမေကာပါယပဋိသန္ဓိ နာမ။

၈။ **ပါဝင်နိုင်သော ရုပ်စု**

ရူပါရုံ, ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, အာဟာရရုပ်၊ ပထဝီဓာတ်, အာပေါဓာတ်, တေဇောဓာတ်, ဝါယောဓာတ်ဟူသော အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ၈ - ပါး၊

သင်္ဂဟပါဠိ- ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော သြဇာ ဘူတစတုက္ကဉ္စေတိ အဒ္ဒဝိဓမ္မိ အဝိနိဗ္ဘောရူပံ၊ ဣတရံ ဝိနိဗ္ဘောဂရူပံ။

(ပုစ္ဆကဆရာ မေးလိုရင်းကိုကြည့်၍ ဖြေဆိုသည်၊ ယင်းရုပ်တရားတို့ ရပါက လက္ခဏရုပ်တို့လည်း ရဖွယ်ရှိသည်။)

ကလာပ်စည်း၏ အမည်- ဥတုသမုဋ္ဌာနဖြစ်သော သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်ဖြစ်သည်။

၉။ အနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ-စသော အနက်ရလျှင် လွယ်ပြီ။

၁၀။ **ပစ္စဝေက္ခဏာဘူမိ အရ**

မင်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်, ပယ်ပြီးသောကိလေသာ, ကြွင်းကျန်သောကိလေသာတို့ကိုရသည်။

သင်္ဂဟပါဠိ- မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ပဟီနတော။

ဟီနေ ကိလေသေ သေသေစ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ န ဝါ။

ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁၉ -တန်

သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား -

၁။ မင်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

၂။ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

http://www.dhammadownload.com

၃။ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

၄။ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

၅။ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် တို့ရနိုင် ကြ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁၅ - တန်ဖြစ်သည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မဖြစ်တော့၍ ရှေး ၄- ပါးရသည်၊ ဤသို့အားဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁၉- တန် ဖြစ်သည်။

၁။ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃- ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၅- ၄- ၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီဖြင့် ဖလှယ်ပြခဲ့ပါ။
(က) သတေရတာ၊ (ခ) ကတ္ထနာ၊ (ဂ) စိတ္တပီဠာ၊ (ဃ) ဝေဒိကာ၊ (င) ပတိသုညာ၊ (စ) လာဇာ၊ (ဆ) မဏ္ဍူသာ၊ (ဇ) ပိစ္ဆိလာ၊ (ဈ) ယူထိကာ၊ (ည) ဥပစ္ဆကာ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီဖြင့် ဖလှယ်ပြခဲ့ပါ။
(က) မီးပွါး၊ (ခ) လပြည့်နေ့၊ (ဂ) တပေါင်းလ၊ (ဃ) ခရီးရှည်၊ (င) မင်းသမီး၊ (စ) ဦးထုပ်၊ (ဆ) ဗေဒင်ဆရာ၊ (ဇ) စွယ်တော်၊ (ဈ) ခရေ၊ (ည) ကြက်ဟင်းခါး။

၃။ တစ်လံနှင့် တစ်သူ (တလံနှင့် တသူ)ဟူသော စကားရပ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ တစ်တာ, တစ်ဥသဘ, တစ်ဂါဝုတ်, တစ်ယူဇနာတို့၏ ပမာဏကိုလည်း အဘိဓာန် ကျမ်းနှင့်အညီ တိုင်းတာပြခဲ့ပါ။

၄။ "မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ" ဟု အဆိုရှိရာ မြစ်ကြီးငါးသွယ်၏ အမည်တို့ကို တိကျစွာ ဖော်ပြ၍၊ သသဒ္ဒါ၏ ဟောနက်များကိုလည်း လိင်အားလျော်စွာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆို ပြခဲ့ပါ။

၅။ အက္ခရာတစ်ပါး မခြားရဘဲ လေးပါဒအကုန် အက္ခရာအစုံ ရှိနေပုံကို ပြဆိုသော အဗျပေတ ယမကဂါထာနှင့် ဝိဘတ်အနက် အစဉ်ပျက်၍ ဒေါသသင့်ပုံ ဥဒါဟရဏ်ပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ထက်မြက်သိမြင် ပညာရှင်တို့၏ လွန်ကဲလုံလ ဥဿာဟကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဂုဏ်၏ ဥဒါဟရဏ်ပြ ဂါထာကို ကျနစွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၊ (ခ)၌ လွန်မြောက်သောဒေါသ၊ (ဂ)၌ ရောက်ရှိသောဂုဏ်တို့ကို အသီးအသီး အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

(က) ယောကျ်ားတို့ဘုန်း ဆံထုံး၊ မိန်းမတို့ဘုန်း လက်ရုံး။

(ခ) ကျေးဇူးဥပ – နိဿယကြောင့်။

(ဂ) မေတ္တာ ရေချမ်း၊ ကိုယ်စီဖြန်း ငြိမ်းချမ်းနိုင်ပါစေ။

၈။ အတိသယဂုတ္တိအလင်္ကာနှင့် ဥပမာအလင်္ကာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသား ဖြေဆို၍၊ ရသ အမျိုးအစား ကိုးပါးတို့တွင် အနိဋ္ဌရသလေးပါးတို့ကိုသာ တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဂါထာဖွဲ့စီရာတွင် တစ်ပါဒလျှင် အက္ခရာမည်မျှ ဖွဲ့စီရမည်ဟု ပြဆိုသော ဂါထာကို ပါဠိသက် သက်ရေး၍၊ ဂရုချည်းသက်သက် ဖွဲ့စီထားသော ဂါထာကိုလည်း အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သမဝုတ္တိနိဒ္ဒေသလာ ဝိဂ်ားအမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စီရသော ဂါထာတို့ကို အမည်မျှသာ ဖော်ပြ၍၊ စပလာဝတ္တဂါထာအမျိုးအစားကို ဖွဲ့စီလိုလျှင် ပြည့်စုံရမည့်လက္ခဏာတို့ကိုလည်း တစ်ခုချင်းစီ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) လျှပ်စစ်၊ (ခ) ချီးမွမ်းခြင်း၊ (ဂ) တွေဝေခြင်း၊ (ဃ) ဝရံတာ၊ (င) မုဆိုးမ၊ (စ) ပေါက်ပေါက်၊ (ဆ) သေတ္တာ၊ (ဇ) လက်ပံ၊ (ဈ) ဇွန်၊ (ည) တောင်ခြေ။

၂။ (က) ဝိပ္ပလိဂ်၊ (ခ) ပုဏ္ဏမာသီ၊ (ဂ) ဖဂ္ဂုဏ၊ (ဃ) အဒ္ဓါန၊ (င) ခတ္တိယာနီ၊ (စ) နာလိပဋ္ဌ၊ (ဆ) ဂဏက၊ (ဇ) ကောဝိဒါရ၊ (ဈ) ဝကုလ၊ (ည) ကာရဝေလ္လ။

၃။ **တလံနှင့် တသူ အဓိပ္ပါယ်**

နံပါးနှစ်ဘက်သို့ ဖြန့်အပ်ကုန်သော လက်နှင့်တကွကုန်သော လက်မောင်းနှစ်ခု တို့သည် (ဗျာမ) တလံမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

အထက်၌ ဆန့်တန်းအပ်သော လက်ရှိသော လူတို့၏ အတိုင်း အရှည်သည် (ပေါရိုသ) တသူမည်၏။

(ပမာဏ)

၇-တောင်သည် တစ်တာ၊ ၂၀-တာသည် တစ် ဥသဘ၊ ၈၀-ဥသဘသည် တစ်ဂါဝုတ်၊ ၄-ဂါဝုတ်သည် တစ်ယူဇနာ၊

၄။ **မြစ်ကြီးငါးသွယ်**

၁။ ဂင်္ဂါမြစ်၊ ၂။ အစိရဝတီမြစ်၊ ၃။ ယမုနာမြစ်၊ ၄။ သရဘူမြစ်၊ ၅။ မဟီမြစ်။

သ-သဒ္ဒါ၏ ဟောနက်

၁။ ပုံလိင် သ-သဒ္ဒါသည် အဆွေခင်ပွန်း၌ဖြစ်၏။

၂။ နပုံလိင် သံ -သဒ္ဒါသည် မိမိ၌ဖြစ်၏။

၃။ ပုံလိင် နပုံလိင် သ-သဒ္ဒါသည် ဥစ္စာ၌ဖြစ်၏။

၄။ ပုံလိင် သာ-သဒ္ဒါကို ခွေး၌ဆိုအပ်၏။

၅။ လိင် ၃-ပါးနှင့် ယှဉ်သော သ-သဒ္ဒါသည် မိမိဥစ္စာ၌ဖြစ်၏။

၅။ (ဂါထာနံပါတ် ၃၀-နှင့် ၆၃-တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၂၅-ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) လောကသားအားလုံးတို့ လက်ခံထားသည်နှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် လောကဝိရောဓိဒေါသ သင့်ပါသည်။

(ခ) ဥပနိဿယ ဟူသော ၅-လုံးရှိသောပုဒ်ကို ရှေ့ပါဒ၌ ၂-လုံး၊ နောက်ပါဒ၌ ၃ လုံး ဖြတ်လျက် (များသောအက္ခရာရှိသောပုဒ်၏ အလယ်၌ဖြစ်သောကြောင့်) စီသောကြောင့် ယတိဟီနဒေါသမှ လွန်မြောက်ပါသည်။

(ဂ) အရည်ရှိသော ဝတ္ထုတို့၌သာ ရကောင်းသော သဘောကို အရည်မရှိသော မေတ္တာ၌ လောကအပိုင်းအခြားကို မဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် တင်စားအပ်သောကြောင့် အဒြဝေဒြဝယုတ္တသမာဓိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ **အတိသယဝုတ္တိအလင်္ကာ**

ဇာတိစသား ဝတ္ထုများ၏ သူတစ်ပါးထက် ထူးခြားကဲလွန်သော ဂုဏ်ကို ပြဆိုခြင်းသည် အတိသယဝုတ္တိအလင်္ကာမည်။

http://www.dhammadownload.com

ဥပမာအလင်္ကာ

ဥပမာန ဥပမေယျတို့ တူမျှသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြဆိုခြင်းသည် ဥပမာအလင်္ကာမည်၏။

အနိဋ္ဌရသ ၄-ပါး

၁။ ကရုဏာရသ၊ ၂။ ရုဒ္ဓရသ၊ ၃။ ဘယာနကရသ၊ ၄။ ဗီဘစ္ဆရသ။

၉။ (ဆန်းဂါထာ နံပါတ် ၁၃-ကို ပါဠိရေး၍၊ ဂါထာနံပါတ် ၄၉-ကို အနက်ရေးလေ။)

၁၀။ **ဂိုဏ်းအမည် နှစ်မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စီရသောဂါထာများ**

တနုမဇ္ဈာဂါထာ၊ ဘုဇဂ သုသုသဒ္ဓရာ ဂါထာ၊ ကုသုမဝိစိတ္တာဂါထာ၊ ပမိတက္ခရာဂါထာ၊ ဝေဿဒေဝီဂါထာ၊ ကမလာဂါထာ တို့ဖြစ်သည်။

စပလာဝတ္တဂါထာ၏ လက္ခဏာ။

၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိခြင်း။

၂။ ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ,ဂိုဏ်း နှ,ဂိုဏ်း မရှိရခြင်း။

၃။ သမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၄။ ဝိသမပါဒ အစလေးလုံးနောင် န-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။
(က) ဒရီ၊ (ခ) ဓာတကီ၊ (ဂ) ဟရိတကီ၊ (ဃ) ပါရေဝတ၊ (င) ရာဇုလ၊
(စ) သိဂ္ဂါ၊ (ဆ) ဟီဠိတ၊ (ဇ) ဏလိတ၊ (ဈ) ဗလာက၊ (ည) ဝုန္ဒာ။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ညီ၊ (ခ) လေးညှင်း၊ (ဂ) ကြုတ်၊ (ဃ) အညောက်၊ (င) ကျောက်ပန်း၊
(စ) ကြာဝတ်ဆံ၊ (ဆ) ကျဲသည် ပါးသည်၊ (ဇ) အကာ၊ (ဈ) ကြီးပွါးခြင်း၊
(ည) အမှာစကား။

၃။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလ ပုဏ္ဏားသူဌေးကြီး၏ (က) သိဂိမိုးသိမ်းဆည်းထားသော ဥစ္စာ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) နေ့စဉ် သုံးစွဲအပ်သော ဥစ္စာတို့၏ ပမာဏကို အသီးသီး ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ လောကဌ အသိပညာရှင်, အတတ်ပညာရှင်ဟူ၍ ရှိရာ အတတ်ပညာရှင်၊ အတတ်သည်မျိုး ၅-ပါး ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ (က) ဥဿုက၊ (ခ) စပလ သဒ္ဒါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဆိုလိုရင်းကို ရေး၍၊ အဂ္ဂသဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်များကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာ တွဲစပ်လျက် ရေးခဲ့ပါ။

၅။ လောကဝိရောဓိဒေါသနှင့် ကမစ္ဆုတဒေါသတို့၏ အဖြေ ဥဒါဟရဏ်ပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိ မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ရူပဓမ္မသမာဓိဝုဏ်မြောက်ပုံပြ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ (က)၌ သင့်ရောက်နိုင်သော ဒေါသ၊ (ခ) ၌ လွတ်မြောက်နိုင်သော ဒေါသတို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ "ထက္ကြ, သိမ်းဆဲ(ဆည်း), မျှသုံးစွဲ၊ ပေါင်းမြဲ မိတ်ဆွေကောင်း"ဟူသော ကဗျာ၌ မည်သည့် အတ္ထဩဝုဏ် မြောက်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

(က) ဘုရား, တရား, ပြဒါး, သံဃာ၊ ဤလေးဖြာကို၊ မကွာနိစ္စ၊ ဓာရဏာဖြင့်၊ အတ္ထအနက်၊ လွန်သိခက်၏။

(ခ) ယခုဘဝ၊ ပြုလုပ်ရသည့်၊ ဒါန, သီလာ၊ ဘာဝနာတို့၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်နတ်ဘုံ၊ ရွှေဘုံနိမ္မာန်၊ ရအောင်ဖန်၏။

၈။ "ရတိဌာယီဘာဝ"၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါဠိထောက်၍ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွှတ်ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝအားဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

ပဿန္တော ရူပဝိဘဝံ၊ သုဏန္တော မဓုရံ ဂိရံ။
စရန္တိ သာရူ သမ္မဒွေ-ကာလေ ကေဠိပရမ္မုခါ။

၉။ ဆန်းကျမ်းလာ ဂရုဖြစ်ပါလျက် လဟုယူရသော ပုံစံဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ လေးပါဒလုံး သ-ဂိုဏ်း သက်သက်ဖွဲ့စီသော ဂါထာကိုလည်း အနက်ရေးပါ။

၁၀။ သမဝုတ္တိမျိုး၌ ပါဒမဇ္ဈယတိနှစ်ချက် ပြတ်သော ဂါထာအမည်တို့ကို ရေးပြ၍၊ ဝတ္တမျိုး၌ "အစတစ်လုံးနောင်၊ သ, န ရှောင်"ဟူသော စကားသည် မုချ ဟုတ်/မဟုတ် ပုံစံ တစ်ခုစီ ထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ချောက်၊ (ခ) ပတ္တကျီ (ပိတ်တကျည်) (ဂ) ဖန်ခါး၊ (ဃ) ခို၊ (င) ရေမြွေ၊
(စ) ဒန့်သလွန်၊ (ဆ) ရုက်ခြင်းရှိသည်၊ (ဇ) ပိုက်ကွန်သမား။ (တံငါ)၊
(ဈ) မျိုင်းအောက်၊ (ည) နွားမြေရင်းကြီး။

၂။ (က) ကနိဋ္ဌ၊ (ခ) လဝဏ်၊ (ဂ) ကရဏ္ဍ၊ (ဃ) ကဋ္ဌရ၊ (င) သေလေယျ။
(စ) ကေသရ၊ (ဆ) ဝိရဋ္ဌ၊ (ဇ) အသာရ၊ (ဈ) ဝုဏ်၊ (ည) ဝါစိက။

၃။ (က) သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ဥစ္စာ – ကုဋ္ဌေရှစ်ဆယ်။
(ခ) နေ့စဉ်သုံးစွဲအပ်သော ဥစ္စာ – ကျပ်ဒဂိုး ဆယ်တင်း။

အတတ်သည်မျိုး ၅-ပါး

၁။ တစ္ဆက-လက်သမား၊ ၂။ တန္တဝါယ- ယက်ကန်းသည်၊ ၃။ ရဇက-ခဝါသည်၊
၄။ နဟာပိတ-ဆတ္တာသည်၊ ၅။ စမ္မကာရ-ဖိနပ်ချုပ်သမား။

၄။ (က) အလိုရှိအပ်သောအကျိုးဌ အားထုတ်သောသူသည် ဥဿုကမည်၏။
(ခ) မစူစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍ သတ်ခြင်းနှောင်ဖွဲခြင်းစသော ကိစ္စကို ပြုကျင့်သောယောကျ်ား
သည် မဆုံးဖြတ်အပ်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိသောကြောင့် စပလမည်၏။

အဝွ-သဒ္ဒါဟောနက်

၁။ အာဒိ-အစ၊ ၂။ ကောဋ္ဌာသ-အဖို့အစု၊ ၃။ ကောဋ္ဌ-အစွန်အဖျား၊
၄။ ပုရ-ရှေ့ဟူသောအနက်၊ ၅။ စရ-မြတ်သောအနက်။

၅။ (ဂါထာနံပါတ် ၇၈-နှင့် ၉၄-တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၅၄-ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) နီးကပ်စွာ ထားသင့်သော ရတနာသုံးပါးကို အစဉ်အတိုင်း နီးကပ်စွာ မထားဘဲ
နေရာအထားမှား၍ ရှုပ်ထွေးခြင်းကြောင့် ဗျာကိဏ္ဏဒေါသသင့်ပါသည်။
(တစ်နည်း) ဘုရား, တရား, သံဃာဟူသော လောကပြောရိုးဆိုစဉ် ပျက်ခြင်း
ကြောင့် ကမစ္စုတဒေါသသင့်၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဒါန သီလ ဘာဝနာ ဟူသော အကြောင်းတရားနှင့် ဥစ္စာစည်းစိမ်,နတ်ဘုံ,နိဗ္ဗာန် ဟူသော အကျိုးတရားတို့၏ အစဉ်ကျသောကြောင့် ဝါကျတွ အပက္ကမဒေါသမှ လွတ်၏။

ဂုဏ်မြောက်ပုံ

ထ, ကြွ, သိမ်း,ဆည်း ဟူသော ကဗျာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ်ဟောတော်မူခဲ့သော သမ္မဒါလေးပါးကို အကျဉ်းချုံး၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် မပျက်စီးအောင် ဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် သမာသအတ္ထသြဇဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ဥယျာဉ်စသော အရပ်ဒေသ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ကခြင်း သီခြင်းစသော ကလာ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော သရဒစသော ဥတု၊ ဆည်းဆာ စသော ကာလ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော နံ့သာလိမ်းခြင်း အသွင်အပြင် စသည်ကို မှီဝဲရခြင်း ကြောင့် အချင်းချင်း တပ်မက်ကြကုန်သော မိန်းမပျို ယောကျ်ားပျို တို့၏ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ရတိဌာယီဘာဝမည်ပါသည်။

ပါဠိထောက်- ဂါထာ ၃၅၆။

ဘာဝ ဝိဘာဝ အနုဘာဝ

သူတော်ကောင်းတို့၏ သန္တာန်၌ သဒ္ဓါ ဝီရိယ စသည်ပြဌာန်းသော မဟာကုသိုလ် ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိဒ်ဂါရရသ။

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်သော အဆင်းတော်သည်၎င်း ချို့မြိန်သော တရားတော်သံသည်၎င်း အာရမ္မဏ ဝိဘာဝ။

ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်လိုခြင်း တရားနာလိုခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော ယောနိသော မနသိကာရ စသည်သည် ဥဒ္ဒိပနဝိဘာဝ။

ဘုရားကိုဖူးမြင်ရခြင်း တရားတော်ကိုနာရခြင်းကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ကောင်းကျိုး အမျိုးမျိုးကို ခံစားရခြင်း တမလွန်ဘဝ၌ ကောင်းကျိုးကို ခံစားရခြင်းမှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင် အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ (ဂါထာ နံပါတ် ၉-ကို ပါဠိရေး၍၊ ၇၆-ကို အနက်ရေးလေ။)

၁၀။ **ယတိ နှစ်ချက်ပြတ်သော ဂါထာများ**

၁။ ဟရိဂီ၊ ၂။ မန္ဒက္ကန္တာ ၃။ ကုသုမိတလတာ ဝေလ္လိတာ၊ ၄။ မေယျဝိပ္ပဖြိတာ ၅။ သဒ္ဓရာ ဂါထာတို့ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

မုချ မဟုတ်

ကိ်သု အဓိပတိရာဇာ စသော ပါဠိတော်ဂါထားများ၌ အစတစ်လုံးနောင် န-ဂိုဏ်း မရှောင်ခြင်း။

ပုဗ္ဗဝိဒေဟော စာပရ စသောဂါထာများ၌ အစတစ်လုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း မရှောင်ခြင်းတို့ကို ထောက်၍ ဝတ္တမျိုး၌ "အစတစ်လုံးနောင် သ,န ရှောင်" ဟူသော စကားသည် မုချ မဟုတ်ပါ။

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဝေါဟာရဖြင့် ပြန်ဆိုပါ။
(က) အဃ၊ (ခ) သိလာဃာ၊ (ဂ) ဂီတိကာ၊ (ဃ) ပပါ၊ (င) ဝယဋ္ဌ၊
(စ) နိတမ္ဗ၊ (ဆ) ကာဠိယ၊ (ဇ) ပါမ၊ (ဈ) ကလ္လ၊ (ည) အာလာန။

၂။ အောက်ပါမြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီဖြင့် ပြန်ဆိုပါ။
(က) ခွန်း၊ (ခ) ရိက္ခာ၊ (ဂ) မင်းမျိုးမင်းနွယ်ကို ချိုးကျူးသူ၊ (ဃ) အောင်နိုင်ခြင်း၊
(င) သူသေကောင်၊ (စ) တောစိုးသစ်ပင်၊ (ဆ) သစ်ငုတ်၊ (ဇ) ချုံ၊ (ဈ) လိမ္မော်
(ည) ခရေ။

၃။ ဟင်းရွက်မျိုး ၁၀-ပါးကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဟသ်ာမျိုး ၃-ပါးမည်ပုံကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသား၍၊ ဗောဓိသဒ္ဒါဟောနက်များကိုလည်း ဂါထာနေကတ္ထဝဂ်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဝါကျတ္ထဘဂ္ဂရီတီဒေါသ၏ အဖြေဥဒါဟရဏ်ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ဗျာသအတ္ထသြေဇဂုဏ်၏ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို အနက်မှန်မှန် ရေးခဲ့ပါ။

၇။ ဝိနာ ဂရုပဒေသံ တံ၊ ဗာလော လင်္ကတ္တုမိစ္ဆတိ-၌ ဗာလ-အရကို ကောက်ပြ၍၊ (က) ကို မည်သည့်ဒေါသသင့်၊ (ခ) ကို မည်သည့်ဒေါသမှလွတ်၊ (ဂ) ကို မည်သည့်ဂုဏ်မြောက်

http://www.dhammadownload.com

သည်ကို အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းပြခဲ့ပါ။
(က) ကုမုဒြာကြာသည် နေ့အခါမှာ ပွင့်၏။
(ခ) အစကောင်းမှ အနောင်းသေချာသည်၊
(ဂ) သုံးပါးဝိဇ္ဇာ၊ ပု, ဒိ, အာကို၊ မြတ်စွာကိုယ်တိုင်၊ သိမြင်နိုင်၏။

၈။ အတ္ထာလင်္ကာရသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿကိုလည်း ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ- ထုတ်ဆောင်ခဲ့ပါ။

၉။ ဝေတာလီဂါထာ၏ လက္ခဏာကို ရေး၍၊ "အစလဓိတိ" ဂါထာ၏ အဆုံး၌ လဟုနှစ်လုံးကို တစ်လုံးတည်းပြ၍ ဖွဲ့စီလျှင် ဖြစ်လာနိုင်သော ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ တိဋ္ဌဘာဆန်းလာ မတြာအများဆုံးဂါထာကို အနက်ရေး၍၊ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာ ကိုလည်း ဆန်းစစ်၍ ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည် ပေးပြခဲ့ပါ။
ဝိနာ ဝဏ္ဏေဟိ မတ္တာ ဂါ၊ ဝိနာ ဝဏ္ဏာ ဂရူဟိ တု။
ဝိနာ လဟူဟိ ဂရဝေါ၊ ဒလေ ပထျာဒိနော မတာ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဆင်းရဲခြင်း၊ (ခ) ချီးမွမ်းခြင်း၊ (ဂ) သီချင်းသံ၊ (ဃ) ရေအိုးစင်၊ (င) လှလင်ပို့၊
(စ) တင်ပါး၊ (ဆ) ကရမက်၊ (ဇ) ယားနာ၊ (ဈ) ကျန်းမာသူ၊ (ည) ဆင်ချည်တိုင်။

၂။ (က) အကုံသ၊ (ခ) ပါထေယျ၊ (ဂ) ဓာဂဓ၊ (ဃ) ဇယ၊ (င) ကုဏပ၊
(စ) ဝနပ္ပတိ၊ (ဆ) ခါဏု၊ (ဇ) ဂုမ္ဗ၊ (ဈ) ဧရာဝတ၊ (ည) ဝံကုလ။

၃။ ၁။ မူလ- အမြစ်၊ ၂။ ပတ္တ- အရွက်၊ ၃။ ကဋိရ- အညောက်၊ ၄။ အဂ္ဂ- အညွှန့်၊
၅။ ကန္ဒ- အဖု(အဥ)၊ ၆။ မိဠ္ဟ- အနှစ်(အဆံ)၊ ၇။ ဖလ- အသီး၊ ၈။ တစ- အခွံအခေါက်၊
၉။ ပပ္ပ- အပွင့်၊ ၁၀။ ဆတ္တ- မှို။

၄။ **ဟင်္သာမျိုး ၃- ပါး**

နီကုန်သောခြေ, နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပကုန်လျက် ကိုယ်**အဆင်း** ဖြူသော ဟင်္သာသည် ရာဇဟံသာမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

စိမ်းညစ်ကုန်သော ခြေ,နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပကုန်လျက် ကိုယ်အဆင်းဖြူသော ဟင်္သာသည် မလှိုကာဟင်္သာမည်၏။

မည်းနက်ကုန်သော ခြေ,နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပကုန်လျက် ကိုယ်အဆင်းဖြူသော ဟင်္သာသည် ဓတရဋ္ဌဟင်္သာမည်၏။

မောဓိ - သဒ္ဒါဟောနက်

ကုတ္ထိလိင် မောဓိသဒ္ဒါသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ဌင်း၊ အရိယာမဂ်၌ဌင်း ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင် မောဓိသဒ္ဒါသည် မောဓိမင်းသားဟူသော နာမပညတ်၌ ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင် ကုတ္ထိလိင် မောဓိသဒ္ဒါသည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၌ ဖြစ်၏။

၅။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၀၈၊ ၁၀၉- တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၂၅- ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ ဗာလ အရ မျက်နှာတန်ဆာဆင်နည်း လူတို့တပ်ဆင်အပ်သော ဝတ်ဆင်နည်းတို့ကို မတတ်သောသူ၊ အဖွဲ့ဗန္ဓနကို တန်ဆာဆင်နည်း မတတ်သောသူတို့ကို ယူရမည်။

(က) အချိန်ကာလအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ကာလဝိရောဓိဒေါသသင့်ပါသည်။

(ခ) ရှေ့,နောက်နှစ်ရပ် အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့် သြစိတျဟီနဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

(ဂ) ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို အကျဉ်းချုံး၍ ဆိုထားသောကြောင့် သမာသအတ္ထသြဇ ဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ **အတ္ထာလင်္ကာရ သရုပ်**

၁။ သဘာဝဂုတ္တိအလင်္ကာ။ ၂။ ဝင်္ကဂုတ္တိအလင်္ကာ။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ

ရှိခိုးသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကာယ,ဝစီ,မနောပဏ္ဍာမနှင့် တကွဖြစ်သော ဝိတိစေတသိက်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိဒ်ဂါရရသ။

မြတ်စွာဘုရားသည် အာရမ္မဏဝိဘာဝ။

အရဟံ စသောဂုဏ်တော်အပေါင်းသည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးခြင်းကြောင့် ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကအကျိုး သမ္ပရာယိကအကျိုးမှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ **ဝေတာလီဂါထာလက္ခဏာ**

၁။ ဝိသမပါဒဟုဆိုအပ်သော ပထမ,တတိယပါဒ အစဉ် ၆-မတြာရှိခြင်း။

၂။ ထိုမတြာမှ အထက်၌ ရ-ဂိုဏ်း,လဟု,ဂရှိခြင်း။

၃။ သမဟုဆိုအပ်သော ဒုတိယ စတုတ္ထပါဒအစဉ် ၈-မတြာရှိခြင်း။

၄။ ထို၈-မတြာမှ အထက်၌ ရ-ဂိုဏ်းလဟု,ဂရှိခြင်း။

၅။ သမပါဒ၌ လဟု ၆-ခုတစ်ဆက်တည်း မရှိရခြင်း။

ဂါထာပါဠိ- (ဂါထာနံပါတ် ၉၃၊ ၉၄ တို့ကို ပါဠိရေး။)

၁၀။ (ဂါထာနံပါတ် ၆၈-ကို အနက်ရေးလေ။)

ဆန်းစစ်, ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်

၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိရခြင်း။

၂။ ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း နှ-ဂိုဏ်းမရှိခြင်း။

၃။ ပထမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၄။ ဒုတိယ, စတုတ္ထပါဒ အစလေးလုံးနောင် ဇ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၅။ တတိယပါဒ အစလေးလုံးနောင် န-ဂိုဏ်းရှိခြင်းတို့ကြောင့် တတိယ နာ-ကာရ ဝိပုလာဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘဆန်းမည်၏။

၄ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ပါဠိထင်နက်မြင် ပညာရှင်များ ဖြစ်ရေးအတွက် အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ကံ၊ (ခ) ကု၊ (ဂ) ခံ၊ (ဃ) ထီ၊ (င) ဓီ၊

(စ) ဘံ၊ (ဆ) ဘာ၊ (ဇ) ဘူ၊ (ဈ) မာ၊ (ည) သာ။

၂။ နက်မြင်ပါဠိသို့ ပညာရှိများ ဖြစ်ရေးအတွက် အောက်ပါ မြန်မာဘာသာများကို ပါဠိဝေါဟာရသို့ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ပြာပူ၊ (ခ) မီးကျီးခဲ၊ (ဂ) အသုရာ၏ အမိ၊ (ဃ) လွန်သော ဝီရိယ၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သခ်ိမ်းကျောင်း၊ (စ) မြင်းဟီသံ၊ (ဆ) နွားပခုံး၊ (ဇ) တောစိုးသစ်ပင်၊
(စျ) အညွှန့်၊ (ည) လက်ထုပ်သီး။

၃။ မိန်းမတို့၏ အမူအရာ ၆-မျိုးကို အဘိဓာန်လာသည့်အတိုင်း ရေးသား၍၊ ဥပဝါသ- ဥပုသ်သုံးခြင်း အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အဘိဓာန်လာသည့်အတိုင်း ရေးသားပြပါ။

၄။ "အလှူဒါန ပြုကြမှ ဘဝသံသရာကောင်း"ဟု ဆိုနေကြရာဝယ် အလှူဒါနပြုရာ၌ ပါဝင်သော ဒါနဝတ္ထု ၁၀-မျိုးကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို အကြောင်းပြ၍ ဒေါသသင့်ပုံပြဆိုပြီးလျှင်၊ ဝါကျတွဒေါသများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။
(က) နွားမ၏သား ထိုနွားလား မြက်ကိုစား၍ ရေသောက်ပြီ၊
(ခ) ခွေးနှင့် ဆိတ်တို့သည် မြက်နှင့်အမဲကို ဆောင်ကုန်၏။

၆။ ပြင်ဆင်ပုံပြင်ဆင်နည်း မတတ်ပါက ဘယ်လောက်ပြင်ပြင် မလှနိုင်ပါ-ဟု ပြောဆိုနေသော အလင်္ကာ ပထမပိုင်းလာဂါထာကို ပါဠိရေးသားပါ။

၇။ ချယ်ရီတွေ ငိုနေပြီ နန်းရယ်. ဟုဆိုသော စကား၏ ဂုဏ်ရောက်ပုံပြဂါထာကို အနက်ရေးပါ။

၈။ သမ္မသမ္မဒ္ဓမတုလံ၊ သသဒ္ဓမ္မဂဏ္ဌတ္တမံ။
အဘိဝါဒိယ ဘာသိသံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ-ဟူသော ဂါထာဝယ် အဘိဝါဒိယပုဒ်ကို ကိုယ်ပြု၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝစုံလင်စွာဖြင့် ထုတ်ပြပါ။

၉။ ဆန်းကျမ်း၌လာသော ပတ္တာရဖြန့်နည်းပြဂါထာကို ပါဠိရေးသားပြပါ။

၁၀။ ၈-နံပါတ်ပါ ဂါထာကို ဆန်းစစ်၍ ဂါထာအမည်/ ဆန်းအမည် ပေးပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ရေ၊ (ခ) မြေ၊ (ဂ) ကောင်းကင်၊ (ဃ) မိန်းမ၊ (င) ပညာ၊
(စ) နက္ခတ်၊ (ဆ) အရောင်၊ (ဇ) မြေ၊ (စျ) လ၊ (ည) ခွေး။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ကုက္ကုဋ္ဌ၊ (ခ) အင်္ဂါရ၊ (ဂ) ဒန၊ (ဃ) ဥဿောဏ္ဍီ၊ (င) အဿမ၊
(စ) ဟေသာ၊ (ဆ) ဝဟ၊ (ဇ) ဝနပ္ပတိ၊ (ဈ) အင်္ကုရ၊ (ည) ကုန္ဓယဝ။

၃။ **မိန်းမတို့၏ အမူအရာ ၆-မျိုး**

ဝိလာသ၊ လလိတ၊ လီလ၊ ဟာဝ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ ဝိဗ္ဗော၊

(ဝိလာသ- ချစ်သူအနီးသို့ သွားသောအခါ အကြည့်အရှု အသွားအလာတို့၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်းအမှု။

လလိတ- အလွန်နူးညံ့သော အစီအရင်ဖြင့် မျက်ခုံးမျက်လုံးစသည်၏ အမူအရာနှင့် တကွ လက်,ခြေ အင်္ဂါတို့ကို ကောင်းစွာထားခြင်းအမှု။

လီလ- ချစ်အပ်သူ၏ အတု ဟန်ပန် မူခြင်း အမှု။

ဟာဝ- မွေ့လျော်ပျော်ပါးလိုခြင်းကို ပြတတ်သော မသိသာ မထင်ရှားသော အမူအရာ။

ဟေဋ္ဌာ- မွေ့လျော်ပျော်ပါးလိုခြင်းကို ပြတတ်သော သိသာထင်ရှားသော အမူအရာ။

ဝိဗ္ဗော- ယစ်မူးတတ်စွန်း ရွှင်လန်းခြင်းကြောင့် လုပ်မိ လုပ်ရာ ယောင်မှား ချွတ်ယွင်းတန်ဆာဆင်ခြင်းအမှု။

ဥပဝါသ အဓိပ္ပါယ်

ဥပဝါသ- မကောင်းမှုတို့မှ ကင်းသော အလုံးစုံသော စည်းစိမ်တို့ကို ကြဉ်သည်ဖြစ်၍ သီလ စသော ဂုဏ်တို့နှင့် တကွ နေခြင်းသည် ဥပဝါသမည်၏။

၄။ **ဒါန၀တ္ထု ၁၀-ပါး**

အန္နော- ထမင်း၊ ပါန- အဖျော်၊ ဃရ- ကျောင်း,ဇရပ်၊ ၀တ္ထ- အ၀တ်သင်္ကန်း၊
ယာန- ယာဉ်, ဖိနပ်၊ မာလာ- ပန်း၊ ဝိလေပန- နံ့သာပျော်ငး နံ့သာရည် (ဝါ) ဆေးဒါန်းမြင်း သီလာ စသော အလိမ်းအကျံ့၊ သေယျာ- ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အိပ်ယာ နေရာ၊
ဂန္ဓ- နံ့သာခဲ နံ့သာတုံး၊ ပဒီပေယျ- ဆီမီးထွန်းရန် ဆီ, ဆီမီးခွက် စသည်။

၅။ (က) နွားမ၏သား ထိုနွားလား မြက်ကိုစား၍ ရေသောက်ပြီဟု ဆိုခြင်းသည် နွားဟူကနွားမ၏သားဖြစ်ပြီး မြက်ကို စားမြဲ ရေကို သောက်မြဲဖြစ်၍ အပေါင်းအားဖြင့် သိအပ်သော တစ်စုံတစ်ခုသော အနက်ထူးမှ ကင်းသောကြောင့် အပေတတ္ထဒေါသသင့်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဤပုံစံ၌ ခွေးနှင့်မြက်၊ ဆိတ်နှင့် အမဲ ကို ဆောင်ကုန်၏ဟု ဆိုခြင်းသည် ဆိုရိုးအစဉ်မှ ကင်းသောကြောင့် အပတ္တမဒေါသသင့်ပါသည်။

ဝါကျထွဒေါသများမှာ

အပတ္တမဒေါသ၊ ဩစိတျဟီနဒေါသ၊ ဝါကျထွဘဂ္ဂရီတိဒေါသ၊ သသံသယဒေါသ၊ ဝါကျထွဂါမွဒေါသ၊ ဒုဋ္ဌာလင်္ကာရဏဒေါသတို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၁-ကို ပါဠိရေးပါ။)

၇၊ (ဂါထာနံပါတ် ၁၅၃-ကိုအနက်ရေးပါ။)

၈။ **ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ**

အဘိဝါဒိယ- အရ ရှိခိုးသောသူ၏သန္တာန်၌ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော သဒ္ဓါ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသောစိတ္တာပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိင်္ဂါရရသ။
မြတ်စွာဘုရားသည် အာရမ္မဏာဝိဘာဝ။
အတုလဂုဏ်တော်၊ သဿဒ္ဓမ္မဂုဏ်တော်တို့သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။
အန္တရာယ်ကင်းခြင်း ကျမ်းပြီးခြင်းစသော နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက် သည် အနုဘာဝ။
မှတ်ချက်- ဘာသိသံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ အတွက် ဥဿာဟဌာယီဘာဝထုတ်နိုင်သည်။

၉။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၂၉-ကို ပါဠိရေးလေ)

၁၀။ ၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိရခြင်း။
၂။ ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း, န-ဂိုဏ်းမရှိခြင်း။
၃။ ပထမပါဒ အစလေးလုံးနောင် န-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၄။ ဒုတိယ, စတုတ္ထပါဒ အစလေးလုံးနောင် ဇ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၅။ တတိယပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပထမ န-ကာရ ဝိပုလာဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘဆန်းမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ-
(က) နိဒါဃ၊ (ခ) ကိစ္ဆ၊ (ဂ) ဂိရာ၊ (ဃ) ရသနာ၊ (င) သောပ္ပ၊
(စ) ဘုဝန၊ (ဆ) ဝဏ္ဏ၊ (ဇ) ပါကာရ၊ (ဈ) သြဝရက၊ (ည) ကစဝရ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုရေးသားပါ-
(က) လက်ညှိုး၊ (ခ) ကျောက်ကုန်း၊ (ဂ) ကိုယ်အင်္ဂါ၊ (ဃ) နဖူးစည်းတန်းဆာ၊
(င) ကရမက်၊ (စ) ဆီမီး၊ (ဆ) အဆုတ်နာ (ဇ) ချွန်း၊ (ဈ) လှံရှည်၊ (ည) ထောင်။

၃။ ဒါနဝတ္ထု ၁၀-မျိုးတို့တွင် နောက် ၃-သုံးမျိုးကိုသာ ပါဠိ-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆို၍ "ဓမ္မ" သဒ္ဒါ၏ လိင်ကိုလည်း သာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၄။ "ဥပေါသထ" သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သောအနက်တို့ကို ပြဆိုသည့်ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ အဘယ်လက်နက်မျိုးကို "မုတ္တာမုတ္တလက်နက်" ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၅။ ကေဝလမုဒုသမတာဂုဏ်၊ ကေဝလဖုဋ္ဌသမတာဂုဏ်တို့၏ ဥဒါဟရုဏ်ပြဂါထာတို့ကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၆။ "ဆရာတော်ခေါ်၊ မောင်ရင်ကျော်သည်၊ သက်တော် ဆယ်နှစ်မျှသာတည်း" ဟူသော စကားရပ်၌ သင့်သော ဒေါသကို ညွှန်ပြ၍၊ ယင်းဒေါသ၏ အဖြေဥဒါဟရုဏ်ပြ ဂါထာကိုလည်း အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၇။ အတိဝုတ္တဒေါသနှင့် ဩစိတျဟီနဒေါသတို့၏ အထူးကို ဖြေဆို၍၊ "သံသရာဝဲ၊ သြဃထဲ၊ အမြဲကျင်လည်ကုန်" ဟူသော ကဗျာသည် မည်သည့်ဂုဏ်မြောက်ပါသနည်း? အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၈။ ကောဓော အတ္ထံ နဿတိ ဟူသော စကားရပ်၌ ကြိယာပုဒ်ကို ရှု၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ စုံလင်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ တွေ့ကြုံသမျှ ဂါထာများကို သာမညအားဖြင့် ဂါထာဟု ခေါ်ဆိုရကြောင်း ပြဂါထာနှင့် ဆန်းဂိုဏ်းတို့နှင့် မညီညွတ်သော ဘုရားဟောဂါထာများကို သာမညဂါထာဟု ခေါ်ဆိုရကြောင်းပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ အပရဝတ္ထုဂါထာ၏ ဝိသမပါဒကို လေးပါဒလုံးစီကုံးလျှင် ဖြစ်နိုင်သောဂါထာကို အမည်မျှ ဖော်ပြ၍ မတ္တာဝဏ္ဏဝိဘေဒနံ-ဝယ် မတ္တာအရ, ဝဏ္ဏအရ ယူရမည့်ဂါထာတို့ကို ကောက်ပြ ကာ၊ စမွကမာလာဂါထာ မည်ပုံကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နွေဥတု၊ (ခ) ဆင်းရဲခြင်း၊ (ဂ) စကား၊ (ဃ) လျှာ၊ (င) အိပ်ခြင်း၊
(စ) လောက၊ (ဆ) နွားခြံ၊ (ဇ) မြို့ရိုးတံတိုင်း၊ (ဈ) တိုက်ခန်း၊ (ည) အမှိုက်။

၂။ (က) တဇ္ဇနီ၊ (ခ) ပိဋ္ဌိ၊ (ဂ) အင်္ဂီ၊ (ဃ) ဥန္ဒုရ၊ (င) ကာဠာနုသာရီ၊
(စ) ဒီပ၊ (ဆ) သောသ၊ (ဇ) အင်္ဂီသ၊ (ဈ) ကုန္တ၊ (ည) ကာရာ။

၃။ **ဒါန ဝတ္ထု ၁၀-ပါး နောက်ဆုံးသုံးပါး**

သေယျာ- ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၊ အိပ်ယာ နေရာ။

ဂန္ဓ- နံ့သာခဲ၊ နံ့သာတုံး။

ပဒီပေယျ- ဆီမီးထွန်းရန် ဆီ၊ ဆီမီးခွက် စသည်။

ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ လိင်

ပုညံ ဓမ္မမနိတ္ထိယံ (ဂါထာနံပါတ်- ၈၅)ကို ထောက်၍ ပုံလိင်, နပုံလိင် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ (ဂါထာနံပါတ် ၇၈၀-ကို ပါဠိရေးပါ။)

မုတ္တာမုတ္တလက်နက်

လက်မှ လွှတ်လိုလျှင် လွှတ်ရ မလွှတ်လိုလျှင် မလွှတ်ရသော တုတ် တင်းပုတ် စသော လက်နက်မျိုးကို မုတ္တာမုတ္တလက်နက်ဟုခေါ်သည်။

၅။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၃၂၊ ၁၃၃-တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ အဓျတ္တဒေါသ ဖြစ်ပါသည်။ ဂါထာနံပါတ် ၇၂-ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ **အတိဝုတ္တဒေါသနှင့် ဩစိတျဟီနဒေါသ အထူး**

အတိဝုတ္တဒေါသသည်- သူတစ်ပါးအတွက် အလွန်ပြောခြင်း(ကြွားခြင်း) ဖြစ်သည်။
ဩစိတျဟီနဒေါသသည်- မိမိဂုဏ်ကိုချီးမွမ်းခြင်း(ကြွားခြင်း)ဖြစ်၏။ ဤသို့ထူးပါသည်။

ဂုဏ်မြောက်ပုံ

အဆင်းသဏ္ဌာန်ပုံဟန်ရှိသော ဝဲကို အဆင်းသဏ္ဌာန် ပုံဟန်မရှိသော သံသရာတည်းဟူသော ဂုဏ်၌တင်စား၍ဆိုထားသောကြောင့် နိရူပေရူပယုတ္တသမာဓိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ (က) အမျက်ထွက်သောပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဒေါသပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ကောဓဌာယိဘာဝ+ရုဒ္ဓရသ။
(ခ) အနက်အဓိပ္ပါယ်(အကျိုးစီးပွား)သည် အာရမ္မဏဝိဘာဝ။
(ဂ) ကောဓကိုတိုးပွားစေတတ်သော အယောနိသောမနသိကာရ စသည်တို့သည် ဥဒ္ဓိပနဝိဘာ။
(ဃ) မျက်လုံးနီခြင်း မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်း စသည်တို့သည် အနုဘာဝ။

၉။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၅၊ ၁၂၈- တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၁၀။ **ဖြစ်နိုင်သောဂါထာ-** ဘဒ္ဒိကာ ဂါထာ။
မတ္တာဝဏ္ဏဝိဘေဒနံဝယ်-
မတ္တာ အရ- ဒုတိယပိုင်းလာ အရိယာ စသော မတ္တာဝုတ္တိဂါထာတို့ကိုယူ။
ဝဏ္ဏအရ- တတိယပိုင်း, စတုတ္ထပိုင်း, ပဉ္စမပိုင်းလာ ဝဏ္ဏဝုတ္တိဂါထာများကိုယူ။
စမွကမာလာဂါထာမည်ပုံ- ရွှေစကားဝါ ပန်းကုံးနှင့်တူသောကြောင့် စမွကမာလာဂါထာမည်သည်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ဝါသဝ၊ (ခ) အတိသယ၊ (ဂ) သတာရံသိ၊ (ဃ) ဟာယန၊ (င) တမ္မ၊
(စ) အဂ္ဂါ၊ (ဆ) တန၊ (ဇ) ဘူ၊ (စျ) ဃရဏီ၊ (ည) ပသဝ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ-
(က) ထက်စည်၊ (ခ) အဖန်၊ (ဂ) ဆားဆပ်ပြာမြေ၊ (ဃ) ပစ်စင်(ပြအိုး)
(င) သူတော်ကောင်းမ၊ (စ) လည်ချောင်း၊ (ဆ) ပန်းဥ၊ (ဇ) မြားရွက်၊
(ဈ) တူးရွင်း၊ (ည) ဆန်ကွဲ။

၃။ ယောက်ျားတို့ သဘောကျအောင် ပြုလုပ်တတ်သော မိန်းမတို့၏ အမူအရာ (၆) မျိုးကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ အဘယ်သို့ နေခြင်းမျိုးကို **ဥပုသ်သုံးခြင်း**-ဟု ခေါ်သည်ကိုလည်း အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဗောဓိအနက်လေးပါးကို ပြသောဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ "မပြတ်" အနက်ဟောသဒ္ဒါများကို လည်း အဘိဓာန်ကျမ်း အဗျယဝဂ်လာအတိုင်း ဖော်ထုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ လဋ္ဌ ယုန်ငယ်, ပိတုန်းနှယ်သို့, ငါဝယ်ထင်ရောင်, ထင်မှားတည်း- ဟူသော ကဗျာဋ္ဌ သင့်ရောက်သောဒေါသကို ပြဆိုသောဂါထာအား ပါဠိမှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ (က) (ခ) (ဂ) တို့၌ ဒေါသ၊ (ဃ) ၌ ဂုဏ်၊ (င) ၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာတို့ကို အမည်မျှ အသီးအသီး ဖော်ပြပါ-
(က) ထားဝယ်ညှင်းကို, နတ်မင်းတို့ဝယ်, ရှင်းရှင်းပယ်၏။
(ခ) ကြောင်ကဲ့သို့ ကျင့်လေ, ညောင်ကဲ့သို့ ကျင့်လေ၊
(ဂ) မွေးသဖခင်, ပိတာရင်ကို, ဘဝင်အထိ, ချစ်ဘိ၏။
(ဃ) ခင်ခင်မွတ်မွတ်, လိုက်လံတတ်သား, ထူးပွတ်မဆိုင်း, စိတ်ဆင်ရိုင်းကို၊
(င) လောကဖာတ်ခုံ, ကောင်းဆိုးစုံ, ကခုန်ငိုရယ်ကာ။

၇။ ပရိက္ခရာ, ဥစ္စာအိမ်ထောင်, ကုန်အောင်ခြွေရွေ့၊ စွန့်ခဲ့ပေ၍, မနေလူရပ်, တောသို့ကပ် လည်း- ဟူသော အလင်္ကာ၏ ဂုဏ်ရောက်ပုံပြ ပြယုဂ်ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၈။ ရတိဌာယီဘာဝမှ ဖောက်ပြန်၍ ဗျဘိစာရီဘာဝဖြစ်ပုံကို နန္ဒမင်းသားဝတ္ထုသွားဖြင့် ဖြေဆို၍၊ "ရိုးကြေရေခန်း, ကြိုးအားပန်း, မင်္ဂလေးဖိုလ်ပေါက်ရာ" ဟူသော အလင်္ကာကို ရွှ၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝထုတ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဂါထာအပြားကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ရေးပြ၍၊ ပုဗ္ဗဒ္ဒဋ္ဌ စပလဂါထာ၏ လက္ခဏာ, အပရဒ္ဒဋ္ဌ ပထျာဂါထာ၏ လက္ခဏာရှိသောဂါထာကို ပါဠိသက်သက်ရေးပြပါ။

၁၀။ လေးပါဒလုံး မ-ဂိုဏ်း တ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း, တ-ဂိုဏ်း, ဂရုနှစ်ခုရှိခြင်း, လေးလုံးမြောက် ခုနစ်လုံးမြောက်တို့၌ ယတိတို့နှင့် ယှဉ်သောဂါထာကို (က) ဂါထာအမည်၊ (ခ) ဆန်း အမည် ပေးပြ၍၊

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာနဒဿနံ။

နိဗ္ဗနသစ္ဆိကိရိယာ စ၊ ဧတေ မင်္ဂလမုတ္တမံ- ဟူသော ဂါထာကိုလည်း ဆန်းစစ်၍ ဂါထာ အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) သိကြားနတ်မင်း၊ (ခ)အလွန်အကဲအပြင်းအထန်၊ (ဂ) နေ၊ (ဃ) နှစ်၊ (င) အနီ၊ (စ) အမည်၊ (ဆ) ကိုယ်၊ (ဇ) မြေ၊ (စျ) မယား၊ (ည) ပန်း။

၂။ (က) အာလမ္ဗရ၊ (ခ) ကသာဝ၊ (ဂ) ဦသ၊ (ဃ) အင္ဂ၊ (င) ပတိဗ္ဗတာ၊ (စ) ဂလ၊ (ဆ) ကုဋ္ဌ၊ (ဇ) ပက္ခ၊ (စျ) ခဏိတ္တိ၊ (ည) ကဏ္ဏ။

၃။ (ချင်း ၃-၅)

၄။ (ဂါထာနံပါတ် ၈၀၅-ကို ပါဠိရေးပါ။)
မပြတ်အနက်ဟော သဒ္ဒါများ- ပုနပ္ပုနံ၊ အဘိဏှံ၊ အသကိဉ္စ၊ အဘိက္ခဏံ၊ မုဟုံ။

၅။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၁၄-ကိုပါဠိရေးပါ။)

၆။ (က) ကိလိဋ္ဌဒေါသ။
(ခ) နေယျဒေါသ။
(ဂ) သဒ္ဒဧကတ္ထဒေါသ။
(ဃ) မိဿသမတာဝုဏ်။
(င) ရူပကအလင်္ကာ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၂၀-ကို အနက်ရေးလေ။)

၈။ နန္ဒမင်းသားသည် ဇနပဒကလျာဏီနှင့် မပေါင်းဆုံရသေးသော ချစ်ကြိုက်ခြင်းဟူသော ရတိဌာယီဘာဝမှ ဘုရားနောက်သို့ သပိတ်ထမ်း၍ နန္ဒမင်းသားလိုက်သွားသော အခါ လမ်းခွဲပြီး ဝမ်းနည်းရ၍ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းတည်းဟူသောဗျဘိစာရီဘာဝသို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ

မင်္ဂလမ်း,ဖိုလ်ပေါက် အားထုတ်ခြင်းသည် ဥဿာဟဌာယီဘာဝ+ ဝီရရသ။
မင်္ဂ, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်သည်ငင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသည်ငင်း အာရမ္မဏဝိဘာဝ။
စိမ်းစိုသော တောတောင်ချောက်ကမ်းပါးရံ ကျောင်းသခိမ်းတို့သည် ဥဒ္ဒိပနဝိဘာဝ။
သွေးသားစသည်တို့ခြောက်သွေ့ခြင်း မင်္ဂ,ဖိုလ်တို့ကိုရခြင်းစသည်တို့သည် အနုဘာဝ။

၉။ **ဂါထာ အပြား**

၁။ လေးပါဒလုံးတို့၌ ဂိုဏ်း, ဂရု, လဟု(ယတိ)လက္ခဏာ အက္ခရာလုံးရေ အရေအတွက် ခြင်း တူညီသောဂါထာသည် သမဂါထာမည်၏။

၂။ လေးပါဒရှိသောဂါထာ၌ ပထမပါဒနှင့် တတိယပါဒသည်ငင်း၊ ဒုတိယပါဒနှင့် စတုတ္ထ ပါဒသည်ငင်း ဂိုဏ်း, ဂရု, လဟု အက္ခရာ(ယတိ)လက္ခဏာချင်းအားဖြင့် စုံပါချင်း ထက်ဝက်စီ တူညီသော ဂါထာသည် အဒ္ဓသမဂါထာမည်၏။

တစ်နည်း- ဝိသမနှစ်ပါဒချင်း သမနှစ်ပါဒချင်း လက္ခဏာ အားလုံးတူညီသော ဂါထာမျိုးသည် အဒ္ဓသမဂါထာမည်၏။

၃။ လေးပါဒလုံး ဂိုဏ်း, ဂရု, လဟု အက္ခရာ(ယတိ) လက္ခဏာချင်း မတူကွဲပြား ခြားနား သော ဂါထာမျိုးသည် ဝိသမဂါထာမည်၏။

ဂါထာပါဠိ- (ဂါထာနံပါတ် ၂၃-ကို ပါဠိရေးပါ။)

၁၀။ (က) သာလိနီဂါထာ။ (ခ) တိဋ္ဌဘာဆန်း။

ဆန်းစစ်, ဂါထာအမည်

၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာရှစ်လုံးစီရှိခြင်း။

၂။ ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ,န ဂိုဏ်းမှရှိခြင်း။

၃။ ဝိသမပါဒ အစ လေးလုံးနောင် ယ ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၄။ သမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ဇ ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
ထိုကြောင့် ပထျာဝတ္တဂါထာဖြစ်ပါသည်။
မှတ်ချက် – ပထမပါဒ၌ စရိ၊ ဒုတိယပါဒ၌ အရိ၊ တတိယပါဒ၌ ကိရ တို့ကို ပေါင်းစ်သည်။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး / အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်နှင့် အလင်္ကာဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၃၀- ၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က) နရဝါဟန၊ (ခ) သံဝရီ၊ (ဂ) နာဒ၊ (ဃ) ဒုဂ္ဂမ၊ (င) ဇာရ၊
(စ) သောဏီ၊ (ဆ) လိပိကာရ၊ (ဇ) နေတ္တိ်သ၊ (ဈ) သမိတိ၊ (ည) တရလ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ပြာပူ၊ (ခ) နတ်တို့၏အမိ၊ (ဂ) ကိုယ်ဟန်ပြမှု၊ (ဃ) လွန်ကဲသောတဏှာ၊
(င) မြစ်ရေဝင်အရပ်၊ (စ) ဘုရင့် သီခြားခန်း၊ (ဆ) မတ်, ခဲအို၊ (ဇ) နို့သီး၊
(ဈ) နားထိုင်းသူ၊ (ည) သက်တော်စောင့်။

၃။ "မတရားပြောခြင်း"ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုရ၍ "ဂေါရသငါးမျိုး"တို့ကို အဘိဓာန်လာအတိုင်း မြန်မာဘာသာဖြင့် အစဉ်မပျက် ရေတွက်ပြပါ။

၄။ ဒွါဒသာယတနာနိ-ဟူသောပါဠိ၌ "အာယတန"သဒ္ဒါ၏အနက်၊ ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟ-ဟူသောပါဠိ၌ "ဗောဓိ"သဒ္ဒါ၏အနက်တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် အဘိဓာန်လာအတိုင်း အစဉ်မပျက် ရေးသားပါ။

၅။ ဌာယီဘာဝ (၉)ပါးတို့တွင် ရှေးဦးစွာသော ဌာယီဘာဝ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်နှင့်၊ ၎င်းဌာယီဘာဝ၏ အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ, ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ-တို့ကို ဖော်ပြသော ဂါထာကို အနက်ရေးပါ။

၆။ စာဖြေရှင်ဖြေဆိုနေသော အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းကျမ်းတို့ကို ကြိုးစားသင်ယူရန် ဝင်္ကပုတ္တိနည်းအားဖြင့် တိုက်တွန်းထားသော ဂါထာကို ပါဠိရေးပါ။

၇။ "ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရာဝယ် ကြိုးကြပ်ရေးဆရာတော်များက ကြိုးကြပ်ပြီး, အခန်းစောင့်ဆရာတော်များက အခန်းစောင့်ကာ, စာဖြေသံယာများက စာဖြေကြ၏"ဟူသော

http://www.dhammadownload.com

စကားရပ်၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်ဒေါသကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီး၊ ၎င်းစကားရပ်ကို အပြစ်ဒေါသမှ ကင်းလွတ်အောင် အဘယ်သို့ ယူဆရမည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ "ကရုဏာသန္နိစင်-ရေအယဉ်ဝယ်"ဟူသော စကားရပ်၊ "ခြုံစိမ့်ရသာ-ဒေသနာကို"ဟူသော စကားရပ်တို့၌ အဘယ်ဂုဏ်မြောက်သည်ကို အကြောင်းနှင့်တကွ တိကျစွာ ဖြေပါ။

၉။ အရိယာပထျာစသော ဂါထာ၏ ဂရု, လဟု, အက္ခရာအရေအတွက်တို့ကို အလွယ်တကူ သိနိုင်ရန် နယူပဒေသပြု ဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ ပဘဒ္ဒကဂါထာ၏ အဆုံး၌ ဂရုတစ်လုံးတိုး၍ စီကုံးခဲ့သော် ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်ကို ပါဠိထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်နှင့် အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၊ (ခ) ညဉ့်၊ (ဂ) အသံ၊ (ဃ) သွားလာနိုင်ခဲသောခရီး၊ (င) သယောက်လင်၊ (စ) တင်ပါး၊ (ဆ) စာရေး၊ (ဇ) သန်လျက်၊ (ဈ) သဘင်၊ (ည) ရက်မန်း၊ (ဆန်ပြုတ်)

၂။ (က) ကုက္ကုဋ္ဌ၊ (ခ) အဒိတိ၊ (ဂ) အဘိနယ၊ (ဃ) လာလသာ၊ (င) နဒီမာတိက၊ (စ) ကစ္ဆန္နရ၊ (ဆ) ဒေဝရ၊ (ဇ) စူစုက၊ (ဈ) ဗဓိရ၊ (ည) အနိကဋ္ဌ။

၃။ **မတရားပြောခြင်း အဓိပ္ပါယ်**

ရှစ်ပါးသော အနရိယ ဝေါဟာရတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကျူးလွန်ခြင်းကို ပြတတ်သောစကားသည် အဘိဝါကျ (မတရားပြောခြင်းမည်၏)

ဂေါရသ ၅-မျိုး

၁။ နို့ရည်၊ ၂။ ဒိန်၊ (နို့ချဉ်) ၃။ ထောပတ်၊ ၄။ ရက်တက်၊ ၅။ ဆီဥ။

၄။ **အာယတန အနက်**

ဖြစ်ရာအရပ်၌ဌင်း၊ အကြောင်း၌ဌင်း၊ နေရာအရပ်၌ဌင်း၊ တည်ရာ အရပ်၌ဌင်း၊ စုဝေးရာ အရပ်၌ဌင်း၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှ၌ဌင်း ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဗောဓိအနက်

ကုတ္ထိလိင် ဗောဓိသဒ္ဒါသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ဝင်း၊ အရိယာမဂ်၌ဝင်း ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင် ဗောဓိ သဒ္ဒါသည် ဗောဓိမင်းသားဟူသော အနက်၌ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင် ကုတ္ထိလိင် ဗောဓိသဒ္ဒါသည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၌ဖြစ်၏။

၅။ **ရတိဌာယီဘာဝ အဓိပ္ပါယ်**

ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော အရပ်၊ သီဆို တီးမှုတ်ခြင်း စသော ကလာ၊ မိုးဥတု စသော ကာလ၊ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာလိမ်းခြင်း စသောအပြင်အဆင်၊ တင့်တယ်သောအပြုအမူ စသော နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အမူအရာ အစရှိသည်ကို အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ချစ်ကြိုက်ကြကုန်သော လူလင်ပျိုမိန်းမပျိုတို့၏ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူး ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ကာမရတိဌာယီဘာဝဟုခေါ်ပါသည်။

အနက်ပေး- (ဂါထာနံပါတ် ၃၄၈-ကို အနက်ရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၆၃-ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရာဝယ် ကြီးကြပ်ရေး ဆရာတော်များက ကြီးကြပ်ပြီး၊ အခန်းစောင့်ဆရာတော်များက အခန်းစောင့်ကာ၊ စာဖြေသံယာများက စာဖြေကြ၏-ဟူသောစကား၌ ရှေး၌ ကြီးကြပ်ရေးဆရာတော် အခန့်စောင့်ဆရာတော်ဟု အစဉ်ကျကာ နောက်၌ စာဖြေသံယာ ဟု ပုဒ်အစဉ်ကျိုးပျက်သောကြောင့် ဝါကျဘဂ္ဂရီတိဒေါသ သင့်ရောက်ပါသည်။

ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရာဝယ် ကြီးကြပ်ရေး ဆရာတော်များက ကြီးကြပ်ပြီး၊ အခန်းစောင့်ဆရာတော်များက အခန်းစောင့်ကာ၊ စာဖြေဆရာတော်များက စာဖြေကြ၏-ဟု **ဆရာတော်**ဟူသော ပုဒ်အစဉ်ကျအောင် ရေးသားလျှင် ဝါကျဘဂ္ဂရီတိ အပြစ်ဒေါသမှ ကင်းလွတ်ပါသည်။

၈။ စီးဆင်းခြင်း သဘောရှိသော ရေ၌သာရကောင်းသော "အရည်" သဘောကို စီးဆင်းခြင်း သဘောမရှိသော ကရုဏာ၌ လောကအပိုင်းအခြားကို မလွန်သောအားဖြင့် တင်စားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိရုပေရူပယုတ္တသမာဓိဂုဏ် မြောက်ပါသည်။

ဂုဏ်မြောက်ပုံ

ပျားရည် ထန်းလျက် စသည်တို့၌သာရကောင်းသော ချိုဆိမ့်သော အရသာကို

http://www.dhammadownload.com

ချီဆိမ့်သော သဘောမရှိသော ဒေသနာ၌ လောကအပိုင်းအခြားကို မလွန်သောအားဖြင့် တင်စား၍ ဆိုသောကြောင့် နိရသေ သရသ သမာဓိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၉။ (ဂါထာနံပါတ် ၄၅-ကို အနက်ရေးလေ။)

၁၀။ နဇာဇရာ သဒါ ဘဝတိ ဝါဂိနီ ဂယုတ္တာ။ အဋ္ဌ-တို့ကိုထောက်၍ ဝါဂိနီဂါထာ၊ အဋ္ဌဆန်း။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ (က) ဗျမ္ဘ၊ (ခ) ဇာလိနီ၊ (ဂ) ပဏ္ဍိ၊ (ဃ) အဂဒ၊ (င) အဒ္ဓဂူ-ဟူသော ပါဠိပုဒ်တို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆို၍၊ (စ) ကုသိ-ပုဒ်ကို မည်သည့်နည်းဖြင့် မည်သည့် လိင်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်ကို ဖြေဆိုပါ။

၂။ (က) မိုးအုံ့သောနေ့၊ (ခ) ပန်းရောင်အဆင်း၊ (ဂ) သားရင်း၊ (ဃ) မျက်ထောင့်၊ (င) တစ်ဘက်ကန်း-ဟူသော မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်၍၊ (စ) တဝါဟ ၌ အာဠက (ပြည်) မာနိက (တင်း) ပေါင်း မည်မျှရှိသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၃။ (က) ယာတြာ၊ (ခ) ပါဟုနာ၊ (ဂ) ပေဿ၊ (ဃ) ဝိဠဘီ၊ (င) ဝန္ဒာကာ-ဟူသော ပါဠိပုဒ်တို့ကို မြန်မာ ပြန်ဆို၍၊ (စ) ဥဂ္ဂမျိုး, သူတမျိုးတို့၏ ရောနှော စပ်ယှဉ်ပုံတို့ကို အသီးသီး ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ (က) အဖိုးအခ ဟောနိုင်သော ပါဠိပုဒ်တို့ကို ထုတ်နုတ် ဖြေဆိုပြီး၊ (ခ) ဝိသယသဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော မြန်မာအနက်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ (က) အဖွဲ့ဗန္ဓတို့၌ ကတ္တာပုဒ်, ကံပုဒ် တစ်ခုခုလိုနေခြင်းကြောင့် အဓိပ္ပါယ် မပြည့်စုံလျှင် အပြစ်သင့် ရောက်နိုင်ပုံပြ ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ (ခ) ပဒမဇ္ဈယတိ၏ ကို ဥဒါဟရဏ်ပြ စကားရပ်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၆။ "စကြာဝတေးမင်းထက်၊ အာဏာစက်၊ ထက်မြက်လွန်းစွာ၊ မင်းအနော်ရထာ"ဟူသော

http://www.dhammadownload.com

စကားရပ်၌ (က) သင့်ရောက်နိုင်သော ဒေါသကို အကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုပြီး၊ (ခ) ၎င်း စကားရပ်၌ သင့်ရောက်သော ဒေါသမှ လွတ်မြောက်နိုင်ပုံပြ ဂါထာကို ပါဠိရေးပါ။

၇။ မမလေးတို့၊ ပျို့ဦးရင်၊ အဝင်မှာ၊ သာစေကြောင်း၊ ဗောဓိရွှေကျောင်း" ဟူသော ဖော်ပြပါ စာသားတို့ ပါဝင်သော သီချင်းကို ယခုခေတ်ဂီတပညာရှင်တို့ ရေးစပ်သီဆိုလျှင် ဖော်ပြပါ စာသားတို့တွင်-

(က) မည်သည့်စာသား၌ မည်သည့်အပြစ် သင့်နိုင်ပါသနည်း အကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုပြီး၊

(ခ) ၎င်းအပြစ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ရေးစပ်နိုင်ခဲ့လျှင် ရနိုင်သော ဝုဏ်၏ ဥဒါဟရဏ်ပြ စကားရပ်တို့တွင် ဥပမေယျ စကားရပ်တို့ကိုသာ အနက်မှန်မှန် ပေးပါ။

၈။ (က) ဝါကျဘဂ္ဂရီတိဒေါသနှင့် ဝါကျတ္ထဘဂ္ဂရီတိဒေါသတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်တို့ကို ရေးပြပြီး၊ (ခ) ဝိဘာဝနာအလင်္ကာ၏ သဘောကိုလည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ (က) အဘိဓာန်ကျမ်းအစ ဗုဒ္ဓပွဏ္ဏာမ ဂါထာကို ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည် ပေးပြပြီး၊

(ခ) ဆန်းကျမ်းလာ အမုသမဂါထာ၏ သဘောကို ပြသော ပါဠိကိုသာ အနက်မှန်မှန် ပေးပါ။

၁၀။ (က) ဘုဇဂသုသု ဂါထာ၏ အဆုံး၌ ယ-ဂိုဏ်းတိုးလျှင် ဖြစ်နိုင်သောဂါထာ၊ ဘဒ္ဒိကာဂါထာ၏ အစအဆုံးဂိုဏ်းကို ရ-ဂိုဏ်းပြောင်းလျှင် ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာတို့ကို ပါဠိ ရေးပြီး၊

(ခ) သမဂုတ္တိနိဒ္ဒေသလာ ပါဒမဇ္ဈယတိ နှစ်ချက်ပြတ်သော ဂါထာတို့၏ အမည်တို့ကို လည်း ဖော်ပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဗိမာန်၊ (ခ) တဏှာ၊ (ဂ) ဖနောင့် (ဃ) ဆေး၊ (င) ခရီးသွား၊

(စ) ကုသိ ပုဒ်သည် သာဟစရိယနည်းအားဖြင့် ပုလ္လိင်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ (က) ဒုဒ္ဒိန၊ (ခ) ပါဠလ၊ (ဂ) သြရသ၊ (ဃ) အပါဂ်၊ (င) ကာဏ၊

(စ) တဝါဟ ၌ အာဠက (ပြည်) ပေါင်း- ၁၂၈၀ ပြည်၊ မာနိကာ (တင်း) ပေါင်း- ၈၀- တင်းရှိပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၃။ (က) စစ်ထွက်ခြင်း (ရှင်ဘုရင်ထွက်တော်မူခြင်း)၊ (ခ) ဧည့်သည်၊ (ဂ) ကျေးကျွန်၊ (ဃ) သစ်ခွ၊ (င) ကျီးပေါင်း၊

(စ) **ဥဋ္ဌ**– သုဒ္ဓမျိုး မိန်းမမှ မင်းမျိုးယောကျ်ားကြောင့် ဖွားသော သားသည် ဥဋ္ဌမျိုးမည်၏။ **သူတ**– ဗြာဟ္မဏမျိုး မိန်းမမှ မင်းမျိုးယောကျ်ားကြောင့် ဖွားသောသားသည် သူတမျိုးမည်၏။

၄။ (က) မူလ၊ ပါဘတ။

(ခ) ၁။ နိစ္စသေဝိတ ဝံသယာဓာရဌ်ဌင်း၊ ၂။ ရူပါရုံ စသည်ဌ်ဌင်း၊ ၃။ ဇနပုဒ်ဌ်ဌင်း၊ ၄။ အရပ်ဌ်ဌင်း၊ ၅။ ကျက်စားရာ စားကျက်ဌ်ဌင်း ဖြစ်ပါသည်။

၅။ (က) (အလင်္ကာဂါထာ နံပါတ် ၃၇– ကိုပါဠိရေးပါ။)

(ခ) အလင်္ကာဂါထာ ၄၉– ဌ်

သကလာပိ ဒိသာ သိဋ္ဌ– တိဝ သောဏ္ဏရသေဟိ ယော– ကို အနက်ရေးပါ။

၆။ (က) ဤပုံစံဌ်" စကြာဝတေးမင်းထက်၊ အာဏာစက်၊ ထက်မြက်လွန်းစွာ" ဟူသော ဝိသေသနသည် "မင်းအနော်ရထာ"ဟူသော ဝိသေသျနှင့် မထိုက်တန်သောကြောင့် အဓျတ္ထဒေါသသင်ပါသည်။

(ခ) အလင်္ကာဂါထာ နံပါတ် ၇၂– ကို ပါဠိရေး။

၇။ (က) (ခ) မူလကဗျာဌ်–

မမလေးတို့ ပျို့ဦးရင်၊

အဝင်သာပေတောင်၊

ဗောဓိရွှေကျောင်း– ဟု လာရှိသည်။

၈။ (က) ဝါကျ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီဌ် သဒ္ဒါ၏ အစဉ်ပျက်ခြင်းသည် ဝါကျဘဂ္ဂရီတိဒေါသ။ ဝါကျအများကို တစ်ပေါင်းတည်းဆိုရာဌ် အနက်အဓိပ္ပါယ် အစဉ်ပျက်ခြင်းသည် ဝါကျတ္ထဘဂ္ဂရီတိဒေါသ၊ ဤသို့ ခြားနားပါသည်။

(ခ) လောကဌ်ထင်ရှားရှိသော သဘောကို ပယ်ရှားတားမြစ်၍ မထင်ရှားသော တခြားအကြောင်းကို ထင်စွာပြရာ အလင်္ကာသည်ဌင်း၊ သူ့သဘာဝအတိုင်း ပြီးစီးသော အကျိုးဂုဏ်ကို ထင်စွာပြရာ အလင်္ကာသည်ဌင်း ဝိဘာဝနာ အလင်္ကာမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၉။ (က) ဝံသဋ္ဌဂါထာ၊ ဇဂတီဆန်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ယသ ဝုတ္တသ- အကြင်ဂါထာ၏။ အန္တိမေန- အဆုံးဖြစ်သော စတုတ္ထပါဒနှင့်၊ ဒုတိယော- ဒုတိယပါဒသည်၊ သမော- တူ၏။ တတိယေန- တတိယပါဒနှင့်၊ အာဒိမော- ပထမပါဒသည်၊ သမော- တူ၏။ တံ ဝုတ္တံ- ထိုဂါထာသည်၊ အနုသမံ- အနုသမဂါထာမည်၏။

၁၀။ (က) ပုဋ္ဌဂါထာ၊ ရထောဒ္ဓတာ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပါ။

(ခ) ဟရိဏီဂါထာ၊ မန္ဒက္ကန္တာဂါထာ၊ ကုသုမိတလတာဝလ္လိတာဂါထာ၊ မေယျဝိပ္ဖုဇ္ဇိတာဂါထာ၊ သဒ္ဒရာဂါထာ၊ ပေါင်း ၅- ဂါထာဖြစ်ပါသည်။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး) ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ "ပါဠိမြင်နက်ထင်၊ ပညာရှင်" ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ရက္ခသ၊ (ခ) ရယ၊ (ဂ) ရသိတ၊ (ဃ) ရာဟု၊ (င) ရဝိ၊
(စ) ရံသိ၊ (ဆ) ရဇနီ၊ (ဇ) ရမ္ဘက၊ (ဈ) ရာဒ္ဓ၊ (ည) ရာဝ။

၂။ "နက်မြင်ပါဠိသိ၊ ပညာရှိ" ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

(က) မီးကျီးခဲ၊ (ခ) တိမ်ဝါရောင်အဆင်း၊ (ဂ) ဥဒေါင်းတွန်သံ၊ (ဃ) ကြင်နာစကား၊
(င) စည်လက်ခတ်၊ (စ) ခရီးရှည်၊ (ဆ) လွန်ကဲသောတဏှာ၊ (ဇ) မြို့လက်၊
(ဈ) လမ်းတို၊ (ည) တံစက်မြိတ်။

၃။ လေအထူးခြောက်ပါးကို မြန်မာလို ဖော်ပြ၍၊ ဂန္ဓကုဋီ နှင့် အဿမ တို့၏ သဘောသွားကို လည်း အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၄။ "ပါဠိတစ်ချက်၊ အနက်ဆယ်ထွေ" ဟူသည်နှင့်အညီ "နေကမ္မ" သဒ္ဒါ၊ "အဘိက္ကန္တ" သဒ္ဒါ ဟောစမ်းနိုင်သော အနက်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သဒ္ဒါတူ၊ အနက်တူ ပုဒ်နှစ်ခုကို ထပ်ဆိုထားခြင်းကြောင့် ဧကတ္ထဒေါသ သင့်ပုံပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၆။ လေးပါဒလုံး၌ ဗျာန်တူ သိထိလအက္ခရာ ပါရှိသောကြောင့် ကေဝလမုဒုသမတာဂုဏ် ရောက်ပုံပြဂါထာကို ကျွန်စွာ အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) တို့၌ ဒေါသ၊ (ဃ) ၌ ဂုဏ်၊ (င) ၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာတို့ကို အသီးသီး ဖော်ပြပါ။

(က) ဒါနသီလ၊ ပြုလုပ်မှုနှလည်း၊ နိဗ္ဗာန်မရ၊ မွဲရုံမျှ၊
(ခ) ဘယ်တောင် ဘယ်ကမ်း၊ သည်စခန်းသို့၊ ရည်မှန်းကာဝင်၊
(ဂ) ဘုရားသံဃာ၊ ရတနာနှင့်၊ ကိုးဖြာဂုဏ်ထိုက်၊ တရားမြိုက်ကို၊
(ဃ) ဗေဒါပျံ၊ အံကိုခဲ၊ ပန်းပန်လျက်ပဲ၊
(င) အဆွေ၌မှာ၊ သက်တစ်ရာလျှင်၊ မနာမဖျား၊ မြင်လိုငြား၏။

၈။ အောက်ပါစကားရပ်တို့၌ ဘာဝ၊ ဝိဘာဝ၊ အနုဘာဝ စုံလင်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
"သမ္ဗုလမင်းသမီးသည် သောတ္ထိသေနမင်းကို မမြင်ရသဖြင့် တောထဲ၌ တစ်ယောက်တည်း ငိုကြွေးရှာ၏"

၉။ သုမုခီဂါထာနှင့် သာလိနီဂါထာတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝေတာလီဂါထာ၏ လက္ခဏာ, လက္ခဏ ပြဆိုသည့်ဂါထာကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိ, အနက် ရေးခဲ့ပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ရက္ခိုသ်နတ်မျိုး၊ (ခ) အဟုန်၊ (ဂ) မိုးချုန်းသံ၊ (ဃ) ရာဟုအသုရိန်၊ (င) နေ၊ (စ) အရောင်၊ (ဆ) ညဉ့်၊ (ဇ) တန်ခူးလ၊ (ဈ) ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၊ (ည) အသံ။

၂။ (က) အင်္ဂါရ၊ (ခ) သာဝ၊ (ဂ) ကေကာ၊ (ဃ) ဟဒယင်္ဂမ၊ (မနည်) (င) ကောဏ၊ (စ) အဒ္ဓါန၊ (ဆ) လာလသာ၊ (ဇ) သာခါနဂရ၊ (ဈ) ဗျူဟာ၊ (ည) နိဗ္ဗ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ **လေအထူး ၆**

၁။ အထက်သို့ဆန်သောလေ၊ ၂။ အောက်သို့စုန်သောလေ၊
၃။ ဝမ်းဠိတည်သောလေ၊ ၄။ အအူဠိတည်သောလေ၊
၅။ ထွက်သက် ဝင်သက်လေ၊ ၆။ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လျှောက်သောလေ။

ဂန္ဓကုဋိ– မြတ်စွာဘုရား၏ တည်ရာကျောင်းတော်သည် ဂန္ဓကုဋိမည်၏။

အဿမ– ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ နေရာအရပ်သည် အဿမမည်။

၄။ **နေကွမ္မ ဟောနက်**

၁။ ပထမစျာန်ဠိဂင်း၊ ၂။ ရဟန်းအဖြစ်ဠိဂင်း၊ ၃။ နိဗ္ဗာန်ဠိဂင်း၊ ၄။ ဝိပဿနာဠိဂင်း၊
၅။ အကြွင်းမရှိသောကုသိုလ်ဠိဂင်း။

အဘိက္ကန္တ ဟောနက်

၁။ ကောင်းသည်ဠိဂင်း၊ ၂။ ရှေ့သို့တက်ခြင်းဠိဂင်း၊ ၃။ လွန်သောအဆင်းဠိဂင်း၊
၄။ ကုန်ခြင်းပျက်စီးခြင်းဠိဂင်း၊ ၅။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဠိဂင်း။

၅။ (အလင်္ကာဂါထာ နံပါတ် ၄၀၊ ၄၁ တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၃၂ – ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) အာဂမဝိရောဓိဒေါသ။
(ခ) ဘဂ္ဂရီတိဒေါသ။
(ဂ) ကမစ္ဆုတဒေါသ။
(ဃ) အပါဂေ ပါဏိဓမ္မ သမာဓိဂုဏ်။
(င) ပရိယာယ အလင်္ကာ။

၈။ သမ္မာလာမင်းသမီး၏ သန္တာန်ဠိ ဖြစ်ပေါ်သော ဒေါမနဿဝေဒနာပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သောကဗျာယီဘာဝ+ ကရုဏာရသ။
သောတ္ထိသေနမင်းသည် အာရမ္မဏာဝိဘာဝ။
တောတောင်ဠိ တစ်ယောက်တည်းနေရခြင်း မင်းကို မမြင်ရခြင်း စသော အကြောင်းများသည် ဥဒ္ဒိပနဝိဘာဝ။
ငိုကြွေးခြင်း စသည်သည် အနုဘာဝ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ **သုမုခီဂါထာ၏ လက္ခဏာ-**

ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း နဂိုဏ်း ၉ ဂိုဏ်း နှစ်ခု လဟု ဂရုရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သာလိနီဂါထာ၏ လက္ခဏာ-

၁။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း မဂိုဏ်း၊ တဂိုဏ်း နှစ်ခု၊ ဂရု နှစ်ခုရှိခြင်း။

၂။ လေးလုံးမြောက် ခုနစ်လုံးမြောက် ယတိရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ (ဆန်းဂါထာ ၂၉-ကို ရေးလေ)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀- ၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ "ပါဠိကိုမြင် အနက်ထင် မှတ်လျှင်ပညာရှင်"ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ဥပညာသ၊ (ခ) အဗဒ္ဓ၊ (ဂ) ဂါန၊ (ဃ) ဝလ္လကီ၊ (င) ပဋ္ဌဟ၊
(စ) နေတ္တ၊ (ဆ) မနက္ကာရ၊ (ဇ) သိဒ္ဓန္တ၊ (ဈ) ဒွေဋ္ဌက၊ (ည) ရောမဥ္စ။

၂။ "အနက်မြင်က ပါဠိရ မှတ်ကြပဏ္ဍိတ"ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရ တို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က) နေအိမ်အဝန်း၊ (ခ) ဝါသောအဆင်း၊ (ဂ) သတင်းစကား၊ (ဃ) မိန်းမောတွေဝေခြင်း၊
(င) ဘုံဆိုင်၊ (စ) သူငယ်၏အဖြစ်၊ (ဆ) ဦးစွန်းဖုတ်၊ (ဇ) မျက်နက်ဝန်း၊
(ဈ) တင့်တယ်သောအသွင်အပြင်၊ (ည) ချပ်ဝတ်သင်တိုင်း။

၃။ "ပညာလို အိုသည်မရှိ"ဆိုရာ ထူးခြားသောပညာများကို ဖြေဆိုရှိ၍ မှီရာအကျင့်တရားရှိသူ အဿမပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ အာဘိသမာစာရိကသီလနှင့် အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလ တို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ မြတ်သောအကျင့်ဟုဆိုအပ်သော "ဗြဟ္မစရိယ"သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သောအနက်များနှင့် တည်ကြည်ခြင်း "သမာဓိ"သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက်များကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်သံကို နာကြားရ၍ အပျော်အရွှင်ပွဲသဘင်ကို မျက်နှာလွှဲကြသော သူတော်ကောင်းတို့-ဟု ပြဆိုသောဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ပညာဉာဏ်ထက်မြက်သူတို့မှာ လုံးလဝိရိယလွန်ကဲခြင်းကြောင့် သြဇဝုဏ်ဖြစ်၏-ဟု ပြဆိုသော ဂါထာပါဠိကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ (က)၌ သင့်သောဒေါသ (ခ)၌ လွတ်မြောက်သောဒေါသ (ဂ)၌ မြောက်သော ဝုဏ်တို့ကိုလည်း အကြောင်းသွင်း ရှင်းခဲ့ပါ။

(က) ဂေါ ပဒဿန ပီဏိတော။

(ခ) ကျမ်းဂန်များကို ကျက်ဆိုကြအများ သို့မှသာ စာမေးခန်းမှာ အောင်ပန်းနှင့်ငြား။

(ဂ) စာဖြေအရှင် သင်စာမေးပွဲခန်းမှာ ခဏခဏ မကြာမကြာ ထထရေသောက် နေတာလား။

၈။ ပါဒသုသူသာ-၌ "သုသူသာ"အရ, ဗာလောလက်တွာ့ မိစ္ဆတိ-၌ "ဗာလ"အရတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အထက်ပါပုစ္ဆာနံပါတ် ၅-အဖြေကိုရှု၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ ပြည့်စုံအောင် ထုတ်ပြပါ။

၉။ "ယတိ"၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ ဝါတောမ္မိသာ ယတိသာ-၌ "ယတိ"အရ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ မတ္တာဂါထာ၏ မ-ဝိုဏ်း, ဘ-ဝိုဏ်းကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ စီကုံးလျှင် မည်သည့်ဂါထာ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း? ၎င်းဖြစ်နိုင်သော ဂါထာ၏ လက္ခဏာကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ-ဂါထာကို ဆန်းစစ်၍ ဂါထာအမည် ဆန်းအမည် ပေးခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) စကားဦး စကားစ၊ (ခ) မစပ်စကား၊ (ဂ) သီချင်းသံ၊ (ဃ) စောင်း၊ (င) ဖားစည်၊ (စ) မျက်စိ၊ (ဆ) နှလုံးသွင်းခြင်း၊ (ဇ) အယူ၊ (ဈ) ယုံမှားတွေးတောခြင်း၊ (ည) ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ပရိဓိ၊ (ခ) ပီတ၊ (ဂ) ဝုတ္တန္တ၊ (ဃ) စိတ္တပီဠာ၊ (င) သောဏ္ဍာ၊ (စ) ဗာလတ္တ၊ (ဆ) စူဠာ၊ (ဇ) နေတ္တတာရာ၊ (စျ) အာကပ္ပ၊ (ည) ကဋ္ဌကာ။

၃။ **ထူးခြားသော ပညာများ-** ဝိပဿနာပညာ၊ သမ္မဒဒ္ဒိပညာ တို့ဖြစ်ပါသည်။

အဿမပုဗ္ဗိလ် ၄-ဦး

၁။ ဗေဒကို သရဇ္ဈာယ်လျက် မြတ်သောအကျင့်ရှိသူ။

၂။ ခမ္မ, အတ္ထ, ကာမတို့၌တည်လျက် ယဇ်ပူဇော်သူ။

၃။ တောဏ်အစိတ် လူသူဆိတ်ရာ၌ နေလျက်ကျင့်သူ။

၄။ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ် ဝတ်လျက် ဆွမ်းခံခြင်း စျာန်ဝင်စားခြင်း အကျင့်ရှိသူ။

အထူး

ခုဒ္ဒက အနုခုဒ္ဒကဖြစ်သော စာရိတ္တသီလသည် အာဘိသမာစာရိက သီလမည်၏။ ထို ခုဒ္ဒက အနုခုဒ္ဒကမှ တပါး သိက္ခာပဒသီလသည် အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလမည်၏။ ဤသို့ထူးပါသည်။

၄။ **ဗြဟ္မစရိယ သဒ္ဒါဟောနက်** (၇၈၃-ဂါထာ၏ အနက်များကို ရှု။)

သမာဓိ အနက်-၂

၁။ ဤသည်ပင်လျှင် တည်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်။

၂။ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း အနက်။

၅။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၉၉-ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၂၆-ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) ဂေါ ပဒဿန ပီဏိတော -၌ ဂေါ သဒ္ဒါသည် "အရောင်"ဟူသော အနက်၊ "နွား" ဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ထိုတွင် "နွား"ဟူသောအနက်သည် ထင်ရှား၍၊ "အရောင်" ဟူသောအနက်၌ မထင်ရှားရကား ဂေါ သဒ္ဒါသည် "နွား"ဟူသော အနက်ကို ဟောလေသလောဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် သဿဿယဒေါသ သင့်ပါသည်။

(ခ) ကျမ်းဂန်များကို၊ ကျက်ဆိုကြအများ၊ သို့မှသာ စာမေးခန်းမှာ၊ အောင်ပန်းနှင့်ငြား-၌ ခန်း, ပန်း ဟု ချသံနှင့်စပ်ဆို၍ ဒွေးချိုးအင်္ဂါနှင့် ညီညွတ်သောကြောင့် ဝါကျ ဘင္ဂရီတဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ဤပုံစံ၌ ခ နှစ်လုံး၊ ဏ နှစ်လုံး၊ မ နှစ်လုံး၊ ကြာ နှစ်လုံး၊ ထ နှစ်လုံးပါရှိ၏။ ထိုသို့ အက္ခရာတူကို ထပ်၍ဆိုသောကြောင့် အနုပ္ပါဒမဓုရတာဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ **သဿုသာ- အရ**

သင်ကြားလိုသော ဆန္ဒ၊ ထိုသင်ကြားလိုခြင်းကိုမှီ၍ ခြေရင်း၌ ဆည်းကပ်လုပ်ကျွေးခြင်းကို ယူရပါမည်။

ဗာလ- အရ

လူတို့ဝတ်ဆင်အပ်သော ဝတ်ဆင်နည်းကို မတတ်သောသူ၊ အဖွဲ့မန္ဒကို တန်ဆာဆင်နည်း မတတ်သောသူများကို ယူရမည်။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ- (ကယ်ား ၈- ရှ)

၉။ **ယတိအဓိပ္ပါယ်**

ရွတ်ဆိုသည့်အခါ ပုဒ်တို့ကိုဖြတ်ခြင်း၊ မရွတ်ဆိုပဲ ရပ်နားထားခြင်းသည် ယတိမည်၏။

ဝါတောမ္မီသာ ယတိသာ-၌ ယတိ အရ ပါဒမဇ္ဈယတိ ဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်နိုင်သည့် ဂါထာ- ရှမ္ဘဝတီဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

လက္ခဏာကား- ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း ဘ-ဂိုဏ်း, မ-ဂိုဏ်း, သ-ဂိုဏ်း ဂရု ရှိခြင်း။

၁၀။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း အက္ခရာရှစ်လုံးစီရှိခြင်း။
ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ,န ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။
ဝိသမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
သမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ဇ ဂိုဏ်းရှိခြင်း
ထိုကြောင့် ပထျာဝတ္တဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘဆန်းဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ "ပါဠိမြင် နက်ထင် ပညာရှင်" ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါ- ပါဠိတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

(က) အစ္စုတ၊ (ခ) ဒုဒ္ဒိန၊ (ဂ) ပဟုတ္တ၊ (ဃ) ဝလ္လူရ၊ (င) မရီစိ၊
(စ) ဧသိကာ၊ (ဆ) ကေကရ၊ (ဇ) ဒဝထု၊ (ဈ) ယောဓ၊ (ည) ဆဝ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ "နက်မြင် ပါဠိသိ ပညာရှိ" ဟူသော်ဆိုစကားအရ အောက်ပါ မြန်မာစကားလုံးများကို ပါဠိဘာသာ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ကြင်နာစကား၊ (ခ) လမ်းတို၊ (ဂ) အဖြေ၊ (ဃ) သင်းကျစ်၊ (င) လေးညှင်း၊
(စ) တံစက်မြိတ်၊ (ဆ) မိမိအလိုအတိုင်း လက်ထပ်သောမိန်းမ၊ (ဇ) ဝရံတာ၊
(ဈ) အာဏာနည်မြင်း (ညှ) လွှ။

၃။ "ဂါမေအသိ နှင့် စာပေအရှိ" တို့သည် နေရာတိုင်း ကွဲလွဲမှုရှိတတ်ကြရာ စာပေအရှိအတိုင်း သိရှိနိုင်ရန် အိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ရာ၌ ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါများနှင့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည် တည်ဆောက်ရာ၌ ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါများကို ဖော်ပြ၍ အောက်ပါတို့ကို လည်း ဆွေမျိုးစပ်ပြပါ။

(က) လင်ဖ၏နှမ၊ (ခ) အမိဖ၏မောင်၊ (ဂ) သမီးဖ၏လင်။

၄။ ပါဠိစာပေလောကာ၌ ပါဠိတစ်မျိုး အနက်အထွေထွေ ရှိခဲ့ကြရာ– သုတ–သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို လိုင်အားလျော်စွာ ဖော်ပြ၍ ဥဒ္ဒါရ၏ အနက် ၃–မျိုးကိုလည်း ရှာဖွေပြခဲ့ပါ။

၅။ စာပေရေးသားရာ၌ ဂုဏ်မြောက်ဖို့ထက် အပြစ်လွတ်ဖို့က အရေးပါအရာရောက်ကြောင်းကို ပြဆိုသော ဂါထာပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၆။ သဒ္ဒါ, အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်း– ဟူသောကျမ်းများကို လိမ္မာကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်ထားလျှင် လောက၌ ကျမ်း မပြုသော်လည်း စာဆိုပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ကြောင်း အလင်္ကာဆရာ ပြဆိုသော ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကဗျာတို့တွင် ဖြစ်သင့်သော (က) (ခ) တို့၌ ဒေါသ (ဂ) ၌ ဂုဏ် (ဃ) ၌ အလင်္ကာတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ဆောင်းမှာခရေ၊ နွေမှာ သဇင်၊ မိုးတွင်ပန်းပိတောက်၊ ပွင့်ပေါ်ပေါက်၏။
(ခ) လဘ်ယုန်ငယ်၊ ပိတုန်းနှယ်သို့၊ ငါဝယ်ထင်ယောင်ထင်မှားတည်း။
(ဂ) နွေဦးလေဟုန်၊ စီးကာစုန်သည်၊ ကခုန်သည့်လား၊ ရွက်ဝါများ။
(ဃ) စံပယ်ကလည်း မင်းလိုမွှေးတယ်၊ မင်းကလည်း စံပယ်လိုမွှေးတယ်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အာမေဍိတ်နှင့် ဝိစ္ဆာ (၂) ပါးတို့၏ အထူးကို ပုံစံထုတ်ကာ ရှင်းပြ၍၊ "ဘုရားကိုးကွယ်တန်ခိုးကြွယ် အပါယ်မကျ-နိဗ္ဗာန်ရ" ဟူသောစကားရပ်ကို ရှု၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဇဃနစပလာ-အမည်ရသောဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ဆန်းကျမ်းနိဂုံး (၃) ဂါထာတို့တွင် ဒုတိယမြောက်ဂါထာကိုလည်း အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၁၀။ သမုဝုတ္ထိနိဒ္ဒေသ- တတိယပရိစ္ဆေဒ-လာ ဂိုဏ်းဂရုမကြာတူပါသော်လည်း အမည်မတူသော ဂါထာ အမည်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ စပလာဝတ္တဂါထာ၏ လက္ခဏာများကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိဗ္ဗာန်၊ (ခ) မိုးအံ့သောနေ့၊ (ဂ) မြေး၊ (ဃ) အသားခြောက်၊ (င) အရောင်တံလျှပ်၊ (စ) တံခါးတိုင်၊ (ဆ) မျက်စိစွေသူ၊ (ဇ) ကိုယ်ပူနာ၊ (ဈ) သူရဲ၊ စစ်သား၊ (ည) သူသေကောင်။

၂။ (က) ဟဒယင်္ဂမ၊ (ခ) ဗျူဟာ၊ (ဂ) ပဋိဝါကျ၊ (ဃ) ဥက္ကိသ၊ (င) လဝင်္ဂ၊ (စ) နိဗ္ဗိ၊ (ဆ) ပတိမ္ဗရာ၊ (ဇ) ဝေဒိကာ၊ (ဈ) အာဇာနိယ၊ (ည) ကတစ။

၃။ **ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါများ**

၁။ လျောက် (ယောက်၊ ယောက်ပတ်)

၂။ ခေါင်ချုပ်၊ ခေါင်အုပ်။

၃။ ထုတ်၊ ရက်မ၊ (ခေါင်လျှောက်)

တိုင်းပြည်တည်ထောင်ရာ၌ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါများ

၁။ ပြည့်ရှင်မင်း။ ၂။ မှူးမတ်။ ၃။ မဟာမိတ်မင်း။ ၄။ ဘဏ္ဍာကျိုးကြွေး။ ၅။ ခံတပ်ကတုပ်။ ၆။ နိုင်ငံနယ်ပယ်။ ၇။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ၊ (တိုင်းသူပြည်သား)

(က) ယောက်မ၊ (ခ) ဦးကြီး, ဦးလေး၊ (ဂ) သားမက်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **သုတ သဒ္ဒါဟောနက်များ**

အဘိဓေယျသို့လိုက်သော လိင်ရှိသော သုတ သဒ္ဒါသည် သွားခြင်း၌ခင်း၊ ကျော်ဇော်ထင်ရှားခြင်း၌ခင်း၊ မှတ်နာအပ်သည် ဆည်းပူးအပ်သည်တို့၌ခင်း၊ မေးစိစစ်ခြင်း၌ခင်း၊ စိုစွပ်သည်၌ခင်း ဖြစ်ပါသည်။

နပုလ္လိင် သုတသဒ္ဒါသည်-

သောတဝိညာဏ်သည် သိအပ်သော သဒ္ဒါရုံ, ကျမ်းဂန်တို့၌ ဖြစ်ပါသည်။

ပုလ္လိင် သုတ သဒ္ဒါသည်- သား၌ဖြစ်ပါသည်။

ဥဒ္ဒာရ သဒ္ဒါ ဟောနက်များ

ပြန့်ပြောသည်၌ခင်း၊ မြတ်သည်၌ခင်း၊ ချီးမြှင့်ကောင်းမွန်သည်၌ခင်း ဖြစ်၏။

၅။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၅- ကို ပါဠိရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၆၃- ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) အချိန်အခါကာလအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်ကာလဝိရောဓိဒေါသသင့်ပါသည်။

(ခ) လ ၏ ဥပမာနဖြစ်သော ပုပ္ဖ, ဂန္ဓ စသည်ကို ငဲ့သောကြောင့် ဥပမာပေကွိန် ဒုဋ္ဌာလင်္ကာတိဒေါသသင့်ပါသည်၊ ဝါ - ဥပမာအလင်္ကာပျက်သောကြောင့် ဒုဋ္ဌာလင်္ကာတိဒေါသသင့်ပါသည်။

(ဂ) သင်္ကာရိသတ္တဝါတို့၏ က ခုန်မှုသဘောကို ထိုသဘောမရှိသော သင်္ကာမဲ့လေဟုန်၌ တင်စား၍ ဆိုထားသောကြောင့် အပါဏောပါဏိဓမ္မသမာဓိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

(ဃ) အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဥပမာနဖြစ်သောကြောင့် အညမညောပမာအလင်္ကာမြောက်ပါသည်။

၈။ **အထူး**

ဖြပ်, အနက် တစ်ခုတည်းကိုပင် နှစ်ကြိမ်ထပ်၍ဆိုခြင်းသည် အာမေဋိတ်မည်၏။

ဖြပ်, အနက်ပြားသော ပုဒ်မျိုးကို ကြိယာဂုဏ်ဖြပ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်ကြိမ်ထပ်၍ ဆိုခြင်းသည် ဝိစ္ဆာမည်။

ပုံစံ- ဂါမေ ဂါမေ ဇလံ အတ္ထိ စသည်။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ

ဘုရားရှင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူသန္တာန်၌ သဒ္ဓါ ပီတိပြဋ္ဌာန်းသောမဟာကုသိုလ်

http://www.dhammadownload.com

စိတ္တုပ္ပါဒ် သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိဂ်ါရရသ။
မြတ်စွာဘုရားသည် အာရမ္မဏဝိဘာ။
ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များသည် ဥဒ္ဒိပနဝိဘာဝ။
တန်ခိုးကြွယ်ခြင်း၊ အပါယ်မကျခြင်း မှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့်တိုင်အောင် အကျိုးအဆက်ဆက်
သည် အနုဘာဝ။

၉။ (ဆန်း ၂၄- ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ၁၃၆ ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။)

၁၀။ **အမည်မတူသောဂါထာများ**

၁။ ရူပ္မဝတီဂါထာ။ ၂။ စမ္ပကမာလာဂါထာ။ ၃။ သသိကလာဂါထာ။
၄။ မဏိဂုဏနိကရဂါထာတို့ဖြစ်ပါသည်။

စပလာဝတ္တဂါထာ လက္ခဏာ

၁။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း အက္ခရာရှစ်လုံးစီ ရှိရခြင်း။
၂။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ,န ဂိုဏ်းမရှိရခြင်း။
၃။ ဝိသမပါဒ အစလေးလုံးနောက် န ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၄။ သမပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ ဂိုဏ်းရှိခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၅- ၄- ၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိစကားရပ်တို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားပါ။
(က) ရမ္မက၊ (ခ) သုရဘိ၊ (ဂ) ပပါ၊ (ဃ) ရိပု၊ (င) ပယတ၊
(စ) ပူတိက၊ (ဆ) သုကန္ဒက၊ (ဇ) ကိမိ၊ (ဈ) ဥစ္စာဝစ၊ (ည) ဝေဒ။

၂။ အောက်ပါမြန်မာစကားရပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။
(က) အဖြေ၊ (ခ) သည်းခြေ၊ (ဂ) ကျန်းမာသူ၊ (ဃ) ဝတ်အကျင့်၊ (င) ကွန်၊
(စ) ကြက်တက်၊ (ဆ) မြစ်ဆုံ၊ (ဇ) ညစ်နွမ်းသည်၊ (ဈ) နေးကန်သူ၊
(ည) ပူလောင်အပ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အောက်ပါ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ငါးပါးသီလ၊ (ခ) ဥပုသ်သီလ၊ (ဂ) လျှပ်ပေါ်လော်လီ မတည်ကြည်သူ၊

၄။ အရိဋ္ဌသဒ္ဒါဟောနိုင်သောအနက်တို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသားဖြေဆို၍၊ ထေရသဒ္ဒါ၏ လိင်ကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၅။ (က) ဟေ့အပျို နင့်ကိုငါချစ် နင်မချစ် အပြစ်ဘယ်လိုဟာတဲ့နည်း– ဟူသောလင်္ကာ၌ သင့်ရောက်သောအပြစ်ပြစကားရပ်နှင့်
(ခ) မျက်လုံးအစုံ၊ ကြာညိုပုံတည်း၊ အစုံနှုတ်ခမ်း၊ မိုးဆွေပန်းသို့– ဟူသောကဗျာလင်္ကာ၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၏ ပရိဟာရပြစကားရပ်တို့ကို ပါဠိရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ မုနိဥဿျာင်၊ မြတ်ဘုန်းခေါင်၏၊ နှုတ်ရောင်များဖြင်၊ မျက်နှာပြင်ကို– စသောလင်္ကာ၏ ဝုဏ်မြောက်ပုံပြ စကားရပ်နှင့် ထိုဝုဏ်၌ ပြည့်စုံရမည့် လက္ခဏာကို ပြဆိုသော စကားရပ်ကိုလည်း အနက်ရေးပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၊ (ခ)၌ လွတ်မြောက်သောဒေါသ၊ (ဂ)၌ မြောက်သောဝုဏ်၊ (ဃ)၌ ဖြစ်သင့်သောအလင်္ကာတို့ကို ရှင်းပြဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ဂေါပဒဿနပီဏိတော၊
(ခ) သုဘဂါ၊ ဘဂနီသာယံ၊
(ဂ) သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ၊
(ဃ) ရုပ်ကလေးကတော့ ချောသားပဲ၊ ဒါပေမယ့် ...၊

၈။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ ။ပ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ– ဂါထာဝယ် ဘာသိသံ– ၌ ဘာသဓာတ်အရကို ကောက်၍ ဘာဝါလင်္ကာရထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်းလာ ဂရု, လဟုခွဲခြားပြသောဂါထာကို အနက်ပေးပြ၍၊ တဒညဏ–၌ အညအရ, အညအပါဒါန်အရတို့ကိုလည်း ခွဲခြားကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ (က, ခ)တို့ကို ပါဠိရေးပြ၍၊ (ဂ)ကိုလည်း ဆန်းစစ်ပြပြီး ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည် ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) အာချာနကီဂါထာ၏ ဝိသမပါဒလက္ခဏာဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သောဂါထာ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အာချာနကီဂါထာ၏ သမပါဒလက္ခဏာဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သောဂါထာ၊
(ဂ) သမ္မာသမ္ဗုမတုလံ ။ပ။ သင်္ဂဟံ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) တန်ခူးလ၊ (ခ) ကောင်းသော အနုံ၊ (ဂ) ရေအိုးစင်၊ (ဃ) ရန်သူ၊
(င) အကျင့်ဖြူစင်သူ၊ (စ) ဟာလိန်၊ (ဆ) ကြက်သွန်နီ၊ (ဇ) ပိုးသေး၊
(ဈ) အများအပြား၊ (ည) ခံစားခြင်း။

၂။ (က) ပဋိဝါကျ၊ (ခ) ပိတ္တ၊ (ဂ) ကလ္လ၊ (ဃ) နိယမ၊ (င) ဇာလ၊ (စ) သိဂြိ၊
(ဆ) သမ္ဘေဒ၊ (ဇ) မလိန၊ (ဈ) ဒီဃသုတ္တ၊ (ည) သန္တုတ္တ။

၃။ (က) အမြဲကိုယ်ဖြင့် ပြီးသည်ကို ငဲ့ခြင်းရှိသော အကြင်ပါဏာတိပါတ စသည်မှ ကြဉ်ခြင်း အမှုသည် ငါးပါးသီလမည်၏။
(ခ) အမြဲ မဟုတ် ရံခါအခိုက်အတန့်ဖြင့် ပြီးစေအပ်သော ဥပုသ်သုံးခြင်းစသော အမှု သည် ဥပုသ်သီလမည်၏။
(ဂ) အကြင်ယောကျ်ားသည် မစူစမ်း မဆင်ခြင်မူ၍ သတ်ခြင်း, နှောင်ဖွဲ့ခြင်းစသော ကိစ္စ ကို ပြုကျင့်၏၊ ထိုသူကို မဆုံးဖြတ်အပ်သော အမှုကို ပြုလေ့ရှိသူ၏၊ အဖြစ်ကြောင့် လျှပ်ပေါ်လော်လည် မတည်ကြည်သူဟု ခေါ်ပါသည်။

၄။ **အရိဋ္ဌ သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သောအနက်**

နပုလ္လိင် အရိဋ္ဌ သဒ္ဒါသည် ရက်တက်၌ဝင်း၊ သေအံ့သည်ကို သိကြောင်းအမှတ်၌ဝင်း၊ မတင့်တယ်သည်၌ဝင်း၊ တင့်တယ်သည်၌ဝင်း ဖြစ်သည်။

ပုလ္လိင် အရိဋ္ဌ သဒ္ဒသည် ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော ဆေးရည် အထူး၌ဝင်း၊ ကျီးငှက်၌ဝင်း၊ တမာပင်၌ဝင်း၊ မျောက်မင်း သွေးခဲ (ကင်ပွန်းတော်) ပင်၌ဝင်း ဖြစ်၏။

ထေရ သဒ္ဒါ၏ လိင်– ပုလ္လိင် ဖြစ်ပါသည်။ (ထေရော ဇိဏ္ဏော စ ဇိဏ္ဏကော)

၅။ (က) ဝိသိဋ္ဌဝစနာပေတံ၊ ဂါမွံ တျာဘိမတံ ယထာ။
(ခ) အလင်္ကာ ဂါထာနံ့ပါတ် (၉၀) (၈၉)။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် (၁၂၀) နှင့် အဒုရာဟိတ သမ္မန္န သုဘဂါ၊ သုပသိဒ္ဓါဘိဓေယျ - တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) ဤပုံစံ၌ ဂေါ သဒ္ဒါသည် ရောင်ခြည်တော်ဟူသော အနက်၊ နွားဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်။ ထိုတွင် ရောင်ခြည်ဟူသော အနက်၌ မထင်ရှား။ နွားဟူသော အနက်၌သာ ထင်ရှား၍ နွားကိုမြင်သောကြောင့် နှစ်သက်ရွင်လန်းဝမ်းမြောက်လေသလားဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် သသံသယဒေါသသင့်ပါသည်။

(ခ) (သုဘဂါ- ကောင်းသော အင်္ဂါဇာတ်ရှိသော အမျိုးသမီး၊ ဘဂိနီ- အင်္ဂါဇာတ်ရှိသူ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ အနက်ရှိသောလည်း)သုဘဂါ- လှပတင့်တယ်ဟူသော ဝေါဟာရတ္ထ ပြောရိုးအနက်သာလျင် ထင်ရှားသောကြောင့်ငင်း။ ဘဂိနီ သဒ္ဒါသည်လည်း နှမ, အစ်မဟူသော ဝေါဟာရတ္ထသာလျင် ထင်ရှားသောကြောင့်ငင်း ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုံးဖြစ်၍ ဝါကျတ္ထဂါမွဒေါသမှ လွတ်မြောက်ပါသည်။

(ဂ) အရသာ မရှိသောဓမ္မအပေါ်၌ အရသာရှိသော ဂုဏ်သဘောကို တင်စား၍ ဆိုထားသောကြောင့် နိရသေ သရသ သမာဓိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

(ဃ) ခြီးမွမ်းယောင်မှု၍ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဗျာဇဝဏ္ဏနာအလင်္ကာမြောက်ပါသည်။

၈။ ရွတ်ဆိုသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ သန္တာန်၌ အားထုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ဝိရိယပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တာပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဌာယီဘာဝ+ ဝိရရသ။
အဘိဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ။

ထိုအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၏ ခက်ခဲနက်နဲခြင်း စသောဂုဏ်တို့သည်ငင်း၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အားထုတ်ခြင်းလုံ့လသည်ငင်း ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

ထို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို သင်ယူလေ့လာနိုင်ခြင်းမှ စ၍ စျာနသုခ ဖလသုခ နိဗ္ဗာနသုခတို့ကို ရရှိခြင်းအကျိုးများသည် အနုဘာဝ။

၉။ (ဆန်း ဂါထာနံပါတ် (၇) ကို အနက်ရေးလေ။)
တဒညဏ ၌ အည အရ -ပဝတ္တကဂါထာ၏ ဝိသမပါဒလက္ခဏာ။
ဝါ- ဝေတာလီယဂါထာ၏ ဝိသမပါဒလက္ခဏာ။
ဝါ- ဝေတာလီမျိုး ဂါထာ၏ ဝိသမပါဒလက္ခဏာ။
အည အပါဒါန် အရ- ပဝတ္တက ဂါထာ၏ သမပါဒ လက္ခဏာ၊

http://www.dhammadownload.com

(ဝါ) ဝေဘာလီ ဂါထာ၏ သမပါဒလက္ခဏာ၊

(ဝါ) ဝေဘာလီမျိုး ဂါထာ၏ သမပါဒလက္ခဏာကို ယူရမည်။

၁၀။ (က) ဂါထာနံပါတ် (၆၃) နှင့်

(ခ) ဂါထာနံပါတ် (၆၄) တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

(ဂ) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ–စသော ဂါထာသည် –

ပါဒတိုင်း အက္ခရာရှစ်လုံးစီရှိရခြင်း၊

ပါဒတိုင်း အစတစ်လုံးနောင် သ–န ဂိုဏ်း မရှိခြင်း၊

ပထမပါဒ အစလေးလုံးနောင် နှ ဂိုဏ်းရှိခြင်း၊

ဒုတိယ စတုတ္ထပါဒ အစ လေးလုံးနောင် ဇ ဂိုဏ်းရှိခြင်း၊

တတိယပါဒ အစလေးလုံးနောင် ယ ဂိုဏ်းရှိခြင်းတို့ကြောင့်–

ပထမ နကာရ ဝိပုလာဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘဆန်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁၃၇၃–ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀–၃–၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ "ပါဠိမြင်နက်.သင်၊ ပညာရှင်" ဖြစ်သူများပီပီ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။

(က) သမ္ဘမ၊ (ခ) အကိလာသု၊ (ဂ) ကထံကထာ၊ (ဃ) ဂေါပါယိတ၊ (င) စိရကြိယ၊

(စ) ဇိတိ၊ (ဆ) တိတိက္ခာဝန္တု၊ (ဇ) ဒမိတ၊ (ဈ) ဓူပိတ၊ (ည) ပဏာယ။

၂။ "နက်မြင်ပါဠိသိ၊ ပညာရှိ" ဖြစ်သူများပီပီ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဘာသာ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။

(က) အထူးအဆန်းကို ကြည့်လိုခြင်း၊ (ခ) အားရှိအားမဲ့ပြုခြင်း၊ (ဂ) ကျေးဇူးမဲ့ပြောခြင်း၊

(ဃ) စိတ်နှလုံးကောင်းသူ၊ (င) တော်လှန်သူ၊ (စ) ထိပါးပြောဆိုခြင်း၊

(ဆ) ဒေါသကြီးသူ၊ (ဇ) နည်းလမ်းကျသော အမှု၊ (ဈ) နိုးကြားခြင်း၊

(ည) မြဲမြံသော မိတ်ဆွေ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ "ပို့ချသင်ဆဲ၊ လိင်မကွဲက၊ အမြဲဒုက္ခ၊ ရင်ဆိုင်ရပေ၊ မဖြစ်လေအောင်" အောက်ဖော်ပြပါတို့၏ လိင်ကို သာဓကနှင့်တကွ ညွှန်ပြပါ။

(က) အစ္စီ၊ (ခ) မန၊ (ဂ) လာလသာ၊ (ဃ) ထူဏာ၊ (င) မုဒ္ဒီ။

၄။ "ပါဠိတစ်ချက်၊ အနက်ဆယ်ထွေ၊ ယူတတ်လေမှ၊ သူမြတ်လှရှင့်" ဟူသည်နှင့်အညီ ဝုတ္တ-သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သမျှသောအနက်နှင့် ပမာဏသဒ္ဒါ ဟောနိုင်သမျှသောအနက်တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ၌ သင့်ရောက်နိုင်သောဒေါသ၊ (ခ) ၌ ရရှိနိုင်သည့်ဂုဏ်တို့ကို ပြဆိုသည့် ဥဒါဟရဏ်ပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပါ။

(က) ကျေးဇူးမျှားဘိ၊ ဖမိမေတ္တာ၊ တစ်သက်တာပင်။

(ခ) မကြိုးစားလျှင်း၊ လွန်ရိပျင်းမူ၊ ကံရင်းရှိလှည့်၊ လိုမပြည့်တည်း။

၆။ "အိုလည်းငါသာ၊ နာလည်းငါချည်း၊ သေလည်း ငါတို့၊ ဤသို့ထောက်ပင့်" ဟူသော ကဗျာ၌ လွတ်မြောက်နိုင်သောဒေါသကို ပြဆိုသည့် ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၇။ အာဝုတ္တိအလင်္ကာ၊ ရုဠှာဟင်္ကာရအလင်္ကာ-တို့၏ သဘောအဓိပ္ပာယ်များကို ကျမ်းလာအတိုင်း ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ အောက်ပါပုံစံတို့၌ မည်သည့်အလင်္ကာမြောက်နိုင်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

(က) အဆွေ၌မှာ၊ သက်တစ်ရာလျှင်၊ မနာမဖျား၊ မြင်လိုငြား၏။

(ခ) ဖြစ်ရာဘဝ၊ သုခချမ်းသာ၊ ပြည့်လိုပါ၏။

၈။ "အရိုးကြေကြေ၊ အရေခန်းခန်း၊ အောင်ပန်းရအောင်၊ ကြိုးစားမည်" ဟူသော ကဗျာ၌ ဖြစ်သင့်သော ဘာဝ၊ ဝိဘာဝ၊ အနုဘာဝ-တို့ကို စုံလင်စွာ ထုတ်ပြပါ။

၉။ ဂရုလေးမျိုးသရုပ်ကို ဥဒါဟရဏ်နှင့်တကွ ထုတ်ပြပြီး၊ ပိယံဝဒါဂါထာ၏ လက္ခဏာ၌ န-ဂိဏ်းကို ဖြုတ်၍ တ-ဂိဏ်းဖြင့် အစားထိုးစီကုံးလျှင် ဖြစ်နိုင်သောဂါထာကိုလည်း အာဂမယုတ္တိပြလျက် ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ တိဋ္ဌဘာဆန်းဂါထာတို့တွင် မတြာအရေအတွက် အနည်းဆုံးဂါထာများကို ပါဠိရေး၍၊ ရုမ္မဝတီဂါထာနှင့် ဂိဏ်း, ဂရုလက္ခဏာတူသောဂါထာကိုလည်း အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၃ ။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ရှိသေခြင်း၊ (ခ) မပျင်းရိသူ၊ (ဂ) ယုံမှားတွေးတောခြင်း၊
(ဃ) စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ လုံခြုံစေအပ်သည်၊ (င) နှေးကန်သူ၊ (စ) အောင်နိုင်ခြင်း၊
(ဆ) သည်းခံတတ်သူ၊ (ဇ) ဆုံးမသည်၊ ယဉ်ကျေးသည်၊ (ဈ) ပူလောင်အပ်သည်၊
(ည)ယုံကြည်ကျွမ်းဝင်ခြင်း။

၂။ (က) ကောတူဟလ၊ (ခ) ပဿယှ၊ (ဂ) ဥပဝါဒ၊ (ဃ) ဟဒယီ၊ (င) ဘုဇိဿ၊
(စ) အင်္ကောသန၊ (ဆ) စက္ခ၊ (ဇ) ယုတ္တ၊ (ဈ) ဇာဂရ၊ (ည) သမ္ဘတ္တ။

၃။ (က) အစ္စို သဒ္ဒါသည် သိခါ ဇာလစ္စို စာပုမေ-ကိုထောက်၍ ဣတ္ထိလိင်, နပုလ္လိင်ဖြစ်ပါသည်။
(ခ) မန သဒ္ဒါသည် စိတ္တံ စေတော မနောနိတ္တိ-ကိုထောက်၍ ပုလ္လိင်, နပုလ္လိင်ဖြစ်ပါသည်။
(ဂ) လာလသာ သဒ္ဒါသည် တွမိကာ လာလသာ ဒွိသု- ကိုထောက်၍ ပုလ္လိင် ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်ပါသည်။
(ဃ) ထူဇာ သဒ္ဒါသည် ထမ္ဘော ထူဇော ပုမိတ္တိယံ- ကိုထောက်၍ ပုလ္လိင်, ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်ပါသည်။
(င) မုဋ္ဌိ သဒ္ဒါသည် ခဋ္ဌော မုဋ္ဌိ စ ဒွိသု- ကိုထောက်၍ ပုလ္လိင်, ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **ဝုတ္တ သဒ္ဒါဟောနက်**

၁။ ဆဲချ ဆဲရိတ်ခြင်း၌ဝင်း၊ ၂။ အသက်မွေးခြင်းတို့၌ဝင်း၊ ၃။ စိုက်ပျိုးခြင်း၌ဝင်း၊
၄။ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့ကို အညီအညွတ်ပြုခြင်း (ဖုန်းခြင်း, မှုန်းခြင်း)၌ဝင်း၊
၅။ ပြောဆိုခြင်း၌ဝင်း၊ ၆။ အညာအဖွဲမှလွတ်ခြင်း၊ (ကြွေကျခြင်း)၌ဝင်း၊
၇။ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၌ဝင်း။

ပမာဏ သဒ္ဒါဟောနက်

၁။ အကြောင်း၌ဝင်း၊ ၂။ ကျမ်းဂန်၌ဝင်း၊ ၃။ ချင့်ချိန်တိုင်းတာခြင်း၌ဝင်း၊
၄။ မှန်သောစကားကို ဆိုတတ်သူ၌ဝင်း၊ ၅။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကိုပြုတတ်သူ၌ဝင်း၊
၆။ မြဲသည်၌ဝင်း၊ ၇။ အပိုင်းအခြား၌ဝင်း။

http://www.dhammadownload.com

၅။ (က) အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် (၅၅)
(ခ) အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် (၁၂၀) တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၀၈- ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ **အာဝုတ္တိအလင်္ကာ အဓိပ္ပါယ်**

အနက်ကိုဖြစ်စေ ပုဒ်ကိုဖြစ်စေ နှစ်မျိုးလုံးကိုဖြစ်စေ တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် မပြီးစေပဲ အထပ်ထပ်ဆိုခြင်းသည် အာဝုတ္တိအလင်္ကာမည်ပါသည်။

ရုဇ္ဇာဟင်္ကာရ အလင်္ကာ အဓိပ္ပါယ်

အလွန်အကဲ ရဲစွမ်းသတ္တိ လုံ့လဝီရိယရှိကြောင်းကို ပြဆိုခြင်းသည် ရုဇ္ဇာဟင်္ကာရ မည်ပါသည်။

(က) ပရိယာယဝုတ္တိအလင်္ကာ။ (ခ) အာသီ အလင်္ကာ။

၈။ **ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ။**

အားထုတ်သောသူ၏သန္တာန်၌ဝီရိယပြဋ္ဌာန်းသောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဋ္ဌာယီ ဘာဝ+ ဝီရရသ။

အောင်ပန်းတည်းဟူသော ပန်းတိုင်သည် အာရမ္မဏဝိဘာဝ။

အရိုးကြေခြင်း အရေခန်းခြင်း စသည်သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

အောင်ပန်းဆွတ်ခူးနိုင်ခြင်းစသည်သည် အနုဘာဝ။

၉။ **ဂရုလေးမျိုး**

၁။ နိဂ္ဂဟိတ်နှောင်းသော ဂရု၊ ပုံစံ - အံ၊ ဏ်၊ ဉ်၊ ကံ ၊ ကိ်၊ ကုံ- စသည်

၂။ ဝဲယုတ်နှောင်းသော ဂရု၊ ပုံစံ - အတ္ထ၊ ဝိတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓ -စသည်။

၃။ ဒီဃဂရု၊ ပုံစံ - အာ၊ ဤ၊ ဦ၊ ကာ၊ ကီ၊ ကူ -စသည်။

၄။ ပါဒန္တဂရု။ ပုံစံ - မုခစပလာ နာမ သာ ဘဝတ္တိ။

ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာ- လလိတာဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

အာဂမ- ဝုတ္တာ သုဓီဟိ လ္ဟလိတာ တဘာဇရာ။

၁၀။ (ဂါထာနံပါတ် (၆၆၊ ၇၃) ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

အနက်ပေး- (ဂါထာနံပါတ် (၅၉) ကို အနက် ရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ "ပါဠိကိုမြင် အနက်ထင် ခေါ်တွင်ကဝိ ပညာရှိ" ဟူသည်နှင့်အညီ ဖော်ပြပါ ပါဠိစကားလုံးများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပြခဲ့ပါ-
(က) ဥပါဒါန်၊ (ခ) ကလျာဏ၊ (ဂ) ဝဋ္ဋမ၊ (ဃ) သုသု၊ (င) ကောလက၊
(စ) မာရဏ၊ (ဆ) လဝဏ၊ (ဇ) အလသ၊ (ဈ) ကေသရ၊ (ည) စီရီ။

၂။ "အနက်ကိုမြင် ပါဠိထင် ကဝိမည်ဘိ ပညာရှိ" ဟု အဆိုရှိသည့်အတိုင်း ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားလုံးများကို ပါဠိဘာသာ တစ်ခုစီသို့ ပြန်ဆိုပြခဲ့ပါ-
(က) မိုးပေါက်၊ (ခ) ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း၊ (ဂ) ရေအိုးစင်၊ (ဃ) ယပ်တောင်၊
(င) စာဆိုတော်၊ (စ) နို့ရည်၊ (ဆ) ရွက်နု၊ (ဇ) မန်ကျည်း၊ (ဈ) ကွမ်းသီးပင်၊
(ည) ကြိုးကြာ။

၃။ အဘိဓာန်တွင် ပါဝင်သော "သက်" သဒ္ဒါ၏ လိင်ကို ပါဠိသာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ လောကလူသားတို့ နေ့စဉ်စားသုံးနေကြသော ဟင်းရွက်အမျိုးအစားတို့တွင် "ဟင်းရွက်အထူး" ၅-မျိုးတို့ကို အရည်ဝဂ်၌ လာသည့်အတိုင်း မြန်မာသက်သက်ဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၄။ အဘိဓာန်ကျမ်းလာ "ဥက္ကာ" သဒ္ဒါဟောနိုင်သောအနက်၊ "အဘိက္ကန္တ" သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို မြန်မာဘာသာသက်သက်ဖြင့် ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၅။ "ဘုရား တရား၊ သံဃာများနှင့်၊ နှစ်ပါးမိဘ၊ ဦးနှိမ်ချ၍၊ ဆုံးမသြဝါ၊ ပေးတတ်ပါသည့်၊ ဆရာကိုလည်း၊ လက်အုပ်တည်းလျက်၊ ထိုနည်းပုံတူ၊ ရှိခိုးမူ၏" ဟူသော ကဗျာလင်္ကာအရ လွတ်မြောက်သော ဒေါသအဖြေပြဂါထာကို အနက်မှန်မှန် ရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ "ချိုဆိမ့်ရသာ၊ ဒေသနာကို၊ လိမ္မာမပွန်၊ လူဆားငန်တို့၊ အလွန်ကြောက်ရွံ့၊ ကြည်ညိုတွန့်သည့်၊ စွန့်သွားတုံးတီ တစ်ပါတည်း" ဟူသော ကဗျာ၌ ရရှိသော (မြောက်သော) ဂုဏ်ကို ပြဆိုသည့်ဂါထာကို ပါဠိမျှသာ ရေးပြပါ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က) ၌ သင့်သောဒေါသ (ခ) ၌ လွတ်မြောက်သောဒေါသ (ဂ)

http://www.dhammadownload.com

၌ မြောက်သောဂုဏ် (ဃ) ၌ ဖြစ်သော အလင်္ကာတို့ကို ဆိုင်ရာအကြောင်း အသီးသီးပြကာ ဖြေဆိုပါ။

(က) စိန်ကိုပေးတတ်၊ သူဌေးမြတ်ကား၊ တော်စပ်မျိုးဆွေ၊ ကြွယ်ဝစေ၏။
(ခ) အရင်းကြီးမှ၊ အမြတ်အစွန်း၊ တိုးပွါး (ကြီးပွါး) မည်။
(ဂ) အနှစ်တစ်ရာ၊ အနာကင်းစွာ၊ သင့်ချမ်းသာကို၊ မြင်ရပါလို၊ ငါဆုဆို၏။
(ဃ) တနေဝင် မြင်ရနိုးနိုး၊ တမိုးသောက် ရောက်လာလိမ့်မည်၊ ထင်တရေးနှင့် မြင်သေးတယ်။

၈။ ဘာဝါလင်္ကာရထုတ်ရာ၌ အဘယ်အကြောင်းအရာများကို အာရမ္မဏဝိဘာဝ, ဥဒ္ဒိပန ဝိဘာဝထုတ်ရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ ပူဇာ စ ပူဇာနေယျာနံ အရဂိုလည်း ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ စုံလင်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်းလာ ပဌမပိုင်း၌ ဂရုဖြစ်ပါလျက် လဟု–ဟု ယူရသော ဥဒါဟာရုဏ်ပြဂါထာကို ပါဠိရေးပြ၍၊ ကွန္ဒဝဇိရာ–ဂါထာ၏ လက္ခဏာတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "ဂရု" ချည်းသက်သက်ဖြင့် ဖွဲ့စီထားသော ဂါထာအမည်ကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ အောက်ပါ အမှတ် အသားဖြင့် ဖွဲ့စီထားသော ဂါထာတို့ကိုလည်း ဂါထာအမည်မျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဘ–ဂိုဏ်း၊ မ–ဂိုဏ်း၊ သ–ဂိုဏ်း၊ ဂရုရှိခြင်း၊
(ခ) န–ဂိုဏ်း၊ ဇ–ဂိုဏ်း နှစ်ခု၊ လဟု, ဂရု ရှိခြင်း၊
(ဂ) ရ–ဂိုဏ်း၊ န–ဂိုဏ်း၊ ဘ–ဂိုဏ်း၊ ဂရု နှစ်ခုရှိခြင်း၊
(ဃ) လေးပါဒလုံး သ–ဂိုဏ်း လေးဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ထင်းမီးစာ၊ (ခ) ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ၊ (ဂ) ခရီး၊ (ဃ) လှလင်ပျို၊ (င) ကရဝေး၊ (စ) သတ်ခြင်း၊ (ဆ) ဆား၊ (ဇ) ပျင်းရိသူ၊ (ဈ) ပုန်းညက်ပင်၊ (ည) ပရစ်၊ (ပဇင်းကြီး)

၂။ (ဏ) သီကရ၊ (ခ) သာကစ္ဆ၊ (ဂ) ပပါ၊ (ဃ) တာလဝဏ္ဏ၊ (င) ဝန္ဒိ၊ (စ) ခီရ၊ (ဆ) ပလ္လဝ၊ (ဇ) စိဆ္ဆာ၊ (ဈ) ပူဂ၊ (ည) ကောဆ္ဆာ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ သကို့ သဒ္ဒါသည် သလွှာ နိတ္ထိ သကို့ ပုမေ- ကိုထောက်၍ ပုလ္လိင်ဖြစ်ပါသည်။

ဟင်းရွက်အထူး-၅

၁။ ဟင်းနုနယ်၊ ၂။ ကန်စွန်း၊ ၃။ ကစော၊ ၄။ ကန့်ဂလာ၊ ၅။ ပိတ်သင်းခတ် စသည်။

၄။ **ဥက္ကာ သဒ္ဒါအနက်**

ပန်းပဲဖို၊ မီးအိုး မီးကင်း၊ မီးရှူး မီးစည်း တို့၌ဌင်း၊ ရွှေပန်းတိမ်သည်တို့၏ မိုက်ခွက်၌ဌင်း၊ လေ၏ အဟုန်၌ဌင်း။

အဘိက္ကန္တ သဒ္ဒါဟောနက်

ကောင်းသည်၌ဌင်း၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း၌ဌင်း၊ လွန်သောအဆင်း၌ဌင်း၊
ကုန်ခြင်း ပျက်စီးခြင်း၌ဌင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၌ဌင်း၊

၅။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် (၉၄) ကို အနက်ရေးလေ။)

၆။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် (၁၅၅) ကို ပါဠိရေးလေ။)

၇။ (က) ပုံစံ၌ "စိန်" ဟူသော ပုဒ်သည် ဂုဏ်အသရေရှိသောသူတို့ ဝတ်ဆင်အပ်သော ရတနာစိန်ဟူသော အနက်၊ အသက်ကို ဆုံးရှုံးစေတတ်သော အဆိပ်စိန်ဟူသော အနက်နှစ်မျိုးရနိုင်သဖြင့် အလိုရှိအပ်သော ရတနာစိန်ဟူသော အနက်နှင့် ဆန့်ကျင်သော အဆိပ် စိန်ဟူသော အနက်တစ်ပါးရှိသောကြောင့် ဝိရုဒ္ဓတ္ထန္တရဒေါသသင့်ပါသည်။

(ခ) ဤပုံစံ၌ အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့် သြစိတျဟီနဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

(ဂ) အနှစ်တစ်ရာ၊ အနာကင်းကွာ၊ သင့်ချမ်းသာကို၊ မြင်ရပါလို၊ ငါဆုဆို၏- ဟူသော စကား၌ မိမိ အသက်တစ်ရာ ရှည်လိုပါ၏ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် သိသာထင်ရှားသောကြောင့် အတ္ထအတ္ထဗျတ္တိဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

(ဃ) တစ်နေ့ဝင် မြင်ရနိုးနိုး၊ တစ်မိုးအောက် ရောက်လာလိမ့်မည်၊ ထင်တရေးနှင့် မြင်သေးတယ်- သည် မိမိအလွန်မြတ်နိုးအပ် ချစ်အပ်သောသူသည် ပိယတရဖြစ်သည်ဟု သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ပြဆိုသောကြောင့် ပိယတရအလင်္ကာဖြစ်ပါသည်။

၈။ ကံပုဒ်အရ (အကြောင်းရင်း နီးသောအကြောင်း)ကို အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ ထုတ်ရသည်၊ ယင်းအာရမ္မဏဝိဘာဝ၏ ဂုဏ် သဝိညာဏက အဝိညာဏက အခြံအရံဖြစ်သော အကြောင်းများ (ဝေးသောအကြောင်းများ) ကို ဥဒ္ဒီပန ဝိဘာဝထုတ်ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ

ပူဇော်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါ ပီတိ စေတနာ စသည်ပြဌာန်းသော မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိဒ်ဂါရရသ။
အပူဇော်ခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ။

ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသက် ဂုဏ် သိက္ခာကြီးခြင်း စသော အကြောင်းများသည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

ပူဇော်ခြင်းကြောင့် နတ်ရွာ သုဂတိသို့ ရောက်ခြင်းမှ စ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သော အကျိုး အဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ **ဥဒါဟရဏ်ဂါထာ**– (ဂါထာနံပါတ် (၉) ကို ပါဠိရေးလေ)

ဣန္ဒြိယရာဂါထာ၏ လက္ခဏာ

၁။ လေးပါဒလုံး တ ဂိုဏ်းနှစ်ခုစီ ရှိခြင်း။

၂။ ၈ ဂိုဏ်း ဂရု နှစ်ခု ရှိခြင်း။

၁၀။ **ဂရု ချည်သက်သက် ဖွဲ့စီထားသောဂါထာမှာ**– ဝိဇ္ဇုမ္မာလာဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

(က) စမ္ဘကမာလာ ဂါထာ၊ ရုမ္ဘဝတီ ဂါထာ။

(ခ) သုမုခီ ဂါထာ။

(ဂ) သွာဂတာ ဂါထာ။

(ဃ) တောဋ္ဋက ဂါထာ။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) သုဓမ္မာ၊ (ခ) ရောဝဏ၊ (ဂ) အပါန၊ (ဃ) ဗိမ္ဗ၊ (င) ဒန၊ (စ) အဘိနယ၊
(ဆ) ဣတိဟာသ၊ (ဇ) အာချာယိက၊ (ဈ) ပရိဘာသန၊ (ည) ဝိတဏ္ဍ။

၂။ ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) တိရစ္ဆာန်တို့၏ တွန်သံ၊ (ခ) တစ်ဘက်ပိတ်စည်၊ (ဂ) နှစ်ဘက်ပိတ်စည်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) အောက်မေ့ခြင်း၊ (င) မြေနကျွန်းပေါ်၊ (စ) မိုးရည်ဝင်အရပ်၊ (ဆ) ခရီးရှည်၊ (ဇ) မြို့လက်၊ (စျ) သားရင်း၊ (ည) သားမက်။

၃။ ရန်အောင်ကြောင်း ဥပါယ်လေးမျိုးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ မင်းမြောက်တန်းဆာငါးပါးတို့ကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ မီးအထူး ၃-မျိုးတို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖော်ပြပြီး၊ ဉာဏဒဿနသဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်များကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါ (က-ခ)တို့၌ မည်သည့် ဒေါသသင့်၍၊ (ဂ-ဃ)တို့၌ မည်သည့် ဒေါသမှ လွတ်မြောက်ပါသနည်း အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) တစ်မိုးလုံးအောက်၊ ငါတစ်ယောက်၌၊ စုရောက်ဂုဏ်ပေါင်း၊ ပြည့်နှက်အောင်း၏။

(ခ) သားနှင့်သမီး၊ ချစ်ဇနီးတို့၊ ဘေးကြီးရန်ကွာ၊ တားဆီးပါအုံ့။

(ဂ) သည်တောင်ကို မောင်ဖြူမယ်၊ မြင်းမိုရ်မို့လား။

(ဃ) ပင်မ, လဲက၊ အဖျား ထင်းဖြစ်သည်၊ နဂိုရှိမှ၊ နဂိုင်းထွက်သည်။

၆။ ဝိသေသနာပေက္ခဒေါသမှ လွတ်ပုံ ဥဒါဟရဏ်ပုံစံပြ ဂါထာကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၇။ အနုပ္ပါသမဓုရတာဂုဏ်မြောက်ပုံပြ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာပါဠိကို ဆရာနည်းကျကျ အနက်ယောဇနာပါ။

၈။ အလင်္ကာကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော ဗျာယီဘာဝကိုးပါးကို ရသကိုးပါးနှင့် အစဉ်ကျကျ တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မတ္တာသမကဂါထာ၏ လက္ခဏာတို့ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌနည်းပြဂါထာကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးပြပါ။

၁၀။ (က) ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း သ-ဂိုဏ်း တစ်မျိုးတည်းဖြင့်သာ ဖွဲ့ဆိုသော ဂါထာ၊

(ခ) ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း ယ-ဂိုဏ်း တစ်မျိုးတည်းဖြင့်သာ ဖွဲ့ဆိုသောဂါထာတို့၏ အမည်မျှကိုသာ ရေးပြပြီးလျှင်၊ ဝေဂဝတီဂါထာ၏ လက္ခဏာပြဂါထာပါဠိကိုလည်း အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) သုမ္မာဇရပ်၊ (နတ်တို့စည်းဝေးရာ ဇရပ်)၊ (ခ) ဧရောဝတ်ဆင်၊ (ဂ) ဝင်သက်လေ၊
(ဃ) လဝန်း၊ (င) အသူရာတို့၏ အမိ၊ (စ) ကိုယ်ဟန်ပြမှု၊ (ဆ) ပုံပြင်ရာဇဝင်၊
(ဇ) ကိုယ်တွေ့စာပေဝတ္ထု၊ (ဈ) မြည်တွန်ခြင်း၊ (ည) ဝိတတစည်။(နှစ်ဖက်ပိတ်စည်)

၂။ (က) ဝဿိတ၊ (ခ) အာတတ၊ (ဂ) ဝိတတ၊ (ဃ) သတိ၊ (င) သဒ္ဒလ၊
(စ) ဒေဝမာတိက၊ (ဆ) အဒ္ဓါန၊ (ဇ) သာခါနဂရ၊ (ဈ) ဩရသ၊ (ည) ဇာမာတု။

၃။ ၁။ ရန်သူတို့၏ အသင်းအပင်း၌ အချင်းချင်း ကွဲပြားစေခြင်းဟူသော ဘေဒဥပါယ်။
၂။ ဖိစီးနှိပ်ကွပ် ဒဏ်တပ်ခြင်းဟူသော ဒဏ္ဍဥပါယ်။
၃။ စိတ်ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း၊ စကားပြေပြောခြင်း ဟူသော သာမဥပါယ်။
၄။ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ စသည်ပေးခြင်းဟူသော ဒါနဥပါယ်။

မင်းမြောက်တန်ဆာ ၅-ပါး

၁။ သံလျက်၊ ၂။ ထီးဖြူ။ ၃။ သင်းကျစ်၊ ၄။ ခြေနင်း၊ ၅။ စာမရီသားမြီးယပ်။

၄။ ၁။ ဂါဟပတ္တိ- အိမ်ရှင်နှင့်စပ်သောမီး၊ ဝါ- အိမ်ရှင် လင်ဟူသောမီး။
၂။ အာဟဝနီယ- ပူဇော်အပ်သောမီး၊ ဝါ- မိဘဟူသောမီး။
၃။ ဒက္ခိဏာဂ္ဂိ- အလှူဒါနကို စွန့်ရာဖြစ်သောမီး၊ ဝါ- အလှူခံ ရဟန်းဟူသောမီး။

ဉာဏဒဿန အနက်

သာမညဖိုလ်၌ဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၌ဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၌ဉာဏ်၊ သမ္မတ္တဉာဏ်၌ဉာဏ်၊
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၌ဉာဏ်၊ အရိယာမဂ်၌ဉာဏ်။

၅။ (က) ဤ၌ မိမိကိုယ်ကို ဂုဏ်တင်မြောက်စားခြင်းကြောင့် အသင့်ယုတ္တိမရှိ၊ ပညာရှိတို့
ရယ်ဖွယ်ဖြစ်သောကြောင့် သြစိတျဟီနဒေါသသင့်ပါသည်။
(ခ) သားနှင့် သမီး.....ပ.....တားဆီးပါအံ့ ၌"တားဆီး"ဟူသော စကားသည် ဝင်းခြံ
စည်းရိုး စသောအနက်၊ ပရိတ်ဒေသနာဟူသောအနက်များ၌ဖြစ်၍ ဘေးကိုမြင်၍
ဝင်းခြံကာရံ စီမံခြင်းပေလော၊ ပရိတ်ဒေသနာကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းပေ
လောဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် သသံသယဒေါသသင့်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သည်တောင်ကို၊ မောင်ဖြူပုံမယ်၊ မြင်းမိုရ်မို့လား- ဟူသော ဤကဗျာသည် ကြုံးဝါးသော အရာဖြစ်သောကြောင့် အတိဝုတ္တဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

(ဃ) ပင်မလဲက .....ထွက်သည် အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့် ဩစိတျဟီနဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

၆။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၈၃-ကို ပါဠိရေးလေ။)

၇။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၂၉-ကို အနက်ရေးလေ။)

၈။ ၁။ ရတိဌာယီဘာဝ + သိင်္ဂါရရသ။
၂။ ဟာသဌာယီဘာဝ + ဟာသရသ။
၃။ သောကဌာယီဘာဝ + ကရုဏာရသ။
၄။ ကောဓဌာယီဘာဝ + ရုဒ္ဓရသ။
၅။ ဥဿာဟဌာယီဘာဝ + ဝီရရသ။
၆။ ဘယဌာယီဘာဝ + ဘယာနကရသ။
၇။ ဇိဂုစ္ဆာဌာယီဘာဝ + ဗီဘစ္ဆရသ။
၈။ ဝိမှယဌာယီဘာဝ + အဗ္ဘုတရသ။
၉။ သမဌာယီဘာဝ + သန္တရသ။

၉။ ၁။ လေးပါဒလုံး ၁၆-မတြာစီရှိရခြင်း။
၂။ လေးပါဒလုံး ၉-ခုမြောက်မတြာသည် လဟု ဖြစ်ရခြင်း။
၃။ လေးပါဒလုံး အဆုံးဂရုတစ်လုံးရှိရခြင်း။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌနည်းပြဂါထာ- (နံပါတ် ၁၃၁-ကို ပါဠိရေးလေ။)

၁၀။ (က) တောင္ဒကဂါထာ။ (ခ) ဘုဇင်္ဂပ္ပယာတဂါထာ။

အနက်ပေး- (ဝေဂဝတီ ဂါထာ နံပါတ် ၁၀၉-ကို အနက်ရေးလေ။)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့

၁။ "ပါဠိရ နက်ထင်, ဓိပ္ပါယ်မြင်, သုံးအင်စာတတ်ကြောင်း" ဟူသော စကားအရ အောက်ဖော်

http://www.dhammadownload.com

ပြပါ ပါဠိရပ်တို့ကို အနက်ထင်ရှားစေလျက် စာတတ်သူဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူပြပါ။
(က) ဥက္ကာရ၊ (ခ) ဥက္ကောစ၊ (ဂ) ဥက္ခလိ၊ (ဃ) ဥဂ္ဂါရ၊ (င) ဥဿိဋ္ဌန၊
(စ) ဥဒ္ဒါလ၊ (ဆ) ဥသီရ၊ (ဇ) ဥန္နူရ၊ (ဈ) ဥက္ကုသ၊ (ည) ဥဋ္ဌမ္ဘ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က) လဝန်း၊ (ခ) လမ်းကောင်း၊ (ဂ) ခြေဖျား၊ (ဃ) ပန်းဥ၊ (င) ထင်းရှူးစေး၊
(စ) ပုံတောင်း၊ (ဆ) ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေ၊ (ဇ) ကြေးဝါ၊ (ဈ) နွားပေါက်၊ (ည) ဖာလာ။

၃။ "ဝိတတစည်" နှင့် "အာတတဝိတတစည်" တို့၏ အဓိပ္ပာယ်အထူးတို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာ အတိုင်း ဖြေဆို၍၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော ပညာရှင်မျိုးကို "အတတ်သည်" ဟု ဝိုရှင် ခေါ်ဆိုပါသနည်း၊ ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ "နေကွမ္မ" သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ နံသာ ၄- မျိုး တို့ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "ဘဲအုပ်က တစ်ရာနှစ်ရာ၊ မဗေဒါက တစ်ပင်ထဲ၊ အယက်အကန်ခံလို့၊ ဗေဒါပျံ အံကိုခဲ၊ ပန်းပန်လျက်ပဲ" ဟူသော လင်္ကာစာသား၌ ဝုဏ်မြောက်ပုံပြ အလင်္ကာဂါထာကို ပါဠိ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ "ခင့်ကို မြင်ရ၊ ယဉ်စစမို့၊ ဘဝမကွာ၊ ကြည်အေးစွာဖြင့်၊ မေတ္တာရေစင်၊ နှောလိုက်ချင်၏" ဟူသော လင်္ကာ၌ သင့်ရောက်သော ဒေါသ၏ အဖြေဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်နိုင်သောဒေါသ၊ (ခ) ၌ ရောက်နိုင်သောဝုဏ်၊ (ဂ) ၌ မြောက်သော အလင်္ကာတို့ကို အကြောင်းသွင်း၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) သားနှင့်သမီး၊ ချစ်ဇနီးတို့၊ ဘေးကြီးရန်ကွာ၊ တားဆီးပါအုံ့။
(ခ) အနှစ်တစ်ရာ၊ သင့်ချမ်းသာကို၊ မြင်ရပါလို၊ ငါဆုဆို၏။။
(ဂ) စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော။

၈။ "ဒီကလေးဟာ ဘဝနံချာပေမယ့် စိတ်ထားကောင်းတယ်" ဟူသောစကား၌ ရနိုင်သော အလင်္ကာကို အကြောင်းပြဖြေဆို၍၊ "ဗျဘိစာရီဘာဝ" အဓိပ္ပာယ်ကို အလင်္ကာကျမ်းဆရာ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်း "ဗျဘိစာရီဘာဝ"၏ ဖြစ်နိုင်သမျှ ဘေဒကိုလည်း သချိုင်္ကမျှ ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ "ပထျာအရိယာဂါထာ" နှင့် "ဝိပုလာအရိယာဂါထာ" တို့၏ အထူးကို ရေးသားပြ၍၊ ဂီတိမျိုး ဂါထာတို့၏ အမည်နှင့် မတြားအရေအတွက်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "ဝေတာလိယဂါထာ"၏ လက္ခဏာတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသား၍၊ "ဘ"ဂိုဏ်းသုံးခု, ဂရုနှစ်ခု တို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော ဂါထာ၊ "မ"ဂိုဏ်းနှစ်ခု, "ယ" ဂိုဏ်းနှစ်ခုတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသောဂါထာတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ကျင်ကြီး၊ (ခ) လက်ဆောင်၊ (ဂ) ထမင်းအိုး၊ (ဃ) ကြိုထိုးခြင်း, လေတက်ခြင်း၊ (င) ရေငင်စက်၊ (စ) ငုပင်၊ (ဆ) ပန်းရင်း၊ (ဇ) ကြွက်၊ (စျ) ဝန်လိုင်က်၊ (ည) ဖောင်။

၂။ (က) ဗိမ္မ၊ (ခ) သုပ္ပတ၊ (ဂ) ပါဒဂ္ဂ၊ (ဃ) ကုဋ္ဌ၊ (င) သိရိဝါသ၊
(စ) နာဘိ၊ (ဆ) ဇမ္ဗုနဒ၊ (ဇ) ရီတိ၊ (စျ) ဒမ္မ၊ (ည) ဇော။

၃။ မျက်နှာဝ နှစ်ဘက်ရှိသော ဝါ- နှစ်ဘက်ပိတ်သော မုရိုးစည် အစရှိသော စည်မျိုးသည် ဝိတတ (နှစ်ဘက်ပိတ်စည်)မည်၏။

အလုံးစုံသော သားရေပိတ်၍ ကြက်အပ်သော ထက်စည် အစရှိသော စည်မျိုးသည် အာတတ ဝိတတ(အလုံးစုံ သားရေကြက်သော်စည်) မည်၏။

အတတ်သည် ၅-မျိုး

၁။ ဂန္ဓာဂ- လက်သမား၊ ၂။ တန္တဝါယ- ယက်ကန်းသည်၊ ၃။ ရဇက- ခဝါသည်၊
၄။ နဟာပိတ- ဆတ္တာသည်၊ ၅။ စမ္မကာရ- ဖိနပ်ချုပ်သမား။

၄။ **နေကွမ္မ သဒ္ဒါဟောနက်**

ပဌမစျာန်၌ဌင်း၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ဌင်း၊ နိဗ္ဗာန်၌ဌင်း၊ ဝိပဿနာ၌ဌင်း၊
အကြွင်းမရှိသော ကုသိုလ်၌ဌင်း။

နံ့သာ ၄-မျိုး

၁။ ကုက္ကံမံ- ကုက္ကံမံ၊ ၂။ ယဝနပုပ္ဖ- လေးညှင်း၊ ၃။ တဂရ- တောင်ဇလပ်၊ တုရုက္ခ- ကမျဉ်း။

၅။ (အလင်္ကာ ဂါထာ ၁၅၃- ကို ပါဠိရေးလေ။)
မှတ်ချက်- ကတ္တုဓမ္မသမာဓိဂုဏ်လည်းရနိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၉၁-ကို အနက်ရေးလေ။)

မှတ်ချက်-ပုစ္ဆာပါ ပုံစံကဗျာသည် ဝါကျဂါမွှဒေါသ လွတ်သော ပုံစံ ဖြစ်သည်၊ ဒေါသ မသင့်ပါ။

၇။ (က) (ရှုမ်း/မြောက် ၅-ရွ)

(ခ) အနှစ်တစ်ရာ.....ငါဆုဆို၏ - ဟူသော စကားဖြင့် မိမိအသက်တစ်တစ်ရာ ရှည်လို၏ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် သိသာထင်ရှားသောကြောင့် အတ္ထအတ္ထသမာဓိဂုဏ် မြောက်ပါသည်။

(ဂ) စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော - ဟူသော စကားဖြင့် အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို တောင်းတခြင်းကြောင့် အာသီအလင်္ကာမည်ပါသည်။

၈။ "ဒီကလေးဟာ ဘဝနံ့ချာပေမယ့် စိတ်ထားကောင်းတယ်" ဟူသောစကားဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ယောင်ပြု၍ ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့် ဗျာဇဝဏ္ဏနာ အလင်္ကာမည်ပါသည်။

ဗျာဘိစာရီဘာဝ အဓိပ္ပါယ်

ဖုံးလွှမ်းခြင်း ပေါ်လွန်ခြင်း အစရှိသော အထူးအားဖြင့် အမြဲ မတည် ရွေ့လျားတတ်သော ဘာဝသည် ဗျာဘိစာရီဘာဝမည်၏။

ဗျာဘိစာရီဘာဝ အပြား- ၃၃-ပါး။

၉။ **အထူး**

ပထျာအရိယာကား- ပုဗ္ဗဒွ အပရဒွနှစ်ပါးစုံ၌ ပထမ တတိယပါဒအစုံတို့ ၃-ဂိုဏ်းနှင့် ယတိပြတ်ခြင်း၊ ဝိပုလာအရိယာ ကား - ၃-ဂိုဏ်းနှင့် ယတိမပြတ်၊ ယတိ ခုနစ်ကျော်၏။ ဤသို့ထူးပါသည်။

အမည်နှင့် မတြာအရေအတွက်

ဂီတိဂါထာ -	မတြာ ၆၀
ဥပဂီတိ ဂါထာ -	မတြာ ၅၄
ဥဂ္ဂီတိ ဂါထာ -	မတြာ ၅၇
အရိယာဂီတိ ဂါထာ -	မတြာ ၆၄

၁၀။ **ဝေတာလီ ဂါထာလက္ခဏာ**- (ကရင် ၉-ရွ)

အနက်ပေး-ဒေါဓကဂါထာ ၆၇-နှင့် ဝေသဒေဝီ ဂါထာ ၈၅-တို့ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် အလင်္ကာ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့၏ မြန်မာဝေါဟာရ တစ်ခုစီကို ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြပါ။
(က) အသနီ၊ (ခ) အနလ၊ (ဂ) အနိလ၊ (ဃ) အရ၊ (င) အမ္ဗုဒ၊
(စ) အက်၊ (ဆ) အက္က၊ (ဇ) အာမောဒ၊ (ဈ) အပဝါဒ၊ (ည) အဝိတထ။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့၏ ပါဠိဝေါဟာရ တစ်ခုစီကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။
(က) အပုပ်နံ့၊ (ခ) ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ (ဂ) ကြည်းကုန်း၊ (ဃ) တိုက်ခန်း၊ (င) အုတ်၊
(စ) အရီး၊ (ဆ) ထိပ်လည်ဆံရေးကြောင်း၊ (ဇ) မေးဖျား၊ (ဈ) ဦးထုပ်၊
(ည) ဘောလုံး။

၃။ ဝိရိယအင်္ဂါလေးပါးတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် သရုပ်ထုတ်ပြ၍ (က) ခတ္တိယမဟာသာလ၊ (ခ) ဗြာဟ္မဏမဟာသာလ၊ (ဂ) ဂဟပတိမဟာသာလတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဝရ-သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သမျှ အနက်များကို လိင်အားလျော်စွာ ဝေဖန်ရေးသား၍၊ နီ-သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။

၅။ လောကာတိက္ကန္တာတိသယဝုတ္တိ အလင်္ကာ၏ ဥဒါဟရဏ်ကိုပြ အလင်္ကာ စကားရပ်ကို ပါဠိရေး၍၊ သိလေသဝုဏ်၏ ဥဒါဟရဏ်ပြ ပါဠိကိုလည်း အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပါ။

၆။ မဟာမေတ္တာ မဟာပညာ၊ စ ယတ္ထ ပရမောဒယာ-၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်ဒေါသကို အကြောင်းသွင်း၍ ဖြေရှင်းပြီးလျှင်၊ "ကာမတရား ဒွန်းစဏ္ဍား ငဲ့အား နှိပ်စက်သည်" ဟူသောလင်္ကာစကားရပ်၌ မည်သည့်ဒေါသမှ လွတ်မြောက်သည်ကိုလည်း အလင်္ကာသာဓကနှင့်တကွ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ စကားပြောဆိုရာ၌ လိမ္မာမှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြောကြိုးခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်ရသောဒေါသနှစ်ပါး၏ အထူးကို သိသာရုံမျှညွှန်ပြ၍၊ အောက်ပါတို့တွင် (က) ၌

http://www.dhammadownload.com

သင့်ရောက်သော ဒေါသ၊ (ခ) (ဂ) တို့၌ ရောက်နိုင်သောဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းပြလျက် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ရှဲ့ပေါ် ရှဉ့်ပြေး ရှဉ့်မွေး ရှဲ့မလူး၊ (ခ) ဖြူဖြူပြာပြာ နီနီဝါဝါ ဝေဆာသင်းလို့နေ၊
(ဂ) စပယ်ပန်းလေးလို လှသူရယ်၊

၈။ "ဒီနှစ် အကြီးတန်းအောင်လျှင် ကောင်းမှာပဲ" ဟူသော စကား၌ မည်သည့်အတ္ထာလင်္ကာရ ဖြစ်ပါသနည်း? ရှင်းလင်းဖြေဆို၍၊ "မြတ်စွာဘုရားအား ပန်း, ဆီမီး, နံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်ပါ၏" ဟူသောစကား၌ ဘာဝါလင်္ကာရထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဆန်းကျမ်းသော အဗုသမဂါထာနှင့် ဝိသမဂါထာမည်ပုံပြ ပါဠိကို အနက်ရေးသား၍၊ စိတြာဂါထာ၊ ဥပစိတြာဂါထာတို့၏ လက္ခဏာတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ သြပစ္ဆန္နသကဂါထာနှင့် ဂိုဏ်း, ဂရု, လဟု တူသော ဂါထာကို ဖော်ပြ၍၊ ဝေဿဒေဝီဂါထာနှင့် ကေတုမတီဂါထာတို့၏ လက္ခဏာတို့ကို ရေးပြီးလျှင်၊ ဂရုကြိယာနည်းပြ ဂါထာကိုလည်း ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၁၇။ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁။ (က) မိုးကြိုး၊ (ခ) မီး၊ (ဂ) လေ၊ (ဃ) အလျင်အမြန်၊ (င) မိုးတိမ်၊ (စ) အမှတ်တံဆိပ်၊ (ဆ) နေ (ဇ) နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ (ဈ) ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ (ည) မှန်သောစကား။

၂။ (ဏ) ပူတိဂန္ဓီ၊ (ခ) ဥဒ္ဒစ္စ၊ (ဂ) ထလ၊ (ဃ) ဂဗ္ဘ၊ (င) ကုဋ္ဌကာ၊
(စ) မာတုလာနီ၊ (ဆ) သီမန္တ၊ (ဇ) စုဗုက၊ (ဈ) နာလိပဋ္ဋ၊ (ည) ဂေဏ္ဍုကာ။

၃။ **ဝိရိယအင်္ဂ ၇-ပါး**

အရေဇ၏ကြွင်းခြင်း၊ အကြောင်၏ကြွင်းခြင်း၊ အရိုး၏ကြွင်းခြင်း၊
အသား အသွေးတို့၏ ခြောက်ကပ်ခြင်း။

(က) သိုမှီးသိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာကျပ်ဒင်္ဂါး ကုဋေတစ်ရာ၊ နေ့စဉ် သုံးစွဲအပ်သော ကျပ်ဒင်္ဂါး အမွှာ (၂၀) တင်းနှစ်ဆယ်တို့ဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူသည် ခတ္တိယမဟာသာလမည်၏

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သိမ့်သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာကုဋေ ရှစ်ဆယ်၊ နေ့စဉ်သုံးစွဲအပ်သော ကျပ်ဒင်္ဂါး ဆယ်တင်းတို့ဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူသည် ဗြဟ္မဏမဟာသာလမည်၏။

(ဂ) သိမ့်သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာကုဋေ လေးဆယ်၊ နေ့စဉ်သုံးစွဲအပ်သော ကျပ်ဒင်္ဂါး ငါးတင်းတို့ဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူသည် ဂဟပတိမဟာသာလမည်၏။

၄။ **ဝရ ဟောနက်**

ပုလ္လင် ဝရ သဒ္ဒါသည် နတ်စသည် အထံမှ အလိုရှိအပ်သော ဆုဥဉ်း၊ သားမက်ဥဉ်း၊ လင်ဥဉ်း ဖြစ်၏။

ဝစ္စလိင်သို့လိုက်သော ဝရ သဒ္ဒါသည် မြတ်သည်ဥဖြစ်၏။

နိပါတ်ဖြစ်သော နပုလ္လိင် ဝရ သဒ္ဒါသည် စဉ်းငယ်ချစ်အပ်သည်ဥဖြစ်၏။

နီ သဒ္ဒါဟောနက်

နီဟရဏ– နှင်ထုတ်ပစ်ခြင်း၊ အာဝရဏာဒိ– တားမြစ်ပိတ်ဆို့ခြင်း စသည်။

၅။ (အလင်္ကာ ဂါထာ ၁၇၅–ကို ပါဠိရေး၍၊ ဂါထာ ၁၄၁–ကို အနက်ရေးလေ။)

၆။ မဟာမေတ္တာ မဟာပညာ၊ စ ယတ္ထ ပရမောဒယာ – ပုံစံ၌ မဟာမေတ္တာ မဟာပညာ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်ကိုမှီသော စ နိပါတ်ပုဒ်ကို ယတ္ထ ပရမောဒယာ ဟူသော နောက်ပုဒ်၏ အစကဲ့သို့ပြု၍ မဟာမေတ္တာ မဟာပညာ၊ စ ယတ္ထ ပရမောဒယာ ဟု ယတိဖြတ်ကာ ရွတ်ဆိုထားသောကြောင့် ယတိဟိနဒေါသသင့်ပါသည်။

"ကာမတရား၊ ဒွန်းစက္ကား၊ ငါ့အားနှိပ်စက်သည်" ဟူသော ပုံစံ၌ ဒုနောတိ ကာမ စက္ကာလော၊ သော မံ သဒယ နိဒ္ဒယော –ကို ထောက်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ယဉ်ကျေးသော စကားလုံးတို့ဖြင့် ရေးသား စီကုံးထားသောကြောင့် ဂါမ္ဘဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

၇။ ဝိသေသနအနက်များ လွန်တတ်အောင် အပြောကြီးခြင်းသည် အဓျတ္တဒေါသမည်ပါသည်၊

တစ်ဝါကျလုံး အပြောကြီးရာရောက်အောင် ပြောခြင်းသည် အတိဝုတ္တဒေါသမည်ပါသည်၊ ဤသို့ထူးပါသည်။

(က) ဤပုံစံ၌ အရွတ်အဖတ်ခက်သော အက္ခရာများစွာပါသောကြောင့် ဗန္ဓဖရုသဒေါသသင့်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဤ၌ "ဖြူဖြူပြာပြာ နီနီဝါဝါ" ဟု အကွရာတူတို့ကို ထပ်၍ ဆိုသောကြောင့် အနုပ္ပါသ မခုရတာဂုဏ် မြောက်ပါသည်။

(ဂ) အမ္ဘမိးတင် ဝိသေသနပါဝင်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယဥဒါရတာဂုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ အလိုရှိအပ်သောအကျိုးကို တောင့်တခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အာသီအလင်္ကာဖြစ်ပါသည်။

ဘာဝါလင်္ကာရစသည်

မြတ်စွာဘုရားအား ပူဇော်သူ၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါ, ပီတိ, စေတနာ စသည် ပြဌာန်းသော မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ+ ဓမ္မသိင်္ဂါရရသ။ မြတ်စွာဘုရားသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ။

ပန်း, ဆီမီး, နံ့သာတို့သည်ဌင်း၊ အရဟံ စသောဂုဏ်တော်များသည်ဌင်း ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

ပူဇော်ခြင်းကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်, တမလွန် ကောင်းကျိုးပေးခြင်းမှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ (ဂါထာနံပါတ် ၁၂-ကို အနက်ရေးလေ။)

စိတ္တာဂါထာ၏ လက္ခဏာ

၁။ လေးပါဒလုံးတွင် ၁၆-မတြာစီရှိခြင်း။

၂။ ငါးခုမြောက် ရှစ်ခုမြောက် ကိုးခုမြောက် မတြာတို့၌ လဟုဖြစ်ခြင်း။

ဥပစိတ္တြာ ဂါထာလက္ခဏာ

၁။ လေးပါဒလုံး ၁၆-မတြာစီရှိခြင်း။

၂။ အစ ရှစ်မတြာနောင် ဂရု, လဟု, ယ ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၁၀။ ပုပ္ပိတဂ္ဂါ ဂါထာဖြစ်ပါသည်။

ဝေဿဒေဝီ ဂါထာ လက္ခဏာ

၁။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း ငါးလုံးတစ်ရပ် ခုနစ်လုံးတစ်ရပ် ယတိပြတ်ခြင်း။

၂။ မ ဂိုဏ်းနှစ်ခု ယ ဂိုဏ်းနှစ်ခုရှိခြင်း။

ကေတုမတီ ဂါထာလက္ခဏာ။

၁။ ဝိသမပါဒ၌ သ- ဇ- သ ဂိုဏ်း ဂရှိခြင်း။

၂။ သမပါဒ၌ ဘ- ရ- န ဂိုဏ်း ဂရှိခြင်း။

ပါဠိ- (ဂါထာ နံပါတ် ၁၃၂-ကို ပါဠိရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွှေချယ်ရေး စာမေးပွဲ
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၁-၆-၂၀၁၂) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရ ပြောင်းလဲခဲ့ပါ။
(က) ကိရဏာ၊ (ခ) ဇနဝါဒ၊ (ဂ) ကာကပက္ခ၊ (ဃ) ယူထပ၊ (င) ဝိဿာဇာန၊
(စ) ထပတိ၊ (ဆ) ဘူတိဏာ၊ (ဇ) စာတုရ၊ (ဈ) မဇ္ဈန၊ (ည) ဏ္ဍဏ္ဍ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရ ပြောင်းလဲခဲ့ပါ။
(က) ခြသေ့၊ (ခ) မုန်လာ၊ (ဂ) ဆိတ်ဖလူး၊ (ဃ) ကုလားအုပ်၊ (င) ကုန်သည်၊
(စ) တပည့်၊ (ဆ) စစ်သား၊ (ဇ) ထီး၊ (ဈ) စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ (ည) မင်းနေပြည်။

၃။ အောက်ပါတို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်းပြုဆရာတော် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ဖော်ပြခဲ့ပါ။
(က) နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ(တိုင်းပြည်တစ်ပြည်)၌ ရှိထိုက်သော အင်္ဂါရုပ်များ၊
(ခ) အမျိုးလေးပါတို့တွင် ဝေဿအမျိုးအနွယ်များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း။

၄။ အောက်ပါသဒ္ဒါတို့၏ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို အဘိဓာန်ကျမ်း ဂါထာနေကတ္ထဝဂ်လာသည့်အတိုင်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဇာတိသဒ္ဒါ၊ (ခ) ဂုဏသဒ္ဒါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) နေယျဒေါသမှ လွတ်မြောက်ပုံဥဒါဟရဏ်ကို တနည်းအားဖြင့် ပြဆိုသောဂါထာ၊
(ခ) သဒ္ဒသုခုမာလတာဂုဏ်၏ လက္ခဏာကို ပြဆိုသောဂါထာ။

၆။ ဘယာနကရသ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုသော အလင်္ကာပါဠိကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ ဥဒါဟရဏ်တို့တွင် (က)၌ အဘယဒေါသသင့်ရောက်သည် (ခ)၌ အဘယဒေါသမှ လွတ်မြောက်သည် (ဂ)၌ အဘယဂုဏ်မြောက်သည်ဟု အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းပြပါ။
(က) အတိသမ္ဘာဓမကာသ၊ မေတိသာ ထနဇမ္ဗုနေ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဒေသံ ဝါ ဒေဟိ ဂါမံ ဝါ၊ ခေတ္တံ ဝါ မမ သောဘနံ။
(ဂ) ကီဒ္ဒာသရော။

၈။ အောက်ပါဂါထာ၌ "မာရာရိဗလဝိဿဒ္ဓာ"ဝယ် ဝိဿဒ္ဓာ၌ မာတ်အရကို ယူ၍ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ ထုတ်ဆောင်ပြပါ။
မာရာရိဗလဝိဿဒ္ဓာ၊ ကုဇ္ဈာ နာနာဝိဓာယုဓာ။
လဖ္ဖမာနာညဝေသေန၊ ဇိနပါဒါ နတာ တဝ။

၉။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပါဠိရေး၍၊ (ခ)ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) ဇယနစပလာဂါထာ၏ လက္ခဏကို ပြသောဂါထာ။
(ခ) ဝိပရီတာချာနကီဂါထာ၏ လက္ခဏာကို ပြသောဂါထာ။

၁၀။ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည် ညွှန်ပြခဲ့ပါ။
(က) ယတိနှစ်ချက်ပြတ်သော (၁၇)လုံးဖွဲ့ ဂါထာ။
(ခ) ရ-ဂိုဏ်းသုံးခု၊ ဇ-ဂိုဏ်းသုံးခုတို့ကို အစဉ်အတိုင်း တစ်လုံးခြားစီ ထားပြီးလျှင် အဆုံး၌ ဂရုတစ်လုံး၊ လဟုတစ်လုံးထား၍ ဖွဲ့ဆိုအပ်သောဂါထာ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဒဖြဲ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်, အလင်္ကာ, ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) အရောင်၊ (ခ) မျက်ကွယ်ကျေးဇူးမဲ့ပြောခြင်း၊ (ဂ) ကြက်တောင်စည်း၊ (ဃ) ဆင်မင်း၊ (င) ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ (စ) လက်သမား၊ (ဆ) မြက်နံ့သာ၊ (ဇ) လိမ္မာသူ၊ (ဈ) နေ့လည်၊ (ည) ဝက်ဝံ။

၂။ (က) မိဂိန္ဒ၊ (ခ) မူလက၊ (ဂ) သေဖာလိကာ၊ (ဃ) သြဠ၊ (င) ဝါဏိဇ၊ (စ) သိဿ၊ (ဆ) ယောဓ၊ (ဇ) ဆတ္တ၊ (ဈ) သေနာနီ၊ (ည) ရာဇဓာနီ။

၃။ (က) **တိုင်းပြည်အင်္ဂါ**- (မွန် ၃-၅)
(ခ) လယ်ယာလုပ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ နွားမွေးခြင်း၊ သုံးပါးတို့သည် ဝေဿအမျိုးအနွယ်များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) အကျင့်တူသူတို့၏ အပေါင်းဥဒ်ဂင်း၊ ပဋိသန္ဓေ, သာမန်, သားဖွားခြင်းတို့ဥဒ်ဂင်း၊ အမျိုးဥဒ်ဂင်း၊ နွားဇာ၏ အစဖြစ်သော ဝိသေသျဇာတ်ဥဒ်ဂင်း၊ မြတ်လေးပန်းဥဒ်ဂင်း၊ သခ်ီတတရားတို့၏ လက္ခဏာဟူသော ဥပါဒ်ခဏဥဒ်ဂင်း။

(ခ) ပုလ္လိင် ဂရူ သဒ္ဒါသည်- ဆရာ စသည်ဥဒ်ဂင်း၊ အမိ အဖတို့ဥဒ်ဂင်း ဖြစ်၏။
လိင်သုံးပါးဖြစ်သော ဂရူ သဒ္ဒါသည် များသည်ဥဒ်ဂင်း၊
ကျေစေနိုင်ခဲသည် လေးသည်တို့ဥဒ်ဂင်း ဖြစ်၏။

၅။ (က) အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၈၂- နှင့်၊

(ခ) အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၃၅- တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ (အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၃၆၄- ကို အနက်ရေးလေ။)

၇။ (က) ဤဥဒ် မိန်းမ၏ သားမြတ်ကိုနှစ်ခုကို ဆွဲဖြန့်လိုက်သည်ရှိသော် ကောင်းကင် မဆန့်ဟုဆိုခြင်းသည် လောကဥဒ် သိအပ်သော အနက်သဘောကိုလွန်၍ ဆိုသောကြောင့် အတိဝုတ္တဒေါသသင့်ပါသည်။

(ခ) ဤဥဒ် နယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ရွာကိုဖြစ်စေ၊ လယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပေးပါဟု အများက စ၍ အနည်းကို တောင်းခြင်းသည် တောင်းရိုးထုံးစံကျသောကြောင့် ကမစ္စုတဒေါသမှာ လွတ်မြောက်ပါသည်။

(ဂ) ကိဉ္စာသရော- ဟူသောပုံစံဥဒ် အမ္မန်းတင် ဝိသေသနပုဒ် ပါရှိသောကြောင့် ဒုတိယဥဒါရတာဝုဏ်မြောက်ပါသည်။

၈။ **ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ**

မြတ်စွာဘုရားအား လက်နက်တို့ဖြင့် ပစ်လွှင့်သော မာရ်နတ်မင်း၏ သန္ဓာန်ဥဒ် ဒေါသပြဒ္ဒာန်းသောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ကောဓဌာယီဘာဝ+ ရုဒ္ဓရသ။
မြတ်စွာဘုရားသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ။

အထူးထူးသော လက်နက်တို့သည်ဥဒ်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပါရမီတော် မေတ္တာတော် စသောဝုဏ်တော်တို့သည်ဥဒ်း၊ ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ။

လက်နက်များ ပန်းပေါက်ပေါက်အသွင်သို့ ပြောင်းသွားခြင်း မာရ်နတ်မင်းရှုံး၍ ပြန်ပြေးခြင်းစသော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝမည်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ (က) ဂါထာနံပါတ် (၂၄) ကို ပါဠိရေး၍၊
(ခ) ဂါထာနံပါတ် (၁၁၃) ကို အနက်ရေးလေ။

၁၀။ (က) သီခရဏီဂါထာ၊ အစွပ်ဋ္ဌဆန်း။
(ခ) ပုတ္တဂါထာ၊ ကတိဆန်း။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိမ်းတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၆- ၄- ၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၏ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ (ခ)၏ တစ်ဘက်ရတရားတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) နံ ကာယသခ်ါရော နံ စိတ္တသခ်ါရောတိ၊
(ခ) ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို သခ်ါရယမိုက် ရှုမျှော်၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဝစီသခ်ါရသာ ဖြစ်ဖူးပြီး ကာယသခ်ါရ ဖြစ်ဖူးပြီး မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) စိတ္တသခ်ါရသာဖြစ်ဆဲ ကာယသခ်ါရဖြစ်ဖူးပြီး မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

၃။ ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ဇတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ-ဟူသော ပါဠိတော်ကို သရုပ်, အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၄။ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိတို့ကို အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၅။ "ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ" ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အရကောက်၍၊ (ခ)ကို ဝိဘင်းပါဠို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) နံ အကုသလာ နံ မွောတိ၊ (ခ) မွော အကုသလာမွောတိ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ-ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ အဖြေ ဝိဘင်းပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၈။ ဥပေက္ခာသာမည်၍ ကွန္ဒေမမည်သောတရားတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ စက္ခုမမည် ကွန္ဒေမမည်သလော-ဟူသော အမေးပြဿနာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ စက္ခုန္ဒေ ကွတ္ထိန္ဒေ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ရဟန္တာထေရီမကြီးများ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး ပုရိသလိင် ပြန်/မပြန် ယမက သာဓကပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ အနုသယအစရှိသော ဝါရတို့ကဲ့သို့ "နော"ဟု ဝိသဇ္ဇနာ မပြုမူ၍ ပဟီနဝါရဉ် "နဝတ္တဗ္ဗော" ဟု ဝိသဇ္ဇနာ ပြုရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ (က) စိတ္တသင်္ခါရော နကာယသင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရဉ္စ စိတ္တသင်္ခါရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ ကာယသင်္ခါရော နစ စိတ္တသင်္ခါရော။ (ပါ၊ ဒု-၅)

(ခ) အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒု-ဈာန်ဇော ၁၀၊ တ-ဈာန်ဇော ၁၀ တို့၏ ဥ-ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒု-ဈာန်၊ တ-ဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသရ၏။ (ကောက်- ၃၁၇)

၂။ (က) သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့ ဘဝနိကန္တိက ပ-ဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသော ရူ, အရူဖြစ်အံ့ ပဋိမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၄၇-ခုတို့၏ ခဏ-ဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ရူ, အရူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ် ရူ ၁၅-ဘုံ၊ အရူ ၄-ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ (ကောက်- ၃၂၁)

(ခ) သုဒ္ဓါ ဖြစ်အံ့- ပဋိနောင် ပ-ဘဝင်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသော ကာ, ရူ အရူဖြစ်အံ့- ပဋိမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာ ရူ အရူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပ- ဈာန် ဒု, တ, စ-ဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။

http://www.dhammadownload.com

ကာမ ၁၁- ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ် ရှု ၁၅ ဘုံ၊ အရှု ၄- ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသရဏ်။ (ကောက်- ၃၃၆)

၃။ ကတ္ထ- အဘယ်ဌာနဘုံ၌၊ ကာမရာဂါနုသယော- သည်၊ အနုသေတိ- ကိန်းသနည်း၊

(တစ်နည်း) ကတ္ထ- အဘယ်ဌာနဘုံ၌၊ ကာမရာဂါနုသယော- သည်၊ အနုသေတိ- ကိန်းသနည်း၊ အနုသေတိ အနုရူပ် ကာရဏ် လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- လျောက်ပတ်သော အကြောင်းကို၍၌ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ကွာတိ ပုစ္ဆာယံ- သည်၊ သတိ- သော်၊ ကာမဓာတုယာ- ကာမဘုံ ၁၊ကာဒသဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဒ္ဒီသု- ကုန်သော၊ ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉- ခု၊ ကာမဥ- ဝေဒနာ ၃၂- ခုတို့၌ လည်းကောင်း၊ ဇတ္ထ- ဤကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂- ပါး၌၊ ကာမရာဂါနုသယော- သည်။ အနုသေတိ- ကိန်း၏။

တစ်နည်း- အနုသေတိ အနုရူပ် ကာရဏ် လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- လျောက်ပတ်သော အကြောင်းကို ရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကွာတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

(ကောက်- ၃၈၅-၈)

၄။ ပစ္ဆိမစိတ္တသ- ပစ္ဆိမစိတ်၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏော- ၌၊ ဝတ္တမာနာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ စိတ္တံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဆဲ၊ န နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်ဆဲမဟုတ်၊ နိရုဇ္ဈိဿတိ- ချုပ်လတ္တံ့၊ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့၊ ကွာတရေသံ- ပစ္ဆိမစိတ်၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ စိတ္တသ- ၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏော- ၌၊ ဝတ္တမာနာနံ- ကုန်သော၊ တေသံ- တို့အား၊ စိတ္တံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဆဲ၊ န နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်ဆဲမဟုတ်၊ နိရုဇ္ဈိဿတိ စေဝ- ချုပ်လည်း, ချုပ်လတ္တံ့၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ- ဖြစ်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကွာတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်- ၄၅၁)

၅။ အဂ္ဂမဂ္ဂသင်္ခိုနံ အရဟန္တာနံ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ကွာတရေသံ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ။

(ကောက်- ၄၆၆၊ လက်ဆောင်- ၃၆)

၆။ (က) အကုသိလံမမွ, အဗျာကတမမွရဏ်၊ ပညတ်လည်းရဏ်။
သံသယကား- နောက်သာ ရဏ်။ (ကောက်- ၄၈၃)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အကုသလာဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာဓမ္မာ နဲ အကုသလာ ဓမ္မာ။ (ပါ–ဟ– ၅)

၇။ အရူပံ– အရူပဘဝေ– အရူပဘုံ၌၊ ကုသလာနံ– ကုသိုလ် ၂၁, စေ ၃၈ ခုတို့၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ– ၌၊ တေသံ– ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ကုသလာ– ကုသိုလ်မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ– တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ– ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသ– တို့အား၊ အဗျာကတာ– ကုန်သော၊ ဓမ္မာ– တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ– ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ကုန်၊ ပဉ္စဝေါကာရေ– ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌၊ ကုသလာနံ– ကုသိုလ် ၂၁၊ စေ ၃၈–ခုတို့၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ– ၌၊ တေသံ– တို့အား၊ ကုသလာ– ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ– တို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ– ကုန်၏၊ အဗျာကတာ– ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ– တို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ– ကုန်၏၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

၈။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ စျာနပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာရ၏။ (ကောက်– ၅၁၄)

ဝိဘင်း

စက္ခုံ ၎ပေတွာ အဝသေသာ ဣန္ဒြိယာ နဲ စက္ခု ဣန္ဒြိယာ၊ စက္ခုဉ္စ ဣန္ဒြိယဉ္စ ၎ပေတွာ အဝသေသာ နဲ စေဝ စက္ခု နဲ စ ဣန္ဒြိယာ။ (ပါ ဟ – ၁၀၁)

၉။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ စက္ခုနှေ့ ဣတ္ထိနှေ့ ၂–ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ၉+စ ဖြစ်သော၊ ပု–၄၊ အောက်ဖလဌာန် ၂–ယောက်တို့အား ကာမ ၁၁–ဘုံ ရ၏။ (ကောက်– ၅၅၂)

ပုရိသလိင် ပြန်/ မပြန်

ဣတ္ထီနံ ပရိနိဗ္ဗာယန္တီနံ– စသည်ဖြင့် ဝိဘင်းထုတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အရိယာဖြစ်သော မိန်းမများ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခါနီး၌ ပုရိသလိင်ပြန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏– ဟူသော စကားမသင့်ပါ။ (လက်ဆောင်– ၈၇)

၁၀။ ဗြဟ္မရာအရပ်၌ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နော– ဟု မဖြေမူ၍ နဲ ဝတ္တဗ္ဗော– ဟု ဝိဿဇ္ဇနာ ပြုတော်မူသည်။ (လက်ဆောင်= ၈၂)

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ "နံ စိတ္တသန်ဒါရော နံ စိတ္တန္တိ"ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ အဖြေ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိကို ပြည့်စုံစွာ ရေး၍၊ "စိတ္တသန်ဒါရော စိတ္တန္တိ"ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ သန်ဒါရယမက ပဝတ္တိဥပ္ပါဒ အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ အနုလောမ ကာယသန်ဒါရမူ ဝစီသန်ဒါရ မူလိ အနုလောမပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို ရေး၍၊ အနုလောမ တစ်ဖက်ရ အရတရားကို လည်း မမှားအောင် တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ (က) ပုစ္ဆာပါဠိကို ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ပြပြီး၊ (ခ) ပုစ္ဆာပါဠိကို အရကောက်သာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယဿ ဝါ ပန မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတီတိ။

(ခ) ယဿဝါ ပန ယတ္ထမာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတီတိ။

၄။ "ယဿ ဝါ ပန ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတီတိ"၏ ဝိဘင်းကိုငင်း၊ "ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တဿ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတီတိ"၏ ဝိဘင်းပါဠိကို ငင်း ထုတ်၍ အနက်ပေးပြပါ။

၅။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာပါဠိတို့၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိများကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

(ခ) ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။

(ဂ) ယဲ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဲ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။

၆။ အောက်ပါ (က)ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ ဝိဘင်းပါဠိမျှသာ အနက်ပေး၍၊ (ခ)ကို အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကမ္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကမ္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တသ စိတ္တန္တိ။

(ခ) ယံ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပန်း၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို တစ်ဖက်ရ တရားကိုသာ ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

(က) ဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာတိ။

(ခ) ယသ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၈။ "ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ဖူးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်တရား ဖြစ်လတ္တံ့လော" ဟူသော အမေးပုစ္ဆာကို တစ်ဖက်ရ, နှစ်ဖက်ရ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ "ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ တတ္ထ ကုတ္တိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ" ကို ဝိဘင်း အစုံအလင် ထုတ်ပြ၍၊ ကုတ္တိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် ယမကအထောက်အထားနှင့် တကွ ဖြေဆို၍၊ ကုန္ဒြိယယမကလာ ဥပေက္ခာသရုပ်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်းဘာသာ

၁။ စိတ္တံ နု စိတ္တသခ်ါရော စိတ္တံ၊ စိတ္တဉ္စ စိတ္တသခ်ါရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နု စေဝ စိတ္တံ နု စ စိတ္တသခ်ါရော။ (ပါ ၃-၃)

အရကောက်- အကျိုးဖြစ်သော ဝိတက် ဝိစာရမှ တပါး စေ ၅၀ ရ၏။ (ကောက်- ၃၀၉)

၂။ ယသ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ၊ အာမန္တာ။

(ပါ ၃-၁၂)

အနုလောမ တဘက်ရ အရကောက်-

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အသာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတ္တိသ မစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံမှ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍

http://www.dhammadownload.com

အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာစေရပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါသမှတပါး ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

(ကောက်– ၃၂၃)

၃။ (က) အနာဂါမိသ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တသ္မ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ မာနာနုသယော စ အနုသေတိ၊ ကာမရာဂါနုသယော စ အနုသောတိ။ (ပါ ၃– ၅၆)

အရကောက်– အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား–** နောက်သာရ၏။ (ဧကောက်– ၃၉၄)

(ခ) အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂– ပါး ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ် ပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှုပဓာတ်, အရှုပဓာတ်ရ၏။

ထိုပုထုဇဉ်သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂– ပါး လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ (ကောက်– ၄၀၁)

၄။ အာမန္တာ– ဒိဋ္ဌာနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမရာဂါနုသယကိန်း၏ ကွာတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်– ၃၉၄)

နတ္ထိ– ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယ မာနာနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံဌာန တို့၌ ဒိဋ္ဌာနုသယကိန်းသည် မည်သည်မရှိ။

၅။ (က) စိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏေ နိရောဓေသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ ၃– ၃၀၂)

(ခ) ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂိနံ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကွာတရေသံ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ ၃– ၃၀၂)

(ဂ) နော။ (ပါ ၃– ၃၀၃)

၆။ (က) ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဝိတိဂ္ကန္တံ, ဘင်္ဂက္ခဏံ အဝိတိဂ္ကန္တံ၊ အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ ဝိတိဂ္ကန္တံ, ဘင်္ဂက္ခဏံ စ ဝိတိဂ္ကန္တံ။ (ပါ ၃– ၃၀၅)

http://www.dhammadownload.com

အနက်– ဘင်္ကဏော– ဘင်္ကဏာ၌၊ စိတ္တံ– သည်၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ– ကို၊ ဝီတိက္ကန္တံ– လွန်၍၊ ဘင်္ကဏံ– ကို၊ အဝီတိက္ကန္တံ– မလွန်၊ အတီတံ စိတ္တံ– အတိတ်စိတ်သည်၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ– လည်း၊ ဝီတိက္ကန္တံ– လွန်၏၊ ဘင်္ကဏဉ္စ– လည်း၊ ဝီတိက္ကန္တံ– လွန်၏။ (ကောက်– ၄၅၆)

(ခ) ဘင်္ကဏစိတ်ရ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်လည်း ရ၏။
သံသယကား– နောက်သာရ၏။ (ကောက်– ၄၅၈)

၇။ (က) အကုသိုလ်ဓမ္မ အဗျာကတဓမ္မ ရ၏။ (ကောက်– ၄၇၃)

(ခ) အရှုပဘုံ၌ လော– ၈၊ မောဟမူဒွေး၊ စေ– တေဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟ ဆိုအပ်သော တိ– ပု၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃– ယောက် ရ၏။ (ကောက်– ၄၇၅)

၈။ **တစ်ဘက်ရ**– အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

နှစ်ဘက်ရ– အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေ့ဝေါဒါနိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏ ဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ပု၊ အောက်မဂ် ၃– ယောက်၊ အောက်ဖ ၃– ယောက် မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်– ၄၉၄)

၉။ နံ ကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ တတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ ၈– ၁၃၁)
အရကောက်– ကုတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ ၂– ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥ– စ ဖြစ်သော ပု– ၄၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၂၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥ– စ ဖြစ်သော သု– တိ ရ၏။ (ကောက်– ၅၄၇)

၁၀။ ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ နော– ကို ထောက်၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ဆဲမရပါ။ (လက်ဆော်– ၈၅)

ဥပေက္ခာသရုပ်

ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂုံပေက္ခာ၊ ဝီရိယုပေက္ခာ၊ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ ဝေဒနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ စျာနုပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ။ (ကောက်– ၅၁၂)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့် (၁၅) ရက်၊ (၆- ၄- ၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ သခ်ၤါရယမိုက် ပဏ္ဏာတ္တိဝါရလာ သခ်ၤါရမမည်သောတရားများကို ဖော်ပြ၍၊ စျာန်ဝင်စားသော အရှုပပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်သော စျာန်ဇောတို့ကိုလည်း သရုပ်ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ယသ ယတ္ထ ဝစီသခ်ၤါရော နုပဇ္ဇတိ၊ တသ တတ္ထ စိတ္တသခ်ၤါရော နုပဇ္ဇတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိကို ထုတ်ပြ၍၊ နှစ်ဘက်ရတရားကိုလည်း အရကောက်ပြပါ။

၃။ အောက်ပါတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာန-တို့ကို အရကောက်ကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။
(က) မာနာနုသယသာ ကိန်း၍ ဘဝရာဂါနုသယ မကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာန၊
(ခ) မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ နှစ်ပါးစုံကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာန၊
(ဂ) မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ နှစ်ပါးစုံမကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာန။

၄။ အနုသယယမိုက် ပဇဟနဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော မဂ္ဂဌာန်လေးယောက်တို့တွင် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်, သကဒါဂါမိမဂ္ဂဌာန်, အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အနုသယစွန့်ပုံကို ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို သရုပ်ပေါ်လွင်စေလျက် မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။
(က) ရူပဓာတုယာ စုတဿ နာ ကာမဓာတုံ နာ အရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ၊
(ခ) ရူပဓာတုယာ စုတဿ နာ ရူပဓာတုံ နာ အရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ (က)ကို နှစ်ဘက်ရ၊ (ခ) အရကောက်တရားများကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇန်၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ၊
(ခ) ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၇။ ကုသိလ်တရားများဖြစ်လတ္တံ့, ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိလ်တရားများ ဖြစ်လတ္တံ့ ရ/မရ ဓမ္မယမကသာဓကပြ၍ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၈။ အောက်ပါတို့ကို ယမိုက်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း အရကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ကာယလည်းမည်, ကွန်ဒြေလည်းမည်သော တရား၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ကာယလည်းမမည်, ကျန်ဖြေလည်းမမည်သော တရား၊
(ဂ) ကျန်ဖြေလည်းမမည်, ကာယိန်ဖြေလည်း မမည်သောတရား။

၉။ ယဿ ယတ္ထ ယာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ကျတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ တစ်ဘက်ရတရားကိုသာ ကောက်ပြ၍၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေကို ပယ်စွန့်ဆဲ, ပယ်စွန့်ပြီး, ပယ်စွန့် လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း အသီးသီး ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အဘယ်ကို အဿာသ, အဘယ်ကို ပဿာသ- ဟုခေါ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ (က) ထွက်သက်၏ အစ, အလယ်, အဆုံး၊ (ခ) အပရိယာပန္နဟရား၊ (ဂ) အဌမကော- အရတို့ကို သိသာရုံ ရေးသားဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ စတုသမုဌာနိကရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြစ်သော ကရဇကာယ၊ အကျိုးစစ်ဖြစ်သော ဝစီဘေဒသဒ္ဒ၊ အကြောင်းဖြစ်သော စိတ်- တစ်ခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ရုပ် ၂၈ နိဗ္ဗာန် ပညတ်။ (လက်ဆောင်- ၃)

ဈာန်ဇောစိတ် သရုပ်

အရူပဘုံ၌- စတုတ္ထဈာန်ဇော ၁၅ ခု ဟူသည်ကား သောတာပတ္တိမင်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ စတုတ္ထဈာန်ဇော ၇ ခု၊ အရူ- ကု ၄၊ ကြိယာ- ၄၊ ပေါင်း ၁၅ ခု ဖြစ်သည်။ (ကောက်- ၇၇)

၂။ ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသင်္ခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသင်္ခါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ ၃- ၉)

အရကောက်

ခက်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပ, ဒု, တ, စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ၊ ကာမ ၁၁- ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅- ဘုံ၊ အရူပ ၄ ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ၊ အသညသတ် ဥ- စ ဖြစ်သော သု- တိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသရ၏။ (ကောက်- ၃၁၉)

http://www.dhammadownload.com

၃။ (က) ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂-ပါးရ၏။ (ကောက်- ၄၀၃)

(ခ) ထိုသောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ် ရ၏။ (ကောက်- ၃၀၃)

(ဂ) ပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမိ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ ၃ ပါး၊ အပရိယာပန္နတရား။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ် ၃ ပါး၊ ဝေဒနာ ၃ ပါး၊ အပရိယာပန္နတရားရ၏။

၄။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ အနုသယ ၂ ပါးကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်၏။ ထိုမှတစ်ပါးသော ကိလေသာတို့ကို အပါယ်သို့လားစေတတ်သော အစွမ်းကို မြစ်သောအားဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပယ်စွန့်၏။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမ, ပဋိဃအနုသယ ၂ ပါးကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်၏။ ကြွင်းသော ကိလေသာကိုလည်း အားနည်းစေ၏။

အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မာန, ဘဝ, အဝိဇ္ဇာနုသယ ၃ ပါးကို အစဉ်စွန့်၏။ ထိုမှတစ်ပါးသော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်၏။ (လက်ဆောင်- ၈၀)

၅။ (က) ရူပဓာတုယာ- အသညသတ် အကနိဋ္ဌကြည်သော ရူပ ၁၄ ဘုံမှ၊ စုတဿ- သော၊ နှ ကာမဓာတုံ နှ အရူပဓာတုံ အသညသတ်ကြည်သော ရူပ ၁၅ ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တဿ- ပဋိသန္ဓေ နေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။

(ခ) ရူပဓာတုယာ- သုဒ္ဓါဝါသကြည်သော ရူပ ၁၅- ဘုံမှ၊ စုတဿ- သော၊ နှ ရူပဓာတုံ နှ အရူပဓာတုံ- ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တဿ- ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ကောက်- ၄၃၉)

၆။ (က) နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားထိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်- ၄၅၅)

(ခ) ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥ-ဟုဆိုအပ်သော ပု-၄၊ အရိ ၈-ယောက် ရ၏။

(လက်ဆောင်- ၃၀)

၇။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊

http://www.dhammadownload.com

နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ဟူသော ဓမ္မယမက သာဓကကို ထောက်၍ ကုသိုလ်တရားများဖြစ်လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်တရားများ မရပါ။ (ပါ၊ တ– ၁၆)

၈။ (က) ကွန္ဒေ ဗာဝီသ ရ၏။ (ကောက်– ၅၁၄)

(ခ) တွင်းလိုဏ်အစရှိသော အစိတ်စိတ်သော ဧကဒေသပညတ် ရ၏။ (ကောက်– ၅၁၅)

(ဂ) ကွန္ဒေမှတစ်ပါး စေ ၄၆၊ အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀၊ နိဗ္ဗာန်ပညတ် ရ၏။ (ကောက်– ၅၁၅)

၉။ ပဋိ ၁၀၊ စေ– ၃၃၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃၊ ၇ စည်းတို့၏ ၃– ဟုဆိုအပ်သော သဃာနက နပုံးပုရိသ ကာမာဝစရ ဥ ဖြစ်သော ပု ၄၊ အောက်ဖိုလ် ၂– တို့အား ကာမ ၁၁ ဘုံရ၏။ (ကောက်– ၅၂၀)

ဒေါမနသိန္ဒေကို ပယ်စွန့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကား– အနာမိမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။
ပယ်စွန့်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ကား– အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်။
ပယ်စွန့်လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကား– ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက် မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၂ ယောက်၊ အောက် ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၂ ယောက်။ (လက်ဆောင်– ၇၁)

၁၀။ ဝိနည်းအဌကထာအလို ထွက်သက်ကို အဿာသ, ဝင်သက်ကို ပဿာသဟု ခေါ်ပါသည်။

သုတ္တန် အဌကထာအလို ဝင်သက်ကို အဿာသ ထွက်သက်ကို ပဿာသ ဟုခေါ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၇၂)

(က) ထွက်သက်၏ အစကား– ချက်။
အလယ်ကား – နှလုံး။
အဆုံးကား– နှာခေါင်းဖျား, နှုတ်ခမ်းဖျား။ (လက်ဆောင်– ၇၃)

(ခ) အပရိယာပန္နဟူသည် လောကုတ္တရာတရား ၉– ပါး ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၇၉)

(ဂ) သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၈၂)

ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် ၅– ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃– ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၆– ၄– ၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ ကာယသင်္ခါရဟူသည် အဘယ်နည်း? ရှင်းလင်း ဖြေဆို၍၊ ကာယသင်္ခါရ မဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ရှာဖွေပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အောက်ပါ (က)ကို ဝိဘင်းမျှ ထုတ်ပြ၍၊ (ခ) မှ တစ်ဖက်ရကိုသာ ကောက်ပြပါ။
(က) ကာယသခ်ါရ မမည်သောတရားတိုင်း ဝစီသခ်ါရ မမည်ဘူးလော?
(ခ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ္တသခ်ါရဖြစ်လတ္တံ့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဝစီသခ်ါရ ဖြစ်လတ္တံ့လော?။

၃။ အောက်ပါ (က)ကို ဝိဘင်းထုတ်၍၊ (ခ-ဂ)တို့ကို အရကောက်ပြပါ။
(က) မာနာနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမရာဂါနုသယ ကိန်းသလော?၊
(ခ) ကာမ, ပဋိဃနှစ်ပါး ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဂ) ကာမ, ပဋိဃနှစ်ပါး ပယ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်။

၄။ အရှုပမာတုယာ စုတဿ ရှုပမာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ-စသော အနုသယယမက မာတုဝါရ ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာ ပါဠိတို့ကိုသာ အနက်ပေးပြပါ။

၅။ သရာဂစိတ်ဖြစ်ဖူးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နောင်အခါ ဖြစ်ဦးမည်လော? ဟူသော အမေး စကား၏ အဖြေ ပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးသားပါ။

၆။ စိတ္တယမိုက် ဒေသနာတော်တွင် လာရှိသော ဝီတရာဂနှင့် ဝီတဒေါသမည်သော တရားများကို ဖြေဆို၍၊ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ? ၏ တစ်ဖက်ရ တရားကိုသာ ကောက်ပြပါ။

၇။ အောက်ပါ (က)ကို ဝိဘင်း၊ (ခ)ကို နှစ်ဘက်ရ ကောက်ပြပါ။
(က) ယဿ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ တဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။
(ခ) ယော ကုသလံ ဓမ္မံ နာ ဘာဝေတိ၊ သော အကုသလံ ဓမ္မံ နာ ပဇဟိတ္ထာတိ။

၈။ နာ ဣတ္ထိ နာ ဣန္ဒြိယန္တိ-၌ ရသင့်သော ဝါရများကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၉။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဘုံ၌ စက္ခုန္ဒြေဖြစ်ဆဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲလော? ၏ (က) တစ်ဖက်ရ ဝိဘင်း၊ (ခ) နှစ်ဖက်ရ အရကောက်တို့ကို ရေးသားပါ။

၁၀။ ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္မေဒဝါရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ ဣန္ဒြိယယမက၌ မူလ+မူလီ အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်သော ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်းဘာသာ

၁။ သခ်ၤရီယတိတိ သခ်ၤါရော၊ ကာယေန သခ်ၤါရော ကာယသခ်ၤါရော ဟူသော ဝစနတ္ထအရ- ကရဇကာယက ပြုပြင်အပ်သောကြောင့် ကရဇကာယ၏ အကျိုး ဆက်ဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသ ဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇ ဝါယောဓာတ်သည် ကာယသခ်ၤါရမည်၏။ (လက်ဆောင်- ၇၂)

ကာယသခ်ၤါရမဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်

အမိဝမ်း၌ ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားထိုက်သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပ, အရူပပုဂ္ဂိုလ်၊ ရေ၌ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မုစ္ဆာကာလ၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည်။ (လက်ဆောင်- ၄)

၂။ (က) ဝစီသခ်ၤါရော နှ ကာယသခ်ၤါရော ဝစီသခ်ၤါရော၊ ကာယသခ်ၤါရဉ္စ ဝစီသခ်ၤါရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နှ စေဝ ကာယသခ်ၤါရော နှ စ ဝစီသခ်ၤါရော။ (ဗျိ၊ ၃- ၅)

(ခ) တ-ဈာန်ဝိပါက်၊ စ-ဈာန်ဝိပါက်၊ မ- ဈာန်ဝိပါက်၊ အရူဝိပါက် ၄-ခု ဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိဇ္ဇာန်ပြုလတ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့- ပဉ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စဇော ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ရူ အရူ အရဟတ္တဖလဈာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၃၂၄)

၃။ (က) (ကယား ၃၊ က-၌ ရှု။)

(ခ) အနာမိမဂ္ဂဈာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ (ကောက်- ၄၂၀)

(ဂ) အနာဂါမိ, ရဟန္တာရ၏။ သံသယ- ၎င်းရ၏။ (ကောက်- ၄၂၉)

၄။ အရူပဓာတုယာ- မှ၊ စုတသဿ- စုတေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရူပဓာတုယာ- ၌၊ ဥပပတ္တိနာမ-ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ ဥပပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ကာမ ဓာတုယေဝ- ကာမဘုံ၌သာလျှင်၊ ဥပပဇ္ဇတိ-၏။ သတ္တေဝ-ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်။ အနုသေန္တိ- ကိန်းကုန်၏။ (ကောက်- ၄၄၀)

၅။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေသံ

http://www.dhammadownload.com

သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။
ကတရေသံ တေသံ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ။ (ကောက်– ၄၆၃)

၆။ **ဝိတရာဂမည်သော တရား–** လောဘမူ ၈–ခုမှ ကြွင်းသော ၁၁– ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ရ၏။
ဝိတဒေါသမည်သောတရား–
ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ ကြွင်းသော ၈၇– ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ရ၏။ (လက်ဆောင်– ၃၂)

တစ်ဘက်ရ

တိဟိတ်စုတိတေရသ ဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်– ၄၅၃)

၇။ (က) အာမန္တာ။ (ဗါ–ဓ–၂၆)
(ခ) ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန် ၃– ယောက်၊ အောက် ဖလဌာန် ၃– ယောက်ရ၏။
(ကောက်– ၅၀၉)

၈။ ကုန္နေ ၂၂ ပါး ရ၏။
ကုတ္ထိ, ကုန္နေမှ တပါး စေ ၄၆၊ အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။
သံသယ– နောက်သာရ၏။

၉။ (က) သစက္ခုကာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန်နာနံ တေသံ တတ္ထစက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ဗါ၊ ဓ–၁၂၈)
(ခ) သော ပဋိသန္ဓေ ၈– ခု၊ စေ ၃၅၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃၊ ၇၊ ၄ စည်းတို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ဒွိ, တိ ပုထုဇဉ် အောက်ဖ ၃ ယောက်တို့အား ကာ– သု ၇– ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏာ တိုင်အောင်သော ရူပ ၉– ဘုံရ၏။ (ကောက်– ၅၁၈)

၁၀။ ဥပါဒိနှင့် ဘင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ နှင့် အနာဂတ်ကာလကိုလည်း ကောင်း ရောရ၍ ဟောအပ်သောကြောင့် ဥပ္ပါဒနိရောဓ ကာလသမ္ဗေဒဝါရ မည်၏။
(လက်ဆောင်– ၈၃)

မဟောအပ်သော ကုန္နေ

သုခိန္နေ, ဒုက္ခိန္နေ, ဒေါမနဿိန္နေ, အနညာတညဿာမီတိန္နေ, အညိန္နေ, အညာတာဝိန္နေ တို့ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၈၆)

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက် (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ နဝစီသခ်ၤရော၊ နစိတ္တသခ်ၤရောတိ-၌ ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြီးလျှင်၊ တစ်နာရီ၌-
(က) ထွက်သက်၊ (ခ) ဝင်သက်၊ (ဂ) ထွက်သက် ဝင်သက်၊
(ဃ) တစ်ရက် (၂၄-နာရီ)၌ ထွက်သက်ဝင်သက်ပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း? သချိုင်္ကမျှ ဖြေဆိုပါ။

၂။ ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ စိတ္တသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၏ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ယော ဝါ ပန ယတော အဝိဇ္ဇာနသယံ ပဇဟတိ၊ သော တတော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၌ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြ၍ ပြည့်စုံစွာ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမဓာတုယာ စုတသ္သ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ္သ ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကတိ အနုသယာ နာနုသေန္တိ၊ ကတိ အနုသယာ ဘင်္ဂါတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၅။ စိတ္တယမိုက် သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ပဝတ္တလဝါရမှ အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် ချုပ်ဆဲမဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲလော-ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ စိတ္တယမိုက် သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ဓမ္မဝါရမှ-
(က) ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။
(ခ) ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို ရေးသားဖြေဆို၍ အရကောက်ခဲ့ပါ။

၇။ (က) ကုသိုလ်တရားသာဖြစ်ဆဲ၊ အဗျာကတတရား ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ။
(ခ) အကုသိုလ်တရားသာဖြစ်ဆဲ၊ အဗျာကတတရားဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ
ဟူသော မြန်မာဥဒ္ဒေသစကားတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

(ခ) ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ တသ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တီတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိတို့၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၉။ အောက်ပါတို့ကို ယမိုက်အရကောက် ဆရာတော်အလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ-

(က) ဥပေက္ခာသာမည်၍ ဥပေက္ခိန္ဒေ မမည်သောတရား၊

(ခ) ဥပေက္ခိန္ဒေသာမည်၍ ဥပေက္ခာ မမည်သောတရား၊

(ဂ) ဥပေက္ခာ, ဥပေက္ခိန္ဒေ နှစ်ပါးစုံမည်သော တရား၊

(ဃ) ဥပေက္ခာ, ဥပေက္ခိန္ဒေ နှစ်ပါးစုံမမည်သော တရား။

၁၀။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၌ သောမနဿနှင့် ဥပေက္ခာတစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် ကျွန်ဒြိယယမက ပါဠိသာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက် (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁။ စိတ္တသန်ါရော နဝစီသန်ါရော၊ စိတ္တသန်ါရော၊ ဝစီသန်ါရဉ္စ စိတ္တသန်ါရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ ဝစီသန်ါရော နစ စိတ္တသန်ါရော။ (ပါ-၃-၅-၆။)

(က) ၃၆၀၊

(ခ) ၂၆၀၊

(ဂ) ၇၂၀၊

(ဃ) ၄၃၂၀၀။

၂။ ဒုတိယဇ္ဇာနံ, တတိယဇ္ဇာနံ, စတုတ္ထဇ္ဇာနံ, သမာပန္နာနံ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသန်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စတေသံ တတ္ထ ဝစီသန်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း

ပထမဇ္ဇာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ ကုတရေသံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသန်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ ဝစီသန်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ၃-၁၀)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသုသော တတော အဝိဇ္ဇာနုသယံ ပဇဟတိ၊ နော စ သော တတော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ။
သွေဝ ပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော အဝိဇ္ဇာနုသယဉ္စ ပဇဟတိ၊ ဘဝရာဂါနုသယဉ္စ ပဇဟတိ။ (ပါ၊ ၃– ၁၅၉)

အရကောက်

အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး ရ၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်– ၄၂၅)

၄။ ကာမဓာတုယာ– ကာမ ၁၁ ဘုံမှ၊ စုတသော– သော၊ ကာမဓာတုံ– ကာမ ၁၁ ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသော– ပဋိသန္ဓေသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ကတိ– အဘယ်မျှကုန်သော၊ အနုသယာ– တို့သည်၊ အနုသေန္တိ သန္တာန် အနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိ– သန္တာန်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းကုန်သနည်း၊ ကတိ– ကုန်သော၊ အနုသယာ– တို့သည်၊ နာနုသေန္တိ သန္တာန် နာနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိ– သန္တာန်သို့ အစဉ်လိုက်၍ မကိန်းကုန်သနည်း။
ကတိ– ကုန်သော၊ အနုသယာ– တို့ကို၊ ဘင်္ဂါ ဘဋ္ဌိတမ္ဘာ– ဤမျှသော အနုသယကားဖြစ်၏။ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ကုန်ဟူ၍ ဝေဖန်ခွဲခြားအပ်ကုန်သနည်း။ (ကောက်– ၄၃၆)

၅။ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နာ နိရုဇ္ဈတိ၊ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ စိတ္တံ နာ နိရုဇ္ဈတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ၊ ၃– ၃၀၄)

၆။ (က) နော။
အရကား– ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် ရ၏။ သံသယကား အရမရှိ။ (ပါ၊ ၃– ၃၀၉၊ ကောက်– ၄၅၈)
(ခ) နော။
အရကား– ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် ရ၏။ သံသယ– အရမရှိ။ (ပါ၊ ၃– ၃၀၉၊ ကောက်= ၄၅၈)

၇။ (က) အရူပေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော စ တေသံတတ္ထ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ ၈– ၉)
(ခ) အရူပေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ ၈– ၉)

၈။ (က) ဒုတိယေ– သော၊ အကုသလေ– သော၊ စိတ္တေ– ပဋိနောင် ပ– ဘဝင်စိတ်သည်၊

http://www.dhammadownload.com

ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လသော်၊ သုဒ္ဓါဝါသာနံ- ကုန်သော၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ အကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ- ဖြစ်ဖူး၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ- ဖြစ်ဖူးပြီးမဟုတ်။

ဣတရေသံ- သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဒုတိယစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော၊ စတုဝေါကာရာနံ- ကုန်သော၊ ပဉ္စဝေါကာရံ- ကုန်သော၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ထိုစတုဝေါ ပဉ္စဝေါ ဘုံ၌၊ အကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စ- ဖြစ်လည်းဖြစ်ဖူး၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စ- ဖြစ်လည်း ဖြစ်ဖူး။ (ကောက်- ၄၇၇)

(ခ) ယဿ စိတ္တဿ- အကြင်ဝေါဒါန်စိတ်၏၊ အနန္တရာ- အခြားမဲ့၌၊ အဂ္ဂမဂ္ဂံ- အရဟတ္တမဂ်ကို၊ ပဋိလဘိဿန္တိ- ရကုန်လတ္တံ့၊ တေန- ထိုဝေါဒါန်စိတ်နှင့်၊ သမင်္ဂီနံ- ပြည့်စုံကုန်သော၊ တေသံ- တို့အား၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ- ကုန်လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အား၊ အကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ- မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ဣတရေသံ- ဝေါဒါန်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ တေသံ- တို့အား၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ စ- ကုန်လတ္တံ့၊ အကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ စ- ကုန်လတ္တံ့။

(ကောက်- ၄၇၈)

၉။ (က) ဆဋ္ဌင်္ဂုပေက္ခာ, ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ, ဝီရိယုပေက္ခာ, သခါရုပေက္ခာ, ဝိပဿနုပေက္ခာ, တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ, စျာနုပေက္ခာ, ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ ဟု ဆိုအပ်သော ဥပေက္ခာ ၉- ပါး ရ၏။ (ကောက်- ၅၁၂)

(ခ) မရှိ။

(ဂ) ဝေဒနုပေက္ခာ။

(ဃ) ဥပေက္ခာ, ဥပေက္ခိန္ဒေမှ တပါး စိတ် ၈၉၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ရ၏။

(ကောက်- ၅၁၂-၃)

၁၀။ ယဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ နော- ဟူသော ဣန္ဒြိယယမက ပါဋိသာဓကကို ထောက်၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ပါ၊ ဟ- ၁၂၀)

http://www.dhammadownload.com

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ငါးကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ စိတ္တသင်္ခါရ၏ သရူပကျွာဝါရပါဠိတော်ကို အနက်ပေးပြ၍၊ (က) စိတ္တသင်္ခါရမည်သော တရား၊ (ခ) စိတ္တသင်္ခါရ, ကာယသင်္ခါရနှစ်ပါးစုံမမည်သောတရားတို့ကို အရကောက်နှင့် အညီ ဖော်ပြပါ။

၂။ ဝစီသင်္ခါရသာ ဖြစ်ဖူးရ၍ ကာယသင်္ခါရ ဖြစ်ဖူးမရသော ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံတို့ကို ရေးပြ၍၊ ဝစီသင်္ခါရလည်း ဖြစ်ဖူးမရ, စိတ္တသင်္ခါရလည်း ဖြစ်လတ္တံ့မရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၃။ အမြင်မှောက်မှား အယူတိမ်းပါးသူတို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲကိန်းအောင်းနေသော အနုသယ၏ ဖြစ်ရာဝေဒနာကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ဒိဌာနုသယကို ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်, ဌာနသည် ဘဝရာဂါနုသယကို ပယ်စွန့်ဆဲလော? ယင်းပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာ ပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၄။ ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော, တဿ တတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အပ္ပဟီနောတိ-၌ ပြည့်စုံစွာ အရကောက်ပြ၍၊ (က) နရူပဓာတုယာ စုတဿ နကာမဓာတုံ၊ (ခ) နအရူပဓာတုယာ စုတဿ နကာမဓာတုံ-တို့ကို ဓာတုဝါရနှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

၅။ **"သွားလည်းဒီစိတ် စားလည်းဒီစိတ်"** ဟူသော စကားအရ (က) ဝိကို့တ္တမည်သောစိတ်၊ (ခ) သဥတ္တရမည်သော စိတ်၊ (ဂ) အသမာဟိတမည်သောစိတ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အဘယ်သည် သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မည်ပါသနည်း? စိတ္တယမိုက်ကို ရှု၍ ညွှန်ပြပါ။

၆။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာတို့၌ "နှစ်ဘက်ရ" အရတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ-
(က) ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။
(ခ) ယံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။

၇။ ဓမ္မယမိုက်၌ "ဓမ္မသာမည်၍ ကုသလဓမ္မမမည်သောတရား"ကို (က) ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊ (ခ) သုဒ္ဓဓမ္မဝါရတို့အရ ဖော်ပြ၍၊ စာဖြေရှင်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်အစဉ်၌ ကုသိုလ်ဓမ္မနှင့် အကုသိုလ်ဓမ္မတို့ တပြိုင်နက် ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင်ကိုလည်း အာဂမ+ သဘာဝယုတ္တိညှိ၍ အဖြေတင်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အကုသလဓမ္မ ဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသလဓမ္မဖြစ်ဆဲ ဟုတ်/မဟုတ် ဟူသော ပြဿနာကို အရကောက်ဖြင့် ဖြေရှင်းပြ၍၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ, ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ, ကုသလမူ, အကုသလမူလီ, ပဋိလောမ တစ်ဘက်ရကိုလည်း အရကောက်ပြပါ။

၉။ ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြိယန္တိ- ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဿဇ္ဇနာပါဋိထုတ်၍ ပုစ္ဆာ+ ဝိဿဇ္ဇနာအစုံ အနက်ပေးပြီးလျှင်၊ (က)ကာယသာမည်၍ ဣန္ဒြေမမည်သောတရား၊ (ခ) ကာယ, ဣန္ဒြေနှစ်ပါးစုံ မမည်သောတရားတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို တစ်ဘက်အရ၊ (ခ) ကို နှစ်ဘက်ရ ကောက်ပြပါ။

(က) ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

(ခ) ယဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။

၆။ တနဿ်ရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ငါးကျမ်းဘာသာ

၁။ သညာ စ- သည်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ စ- သည်လည်းကောင်း၊ စိတ္တသခ်ါရော- မည်၏၊ ဝိတက္ကဝိစာရေ- တို့ကို၊ ဌပေတွာ- ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗေ- ကုန်သော၊ စိတ္တသမ္မယုတ္တကာ- စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာပိ- သည်လည်း၊ စိတ္တသခ်ါရော၊ မည်၏။

(ကောက်- ၃၀၄)

(က) အကျိုးဖြစ်သော ဝိတက် ဝိစာရမှတပါး စေ- ၅၀၊

(ခ) ကာယသခ်ါရ စိတ္တသခ်ါရမှတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ ဝိတက် ဝိစာရ၊ ရုပ်- ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်။

၂။ **ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ-** (ကချင် ၂၊ က-၌ ရှု)

အရကောက်

ဒု- ဈာန်, တ- ဈာန်, စ- ဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံး ဈာန်၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟုဆိုသော ဈာန်ဝင်စားသော ကာ ရှု အရှု ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုဈာန်၊ တ ဈာန်၊ စဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ၊ အသညသက် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

(ကောက်- ၃၅၃)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အမြင်မှောက်မှား အယူတိမ်းပါးသူတို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲကိန်းအောင်းနေသော အနုသယ၏ ဖြစ်ရာဝေဒနာကား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၃- ပါး၊ ရူပဓာတ် ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၂၁)

ဝိဘင်း

အဋ္ဌမကော ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု သော တတော ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ၊ နော စ သော တတော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ။

သွေဝ ပဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ၊ ဘဝရာဂါနုသယံ တဒေတဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ (ကောက်- ၄၂၅)

၄။ သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး ရ၏။
ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ လည်း ရ၏။
သံသယကား- နောက်သာရ၏။

(က) န ရူပဓာတုယာ- ကာမသုဂတိ ဂ- ဘုံ၊ အရူပ ၄ ဘုံမှ၊ စုတဿ- စုတေသော၊ န ကာမဓာတုံ- ရူပ ၁၆- ဘုံ, အရူ ပ ၄- ဘုံ၌။ (ကောက်- ၄၄၁)

(ခ) န အရူပဓာတုယာ- ကာ သု ဂ ဘုံ၊ အသညသတ် အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူ ၁၄ ဘုံမှ၊ စုတဿ- သော၊ န ကာမဓာတုံ- ရူပ ၁၆ ဘုံ၊ အရူပ ၄- ဘုံ၌။ (ကောက်- ၄၄၂)

၅။ (က) ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ ကြွင်းသော ၈၈- ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်
(ခ) လောကီစိတ် ၈၁- ခု။
(ဂ) ကာမစိတ် ၅၄ ပါး။ (လက်ဆောင်- ၃၂)

သရာဂပစ္ဆိမစိတ်

တဏှာမခြားဘဲ မဂ် ၄- တန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်သော သတ္တမဇောဓ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဖြစ်သော တိ- ပု ပုဂ္ဂိုလ်၊

သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်၊ သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်၊ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်သော သတ္တမဇောဓ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆုံးစွန်သော လောဘဇောတည်း။ (လက်ဆောင်- ၈၄)

၆။ (က) မရှိ။
(ခ) အစမထင်သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေ့ဝေါဒါနိတိုင်အောင် ကျွတ် ပု၊ အောက် မဂ် ၃၊ အောက် ဖိုလ် ၃၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ် ပု ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) အကုသိုလ်ဓမ္မ၊ အဗျာကကဓမ္မ အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိ ဓမ္မ။ (လက်ဆောင်– ၃၈)

(ခ) အကုသိုလ်ဓမ္မ၊ အဗျာကတဓမ္မ။ (ကောက်– ၄၇၃)

တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင်

ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ နော– ဟူသော အာဂမယုတ္တိကို ထောက်၍ ကုသိုလ်ဓမ္မနှင့် အကုသိုလ် ဓမ္မတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် မဖြစ်ပါ။

(ပါ၊ တ= ၈)

၈။ ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ၊ အကု– ၁၂၊ ဝိ ၃၆ ကြိယာ ၂၀ တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု– ၄၊ အရိ ၈ ယောက်၊ နိရောဓ သမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကုသလဓမ္မ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ပါ။

ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု– ၄၊ အရဟတ္တဖလဌာန် ကြဉ်သော အရိယာ ၇ ယောက်တို့အား ကုသလဓမ္မ ဖြစ်ဆဲ ဟုတ်ပါသည်။ (ကောက်= ၄၈၄)

တစ်ဘက်ရ အရကောက်

သုဒ္ဓါဖြစ်အံ့ ဘဝနိကန္တိက ဒု ဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ကြွင်းသော စတုဝေါ ပဉ္စဝေါ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏ သမင်္ဂီ၊ အကု– ၁၂၊ ဝိ– ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀– တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု– ၄၊ အရိ ၈–ယောက်တို့အား စတု ၄ ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါ ၂၆ ဘုံ ရ၏။ (ကောက်– ၄၈၅)

၉။ **ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ–** ယာ ဥပေက္ခာ ကုန္ဒြိယံ၊ သာ ဥပေက္ခာစေဝ ကုန္ဒြိယဉ္စ၊ အဝသေသာ ဥပေက္ခာ နဲ ကုန္ဒြိယာ။

အနက်ပေး

ဥပေက္ခာ– ဥပေက္ခာမည်သော တရားသည်၊ ကုန္ဒြိယံ– ကုန္ဒြေမည်သလော၊ ကုတိ ပုစ္ဆာယံ– သည်၊ သတိ– သော်၊ ယာ ဥပေက္ခာ– သည်၊ ကုန္ဒြိယံ– မည်၏၊ သာ– ထိုကုန္ဒြေ မည်သော ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပေက္ခာ စေဝ– လည်း မည်၏၊ ကုန္ဒြိယဉ္စ– လည်း မည်၏။ အဝသေသာ– ဝီရိယုပေက္ခာ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝေဒနုပေက္ခာ ဝိပဿနုပေက္ခာမှ ကြွင်းသော တရားတို့သည်၊ ဥပေက္ခာ– မည်၏၊ နဲ ကုန္ဒြိယာ– ကုန္ဒြေမမည်။ ကုတိ၊ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

(ကောက်– ၅၁၄)

(က) ဇီဝိတ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာမှတပါး စေ ၃၆ ခု၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ။

http://www.dhammadownload.com

ကွန်ဒြိယရုပ် ၈- ပါးမှတပါး အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ။
ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း အစရှိသော ပညတ္တိကာယရာ၏။

(ခ) တွင်းလိုက်အစရှိသော အစိတ်စိတ်သော ဇကဒေသပညတ်ရာ၏။ (လက်ဆောင်- ၅၂)

၁၀။ (က) ဥပေက္ခာ ပဋိ ၁၁ ခုတို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော နပုံး၊ ပုရိသ ကာမ ဥပပဇ္ဇန္တ ရူ အရူ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု ၄၊ အောက် ဖ ၃ ယောက်တို့အား ကာမ ၁၁ ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသ ၅- ဘုံ၊ အရူပ ၄- ဘုံရာ၏။ (ကောက်- ၅၂၄)

(ခ) သော သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့ အစမထင်သံသရာမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သော- သဟဂုတ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် အရိ ၈၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျုတ်ထိုက် သော ပုထုဇဉ် ရာ၏။ (ကောက်- ၅၄၉)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ သခ်ၤါရယမကဋ္ဌ စိတ္တသခ်ၤါရ၏ ဖြစ်ရာဘုံ ဖြစ်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါ ပုစ္ဆာတို့၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို ဖြေဆိုပါ။
(က) စိတ္တသခ်ၤါရော စိတ္တဇ္ဈိ၊ (ခ) ကာယော ကာယသခ်ၤါရောတိ။

၂။ ကာယသခ်ၤါရ ဝစီသခ်ၤါရ နှစ်ပါးဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့၏ ဈာနောကာသအရကိုသာ ကောက်ပြ၍၊ လောကဋ္ဌ အသက်မရှူသော်လည်း မသေဟု သတ်မှတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ် များကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၃။ ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပ ဓာတုယာ ဇတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ- ၌ ဝိဿဇ္ဇနာကိုသာ အနက်ပေး၍၊ အနုသေတိ ကိန်း၏ဟူရာဌ အဘယ်ကို ကိန်း၏ဟု ဆိုပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၄။ ကာမရာဂကို ပယ်စွန့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဝရာဂကို ပယ်စွန့်နိုင်ပါသလော- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိများကို ကျနစွာ အနက်ပေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အောက်ပါ ပေယျာလတို့ကိုဖော်၍ ဆိုရိုးကျ ဖြေဆိုပါ။
(က) သုတ္တန္တစိတ္တမိဿကဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ။ပ။ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။
(ခ) ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ။ပ။ ပုဂ္ဂလဓမ္မအားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏။

၆။ ချုပ်ဆဲမရသူ၏ စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲမရဟု ပြောက သင့်/မသင့် ယမကသာဓက ဝိဘင်း အရကောက်နှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၇။ ဖော်ပြပါတို့ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ ဆိုးရိုးကျ ကောက်ပြပါ။
(က) ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရား နှစ်မျိုးလုံး ဖြစ်ခွင့်မရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်။
(ခ) ကုသိုလ်တရား မပွါးလတ္တံ့ အကုသိုလ်တရား မပယ်လတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်။

၈။ ဓမ္မယမက၌ ပရိညာဝါရကို ဘာဝနာဝါရဟု ဆိုရခြင်းအကြောင်းနှင့် ယင်းဘာဝနာဝါရဝယ် မဟောသော ပရမတ္ထဓမ္မကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၉။ ကာယော ဣန္ဒြိယန္တိ-၌ (က) ဝိဘင်း၊ (ခ) ယင်းဝိဘင်းကို အနက်၊ (ဂ) အရကောက် တို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဃာနိန္ဒြေဖြစ်လတ္တံ့ ဣတ္ထိန္ဒြေမဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ အညိန္ဒြေကို ပွါးဆဲ အညာတာဝိန္ဒြေ မျက်မှောက်ပြုဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ အသညသတ်ဘုံမှတပါး အလုံးစုံသော ဘုံ၌ ဖြစ်ပါသည်။
အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါး အလုံးစုံသော ကာ, ရူ, အရူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်-၄)
(က) နော။ (ပါ၊ ၃-၃)
(ခ) နော။ (ပါ၊ ၃-၃)

၂။ ပ ဈာန်ဇော ၂၀ တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာ ရူ အရူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပ ဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ ရ၏။ (ကောက်-၃၂၀)

http://www.dhammadownload.com

မသေဟု သတ်မှတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်

အသက်မရှူသော်လည်း မသေဟု သတ်မှတ်ထားသောပုဂ္ဂိုလ်များ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ရေ၌ နစ်မြုပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မုစ္ဆာကာလ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၇၃)

၃။ ကာမဓာတုယာ–ကာမဘုံ ၁၁–ဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဒွီသု– ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု– ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉–ခု, ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂ ခုတို့၌လည်းကောင်း၊ ရူပဓာတုယာ– ရူပ ၁၆ ဘုံ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ–အရူပ ၄–ဘုံ ဟုဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထ–ဤကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂ပါး, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌၊ မာနာနုသယော–သည်၊ အနုသေတိ– ၏။ ကွာတိ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်– ၃၈၈)

ကိန်း၏ ခေါ်ဆိုပုံ

အနုသေတိ၌ ကိန်း၏ ဟူသည်– မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသည်ကို ကိန်းသည်ဟု ဆိုပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၇၈)

၄။ တဒေကဋ္ဌံ– ထိုကာမရာဂါနုသယနှင့် ပယ်ဖက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသော ဌာနရှိသော ဘဝရာဂါနုသယကို၊ ပဇဟတိ ပဇဟနမတ္တံ ကရောတိ– ပယ်ကာမျှကို ပြု၏၊ နနိရဝသေသံ ပဇဟတိ– အကြွင်းမဲ့သော်ကား မပယ်။

၅။ (က) ထိုသုတ္တန္တစိတ္တမိဿက ဝိသေသသည်လည်း သရာဂပဒမိဿက၊ ဝီတရာဂပဒမိဿက၊ သဒေါသပဒမိဿက၊ ဝိတဒေါသပဒမိဿက၊ သမောဟပဒမိဿက၊ ဝီတမောဟပဒမိဿက၊ သံခိတ္တပဒမိဿက၊ ဝိက္ခိတ္တပဒမိဿက၊ မဟဂ္ဂတပဒမိဿက၊ အမဟဂ္ဂတပဒမိဿက၊ ဥတ္တရပဒမိဿက၊ အနုတ္တရပဒမိဿက၊ သမာဟိတပဒမိဿက၊ အသမာဟိတပဒမိဿက၊ ဝိမုတ္တပဒမိဿက၊ အဝိမုတ္တပဒမိဿက အားဖြင့် ၁၆– ပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်– ၄၅၇)

(ခ) ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း သုဒ္ဓစိတ္တသာမည၊ သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက ဝိသေသ၊ အဘိဓမ္မစိတ္တမိဿက ဝိသေသ အားဖြင့် (၃) ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓစိတ္တသာမညကို ရှေ့ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို သုဒ္ဓစိတ္တသာမညသည်လည်း ပုဂ္ဂလဝါရ၊ ဓမ္မဝါရ၊ ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရအားဖြင့် ၃–ပါး အပြားရှိပါသည်။ (ကောက်– ၄၅၀)

http://www.dhammadownload.com

၆။ ချုပ်ဆဲမရသူ၏ စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲမရဟု ပြောက သင့်၏။

ဝိဘင်း သာဓက

နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နန်ရုဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အရကောက်

နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ချုပ်ဆဲမရသူ၏ စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲ မရဟုပြောက မသင့်။

သာဓက– စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတေသံ စိတ္တံ နန်ရုဇ္ဇတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ၊ ၃–၃၀၄)

အရကောက်– ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈ ရ၏။

၇။ (က) သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တ အကုသလဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာ နံ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကုသလာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ ၓ–၁၀)

အရကောက်– ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမ်ဂီ ဝိ ၃၆၊ ကြိ ၂၀ တို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်–၄၇၆)

(ခ) အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီဆ္ဆ အရဟန္တဆ္ဆ ၎ပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ ကုသလဆ္ဆ ဓမ္မံ နဘာဝေန္တိ၊ အကုသလဆ္ဆ ဓမ္မံ နပဇဟိတ္ထ။

အရကောက်– ပုထုဇဉ် အောက် မဂ် ၃ ယောက်၊ အောက် ဖ ၃ ယောက် ရ၏။ (ကောက်–၅၀၉)

၈။ ယော ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ ဟူ၍ လာသောကြောင့် ပရိညာဝါရကို ဘာဝနာဝါရ ဟု ဆိုရပါသည်။

ဘာဝေတဗ္ဗလည်း မဟုတ် ပဟာတဗ္ဗလည်း မဟုတ်သောကြောင့် ဘာဝနာဝါရ၌ အဗျာကတတရားကို မဟောပါ။ (လက်ဆောင်–၈၅)

၉။ (က) ယော ကာယော ဂ္ဂုန္ဒြိယံ၊ သော ကာယော စေဝ ဂ္ဂုန္ဒြိယဆ္ဆ၊ အဝသေသော ကာယော နဂ္ဂုန္ဒြိယာ။ (ပါ၊ ၓ–၉၉)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ယော ကာယော- အကြင်ကာယသည်၊ ကွန္ဒြိယ်- မည်၏။ သော ကာယော- သည်၊ ကာယော စေဝ- လည်း မည်၏။ ကွန္ဒြိယဥစ္စလည်း မည်၏။ အဝသေသော- ကွန္ဒြေ ဗာဝီသမှ တပါးသော တရားသည်။ ကာယော- မည်၏။ န ကွန္ဒြိယော- ကွန္ဒြေမမည်။ (ကောဏ်- ၅၁၄)

(ဂ) ဇီဝိတ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာမှ တပါး စေ ၄၆၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ၊ ကွန္ဒြိယရုပ် ၈- ခုမှတပါးသော ရုပ် ၂၀ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ။

ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း အစရှိသော ပညတ်တို့ကာယ ရ၏။

ကွန္ဒြေဗာဝီသလည်း ရ၏။ သဲသယ နောက်သာ။ (ကောက်- ၅၁၄)

၁၀။ ပုရိသဘောဖြင့် တစ်ဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ကာမာဝစရ ဥ စ ဖြစ်သော ပု ၄၊ အောက်ဖ ၂ ယောက် ရူပ အရူပ ဥ စ ဖြစ်သော သု အဟိတ် တိပု ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်- ၅၄၅)

ပုဂ္ဂိုလ်- အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ယောက် ရ၏။ သဲသယ အရမရှိ။ (ကောက်- ၆၀၉)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း) ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ငါးကျမ်း ဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ စာဖြေရှင်၏ တစ်နေ့တာ ပျမ်းမျှ အသက်ရှူ ရှိုက်နှုန်းကို သခ်ၤာမျှသာ ဖော်ပြ၍၊ သခ်ၤါရ ယမိုက်လာ အောက်ပါတို့၏ အရကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

(က) ရူပ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်၊ (ခ) အရူပ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်။

၂။ စတုတ္ထဈာန်ဇော ၁၈- ခုတို့ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ စိတ္တသခ်ၤါရသာ ဖြစ်လတ္တံ့ ရ၍ ဝစီ သခ်ၤါရ ဖြစ်လတ္တံ့မရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၃။ (က) ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ, ဌာန၊ (ခ) ပဇဟနဝါရ, အနုလုံ့ဠ ဖောသော ပုဂ္ဂိုလ်, မဖောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အသီးအသီး ဝေဘန်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) မာနသာကိန်း၍ ဒိဋ္ဌ မကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အောက်ပါ စကားရပ်တို့ကို ပြဆိုသော ပါဠိကို အနက်ယောဇနာပါ။
(က) အမြင့်ဆုံးဘုံသို့ ရောက်နေသော ဗြဟ္မာကြီးပင် ဖြစ်စေကာမူ အရိယာမဖြစ်သေးလျှင် ကာမဘုံသို့ ပြန်လာရကြောင်းကို ပြသောစကားရပ်၊
(ခ) ရုပ်ခန္ဓာမပါ နာမ်သက်သက်ဖြစ်သော အရူပဗြဟ္မာကြီးများ ရုပ်,နာမ်စုံ ရှုပဗြဟ္မာအဖြစ် ပြောင်း၍ ပဋိသန္ဓေနေခွင့် ရှိ/မရှိ ပြဿနာ၏ အဖြေပြ စကားရပ်။

၅။ အောင်ပါတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။
(က) ဒိဋ္ဌာနုသယသာ ကိန်း၍ ကာမရာဂါနုသယ မကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) ကာမရာဂါနုသယကိုသာ ပယ်ပြီး၍ မာနာနုသယကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ဂ) ဝဠဂ်မြစ်မူလ အဝိဇ္ဇာနုသယကို လက်ခံထားသော ပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ (က) သဉ္ဇတ္တာရစိတ်၊ (ခ) အသမာဟိတစိတ်တို့ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ (ဂ) ခဏနှစ်ပါးကို လွန်မြောက်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်၊ (ဃ) ခဏနှစ်ပါးကို မလွန်မြောက်သေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ (င) တပ်မက်မှုရာဂစိတ် ဖြစ်နေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ရာဂစိတ် မဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မယုတ်မပို အောင် ကောက်ပြပါ။

၇။ အတိတ်ကာလက စိတ်ဖြစ်ဖူးပြီး ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲ မဟုတ်ပါဘဲ လျက် အနာဂတ်ကာလ၌ စိတ်ဖြစ်လတ္တံ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိထုတ်၍ ကောက်ပြပြီး၊ ဓမ္မသာ အမည်ရ၍ အကုသိုလ်ဓမ္မ အမည်မရသော တရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၈။ အဗျာကတဓမ္မ ဖြစ်လတ္တံ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်ဓမ္မ ဖြစ်လတ္တံ့လော? ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကိုသာ ထုတ်ပြ၍၊ အကုသိုလ်ဓမ္မ ဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်ဓမ္မ ဖြစ်ဆဲလော? ဟူသော အမေး၏ တစ်ဖက်ရ အဖြေကိုသာ အရကောက်ပြပါ။

၉။ သစ္စယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သခ်ါရယမိုက်ကို ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊
(က) ကုန္ဒြေမထိုက်သော ကာယ၊ (ခ) ကုန္ဒြေမထိုက်သော ဥပေက္ခာတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ သဒ္ဒါန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲသောပုဂ္ဂိုလ်အား သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲလော? ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းပါဠိကိုသာ ထုတ်ပြ၍၊ "ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ"ဟု ဆိုရိုးစကားရှိရာ

http://www.dhammadownload.com

ယင်းစကားရပ်သည် မှန်ကန်သလော ဂ္ဂန္ဒြိယယမက ပဝတ္တိဝါရ ပစ္စုပ္ပန္ဒ ပုဂ္ဂလောကာသ အရကောက်ကို ကိုး၍ဖြေပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး / အရှေ့ပိုင်း
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ငါးကျမ်း ဘာသာ

၁။ သင်္ချာ- ၄၃၂၀၀။

(က) ရူပဘုံ၌ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေး၊ တတိယစျာန်ဝိပါက် စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ၇- ခု။

(ခ) အရူပဘုံ၌ လောဘမူစိတ် ၈- ခု မောဟမူဒွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုကြို ၈ ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၂၇ ခု။ (လက်ဆောင်- ၅)

၂။ စတုက္ကနည်းအားဖြင့် ရူပ ကုကြို စ- စျာန်ဇော ၂- ခု၊ လောကုတ္တရာ စတုတ္ထစျာန်ဇော ၈- ခု၊ အရူပ ကု ၄၊ ကြို ၄ ပေါင်း ၁၈ ခု ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၇၇)

အရကောက်

တ-စျာန်ဝိပါက်၊ စ- စျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ်- စျာန် ဝိပါက်၊ အရူဝိ ၄ ခု ဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီ၊ ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ၊ ပဉ္စမဇောဘဝင်တို့၏ ခဏဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ရူပ အရူပ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၃၂၄)

၃။ (က) အနာဂါမ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်ရ၏။ (လက်ဆောင်- ၂၁)

(ခ) **ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်-** မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်။
မဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်- မလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄- ယောက်။

(ဂ) သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၃၉၅)

၄။ (က) အရူပဓာတုယာ- မှ၊ စုတဿ- သော၊ ကာမဓာတုံ- ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တဿ- အား၊ သတ္တေဝ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏။ (ကောက်- ၄၃၉)

(ခ) အရူပဓာတုယာ- မှ၊ စုတဿ- အား၊ ရူပဓာတုယာ- ၌၊ ဥပပတ္တိနာမ- ပဋိနေခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟေဌာ- ၌၊ ဥပပဇ္ဇမာနော- ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ကာမဓာတုံ

http://www.dhammadownload.com

ယေဝ- ဥသာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြ။ သတ္တေဝ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်။ အနုသေန္တိ- ကုန်ဖြ။ (ကောက်- ၄၄၀)

၅။ (က) ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ၃- ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ရဖြ။ (ကောက်- ၄၀၂)
(ခ) အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး ရဖြ။ (ကောက်- ၄၃၁)
(ဂ) ပုထုဇဉ် အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်, ဖလင်္ဂာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၆- ယောက် ရဖြ။

၆။ (က) လောကီစိတ် ၈၁ ခု၊
(ခ) ကာမစိတ် ၅၄ ခု၊
(ဂ) အတိတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်။
(ဃ) ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် အနာဂတ်စိတ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်။
(င) သရာဂ ပစ္ဆိမစိတ်ဖြ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဖြစ်သော တိ ပု၊ အောက်- ဖ ၃ ယောက် ရဖြ။ (လက်ဆောင်- ၃၄)

၇။ **ဝိဘင်း-** အာမန္တာ။
အရကာ- နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် ရဖြ။ သံသယ- ငင်းရဖြ။ (ပါ၊ ၃- ၃၁၂၊ ကောက်- ၄၅၅)
အရကောက်- ကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မရဖြ။ (ကောက် = ၄၈၃)

၈။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ၊ တေသံ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ။ (ပါ၊ ၈- ၁၆)

တစ်ဘက်ရ

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီ အကု ၁၂၊ ဝိ ၃၆၊ ကြွ ၂၀ တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု- ၄ အရိ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဖြ။ (ကောက်- ၄၈၄)

၉။ (က) ဇိဝိတ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ ဇောဂ္ဈာ ပညာမှ တပါး ဧစေ ၄၆ ခု၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ။ ဣန္ဒြိယရုပ် ၈ ခု မှတပါး အနိန္ဒြိယ ရုပ် ၂၀ ဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ၊ ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း အစရှိသော ပညတ္တိကာယ ရဖြ။ (လက်ဆောင်- ၅၂)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဆင္ဌင်္ဂုံပေက္ခာ, ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂုံပေက္ခာ, တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ, ဈာနပေက္ခာ, ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ ရ၏။ (လက်ဆောင်-၅၂)

၁၀။ သဟေတုကာနံ ဝိနာ သောမနသေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တ သောမနသ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ သောမနသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ တ-၁၂၁)

ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ

တိဟိတ် ပဋိ ၁၃၊ စေ ၃၅၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃၊ ၇၊ ၄- စည်းတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိ- ပု၊ အောက် ဖ- ၃ ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄ ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ် သော ပဉ္စဝေါ ၂၂-ဘုံ။

ပဝတ္တိအခါ တိဟိတ်စိတ် ၄၇-ခုတို့၏ ဥ-ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈-တို့အား စတု ၄-ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါ ၂၆-ဘုံဟူသော အရကောက်ကို ထောက်၍ ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ ဟူသော စကား မမှန်ကန်ပါ။

၉။။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅) ကျမ်း ဘာသာ ၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၃၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ စိတ္တ စိတ္တသခ်ါရ နှစ်ပါးစုံ မမည်သောတရားတို့နှင့် ဝစီသခ်ါရ စိတ္တသခ်ါရ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောက်ပြပါ။

၂။ ယသ ဝါ ပန ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသောပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းပါဋိတော်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က)ကို ဝိဘင်းပါဋိထုတ်ပြ၍၊ (ခ) ကို အရကောက်ပြပါ။

(က) ယသ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တသ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။

(ခ) ယော ဝါ ပန ယတော အဝိဇ္ဇာနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော တတော မာနာနုသယံ ပဇဟတိ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ မာနာနုသယော ပဟီနော၊ တသ တတ္ထ ကာမာရာဂါနုသယော ပဟီနောတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၅။ ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ န နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသတိ န ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၆။ ယသ ဝါ ပန သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရတရားတို့ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ယသ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တသ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တသ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းပါဠိကို ထုတ်ပြပါ။

၇။ ယသ ယတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ တသ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြပါ။

၈။ ဓမ္မယမက အတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ကုသလမူ အကုသလမူလီ ပဋိလောမတစ်ဖက်ရ၌ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ- အရ အဘယ်စိတ်ကို မုချဒုတိယ၊ တံသဒိသဒုတိယ စိတ်ဟုခေါ်သည်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ဘာဝနာဝါရ၌ မဟောသော တရားကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ ကာယော ဣန္ဒြိယန္တိ- ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြ၍၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားမရှိပါဘဲလျက် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံတို့ကို ဣန္ဒြိယယမက ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ရှုမြော်၍ ထုတ်ပြပါ။

၁၀။ ယသ ယတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ သောမနသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ တရားတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ယသ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာကိုလည်း ဝိဘင်းပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅) ကျမ်း ဘာသာ

၁။ စိတ္တ, စိတ္တသင်္ခါရမှတပါး ဝိတက်, ဝိစာရ၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ရ၏။ (ကောက်- ၃၁၀)

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏာသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာ, ရူ, အရူပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာ၊ အသညသတ် ဥ+ စ ဖြစ်သော သု အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်– ၃၁၆)

၂။ ယသ စိတ္တသ– ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန်သော အသာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော အကြင်တေတ္တိံသမစိတ်၏၊ အနန္တရာ–၌၊ ကာမာဝစရာနံ– တို့အား၊ ပစ္ဆိမစိတ္တံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ– လတ္တံ့၊ တေသံ– တို့အားလည်းကောင်း၊ ရူပါဝစရေ– ၌၊ အရူပါဝစရေ– ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ– ကုန်သော၊ တေသံ– တို့အားလည်းကောင်း၊ ယေ စ– အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ရူပါဝစရံ– သို့၊ အရူပါဝစရံ– သို့၊ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ဖြစ်ကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ– လတ္တံ့၊ တေသံ– တို့အားလည်းကောင်း၊ စဝန္တာနံ– စုတေဆဲ ဖြစ်ဆဲကုန်သော၊ တေသံ– တို့အားလည်းကောင်း၊ ဝစီသင်္ခါရော– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ– လတ္တံ့၊ တေသံ– တို့အား၊ ကာယသင်္ခါရော– သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ– ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်။ (ကောက်= ၃၂၃)

၃။ (က) ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံတတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။

ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ အနုသေတိ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃– ၆၈။)

(ခ) အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ၃– ပါးရ၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂ ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ရ၏။ (ကောက်– ၄၂၅)

၄။ အရဟာတော– ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ရူပဓာတုယာ– ရူပ ၁၆– ဘုံ ဟုဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ– အရူပ ၄– ဘုံဟု ဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ တဿ– အား၊ တတ္ထ– ၌၊ မာနာနုသယော– ကို၊ ပဟီနော– ပယ်အပ်ပြီ၊ ကာမရာဂါနုသယော– ကို၊ ပဟီနော– ပယ်အပ်ပြီ၊ ကာမရာဂါနုသယော– ကို၊ ပဟီနောတိ ဝါ– ပယ်အပ်ပြီဟူ၍လည်းကောင်း၊ အပ္ပဟီနောတိ ဝါ– မပယ်အပ်သေးဟူ၍လည်းကောင်း၊ နံ ဝတ္တုမော– မဆိုအပ်၊ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ– အားသာလျှင်၊ ကာမဓာတုယာ– ကာမဘုံ ဧကာဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဘုံ၌လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝီသု– ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု– ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉– ခု၊ ကာမ ဥ ဝေဒနာ ၃၂– ခုတို့၌လည်းကောင်း၊ သုခ, ဥပေက္ခာ

http://www.dhammadownload.com

ဝေဒနာတို့၌လည်းကောင်း၊ တဿ-အား၊ တတ္ထ-၌၊ မာနာနုသယော စ- ကိုလည်း၊ ပဟီနော-ပြီ၊ ကာမရာဂါနုသယော စ-ကိုလည်း၊ ပဟီနော- ပြီ။

၅။ (ကချင် ၄-ရှ)

၆။ သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သရာဂစိတ်ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏ သမင်္ဂီ ဝီတရာဂစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဖြစ်သော ပု- ၄၊ အောက် မဂ္ဂဌာန် ၃-ယောက် အောက် ဖလဌာန် ၃-ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၄၆၃)

တစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း

အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ နိရောဓ သမာပန္နာနံ တေသံ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (လက်ဆောင်- ၃၄)

၇။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ (ပါ၊ တ- ၁၇)

၈။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယအကုသိုလ်ဇောကို မုချဒုတိယစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ထို စိတ်နှင့် ကုသိုလ်ဖူးပြီး သည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ (ကောက်- ၄၇၇)

အဗျာကတသည် ဘာဝေတဗ္ဗလည်း မဟုတ်၊ ပဟာတဗ္ဗလည်း မဟုတ်သောကြောင့် ဘဝနာဝါရ၌ မဟောပါ။ (လက်ဆောင်- ၈၅)

၉။ ယော ကာယော ဣန္ဒြိယံ၊ သော ကာယော စေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ အဝသေသော ကာယော နဣန္ဒြိယာ။ (ပါ၊ တ- ၉၉)

အရကောက်

လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ၄- ခု၊ သော သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်တို့၏ ဥဟုဆိုအပ်သော ပု- ၄၊ ဖ ၄ တို့အား စတု ၄၊ ပဉ္စဝေါ ၂၆-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၅၃၀)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အပါယ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒု အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ် ၄ - ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် ဥ စ ဖြစ်သော တိ- ပု၊ ဖ ၄ ယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၅၄၁)

ဝိဘင်း

ယာ ကုတ္ထိယော စ တေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတွာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိဗ္ဗာနိယိဿန္တိ၊ တာသံ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ နော စ တာသံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

ကုတရေသံ တေသံ ကုတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ဗျ၊ ၈- ၁၈၆)

၁၀။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမက (အထက်ငါးကျမ်း) ဘာသာ
၁၃၅၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၂၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ ယဿ ဝါ ပန စိတ္တသန်္ဓါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကာယသန်္ဓါရော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ ဝိဘင်းပါဠိကို ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြ၍၊ စိတ္တသန်္ဓါရ မဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ သန်္ဓါရယမိုက်၌ စျာန်သည် ပုဂ္ဂိုလ်၏တည်ရာ မဟုတ်ပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် စျာနော ကာသဟု ဆိုပါသနည်း? ရှင်းပြ၍၊ ကာမ, ရူပဘုံ၌ စတုတ္ထစျာန်ဖော ၁၈- ပါး, အရူပဘုံ၌ စတုတ္ထစျာန်ဖော ၁၅- ပါးတို့ကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ- ဟူသောပါဠိတော်ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးပြခဲ့ပါ။

၄။ ယော ယတော ကာမရာဂါနုသယံ နပဇဟတိ၊ သော တတော မာနာနုသယံ နပဇဟတီ ၌ သံသယအရတရားကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နနိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၆။ စိတ္တယမက ဓမ္မဝါရကိုရှု၍ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိသာဓကပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ယခုဖြစ်ဆဲစိတ်သည် မနက်ဖြန်ဖြစ်ဦးမည့် စိတ် ဟုတ်/မဟုတ်၊
(ခ) မနေ့ကဖြစ်ခဲ့သောစိတ်သည် ယခုဖြစ်ဆဲသော စိတ် ဟုတ်/မဟုတ်။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဓမ္မာ အဗျာကတာ ဓမ္မာတိ- ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းပါဠိတော်ကို ထုတ်ပြ၍၊ ယင်းဝိဘင်းကို ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓဓမ္မဝါရတို့အလိုကျ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ နှစ်ဖြာတို့တွင် မည်သည့် ဓမ္မက စတင်ဖြစ်ပေါ်သည်ကို ဓမ္မယမက ဝိဘင်းသာဓကပြ၍ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ဝိဘင်းပါဠိရေးပြ၍၊ (ခ)၌ သန့်ဌာန်အရတရားကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ကာယော ဂ္ဂဏ္ဍိယန္တိ၊ (ခ) နဥပေက္ခာ နဂ္ဂဏ္ဍိယန္တိ။

၁၀။ မျက်စိအမြင်ရှိသူတိုင်း ဉာဏ်ပညာ ရှိနိုင်/မရှိနိုင်ကို ဂ္ဂဏ္ဍိယယမကသာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမက (အထက်ငါးကျမ်း) ဘာသာ

၁။ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ၃-၆)

စိတ္တသခ်ါရ မဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်

အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၄)

၂။ **ဈာနောကာသဟု ဆိုရခြင်းအကြောင်း**

သခ်ါရတို့၏လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ၎င်းတည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဈာန်နှင့်ဘုံကို ဈာနောကာသဟု ဆိုပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၇၇)

ကာမရူပဘုံ၌ စတုတ္ထဈာန်ဇော ၁၈ ခု ဟူသော်ကား စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ရူ ကု ကြိ စ- ဈာန်ဇော ၂- ခု၊ လောကုတ္တရာ စ ဈာန်ဇော ၈ ခု၊ အရူကု ၄ ခု၊ ကြိယာ ၄- ခု၊ ပေါင်း- ၁၈ ခု ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

အရှုပဘုံ၌ စ-စျာန်ဖော ၁၅-ခု ဟူသော်ကား သောတာပတ္တိမဂ်ကြည့်သော လောကုတ္တရာ စတုတ္ထစျာန်ဖော ၇- ခု၊ အရှုပ ကု ၄၊ ကြွေ ၄ ခု၊ ပေါင်း ၁၅ ခု ဖြစ်ပါသည်။
(လက်ဆောင်- ၇၇)

၃။ ကာမဓာတုယာ- ကာမဘုံ ဇောဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဒွီသု- ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု- ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉- ခု၊ ကာမ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၃၂- ခု တို့၌လည်းကောင်း၊ ရူပဓာတုယာ- ရူပ ၁၆- ဘုံဟုဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၌ လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ- အရူပ ၄ ဘုံ ဟုဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌လည်း ကောင်း၊ ဇတ္ထ- ဤကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂- ပါး၊ ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌၊ မာနာနုသယော- သည်၊ အနုသေတိ- ကိန်း၏။

၄။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အပရိယာပန္နတရား၊ ပုထုဇဉ် အနာဂါမိ မဂ္ဂဉာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်မှ တပါး အရိယာ ၆ ယောက်တို့အား ဓာတ် ၃ ပါး၊ ဝေဒနာ ၃ ပါး၊ အပရိယာပန္နတရား ရ၏။ (ကောက်- ၄၂၈)

၅။ **အနက်ပေး-** (ကချင် ၄- ၍)

၆။ (က) ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ နော ကိုထောက်၍ မဟုတ်ပါ။
(ခ) ယံ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ နော ကို ထောက်၍ မဟုတ်ပါ။
(လက်ဆောင်- ၃၁)

၇။ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ အဗျာကတာ ဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ (ပ၊ ၈- ၄)

ပဒသောဓနမူလစတ္တာဝါရအလို ကုဓမ္မ အကုဓမ္မ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မရ၏။ အဗျာကတဓမ္မလည်း ရ၏။ (ကောက်- ၄၅၂)

သုဒ္ဓဓမ္မဝါရအလို- ကု ဓမ္မ၊ အကုဓမ္မရ၏။ အဗျာကတဓမ္မလည်း ရ၏။ (ကောက်- ၄၇၃)

၈။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ ဟူသော ဝိဘင်း သာဓကကို ထောက်၍ အကုသိုလ်ဓမ္မက ရှေဦးစွာ ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ (က) (မကွေး ၉၊ ပ၊ ရှ)

(ခ) ဥပေက္ခာ ၁၀- ပါးမှတစ်ပါး ဣန္ဒြေ တဝီသ ရဏ်။ (ကောက်- ၅၁၅)

၁၀။ ယသ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ ပညိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ သစက္ခုကာနံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ ပညိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော ဣန္ဒြိယယမက သာဓကကိုထောက်၍ မျက်စိ အမြင်ရှိသူတိုင်း ဉာဏ်ပညာ မရှိနိုင်ပါ။ (ပ၊ ၈၁- ၁၁၄)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ၅-ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၂၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ ကာယသခ်ါရသာမည်၍ ကာယ မမည်သောတရားတို့ကို ဆိုရိုးကျကောက်ပြ၍၊ ကာယသခ်ါရသာ ဖြစ်ဖူးရ၍ ဝစီသခ်ါရဖြစ်ဖူးမရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံတို့ကိုလည်း ဆိုရိုးကျကောက်ပြပါ။

၂။ ယသ ဝါ ပန စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို အပြည့်အစုံထုတ်ပြ၍၊ ယင်းပုစ္ဆာ၌ တစ်ဘက်အရ တရားကိုသာ ဆိုရိုးကျကောက်ပြပါ။

၃။ ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော ပဟီနော၊ တသ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနောတိ- ဟူသောပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်ရ၊ နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ရေးပါ။

၄။ အနုသယယမိုက် ဓာတုဝါရ ဝိသဇ္ဇနာဝါရ-၌ ရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို စုတေဘက်/ ပဋိသန္ဓေဘက် ဘုံများမှန်စေလျက် အနက်ပေးပါ။

၅။ "ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒ" ဝါရမည်ခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ စိတ္တယမိုက် သုတ္တန္တ စိတ္တမိဿက ဝိသေသလာ သရာဂစိတ်, ဝိတရာဂစိတ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ အောက်ပါတို့ကို စိတ္တယမိုက်မှ ကောက်ပြပါ။

(က) ဥပ္ပါဒက္ခဏကိုသာလွန်သောစိတ်။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဥပ္ပါဒက္ခဏ, ဘင်္ဂက္ခဏနှစ်ပါးလုံးကို လွန်သောစိတ်။
(ဂ) ဥပ္ပါဒက္ခဏ, ဘင်္ဂက္ခဏနှစ်ပါးလုံးကို မလွန်သောစိတ်။

၇။ အဘယ်ဝါရကို ဘာဝနာဝါရ-ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ ကုသိုလ်သာဖြစ်ဆဲရ၍ အဗျာကတဖြစ်ဆဲ မရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံတို့ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၈။ (က) အဗျာကတသာဖြစ်ဖူးရ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖူးမရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံ။
(ခ) ကုသိုလ်လည်း ဖြစ်ဆဲရ၍ အကုသိုလ်လည်း ဖြစ်ဖူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၉။ သောတံ ကုန္ဒြိယန္တိ-ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၏ တစ်ဘက်ရ-နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ရေး၍၊ (က) ဥပေက္ခာသာမည်၍ ကုန္ဒြေမမည်သောတရား၊ (ခ) ဥပေက္ခာ, ကုန္ဒြေ နှစ်ပါးလုံးမည်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၁၀။ (က) စက္ခုန္ဒြေသာဖြစ်ဆဲရ၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲမရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံ။
(ခ) ဃာနိန္ဒြေ ကုဋ္ဌိန္ဒြေ နှစ်ပါးလုံးဖြစ်ဖူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံတို့ကို ဆိုရိုးကျကောက်ပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် ၅-ကျမ်းဘာသာ

၁။ ကရဏကာယ၏ အကျိုးဆက် ဖြစ်သော အသာသပသာသဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ်ရ၏။ (ကောက်- ၃၀၈)

အရကောက်

ဒု စျာန်ဇော ၁၀၊ တ- စျာန်ဇော ၁၀တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝရ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒု စျာန် တစျာန် ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ (ကောက်- ၃၂၀)

၂။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တေသံ စိတ္တသန်ဓိရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ နော စ တေသံ ဝစီသန်ဓိရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။
ကုတရေသံ တေသံ စိတ္တသန်ဓိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဝစီသန်ဓိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။
(ပါ၊ ၃- ၁၂)

http://www.dhammadownload.com

တစ်ဘက်ရ- (ပဲခူးရွှေ. ၂၊ ဒု- ပိုဒ်၅)

၃။ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော ပဟီနော၊ ကာမရာဂါနုသယော န ဝတ္တတ္ထော ပဟီနောတိ ဝါ အပ္ပဟီနောတိ ဝါ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော ပဟီနော နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုယော ပဟီနော နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုယော ပဟီနော၊ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ရူပဓာတုယာ အရူပ ဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော ပဟီနော၊ ကာမရာဂါနုသယော န ဝတ္တတ္ထော ပဟီနောတိ ဝါ အပ္ပဟီနော တိ ဝါ။

နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း

တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာ နုသယော စ ပဟီနော ကာမရာဂါနုသယော စ ပဟီနော။ (ဗါ၊ ၃- ၂၄၂)

၄။ ရူပဓာတုယာ- သုဒ္ဓါကြဉ် ရူပ ၁၁ ဘုံမှ၊ စုတသ- သော၊ ကာမဓာတုံ- ကာ သု ၇ ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ- အား၊ သတ္တော- ၇ ပါး သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏။ (ကောက်- ၄၃၉)

၅။ **ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗန္ဓဒဝါရ မည်ကြောင်း-** (ချင်း ၁၀-၅)

သရာဂစိတ်- လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်ပါသည်။

ဝီတရာဂစိတ်- လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှကြွင်းသော ၈၁ ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်ပါသည်။

(လက်ဆောင်- ၃၂)

၆။ (က) ဘင်္ဂကွာစိတ် ရ၏။ (တစ်နည်း) စိတ်၏ ဘင်္ဂကွာသမ်ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

(ခ) အတိတ်စိတ် ရ၏။ (တစ်နည်း) အတိတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

(ဂ) ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်ရ၏။ (တစ်နည်း) စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ အနာဂတ်စိတ်ရ၏။ (တစ်နည်း) အနာဂတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

(လက်ဆောင်- ၃၀)

၇။ **ဘာဝနာဝါရဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း**

ယော ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ- ဟူ၍ လာသောကြောင့် ပရိညာဝါရကိုပင် ဘာဝနာ ဝါရဟု ခေါ်ရပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၈၅)

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်

အရူပဘုံ၌ မဟာကု-၈၊ အရူပ ကု ၄-ခု၊ အထက်မဂ် ၃-ခုတို့၏ ဥ ဆိုအပ်သော တိ- ပု အထက် မဂ္ဂဌာန် ၃-ယောက်၊ အောက် ဖ ၃-ယောက်တို့အား အရူပ ၄- ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၄၇၅)

၈။ (က) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပထမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဒု ဘဝင်မှ စ၍ ရှေ့ဦးစွာ သော မဟာကု ပဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါ ၅-ဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ (ကောက်- ၄၇၇-၈)

(ခ) ကု ၂၁၊ စေ ၃၈-တို့၏ ဥ- ဟုဆိုအပ်သော ပု-၄၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ကြဉ် အရိယာ ၇-ယောက်တို့အား စတု- ၄၊ ပဉ္စဝေါ ၂၆ ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၄၈၅)

၉။ **တစ်ဘက်ရဝိဘင်း-** ယံ သောတံ ဣန္ဒြိယံ တံ သောတဉ္စေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ။
နှစ်ဘက်ရဝိဘင်း- အဝသေသာ သောတံ နဣန္ဒြိယံ။ (ပါ၊ တ- ၉၉)

(က) (ကချင် ၈-ရှု)

(ခ) ဝီရိယုပေက္ခာ၊ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ ဝေဒနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာရ၏။ (လက်ဆောင်-၅၂)

၁၀။ (က) သော ပဋိ ၈-ခု၊ စေ ၃၅ ကမ္မဇ ကလာပ် ၃၊ ၇၊ ၄ စည်းတို့၏ ဥဟုဆိုအပ်သော ဒွိ တိ ပုထုဇဉ်၊ အောက် ဖ ၃-တို့အား ကာသု ၇ ဘုံ သုဘကိဏ္ဍာတိုင်အောင်သော ရူ ၉-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၅၁၈)

(ခ) ကာမာဝစရ ဥစ ဖြစ်သော ပု ၄၊ ဖ ၄ ယောက်တို့အား ကာမ ၁၁- ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၅၄၂)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ ၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်၊ (၆- ၄- ၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ ကာယသခ်ါရမမည်သောတရားသည် ကာယမမည်သလော-ဟူသောပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်

http://www.dhammadownload.com

ရဝိဘင်းကို ထုတ်၍၊ နှစ်ဘက်ရတရားများကိုသာ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ စိတ္တ, ကာယသခ်ါရနှစ်ပါးစုံဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အရကောက်၍၊ (ခ)ကို ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) စိတ္တ, ကာယသခ်ါရနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဘူးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်နေရာ၊
(ခ) စိတ္တ, ကာယသခ်ါရနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်လာဦးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်နေရာ။

၃။ ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်, ဌာနဋ္ဌ လိုချင်တက်မက်မှု, အမျက်ထွက်မှု, ထောင်လွှားမှုအနုသယများကိန်းသလော–ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းကိုထုတ်၍၊ သေချာစွာ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမရာဂါနုသယကို စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် အဝိဇ္ဇာနုသယကို စွန့်ဆဲလော–ဟူသောပုစ္ဆာ၏ အဖြေပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြီး၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ"ဟု ဝိဘင်းမထုတ်ဘဲ "အဋ္ဌမကော"ဟု ဝိဘင်းထုတ်၍ ပါဠိတော်၌ ဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ပါပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာစကားရပ်များကို ပါဠိသက်သက်ရေးပြခဲ့ပါ။
(က) ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ချုပ်ဆဲလော့၊
(ခ) ယခုချုပ်ဆဲမဟုတ်သော စိတ်သည် နောင်ချုပ်လတ္တံ့မဟုတ်လော။

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို အနက်ပေးပြီး၊ (ခ)ကို အရကောက်ပါ။
(က) ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊
နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တံ စိတ္တန္တိ။
(ခ) သရာဂစိတ်ဖြစ်လတ္တံ့သာရ၍ ဖြစ်ဆဲမရသောပုဂ္ဂိုလ်။

၇။ အောက်ပါတို့၏ အရတရားများကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဓမ္မသာမည်၍ အကုသိုလ်ဓမ္မ မမည်သောတရား၊
(ခ) အကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်အဗျာကတဓမ္မ နှစ်မျိုးစုံ ဖြစ်ဆဲရသောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဂ) အဗျာကတဓမ္မသာ ဖြစ်ဖူး၍ အကုသိုလ်ဓမ္မမဖြစ်ဖူးသောပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

၈။ အကုသိုလ်ဓမ္မနှင့် အဗျာကတဓမ္မနှစ်မျိုးစုံ ဖြစ်လာတော့မည့် မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို

http://www.dhammadownload.com

ကောက်ပြ၍၊ အဗျာကတဓမ္မကို တစ်ခြားဝါရတို့၌ ဟောပါလျက် ဘာဝနာဝါရ၌ မဟော ရခြင်းအကြောင်းနှင့် ၎င်းဘာဝနာဝါရ၌ မဟောအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၉။ အောက်ပါတို့၌ (က)ကို အရကောက်ပြီး၊ (ခ)ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) ကာယသာမည်သော်လည်း ဣန္ဒြေမမည်သောတရား၊
(ခ) အသက်ရှင်လျက် ဝမ်းမြောက်မှုမရှိသောသူ။

၁၀။ အောက်ပါတို့၌ (က)၏ဝိဘင်းပါဠိကို သရုပ်ပေါ်အောင် အနက်ပေး၍၊ (ခ)ကို အရကောက် ပြခဲ့ပါ။
(က) ဇီဝိတိန္ဒြေသာဖြစ်ဆဲရ၍ မနိန္ဒြေဖြစ်ဆဲမရသောပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) စက္ခု၊ ဃာနိန္ဒြေနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်၊

၁၂။ ရဒိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ကာယသခ်ါရော နု ကာယော ကာယသခ်ါရော။ (ဖါ၊ ၃-၃)

အရကောက်

ကာယ, ကာယသခ်ါရမှတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ရ၏။ (ကောက်-၃၀၃)

အရကောက်

အသာသ ပသာသနှင့်တကွ ပ စျာန်ဇော ၂၀၊ ဒု စျာန်ဇော ၁၀၊ တ စျာန်ဇော ၁၀-တို့၏ ဥ-ဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ အသာသ ပသာသနှင့်တကွ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော ကာမစိတ် ၅၄-ခုတို့၏ ဥ-ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်-၃၁၅)

၂။ (က) ပ စျာန်ဇော ၂၀၊ ဒု စျာန်ဇော ၁၀၊ တ စျာန်ဇော ၁၀ တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာ ရူ အရူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပ စျာန်၊ ဒု - စျာန် တ- စျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ၊
ကာမစိတ် ၅၄ ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ ၁၁-ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ (ကောက်-၃၂၁)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပထမဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ကွတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ၊ ကာယသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

(ပါ၊ ၃ – ၁၃)

၃။ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ။ (ပါ၊ ၃ – ၇၄)

အရကောက်

ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပ ဓာတ်၊ အရူပဓာတ် ရ၏။ (ကောက်– ၄၀၇)

၄။ တဒေကဋ္ဌံ– ထိုကာမရာဂါနုသယနှင့် ပယ်ဘက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသော ဌာနရှိသော အဝိဇ္ဇာနုသယကို၊ ပဇဟတိ– ပဇဟနမတ္တံ ကရောတိ– စွန့်ကာမျှကိုသော်ကား ပြု၏။ န နိရဝသေသံ ပဇဟတိ– အကြွင်းမဲ့သော်ကား မစွန့်၊ ကွတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

(ကောက် – ၄၂၂)

အဌမကော–ဟု ဝိဘင်းထုတ်၍ ဟောကြောင်း

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၈ –ယောက်မြောက် အလှူခံဖြစ်သောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿဟု ဝိဘင်းမထုတ်ဘဲ အဌမကောဟု ဝိဘင်းထုတ်ပါသည်။

၅။ (က) စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ နော စ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈမာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နဥေ္စဝ နိရုဇ္ဈမာနဥ္စ။ (ပါ– ၃၂၃၅)

(ခ) ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ န နိရုဇ္ဈတိ နော စ တေသံ စိတ္တံ န နိရုဇ္ဈိဿတိ။

အတီတံ စိတ္တံ န စေဝ နိရုဇ္ဈတိ န စ နိရုဇ္ဈိဿတိ။ (ပါ၊ ၃ – ၃၀၉)

၆။ (က) **အနက်ပေး–** (အရကောက် ၄၅၆–ရှု)

(ခ) သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သရာဂစိတ် ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊ ဝီတရာဂစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပု – ၄၊ အောက်မဂ္ဂဌာန် ၃ ယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃– ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်– ၄၆၃)

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) ကုသိုလ်မွေ၊ အဗျာကတမွေ အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိမွေ ရ၏။ (ကောက် – ၄၇၂)

(ခ) ပဥ္စဝေါ ဘုံ၌ အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥဟုဆိုအပ်သော ပု – ၄၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃ – ယောက် ရ၏။ (ကောက်–၄၇၅)

(ဂ) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိနောင် ပ – ဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် အကုသိုလ် ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ဘဝင် ၁၅ – ချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဘဝနိကန္တိက ပ – ဇော၊ ဤ ၁၈ – ချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါ ၅ – ဘုံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (ကောက် – ၄၇၈)

၈။ (အရကောက် – ၄၈၀ ရှု)

ဘာဝနာဝါရ၌ မဟောကြောင်း

အဗျာကတသည် ဘာဝေတဗ္ဗလည်း မဟုတ်၊ ပဟာတဗ္ဗလည်းမဟုတ်သောကြောင့် ဘာဝနာဝါရ၌ မဟောပါ။

ဘာဝနာဝါရ၌ မဟောအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်– မကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

၉။ (က) ဇီဝိတ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာမှတပါး စေ – ၄၆၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော နာမကာယ ကွန္ဒြိယရုပ်မှတပါး ရုပ် ၂၀ – ဟုဆိုအပ်သော ရူပကာယ ဆင်အပေါင်း၊ မြင်းအပေါင်း အစရှိသော ပညတ္တိကာယ ရ၏။ (ကောက် – ၅၁၄)

(ခ) ယဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။
ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏ တေသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
(ပါ၊ တ – ၁၁၉)

အနက်ပေး

ယဿ– အား၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ– ဖြစ်ဆဲ၊ တဿ– အား၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ – သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ– ဖြစ်ဆဲလော၊ ကွတိပုစ္ဆာယံ – သည်၊ သတိ– သော်၊ သောမနဿေန – နှင့်၊ ဝိနာ– ၍၊ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ– ကုန်သော၊ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ– ၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ– ၌၊ တေသံ– တို့အား၊

http://www.dhammadownload.com

ဇီဝိတိန္ဒြိယံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ဆဲ၊ တေသံ - တို့အား သောမနသိန္ဒြိယံ - သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။

၁၀။ (က) အစိတ္တကာနံ - စိတ်မရှိကုန်သော၊ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ - ကုန်သော တေသံ - ထို အသည သတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ တတ္ထ- ထို အသညသတ်ဘုံ၌၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဆဲ၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ၌၊ မနိန္ဒြိယံ- သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- မဟုတ်။

(ခ) ခပ်သိမ်းသော ဥ စ ဖြစ်သော ပု- ၄၊ ဖလဌာန် ၄-ယောက် ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ (ကောက် - ၅၄၀)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၃၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ နဝစီသင်္ခါရော နဝစီတိ-၌ ဝိဘင်းပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြပြီး၊ ၎င်းဝိဘင်းအမျိုးအစားသည် မည်သည့်ပဋာ၊ မည်သည့်ဝိဿဇ္ဇနာ ဖြစ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ရူပသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၂။ စိတ္တသင်္ခါရသာ ဖြစ်ဖူးရ၍ ဝစီသင်္ခါရ ဖြစ်ဆဲမရကြသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဖော်ပြပြီး၊ ယဿ ယတ္ထ ကာယသင်္ခါရော နနိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ စိတ္တသင်္ခါရော နနိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ-၌ နှစ်ဘက်ရ တရားမျှကိုသာ ကောက်ပြပါ။

၃။ ယော ယတော ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ နပရိဇာနာတိ၊ သော တတော ဘဝရာဂါနုသယံ နပရိဇာနာတီတိ-၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပြည့်စုံစွာ ထုတ်၍၊ မာနာနုသယပယ်အပ်ပြီး မရကြသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ ပယ်အပ်ပြီး မရသလော-ဟူသောပုစ္ဆာ၌ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၄။ ယဿ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ဒိဌာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ-၌ ဝိဘင်းပြည့်စုံစွာ ထုတ်၍ အရကောက်ပြီး၊ ဓာတုဝါရလာ နအရူပဓာတုမူ နကာမဓာတု နအရူပဓာတုမူလီ၌ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတော်တို့ကိုသာ တိကျမှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စိတ္တယမက သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ဓမ္မဝါရ အတိက္ကန္တကာလဝါရ အနုလုံ အနုလောမကို ပုစ္ဆာ, ဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိ ပြည့်စုံစွာ ရေးသား၍၊ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတော်တို့ကိုသာ မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်၍၊ (ခ) ၌ တစ်ဘက်ရတရားမျှကိုသာ ကောက်ပြပါ။

(က) ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။

(ခ) ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

(က) ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဖူးမရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊

(ခ) အဗျာကတဓမ္မသာ ဖြစ်လတ္တံ့၍၌ ကုသိုလ်ဓမ္မဖြစ်လတ္တံ့မရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

၈။ အဗျာကတဓမ္မသာ ဖြစ်ဖူးရ၍၌ ကုသိုလ်ဓမ္မ ဖြစ်ဆဲမရကြသောပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ဓမ္မယမက ဘာဝနာဝါရ၌ အဗျာကတဓမ္မကို မဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ သောတံ သောတိန္ဒြိယန္တိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရဝိဘင်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြ၍၊ တစ်ဘက်ရ တရားမျှကိုသာ ကောက်ပြပြီး၊ န အနညာတညဿာမီတိ န ဣန္ဒြိယန္တိ-၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၁၀။ သမာဓိန္ဒြေ၏ တရားကိုယ်ကို တိကျစွာ ဖော်ပြ၍၊ ယဿ ယတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ-၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ဝစီ နဝစီသခ်ါရော ဝစီ၊ ဝစီ စ ဝစီသခ်ါရေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နဝေဝ ဝစီ နစ ဝစီသခ်ါရော။ (ပါ၊ ၃-၃)

ဌင်း ဝိဘင်းအမျိုးအစားသည် ပဌာအားဖြင့် ပရိပုဏ္ဏပဌာ၊ ဝိသဇ္ဇနာအားဖြင့် သရူပဒဿန ဝိသဇ္ဇနာ ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ရူပသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်

ရူပဘုံ၌ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ သမ္မဋ္ဌိဆိုင်းဒွေး၊ သန္ဓိရဏ ၃ ခု အဟိက်ကြိယာ ၃ ခု၊ မဟာ က္ု ၈၊ ကြွေ ၈၊ ပစ္စာန်ဝိပါက် ဒု-စ္စာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၃၆ ခု ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၅)

၂။ သုဒ္ဓါ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိနောင် ပ ဘဝင်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသော ကာ ရူ အရူဖြစ်အံ့ ပဋိ မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမ်ဂီ ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၅၅-တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော စ္စာန်ဝင်္ဂစား မဝင်စားသော ကာ ရူ အရူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပစ္စာန် ဒုစ္စာန် တစ္စာန် စစ္စာန် ဟု ဆိုအပ်သော စ္စာနောကာသ။

ကာမ ၁၁ ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ် ရူ ၁၅ ဘုံ၊ အရူပ ၄ ဘုံ ဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသရ၏။ (ကောက်- ၃၃၆)

နှစ်ဘက်ရ- ရူပစ္စာန် ပဋိ ၁ ခု၊ စေ ၃၀ တို့ ခဏ- ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါ ၅- ဘုံ၊ အသညသတ် ဥ စ ဖြစ်သော သု အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ (ကောက်- ၃၅၄)

၃။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ နှ ပရိဇာနာတိ နော စ သော တတော ဘဝရာဂါနုသယံ နှ ပရိဇာနာတိ။

နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း

သွေဝ ပုဂ္ဂလာ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာ သု အပရိယာပန္နေ သော တတော ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ နှ ပရိဇာနန္တိ၊ ဘဝရာဂါနုသယဉ္စ နှ ပရိဇာနန္တိ၊ ဒွိန်း မဂ္ဂသမ်ဂီနှ် ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္မတ္တ ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ နှ ပရိဇာနန္တိ ဘဝရာဂါနုသယဉ္စ နှ ပရိဇာနန္တိ။ (ပ၊ ၃- ၂၂၃-၄)

အရကောက်

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂ ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ပုထုဇဉ် သော, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ရ၏။

ထိုပုထုဇဉ်, သော, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂- ပါး လည်းရ၏။ (ကောက်- ၄၃၄)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဒိန်္ဒ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နော စ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာဒုသယော စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အရကား- သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

သံသယ- နောက်သာရ၏။

အနက်

နံ အရူပဓာတုယာ- ကာမသု ဂု-ဘုံ အသညသတ် အကနိဋ္ဌ ကြဉ် ရူ ၁၄-ဘုံမှ၊ စုတသသ- သော၊ နံ ကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ- ရူပ ၁၆-ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသသ- သော၊ ကဿစိ- အချို့သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။

သတ္တာ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- သန္တာန် အနုဂတာ ဟုတ္တာ သယန္တိ- သန္တာန်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းကုန်၏၊ ကဿစိ- အချို့သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဟု- ကုန်သော၊ အနုသယာ- ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကြဉ်သော အနုသယတို့သည်၊ ကဿစိ- အချို့သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အနုသယာ- မာန ဘဝ အဝိဇ္ဇာ အနုသယ တို့သည်၊ ဘဂ်ါ ဘဋ္ဌိတဗ္ဗာ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ နတ္ထိ။ (ကောက်- ၄၄၂)

၅။ ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏ ခဏ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏ ခဏ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တံ စိတ္တာနိ ဘဂ်ိက္ခဏော စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ ဘဂ်ိက္ခဏံ အဝိတိက္ကန္တံ အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ ဝိတိက္ကန္တံ ဘဂ်ိက္ခဏော စ ဝိတိက္ကန္တံ။ (ဗျိ၊ ၃-၃၁၂-၃)

အနက်ပေး- (ကယား ၆၊ က-၌ ရ)

၆။ (က) **တစ်ဘက်ရဝိဘင်း-** အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

နှစ်ဘက်ရဝိဘင်း- ဣတရေသံ တေသံ ကုသလဉ္စ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုသလဉ္စ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ကောက်- ၄၆၆)

(ခ) ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်-ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈-ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၄၅၃)

၇။ (က) သုဒ္ဓါဘုံ၌ ပဋိနောင် ပ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချ ဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့်

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ် ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသော ကြောင့် တံသဒိသ ဒု-စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင် ၁၅-ချက်၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဘဝနိကန္တိက ပ-ဇော၊ ဤ ၁၉ ချက်သော စိတ်တို့၏၊ ခဏ-ဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါ ၅ ဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၄၇၇)

(ခ) အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏ ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊

အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏ- ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု ၄၊ အပါယ်ကြဉ် ပဋ္ဌဝေါ ၂၂- ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ထိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္ဒဇောသည် ကုဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇောမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အကုဇောဖြစ်အံ့ အဆုံးစွန်သော ကုဇောမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏ- ဟုဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက် ကျွတ်ထိုက်သော ပု- ၄ အောက် မဂ္ဂဌာန် ၃- ယောက်၊ အောက် ဖ ၃ ယောက်တို့အား စတု ၄ ဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ် ပဋ္ဌဝေါ ၂၅ -ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ၉ စ ဖြစ်သော သု အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ (ကောက်- ၄၈၁-၂)

၈။ သုဒ္ဓါ ဖြစ်အံ ပဋိနောင် ပ ဘဝင်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသော စတုဝေါ, ပဋ္ဌဝေါ ဖြစ်အံ ပဋိမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ၊ အကု ၁၂၊ ဝိ ၃၆၊ ကြိ ၂၀ တို့၏ ၉- ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄ အရိ ၈ ယောက်တို့အား စတု ၄၊ ပဋ္ဌဝေါ ၂၆ ဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည သတ်ဘုံရ၏။ (ကောက်- ၄၈၅)

အဗျာကတဓမ္မကို မဟောရကြောင်း

အဗျာကတသည် ဘာဝေတဗ္ဗလည်းမဟုတ် ပဟာတဗ္ဗလည်း မဟုတ်သော ကြောင့် ဘာဝနာဝါရ၌ ၎င်းကို မဟောပါ။ (လက်ဆောင်- ၈၅)

၉။ **တစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း-** ဒိဗ္ဗသောတံ တဏ္ဍာသောတံ သောတံ နသောတိန္ဒြိယံ။
နှစ်ဘက်ရ- သောတိန္ဒြိယံ သောတဋ္ဌေဝ သောတိန္ဒြိယဋ္ဌ။ (ပါ၊ ဘ- ၈၆)

ယင်း၏ တစ်ဘက်ရကား- ဒိဗ္ဗသောတဟု ဆိုအပ်သော အဘိညာဏ်၊ တဏ္ဍာသောတဟု ဆိုအပ်သော လောဘ စေတသိက်ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

တစ်ဘက်ရ- အနညာတညဿာမီတိန္ဒေမှ တပါး ဣန္ဒေ ၂၁ ရ၏။

နှစ်ဘက်ရ- အနညာတညဿာမီတိနှင့် ဣန္ဒေမှ တစ်ပါးသော စေ- ဆစတ္တာ လီသ၊ အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀၊ နိဗ္ဗာန်ပညတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်- ၅၁၅)

၁၀။ ဝီရိယ မဖြစ်သော စိတ် ၁၆ ခု၊ ဝိစိကြဉ် စိတ် ၇၂ ခု ၌ ရှိသော ဧကဂ္ဂတာ ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၅၀)

တစ်ဘက်ရ- ရူပ ဥ စ ဖြစ်သော တိ ပု၊ ဖ ၄ တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူ ၁၀ ဘုံ ရ၏။

နှစ်ဘက်ရ- ကာ ဥ စ ဖြစ်သော ပု ၄၊ ဖ- ၄ တို့အား ကာမ ၁၁- ဘုံလည်း ရ၏။ (ကောက်- ၅၄၀)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅) ရက်၊ (၆- ၄-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ ဝစီသင်္ခါရ၏ဖြစ်နိုင်သော (က) ဘုံ၊ (ခ) စျာန်၊ (ဂ) စိတ်၊ (ဃ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖြေဆို၍၊ စိတ်လည်းမမည်, စိတ္တသင်္ခါရလည်း မမည်သောတရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ (က) ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ?

(ခ) ဝစီသင်္ခါရဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံ၌ စိတ္တသင်္ခါရ မချုပ်သလော? ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိဿဇ္ဇနာ ပါဠိတို့ကို အသီးသီး ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၃။ မာနာနုသယကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌာနုသယကိန်းသလော? ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်း ပါဠိတော်ကို ထုတ်၍ အရကောက်ပြီးလျှင်၊ ယဿ ယတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ၏ အရကိုလည်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါ (က, ခ)တို့ကို အနက်မှန်ကန်အောင် ပေးပြခဲ့ပါ။

(က) ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော မာနာနုသယံ ပဇဟတီတိ? တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။

(ခ) နဲ ကာမဓာတုယာ စုတဿ နဲ အရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စိတ်လည်း ဖြစ်ဆဲ, ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတီတိ? ဟူသောပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြီး အရလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သရာဂစိတ်ဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သရာဂစိတ်မဖြစ်လတ့ံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသည့် ဝိဘင်းပါဠိကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်လတ့ံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာတို့တွင် (က)၌ အရကောက် (ခ)ကိုလည်း ဝိဘင်းပါဠိမျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယဿ ဝါ ပန အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ?၊

(ခ) ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီတိ?။

၈။ ဥပေက္ခာ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ? ဟူသော ကုန္ဒြိယယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရလာ ပုစ္ဆာပါဠိတော်၏ တစ်ဘက်ရဝိဘင်းပါဠိတော်ကို ဥပေက္ခာသရုပ် ပေါ်လွင်စေလျက် မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၉။ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်မှုသာဖြစ်၍ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့နေသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ကုန္ဒြိယယမက ပစ္စုပ္ပန္နဝါရလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ, သောမနဿိန္ဒြေ (၂)ပါးစုံ ဖြစ်ဖူးသောပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံ တို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝင်သက်ထွက်သက်နှစ်ချက်တို့တွင် အဘယ်ကို အဿာသ, အဘယ်ကို ပဿာသ-ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်ကိုလည်း နည်းစုံစွာဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆို၍၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံနေသည့် အမျိုးသမီးတို့သည် အထက်ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိမ်းတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ (က) အသညသတ်ဘုံမှ တပါး အလုံးစုံသော ဘုံ

(ခ) မူလ ဘူတ ဖြစ်သော ပ- စျာန်

(ဂ) ဒွေ ပဋိညာဉ် ၁၀- မှ တပါး ကာမစိတ် ၄၄

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) အသည်သတ် နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါး အလုံးစုံသော ကာ ရှု အရှုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆော်– ၄)

အရကောက်– တက်, စာ မှတပါး စေ– ၅၀ ရ၏။ စိတ္တ, စိတ္တသခ်ီ ါရမှတပါး တက်၊ စာ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။

သံသယ– နောက်သာ။ (ကောက်– ၃၁၀)

၂။ (က) ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ီ ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ကာယသခ်ီ ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ၊ ၃– ၁၃)

(ခ) သဗ္ဗေသံ စိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ီရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ီရော နနိရုဇ္ဈိသတိ။

ပစ္ဆိမစိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏေ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ီ ါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသခ်ီ ါရော စ နနိရုဇ္ဈိသတိ။ (ပါ၊ ၃– ၅၃)

၃။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။

ပုထုဇ္ဇနဿ မာနာနုသယော စ အနုသေတိ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃– ၅၇)

အရကောက်– (ပဲခူး အရွေ့ ၃၊ ဂ– ၅)

အရကောက်– သော သက အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး၊ ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ် ရ၏။ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး၊ ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ် လည်း ရ၏။

သံသယကား– နောက်သာ။ (ကောက်– ၄၀၃)

၄။ (က) ယော– အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာမရာဂါနုသယံ– ကို၊ ပဇဟတိ– စွန့်ဆဲ။ သော– သည်၊ မာနာနုသယံ– ကို၊ ပဇဟတိ– စွန့်ဆဲလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ သတိ တဒေကဋ္ဌေ– ထိုကာမရာဂါနုသယနှင့် ပယ်ဘက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသော ဌာနရှိသော မာနာနုသယကို၊ ပဇဟတိ ပဇဟနမတ္တံ ကရောတိ– စွန့်ကာမျှကိုသော်ကား ပြု၏။ နှ နိရဝသေသံ ပဇဟတိ– အကြွင်းမဲ့သော်ကား မစွန့်၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ ဟောတိ။ (ကောက်– ၄၂၀–၁)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) နကာမမာတုယာ- အကာနိဋ္ဌကြဉ် ရှုပ ၁၅ ဘုံ၊ အရှုပ ၄ ဘုံမှ၊ စုတာသ- သော၊ နအရှုပမာတုံ- ကာသု ၇ ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ် ရှု ၁၅ ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ- အား။ (ကောက်- ၄၄၁)

၅။ ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥ- ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈ ယောက် ရ၏။ သံသယ- လည်းကောင်းရ၏။ (ကောက်- ၄၅၃)

ဝိဘင်း

စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ နော စ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။

စိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထ စေဝ နိ ရုဇ္ဈတိ စ။ (ပါ၊ ၃- ၃၀၃)

အရကား

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

အလုံးစုံသော စိတ်တို့၏ ဘင်္- ဟု ဆိုအပ်သော ပု- ၄ အရိ ၈- ယောက်ရ၏။

သံသယ- နောက်သာ။

၆။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသအနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (လက်ဆော်- ၃၃)

အရကောက်

အစမထင်သံသရာမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေ့ဝေါဒါနိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊ အကု ဗျာ စိတ်တို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ကျတ် ထိုက်သော ပု ၄၊ အောက် မဂ် ၃၊ အောက် ဖ ၃ ယောက်၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ဖြစ်ထိုက် သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊

အကု ဗျာ တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော မကျတ် ပု ပုဂ္ဂိုလ် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်- ၄၆၆)

၇။ (က) ပဋိစိတ် ၁၉ ခု၊ စေ ၃၅၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃၊ ၇၊ ၄ စည်း အစစွာသော ဇီဝိတ နဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥ ဖြစ်သော ပု

http://www.dhammadownload.com

၄၊ အောက် ဖ ၃ ယောက်၊ ပဝတ္တိ အခါ ပဋိနောင်ပ- ဘဝင်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ကု မှတပါး ကု ၂၁၊ ဝိ ၃၆၊ ကြွ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥ ဟုဆိုအပ်သော ပု- ၄၊ အရိ ၈ ယောက် ရ၏။

ပဋ္ဌဝေါ ဘုံ၌ အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥ- ဟု ဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အောက် ဖ ၃ ယောက်လည်း ရ၏။ (ကောက်- ၄၇၅)

(ခ) ဝိဘင်း- အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။

ဣတရေသံ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ (ပါ၊ ၈- ၂၆)

၈။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ- ကို၊ ဌပေတွာ- ၍၊ အဝသေသာ- ကုန်သော ဆဋ္ဌဝုံပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မ ဝိဟာရုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ၊ ဝီရိယုပေက္ခာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ တတြ မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ စျာနုပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ဥပေက္ခာ ၉ ပါးတို့သည်၊ ဥပေက္ခာ- ကုန်၏။ န ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ- ဥပေက္ခိန္ဒြေမမည်။

၉။ **ပုဗ္ဗိလ်, ဘုံ-** (မကွေး ၉၊ ဒု ပိဒ် ရှု)

အရကောက်

သုဒ္ဓါ ဖြစ်အံ့ ရှေးဦးစွာသော သော သဟဇုတ် ဒု ဇောမှ စ၍ စုတိ တိုင်အောင် ကြွင်းစတုဝေါ ပဋ္ဌဝေါဖြစ်အံ့ ပဋိမှစ၍ စုတိ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့ ၏။ ခဇ- ဟုဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈ ယောက်တို့အား၊ စတု ၄၊ ပဋ္ဌဝေါ ၂၆ ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၅၄၃)

၁၀။ **အသာသ ပသာသဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း အကြောင်း-** (ကရင် ၁၀- ရှ)

ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်

မိန်းမများသည် အရိယာ ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ သမာပတ် ၈ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဈာခေါ်သော အောက်ဗြဟ္မာဘုံ၌သာ ဖြစ်သည်၊ အထက် ဗြဟ္မာဘုံ၌ မဖြစ်နိုင်ပါ။ (လက်ဆောင်- ၈၆)

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်၊ (၆- ၄- ၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ ယမိုက်ဆယ်ကျမ်းတို့တွင် တပါးသောယမိုက်တို့၌ သရူပကျွာဝါရကို မဟောမူ၍ သခ်ါရ ယမိုက်၌သာ ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြပါ။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပါ။
(က) ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။
(ခ) ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

၃။ အောက်ပါ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပါ။
(က) ကာမာဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု။
(ခ) ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇတ္ထ။

၄။ ဒိဋ္ဌာနုသယ (က) ဖြစ်/မဖြစ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ခ) ဖြစ်သောဘုံ၊ (ဂ) ဖြစ်သောဝေဒနာတို့ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ မာန, ကာမ နှစ်ပါးစုံ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မာနသာ ကိန်း၍ ဒိဋ္ဌိ မကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ အရကောက်ပြပါ။
(က) စိတ်ဖြစ်ဆဲ ချုပ်ဆဲမဟုတ် ချုပ်လတ္တံ့.မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်။
(ခ) စိတ်ဖြစ်လတ္တံ့. ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ ချုပ်ဆဲဖြစ်သောစိတ်သည် ချုပ်ပြီး ဟုတ်/မဟုတ် ပါဠိသာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သရာဂစိတ်ဖြစ်ပြီးသာ ဖြစ်၍ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၇။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာပါဠိ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိမျှကိုသာ ဖော်ပြပါ။
(က) ယဿ ဝါ ပန အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊
(ခ) ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ၊ (ခ)ကို အရကောက်ပြပါ။
(က) ယဿ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ၊ တဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။
(ခ) ကုသိုလ်, အကုသိုလ် တရားနှစ်ပါး ပွါးလတ္တံ့, စွန့်လတ္တံ့ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊

၉။ အောက်ပါ အမေးအား အဖြေပါဠိမျှကိုသာ ရေးခဲ့ပါ။
(က) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုန္ဒြေဖြစ်ဆဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သောတိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲလော။
(ခ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား ဃာနိန္ဒြေဖြစ်ဆဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲလော။

၁၀။ အောက်ပါ အမေးအား အဖြေပါဠိမျှကိုသာ ရေးခဲ့ပါ
(က) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ၌ စက္ခုန္ဒြေ ဖြစ်ပြီး ထိုပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ၌ ဃာနိန္ဒြေ ဖြစ်ပြီးလော။
(ခ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုန္ဒြေ ဖြစ်လတ္တံ့, ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဃာနိန္ဒြေ ဖြစ်လတ္တံ့လော။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ကာယသခ်ါရအစရှိသည်တို့ကို သခ်ါရယမိုက်ကို မဟောမီရှေ့၌ သရုပ်ထုတ်၍ မဟောအပ်သေးသဖြင့် မသိအပ်သေးသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤ သခ်ါရယမိုက်၌သာ သရုပကျွာဝါရကို ဟောတော်မူသည်။ (လက်ဆောင်– ၅၂)

၂။ (က) ပဌမဈာနံ–ကို၊ သမာပန္နာနံ– ဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အဿာသ ပဿာသာနံ– ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော– ဦးလည်းကောင်း၊ ဝတ္တမာနာနံ– ကုန်သော၊ တေသံ– တို့အား။ (ကောက်– ၃၂၁)
(ခ) ယဿ စိတ္တဿ– ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ ရသော် အဆုံးစွန်သော အဿာသ ပဿာသစိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော အကြင်တေတ္တိ သစိတ်၏။ အနန္တရာ– ၌၊ ကာမာ ဝစရာနံ– တို့အား၊ ပစ္ဆိမစိတ္တံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ– လတ္တံ့။ (ကောက်– ၃၂၃)

၃။ (က) ကာမဓာတုယာ–လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝီသု–ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု–ကာမသုခ ဝေဒနာ ၁၉၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂–ခုတို့၌ လည်းကောင်း။ (ကောက်– ၃၈၈)
(ခ) ရူပဓာတုယာ– လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ– လည်းကောင်း၊ ဇာတ္တာ– ဤ ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌။ (ကောက်– ၃၈၈)

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်၌ ဖြစ်၏။
သော, သက, အနာ, ရဟန္တာ၌ မဖြစ်။
(ခ) ဌာနဟူသော ဘုံအားဖြင့်ကား ဓာတ် ၃- ပါး၌သာ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်၏။
(ဂ) ဝေဒနာအားဖြင့်ကား သု, ဒု, ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူသော ဝေဒနာ ခု- ပါး၌ ဖြစ်၏။
(ကောက်- ၃၉၁)

အရကောက်- ပု၊ သော၊ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။
အရကောက်- သော၊ သ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်= ၃၉၅)

၅။ (က) ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်မှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈ ရ၏။ တိဟိတ်စုတိ တေရသ ဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥ- ဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။
သံသယ- နောက်သာ။
(ခ) ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမ်ဂီဖြစ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် အသည်သတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်- ၄၅၄)

၆။ ချုပ်ဆဲဖြစ်သော စိတ်သည် ချုပ်ပြီး ဟုတ် မဟုတ်၊ ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ၊ နော ဟူသော ဝိဘင်းကို ထောက်၍ မဟုတ်ပါ။

အရကောက်

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမ်ဂီ ဝိတရာဂစိတ် ၈၁ ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမ်ဂီဖြစ်သော ပု- ၄၊ အရိ- ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ၊ အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်- ၄၆၂)

၇။ (က) သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ ကုသလဝိပွယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နော စ တေသံ ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ပဋ္ဌဝေါကာရေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ အဗျာကတာစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပ၊ ၈- ၈)
(ခ) သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံတတ္ထ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ တ– ၁၃)

၈။ (က) သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂကွဏေ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏေ နိရောဓ သမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ တ– ၂၀)

(ခ) ကျွတ် ပု၊ အောက် မဂ် ၃၊ အောက် ဖ ၃ ယောက် ရ၏။

သံသယ– လည်းကောင်းရ၏။ (ကောက်– ၅၀၉)

၉။ (က) သစကွုကာနံ အသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စကွုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ သောတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သစကွုဘာနံ သသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စကွုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သောတိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ တ– ၁၁၃)

(ခ) သဃာနကာနံ အစကွုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ စကွုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သဃာနကာနံ သစကွုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ယာနိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စကွုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ တ– ၁၃၃)

၁၀။ (က) ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စကွုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ တတ္ထ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စကွုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဃာနိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

(ပါ၊ တ= ၁၇၀)

(ခ) ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စကွုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ နော စ တေသံ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ဣတရေသံ တေသံ စကွုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဃာနိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ တ– ၁၈၃)

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမကဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ အရှင်တို့ အမိဝမ်းမှ ထွက်ခါစကာလ၌ ချေဆပ်ခြင်း (နာချေခြင်း) ပြုရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ "အဿာသ၊ ပဿာသ"တို့၏ အရကိုလည်း ခွဲခြား၍ နည်းစုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၂။ "ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ စိတ္တသန်္ဓါရော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာယသန်္ဓါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ ဝိဘင်းပါဠိတော်ထုတ်ပြ၍၊ "နံ ကာယ နံ ကာယသန်္ဓါရ"အရ ဖြစ်ထိုက်သမျှတရားတို့ကိုလည်း နည်းစုံလင်အောင် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ "ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော ပဟီနော၊ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော" ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန် တစ်ဖက်ရပြ အဖြေဝိဘင်းပါဠိကိုသာ အနက်ပေးပြပါ။

၄။ "မာနာနုသယ"ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံဋ္ဌာနဝယ် (က) "ဒိဋ္ဌာနုသယ" မကိန်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ (ခ) ကိန်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆို၍၊ ပဇဟနဝါရ အနလုံတွင် မဟောသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖြေဆိုပါ။

၅။ (က) ယနေ့ ဖြစ်ဆဲစိတ်သည် မနက်ဖြန်တွင် ပြန်၍ ဖြစ်နိုင်, မဖြစ်နိုင်၊ (ခ) ယခုဖြစ်နေသော စိတ်သည် မနေ့က ဖြစ်ခဲ့သောစိတ် ဟုတ်, မဟုတ်ကို စိတ္တယမကပါဠိထောက်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၆။ "ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိဘင်းကို ထုတ်၍၊ သဲ့သယပုဒ်အရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ "နံ ကုသလာ နံ ဓမ္မာ"ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းပါဠိတော်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နိုင်,မဖြစ်နိုင် ယမကသာဓကပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ (က) မုချဒုတိယစိတ်၊ (ခ) တံသဒိသဒုတိယစိတ်၊ (ဂ) မုချဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်၊ (ဃ) တံသဒိသဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို ဓမ္မယမိုက် ဥပါဒအတိတပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ရွှကာ အဖြေဆင်၍၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားများသာ ဖြစ်ပါးဦးမည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားမဖြစ်ပါးတော့သော ပုဂ္ဂလ, ဘုံ အလုံးစုံကို ဓမ္မယမိုက်ရွှ၍ ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ အောက်ပါပုစ္ဆာတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) နာ ကာယော နာ ဣန္ဒြိယန္တိ။

(ခ) ယဿ ယတ္ထ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

၁၀။ "ဇီဝိတိန္ဒြေ" ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား "ဣတ္ထိန္ဒြေ" ဖြစ်လတ္တံ့လော? ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဖက်ရ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကိုသာ အနက်ပေးပြပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမကဘာသာ

၁။ အပြင်လေသည် နူးညံ့သော မြူကို ယူ၍ အတွင်းသို့ ဝင်လျက် အာစောက်ကို ထိ၍ ချုပ်ငြိမ်းသောကြောင့် မွေးဖွားစကလေး သူငယ်များ ချေဆပ်ရပါသည်။

အဿာသ အရ

ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ အလို- ထွက်သက်ကို ရပါသည်။

သုတ္တန် အဋ္ဌကထာ အလို- ဝင်သက်ကို ရပါသည်။

ပဿာသ အရ

ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ အလို- ဝင်သက်ကို ရပါသည်။

သုတ္တန် အဋ္ဌကထာ အလို- ထွက်သက်ကို ရပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၅၂)

၂။ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ယဿ စိတ္တသ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသန်္ဓိရော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာယသန်္ဓိရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

ပထမဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသန်္ဓိရော စ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ကာယ သန်္ဓိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ၃-၄၅)

နာ ကာယ နာ ကာယသန်္ဓိရ အရ

ကာယ ကာယသန်္ဓိရမ့တပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ရ၏။

(တစ်နည်း) ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ရ၏။

(တစ်နည်း) အဇ္ဈတ္တစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ် မ့တပါး အဿာသပဿာသ မရှိသော ရူပဘုံ၌ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ ဣတ္ထိဘော ပုံဘောကြဉ် တိသမုဋ္ဌာန်ရုပ်- ၂၃ ခု၊ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇကလာပ်ရုပ် ရပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဒွိန္နံ- ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာနံ- သော, သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ- ဒုက္ခဝေဒနာ ၃ ပါး၌၊ ရူပဓာတုယာ- လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ- လည်းကောင်း၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ၌၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော- ကို၊ ပဟီနော- ပြီ၊ ကာမရာဂါနုသယော- ကို၊ ပဟီနောတိ ဝါ- လည်းကောင်း၊ အပ္ပဟီနောတိ ဝါ- လည်းကောင်း၊ န ဝတ္တာဗ္ဗော- မအပ်။

တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ- ထို သော သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင်၊ ကာမဓာတုယာ- လည်းကောင်း၊ ဒွီသု-ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု- ကာမသုခဝေဒနာ-၁၉ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂- ခု တို့၌လည်းကောင်း၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ၌၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော- ကို၊ ပဟီနော- အပ်၏၊ တေသံ- တို့အား၊ တတ္ထ- ၌၊ ကာမရာဂါနုသယော- ကို၊ နော စ ပဟီနော- ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်၊ ဒွိန္နံ- ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာနံ- တို့အား၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ- ၌၊ ရူပဓာတုယာ- လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ- လည်းကောင်း၊ တေသံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော- ကို၊ ပဟီနော- ပြီ၊ ကာမရာဂါနုယော- ကို၊ ပဟီနောတိ ဝါ အပ္ပဟီနာတိ ဝါ န ဝတ္တာဗ္ဗော။

၄။ (က) (ခ) (ရှမ်းတောင် ၃-၌)

မဟောသောပုဂ္ဂိုလ်

သကဒါဂါမိ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် ပေါင်း ၈ ယောက် မဟောပါ။

၅။ (မန္တလေး ၆-၌)

၆။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နောစ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

ဣတရေသံ တေသံ ကုသလဉ္စ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ။

သံသယပုဒ်အရ

အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေ့ ဝေါဒါန်တိုင်အောင် ကျွတ်ပု၊ အောက်မဂ် ၃။ အောက်ဖ- ၃၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ပု၊ ရ၏။ (ကောဏ်- ၃၆)

၇။ ကုသလံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသလဉ္စ ဓမ္မေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ ကုသလာ နစ ဓမ္မာ။ (ဗါ၊ ၈- ၆)

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်/မဖြစ်- (ကယား ၁၀-ရှု)

၈။ (က) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပထမဘဝင်စိတ်ကို မုချ ဒုတိယစိတ်ဟု ခေါ်သည်။

(ခ) ထိုမုချ ဒုတိယစိတ်နှင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်နှင့် တူသောကြောင့်၊ တံ သဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ခေါ်သည်။

(ဂ,ဃ) (မကွေး ၈-ရှု)

အရကောက်

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္ဒဇောသည်၊ အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်ဇောမှစ၍ စတုတ္ထဇောတိုင်အောင်၊ ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏၊ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်ကျွတ်ထိုက်သော၊ ပု ၄- တို့အား၊ ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၄၈၁)

၉။ (က) အာမန္တာ။ (ပါ၊ တ= ၁၀၁)

(ခ) ကျွတ္ထိနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ တတ္ထ ကျွတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တာသံ တတ္ထ သောမနဿံန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကျွတ္ထိနံ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ တတ္ထ ကျွတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ- ၁၃၁)

၁၀။ ယေ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ရူပါဝစရံ- ဘုံသို့၊ အရူပါဝစရံ- ဘုံသို့၊ ဥပပဇ္ဇိတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ- ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အားလည်းကောင်း၊ ယေ စ ပုရိသာ- အကြင်ပုရိသတို့သည်၊ တေနေဝ ဘာဝေန- ထိုပုရိသဘောဖြင့်သာလျှင်၊ ကတိစိ ဘဝေ- အမှတ်မရှိသော ဘဝ၌၊ ဒဿေတွာ- ပြကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ- ကုန်လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အားလည်းကောင်း၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ- ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အား၊ ကျွတ္ထိန္ဒြိယံ- သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၃၁- ၃-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ သင်္ခါရာ ဝစီသင်္ခါရောတိ-ကို စုံလင်စွာ ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ပြီးလျှင်၊ ကာယသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရ နှစ်ပါးစုံဖြစ်ဆဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဆိုရိုးကျကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ စိတ္တသခ်ီရဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံဌ် ကာယသခ်ီရ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသလော? ဟူသော အမေးဌ် တစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းထုတ်၍ ဈာနောကာသကိုသာ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ကာမဘုံ, ရူပဘုံဌ်ရှိသော စတုတ္ထဈာန်ဖော (၁၈) ခုကိုလည်း စတုက္ကနည်းအားဖြင့် အစဉ်မပျက် ရေတွက်ပြပါ။

၃။ မာနာနုသယကို ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ, ဝေဒနာအားဖြင့် ဝေဖန်ပြ၍၊ ဘဝရဂါနုသယကိန်းသော သူအား ဒိဋ္ဌာနုသယကိန်းသလော? ဟူသော ပုစ္ဆာကိုလည်း ဝိဘင်းပါဠိထုတ်၍ အရကောက်ခဲ့ပါ။

၄။ ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ တဿ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းပါဠိမျှ ထုတ်ပြ၍၊ ကာမဓာတုယာ စုတဿ ရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တိ, ကဿစိ ပဉ္စ အနုသယာ အနုသေန္တိ, ကဿစိ တယော အနုသယာ အနုသေန္တိ- ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို စိတ္တယမကလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ဖြစ်ဖူးသာရ၍ ဖြစ်ဆဲမရသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ခ) ဖြစ်ဖူးသာရ၍ နောင်ဖြစ်တော့မည်မဟုတ်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဂ) ချုပ်ဖူးလည်းမရ ချုပ်ဆဲလည်းမရသောစိတ်၊
(ဃ) ပစ္စုပ္ပန်စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ, ဘင်ခဏကို လွန်သောစိတ်၊

၆။ ယဿ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ- ကို ဝိဘင်းပါဠိမျှ ထုတ်ပြ၍၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ဖူးသာရ၍ နောင်ကုသိုလ်မဖြစ်တော့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ န အဗျာကတာ န ဓမ္မာတိ- ကို ဝိဘင်းပါဠိမျှ ထုတ်ပြ၍၊ ယဿ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တဿ အဗျာကတာ ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ- ကို ဝိဘင်းထုတ်ပြီးလျှင် တစ်ဘက်ရကိုသာ ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ "အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဘုံဌ် ကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘုံဌ် အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီလော" ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းထုတ်ပြီး ပြည့်စုံစွာ အရကောက်ပြ၍၊ မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဖော ရအပ်/မရအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း အရကောက်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ အောက်ပါတို့တွင် (က) (ခ) တို့ကို အရကောက်ပြ၍၊ (ဂ) ကို ဝိဘင်းပါဠိမျှသာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဥပေက္ခာသာမည်၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ မမည်သောတရား။
(ခ) မိန်းမယောကျ်ားနှစ်ဦးလုံး ဖြစ်ဖူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ဂ) ယဿ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ၊

၁၀။ သောမနဿိန္ဒြေ, မနိန္ဒြေ နှစ်ပါးစုံဖြစ်ဆဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဏာနာတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟတီတိ – ကိုလည်း ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ခဲ့ပါ။

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ဝစီသင်္ခါရော သင်္ခါရော စေဝ ဝစီသင်္ခါရော စ၊ အဝသေသာ သင်္ခါရာ နှ ဝစီသင်္ခါရော။
(ပ၊ ၃– ၃)

အရကား– ကာယသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရ ရဏ်။ ဝစီသင်္ခါရလည်း ရဏ်။
သံသယကား– နောက်သာ ရဏ်။ (ကောက်– ၃၁၁)

အရကောက်

အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ပထမစျာန်ဇော ၂၀၊ ဒု–ဇော ၁၀၊ တတိယစျာန်ဇော ၁၀–တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀– ကြဉ်သော ကာမစိတ် ၄၄ ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်ရဏ်။
သံသယကား– လည်းကောင်း ရဏ်။ (ကောက်– ၃၁၄)

၂။ စတုတ္ထဈာနံ သမာပန္နာနံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ စိတ္တသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပ၊ ၃– ၁၀)

အရကောက်

စတုတ္ထစျာန်ဇော ၁၈– ခု တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရဏ်။ (ကောက်– ၃၂၁)

စတုတ္ထနည်း– (မန္တလေး ၂– ရှ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၌ ဖြစ်၏၊ ရဟန္တာ၌ မဖြစ်၊ ပယ်/ မပယ်သောအားဖြင့်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန် သကဒါဂါမိမဂ္ဂဌာန် အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန်၌သာ ဖြစ်၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်၌ မဖြစ်။

ဘုံအားဖြင့်ကား- ကာမဘုံ ဧကာဒသ ဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၊ ရူပဘုံ သောဠသဟု ဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၊ အရူပ ၄ ဘုံဟု ဆိုအပ်သော အရူပဓာတ် ဤဓာတ် ၃ ပါး၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်၏။

ဝေဒနာအားဖြင့်ကား- ကာ သု ၁၉ ခု၊ ကာ ဥ ၃၂ ခုတို့၌ ဖြစ်၏။ (ကောက်- ၃၉၀)

ဝိဘင်း

တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။

ပုထုဇ္ဇနဿ ဘဝရာဂါနုသယော စ အနုသေတိ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃-၅၈)

အရကား- သော, သက, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ (ကောက်- ၃၉၅)

၄။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ။

တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာ နုသေတိ၊ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေတိ၊ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဗတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ၊ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃-၈၉)

အနက်

ကာမဓာတုယာ- မှ၊ စုတဿ-သော၊ ရူပဓာတုံ-၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တဿ-ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ကဿစိ- အချို့သော ပုထုဇဉ်အား၊ သန္တာ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏၊ ကဿစိ- အချို့သော သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဥ္စ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကြဉ်သော အနုသယတို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏၊ ကဿစိ- အချို့သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တယော- ကုန်သော၊ အနုသယာ- မာန, ဘဝ, အဝိဇ္ဇာနုသယတို့သည်၊ ဘင်္ဂါ ဘဥ္ဇိတဗ္ဗာ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏။

၅။ (က) (ရန်ကုန် ၆၊ ခ-ရှု)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) တိဟိတ် စုတိတေရသဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်– ၄၅၄)

(ဂ) ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် အနာဂတ်စိတ်ရ၏။

(ဃ) အတိတ်စိတ် ရ၏။

၆။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။
ဣတရေသံ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ။ (လက်ဆောင်– ၃၃)

အရကောက်

အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကောက်– ၄၆၆)

၇။ အဗျာကတံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နအဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ အဗျာကတဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ အဗျာကတာ နစ ဓမ္မာ။ (ပါ၊ ၓ– ၇)

သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော စ တေသံ အဗျာကတာ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရူပေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အဗျာကတာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ ၓ– ၁၀)

တစ်ဘက်ရကား

ပဋိ ၁၉၊ စေ ၃၅၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃, ၇, ၄–စည်း၊ အစစွာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥ ဖြစ်သော ပု ၄၊ အောက်ဖိုလ် ၃ ယောက်၊ ပဝတ္တိအခါ ပဋိနောင် ပ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ အကုသိုလ်မှ တပါး အကု ၁၂၊ ဝိ ၃၆၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၅၂၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏၊ ဥ– ဟု ဆိုအပ်သော ပု ၄၊ ဖိုလ် ၄ ယောက် ရ၏။

၈။ အာမန္တာ။

အရကောက်

သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်

http://www.dhammadownload.com

သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပု ၄၊ အရိ ၈-တို့အား၊ စတုဝေါကာရ ၄ ပဋ္ဌဝေါကာရ ၂၆ ဘုံ ရ၏။ သံသယ လည်းကောင်း ရ၏။ (ကောက်-၄၇၇)

မရဏာသန္န အကုသိလဇော ရအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်

ဒုဂ္ဂတိ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၌သာ မရဏာသန္နအကုသိလဇောကို ရသည်။

မရအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်- အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသည်။

၉။ (က) (စစ်ကိုင်း ၉၊ က-ရှ)

(ခ) ကာမာဝစရ ဥ+စ ဖြစ်သော ပု ၄၊ ဖ ၄ တို့အား ကာမ ၁၁ ဘုံရ၏။
သံသယ- ၎င်းကောင်း ရ၏။

(ဂ) ယေ ရှုပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ယေ စ ပုရိသာ ဇတောနေဝ ဘာဝေန ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ နော စ တေသံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣတရေသံ တေသံ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ဘ-၁၈၃)

၁၀။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ၈-ခုတို့၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ် တိဟိတ် ပုထုဇဉ် အောက်ဖိုလ် ၃-ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏာ တိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရ ၉-ဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ် ၆၂-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပု-၄၊ အရိ ၈-တို့အား၊ စတု-၄, ပဋ္ဌဝေါကာရ ၂၆-ဘုံ ရ၏၊ သံသယကား- လည်းကောင်း ရ၏။ (ကောက်-၅၃၃)

ဝိဘင်း- နော။ (ပါ၊ ဘ-၃၀၇)

အရကောက်- အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ရ၏။ သံသယ- အရမရှိ။ (ကောက်-၆၀၇)

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့. (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမက (အထက်ငါးကျမ်း) ဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၄) ရက်၊ (၂၂- ၆-၂၀၁၂) သောကြာနေ့

၁။ ဝစီသခ်ၤါရသာ ဖြစ်ဆဲ, ကာယသခ်ၤါရ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဆဲမဟုတ် သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသော ဝိဘင်းပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာ ရွေးချယ်စိစစ်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဝစီသင်္ခါရသာ ဖြစ်လတ့်, ကာယသင်္ခါရ မဖြစ်လတ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်။
(ခ) စိတ္တသင်္ခါရသာ ဖြစ်လတ့်, ဝစီသင်္ခါရ မဖြစ်လတ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

၃။ "ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တီတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိကို အပြည့်အစုံ ဝိဘင်းထုတ်၍ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစ်စိတ်အရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမရာဂါနုသယကို (က) ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် (ခ) ပယ်စွန့်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဒိဋ္ဌာနုသယကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ကာမရာဂါနုသယကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်နိုင်/မပယ်စွန့်နိုင်ကိုလည်း ပါဠိ + အနက် နှစ်ချက်ထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အနုသယယမက ဓာတုဝိဿဇ္ဇနာဝါရလာ ရူပဓာတုမူ + ကာမဓာတုမူလိ၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ (က)(ခ)တို့ကို စိတ္တယမက သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ဓမ္မဝါရနှင့်အညီ ဝိဘင်းထုတ်၍ အရလည်းကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်, ဖြစ်လတ့်လည်း မဟုတ်သောစိတ်။
(ခ) ဥပ္ပါဒက္ခဏကိုသာ လွန်၍ ဘင်္ဂက္ခဏကို မလွန်သောစိတ်။

၇။ ဓမ္မယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသလာ "ဓမ္မာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိကို တစ်ဘက်ရဝိဘင်း ထုတ်၍၊ တစ်ဘက်ရ အကောက်ကိုသာ (က) ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊ (ခ) သုဒ္ဓဓမ္မဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အောက်ပါ (က)(ခ)တို့ကို ဣန္ဒြိယယမကနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။
(က) ကာယသာမည်၍ ဣန္ဒြေမမည်သောတရား။
(ခ) ဥပေက္ခာလည်းမည်, ဣန္ဒြေလည်းမည်သောတရား။

၉။ "ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိကို တစ်ဘက်ရဝိဘင်းမျှထုတ်၍ အရလည်းကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ကာမဘုံသား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နောက်ဆုံး အသက်ရှူသည့်စိတ်ကို တိတိကျကျ သတ်မှတ်ပြ၍ မရဏာသန္နအကုသိုလ်ဖော စောနိုင်ခွင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဓမ္မယမကကို ရှု၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမက (အထက်ငါးကျမ်း) ဘာသာ

၁။ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပ၊ ၃– ၆)

၂ ပါးစုံဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပြဝိဘင်း

သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသေ ဘင်္ဂက္ခဏော ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ္တာသေ ဥပ္ပါဒက္ခဏော နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ ကာယသင်္ခါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ ဝစီသင်္ခါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပ၊ ၃– ၇)

၂။ (က) ပထမစျာန် ဝိပါက် ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူအံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် တ– စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက် ပဉ္စမစျာန် ဝိပါက် အရူပဝိပါက် ၄ ဥ ဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူအံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စတုတ္ထဈောတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကော်– ၃၂၃/၄)

(ခ) မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄၊ ပထမစျာန်ဝိပါက် ဒုတိယစျာန်ဝိပါက် ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်၊ တ စ– ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက် အရူပဝိပါက် ၄ ခု ဟု ဆိုအပ်သော၊ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စတုတ္ထဈောတိုင်အောင်၊ ကာမာဝစရရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ကော်– ၃၂၄/၅)

၃။ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တိဏ္ဏံ ပဥ္စလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ

http://www.dhammadownload.com

တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ မာနာနုသယော စ ကာမရာဂါနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃-၇၂)

အရကောက်

ထိုပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂ ပါး ရ၏။ (ကောက်-၄၀၄)

၄။ (က) အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။

(ခ) အနာဂါမိဖလဌာန်- အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။

ဒိဋ္ဌာနုသယကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂါနုသယကို အကြွင်းမဲ့ မပယ်စွန့်နိုင်ပါ။

ယော ဝါ ပန ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော ကာမရာဂါ နုသယံ ပဇဟတိ၊ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။

ယော ဝါ ပန- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ ဒိဋ္ဌာနုသယံ- ကို၊ ပဇဟတိ- ပယ်စွန့်ဆဲ၊ သော- သည်၊ ကာမရာဂါနုသယံ- ကို၊ ပဇဟတိ- ပယ်စွန့်သလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ တဒေကဋ္ဌံ- ထိုဒိဋ္ဌာနုသယနှင့် ပယ်ဖက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသောဌာနရှိသော ကာမရာဂါ နုသယကို၊ ပဇဟတိ ပဇဟနမတ္တံ ကရောတိ- ပယ်ကာမျှကို ပြု၏၊ နှ နိရဝသေသံ ပဇဟတိ- အကြွင်းမဲ့သော်ကား မပယ်၊ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

၅။ (မွန် ၄-၍)

၆။ (က) ဘင်္ဂကွဏေ အတီတဥ္စ စိတ္တံ နှ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နှ စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ၃-၃၀၈)

အရကား- ဘင်္ဂကွဏစိတ်, အတိတ်စိတ် ရ၏။

(ခ) ဘင်္ဂကွဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒကွဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဘင်္ဂကွဏံ အဝီတိက္ကန္တံ။ (ပါ၊ ၃-၃၁၂-၃)

အရကား- ဘင်္ဂကွဏစိတ်ရ၏။

၇။ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ ကုသလာ ဓမ္မာ။ (ပါ၊ တ-၄-၅)

(က) (ခ) (တနင်္သာရီ ၇၊ က၊ ခ-၍)

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) (ပဲခူးတိုင်း ၉၊ က- ရှ)

(ခ) ဝိရိယုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ ဝေဒနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ ရ၏။ (လက်ဆောင်- ၅၅)

၉။ ဥပေက္ခာယ အယာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ၈- ၁၃၀)

အရကောက်

အယာနက ကာမာဝရ ဥ စ ဖြစ်သော ဒု အဟိတ်, သု အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယ ကြဉ်သော ကာမာဝစရ ၅ ဘုံ၊ မဟဂ္ဂုတ် ဥ- ပဋိ ၅ ခု၊ စေ ၃၀၊ ကမ္မဇကလာပ် ၄ စည်းတို့၏ ဥ-ဟု ဆိုအပ်သော ရူ အရူ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ- ပု၊ အောက် ဖိုလ် ၃-တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါ ၅ ဘုံ၊ အရူပ ၄ ဘုံ ရ၏။ (ကောက်- ၅၁)

၁၀။ ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့ သန္တာန်၌ ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် တေတ္တိံသမစိတ်၏ ဥပါဒ် အခိုက် ဖြစ်ပါသည်။

အကုသိုလ်ဖောစောနိုင်ခွင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်- (ဓရာဝတီ ၈၊ ဒု- ရှ)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၁)ရက်၊ (၇- ၄- ၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ "အချင်းချင်း ကိုင်းကျွန်းမှီ ကျွန်းကိုင်းမှီ"ကြသည့် (အညမည)သတ္တိကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတတရားကို စွဲ၍ အဗျာကတတရားဖြစ်ပုံကိုပြ အနဝါဒပါဠိတော်ကို ရေးခဲ့ပါ။

၂။ "ကုသိုလ်တစ်ပဲ ဂရဲတစ်ပိသာ"ဆိုသည့်အတိုင်း အလှူကုသိုလ်ပြုရင်းက အခန့်မသင့်လျှင် အကုသိုလ်များ ဖြစ်တတ်ကြောင်းပြ ပဌာနဒေသနာပါဠိတော်ကို ပဥ္စာဝါရလာအတိုင်း ရေးပါ။

၃။ နောက်မှဖြစ်သော အကြောင်းတရားက ရှေ့ကဖြစ်နှင့်သော အကျိုးတရားတို့ကို ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၄။ ပဋိစ္စ ဝိဘင်္ဂါရ ကုသလေန ကုသလံ- ၌ ဟိတ်ပါဠိအရ တရားများကိုသာ (က) အနန္တရ ပစ္စည်း၊ (ခ) ပုရေဇာတပစ္စည်း အနေတို့ဖြင့် မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အဗျာကတေန အဗျာကတံ-၌ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ ပဋိသန္ဓေအခါဆိုင်ရာ ဟိတ်ပါ၌ အရတရားများကိုသာ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ကုသလော အဗျာကတသ-၌
(က) ကတ္တားပါ၌အရ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းအလို၊
(ခ) သမ္ပဒါန်ပါ၌အရ အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်းအလို၊
(ဂ) ကရိဏ်းပါ၌အရ ပကတူပနိဿပစ္စည်းအလိုကျ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ နိဿယပစ္စည်း၏ အဗျာကတော ကုသလသ-၌
(က) ကတ္တားပါ၌အရ၊ (ခ) သမ္ပဒါန်ပါ၌အရ၊ (ဂ) ကရိဏ်းပါ၌အရတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိကွမ္ဘိတကိလေသာများကို ဖော်ပြ၍၊ "မဂ္ဂေါ ဖလဿ" အရ သောတာပန် တည်ရာ၌ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စယသတ္တိများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ "နက်နဲထူးဆန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း"ဟုဆိုရာ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်းကို ရေတွက် ဖော်ပြ၍၊ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းတွင် ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ရေတွက် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ မဟာကြီယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခုသည် အဘယ့်ကြောင့် အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်ပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ ဝိပါက်အဗျာကတကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မမူဘဲ ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟောတော်မူရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ **ပါဠိ** – ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ စ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စေကော ခန္ဓော ဝတ္ထုံ စ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ စ၊ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ (ဖါ – ၂၃)

၂။ **ပါဠိ** – ဒါနံ ဒတွာ တံ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ဖါ – ၁၃၃)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပဌာ-၌၊ ဇာတာ - ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ - ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘုံ၌ အရှုပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော စိတ် ၈၅ ခု၊ စေ ၅၂ နာမကွန်ယှက်တို့သည်၊ ပုရေ-ပစ္ဆတရားဖြစ်သည်မှ ရှေ့၌၊ ဇာတသ - ဖြစ်ထသော၊ ဣမသ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ကာယသ- ဇက, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအား၊ ပဌာဇာတပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ။ (ကောက်- ၃၈)

၄။ (က) နောက်နောက်သော ကု ၂၁- အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေ့ရှေ့သောလောကီကု သတ္တရသပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရှိ။ (ကောက်- ၈၇)

(ခ) ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုဇကဝိသ နာမကွန်ယှက်အားတပ် သော ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေ့ရှေ့စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု မရဏာသန္နကု ဇော ၅ ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် ၁၇ မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထုပုရေ ဇာတ သတ္တိရှိ။ (ကောက်- ၉၇)

၅။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ ပဋိသန္ဓေဆိုင်ရာ ဟိတ်ပါဋ္ဌိတရား အာရမ္မဏူပနိဿယအလို-ပဋိ ၁၉ ခုအားတပ်သော ကံ ကမ္မ နိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏူပနိဿယ သတ္တိရှိ။

အနန္တရူပနိဿယ အလို - ပဋိ ၁၉ ခုအားတပ်သော စုတိ ဇကူနဝိသပစ္စည်းတရား တို့၏ အနန္တရူပနိဿယ သတ္တိရှိ။

ပကတူပနိဿယအလို - ပဋိ ၁၉ ခုအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ် ဇကာသီတိ၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈ ပညတ်၊ နာနက္ခဏိကကမ္မဖြစ်သော လောကီ ကု အကု စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိရှိ။ (ကောက်- ၉၆၊ ၇)

၆။ (က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီဉာသမ် ၄ ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရဟာတ္တမဂ်၊ စေ ၃၆ ခု၊ ပစ္စည်းတရား ရှိ။

(ခ) သန္တီရဏ ၃ ခု၊ မဟာဝိပါက် ၈ ခု၊ မဟဂ်ဝိ ၉ ခု၊ ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စုပ္ပန်တရား ရှိ။

(ဂ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မနတ္ထိ ဝိဂတ ဤ ၆ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဥပနိဿယသတ္တိ ရှိ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကု ၂၁ အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္နကု ဇော ၅-ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇ ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကု ၂၁ ပစ္စုပ္ပန်တရား ရ၏။

(ဂ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော နိဿယအာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၆ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိဝိသေသရ၏။

(ကောက်- ၄၁၁)

၈။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာများကား သကဒါဂါမိမဂ်သည် မခေါင်းပါးစေအပ်သော သိမ်မွေ့သော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ ဟူသော ကိလေသာ ၈-ပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

မဂ္ဂေါ ဇလဿအရ- သောတာပန်တည်ရာ၌ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စယသတ္တိများမှာ တစ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတ။

၉။ **ပဋ္ဌာန် ၂၄-ကျမ်း**

အနုလောမ၌ တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၊ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၊ တိကတိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ၆-ကျမ်း၊

ထို့အတူ ပစ္စနိယ၌ ၆ ကျမ်း

အနုလောမ ပစ္စနိယ၌ ၆ ကျမ်း၊

ပစ္စနိယာနုလောမ၌ ၆ ကျမ်းစီရှိသဖြင့် ၂၄-ကျမ်း ရှိပါသည်။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းတွင် ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းများမှာ

အာရမ္မဏ၊ သဟဇာတ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ ကမ္မရုပ်အာဟာရ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပေါင်း ၈-ပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၈၅)

၁၀။ **အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း**

မဟာကြီ ဥ ဝိပ် ၄ -ခု၏ ဥဇ္ဈာဏ်ကင်းသောကြောင့် လောကုတ္တရာတရားကို အလေးအမြတ်အာရုံ မပြုနိုင်သည်ဖြစ်၍ အလေးအမြတ်အာရုံမပြုပါ။ အထူတ်အမြတ်သို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ဖြစ်သောကြောင့် လောကီတရားကိုလည်း အလေးအမြတ် အာရုံမပြု။ (လက်ဆောင် ၈၃)

http://www.dhammadownload.com

ပဥ္စာဝါရဌ် ဟောရခြင်းအကြောင်း

အကြွင်းထား၍ ဟောအပ်သော သာဝသေသဒေသနာဖြစ်၍ ဟောတော်မမူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်– ၆၄၁)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဠာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁)ရက်၊ (၇- ၄-၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားကို ကြည့်ရှုနားထောင်ရာ၌ ကြည့်ရှုသောစိတ်နှင့် နားထောင်သော စိတ်တို့ အတူတကွ မဖြစ် အသီးသီးသာ ဖြစ်၏ဟု ညွှန်ပြသော နိဒဿနာကာရပါဠိနှင့် နတ္ထိပစ္စည်းတရားက ဆိုင်ရာ အကျိုးတရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံပြ နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ–
(က) ကု + ကု–၌ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ ကတ္တားပါဠိ၊
(ခ) ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ သမ္ပဒါန်ပါဠိ၊
(ဂ) သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း၏ ကရိဏ်းပါဠိတို့ဖြင့် ပြဆိုအပ်သော တရားတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋိစ္စ ဝိဘင်္ဂဝါရလာ "အကုသလေန အကုသလံ"၌ ကတ္တားပါဠိအရကို အာရမ္မဏာဓိပတိ အနေဖြင့် ကောက်ပြ၍၊ ဗျာ+ ဗျာ–၌ ပဝတ္တိအခါ ဟိတ်ပါဠိအရကိုလည်း အနန္တရအနေဖြင့် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့ကို ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမအတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဏ္ဍန္ဒြိယပစ္စည်း "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားပါဠိအရ၊
(ခ) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း "ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ"၌ ဟိတ်ပါဠိအရ။

၅။ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ"ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ အဓိပတိ အဓိပတိ သမ္ပယုတ္တကာနံ"ဟု ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် "ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ"စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသနည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ပစ္စယဝါရ ပစ္စနိုက ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ကတ္တားပါဠိအရကို ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေအခါ ပြည့်စုံအောင် ကောက်ပြပါ။

၇။ ကုသိုလ်တရားသည် အဗျာကတတရားအား ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ (က) ကတ္တားပုဒ်အရ၊ (ခ) သမ္မဒါနိပုဒ်အရတို့ကို ပဋ္ဌာဝါရလာသည့်အတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဟေတုပစ္စယ "ကုသလော ကုသလဿ"၌ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုယ် သရူပတွဲ အရတရားများ ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးပြပါ။

၉။ ကုသလတိက် ပဋ္ဌာဝါရလာ "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ သမနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသော ဝိဓိပါဠိတော်၏ အနုဝါဒ ပါဠိတော်ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိ ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ ဆဝါရ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မဟောရခြင်းအကြောင်းကို ရေးပြီးလျှင်၊ "ကဗဠီကာရော အာဟာရော"ဟူ၍ ဟောတော်မူရာ၌ "သြဇာ"အရ အဘယ် သြဇာကို ယူရပါမည်နည်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ–၂)

သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ–၉)

၂။ (က) ဗလဝဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် ကု– ၂၀၊ စေ– ၃၈၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်– ၃၄)

(ခ) ပဋိသန္ဓေရှိသော ရှေ့ဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငှဲသို့ရောက်သော ဇဝဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၃၈)

(ဂ) ပြိုင် – တပ်ကောင်းသော ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၁၀–ပစ္စယတို့တွင် သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၄၂)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အကုသလေန အကုသလံ-၌ အာဓိ အလို ကတ္တားပါဠိအရ- အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လော ၈-ခု၊ ဒေါ ၂-ခု၊ ဝိစိကြုဉ် ၈-ဆဗ္ဗီသ၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြုဉ်သော လော ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကြုဉ် ၈ ဆဗ္ဗီသ၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၈၅)

ဗျာ+ဗျာ ပဝတ္တိအခါ ဟိတ်ပါဠိအရ

နောက်နောက်သော ဝိ+ကြို နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော အကု-၁၂၊ ကု-၂၁၊ အဆုံးဇော, ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြုဉ်သော ရှေ့ရှေ့သော ဝိပါက် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ (ကောက်-၈၈)

၄။ (က) ပဋိ ၁၉-ခု စေ- ၃၅ အစိတ်စိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိ-၁၉ စေ-၃၅ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ကောက်-၁၀၉)

(ခ) ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ကု-၂၁၊ စေ- ၃၈ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။

၅။ အဓိပတိတရား ၄-ပါးသည် တစ်ပြိုင်နက် ပစ္စည်းမတပ်ကုန်၊ အသီးသီးသာ တပ်ကုန်၏ဟု ပြလိုသောကြောင့် ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနံ-စသည်ဖြင့် ခွဲ၍ ဟောတော်မူပါသည်။ (လက်ဆောင်-၇၄)

၆။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပါဠိအရ အဟိတ်စိတ် ၁၈၊ ဆန္ဒကြုဉ် အညသမာန်း ၁၂ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ် ၁၈၊ ဆန္ဒကြုဉ် အညသမာန်း ၁၂ အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ထို နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပဋိသန္ဓေကတ္တားပါဠိအရ အဟိတ်ပဋိ ၂-ခု၊ ဆန္ဒပီတိ ဝီရိယကြုဉ် အညသမာန်း ဒသ၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ယဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိ ၂-ခု ဆန္ဒ ပီတိ ဝီရိယ ကြုဉ် အညသမာန်း ဒသ၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ရ၏။

၇။ (က) သဟဇာတ ကမ္မအလို ကတ္တားပါဠိအရ- စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁ ဌာနရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

နာနက္ခဏိက ကမ္မအလို ကတ္တားပါဠိအရ - ကုသလဝိပါက် ဧကူနတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကု ၂၁ ဌိရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) သဟဇာတကမ္မအလို သမ္ပဒါန်ပါဠိအရ ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

နာနက္ခဏိကကမ္မအလို- ကုသလဝိပါက် ဧကူနတိံသ၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၄၂၃)

၈။ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဟေတူ- တို့သည်၊ သမ္မယုတ္တကာနံ- ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ- ကု- ၂၁၊ စေ- ၃၈၊ နာမက္ခန္ဓာတို့အား၊ ဟေတုပစ္စယေန- ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော- သည်၊ ဟောတိ- ၏။ (ကောက် ၃၂၃-၄)

၉။ ပုရိမာ ပုရိမာ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ဝိပါကာဗျာကတာနံ ကြိယာ ဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဘဝင်္ အာဝဇ္ဇနာယ ကြိယံ ဝုဋ္ဌာနဿ အရဟတော အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယံ ဖလသမာပတ္တိယာ သမနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၁၃၉)

၁၀။ **ဆဝါရဒ္ဒ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကို မဟောရခြင်းအကြောင်း**

ပစ္စာဇာတပစ္စည်းသည် မိမိပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော စတုဇကာယအား ဥပထမ္ဘကသာ ဖြစ်၍ ဇနကမဖြစ်သောကြောင့် ဆဝါရအနုလုံဒ္ဒ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကို မဟောပါ။

တစ်နည်း- ပစ္စာဇာတပစ္စည်းသည် ရုပ်၏ ဥပါဒ်ဆဲကာလဒ္ဒ ကျေးဇူးမပြု၊ ဌီသို့ ရောက်မှ ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်၍ ဥပဇ္ဇတိဟု ဟောတော်မူအပ်သော ကြိယာနှင့် မထိုက်တန် သောကြောင့် ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကို မဟောပါ။ (လက်ဆောင် ၈၀)

ကဗဠီကာရော အာဟာရော- ဟု ဟောတော်မူရာဒ္ဒ ဩဇာအရ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဒ္ဒ ဖြစ်သော ဩဇာကို မယူရ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ဩဇာကို ယူရပါမည်။ (လက်ဆောင်-၈၅)

http://www.dhammadownload.com

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ လောကဘွဲ့ ဆင်းရဲချမ်းသာ လူတန်းစားကွဲပြားခြင်းသည် သူတစ်ပါး လုံ့လပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်ကြောင်းပြ (ကမ္မ) ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ "နာမံ ရူပဿ"ဌ သဟဇာတဝိပွယုတ္တ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားပါဠိအရ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋ္ဌာန်စွဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ (က) အကုသလေန အကုသလံ ဌ ဟိတ်ပါဠိအရ၊ (ခ) အဗျာကတေန အဗျာကတံ-ဌ ပဋ္ဌာန်သန္ဓေအခါ ကတ္တားပုဒ်အရ, ဟိတ်ပါဠိ အရတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပဋ္ဌာန်စွဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ အာသေဝနပစ္စည်း၏ ကုသလေန ကုသလံ-ဌ ကတ္တားပုဒ် အရ, ဟိတ်ပါဠိရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဉ္စာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ အနန္တရပစ္စည်း၏ ကုသလော အဗျာကတသ-ဌ အနုဝါဒ ပါဠိတော်များကို ကုန်စင်အောင် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်များကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) သီလံ သမာဒိယိတ္ထာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊
(ခ) ကြိယံ ဝုဋ္ဌာနသ၊ အာဝဇ္ဇနာ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ။

၇။ အဗျာကတော ကုသလသ-ဌ ကတ္တားပုဒ်အရ, သမ္မဒါန်ပုဒ်အရ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို အာရမ္မဏာဓိပတိ-ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အဗျာကတော အဗျာကတသ-ဌ ပဋ္ဌာန်သန္ဓေအခါ ကတ္တားပုဒ်အရ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ဝိပါကပ်စွဲည်း, မဂ္ဂပစ္စည်းအားလျော်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ သေက္ခာ ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တိ-၌ အနာဂါမ်ဖြစ်အံ့ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာများကို အရကောက်လာသည့်အတိုင်း ဖော်ပြ၍၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄-ပါးကို ရနိုင်/ မရနိုင် (ပဉ္ဘဝါရ ပကတူပနိဿယပါဋိ) အကိုးသာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ကွတ္ထိန္ဒေ, ပုရိသိန္ဒေတို့သည် ကွန္ဒေဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ကွန္ဒိယပစ္စည်းမတပ်ရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ပဋိစ္စဝါရ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋ္ဌတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ-၇)

၂။ **ကတ္တားပါဋ္ဌ အရ**

ပဉ္စဝေါဘုံ၌ အရူဝိ-၄၊ ဒွေ- ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော စိတ်- ၇၅၊ စေ- ၅၂၊ ပဝတ္တိ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

ကရိုဏ်းပါဋ္ဌ အရ

ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော ဝိပ် သဟ အည နိဿယ ဝိ အတ္ထိ အဝိ ဤ ၇-ပစ္စယတို့တွင် သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်-၅၄)

၃။ (က) အကု ၁၂-အားတပ်သော လောကီစိတ်- ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ (ကောက် ၈၁)

(ခ) ပဋိ ၁၉၊ စေ -၃၅၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိ စိတ် ၁၉၊ စေ-၃၅ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဟိတ်ပါဋ္ဌအရ- ပဋိ ၁၉-အားတပ်သော ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။ (ကောက်-၈၃)

၄။ **ကတ္တားပါဋ္ဌအရ-** မဟာကု ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ် ကု-၉၊ မဂ်- ၄၊ စေ- ၃၈

http://www.dhammadownload.com

အစိတ်စိတ် နာမကွန်ရာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကုဒ္ဒတိယာဒိဇော မဟင် ကု-၉၊ မင်- ၄၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမကွန်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဟိတ်ပါဠိအရ- ပ ဇောကြောင့် နောက်နောက်သော ကု ၂၁-အားတပ်သော အဆုံးဇောကြောင့် ရှေ့ရှေ့သော လောကီကု- ၁၇၊ စေ- ၃၈ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရ၏။ (ကောက် ၉၉)

၅။ ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနသဿ မဂ္ဂေါ ဖလဿ အနုလောမံ သေက္ခာယ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓ ဝုဋ္ဌဟန္တသဿ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရ ပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ-၁၃၈)

၆။ (က) ပဉ္စင်္ဂ သီလံ ဒသင်္ဂါဒိဝသေန နိစ္စသီလံ- ပဉ္စင်္ဂ, ဒသင်္ဂသီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော နိစ္စသီလကို၊ သမာဒိယိတွာ ဂဏှိတွာ- ကောင်းစွာယူဦးဆောက်တည်ဦး၍၊ တံ - ထို ပဉ္စင်္ဂသီလ ဒသင်္ဂသီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော နိစ္စသီလကို၊ ပစ္စဝေက္ခတိ- ဆင်ခြင်၏။ (ကောက်-၃၃၇)

(ခ) ကြိယံ- ကြိယာ အဘာရသ အဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌောသည်၊ ဝုဋ္ဌာနသ-တဒါရုံဘဝင်အား။ (ကောက်-၄၀၂)

အာဝဇ္ဇနာ- ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်၊ ကုသလာနံ-သော၊ ခန္ဓာနံ-မဟာ ကုပဇော နာမကွန်ရာတို့အား။ (ကောက်-၄၀၅)

၇။ **ကတ္တားပါဠိအရ-** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာ ကု ဉာ သမ် ၄-ခုအား တပ်သော အောက် ဖ ၃-ခု၊ နိဗ္ဗာန်၊ မင် ၄-ခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ- မဟာ ကု ဉာ သမ် ၄-ခု၊ မင် ၄- ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိဏ်းပါဠိအရ- အာ, အာမိ, အာရမ္မဏူ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိဝိသေသရ၏။ (ကောက်- ၃၉၅)

၈။ **ဝိပါကပစ္စည်းအလို ကတ္တားပုဒ်အရ-** အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း နာမကွန်ရာ ကဋတ္တာရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သောပဋိ-၁၉၊ စေ- ၃၅၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမကွန်ရာပစ္စည်းတရား။

ကရိဏ်းပါဠိအရ- ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော သဟအည နိဿယ ဝိ သမ် ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိဝိသေသရ၏။ (ကောက် ၄၃၂)

http://www.dhammadownload.com

မဂ္ဂပစ္စည်းအလို ကတ္တားပါဠ်အရ- သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော သဟိတ် ပဋိ ၁၇- ၌ရှိသော ပညာ ဝိတက် ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၅ ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကရိုဏ်းပါဠ်အရ- ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော ဟေတုသဟ အည နိသ် ဝိ က္ကန္ဒြိယ စျာန မဂ္ဂ သမ် ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၁၂ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

(ကောက် ၄၃၉)

၉။ အနာဂါမ်ဖြစ်အံ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာများမှာ အနာဂါမိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော ရူပရာဂ အရူပရာဂဟုဆိုအပ်သော လောဘတစ်စိတ် မောဟ မာန ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟူသော ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာ ၇- ပါး ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်- ၃၇၅)

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄- ပါးကို ရနိုင်ပါသည်။

သာဓက- မဂ္ဂေါ သေက္ခာနံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ ဌာနာဌာနကောသလ္လဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

(လက်ဆောင်- ၁၄၆)

၁၀။ ကလလအခါ အစရှိသည်တို့၌ က္ကတ္ထိလိင်, ပုရိသလိင်- စသည် မရှိသောကြောင့် က္ကတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့သည် က္ကန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ရပါ။ (လက်ဆောင်- ၇၈)

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မဟောကြောင်း- (ကယား ၁၀- ရှု)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃- ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၁)ရက်၊ (၇- ၄- ၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့ကို ပါဋိရေးသားပြပါ။
(က) ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠ်၊
(ခ) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠ်။

၂။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အနန္တရပစ္စည်း၏ အကျဉ်းသင်္ခေပလက္ခဏာကို ပြဆိုသည့်ပါဠ်ကို အနက် ယောဇနာပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂ ကု+ကု ၌ (က)အာသေဝန အကျိုးတရား (ခ)မဂ္ဂင်္ဂမ်းအား သတ္တိအရတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၄။ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကမ္မပစ္စယာ- ၏ ရုပ်သက်သက်၌ ဟိတ်ပါဠ် အရတရားတို့ကို စုံလင်စွာ ကောက်ပြပါ။

၅။ "ယုံကြည်မှု(သဒ္ဓါ) ရှိရင် သံသရာပင်လယ်ကိုလည်း ကူးဖြတ်နိုင်တယ်" ဟုအဆိုရှိရာ သဒ္ဓါတရားကို အမှီပြု၍ လောကီ/လောကုတ်အကျိုး အမျိုးမျိုးဖြစ်နိုင်ပုံပြ ပါဠိတို့ကို ပဉ္စဝါရ, ပကတူပနိဿယမှ ထုတ်နှုတ် ဖော်ပြပါ။

၆။ ပဉ္စဝါရ, အနုလောမ ကုသလော အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားပါဠ်အရကို (က)အာဟာရ ပစ္စည်း၊ (ခ) ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အလိုအားဖြင့် ကောက်ပြပါ။

၇။ ပဉ္စဝါရ, အနုလောမ အနန္တရပစ္စည်း၌ (က)ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ၊ (ခ) အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ- ဟူသော ဝိဓိပါဠိတော်တို့၏ ကတ္တားပုဒ်/ သမ္ပဒါန်ပုဒ် အရတို့ကို အသီးသီး ကောက်ပြပါ။

၈။ ပဉ္စဝါရ, အနုလောမ အာသေဝနပစ္စည်း ဗျာ+ဗျာ- ၌ ကတ္တားပုဒ်အရကို ကောက်ပြပြီး လျှင်၊ ဗျာနပစ္စည်း ဗျာ+ဗျာ- ၌လည်း ပဝတ္တိအခါ သမ္ပဒါန်ပုဒ်အရ ကောက်ပြပါ။

၉။ ပဉ္စဝါရ, အနုလောမ မဂ္ဂပစ္စည်း အကုသလော အကုသလဿ- ၌ ကတ္တား+ သမ္ပဒါန်+ ကရိဏ်းပါဠ်အရတို့ကို စုံလင်စွာ ကောက်ပြပါ။

၁၀။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု- စသောပါဠ်ဖြင့် ပစ္စည်း , ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် ပါပြီးဖြစ်ပါလျက် ယေသံ ယေသံ အစရှိသောပါဠ်ကို ထပ်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တစ်ဆယ်၌ သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့၏ ဗျာနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်းကို လည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) ပစ္စာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္စာဇာတ

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ဖ၊–၇)

(ခ) ရှုပိနော ဓမ္မာ အရှုပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရှုပိနော ဓမ္မာ ရှုပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ဖ၊–၈)

၂။ ယေသံ ယေသံ– အကြင် အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ– ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ် ရှေ့ရှေ့သော နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏။ အနန္တရာ–၌၊ ယေ ယေ ဓမ္မာ – အကြင်ကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ– ကုန်၏။ စိတ္တစေတသိကာ–ကုန်သော၊ ဓမ္မာ – နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ– ထိုထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေ့ရှေ့သော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ – ထိုထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာတို့အား၊ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဥပကာရကော၊ ဟောတိ။ (ကောက်– ၁၃)

၃။ (က) **အာသေဝန အကျိုးတရား–** (ကရင် ၄–ရှ)

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ အားတပ်သော ကု – ၂၁၊ စေ– ၃၈၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော ပညာ, ဝိ, ဝိရတီ–၃, ဒိရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈–ပါးပစ္စည်း တရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိရ၏။ (ကောက်– ၁၁၀)

၄။ **ရုပ်သက်သက် ဟိတ်ပါဠ္ဍအရ–** စိတ္တဇရုပ် ပဋိကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရှုပိ– ၄၊ ဒွေ–၁၀ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ။

ပဋိ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ် အကု စေ ၁၁–ခု၊ မဟာကု စေ ၈–ခု၊ ရူကု–စေ–၅၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အကု စေ–၁၂၊ မဟာ ကု– စေ ၈၊ ရူ ကု စေ –၅၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ရူ ပဉ် စျာန် ကု စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်– ၁၀၄)

၅။ သဒ္ဒံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ၊ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အဘိညံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သမာပတ္တိ ဥပ္ပါဒေတိ။ (ဖ၊–၁၄၅)

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကု- ၂၁၊ စေ ၃၈- ၌ရှိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ ၃- ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်- ၄၃၂)

(ခ) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ ၌ရှိသော နာမ်ကွန်ဒြေ ၈- ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၄၃၄)

၇။ (က) **ကတ္တားပါဠိအရ-** လောကီ ကု ၁၇၊ အဆုံးဇော၊ မဂ် ၄ ခု၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။
သမ္မဒါန်ပါဠိအရ- သန္တီ ၃၊ မဟာ ဝိ ၈၊ မဟာဂ် ဝိ ၉၊ ဖိုလ် ၄- ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၃၉၉)

(ခ) **ကတ္တားပါဠိအရ-** ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။
သမ္မဒါန်ပုဒ်အရ- မဟာ ပ ဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၄၀၅)

၈။ **အာသေဝန ပစ္စည်း ဗျာ ဗျာဒ္ဓိ ကတ္တားပါဠိအရ-** နောက်နောက်သော ကြိယာဇော ၁၈- အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေ့ရှေ့သော ကြိယာဇော ၁၈ ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောက်- ၄၂၀)

ဗျာနပစ္စည်း ဗျာ ဗျာဒ္ဓိ ပဝတ္တိအခါ သမ္မဒါန်ပါဠိအရ- ဒွေ- ၁၀ ကြဉ် ဝိပါက် ၂၆၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်- ၄၃၇)

၉။ **မဂ္ဂပစ္စည်း အကု အကုဒ္ဓ ကတ္တားပါဠိအရ-** သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော အကု- ၁၂၊ စေ- ၂၇၊ စိတ္တကွဏတစ်ခုခုဒ္ဓရှိသော ဝိတက် ဝီရိယ ဇောဝွတာ ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၄- ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ- အကု ၁၂၊ စေ ၂၇ သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရီဏ်းပါဠိအရ- မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ကွန်ဒြေယ ဗျာနသမ် အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၁၀- ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်- ၄၃၈)

၁၀။ ခပ်သိမ်းသော အနန္တရပစ္စည်း တို့၏ သခ်ိပလက္ခဏာကို ပြလိုသောကြောင့် ထပ်၍ ဟောတော်မူပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၇၅)

ဗျာနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း အကြောင်း

အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုခြင်းသဘောမရှိ အာရုံ၌ ရှေးရှုကျရောက်ကာမျှ သဘောသာဖြစ်သောကြောင့် ဗျာနပစ္စည်း မတပ်ရပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိုက်) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၁) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်တို့တွင် အောက်ပါပစ္စည်းတို့၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠိတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။
(က) အညမညပစ္စည်း၊ (ခ) ကမ္မပစ္စည်း၊ (ဂ) ဝိဂတပစ္စည်း။

၂။ "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသော ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂ ဝိဓိပါဠိတော်၏ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်တို့တွင် အာဟာရပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠိကို အနက်ယော ဇနာခဲ့ပါ။

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ မဂ္ဂပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠိတို့တွင် "မဂ္ဂင်္ဂါနိ" ဟူသော ကတ္တားပါဠိ အရနှင့် "မဂ္ဂပစ္စယေန" ဟူသော ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိစ္စ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ အညမညပစ္စည်း၏ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ၌ ပဋိသန္ဓေ အခါ ဟိတ်ပါဠိအရ တရားနှင့်၊ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပါဠိ၏ အရတရားတို့ကို ကောက်ပြ ခဲ့ပါ။

၆။ ပဋိစ္စ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ "ကုသလေန ကုသလံ" ၌ ဟိတ်ပါဠိ အရတရားတို့ကို အောက်ပါ ပစ္စည်းများနှင့် အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) အာသေဝန၊ (ခ) ကမ္မ၊ (ဂ) ဝိပါက (ပဝတ္တိအခါ)၊ (ဃ) အာဟာရ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမဝိဘင်္ဂ အဓိပတိပစ္စည်း၏ "ကုသလော အဗျာကတဿ"၌ အောက်ပါ အဓိပတိတို့၏ ကတ္တားပါဠိအရတရားတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ (ခ) သဟဇာတာဓိပတိ။

၈။ ပစ္စနိယာနုလောမ အာရမ္မဏာမူ ဝိပွယုတ္တဒုကအရကို ကောက်ပြ၍၊ ဝိပွယုတ္တမူ ကမ္မ သဘာဂအရကိုလည်း ဖော်ပြလျက်၊ နိဿယပစ္စည်း၏ မိဿကဃဋ္ဋနာ အပြားကိုလည်း ပြည့်စုံစွာရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဟေတူ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ - ဟုဟော်တော်မူသကဲ့သို့ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္မယုတ္တကာနံ - ဟု ဟောတော်မူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနံ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ အနန္တရပစ္စည်းနှင့် သမနန္တရပစ္စည်းတို့သည် တူသလော/ထူးခြားသလော ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ အရည ပဗ္ဗတစသည်တို့ကို ဦးတည်၍ မဟောဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ပုဂ္ဂလသေနာသန နှစ်ပါးကိုသာ ဦးတည်၍ ဟောပါသနည်း? ဖြေဆို၍ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းသည် ဥပါဒ်-ဌီ-ဘင် ဟု ခဏ ၃-ပါးရှိရာ အဘယ်ခဏ၌ ကျေးဇူးပြုသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဠာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ (က) စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။
သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊-၅)

(ခ) ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စေတနာ သမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊-၇)

(ဂ) သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋိပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊-၉)

၂။ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊-၁၃၂)

၃။ ကဗဠီကာရော- အလုပ်အလွေးကို မပြုတတ်သော်လည်း ပြုတတ်သကဲ့သို့သော၊ အာဟာရော- သည်၊ ဣမသ- သော၊ ကာယဿ- ကလာပ်တူ ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကကာယအား၊ အာဟာရပစ္စယေန- ရုပ် ဟာ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။
အရူပိနော- ကုန်သော၊ အာဟာရာ- ဖဿ စေတနာ ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော

http://www.dhammadownload.com

အာဟာရတို့သည်၊ သမ္မယုတ္တကာနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ- စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂-တို့အား လည်းကောင်း၊ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ- ထို အာဟာရနှင့် ယှဉ်သော စိတ်, စေ လျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနံ စ- စိတ္တဇ ပဋိ ကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ အာဟာရပစ္စယေန - နာမ်ဟာသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ (ကောက်- ၄၄)

၄။ **မဂ္ဂပစ္စည်း၏ မဂ္ဂင် ၇နိဟူသော ကတ္တားပါဠိအရ-** မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၉ ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

မဂ္ဂပစ္စယေနဟူသော ကရိဏ်းပါဠိအရ-ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော မင် ဟေ အဓိ သဟ အည နိသ် ဝိ ကွဲ့ စ္စာ သမ် ဝိပ် အတ္ထိ အဝိ ဤ ၁၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂပစ္စည်းဟူသော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်-၅၁)

၅။ **အည်မည်ပစ္စည်း ဗျာ ဗျာဠ် ပဋိအခါ ဟိတ်ပါဠိအရ-** အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိ ၁၉၊ စေ ၃၅၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ အည်မည်သတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၉၄)

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပါဠိအရ- ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူဝိ ၄၊ ဒွေ ၁၀၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကု အကု ဝိ ကြို နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋ္ဌဝေါ ပဋိ ၁၅ နှင့် ယထာရဟ အတ္ထဥပါဒိသော ပဋိကမ္မဇမဟာဘုတ် ဗာဟိရ, အာဟာရဇ, ဥတုဇ, အသညသတ်ကမ္မဇ, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်လည်းကောင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်- ၉၄)

၆။ (က) (ကရင် ၄၊ ဟိတ်ပါဠိအရ၌ ရှု)

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်- ၁၀၀-၁)

(ဂ) အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်း ကောင်းတပ်သော ဝိ ၃၆၊ စေ -၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။ (ဒွာ- ၁၀၄)

(ဃ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ ၃ ပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

(ကောက်-၁၀၅)

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာ ကြိ ဉာ သမ် ၄-ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာ ကု ၈၊ ဧကန်ရသော မဟဂ်ကု ၉ မဂ် ၄၊ စေ ၃၈ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃ ပါး, ၄ ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။

(ကောက်-၃၉၁)

၈။ **အာရမ္မဏမူဝိပ္ပယုတ္တဒုကအရ-** စိတ္တဇရုပ် ပဋိ ကမ္မဇရုပ် ရပါသည်။ (ကောက်-၁၅၈)

ဝိပ္ပယုတ္တမူ ကမ္မသဘာဂအရ- စိတ္တဇရုပ် ပဋိ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ ဟုဆိုအပ်သော သဟကမ္မပစ္စည်း ဤတရားတို့သည် ဝိပ် ကမ္မ ပစ္စည်း တပ်ကုန်၏။

(ကောက်-၅၁၉)

နိဿယပစ္စည်း၏ မိဿက ဃဋနာအပြား

အတ္ထိအဝိဂတ ဃဋနာ၊ အတ္ထိ သာဓိပတိ ဃဋနာ၊ သက္ကန္ဒြိယဃဋနာ၊ သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ၊ သာဓီပတိဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ၊ သက္ကန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် ၆ ပါးပြား၏။ (ကောက်-၄၈၇)

၉။ **ဆန္ဒဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ စသည် ဟောကြောင်း-**(ကယား ၅-ရှု)

အနန္တရပစ္စည်းနှင့် သမနန္တရပစ္စည်းတို့ကား ဥပစယနှင့် သန္တတိကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဓိဝစနဒုက်နှင့် နိရုတ္တိဒုက်စသည်တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အနက်အားဖြင့် အထူးအပြား မရှိပါ၊ သဒ္ဒါမျှသာ ထူးပါသည်။ (ကောက်-၆၂၉)

၁၀။ **ဦးတည်၍ ဟောရခြင်း**

ပုဂ္ဂလသေနာသန ၂ ပါးသည် ကု အကုဖြစ်ခြင်း အားကြီးသောအကြောင်းဖြစ် သောကြောင့်၎င်း ၂ ပါးကိုသာ ဟောပါသည်။ (လက်ဆောင်-၇၆)

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုရာခဏ

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် ဥပါဒ်ခဏ၌ ကျေးဇူးမပြု၊ ဌီခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြုပါသည်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည့် (အညမည) သတ္တိကြောင့် ပဝတ္တိ+ ပဋိသန္ဓေ

http://www.dhammadownload.com

အခါတို့၌ အဗျာကတတရားကို စွဲ၍ အဗျာကတတရားဖြစ်ပုံပြ အနုဝါဒပါဠိတော်များကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ကုသိုလ်သည် အဗျာကတအား ကျေးဇူးပြုရာဝယ် ပဉ္စာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂ အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ထုတ်ဖော်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိတော်တို့ကို ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းသုံးမျိုး အားလျော်စွာ အရကောက်ကို မျှော်၍ အနက်ရေးပါ။

၄။ ကြားသိစိတ် (သောတဝိညာဏ်) အား ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကျေးဇူးပြုနေသော အကြောင်းပစ္စည်း တရားနှင့် ပါဝင်ကူညီသော ပစ္စယသတ္တိတို့ကို (ပစ္စယနိဒ္ဒေသ, ပုရေဇာတအားလျော်စွာ) ကောက်ပြပါ။

၅။ ရုပ်တရားတို့ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပဋိစ္စ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂ အဓိပတိ ရုပ်သက်သက် ကတ္တား, သမ္မဒါန် ပါဠိတို့အရ ကောက်ပြပါ။

၆။ အကုသိုလ်ကို အစွဲပြု၍ အကုသိုလ်ဖြစ်ရာဝယ် (က) အာသေဝနအကျိုးတရား၊ (ခ) မဂ္ဂ စွမ်းအင်သတ္တိ–တို့ကို ပဋိစ္စ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရ (အကု+ အကု)နှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ ဟေတု, အဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ထိုက်သော တရားတို့ကိုလည်း ပြဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ရေနှင့်မီးပမာ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သော်လည်း ပဋ္ဌာန်းဆက်အားဖြင့် ကုသိုလ်က အကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ (က) အာရမ္မဏသတ္တိထူး၊ (ခ) အာရမ္မဏဓိပတိအကြောင်း တရား၊ (ဂ) ပကတူပနိဿယအကျိုးတရား–တို့ကို ပဉ္စာ ဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရလာသည်နှင့် အညီ ကောက်ပြပါ။

၈။ ပဉ္စာဝါရဝယ် ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာနှင့် ဟဒယဝတ္ထုတို့ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကြောင်းကျိုး အဖြစ် ဆက်နွယ်ရာ၌ အထောက်အကူပြု ပစ္စယသတ္တိတို့ကို ထုတ်ဖော်ပြ၍၊ ယင်းပစ္စယသတ္တိ တို့ကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်+ ယထာရဟ ခွဲခြားပြခဲ့ပါ။

၉။ သဟဇာတဟဒယဝတ္ထုသည် မည်သည့်အခါ၌ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသည်ကို ဆိုင်ရာပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠို အထောက်အထားဖြင့် ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဝိပါကပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌

http://www.dhammadownload.com

စီတ္တဖရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဖရုပ်တို့အား ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူပါသနည်း? ဖြေပါ။

၁၀။ ကာယိကံ သုခံ ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ-ဝယ် သုခသည် ဒုက္ခအား အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြု သည်ကို ရေးသားပြ၍၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တစ်ဆယ်၌ သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည် အဘယ်ကြောင့် စျာနပစ္စည်းမကပ်ပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်း ဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ ဇကော ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇကော ခန္ဓော ဝတ္ထု စ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထု စ၊ ခန္ဓေ စ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ (၆-၂၃)

၂။ **အာရမ္မဏူပနိဿယ အလို ကု ဗျာ-** အရဟာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ မဂ္ဂံ ဂရုံ ကတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခတိ။

အနန္တရူပနိဿယအလို - ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနဿ မဂ္ဂေါ ဖလဿ အနုလောမံ သေက္ခါယ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၆-၁၄၇)

၃။ ရူပိနော- ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ဆဝတ္ထုတရားတို့သည်၊ အရူပိနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- အရူပ ဝိ ၄-ကြဉ် သတ္တဝိညာဏာဓာတ်တို့အား၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန- သဟ ဝိပ္ပယုတ္တ ပုရေဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

အရူပိနော- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- အရူပိကြဉ် စိတ် ၈၅၊ စေ ၅၂၊ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ရူပိနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့အား၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန- သဟ ဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ (ကောက် ၅၂-၃)

၄။ **အကြောင်းပစ္စည်းတရား** - မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော သောတဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စယသတ္တိတို့မှာ- တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပုရေနိဿယ ဂ္ဂုန္ဒြိယ ဝိပ်အတ် အဝိ ဤ ၆- ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

၅။ အဓိပတိရုပ်သက်သက် **ကတ္တားပါဠ်အရ-** ပဥ္စဝေါဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ သာဓိပတိကု အကု ဝိ ကြို နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သာဓိပတိစိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၈၆)

သမ္ပဒါန်ပါဠ်-(ဟိတ်ပါဠ်) အရ- သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါဘုံ၌ အဓိပစ္စည်းကိုရသောအခါ သာဓိပတိကု အကု ဝိ ကြို နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ ရှိသော အဓိတရားကိုယ် ၃-ပါး၊ ၄-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိရ၏။

မှတ်ချက်- ပဋိစ္စဝါရ၌ သမ္ပဒါန်ပါဠ်မရှိ၊ ဟိတ်ပါဠ်သာရှိ၍ ဟိတ်ပါဠ်ကို မေးဟန်တူ၏။

၆။ (က) အကု ၁၂၊ ဒုတိယာဒိဇော စေ- ၂၇၊ အစိတ်စိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကု ၁၂၊ ဒုတိယာဒိဇော စေ- ၂၇ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၉၉)

(ခ) သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာအားတပ်သော အကု- ၁၂၊ စေ- ၂၇၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော ဝိတက် ဝီရိယ ဧကဂ္ဂတာ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၄ ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိရ၏။ (ကောက်-၁၁၁)

ပစ္စယုပွန္ဓမ္မဖြစ်ထိုက်သော တရား

ဟေတု အဓိပတိပစ္စည်း ၂-ပါး၏ ပစ္စယုပွန္ဓမ္မဖြစ်ထိုက်သော တရားတို့အား အဓိတရားကိုယ်ကြဉ် သာဓိပတိဇော ၅၂ ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု အဓိပတိ ပစ္စည်း ၂ ပါး၏ ပစ္စယုပွန္ဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ (ကောက်-၁၂၇)

၇။ (က) ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော အာ အာဓိ အာရမ္မဏူ ဤ ၃ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသရ၏။ (ကောက်-၃၆၀)

(ခ) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဂီကု ၁၇-ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောက်-၃၉၀)

(ဂ) ဗလဝဖြစ်သော လောဂီကု ၁၇-ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၄၁၆)

http://www.dhammadownload.com

၈။ **ပစ္စယသတ္တိ-** ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော သဟ အညနိသ် ဝိ ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိ ဝိသေသရ၏။

ပြိုင် တပ်ကောင်းသော ပစ္စယသတ္တိမှာ- သဟ အညနိသ် အတ် အဝိ ဖြစ်ပါသည်။

ယ တပ်ကောင်းသော ပစ္စယသတ္တိမှာ- ဝိ ဝိပ် ဖြစ်ပါသည်။

၉။ သဟဇာတဟဒယဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ကျေးဇူးပြုပါသည်။

သာဓက- ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ နံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊၂-၅)

ပစ္စည်းတပ်၍ မဟောကြောင်း

သာဝသေသ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဒေသနာကို ပြုတော်မူသောကြောင့် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အား ဝိပါကပစ္စည်းတပ်ပုံကို မဟောပါ။

၁၀။ **သုခသည် ဒုက္ခအား ကျေးဇူးပြုပုံ**

ချမ်း၍ အတိုင်းအရှည်မရှိ မီးလှုံသောသူတို့အား ရှေ့ဦးစွာဖြစ်သော သုခသည် နောက်ဖြစ်သော ဒုက္ခစသည်တို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။ (ကောက်-၂၃၄)

ဈာနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း- (ချင်း ၁၀-ရှ)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး / အနောက်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၁) ရက်၊ (၇- ၄- ၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ အကုသိုလ်တရားက အကုသိုလ်တရားအား ဟေတုပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ အနုဝါဒ ပါဠိကို (က) သဟဇာတဝါရ၊ (ခ) နိဿယဝါရ၊ (ဂ) သမ္မယုတ္တဝါရတို့နှင့်အညီ ထုတ်ပြပါ။

၂။ ပဉ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ "အဗျာကတော ကုသလဿ"၌ အဓိပတိပစ္စည်း၏ အနုဝါဒ ပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ကုသိုလ်တရားသည် ကုသိုလ်တရားအား ဟေတုပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ ဝိဓိပါဠိကို (က) ပဋိစ္စဝါရ၊ (ခ) ပစ္စယဝါရ၊ (ဂ) သံသဋ္ဌဝါရ-တို့နှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ အဓိပတိပစ္စည်း၌–
(က) ဆန္ဒာဓိပတိ၏ ကတ္တားပါဠိ၊
(ခ) ဝီရိယာဓိပတိ၏ သမ္ပဒါန်ပါဠိ၊
(ဂ) စိတ္တာဓိပတိ၏ ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၅။ အကုသလေန အကုသလာ ဗျာကတံ–၌
(က) ဟိတ်ပါဠိကို သဟဇာတပစ္စည်းအရ၊
(ခ) ကတ္တားပုဒ်ကို ကမ္မပစ္စည်းအရ အသီးသီးကောက်ပြပါ။

၆။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလုံ အဗျာကတေန အဗျာကတံ–၌ ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ အာဟာရပစ္စည်း အနေဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ ပဉ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ "အဗျာကတော အဗျာကတသ"၌–
(က) သမ္ပဒါန်ပါဠိ၊ (ခ) ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၈။ ပဉ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရ အနန္တရပစ္စည်း၏ "ကုသလော ကုသလသ"၌
(က) ကတ္တားပုဒ်အရ၊ (ခ) သမ္ပဒါန်ပါဠိအရ၊ (ဂ) ကရိဏ်းပုဒ်အရတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၉။ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ပကတူပနိဿယဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူရခြင်း၏ အကြောင်းကို ရှင်းပြ၍၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟုဆိုရာ အဘယ်ဒိဋ္ဌိကို ယူရပါမည်နည်း? ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ပဋိစ္စဝါရ၌ ဝတ္တဲ့ပုရေဇာတပစ္စယာ–ဟု ဝတ္တပုရေဇာတကိုသာ ဟော၍ အဘယ့်ကြောင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတကို မဟောရပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး /အနောက် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) အကုသလံ ဇာတံ ခန္ဓံ သဟဇာတာ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ သဟဇာတော ဇကော ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ သဟဇာတာ ဒွေ ခန္ဓာ။ (ပါ–၆၆)

(ခ) အကုသလံ ဇာတံ ခန္ဓံ နိဿာယ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ နိဿာယ ဇကော ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ နိဿာယ ဒွေ ခန္ဓာ။ (ပါ–၁၀၆)

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) အကုသလံ ဇကံ ခန္ဓံ သမ္မယုတ္တာ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ သမ္မယုတ္တော ဇကော ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ သမ္မယုတ္တာ ဒွေ ခန္ဓာ။ (ပါ–၁၂၉)

၂။ အာရမ္မဏာဓိပတိ– သေက္ခာ ဖလံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂေါတြဘုဿ ဝေါဒါနဿ မဂ္ဂဿ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ–၁၃၇)

၃။ (က) ကုသလံ–သော၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ တစ်နည်း – ပဋိစ္စ ပဋိဂန္တ္ဝာ–တကွဖြစ်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့်ရောက်၍၊ ကုသလော–သော၊ ဓမ္မော–တရား သည်၊ ဟေတုပစ္စယာ– ကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ကောက်– ၆၄)

(ခ) ကုသလံ– သော၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ပစ္စယာ နိဿယတ္ထေန ပစ္စယံကတ္တာ– မှီရာတူသော အနက်ဖြင့် အကြောင်းပြု၍၊ ကုသလော– သော၊ ဓမ္မော–သည်၊ ဟေတုပစ္စယာ– ကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၏။ (ကောက်– ၂၆၃)

(ဂ) ကုသလံ– သော၊ ဓမ္မံ– ကို၊ သံသဋ္ဌော– ဇကုပ္ပါဒ လက္ခဏာဟူသော သမ္မယောဂ သဘောအားဖြင့် ပစ္စည်းကိုပြု၍၊ တစ်နည်း– ကုသလံ– သော၊ ဓမ္မံ– ကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ တေန– ထိုကုဓမ္မနှင့်၊ သံသဋ္ဌော– ဇကုပ္ပါဒအစရှိသော လက္ခဏာ ၄– ပါးနှင့် နီးနှောသော၊ ကုသလော– သော၊ ဓမ္မော– သည် ဟေတုပစ္စယာ– ကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၏။ (ကောက်– ၂၉၉)

၄။ (က) သာဓိပတိဇော ၅၂–ခုဥ်ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၁၄)

(ခ) သာဓိပတိဇော ၅၂–ခု၊ ဝီရိယ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်စေ – ၅၀၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်– ၁၅)

(ဂ) ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော အဓိ သဟ အည နိသ ဝိ ဟာ ဣ သမ် ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၁၁ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၁၅)

၅။ (က) အချင်းချင်း နာမဂ္ဂန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကု ၁၂၊ စေ–၂၇၊ အစိတ်စိတ် နာမဂ္ဂန္ဓာအချင်းချင်းအားလည်းကောင်း ဥပါဒါရုပ်အား လည်းကောင်းတပ်သော ဘုတ် ၄ ပါး၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိရ၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံဌဖြစ်သောအခါ အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ အစိတ်စိတ် နာမကွန်နာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကု ၁၂၊ စေတနာကြောင့် စေ ၂၆ အစိတ်စိတ် နာမကွန်နာ၊ ထိုနာမကွန်နာသည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၁၀၂)

၆။ သမ္မယုတ္တကွန်နာအားလည်းကောင်း၊ သမ္မယုတ္တကွန်နာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော ပဋိ–၁၉၊ စေ– ၃၅၊ စိတ္တက္ခဏ တစ်ခုခုဌိတိရှိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ ၃–ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ရုပ်သက်သက် ဟိတ်ပါဠ္ဍ– စိတ္တဇရုပ် ပဋိ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အရူ ဝိ ၄၊ ဒွေ ၁၀–ရဟန္တာတို့ စုတိကြောင်သော ကု အကု ဝိ ကြို နာမကွန်နာ၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခုဌိတိရှိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ ၃ ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ၊ အာဟာရဇရုပ်အားတပ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ရှိသော ဥတုဇသြဇာပစ္စည်းတရားတို့၏ ရုပ်အာဟာရသတ္တိရ၏။ (ကောက်–၁၀၆)

၇။ (က) ကာမဝိပါက် ၂ ခု၊ ကာမကြိယာ ၁၁၊ ဝိညာနဉ္စာယတနကြိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတ ကြွဒွိဝိဓ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ အနာဂတံသ၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၊ ဖိုလ် ၄–ခု၊ အပ္ပမညာကြောင့် စေ ၃၆၊ နာမကွန်နာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၃၈၁)

(ခ) အာ၊ အာဓိ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏာနိဿယ၊ အာရမ္မဏူ၊ အာ–ပု၊ ဝတ္ထာရမ္မဏာဝိပ္ပယုတ္တ၊ အာရမ္မဏာပုရေဇာတတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤ ၈–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာသတ္တိဟု သတ္တိဝေသသရ၏။ (ကောက်–၃၈၂)

၈။ (က) (ခ) (ချင်း ၇၊ က–ရှု)

(ဂ) ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတ ဤ ၆–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝေသရ၏။

(ကောက်–၄၀၀)

၉။ **လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူရကြောင်း**

သန္တ ပဏီတ ဥတ္တမဖြစ်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကား အကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၊ လသည် အမိုက်တိုက်အား အထောက်အပံ့မဖြစ်သကဲ့သို့ အကုသိုလ်အား အထောက်အပံ့ မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူသည်။(လက်ဆောင်–၆၅)

http://www.dhammadownload.com

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအရ

အကြိယဒိဋ္ဌိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိတို့ကို ယူရပါသည်။ (လက်ဆောင်–၈၅)

၁၀။ **အာရမ္မဏပုရေဇာတကို မဟောရကြောင်း**

ပဉ္စာရုံတို့သည် ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အား ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မနောဝိညာဏဓာတ်အား အတိတ်၊ အနာဂတ်အာရုံတို့လည်း ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ပုရေဇာတ ဧကန်မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် အာပုကို မဟောပါ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၁- ၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဋိတော်တို့ကို မှန်ကန်းစွာ ရေးပြပါ။

(က) အနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် အပေါင်းပြ ပါဋိ၊

(ခ) နာမ်သည် နာမ်ရုပ်အား ဣန္ဒြိယပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပါဋိ။

၂။ (က) "စေတနာရှင်၊ စေတနာရှင်" ဟုသုံးစွဲကြရာ စေတနာရှင်တို့ ရရှိမည့် အကျိုးတရားနှင့် သတ္တိထူး၊

(ခ) နှလုံးသား ပိုင်ရှင်တို့ ပဋိသန္ဓေအခါ ရရှိမည့် အကြောင်း အကျိုးတို့ကို အတူတကွဖြစ်သော ပစ္စည်း အလိုအရ ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၃။ (က) ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ-၌ ဧကံ အရ (၁) သညာကွန္ဓာ၊

(၂) ဝိညာဏကွန္ဓာ ကိုယူ၍ သရုပ်ပေါ်စေလျက်၊

(ခ) ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ-ကို ဗျာ+ ဗျာ အလို အနက်ပေးပြပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို ပဋိစ္စ, အနုလောမ,ဝိဘင်္ဂဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။

(က) ကုသလေန ကုသလံ-၌ အဓိပတိ ပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ။

(ခ) အကုသလေန အကုသလံ-၌ မဂ္ဂပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဋ္ဌအရ။

၅။ (က) ကုသလေန ကုသလံ-ကို အာရမ္မဏပစ္စည်း၊

(ခ) အကုသလေန အကုသလံ-ကို အညမညပစ္စည်းအလို ကတ္တားပုဒ်အရနှင့် ဟိတ်ပါဋ္ဌအရတို့ကို ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) "ပွဲကြည့်ရာ၌ မကြည့်တတ်လျှင် တရား၊ ကြည့်တတ်လျှင် ဘာဝနာ" ဟုပြောဆို ကြရာ ထိုစကားသည် ပုထုဇဉ်တို့အား ဖြစ်နိုင်ပါသလော?၊

(ခ) ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိ၏ အကျင့်သီလကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါသလော? ပဌာန်းပါဠိတော်ကိုး၍ ဖြေဆိုပါ။

၇။ လောကကြီး၌ (က) ကုသိုလ်ပြုပြီး အကုသိုလ်ရ၊ (ခ) အကုသိုလ်ပြုပြီး ကုသိုလ်ရ ဖြစ်နေ ကြရာ ပဉ္စဝါရ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း အလိုက္ခ ကတ္တား, သမ္မဒါန်အရတို့ကို ကောက် ပြပါ။

၈။ ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဓမ္မသ-၌

(က) ကတ္တားပုဒ်အရ အာဟာရပစ္စည်းအလို၊ (ခ) သမ္မဒါန်ပုဒ်အရ သဟဇာတပစ္စည်းအလို၊ (ဂ) ကရိဏ်းပါဠိအရ တပြိုင်နက် ယထာရဟ ခွဲ၍ ကွန်ဒိုယပစ္စည်းအလို ကောက်ပြပါ။

၉။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပုဂ္ဂလ သေနာသနနှစ်ပါး ဟောရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ ဝိပါက် ကြိယာအား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း အကြောင်း ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အနန္တရနှင့် သမနန္တရတို့သည် တူသလော/ထူးခြားသလော? ခွဲခြား ဖြေဆို၍၊ ကွထွိန္နေ, ပုရိသိန္နေတို့သည် ကွန္နေဖြစ်ပါလျက် ကွန်ဒိုယပစ္စည်း မတပ်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းအရကောက် (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ (က) ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၈၂-၃)

(ခ) အရူပိနော ကွန်ဒိုယာ သမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကွန်ဒိုယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၈၂-၈)

၂။ (က) ဝိ ၃၆၊ နာမက္ခန္ဓာ ပဋိ ကမ္မဇရုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် အသညသတ် ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရဇ်။

http://www.dhammadownload.com

သတ္တိထူးကား- ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော ကမ် နန် သနန် ဥပ နတ္ထိ ဝိဂတ ဤ ၆- ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်-၄၁)

(ခ) **အကြောင်း**- ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရား ရ၏။

အကျိုး- ပဋ္ဌဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်- ၂၈)

၃။ (က) ကုသလ်- ဖြစ်သော၊ ဇက်- သော၊ ခန္ဓံ- သညာကွန္ဓာကို၊ ပဋိစ္စ- ၍၊ တစ်နည်း- ပဋိစ္စ ပဋိဝန္ဒာ- တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ တူသောအဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍၊ တယော- ကုန်သော၊ ခန္ဓာ- ဝေဒနာကွန္ဓာ၊ သင်္ခါရကွန္ဓာ၊ ဝိညာဏကွန္ဓာ တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (၁- အလို)

ကုသလ်- သော၊ ဇက်- သော၊ ခန္ဓံ- ဝိညာဏကွန္ဓာကို၊ ပဋိစ္စ- ၍ တစ်နည်း- ပဋိစ္စ ပဋိဝန္ဒာ- ၍၊ တယော- ကုန်သော၊ ခန္ဓာ- ဝေဒနာကွန္ဓာ၊ သညာကွန္ဓ တို့သည် ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (၂- အလို)

(ခ) ဝတ္ထုံ- ဆဝတ္ထုံကို၊ ပဋိစ္စ- ၍ ပုရေဇာတပစ္စယာ ဝတ္ထုနှာ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တေန - ဆဝတ္ထုဖြင့် ပုရေသတ္တိကိုပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခန္ဓာ- ပဋ္ဌဝေါ ဝိ ကြို နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ကောက်-၃၈)

၄။ (က) အဓိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကု ၈၊ ဇကန်ရသော မဟင်္ကု ၉၊ မဂ် ၄- ခု၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကု ၈၊ ဇကန်ရသော မဟင် ကု ၈၊ မဂ် ၄၊ စေ- ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ (ကောက်- ၈၃)

(ခ) (တနသ်ာရီ ၆၊ ခ-၍)

၅။ (က) **ကတ္တားပုဒ်အရ**- ကု- ၂၁၊ စေ- ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်စိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဟိတ်ပါဠိအရ- ကု ၂၁- အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၇- ခု၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ဤအာရုံ ၆ ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။ (ကောက်- ၈၀)

(ခ) **ကတ္တားပါဠိအရ**- အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဟိတ်ပါဠိအရ- အချင်းချင်းတပ်သော အကု ၁၂၊ စေ- ၂၇ အစိတ်စိတ် နာမကွန္ဒာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အညမညသတ္တိ ရ၏။

၆။ (က) ပွဲကြည့်ရာ၌ မကြည့်တတ်လျှင် တဏှာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
သာဓက- အသာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ကြည့်တတ်လျှင် ဘာဝနာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ။
(ခ) ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိ၏ အကျင့်သီလကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါသည်။
သာဓက- သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ။

၇။ (က) **ကတ္တားပုဒ်အရ**- ဗလဝဖြစ်သော လောကီကု သတ္တရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။
သမ္ဗန္ဓါန်ပုဒ်အရ- အကု- ၁၂၊ စေ ၂၇၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၄၁၆)
(ခ) **ကတ္တားပုဒ်အရ** အကု-၁၂ ၊ စေ ၂၇ ပစ္စည်းတရား ရ၏။
သမ္ဗန္ဓါန်ပုဒ်အရ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

၈။ (က) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု- ၂၁၊ စေ- ၃၈ ၌ရှိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဏ် နာမ်အာဟာရတရားကိုယ် ၃- ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။
(ကောက်-၄၃၂)
(ခ) စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်- ၄၀၇)
(ဂ) **ကရိဏ်းပါဠိအရ**- ပြိုင် တပ်ကောင်းသော သဟ နိသ် ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတ။
ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေ အဓိ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ စျာနမဂ္ဂ ပေါင်း ၁၁ ပစ္စည်းရ၏။

၉။ ပဂ္ဂလ သေနာသန ၂- ပါးသည် ကု အကုဖြစ်ခြင်း၌ အားကြီးသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ငင်း ၂ ပါးကိုသာ ဟောပါသည်။ (လက်ဆောင်-၇၆)

အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရကြောင်း

ပြားသောဇာတ်ရှိသော ဝိပါက်, ကြိယာတို့မှာ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ်ထုံအပ်သော အာသေဝန ဂုဏ်ကင်းသဖြင့် မိမိ၏ ကုသိုလ်သဘော အကုသိုလ်သဘောကို ယူစေခြင်းဟု မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရပါ။ (လက်ဆောင်-၇၆)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ **အနန္တရနှင့် သမနန္တရတို့၏ တူပုံ-** (စစ်ကိုင်း ၉-ရှ)
ကွာခြားယပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း- (ကရင် ၁၀-ရှ)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ပဌာန်း ပစ္စယ နိဒ္ဒေသလာ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြခဲ့ပါ။
(က) အာရုံခြောက်ပါးပစ္စည်းတရားတို့က အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အသီးသီး အာရုံပြုပုံပြပါဦး၊
(ခ) အမှီခံ ဟဒယဝတ္ထုက နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ပုရေဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပုံပြပါဦး။

၂။ "သုံးတတ်လျှင်ဆေး မသုံးတတ်လျှင်ဘေး" ဟူသော စကားပမာ အလှဝေဖြာ မေကဗျာကို မြင်ကြရာ၌ နှလုံးသွင်းမှုအားလျော်စွာ ဆေး (ကုသိုလ်) ဘေး (အကုသိုလ်) ဖြစ်ကြပုံကို ပြသော ပဉ္စဝဝိရ အာရမ္မဏပစ္စည်းလာ ဝိဓိ အနုဝါဒတို့ကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ (က) ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊
(ခ) သေက္ခာ ဂေါတြဘုံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ သေက္ခာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခန္တိတို့ကို သရုပ်ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ ယံယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ (ပ) အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော-၌ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတို့ တစ်ပြိုင်နက်ပြိုင်နိုင်သော (က) ပစ္စည်းတရား (ခ) ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ရေး၍၊ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်စေတနာဖြစ်အံ့ ကရိဏ်းပါဦးအရကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ ပဋ္ဌာန်းဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရလာ (က) သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း "ကုသလေန ကုသလံ" ၌ ဟိတ်ပါဦးအရ (ခ) အာဟာရပစ္စည်း "အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပါဦးအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အကုသိုလ်တရားကို စွဲ၍ အကုသိုလ်တရားဖြစ်ကြရာ၌ (က) ကမ္မပစ္စည်း၌ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်တရား (ခ) မဂ္ဂပစ္စည်း ၌ အကြောင်းပစ္စည်းတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဉ္စာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂ အနန္တရပစ္စယ "ကုသလော အဗျာကဿ"၌ ကုသလော ဟူသော ကတ္တားပါဠိအရ (က) မဟာကုသိုလ်အဆုံးဖော (ခ) အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပထမဒွေး (၇) နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ် အဆုံးဖောတို့ကိုယူခဲ့သော် အဗျာကတဿအရ ဖြစ်သင့်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို အသီးသီး ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော-၌ အဗျာကတော ဟူသော ကတ္တားပါဠိအရကို စုံလင်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ယူသင့်သော ကုသိုလ်၊ မယူသင့်သောကုသိုလ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ရေး၍၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအရကို လည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ကုတ္တိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏ ကုန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ သဟဇာတဝါရသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါလျက် သဟဇာတဝါရကို ထပ်မံ ဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၁/၂)

(ခ) ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၇)

၂။ **သုံးတတ်လျှင် ဆေး-** အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

http://www.dhammadownload.com

သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။

မသုံးတတ်လျှင် ဘေးဟုဆိုလျက်

အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသလသဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စက္ခုံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ–၁၃၅)

၃။ (က) ဝတ္ထုံ– ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝတ္ထုနှာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန– ကြောင့်၊ ခန္ဓာ– ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန်– ကုန်၏။ ခန္ဓေ– ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ– ၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ– ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ် ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ– ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်၊ ကဋတ္တာရူပ်– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ– ၏။ (ကောဏ်–၁၁၅)

(ခ) သေက္ခာ– သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂေါတြဘုံ– သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးဂေါတြဘုကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တိ– ဆင်ခြင်ကုန်၏။ သေက္ခာ– သေက္ခဟုဆိုအပ်ကုန်သော သောတာပန် သကဒါဂါမိ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မဂ္ဂါ–မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ– ထ၍၊ မဂ္ဂံ– မဂ်တရားကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တိ– ကုန်၏။

၄။ (က) အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ် စိတ်–၈၄၊ ဒေါစတုတ် ဝိစိကြဉ်စေ ၄၇၊ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။

(ခ) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လော ၈၊ မဟာကု ၈၊ မဟာကြိသမ် ၄၊ လောကုတ္တရာ ၈ ပစ္စယုပ္ပန်တရား။

ကရိဏ်းပါဠိအရ– ပြိုင်တပ်ကောင်းသော ကမ္မ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ ဣ– ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နာနက္ခဏိကကမ္မသတ္တိရ၏။

၅။ (က) သမ္မယုတ္တက္ခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကု ၈၊ ဇောန် ရသော မဟဂ် ကု–၉၊ မဂ် ၄–ခု၊ စေ–၃၈ စိတ္တက္ခဏ တစ်ခုခု၌ရှိသော အဓိတရား ကိုယ် ၃–ပါး, ၄–ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိရ၏။ (ကောဏ်–၈၄)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူဝိ ၄၊ ဒွေး ၁၀-ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကု အကုဝိ ကြို နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိ ၁၅-တို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိ ကမ္မဇမဟာဘုတ် အာဟာရဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ကောက်-၁၀၆)

၆။ (က) အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကု ၁၂၊ စေတနာကြဉ် စေ ၂၆၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၁၀၁)

(ခ) (တနင်္သာရီ ၆၊ ခ-ရှု)

၇။ (က) မဟာကုဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ တဒါရုံဧကာဒသ၊ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ဘဝင် ဧကူနဝီသ။ (ကောက်-၄၀၀)

(ခ) အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ၁၂ ခု၊

(ဂ) တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၊ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်။ (ကောက်-၄၀၀)

၈။ အာရမ္မဏူပနိဿယ ကတ္တားပါဠ်အရ- လောကီဝိ ၃၂ ကြို ၂၀၊ စေ ၃၅၊ ရုပ် ၂၈ ပစ္စည်း တရားရ၏။

အနန္တရူပနိဿယ ကတ္တားပါဠ်- ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ပကတူပနိဿယ ကတ္တားပါဠ်- ဗလဝဖြစ်သော လောကီ ဝိ ၃၂၊ ကြို ၂၀၊ စေ ၃၅၊ ရုပ် ၂၈ ပစ္စည်းတရားရ၏။

၉။ (ပဲခူးအနောက် ၉-ရှု)

၁၀။ **ကျန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ကြောင်း-** (ကရင် ၁၀-ရှု)

သဟဇာတဝါရကို ထပ်ဟောရကြောင်း

အချင်းချင်းအနက်ကို မှတ်လိုသောကြောင့်၊ (တစ်နည်း) ဝေနေယျဇ္ဈာသယ ဒေသနာဝိလာသဖြင့် ထပ်၍ ဟောပါသည်။ (လက်ဆောင်-၈၁)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၁- ၄- ၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ (က) အာရမ္မဏာဓိပတိ (ခ) ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြသော နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးပြပါ။

၂။ (က) ပဋ္ဌိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂါရ အာသေဝနပစ္စည်း(ဗျာ+ ဗျာ)၏ အနုဝါဒပါဠိ။
(ခ) ပဉ္စ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂါရ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း (ဗျာ+ ဗျာ)၏ အနုဝါဒပါဠိ တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်တို့ကို အရကောက်ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
(ခ) အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ၊ အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ၊ ဂေါတြဘု မဂ္ဂဿ၊ ဝေါဒါနံ မဂ္ဂဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော-၌
(က) ကတ္တားပါဠိ (ခ) သမ္မဒါနိပါဠိ (ဂ) ကရိဏ်းပါဠိ- အရတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၅။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ- ဝယ် အာဟာရပစ္စည်းနှင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့၏ ရုပ်သက်သက်၌ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ပဋ္ဌိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂါရနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ-၌ ကုသလော ဓမ္မော-ဟူသော ကတ္တားပါဠိအရနှင့် ဟေတုပစ္စယာ-ဟူသော ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ပစ္စယဝါရ အနုလောမ ဟေတုဝိဘင်္-လာသည့်အတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဉ္စ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂါရ ကမ္မပစ္စည်း၏ "ကုသလော အဗျာကတဿ"၌ ကတ္တား, သမ္မဒါန်, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို သဟဇာတကမ္မ, နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းအားလျော်စွာ ခွဲခြား၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတာသေ-၌ ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယ မိဿကဖြစ်သောအခါ ကတ္တား ပါဠိအရေနှင့် သမ္မဒါနိပါဠိအရများကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၉။ မာတုယာတိကမ္မံ မာတုယာတိကမ္မသေ-ဟု ဆိုရာဝယ် မာတုယာတကကံ တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ကာယိကံ သုခံ ကာယိကသေ ဒုက္ခသေ-၌ သုခသည် ဒုက္ခအား ကျေးဇူးပြုပုံကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၁၀။ ဥပါဒိ, ဌီ, ဘင်-ဟု ခဏသုံးပါးရှိရာ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ကျေးဇူးပြုသောခဏ, ကျေးဇူး မပြုသောခဏတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေတို့သည် ဣန္ဒြေဖြစ်လျက် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ (က) ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတ္တာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၂)

(ခ) စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ပ။ ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၇)

၂။ (က) ကြိယာဗျာကတံ ဇဝံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇဝေါ ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ။ (ပါ-၂၄)

(ခ) အရဟာ ဖလံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖလဿ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၁၃၇)

၃။ (က) ပုရိမာ ပုရိမာ- ရှေ့ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- လောကီကုဝ် ၁၇ အဆုံးဇော၊ မဂ် ၄ ခု၊ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ- ကုန်သော၊ အဗျာကတာနံ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- သန္တိ ၃-ခု၊ မဟာဝိ ၈၊ မဟဂ် ဝိ ၉၊ ဖိုလ် ၄ ခု၊ နာမက္ခန္ဓာတို့အား၊ အနန္တရပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ (ဧကာက်-၁၃)

(ခ) အနုလောမံ- သခ်ါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကု ပဒွေး၊ တ ဒွေးသည်၊ ဂေါတြဘုသေ-နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူကိစ္စတပ်

http://www.dhammadownload.com

သော မဟာကု ပဒွေး၊ တ-ဒွေးအား၊ အနုလောမံ- သင်္ခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကု ပ ဒွေး၊ တ- ဒွေးသည်၊ ဝေါဒါနသ - နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကု ပ ဒွေး၊ တ- ဒွေးအား၊ ဂေါတြဘု- နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူကိစ္စတပ်သော မဟာကု ပ ဒွေး၊ တ-ဒွေး သည်၊ မဂ္ဂသ-သော မဂ်အား၊ ဝေါဒါနံ - နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကု ပ - ဒွေး၊ တ - ဒွေးသည်၊ မဂ္ဂသ - အထက်မဂ် ၃-ခုအား၊ အနန္တရပစ္စယေန- ဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ (ကောက်-၃၉၇)

၄။ (က) (ဂ) (စစ်ကိုင်း ၄-ရှု)။

(ခ) သဟိတ်စိတ် ၇၁၊ စေ - ၅၂၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်-၅၁)

၅။ အာဟာရပစ္စည်း ရုပ်သက်သက် ဟိတ်ပါဠ် - စိတ္တဇရုပ် ပဋိကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အရှုဝိ ၄၊ ဒွေ-၁၀၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကု အကု ဝိ ကြိ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တစ်ခုခုဉ်ရှိသော ဖသ စေတနာ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ ၃ ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ။

အာဟာရဇရုပ်အားတပ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ရှိသော ဥတုဇသြဇာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ရုပ်အာဟာရသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၁၀၆)

ရုပ်သက်သက် ကျွန်ဒြိယ ဟိတ်ပါဠ်- စိတ္တဇရုပ် ပဋိကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရှုဝိ ၄၊ ဒွေး ၁၀၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ် ကု အကု ဝိ ကြိ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တစ်ခုခုဉ်ရှိသော နာမ်ကျွန်ဒြေ ၈-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ။

ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ၉-ခုအား တပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ သတ္တိရ၏။ (ကောက်-၁၀၈)

၆။ ဟေတုပစ္စည်း ကု ကု ၌ ကတ္တားပါဠ်အရ - ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဟိတ်ပါဠ်အရ- သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာအားတပ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ စိတ္တက္ခဏ တစ်ခုခုဉ်ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ ဤ ၂ ပါး, ၃ ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၂၆၄)

http://www.dhammadownload.com

၇။ **ကတ္တား, သမ္မဒါန်ပါဠိ အရ-** (ကယား ၇-ရှ)

သဟဇာတကမ္မအလို ကရိဏ်းပါဠိအရ - ပြုငှ် တပ်ကောင်းသော သဟ နိသ် ကံ ဟာ ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရဏ်။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မအလို ကရိဏ်းပါဠိအရ - ပြုငှ် ယ တပ်ကောင်းသော ကမ်အနန် သမနန် ဥပနိသ် နတ္ထိ ဝိဂတ ဤ ၆ -ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နာနာက္ခဏိက ကမ္မဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရဏ်။ (ကောက်-၄၂၇)

၈။ ကု ဗျာ + ဗျာ ၌ ပစ္ဆာတိန္ဒြိယမိဿဖြစ်သောအခါ ကတ္တားပါဠိအရ- ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကလာပ်တူ တစ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ရူပဇိဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း တရားရဏ်။

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ - ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရဏ်။

၉။ သူတစ်ပါး အမိသတ်သည်ကို မြင်၍ မိမိ အမိကိုသတ်သောသူ၏ **အစွမ်းအား**ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော ဘဝ၌ အမိသတ်ခဲ့၍ နောက်ဘဝ၌ အမိကို သတ်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမိကိုသတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ စေခိုင်းသောသူ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း နှစ်ကြိမ်သတ်က မုချသေမည့် အမိကို ၂- ကြိမ် သတ်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း မာတုဃာတကကံသည် **မာတုဃာတကကံအား** ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။

(ကောက်-၆၃၃)

သုခသည် ဒုက္ခအား ကျေးဇူးပြုပုံ- (တနင်္သာရီ ၁၀-ရှ)

၁၀။ **ကျေးဇူးပြုသော ခဏ**- ဌိခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြုသည်။
မပြုသော ခဏ- ဥပါဒ်ခဏ၌ ကျေးဇူးမပြု။ (လက်ဆောင်-၅၆)
ဣန္ဒြေယပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်း- (ကရင် ၁၀-ရှ)

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ စက္ခုဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း သန္တီရဏ-ဟူသော ဝီထိစဉ်၌ (က) စက္ခုဝိညာဏ်က သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းကို၊ (ခ) သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းက သန္တီရဏကို အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေနဉ် (က) ကတ္တားပါဠိအရ၊ (ခ) သမ္ပဒါန်ပါဠိအရ၊ (ဂ) ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို မျိုးအားလျော်စွာ ကောက်ပြပါ။

၃။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ ဝိပ္ပယုတ္တဝိဘင်္ဂဝါရ ပဋိသန္ဓေအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၄။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်က စက္ခုပသာဒကို ဝိပဿနာရှုပုံပြ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရမှ ထုတ်ဆောင်၍ ၂- နည်းအနက်ပေးပြပါ။

၅။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ ကမ္မဝိဘင်္ဂဝါရ ရုပ်သက်သက်အခါ ဟိတ်ပါဠိအရကို သဟဇာတကမ္မ/နာနာက္ခဏိကကမ္မအားလျော်စွာ ကောက်ပြပါ။

၆။ အဗျာကတတရားကြောင့် အကုသိုလ်တရားဖြစ်ပေါ်ရာ၌ (က) ပစ္စည်းတရား၊ (ခ) ပစ္စယုပ္ပန်တရား၊ (ဂ) ပါဝင်သော ပစ္စယသတ္တိတို့ကို ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ အာရမ္မဏဝိဘင်္ဂဝါရမှ ကောက်ပြပါ။

၇။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀) ပါး စျာနပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလုံ ကမ္မဝိဘင်္ဂဝါရ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ "စေတနာ ဝတ္ထုသ" ဟု အဘယ့်ကြောင့် အထူးပြု၍ ဟောပါသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ကုသိုလ်ကို စွဲ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ရာ၌ ကတ္တားပါဠိအရကို ပဋိစ္စဝါရ အနုလုံ ပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရမှ ကောက်ပြ၍၊ ယင်းပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရ၌ မဟောသော ပုရေဇာတကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဓမ္မသ-၌ (က) ကတ္တားပါဠိအရ၊ (ခ) သမ္မဒါန်ပါဠိ အရတို့ကို ပဉ္စာဝါရ အနုလုံ အာရမ္မဏာဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရမှ ကောက်ပြပါ။

၁၀။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပါဠိအရတို့ကို ပဋိစ္စဝါရ ပစ္စနိက် (က) နှ ဝိပါကဝိဘင်္ဂဝါရ၊ (ခ) နှ စျာနဝိဘင်္ဂဝါရ-တို့မှ ကောက်ပြ၍၊ ယင်းပဋိစ္စဝါရ ပစ္စနိက်၌ မပေါသော ပစ္စည်းတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

(ခ) မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ဖါ-၂)

၂။ (က) ပဉ္စဝေါ ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူ ဥပါဒိသော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) ပဉ္စဝေါ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

(ဂ) ပြိုင် တပ်ကောင်းသော ဝိပ် သဟ အညှ နိသ် အတ် အဝိ ဣ၌ ၆-ပစ္စယတို့တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

(ကောက်-၅၃)

၃။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇကော ခန္ဓော ကဋတ္တာ စ ရူပံ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။

ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ (ဖါ-၂၇)

၄။ အရဟာ- ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စက္ခုံ - စက္ခုပသာဒကို၊ အနိစ္စတော- အနိစ္စံဣတိ အနိစ္စ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခတော- ဒုက္ခံဣတိ- ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနတ္တတော -အနတ္တံဣတိ- အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) အနိစ္စတော အနိစ္စဝသေန- အနိစ္စအစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခတော ဒုက္ခဝသေန- ဒုက္ခအစွမ်းအားဖြင့်လည်း

http://www.dhammadownload.com

ကောင်း၊ အနတ္တတော အနတ္တဝသေန- အနတ္တအစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနိ-ဝိပဿနာ ပြုကုန်၏။ (ကောက်-၃၈၀)

၅။ ဟိတ်ပါဠိအရ- စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူ ဝိ ၄၊ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကု အကု ဝိ ကြိ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ်သော အကု စေတနာ- ၁၁၊ မဟာကု စေတနာ ၈၊ ရူ ကု စေတနာ ၅၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အကု စေတနာ ၁၂၊ မဟာကု စေတနာ ၈၊ ရူ ကု စေတနာ ၅၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ရူပပဋိသန္ဓေမစ္စာန် ကု စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၁၀၄)

၆။ (က) လောကီဝိ ဗာတ္တိံသ၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၅၊ ရုပ် ၂၈- ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

(ဂ) ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော အာ အာဓိ ဝတ္ထာရမ္မဏာနိသယ အာရမ္မဏူပနိသယ၊ အာပု ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ်၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ အဝိဂတ ဣ၌ ၈ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်-၃၈၅)

၇။ ဒွေ ၁၀- သည် အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုခြင်းသဘောမရှိ၊ အာရုံ၌ ရှေ့ရှုကျရောက်ကာမျှ သဘောသာဖြစ်သောကြောင့် စျာနပစ္စည်းမတပ်ပါ။ (လက်ဆောင်-၈၈)

ကမ္မ၌ စေတနာသည် မိမိမှီရာ ဟဒယဝတ္ထုအားလည်း သဟသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု သည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် စေတနာ ဝတ္ထုဿ- ဟု အထူးပြုဟောပါသည်။

(လက်ဆောင်-၂၁)

၈။ ပုရေဇာတ ကု+ ကု ၌ ကတ္တားပါဠိအရ - ပဉ္စဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို ဟော၍ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၉၇)

မဟောသော ပုရေဇာတ- (ပဲခူးအနောက် ၁၀- ရှု)

၉။ (က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီဉာဿမ် ၄ ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်

http://www.dhammadownload.com

ပြုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ ဖိုလ် ၄ ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်–၃၉၄)

(ခ) မဟာ ကြီ ဉာ သမ် ၄–ခု၊ ဖိုလ် ၄–ခု၊ စေ–၃၆ ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၃၉၅)

၁၀။ (က) ကြီ ၂၀၊ စေ ၃၅ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကြီ ၂၀၊ စေ ၃၅ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ရ၏။ (ကောက်–၂၃၂)

(ခ) ဒွေး–၁၀၊ သဗ္ဗ စေတသိက်–၇၊ အစိတ်စိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒွေး ၁၀၊ သဗ္ဗစေတသိက် ၇၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာရ၏။

သဟ နိသ် အတ္ထိ အဝိ ဤ ၄ ပစ္စည်းတို့သည် အနလုံ၌ တရားအားလုံးကို ဟောပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စနိက်၌ မဟောပါ။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၁–ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁)ရက်၊ (၇–၄–၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းဆိုင်ရာ နိဒဿနာကာရပြပါ၌၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တဆိုင်ရာ နိဒဿနာကာရပြပါ၌တို့ကို ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ပေါ်အောင် အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဟေတုပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဋ္ဌ၌ ပစ္စည်းတရားအရ အမောဟကို ယူခဲ့လျှင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအရ ယူနိုင်သောတရားနှင့် ပြိုင်နိုင်သောပစ္စယသတ္တိတို့ကို တစ်ပြိုင်နက်, ယထာရဟခွဲခြား၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋိစ္စ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂပါဠိ၌ (က) ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ–၌ သဟဇာတပစ္စယ အကြောင်းတရား၊ (ခ) ကုသလေန ကုသလံ–၌ ပုရေဇာတပစ္စယအကျိုးတရား၊ (ဂ) အကုသလေန အကုသလံ–၌ သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စယအကြောင်းတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၄။ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သခ်္ခါရမျှတပ်ပြပြီး၊ ယင်းသခ်္ခါရ၏ သခ်ျေယျတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၅။ ပဉ္စဂါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂပါဠိ "ဗျာ–ဗျာ"၌ (က) အညမညပစ္စည်း၏ ပဋိသန္ဓေအခါ ကာယ

http://www.dhammadownload.com

ပါင့်၊ (ခ) ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ သမ္ပဒါန်ပါင့်၊ (ဂ) မဂ္ဂပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ကရိုဏ်းပါင့် တို့၏အရကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို ခိုးမှုကံနှင့် မွေးမိခင်အား သတ်မှုကံတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် ထိုအပြစ်တို့မှ လွတ်မြောက်ရန် ကောင်းမှုစသည်ပြုလုပ်ရာ၌ ကြောင်း,ကျိုးဆက်နွယ်ပုံပြ အနုဝါဒပါဋိကို ပဉ္ဉာဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရမှ ထုတ်နှုတ်ရေးသားပါ။

၇။ ပဋိစ္စဝါရ၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတတစ်မျိုးကိုသာ ဟောရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၌ ပုဂ္ဂလ, သေနာသနနှစ်ပါးကိုသာ ဟောရခြင်းကိုလည်းကောင်း အကြောင်းပြဖြေဆို၍၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မ၏ အကျိုးပေးရာအချိန်ကာလကိုလည်း သတ်မှတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဉ္ဉာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရလာ အဗျာကတတရားက ကုသိုလ်တရားအား အာရမ္မဏာဓိပတိအနေဖြင့် အာရုံ, အာရမ္မဏိကဖြစ်နေပုံပြ အနုဝါဒပါဋိကို ထုတ်ပြ၍၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ-၌ (က) ကမ္မပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပါင့်၊ (ခ) ပုရေဇာတိန္ဒြိယဖြစ်အံ့ ကရိုဏ်းပါင့်အရတို့ကို ပဉ္ဉာဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရလာအတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ အကုသိုလ်ကံတရားများက အဗျာကတတရားများအား ကျေးဇူးပြုနေပုံ ကမ္မနှစ်မျိုးပြ အနုဝါဒပါဋိကို ပဉ္ဉာဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရမှ ထုတ်ပြ၍၊ (က) သေက္ခာ ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တိ-၌ သကဒါဂါမိမဂ် မပယ်ရသေးသော ကိလေသာများ၊ (ခ) သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ-၌ သဒ္ဓံ- အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အာရမ္မဏ (၈)မျိုးလုံး၌ ပါဝင်နိုင်သော ပစ္စည်းတရားကို တိကျစွာ ကောက်ပြ၍၊ ပဉ္ဉာဝါရ အနုလုံ မိဿကသင်္ချာဝါရ၌ (က) ဟေတု, မဂ္ဂနှစ်ပါးစုံတပ်သောတရား၊ (ခ) ဟေတု, ဝိပ္ပယုတ္တနှစ်ပါးစုံတပ်သောတရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ အရှုပိနော- ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာ- နာမ်ဣန္ဒြေတရား ကိုယ် ၈-ပါး ပစ္စည်းတရားသည်၊ သမ္ပယုတ္တကာနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ- စိတ် တစ်ခုယုတ် ၉၀၊ စေ - ဒွေ

http://www.dhammadownload.com

ပညာသတို့အားလည်းကောင်း၊ တံ သမုဌာနာနံ- ထိုက္ကန္ဒေနှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ် စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနဉ္စ- စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ က္ကန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော ဥပကာရကော၊ ဟောတိ။

ရူပိနော- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ပဉ္စဝေါ ပဋိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့သည် အရူပီနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ - ပဉ္စဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဥပကာရကော ဟောတိ။ **(သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်)**

အရူပိနော- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူဝိ ၄၊ ဒွေ ၁၀၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော စိတ် ၇၅၊ စေ ၅၂၊ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့သည်၊ ရူပီနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- စိတ္တဇရုပ် ပဋိ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ **(သဟဝိပ်)**

အရူပိနော- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူဝိ ၄-ကြဉ် ပ - ဘဝင် အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော စိတ် ၈၅၊ စေ ၅၂၊ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့သည်၊ ရူပီနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ဧကဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ **(ပစ္ဆာဝိပ်)**

၂။ ပစ္စည်းအရ အမောဟကိုယူခဲ့လျှင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအရ ပညာယှဉ်သောစိတ် ၄၇ ခု၊ စေတသိက် ၃၈၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စယသတ္တိများ တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ဟေတု အဓိပတိ က္ကန္ဒြိယ မဂ္ဂ၊ ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၁၂ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

၃။ (က) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု - ၂၁၊ စေ - ၃၈၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၉၃)

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေတ ၃၈၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၉၇)

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သမ္မယုတ္တ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော အကု ၁၂၊ စေ - ၂၇၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခု၌ ရှိသော ဇီဝိတ စိတ် ဝေဒနာ ဝီရိယ ဧကဂ္ဂတာ နာမ်ကျွန်ဖြေ ၅-ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။ (ကောက် - ၁၀၇)

၄။ အရှုပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုကြို၊ ဧကန်ရသော အရှု ကု ကြို၊ အထက်မဂ် ၃-ခု၊ ဖိုလ် ၄-ခု နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ရ၏။

အဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ (ကောက် - ၁၆၂)

သဒ္ဒေယျကား - ကုသလေန ကုသလံ၊ ကုသလေန အဗျာကတံ၊ အကုသလေန အကုသလံ၊ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ (ကောက် - ၁၆၂)

၅။ (က) အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋ္ဌိ ၁၉၊ စေ ၃၅၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၄၀၉)

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရှုဝိ ၄-ကြဉ်သော ပ - ဘဝင်အစရှိသော နောက် နောက်သော ဝိ - ၃၆၊ ကြို - ၂၀ ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက် - ၄၂၆)

(ဂ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ကျွန်ဖြိယ စျာနမဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၁၃- ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။ (ကောက် - ၄၃၉)

၆။ အဒိန္ဒံ အာဒိယိတွာ ပဋ္ဌိဃာတတ္ထာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထ ကမ္မံ ကရောတိ၊ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အဘိညံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပါဒေတိ။

မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ တဿ ပဋ္ဌိဃာတတ္ထာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ။ (ပါ၊ ပ - ၁၄၉)

၇။ ပဉ္စာရုံတို့သည် ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အား ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မနော ဝိညာဏဓာတ်အား အတိတ်၊ အနာဂတ်အာရုံတို့လည်း ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ပုရေဇာတ ဧကန်မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် အာပုကို မဟောပါ။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်– ပဋိစ္စဝါရဋ္ဌ **အာရမ္မဏပုရေဇာတ်ကိုမဟော၊** မေးခွန်းဋ္ဌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ တမျိုးကိုသာ ဟောရခြင်းအကြောင်းဟု မေးထားသည်၊ ထိုမေးခွန်းသည် လွဲနေဟန်တူ၏။ ပဋိစ္စဝါရဋ္ဌ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ၁ မျိုးကိုသာ ဟောသည်။

ပုဂ္ဂလ သေနာသန ၂ ပါးသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းဋ္ဌ အားကြီးသော အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း ၂ ပါးကိုသာ ဟောပါသည်။ (လက်ဆောင်–၇၆)

နာနာက္ခဏိကကမ္မသည် ချုပ်ပြီး နောက်ဋ္ဌသာ အကျိုးပေးပါသည်။ (လက်ဆောင်–၇၇)

၈။ သေက္ခာ ဖလဲ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ နိဗ္ဗာန် ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာန် ဂေါတြဘုသ ဝေါဒါနသ မဂ္ဂသ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊ ပ – ၁၃၇)

(က) သမ္မယုတ္တက္ခန္ဓာအားလည်းကောင်း၊ သမ္မယုတ္တက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သော ဝိ– ၃၆၊ ကြွ ၂၀ ဋ္ဌရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်– ၄၃၁)

(ခ) တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိသ် ပု ကုံ ဝိပ် အတ် အဝိဂတ ဤ ၆ ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတိန္ဒြိယ သတ္တိရ၏။ (ကောက် – ၄၃၆)

၉။ သဟဇာတာ အကုသလာ စေတနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ နာနာက္ခဏိကာ အကုသလာ၊ စေတနာ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပ၊ ပ – ၁၅၄)

(က) ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ–ဟူသော ကိလေသာ ၈– ပါး ရ၏။ (ကောက် – ၃၇၅)

(ခ) ကံ ကံ၏အကျိုး ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ တမလွန်ဘဝ အစရှိသည်တို့ဋ္ဌ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ ပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကု ၈ ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုယူ။ (ကောက်– ၄၁၃)

၁၀။ **အာရမ္မဏ ၈–မျိုးလုံးဋ္ဌ ပါဝင်နိုင်သော ပစ္စည်း** စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် ၁၇– ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဖြစ်ပါသည်။

(က) သမ္မယုတ္တက္ခန္ဓာ ၁၀၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ ရ၏။ (ကောက် – ၄၅၈)

(ခ) သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ် ၆– ပါး ရ၏။ (ကောက် – ၄၅၉)

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ အောက်ဖော်ပြပါ လောကူပမာများဖြင့် တင်စားထားသော ပစ္စည်းတို့၏ နိဒဿနာကာရပြ ပါဠိတော်တို့ကို ကြောင်း, ကျိုး, သတ္တိ ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။
(က) ပမာကူတို့၊ ဆောင်ယူပို့သို့၊ ထို့တူနိဗ္ဗာန်၊ ရောက်ကြောင်းမှန်ပြု၊ ကျေးဇူးပြု။
(ခ) နေရောင်ပျောက်ကင်း၊ လရောင်လင်းသို့၊ ချုပ်ကင်းလေမှု၊ ကျေးဇူးပြု။

၂။ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ နိဒဿနာကာရပါဠိ၌ ကတ္တားပါဠိအရ လောဘဟိတ်ကို ယူခဲ့သော်ဖြစ်သင့်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားနှင့် ပြိုင်ပစ္စည်းများကို တိကျစွာ ကောက်ပြ၍၊ သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမည ပစ္စယေန ပစ္စယော-၌ ကရိုဏ်းပါဠိအရကိုသာ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၃။ ပဋိစ္စ၊ အနလုံ၊ ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ ကမ္မပစ္စည်း "အဗျာကတေန+ အဗျာကတံ"၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ ကာမကုသိုလ်, အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော နာနာက္ခဏိကကမ္မအားလျော်စွာကောက်ပြပါ။

၄။ ပဋိစ္စ၊ အနလုံ၊ ဟေတုမူ အဓိပတိဒုကသင်္ချာဝါရကို အနလောမပစ္စနိက်အနေအားဖြင့် ဆိုရိုးကျပစ္စည်းတွန်းပြ၍၊ ပဋိစ္စ၊ ပစ္စနိက်၊ "အဗျာကတေန+ အဗျာကတံ" ၌ ရုပ်သက်သက် ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ နက္ကန္ဒြိယ ပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ပစ္စယသတ္တိများ ပေါ်လွင်အောင် ကောက်ပြပါ။

၅။ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဓိပတိပစ္စယာ-ဟူသော ဝိဓိပါဠိတော်၏ အနဝါဒ ပါဠိတော်တို့ကို ရေးသားပါ။

၆။ "သုံးတတ်လျှင်ဆေး၊ မသုံးတတ်လျှင်ဘေး" ဟူဘိသကဲ့သို့ ဒါန, သီလ, ဥပေါသထကမ္မများလည်း "ဆေးဖြစ်ဘေးဖြစ်" နိုင်ပုံပြ ဝိဓ,အနဝါဒပါဠိတော်တို့ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ပဌာန်းဒေသနာတော်မှ ထုတ်နုတ်ရေးသားပါ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို ပဉ္ဌာဝါရ၊ အနလုံနှင့်အညီ တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စယုပွန်တရား၊
(ခ) သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏ နတ္ထိပစ္စည်းတရား၊
(ဂ) သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်းတရား။

၈။ ဥပနိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ-ဟူသော သဘာဂကို သင်္ချာတပ်ပြ၍၊ နှစ်ဘက်ရတရားကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ သဟဇာတအညမည နိဿယဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိအဝိဂတန္တိ-ကို လည်း သင်္ချာတပ်၍ အရကောက်ပြပါ။

၉။ ဣန္ဒြေရှင်မိန်းကလေးတို့၏ မိန်းကလေး ဣန္ဒြေသည် ဣန္ဒြေရှင် မိန်းကလေးအား ဣန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့် ကူညီနိုင်/မကူညီနိုင်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှင်းပြ၍၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ သည် မည်သို့သော သတ္တိရှိပါသနည်း? ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း၏ အကျိုးပေးရာကာလကို သဘာဝယုတ္တိပြလျက် ဖြေဆိုပြီး လျှင်၊ သီလံ သမာဒိ ယိတွာ-၌ နိစ္စသီလကို ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) မဂ္ဂင်္ဂါနိ-တို့သည် မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ- မဂ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဥ္စ- သဟိတ် စိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂ တို့အားလည်းကောင်း၊ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ- ထိုမဂ္ဂင် မဂ္ဂင်နှင့်ယှဉ် သော စိတ်စေလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော၊ ရူပါနဥ္စ- သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂပစ္စယေန- မဂ်, ဟေ, အဓိ, သဟ, အည, ဣ, နိသ်, ဝိ, ဣန်, စျာ, သမ်, ဝိပ်, အတ်, အဝိ ဤ ၁၄-ပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

(ခ) သမနန္တရဝိဂတာ-မိမိအခြားမဲ့၌ ကောင်းစွာကင်းကုန်ပြီးသော၊ စိတ္တစေတသိကာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ပဋုပ္ပန္နာနံ- မိမိနှင့်အတူ ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာနံ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂ နာမက္ခန္ဓာတို့အား၊ ဝိဂတပစ္စယေန - ဝိဂတ, အနန်, သမနန်, နိသ်, အာသေ, ကမ်, နတ္ထိ ဤ ၇ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ (ကောက်-၅၅)

http://www.dhammadownload.com

၂။ **ပစ္စယုပ္ပန်တရားအရ-** လော ၈၊ မောဟမူဒွေး၌မောဟကြဉ် စေ - ၂၂၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိကမ္မဇရုပ်ပွန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

ပြိုင်နိုင်သောပစ္စည်း - ပြိုင်တပ်ကောင်းသော ဟေ သဟ အည နိသ် ကမ် အတ္ထိ အဝိဂတ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသရ၏။

ကရိုဏ်းပါဠ်အရ- အချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါ ပဋိနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုဖြစ်အံ့ သဟ၊ အည၊ နိသ်၊ ဝိပ်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ၆-ပစ္စည်း။

ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာဖြစ်အံ- သဟ အည နိသ် ဝိ ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတအားဖြင့် ၇-ပစ္စည်း။ (လက်ဆောင်- ၄၄)

၃။ အဟိတ် ပဋိ ၂ ခု၊ မဟာဝိ ပဋိ ၈-ခု ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ်သော အကု စေ- ၁၁၊ မဟာကု စေ ၈-ခု ရ၏။ (ကောက်-၁၀၃)

၄။ အဓိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိတရားကိုယ်၊ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် အကု ၁၂၊ မဟာကုကြိ သဟိတ် လောကီ ဝိ ပဝတ္တိ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ သာဓိပတိ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အဓိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် အဓိပတိ ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ (ကောက်-၁၂၃)

ဟိတ်ပါဠ်အရ- သဟ သဟနိသ် နာနာက္ခဏိကကမ္မ ဟာ သဟဇာတတ္ထိ သဟ အဝိဂတ ဤ ၆ -ပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိရ၏။ (ကောက်-၂၃၃)

၅။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပံ၊ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ (ပါ-၂၁)

၆။ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဒါနံ ဒတ္တာ သီလံ သမာဒိယိတ္တာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ (ပါ-၁၃၂)

ကုသလော ဓမ္မော အကုသလသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဒါနံ ဒတ္တာ သီလံ သမာဒိယိတ္တာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ အသာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊

http://www.dhammadownload.com

တံ အာရဏ္ဍ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ=၁၃၃)

၇။ (က) မဟာကုဉ္ဇာသမ်-၄၊

(ခ) နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူကိစ္စတပ်သော မဟာ ကု ပ-ဒွေး၊ တ-ဒွေး ရ၏။

(ဂ) ဝေါဒါန်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။

၈။ ဥပနိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ၊

နှစ်ဘက်ရ- ဝိ ၃၆ အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကု အကု စေတနာ ဤတရားတို့သည် ဥပနိဿယ ကမ္မ ၂-ပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။ (ကောဏ်- ၄၉၀)

၈။ သဟ အည နိသ် ဝိ ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကံ။

အရကောက်- ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါ ပဋိနာမကဋ္ဌာ ရ၏။ (ကောဏ်-၄၈၂)

၉။ ဣန္ဒြေရှင်မိန်းကလေးတို့၏ မိန်းကလေးဣန္ဒြေသည် ဣန္ဒြေရှင်မိန်းကလေးအား ဣန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကလေးအခါ အစရှိသည်တို့၌ ဣတ္ထိလိင်အစရှိသည်တို့သည် မရှိသော ကြောင့် မကူညီနိုင်ပါ။ (ကောဏ်- ၄၉)

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ကြာရှိး၌ရှိသော ရေသည် ကြာကိုစောင့်သကဲ့သို့ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် မိမိနှင့် ကာလတူ ကမ္မဇရုပ်တို့ကို စောင့်ခြင်း အစိုးရခြင်း ပါလနသတ္တိ ရှိပါသည်။ (လက်ဆောင်- ၈၁)

၁၀။ နာနာက္ခဏိကကမ္မသည် ဖြစ်ဆဲ ကာလ၌ အကျိုးမပေး၊ ချုပ်ပြီး နောက်ကာလ၌ အကျိုးပေးပါသည်။

သဘာဝယုတ္တိကား- ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံသည် အကယ်၍ပြုလုပ်ဆဲကာလ သာ အကျိုးပေးပါက လူသည် နတ်ပြည်သို့ လားစေတတ်သော ကုသိုလ်ကံကို အကယ်၍ ပြုကြားအံ့။

ထိုကံကြောင့် ကုသိုလ်ပြုဆဲကာလ၌ပင် နတ်သားနတ်သမီး ဖြစ်လေရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရိုးထုံးစံကား မရှိကြ၊ ထိုကြောင့် ချုပ်ပြီးနောက်၌သာ (ကမ္မာကုဋေတို့များစွာကြာပါ သော်လည်း) အကျိုးပေးပါသည်။ (ကောဏ်-၄၃/ ၆၉၃)

http://www.dhammadownload.com

လူတို့၌- ပဉ္စင်္သီလ၊ သာမဏေတို့၌ ဒသင်္သီလ၊ ရဟန်းတို့၌ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ဝတ္တသီလတို့သည် နိစ္စသီလ ဖြစ်ပါသည်။ (ဧကောက်–၃၄၅) (လက်ဆောင်– ၇၉)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ ပဌာန်းကျမ်း ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝယ် အတ္ထိပစ္စည်း အမျိုးအစားတို့တွင် "သဟဇာတတ္ထိ"၏ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်အရဂို့ ပြဆိုသည့် နိဒဿနကာရ ပါဠိတော်တို့ကို ထုတ်ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ အဗျာကတတရားက အဗျာကတတရားအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ "အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာ-တာဓိပတိ" နှစ်မျိုးလုံးဖြင့် ကျေးဇူးပြုကြပုံကို ပြဆိုထားသည့် အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို ပဌာဝါရ, အဓိပတိပစ္စည်းအနေဖြင့် ထုတ်ရေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋိစ္စဝါရ, အနုလောမ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းလာ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဝယ် ပဋိသန္ဓေ အခါ၌ ပါဝင်သော "ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာရူပံ ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ၊ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ" တို့ကို ပစ္စည်း+ ပစ္စယုပ္ပန် ပေါ်လွင်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အဓိပတိပစ္စည်းလာ "ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၌ (က) ယံ ယံ ဓမ္မံ ပါဠ်၊ (ခ) ယေ ယေ ဓမ္မာ ပါဠ် တို့ဖြင့် ပြအပ်သော ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိစ္စ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရလာ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ၌ (က) အာသေဝနပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ (ခ) ပဝတ္တိအခါ အာဟာရပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ–၌ ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အမည်ဖြင့် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အကုသိလ်တရားကို စွဲမှီ၍ အကုသိလ်တရားများ ဖြစ်ပွားကြရာတွင် (က) အဓိပတိပစ္စည်း၏ ကတ္တားပါဠိအရ (ခ) အနန္တရပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ဆိုရိုးကျ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဉ္ဘာဝါရ အနလောမ-လာ "ဗျာ-ကု" သင်္ချာ၌ (က) အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ (ခ) အာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်း၏ သမ္ပဒါန်ပုဒ်အရ (ဂ) အာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်း၏ ကရိုဏ်းပါဠ်အရတို့ကို သေချာစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ရာဂံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ - ဟု ဟော်တော်မူအပ်သော ပဌာန်းပါဠိတော်၌ ရာဂ-၏အရ လောဘမူစိတ်ကို အရယူခဲ့သော် ဒါနံ ဒေတိ - အရ ယူရမည့် ကစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ-ကို ပဉ္ဘာဝါရ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းအရ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ-၌ ကတ္တားပါဠ်၏ အရကိုသာ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိဿက အတ္ထိပစ္စည်းအနေဖြင့် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ပဋိစ္စဝါရ ပစ္စနိက် သင်္ချာဝါရလာ "နဟေတု နအညမည" ပစ္စည်းနှစ်ပါးလုံး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားစုကို ထုတ်ပြ၍၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု ဟော တော်မူသကဲ့သို့ အဓိပတိပစ္စည်း၌ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောဘဲ ဆန္ဒာ ဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ သဟဇာတဝါရ-သည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် အရကောက်, သဘောဓမ္မအားဖြင့် တူနေပါလျက် အဘယ်ကြောင့် သီးခြားထုတ်၍ ဟောရပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၌ အရည, ပဗ္ဗတ စသည်ကို ဦးတည်၍ မဟောဘဲ ပုဂ္ဂလ, သေနာသနတို့ကို ဦးတည် ၍ ဟောရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စတ္တာရော မဟာ ဘူတာ အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဌာနာနံ ရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ-၈)

၂။ အရဟာ ဂရုံ ဖလံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖလဿ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (အာရမ္မဏာဓိပတိ)

http://www.dhammadownload.com

ဝိပါကာဗျာကတကြိယာဗျာကတာဓိပတိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဌာနာ နဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (သဟဇာတာဓိပတိ) (ပါ–၁၃၇)

၃။ ဝတ္ထုံ– ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန–ကြောင့်၊ ခန္ဓာ– ပဉ္စဝေါ ပဋိနာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ကုန်၏။ ခန္ဓေ–ပဉ္စဝေါ ပဋိနာမက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ– ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ– ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ– ပဉ္စဝေါ ပဋိနာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်၊ ကဋ္ဌတ္တာရူပံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ခန္ဓေ– ပဉ္စဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ– ၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ– ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ– ပဉ္စဝေါ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်၊ ဝတ္ထု– ဟဒယ ဝတ္ထုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝတ္ထုံ–ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ–၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယတံ သာဓေန္တေန–ကြောင့်၊ ခန္ဓာ– ပဉ္စဝေါ ပဋိနာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ကုန်၏။

(ကောက်– ၁၁၅)

၄။ (က) အနိယမအားဖြင့် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ကျင္ဌဖြစ်သောနိပ္ပန္နရုပ် ၁၈၊ ဒေါဒွေး၊ မောဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဉ်ကြဉ်စိတ် ၈၄၊ ဒေါသ ကျာသာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကြဉ် စေ ၄၇–ခု၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အာဓိပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်– ၁၆)

(ခ) အနိယမအားဖြင့် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ၈–ခု၊ မဟာ ကု–၈၊ မဟာကြီ ဉာ သမ် ၄–ခု၊ လောကုတ္တရာ ၈–ခု၊ ဒေါသ ကျာသာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိ အပ္ပမညာ ကြဉ် စေ ၄၅–ခု ပွန် တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၁၇)

၅။ (က) ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြီ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ်ကြီ–၉ ၊ စေ ၃၅၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြီ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ်ကြီ ၉၊ စေ ၃၅၊ အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၁၀၀)

(ခ) **ဟိတ်ပါဠ်အရ–** (ပဲခူးနောက် ၆–ရှု)

ကုဗျာ+ ဗျာဠ် **ဟိတ်ပါဠ်အရ–** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုခုဠ်ရှိသော နာမ်ကျန္ဒြေတရားကိုယ် ၈–ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယ သတ္တိရ၏။ (ကောက်– ၁၀၈)

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) အဓိကိုရသောအခါ လော ၈၊ ဒေါ ဒွေး၊ ဝိစိကြဉ် ဧစေ ၂၆၊ အစိတ်စိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိတရားကိုယ်ကြဉ် လော ၈၊ ဒေါ ဒွေး၊ ဝိစိကြဉ် ဧစေ ၂၆၊ အစိတ်စိတ် နာမကွန္ဓာ ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်– ၈၅)

(ခ) အကု ၁၂၊ ပ ဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပ ဇော ကြဉ် နောက်နောက်သော အကု ၁၂– အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ် ရှေ့ရှေ့သော အကု– ၁၂– ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်–၈၈)

၇။ (က) အရဟာတ္တဖိုလ်ကြဉ် ဝိ ၃၅၊ ကြီ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈ ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်– ၃၈၅)

(ခ) မဟာကု ၈၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကု အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ် စေ ၃၆၊ ပွန်တရား ရ၏။

(ဂ) ပြိုင် ယ တပ်ထားသော အာ နိသ် ပု ဝိပ် အတ္ထိ အဝိဂတ ဤ ၆– ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိဝိသေသရ၏။ (ကောက်– ၄၂၆)

၈။ **ဒါန် ဒေတိ အရ ယူရမည့် ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ**– ဒါန စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုဖြစ်ပါသည်။

ကတ္တားပါဠိအရ – ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယအား ကာလတူတစ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ဩဇာပစ္စည်းတရား ရ၏။

၉။ နာမကွန္ဓာမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နအညမည ပစ္စည်း ၂– ပါး၏ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားတို့ မည်ပါသည်။ (ကောက်–၂၁၀)

ဆန္နာဓိပတိ ဆန္နသမ္မယုတ္တကာနံ ဟု ဟောရခြင်း– (ကယား ၅– ရှ)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အချင်းချင်းအနက်ကို မှတ်လိုသောကြောင့် (တစ်နည်း) ဝေနေယျဖြာသယ ဒေသနာဝိလာသဖြင့် သဟဇာတဝါရကို သီးခြားထုတ်၍ ဟောတော်မူပါသည်။

(လက်ဆောင်–၈၁)

ပုဂ္ဂလ သေနာသနတို့ကို ဦးတည်၍ ဟောခြင်း– (စစ်ကိုင်း ၁၀–ရှ)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁)ရက်၊ (၇- ၄-၂၀၁၂) စနေနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ (က) အာသေဝန၊ (ခ) အာဟာရ၊ (ဂ) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ နိဒဿနာကာရ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်အောင် ရေးသားပြပါ။

၂။ (က) ပဋိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း (အကု+ အကုဗျာ)၏ အနုဝါဒပါဠိ။
(ခ) ပဉ္စ အနုလောမဝါရ အနန္တရပစ္စည်း (ကု+ ဗျာ)၏ ဝိဓိ– အနုဝါဒပါဠိတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ နိဒဿနာကာရ ပါဠိတို့ကို အရကောက်ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဒ္ဒါနာနဉ္စ ရူပါနံ။
(ခ) သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋိပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ။

၄။ ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာတပစ္စယေန ပစ္စယော– ၌ (က) ကတ္တားပါဠိ၊ (ခ)သမ္ပဒါန်ပါဠိ၊ (အကျယ်မလို) (ဂ) ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ပြည့်စုံစွာကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ကုသလေန ကုသလံ– ၌ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ၊ မဂ္ဂပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၆။ ပဉ္စ ဝါရ အနုလောမ အနန္တရပစ္စည်းဝယ် ကုသိုလ်သည် အဗျာကတအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို စုံလင်စွာကောက်ပြပါ။

၇။ ပဉ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂ “အဗျာကတော အဗျာကတဿ”၌–

http://www.dhammadownload.com

(က) သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပုဒ်အရ၊

(ခ) အညမညပစ္စည်း ရုပ်သက်သက် ကတ္တားပုဒ်အရတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၈။ အဗျာကတတရားသည် အဗျာကတတရားအား မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စယသတ္တိတို့ကို ပဝတ္တိအခါ + ပဋိသန္ဓေအခါအားဖြင့် ခွဲခြားကာ ကောက်ပြပါ။

၉။ အနန္တရပစ္စည်းနှင့် သမနန္တရပစ္စည်းတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ရေးသား ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်စေတနာသည် ဝိပါက်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ယူရမည့် စေတနာကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အာပေါစသည်တို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်ပါ၊လျက် မဟောမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပဥ္စဝါရ၌ စက္ခုံ အနိစ္စတော– ဟူ၍သာ ဟောတော်မူပါသနည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသည် ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကျိုးပေးပါသလော? မည်သည့်အခါ၌ အကျိုးပေးသည် ကိုလည်း ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက် ဘာသာ

၁။ (က) အာသေဝနပစ္စယောတိ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၀၊ – ၇)

(ခ) အာဟာရပစ္စယောတိ ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမသ္မဣ ကာယသ္မဣ အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။
အရူပိနော အာဟာရာ သမ္မယုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၀၊ – ၇)

(ဂ) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။
အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၀၊–၈)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) အကုသလံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယာ။ (ဗျိ–၂၇)

(ခ) ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနဿ မဂ္ဂေါ ဖလဿ အနုလောမံ သေက္ခာယ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနဿ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ဗျိ–၁၃၈)

၃။ (က) မဂ္ဂင်္ဂါနိ– တိုသည်၊ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တကာနံ–ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ–သဟိတ် ဇကသတ္တတိ၊ စေ ၅၂–တို့အားလည်းကောင်း၊ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ– ထိုမဂ္ဂင် မဂ္ဂင် မဂ္ဂင်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော စိတ်စေလျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနဉ္စ– သဟိတ်စိတ္တရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေရုပ်တို့အားလည်းကောင်း။

(ခ) (ရန်ကုန် ၁၊ ခ–ရှ)

၄။ (က) ပဉ္စဝေါဘုံဠ် အရှုဝိ ၄ ကြဉ် ပ ဘဝင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော စိတ် ၈၅၊ စေ ၅၂–ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

(ခ) ပဋိ အစရှိသော ရှေ့ဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော ဇကဇ ဒွိဇ တိဇ စတုဇကာယ–ပွန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၃၈)

(ဂ) ပြိုင် တပ်ကောင်းသော ပဏ္ဍာ ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၄–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပဏ္ဍာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၃၉)

၅။ **အဓိပတိပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ** – (ပဲခူးအရေ့. ၄၊ က–ရှ)
မဂ္ဂပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဒ်အရ– (ပဲခူးအရေ့. ၄၊ ခ–ရှ)

၆။ (ပဲခူးအနောက် ၈–ရှ)

၇။ (က) အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်းတပ်သော ဝိ–၃၆၊ ကြို ၂၀၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်–၄၀၇)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အချင်းချင်းအားတပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ် ပဋိကမ္မဇ၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ကောက်–၄၀၉)

၈။ **ပဝတ္တိအခါ ကရိုက်းပါဠ်အရ**– ပြိုင်ယတပ်ကောင်းသော ဟေ မိ သဟ အညနိသ် ဝိ ဏ္ဏန် စျာန မဂ် သမ် ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၁၃–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

ပဋိ အခါ ကရိုက်းပါဠ်အရ– ပြိုင်ယ တပ်ကောင်းသော ဟေ သဟ အည နိသ် ဝိ ဏ္ဏန် စျာ မဂ် သမ် ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၁၂–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

(ကောက်–၄၃၉)

၉။ **ထူးခြားဟန်**– (စစ်ကိုင်း ၉– ရွှ)

ယူရမည့် စေတနာ– ဗလဝစေတနာ၊ ဒုဗ္ဗလစေတနာ ၂ – မျိုးရှိရာ ဗလဝစေတနာကိုသာ ယူရပါသည်။ (ကောက်– ၆၃၂)

၁၀။ အာပေါ စသည်တို့ကား နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော သုခုမရုပ်ဖြစ်၍ မသိလွယ်၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စက္ခုစသော သြဠာရိကရုပ်တို့ဖြင့်သာ သိလွယ်သောကြောင့် စက္ခုအနိစ္စတော ဟူ၍ ဟောတော်မူပါသည်။ (ကောက်–၆၃၆)

နက္ခဏိက ကမ္မသည် ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကျိုးမပေးပါ၊ ချုပ်ပြီးနောက်၌သာ အကျိုးပေးပါသည်။ (လက်ဆောင်–၈၇)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆုတ် (၁) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၁၂) စနေနေ့

၁။ အသံမစဲ မဟာပဋ္ဌာန်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပွဲများ ကျင်းပနေကြရာ "ပဋ္ဌာန်း" အကြောင်း အများနားလည်အောင် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ထိထိမိမိ ဖြေဆို၍၊ "အထက်ဘဝဂ်၊ အောက်အဝိစီ" ဟူသော စကားအရ ၎င်းဘုံများ၌ ဖြစ်သူတို့အတွက် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံကိုလည်း ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၂။ "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော" ဟူသော ဝိဓိပါဠိတော်၏ အနုဝါဒပါဠိကို ထုတ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ "မင်္ဂါ သေက္ခာနံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ, ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ, ဌာနာဌာနကောသလ္လသ ဉပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသော အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို သေချာစွာ အနက်ပေးပြပါ။

၄။ ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာရရှိပြီး ထိပ်တန်းရောက်နေကြသူတို့၏ ကြောင်း,ကျိုး,သတ္တိများကို အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသမှ ထုတ်နုတ်ရေးသားပြပါ။

၅။ အဗျာကတတရားကို စွဲမှီ၍ အဗျာကတတရားများဖြစ်ရာ၌ ဝိပွယုတ္တကတ္တားပုဒ်အရကို (က) ပဋိသန္ဓေအခါ၊ (ခ) ရုပ်သက်သက်အားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို ပဋိစ္စ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။
(က) သဟဇာတပစ္စည်း "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားပုဒ်၊
(ခ) ပုရေဇာတပစ္စည်း "ကုသလေန ကုသလံ"၌ ဟိတ်ပါ၌။

၇။ ပဉ္စဝါရ အနုလောမ အဓိပတိပစ္စည်း၌ "ကုသလော အဗျာကတဿ"ဝယ် ကတ္တားပါ၌ အရသဟဇာတာဓိပတိ၊ သမ္ပဒါနိပါ၌အရ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ကရိဏ်းပါ၌အရ သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိ အသီးသီး ယူ၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အာရုံပြုနိုင်ရန် မွေးမြူရမည့်စိတ်များနှင့် ထောက်ကူသည့် ပစ္စယသတ္တိများကို ဖော်ပြ၍၊ "မာတုယာတိကမ္မံ မာတုယာတိကမ္မဿ"၌ အဓိရင်းကို ပြစ်မှားသူအား ရနိုင်သော ကြောင်းကျိုးတရားတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၉။ အနာဂတ်သကြိယာအဘိညာဉ်၏ အာရုံများကို ရေးသားပြ၍၊ "အနန္တရ"နှင့် "သမနန္တရ" ပစ္စည်းနှစ်ခု ထူးခြားမှု ရှိ,မရှိကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "ပစ္စယဝါရ"နှင့် "နိဿယဝါရ"တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဆဝါရ အနုလုံ၌ မဟောသောပစ္စည်းကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိမ်းတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ပစ္စည်းရှိသောကြောင့် တစ်နည်း – အထူးထူးအပြား

http://www.dhammadownload.com

ပြားရှိသော ဟေတုစသော ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။

တစ်နည်း – ကု အစရှိသော တရားတို့ကို ဟေတုပစ္စည်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဝေဖန်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။

တစ်နည်း – ဟေတုပစ္စည်း စသည်ပြားကုန်သော ကု စသော တရားတို့၌ ချဖို့ရာနည်းကို ရခြင်းကြောင့် ငြိစွန်းခြင်းမရှိ သမ္မဉ္ဇာတဉာဏ်၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။ (ကောက်–၆၂၃)

၂။ (ရှမ်းမြောက် ၂၊ က–ရှ)

၃။ **အနက်ပေး–** (ကောက် ၄၁၃–ရှ)

၄။ ကတ္တားပါဠိဖြင့် ဝိရိယာဓိပတိ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ (အကြောင်း)

သမ္မဒါနိပါဠိဖြင့် သာဓိပတိဇော ၅၂၊ ဝိရိယ ဝိစိကြည် စေ ၅၀၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပွန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (အကျိုး)

ကရိဏ်းပါဠိဖြင့် ပြိုင် ယ တပ်ကောင်းသော အဓိ သဟ အည နိသ် ဝိ ကွဲ့ မဂ် သမ် ဝိပ် အတ် အဝိ ဤ ၁၁ ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိရိယာဓိပတိသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြတော်မူ၏။ (သတ္တိ) (ကောက်–၁၅)

၅။ (က) ပဋ္ဌဝေါ ပဋ္ဌာ ၁၅၊ စေ ၃၅၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌဝေါ ပဋ္ဌာ ၁၅၊ စေ ၃၅၊ အစိတ်စိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၁၁၅)

(ခ) ပဋ္ဌဝေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပိ ၄၊ ဒွေ ၁၀၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည် ကု အကု ဝိ ကြွ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋ္ဌဝေါ ပဋ္ဌာ ၁၅ နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋ္ဌာ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋ္ဌာ ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၁၁၆)

၆။ (က) ပဋ္ဌာသန္နေ ဇကူနဝီသ၊ စေ– ပဋ္ဌတိ်သ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌာသန္နေ ဇကူနဝီသ၊ စေ ပဋ္ဌတိ်သ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်–၁၂၂)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပဌဝေါကာရဘုံဌိဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကု ဇကဝီသ နာမကွန္ဓာအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံးအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒါသော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တစ်ဆယ့်ခုနှစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒါသော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထုပုရေဇာတသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်–၉၇)

၇။ **ကတ္တားပါဠိအရ**– (စစ်ကိုင်း ၇၊ ခ–ရှ)

အာရမ္မဏာဓိပတိ သမ္ပဒါန်ပါဠိအရ– အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီး ဉာ သမ် ၄–ခု၊ ဝိရတီ အပွမညာကြဉ်သော စေ– ၃၃ ပွန်တရား ရ၏။

သဟာဓိကရိဏ်းပါဠိအရ– ပြုင် ယ တပ်ကောင်းသော အဓိ ဟေ သဟ နိသ် ဟာ ဣန် မဂ် ဝိပ် အတ် အဝိ ဣ၌ ၁၀–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟာဓိ သတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိ ကရိဏ်းပါဠိအရ– အာဓိ အာရမ္မဏူ ၃–ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာဓိ သတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်– ၃၁၉)

၈။ အာရုံပြုနိုင်ရန် မွေးမြူရမည့်စိတ်များ– မဟာကု ဉာ သမ် ၄၊ မဟာ ကြီ ဉာ သမ် ၄၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈–ခု ဖြစ်ပါသည်။

ထောက်ကူသည့် ပစ္စယသတ္တိများ– ပြုင် တပ်ကောင်းသော အာ ဓိ ဉ ၃–ပစ္စည်း

အကြောင်းတရား– ဒြပ်ပြား သန္တာန်ပြားသော မာတုယာတကကံ၊ ရှေ့ဘဝ သတ်ခဲ့ဘူးသော မာတုယာတကကံ၊ ဤဘဝတွင် အဖန်တလဲလဲစေ၍ သတ်စေသော မာတုယာတကကံ၊ နှစ်ကြိမ် ရိုက်ဆော်၍ သတ်စေသော မာတုယာတကကံ။

အကျိုးတရား– ဖြစ်ဆဲသော မာတုယာတကကံကို ယူရပါသည်။ (ကောက်–၄၂၁)

၉။ အနာဂတံသ ကြိယာဘိသညာဉ်၏ အာရုံများ– အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂ ရုပ် ၂၈–ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅–ပါး၊ ထိုခန္ဓာ ၅–ပါးမှ အစဉ်လျော်က်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်၊ အမည်အမျိုးစသော ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံ ၆–ပါး ဖြစ်ပါသည်။

(လက်ဆောင်–၁၂)

အနန္တရပစ္စည်းနှင့် သမနန္တရပစ္စည်းတို့၏ တူပုံ– (စစ်ကိုင်း ၉–ရှ)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ **ပစ္စယဝါရနှင့် နိဿယဝါရကို ဟောရခြင်းအကြောင်း-**

သဟဇာတနိဿယ ပုရေဇာတနိဿယ ၂ ပါးရကောင်းသည်ကို ရည်ညွှန်း၍ဆို သောကြောင့် ဟောပါသည်။ (ကော်က်- ၆၄၇)

ဆဝါရ အနုလုံ၌ မဟောသောပစ္စည်းနှင့် အကြောင်း- (ကယား ၁၀-၈၈)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်)ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ အာသေဝနပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိကို မှန်ကန်စွာရေးသား၍၊ စျာန ပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိကိုလည်း ပြည့်စုံစွာအနက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဝိပါကပစ္စည်း၏ ကတ္တား, သမ္မဒါန်, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမဝိဘင်္ဂဝါရလာ (က) အကုသလေန အကုသလံ-၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိအရ၊ (ခ) အဗျာကတေန အဗျာကတံ-၌ စျာနပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ပုဒ်၏အရတို့ကို အသီးသီး ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ကို သရုပ်ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးပြီးလျှင်၊ ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမဒုက သခ္ခါဝါရလာ ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ-ကိုလည်း အရကောက်၍ သခ္ခါတပ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အကုသိုလ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော အဗျာကတတရားစုတွင် (က) အဓိပတိပစ္စယုပ္ပန်တရား၊ (ခ) သဟဇာတ စွမ်းအင်သတ္တိအရတို့ကို ဆိုင်ရာဝိဘင်္ဂဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကုသိုလ်က အကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ (က) အကြောင်းအာရုံ ပစ္စည်းတရား၊ (ခ) အလေးအနက် (အာရမ္မဏာဓိပတိ) သတ္တိထူး၊ (ဂ) ပကတူပနိဿယ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ကို ပဉ္စာဝါရ အနုလုံဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှုမျှော်၍ မှန်ကန်အောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဉ္စာဝါရ အနုလောမ ဝိပါကပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ-၌

http://www.dhammadownload.com

ကတ္တားပုဒ်၏အရကို (က) ပဝတ္တိအခါ၊ (ခ) ပဋိသန္ဓေအခါအားဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆို၍ ပြိုင်နိုင်သောပစ္စယသတ္တိတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဉ္စာဝါရ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ ကုသလော အဗျာကတသ-၌ ကတ္တားပုဒ်၏အရကို (က) သဟဇာတဝိပွယုတ်၊ (ခ) ပစ္ဆာဇာတဝိပွယုတ်အားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြ၍၊ ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ-၌ တီဏိ- အရကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ကဗဠီကာရော အာဟာရော-၌ အာဟာရ- အရကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြ၍ အာဟာရော မျှသာ ပေါတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ကဗဠီကာရောဟု ဖြည့်စွက်၍ ဟောတော်မူရပါသနည်း? ပစ္စယနိဒ္ဒေသနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ သဟဇာတဝါရသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် သီးခြားထပ်၍ ဟောထားပါသနည်း? ပုံစံထုတ်၍ ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်)ဘာသာ

၁။ **နိဒဿနကာရပါဠိ**- (ရှမ်းမြောက် ၁၊ က-၍)

အနက် - စျာနင်္ဂါနိ- တို့သည်၊ စျာနသမ္မယုတ္တကာနံ- စျာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ- ဒွေ ၁၀-ကြဉ် စိတ်-၇၉၊ စေ ၅၂ ခုတို့အားလည်းကောင်း၊ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ- ထို စျာနင် စျာနင်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော စိတ်, စေ-လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနံ စ - စိတ္တဇရုပ် ပဋိကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ စျာနပစ္စယေန- ဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

(ကောက်-၄၃)

၂။ **ကတ္တားပါဠိအရ**- ၃ ပါး၊ ၃ ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ယှက်အားတပ်သော တစ်ပါးတစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ယှက်၊ တစ်ပါးပါးသော ဝိပါက် နာမကွန်ယှက်အားတပ်သော ၃-ပါးပါးသော ဝိပါက် နာမကွန်ယှက်၊ ၂-ပါးပါးသော ဝိပါက် နာမကွန်ယှက်အား တပ်သော ၂-ပါးပါးသော ဝိပါက် နာမကွန်ယှက် ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

သမ္မဒါနိပါဠိဖြင့် ၃-ပါး၊ ၃-ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ယှက် ၁-ပါးပါးသော ဝိပါက် နာမကွန်ယှက်၊ ၂-ပါးပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ယှက် ပွန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

http://www.dhammadownload.com

ကရိက်းပါဠိဖြင့်- ပြိုင်တပ်ကောင်းသော ဝိပါက သဟ အညေ နိသ် သမ် အတ် အဝိ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါက ပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ကောက်- ၄၄)

၃။ (က) အကု ၁၂- အားတပ်သော လောကီ ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံ ၆- ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၈၁)

(ခ) ဒွေ ၁၀- ကြည် ဝိ ၂၆၊ ကြိ- ၂၀၊ စေ ၃၈- အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိ ၂၆၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ ထို နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပွန် တရား ရ၏။ (ကောက်-၁၀၃)

၄။ ခန္ဓေ- ပဋ္ဌဝေါဟာရကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ- ၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ- ဝိပွယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ- ပဋ္ဌဝေါကာရ အစိတ်အပေါင်း ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ- စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ ရူပံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ၏။ (လက်ဆောင်-၄၈)

အရကောက်- အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇော ၅၂- ခု၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ရ၏။ ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ နဝ။ (ကောက်-၁၂၇)

၅။ (က) ပဋ္ဌဝေါဟာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘ- ၈၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေ- ဆဗ္ဗီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်- ၈၅)

(ခ) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါ- ၌ ဖြစ်သောအခါ အကု ၁၂၊ စေ ၂၇ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း ဥပါဒါရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သော မဟာဘုတ် ၄- ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၉၁)

၆။ (က) လောကီ ကု ၁၇၊ စေ ၃၈၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၃၆)

(ခ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ ၃- ပစ္စည်းသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိ ဟု ဆိုအပ်သော ဝိသေသရ၏။ (ကောက်-၃၉၀)

(ဂ) အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၄၁၆)

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝိ–ဥ၆၊ စေ–၃၈၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကရိဏ်းပါဠိအရ–တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟ, အည, နိ, ဝိ, သမ်, ဝိပ်, အတ်, အဝိဂတ ဤပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။

(ခ) အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း အချင်းချင်းနာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော ပဋိ–၁၉၊ စေ ၃၅ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရား ရ၏။

ကရိဏ်းပါဠိအရ– တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟ, အည, နိ, ဝိ, သမ်, ဝိပ်, အတ်, အဝိဂတ ဤပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိရ၏။

(ကောက်–၄၃၂)

၈။ (က) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်–၄၀၇)

(ခ) ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၌ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော တိဇကာယ စတုဇကာယအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါ–၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်ဖြစ်သော ကု–၂၁၊ စေ ၃၈၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်–၄၂၇)

တီကိအရ

ကုသလော ကုသလဿ၊ အကုသလော အကုသလဿ၊
အဗျာကတော အဗျာကတဿ ဖြစ်သည်။

၉။ **အာဟာရအရ**– စတုသမုဋ္ဌာနိကဩဇာကို ယူရပါသည်။

ကဗဠီကာရော အာဟာရောဟု ဟောတော်မူရကြောင်း

ဩဇာဟုဆိုအပ်သော အာဟာရသည် အလုပ်အလွေးကိုပြု၍ မျိုအပ် သော်မှသာလျှင် အာဟာရကိစ္စကိုပြု၏။ ပြင်ပ၌ တည်သည်ရှိသော် အာဟာရကိစ္စကို မပြုနိုင်၊ ထို့ကြောင့် အာဟာရောဂဟုသာ သာမညအားဖြင့် ဟောတော်မမူဘဲ ကဗဠီကာရော အာဟာရောဟု ဟောတော်မူပါသည်။ (လက်ဆောင်– ၇၇)

၁၀။ အချင်းချင်းအနက်ကို မှတ်လိုသောကြောင့် (တစ်နည်း) ဝေနေယျဇ္ဈာသယ ဒေသနာဝိလာသကြောင့် သဟဇာတဝါရကိုထပ်၍ ဟောပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပုံစံ – စက္ခုဒ္ဒ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ– အစရှိသည်တို့၌ စွဲ၍ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း သဟဇာတ မဖြစ်၊ ဥပါဒါရုပ်သည် ဘူတရုပ်နှင့်တူကွဖြစ်သော်လည်း ဘူတရုပ်အား သဟဇာတပစ္စည်း မဖြစ်၊ ထိုသို့ မဖြစ်သောကြောင့် ပဋိစ္စဝါရဖြင့် သဟဇာတပစ္စည်းအဖြစ်ကို သဟဇာတဝါရဖြင့်လည်း ပဋိစ္စဟူ၍ ဆိုအပ်သော သဟဇာတ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို မှတ်အံ့သောငှါ ဤ ၂–ပါးသော ဝါရတို့ကို ဟောတော်မူကုန်၏။ (ဧကာက်=၂၆၀)

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွှေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၄-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၄)ရက်၊ (၂၂- ၆-၂၀၁၂) သောကြာနေ့။

၁။ အကျိုးတရားအချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ပြု ဟောကြားအပ်သော ပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိကို ဖော်ပြ၍၊ "ယံ ယံ ခဏံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ခဏာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" ၌ "ယံ ယံ ခဏံ" နှင့် "ယေ ယေ ခဏာ" တို့၏ အရကိုလည်း ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၂။ အညမညပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိကို ဖော်ပြ၍၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိ၌ ကေသဉ္စိ–သဒ္ဒါထည့်၍ ဟောခြင်း မဟောခြင်းကို အကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပဋိစ္စဝါရ၊ အနုလုံ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ အနုဝါဒပါဠိကို ရုပ်သက်သက်အတွက်သာ ဖော်ပြ၍၊ (က) ပဝတ္တိအခါ ဟိတ်ပါဠိအရကို အာရမ္မဏာဓိပတိအတွက်လည်းကောင်း၊ (ခ) ကတ္တားပါဠိအရကို ရုပ်သက်သက်အတွက်လည်းကောင်း ကောက်ပြပါ။

၄။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ ပဋိစ္စဝါရ အနုလုံ "အကု အကု"၌ ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ ဥပနိဿယသုံးမျိုးအားလျော်စွာ ခွဲခြား၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိစ္စဝါရ၊ အနုလုံ၊ ကမ္မပစ္စည်း "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ဟိတ်ပါဠိအရကို နာနာက္ခဏိကကမ္မအတွက်သာ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ စုံလင်စွာဖြင့် အကျဉ်းနည်း ကောက်ပြ၍၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မသတ္တိ၏ အကျိုးပေးရာ အခါကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပဋိစ္စဝါရ၊ အနုလောမ၊ ဒုကသခ်္ခါဝါရလာသည့်အတိုင်း ဆိုရိုးကျ ပစ္စည်းတွန်းပြခဲ့ပါ။

(က) ဟေတုပစ္စည်းသာရ၍ အာရမ္မဏပစ္စည်းမရသောတရား။

(ခ) အာရမ္မဏပစ္စည်းသာရ၍ မဂ္ဂပစ္စည်းမရသောတရား။

၇။ လှပသောအဆင်းကို မြင်ရာ၌ "ရူတတ်လျှင် ဘာဝနာ၊ မရူတတ်လျှင် တဏှာ"ဟု ဆိုကြရာ ရူတတ်သူအတွက် ဘာဝနာဖြစ်ပုံ၊ မရူတတ်သူအတွက် တဏှာဖြစ်ပုံကို ပဋ္ဌာဝါရပါဠိတော်သာဓကဖြင့် ရှင်းပြ၍၊ နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်း,အကျိုးတို့တွင် မည်သည့်တရားဖြစ်သည်ကိုလည်း ပဋ္ဌာဝါရပါဠိတော်သာဓကသွင်း၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပဋ္ဌာဝါရ၊ အနုလုံ "ကု+ ဗျာ၊ ဗျာ+ ဗျာ၊ ဗျာ+ ကု"၌ ကတ္တားပါဠိတို့၏ အရကို အာရမ္မဏာဓိပတိအတွက်သာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ အောက်ပါတို့ကို ပဋ္ဌာဝါရ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် သာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

(က) အဓိကိုသတ်သူအား မဂ် ဖိုလ် ရနိုင်/မရနိုင်။

(ခ) ကျောင်းဒကာသူခိုး ငတက်ပြားအား မဂ် ဖိုလ် ရနိုင်/မရနိုင်။

(ဂ) အကုသိုလ်ကို ဝိပဿနာရှု၍ ရနိုင်/မရနိုင်။

၁၀။ အတ္ထိပစ္စည်း၏ ပဋ္ဌာဝါရ၊ အနုလုံ "ကုဗျာ+ ဗျာ"၌ ကတ္တားပါဠိအရကို ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယ မိဿက အတွက်သာ ကောက်ပြ၍၊ ကမ္မပစ္စည်း၏ သဘာဂပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၇။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြိမ်းတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံအရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာတို့၏ အရ-(ရှမ်းတောင် ၄၊ က- ခ-၍)

၂။ အညမညပစ္စယောတိ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

http://www.dhammadownload.com

သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမည ပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ=၅)

အနန္တရူပနိဿယကို စင်စေလိုသောကြောင့် ကေသဉ္စိသဒ္ဒါထည့်၍ ဟောပါသည်။ (ကောက်–၃၁)

အနန္တရူပနိဿယကို ရသောကြောင့် ကေသဉ္စိသဒ္ဒါကို ထည့်၍ မဟောပါ။ (ကောက်–၃၂)

၃။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ (ပါ–၂၁)

(က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီ ဉာ သမ် ၄ ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ ဖိုလ် ၄ ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာဓိ သတ္တိ ရ၏။

(ခ) ပဉ္စဝေါဘုံ၌ အဓိပစ္စည်းကိုရသောအခါ သာဓိပတိ ကု အကု ဝိ ကြီ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သာဓိပတိ စိတ္တဇဥပါဒါရုပ်– ပွန်တရား ရ၏။ (ကောက်–၈၆)

၄။ **ဟိတ်ပါဠ်အရ** – အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လော ၈ ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ကျင္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈၊ ဒေါဒွေး၊ မောဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်ကြဉ် လောကီ ၇၆၊ ဒေါသ ကျသာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကြဉ် စေ ၄၇ ဤ အာရုံ ၆–ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏူပနိဿယ သတ္တိ ရ၏။

အကုသိုလ် ၁၂၊ ပ ဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပ ဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကု ၁၂ အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ် ရှေ့ရှေ့သော အကု ၁၂ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

နောက်နောက်သော အကု ၁၂ အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ ပညတ်ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယ သတ္တိရ၏။ (ကောက်–၉၆)

၅။ ပဝတ္တိအခါ – ဝိ ၃၆ အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကု အကု စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိကကမ္မ သတ္တိရ၏။ (ကောက်–၁၀၂)

ပဋိအခါ– ပဋိ ၁၉ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ်သော အကု

http://www.dhammadownload.com

စေတနာ ၁၁-ခု၊ မဟာကုစေတနာ ၈ ခု၊ ရှု ကု စေတနာ ၅၊ အရှု ကု စေတနာ ၄-ခု ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာကွက်ကကမ္မ သတ္တိရှိ၏။ (ကောက်-၁၀၃)

နာနာကွက်ကက ကမ္မသတ္တိ၏ အကျိုးပေးရာအခါကား ချုပ်ပြီးနောက်၌သာ အကျိုးပေးပါသည်။ (လက်ဆောင်-၈၇)

၆။ (က) သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ (ကောက်-၁၂၁)

(ခ) အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ (ကောက်-၁၂၁)

အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ မဂ္ဂပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ (ကောက်-၁၅၈)

၇။ **ရှုတတ်သူအတွက် ဘာဝနာဖြစ်ပုံ ပါဠိ-** ရှုပေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။

မရှုတတ်သူအတွက် တဏှာဖြစ်ပုံပါဠိ- ရှုပေ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်းတရား ဖြစ်ပါသည်။

သာဓက - အရဟာ နိဗ္ဗာန် ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာန် ဖလဿ နိဗ္ဗာန် အာဝဇ္ဇနာယ၊ သေက္ခာ နိဗ္ဗာန် ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ နိဗ္ဗာန် ဂေါတြဘုဿ နိဗ္ဗာန် ဝေါဒါနဿ နိဗ္ဗာန် မဂ္ဂဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

၈။ **ကု+ဗျာ ကတ္တားပါဠိအရ-** (စစ်ကိုင်း ၇၊ က- ၍)

ဗျာ+ ဗျာ ကတ္တားပါဠိအရ- (မွန် ၉၊ က-၍)

ဗျာ+ကု ကတ္တားပါဠိအရ

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကု ဉာ သံ ၄ ခုအားတပ်သော အောက်ဖိုလ် ၃ ခု၊ နိဗ္ဗာန်၊ မဂ် ၄-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရှိ၏။ (ကောက်ခ်ာ-၃၉၅)

http://www.dhammadownload.com

၉။ (က) မရနိုင်ပါ။

သာဓက- မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ တဿ ပဋိယာတတ္ထာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ။

(ခ) ရနိုင်ပါသည်။

သာဓက- အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ တဿ ပဋိယာတတ္ထာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ၊ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ။

(ဂ) ရနိုင်ပါသည်။

သာဓက- အကုသလံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။

၁၀။ ကတ္တားပါဠိအရ- ဝုဒ္ဓော မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံအစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလတူ တစ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဋုပေါဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝုဒ္ဓော မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံအစရှိသော ရှေ့ရှေ့သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောဏ်-၄၄၁)

ကမ္မပစ္စည်း၏ သဘာဝပစ္စည်းများ

အနန္တရသဘာဝ၊ သမနန္တရသဘာဝ၊ သဟဇာတသဘာဝ၊ အညမညသဘာဝ၊ နိဿယသဘာဝ၊ ဥပနိဿယသဘာဝ၊ ဝိပါကသဘာဝ၊ **အာဟာရသဘာဝ**၊ သမ္မယုတ္တသဘာဝ၊ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဝ၊ အတ္ထိသဘာဝ၊ နတ္ထိသဘာဝ၊ ဝိဂတသဘာဝ၊ အဝိဂတသဘာဝအားဖြင့် ၁၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။ (ကောဏ်-၄၉၄)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၂)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ အဒ္ဓါ ဟဝေ ဘိက္ခု မုဟုတ္တေန၊ သမ္မုယ္ဟတေဝ ပုရိသဿ သညာ။
ဧကာပရာဓံ ခမ ဘူရိပညေ၊ နော ပဏ္ဍိတာ ကောဓဗလာ ဘဝန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဇဝံ တေသံ ကထေန္တာနညေဝ လုဒ္ဒပုတ္တော ဒက္ကာမာဒါယ ဝေဂေနာဂတော၊ သုမုခေါ ဓတရဋ္ဌ အဿာဒေတွာ တဿာဘိမုခေါ ဂန္တွာ အပစိတိ ဒဿေတွာ ဟံသရညော ဂုဏော ကထေသိ၊ တာဝဒေဝ လုဒ္ဒေါ မုဒုစိတ္တော အဟောသိ။

၃။ ဇေဋ္ဌကဒေဝပုတ္တော စဝိတွာ ပုရောဟိတဿ ဗြဟ္မဂိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ "ဟတ္ထိပါလော"တိ နာမံ ကတွာ အပဗ္ဗာဇနတ္ထာယ ဟတ္ထိဂေါပကေ ပဋ္ဌာပေသုံ၊ သော တေသံ သန္တိကေ ဝဍ္ဎတိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ သိဝိကဆေးဆရာ သင်သည် ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည်လည်းကောင်း ချစ်သောသူသည်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ဆေးအတတ်၌ ကောင်းစွာ သင်အပ်ပြီးသော ဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ငါ၏ စကားကို ကောင်းစွာ လိုက်နာ နားထောင်လော့၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ငါ၏ မျက်စိတို့ကို ထုတ်နှုတ်၍ အလှူခံ၏ လက်တို့၌ ထားလော့။

၅။ ထိုဥဂ္ဂသေနမင်း၏ ဗာရာဏသီပြည်မှ ထွက်သော ကာလ၌ပင်လျှင် ဘုရားလောင်းသည် မိမိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် နဂါးပြည်ကို အလုံးစုံသော ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော တံတိုင်း မြို့ရိုးကိုလည်းကောင်း တံခါးမုခ်တို့ကိုလည်းကောင်း ရှုချင်ဖွယ်ရှိသည်တို့ကို ပြု၍ နဂါးပြည်သို့ သွားသောလမ်းကို တန်ဆာဆင်အပ်သည်ကို ဖန်ဆင်း၏။

၆။ ထိုဘုရားလောင်းသည် ထိုအမတ်ကြီးတို့၏ စကားကို ကြား၍ ကြံ၏။ "ငါသည် ဆယ်လပတ်လုံး လောဟကုမ္ဘီငရဲကဲ့သို့လည်းကောင်း ဘင်ပုတ်ငရဲကဲ့သို့လည်းကောင်း အဓိဝမ်း၌ နေပြီး၍ အဓိဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါမှစ၍ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး ထိုနှောင်အိမ်၌ နေရ၏။ အပသို့ ကြည့်ခြင်းငှါလည်း မရ"။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က) ဂဏှိသတိ။ (အဇ္ဇ၊ ပစ္စူသကာလ၊ ဇော၊ ဒေဝပုတ္တ၊ စဝိတွာ၊ ရာဇ၊ အဂ္ဂမဟေသီ၊ ကုစ္ဆိ၊ ပဋိသန္ဓိ)

(ခ) ကတော။ (ဇတာ၊ ဒုဂ္ဂတိတ္ထီ၊ တုမှ၊ ကိံ၊ ဥပကာရ)

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) အာဟရိယိတ္ထ။ (တ၊ ခဏ၊ မြာဟ္မဏ၊ သုပက္က၊ အမ္မဖလ၊ အမ္မပိက္ကာ)
(ခ) အဟောသိ။ (တ၊ သာဝတ္ထီ၊ သဗ္ဗမိတ္တာ၊ နာမ၊ ရာဇ။)

၉။ စူဠဇဟံသဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ ဖတ်ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) စမွေယျဇာတ်၊ (ခ) ဟတ္ထိပါလဇာတ်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် (၂)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ တတြာပိ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော ဂေါစရံ ဂဟေတ္ဝာ သီသေန သီသံ, တုဏ္ဍေန တုဏ္ဍံ, အလ္လိယာပေတ္ဝာ ဌိတေ ဒိသ္ဝာ ဇကော ယဋ္ဌိလုဒ္ဒကော ဇကပွဟာရေနေဝ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝဓိ။

၂။ (က) ဘဏ် ကဏ္ဏ သုခံ ဝါစံ၊ ဟဒယင်္ဂံ ဟဒယသိတံ။
သုဘာသိတာဟိ ဝါစာဟိ၊ စိတ္တကော မံ အမောစယိ။
(ခ) သုမုခေါ ဓတရဋ္ဌ အဿာသေတ္ဝာ တဿာဘိမုခေါ ဂန္ဒ္ဝာ အပစိတိ ဒဿေတ္ဝာ ဟံသရညော ဝုဏော ကထေသိ။

၃။ သော တေသံ ပဋိသလ္လီနဘာဝံ ဉတ္ဝာ ဓနကလာပဠွေဝ သေသာဝုဓာနိ စ ရုက္ခံ နိဿာယ ဌပေတ္ဝာ ပဒသဒ္ဒံ အကရောန္တော သဏိကံ တေသံ သန္တိကံ ဂန္ဒ္ဝာ "ကိံ ကာရဏာ တုမှေ ရောဒထ" ကိန္နရေ ပုစ္ဆိ။

အောက်ပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြပါ။

၄။ ငါသည် မြို့သို့ သွားသည်ရှိသော် မုဆိုးသားသည် ဥစ္စာကို ရလတံ့၊ မိဖုရား၏ ချင်ခြင်းသည် ငြိမ်းလတံ့၊ စစ်သူကြီး သုခုမ၏ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း သဘောသည် ထင်ရှားဖြစ်လတံ့၊ ထိုမှတစ်ပါး ငါ၏ ဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် ခေမာအမည်ရှိသော ရေအိုင်သည် ဘေးမဲ့ပေးသည်ကို ပြု၍ ရပေလတံ့၊ ထို့ကြောင့် မြို့သို့သာလျှင် သွားခြင်းသည် သင့်မြတ်၏။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မင်းချင်း ယောကျ်ားတို့သည် သမင်တို့ကို ထစိမ့်သောငှါ၊ တောချုံတို့ကို ပုတ်ခတ်ကုန်သည် ရှိသော် တစ်ကောင်သော ဧကီမည်သော သားသမင်သည် တလတ်၍ သွားရာခရီးကို ကြည့်လတ်သော မင်း၏ တည်ရာအရပ်၌သာလျှင် ဆိတ်ငြိမ်သည်ကို မြင်၍ ထိုမင်းနေရာသို့ ရှေ့ရှု ပျံလွှား၍ ပြေးသွား၏။

၆။ မှန်၏၊ လူအပေါင်းသည် မင်းသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ထိုမင်းသည် ထိုတိုင်းပြည်၌ တရားသဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသောသူတို့သည်လည်း တရားသဖြင့် နေသည် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤတရားသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုမည်သည် မင်း၏လျှင် ပြုအပ်သော အမှုတည်း။

ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ပရိဝတ္တန်။ (သေသမြှာဟ္မဏ၊ မုခ၊ ခေဠ၊ ဝမန္တ၊ အပရာပရ)
(ခ) ပေါသေသိ။ (သ၊ အန္ခ၊ ဇိဏ္ဏ၊ မာတာပိတရ)

၈။ (က) ပါဝိသိ။ (တ၊ တ၊ ပုတ္တဝရ၊ ဒတ္တာ၊ အတ္တာ၊ ဘဝန)
(ခ) န ဉဿဟန္တိ။ (တ အပိ၊ ရာဇ၊ မဟာသေန၊ မစ္စု၊ သေန၊ ဇယိတုံ)

၉။ တိသနိပါတ်လာ ဆဒ္ဒန္တဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သခ်ိန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) သိဝိဇာတ်၊ (ခ) သောမနဿဇာတ်။

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ခေတ္တာနိ မယံ ဝိဒိတာနိ လောကေ၊ ယေသာဟံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌပေမိ။
ယေ မြှာဟ္မဏာ ဇာတိမန္တျုပနန္နာ၊ တာနီဓ ခေတ္တာနိ သုပေသလာနိ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ တာ တေ စက္ကာလပုတ္တေ သိပ္ပံ ဒဿန္တေ ဒိသွာ "ကေ ဧတေ" တိ ပုစ္ဆိတ္တာ စက္ကာလပုတ္တာတိ သုတ္တာ" အပဿိတမ္ဗယုတ္တာကံ ဝတ ပဿိမာ" တိ ဂန္ဓောဒကေန အက္ခီနိ ဓောဝိတ္တာ နိဝတ္တိံသု။

၃။ သစေ ဟိ မေ ကောစိ ဟဒယမံသဿ နာမံ ဂဏ္ဟေယျ၊ ကဏ္ဍယေန ဥရံ ပဟရိတ္တာ ပဿန္တ ဥဒကတော သနာဠံ ပဒုမံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ လောဟိတဗိန္ဒူနိ ပဋ္ဌရန္တံ ဟဒယံ နီဟရိတ္တာ ပဿာမိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ထိုဥဒေနမင်းသည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ သွား၍ ပိဏ္ဍောလမဏ္ဍေရ်ကို ဆဲရေး၍ ရေရွတ်၍ "ငါသည် ယခု ထိုရဟန်းကို ခါချဉ်နီတို့ကို ကိုက်စေအံ့" ဟု ကြံ၍ အမျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပိဏ္ဍောလမဏ္ဍေရ်၏ ကိုယ်ပေါ်၌ ခါချဉ်ထုပ်ကို ပစ်စေ၏။

၅။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုရွာ၌ ဖြစ်၏။ တစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည်လည်း ထိုဘုရားလောင်း၏သားလျှင် မိထွေး၏– သားသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ထိုသူငယ်နှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်သည် စိတ္တမည်သည် ဖြစ်၏၊ တစ်ယောက်သည် သမ္မူတမည်၏။

၆။ ထိုဆေးသမားသည် "အရှင်မင်းကြီး ကောင်းပြီ" ဤသို့ လျှောက်၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် မျက်စိကို ကိုင်၍ လက်ယာလက်ဖြင့် မားငယ်ကို ကိုင်၍ မျက်ကြောကို ဖြတ်၍ မျက်စိကို ယူ၍ ဘုရားလောင်း၏ လက်၌ ထား၏။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာတို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က) နိသီဒိ။ (ဇဝံ၊ အလင်္ကတ၊ ဂေဟ၊ မဟာသတ္တ၊ ဩတရိတ္တာ၊ အန္တ၊ ပဝိသိတ္တာ၊ ထောက၊ သယနပိဋ္ဌ)၊

(ခ) ကရိံသု။ (အထ၊ အဿ၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ သန္နိပတိတ္တာ၊ မဏ္ဍပ၊ ဏတ၊ မဏ္ဍဗျကုမာရ၊ ဏ္ဟတိ၊ နာမ)။

၈။ (က) နိမန္တေသိ။ (အထ၊ ဧက၊ ဒိဝသ၊ ဂါမဝါသ၊ ဗြာဟ္မဏဝါစနက၊ ကရိဿာမ၊ ဏ္ဟတိ၊ အာစရိယ)၊

(ခ) ဥဒ္ဓရတိ။ (တ၊ ခဏ၊ ဧက၊ ဒါရက၊ တ၊ ဂီတ၊ ဂါယန္တ၊ ဒါရ)။

http://www.dhammadownload.com

၉။ စူဠဇဟံသဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိသောသင်ခန်းစာတို့ကို ရေးသား ခဲ့ပါ။

(က) သိဝိဇာတ်၊ (ခ) သတ္တိဂုမ္ဗဇာတ်။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ)ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၂) ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ရည်ဘ ဒိန္နယသော မယှံ ကိ ကရိဿတိ၊ သစာဟံ ဣမံ မိဂရာဇာနံ ဝဓိဿာမိ၊ အယံ ဝါ မေ ပထဝီ ဘိဇ္ဇိတ္ထာ ဝိဝရံ ဒဿတိ၊ အသနိ ဝါ မေ မတ္ထကေ ပတိဿတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ နံ။

၂။ ကုဋ္ဌီ ကိလာသီ ဘဝတိ၊ ယော မိတ္တာနိဓ ဒုဗ္ဘတိ၊
ကာယဿ ဘေဒါ မိတ္တဒ္ဒု။ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။

၃။ အထ နံ တာပသော ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ "အယံ ဂစ္ဆတိ" တိ အတ္တနော ဒန္ဓပရက္ကမံ မန္ဒဂမနံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဝေဂေန ဓာဝိတ္ဝာ ကေသေသု ဟတ္ထေန ပရာမသိ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ဥဂ္ဂသေနမင်းအားလည်း အရာမကများစွာကုန်သော လှည်းတို့ဖြင့် ဥစ္စာကို ပို့စေ၏၊ ဥဂ္ဂသေန မင်းသည် များစွာသော အခြံအရံဖြင့် နဂါးပြည်မှ ထွက်ခဲ့၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ သာလျှင် သွား၏၊ ထိုအခါမှ စ၍ ဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်းအပြင်သည် ရွှေ, ငွေတို့ ပေါများသည် ဖြစ်သတတ်။

၅။ ထိုအခါဥကား ထိုပုဏ္ဏားသည် "လူအများ၏ စိတ်ကိုယူအံ့" ဟု ကြံ၍ ဂင်္ဂါမြစ်ကို ပိတ်သကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ကို စီရင်၏၊ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း၌ အခွင့်သည် မရှိ။

၆။ ထိုစကားမှန်၏၊ ဥပမာမည်သည်ကား ခွေးမုဆိုးသည် သားကောင်ကိုမြင်၍ လွှတ်အပ်သော

http://www.dhammadownload.com

ခွေးသည် သားကောင်နောက် အစဉ်လိုက်၍ အကြင်အရပ်သို့ ရောက်၏။ ထိုရောက်သော အရပ်၌သာလျှင် ဖမ်းယူသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤကံသည် အကြင်အရပ်၌ အခွင့်ကိုရ၏။ ထို အရပ်၌ အကျိုးကိုပေး၏။ ထိုကံမှ လွတ်သောသူ မည်သည် မရှိ။

ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် မှန်ကန်စွာ ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က) ဘဝိဿထ။ (တုမှ၊ အပိ၊ ပုတ္တ၊ အပိ၊ တုမှ၊ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တ)
(ခ) လဘိဿတိ။ (အမှ၊ နဂရ၊ ဂတ၊ လုဒ္ဒပုတ္တ၊ ဓန)။

၈။ (က) ပဒါလေသိ။ (တ၊ တ၊ နိဒ္ဒါယန္တ၊ သိလာ၊ မတ္ထက)
(ခ) ဘဝိဿတိ။ (ရာဇ၊ စူဠ၊ ဆိန္ဒိတွာ၊ သဝေဌန၊ စူဠ၊ မဟာဇန၊ အန္တရ၊ ခိတ္တ)။

၉။ ဆဒ္ဒန္တဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကိုသာ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ်ရေးသား ခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ-
(က) ဝီသတိနိပါတ် သိဝိဇာတ်၊ (ခ) စတ္တာလီသနိပါတ် သရဘင်္ဂဇာတ်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၂)ရက်၊ (၈- ၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ နင်္ဂုဋ္ဌတော ပဌာယဿ အဌီနိ စုဏ္ဏယမာနော ဝိယ သကလသရီရံ မဒ္ဒိတွာ ပဋ္ဌကဝေဌနံ နာမ ဝေဌေသိ တန္တမဇ္ဇိတံ နာမ မဇ္ဇိ၊ နင်္ဂုဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဒုဿပေါထိမံ နာမ ပေါထေသိ။

၂။ သာ တံ ဒိသွာ နိသီဒါပေတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ ဣတ္ထိကုတ္တံ ဒဿေတွာ တေန သဒ္ဓိံ အနာစာရံ အစရိ။

၃။ ဒဋ္ဌသွိံ မူလေ ဝိသဋ္ဌေ ဝိရူဋ္ဌေ၊ ဒုန္ဒိဏ္ဍယော ဝေဋ္ဌု ပသာခဇာတော။
ဝန္ဒာမိ ပါဒါနိ ဝတံ ဇနိန္ဒ၊ အနုဇာန မံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဒေဝါတိ။

http://www.dhammadownload.com

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ထိုဆေးမားသည် ဆေးကို ဖျော်၍ တဖန် မျက်စဉ်းခတ်၏၊ မျက်စိသည် မျက်ကွင်းမှ လွတ်၏၊ ပြင်းစွာသော ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။

၅။ မင်းသည် မီးကျီးဖြင့် ကျက်သော အသားကို စားလျက် မြင့်ရာအရပ်သို့ တက်၏၊ ထိုအရပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော မြစ်ငယ်တစ်ခုသည် ရေပြည့်သောအခါ၌ ရင်စို့အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရေရှိသည်ဖြစ်၍ စီး၏၊ တပါးသော ရေမပြည့်သော အခါ၌ ပုဆစ်ဒူးအတိုင်းအရှည်ရှိသည် ဖြစ်၏။

၆။ ဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်းကို ပြုကြကုန်သော သင်ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည် ကောင်းသော အမှုကို ပြုအပ်၏၊ ရှေးပညာရှိတို့သည် ထက်ဝက်သော ဥပုသ်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်အခြံအရံကို ရဖူးကုန်ပြီ။

၇။ ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိ ဝါကျများ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) ဘာသိတာ။ (ဓမ္မ၊ ဂါထာ၊ သိဝိ၊ ရဋ္ဌဝဓုန၊ တာ၊)

(ခ) ကရိ်သု။ (တာ၊ တာ၊ ပတိတာ၊ ပုပ္ဖက၊ တု+ ဇဝ၊ နာမ၊)

၈။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက်ရေးသားပါ။

(က) ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ ---------- ဟောတိ၊ အဂုံဠကေန -------- ပရာမသိ၊ ဘဒ္ဒေ ------ ပတိဋ္ဌတော၊ တွံ ----- ဝိဇာယိဿသိ။

(ခ) --- သုတွာ --- မုဒုစိတ္တေနေဝ --- သဒ္ဓိ် ---- သလ္လပန္တော --- အာဟ။

၉။ ဝီသတိနိပါတ် ဘလ္လာတိယဇာတ်တော်၏ အတိတ်ကို မလွမ်းဘဲ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကိုသာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ (က) တိ်သနိပါတ်လာ ဆဒ္ဒန္တဇာတ်၊ (ခ) စတ္တာလီသနိပါတ်လာ အလမ္ဗုသာဇာတ်တို့ကို လေ့လာရသဖြင့် ဘဝအတွက်တာ ကျင့်သုံးဖွယ်ရာ သင်ခန်းစာတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ သီဝိက ဥပဓာရိတံ မယာ၊ တွံ မာ ပပဉ္စံ ကရောဟိ၊ မာ မယာ သဒ္ဓိံ ဗဟုံ ကထေဟိ၊ "အယုတ္တံ မာဒိသဿ သုသိက္ခိတဿ ဝေဖ္ဍဿ ရညော အက္ခိသု သတ္ထုပါဟန်"။

၂။ ရာဇာ အသ္မိမာနေန တေသံ ကေဠိံ အသဟန္တော "ဣဒါနိ တံ မိဂံ ဂဟေဿာမီ"တိ ရထံ အာရုယှ "သီဃံ ပေသေဟီ"တိ သာရထိံ အာဏာပေတွာ မိဂေန ဂတမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ပရိသာ အနုဗန္ဓိတုံ နာသက္ခိ။

၃။ တေ တဿ ဝစနံ သုတွာ "သာဓု ဒေဝ ဂမိဿာမ၊ န ပနမှာကံ ရာဇကုလေနတ္ထော၊ ပုရောဟိတဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒဟရကာလေယေဝ ကာမေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ထိဿာမ"တိ ဝဒိံသု။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ထိုပုဏ္ဏားသည် နောက်အဖို့၌ သေ၍ အတောင်ရှစ်ဆယ်ပမာဏရှိသော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၏။ လက်နှစ်ဘက်တို့၌ တစ်ချောင်းစီသာဖြစ်သော လက်ချောင်းရှိ၏။ ထိုလက်ချောင်း၌ ပေါက်တူးကြီးပမာဏရှိသော လက်သည်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုလက်သည်းတို့ဖြင့် မိမိ၏ ကျောက်ကုန်းသားကို ခွဲနှုတ်၍ စားလျက် ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကိုသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ခံစား၏။

၅။ ထိုဘီလူးမသည် ထိုအခါ၌ အခွင့်ကို ရ၍ ထိုမိဖုရားသည် မြင်စဉ်လျှင် စိုသောအသားစိုင် နှင့်တူသော ထိုမင်းသားငယ်ကို ယူ၍ ကျွတ်ကျွတ်ဝါးလျက် စား၍ သွားလေ၏။ သုံးကြိမ် မြောက်၌ကား ထိုမင်းသားအား ရန်သူဖြစ်သော ဘီလူးမကို အောင်၍ ဖွားသောကြောင့် ဇယဒ္ဒိသမင်းသားဟူသောအမည်ကို ပြုကုန်၏။

၆။ သုစိရတပုဏ္ဏား ငါသည် ဆူသောအမဲကို ထမ်းခဲ့သော ထမ်းပိုးကို စွန့်၍ ဖွတ်ငယ်ကို လိုက်မိချေ၏။ သင်သည် မေးအပ်သောငါသည် အကျိုးကိုလည်းကောင်း အကြောင်းကို

http://www.dhammadownload.com

လည်းကောင်း ဖြေဆိုခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သုစိရတအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏား ငါ၏ ညီဖြစ်သော သင်္ခယအမ်ည်ရှိသော သတို့သားသည် ငါ၏ ညီတည်း၊ သင်သည်သွား၍ မေးလေလော့။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) နိပတ္တိ။ (ဂ္ဂဓ၊ အမှ၊ မရဏ၊ ဂ္ဂတိ၊ ရာဇ၊ ပိဋ္ဌ၊ ဒတ္တာ)
(ခ) ဂဏှိ။ (သ၊ အမှ၊ ဂ္ဂဟ၊ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ ပဋိသန္ဓိ)
(ဂ) ဂဏှိ။ (တ၊ ကုစ္ဆိ၊ မဟာသတ္တ၊ ပဋိသန္ဓိ)

၈။ (က) သြတရိ။ (နာဂရာဇ၊ သပရိဝါရ၊ နာနတ္တ၊ ဆဒ္ဒန္တဒဟ)
(ခ) နိပတ္တိ။ (ပါကာရန္တရ၊ ကဒလိပဏ္ဏ၊ အတ္ထရိတ္တာ၊ ဝေဒနာပဗ္ဗတ္တ)

၉။ ဝိသတိနိပါတ်၊ သီရိမန္တဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းမျှသာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖက်ရွှေလွှာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးပါ။
(က) ဝိသတိနိပါတ်၊ ရောဟဏမိဂဇာတ်။ (ခ) ဝိသတိနိပါတ်၊ သောမနဿဇာတ်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ သော ဟိမဝန္တေ ဒွေ ပဗ္ဗတရာဇိယော အတိက္ကမိတွာ တတိယာယ အန္တရေ ရောဟဏနာမ သရံ နိဿာယ အသီတိမိဂသဟဿ ပရိဝါရော ဝါသံ ကပ္ပေသိ၊ သော အနွေ ဖိဏ္ဏေ မာတာပိတရော ပေါသေသိ။

၂။ တတ္ထ ရမဏီယာ နဒီကာ ပရိပုဏ္ဏကာလ ထနပမာဏောဒကာ ဟုတွာ သန္ဒတိ၊ အညဒါ ဖဏ္ဏုကပမာဏောဒကာ ဟောတိ၊ တတ္ထ နာနပ္ပကာရကာ မစ္ဆကစ္ဆပါ ဝိစရန္တိ။

၃။ သောပိ "လဘိဿတိ နု ခေါ ရာဇာ အနုစ္ဆဝိကေ ပုတ္တေ, ဥဒါဟု နော တိ" ဥပမာရေန္တော ပုညဝန္တေ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တေ ပဿိ။

http://www.dhammadownload.com

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ မင်းအား မကြာမြင့်မီသာလျှင် မျက်စိ၏ မျက်သားတို့သည် အသားနုတက်ကုန်၏၊ အသားနုတက်ကုန်သော်လည်း ထင်မြင်သော အဖြစ်သို့ မရောက်မူ၍ ကမ္မလာအိမ်ကျင် ဘော့လုံးကဲ့သို့ တက်သော အသားစိုင်သည် ပြည့်၍ ပန်းချီဆေးရေးသော အရုပ်ကဲ့သို့ မျက်စိတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

၅။ ရသေ့စဉ်းလဲသည်လည်း ဥယျာဉ်၏ တစ်ခုသော နံပါး၌ အထူးထူးသော ဟင်းချက်ကောင်းသော ဟင်းရွက်ကိုလည်းကောင်း နွယ်မျိုးမှဖြစ်သော သစ်သီးကိုလည်းကောင်း စိုက်ပျိုး၍ ဟင်းရွက်သည်တို့၏ လက်၌ ရောင်း၍ ဥစ္စာကို ဖြစ်စေ၏။

၆။ နဂါးမင်းသည် တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော မင်းကို မြင်၍ ချစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၍ နေရာမှ ထ၍ မင်းကို မိမိ၏ ပလ္လင်၌ နေစေ၍ ရေ၌ ငုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို မေး၏။ မဂဓမင်းသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဆို၏။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျများ မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) စိန္တေသိ၊ (တ တ ခဏ "သုပိနော အယန္တိ" ဥတ္တာ)

(ခ) နာသက္ခိ။ (ရထ ဝေဂ ဂစ္ဆန္တ ပရိသ အနုဗန္ဓိတုံ)

၈။ (က) ကာရေသိ။ (မဂဓရာဇ နာဂရာဇသာနဘာဝ အဂ််ရာဇ ဂဟေတွာ ဇီဝိတ ဝေါရောပေတွာ ဒွိ ရဋ္ဌ ရဇ္ဇ)

(ခ) အစရိ။ (တ တ ဒိသွာ နိသီဒါပေတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တ ဟုတွာ ကုတ္ထိကုတ္တ ဒဿေတွာ တ သဒ္ဒိ အနာစာရ)

၉။ ဝိသတိနိပါတ် ရောဟဏမိဂဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြပါ။

၁၀။ ပဥ္စပဏ္ဍိတဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသဖြင့် ရရှိခဲ့သော သခ်ိန်းစာများကို ထုတ်နှုတ် ရေးသားပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ သမ္မ သီဝိက တွဲ သဟာယော စ မိတ္တော စ ဝေဇ္ဈသိပ္ပေ စာသိ သုသိက္ခိတော၊ မေ ဝစနံ ကရောဟိ၊ မမ ဖိဂီသတော ဥပဓာရေန္တသ ဩလောကေန္တသေဝ တာလမိဠံ ဝိယ မေ အက္ခီနိ ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဟတ္ထေသု ဌပေဟိ။

၂။ ရာဇာ တသာ နဒိယာ တီရေန ဂန္ဓမာဒနံ အဘိရုဟန္တော တေ ကိန္နရေ ဒိသွာ စိန္တေတ္တာ သုနခေ ဩလောကေတ္တာ အစ္ဆရံ ပဟရိ၊ တာယ သညာယ ဂုမ္ဗံ ပဝိသိတ္တာ နိပဇ္ဇိသု။

၃။ ဧကဒိဝသံ ပုရောဟိတော ဘောဂဂါမံ ဂန္ဒာ အာဂမနကာလေ ဒက္ခိဏာဒ္ဝါရေန နဂရံ ပဝိသန္တော ဗဟိနဂရေ ဗဟုပုတ္တိကံ နာမ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိံ ပဿိ၊ တဿာ သတ္တ ပုတ္တာ သဗ္ဗေဝ အရောဂါ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ထိုညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း တောသို့ဝင်၍ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ထိုဘဝမှ စုတေကုန်၍ နေရာ့ရာမြစ်၏ ကမ်းနား၌ သမင်မ၏ ဝမ်း၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အမိဝမ်းမှ ဖွားမြင်သော အခါမှ စ၍ အတူတကွသာလျှင် လှည့်လည်ကုန်၏။

၅။ ထိုမင်းစစ်သူကြီးတို့သည် ဆိုကုန်စဉ်ပင်လျှင် မုဆိုးသားသည် လှံတံကို ယူ၍ လျင်စွာ လာ၏။ သမုခစစ်သူကြီးသည် တေရဋ္ဌရှေဟသ်ာမင်းကို နှစ်သိမ့်စေ၍ ဟသ်ာမင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆို၏။ မုဆိုးသည် နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၏။

၆။ အလမ္ဘာယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မန္တရားကို ရွတ်၍ တံတွေးကို ဘုရားလောင်း၏ ကိုယ်၌ ထွေး၏။ တံတွေးဖြင့် ထိရာထိရာအရပ်၌ ဖူးရရူးထသောကာလကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

၇။ ဖော်ပြပါ ကြိယာတို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) ပဋိလဘတိ (တ၊ ဣတ္ထိ၊ အမ္ဘဖလဒါန၊ နိဿန္ဒ၊ တိယောဇနိက၊ အမ္ဘဝန)

(ခ) အနုဘောတိ (ဥပဓျုပေါသထ၊ နိဿန္ဒ၊ ရတ္တိ၊ သမ္ဗတ္တိ)

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက် ရေးသားပါ။
(က) ဗောဓိသတ္တော ..... မဂယောနိတံ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ ..... အဟောသိ၊
(ခ) ကနိဋ္ဌောပိဿ ..... နာမ ..... အဟောသိ။

၉။ ဝိသတိနိပါတ်၊ အယောဃရဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပါ။

၁၀။ ဝိသတိနိပါတ်၊ သတ္တိဂုမ္ဗဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာ တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ)ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၁)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့။

အောက်ပါတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ယေသံ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဝိရာဇိတာ။
ခီဏာသဝါ အရဟန္တော၊ တေသု ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ။

၂။ သက္ကော တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ ဉတ္ဝာ ဝိဿကမ္မံ ပေသေတ္ဝာ ဒ္ဝါဒသာယောဇနာယာမံ အဿ မပဒံ ကာရေသိ၊ သမ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ပဋိယာဒါပေသိ။

၃။ ဣတိ သော ဥပေါသထိကာယ ဣတ္ထိယာ အမ္မဖလဒါနဿ နိဿန္ဒေန တိယောဇနိကံ အမ္ဗဝနံ ပဋိလဘတိ၊ လဉ္ဆံ ဂဟေတ္ဝာ ကူဋဂ္ဂါရဂဘနိဿန္ဒေန ပန ပိဋ္ဌိမံသံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ခါဒတိ၊ ဥပဓျုပေါသထဿ နိဿန္ဒေန ရတ္တိံ သမ္ဗတ္တိံ အနုဘောတိ။

၄။ "မိဖုရား အကယ်၍ ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ပုတ်ခတ်၍ ပင်ပန်းစေအံ့၊ ဤမင်္ဂလာရေကန်၌ ရေသည် နောက်ကျသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ ဂဠုန်သည် ဖမ်းယူအံ့၊ ရေသည် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ မြွေဖမ်းသမားသည် ဖမ်းယူအံ့၊ ရေသည် သွေးအဆင်းရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၅။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ဆင်းရဲခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်သည်ရှိသော် ဗာရာ

http://www.dhammadownload.com

ဏသီပြည်၌ မိဂါဖိန်အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် တံတိုင်းအကြား၌ ၄က်ပျော ရွက်ကို ခင်း၍ ဆင်းရဲခြင်းဝေဒနာသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ အိပ်နေလေ၏။

၆။ ထိုမှူးမတ်တို့သည် "အကျွန်ုပ်တို့သည် မသိကြပါကုန်၊ မုဆိုးတို့သည် သိပါကုန်လတ္တံ့" ဤသို့ လျှောက်တင်ကုန်၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် မုဆိုးတို့ကို ခေါ်စေတော်မူ၍ မေးတော်မူ၏။ မုဆိုးတို့သည် "မြတ်သောမင်းကြီး ထိုဥသုံးလုံးတို့သည် တစ်လုံးကား ခင်ပုပ် ဥတည်း၊ တစ်လုံးကား ဆက်ရက်ဥတည်း၊ တစ်လုံးကား ကျေးဥတည်း" ဤသို့ လျှောက် တင်ကုန်၏။

၇။ ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိပဒများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) ပူရေသိ။ (ရာဇ၊ ဏ္ဍသိဂဏ္ဍ၊ ဥယျာန၊ ဝသာပေန္တ၊ ယာဝဇီဝ၊ ဥပဋ္ဌဟိတ္တာ၊ သဂ္ဂပူရံ)

(ခ) အဟောသိ။ (မဟာသတ္တ၊ စျာနဘိညာ၊ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ၊ ဗြဟ္မလောကူပဂ)

၈။ (က) အဘိရုဟတိ။ (တ၊ မဟာသမ္မတ္တိ၊ အနဘဝန္တ၊ ရမဏီယ၊ အမ္ဗဝန၊ ဒိဗ္ဗပါသာဒ)

(ခ) အဂမာသိ။ (သုစိရတ၊ တ၊ ဝစန၊ သုတ္တ၊ ပါသာဒ၊ ဩရုယှ၊ ကုမာရ၊ သန္တိက)

၉။ "ကျေးဇူးမသိ၊ မဆပ်ဘိက၊ တစ်သက်လုံးလုံး၊ လူဖြစ်ရှုံး၏"ဟူသော စကားကို ထင်ရှား စေလျက် မဟာကပိဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်း ချုပ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်ဝတ္ထုတို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို ရေးပါ။

(က) ဝီသတိနိပါတ်၊ သတ္တိဝုမ္မဇာတ်၊ (ခ) စတ္တာလီသနိပါတ်၊ အလမ္ဗုသာဇာတ်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဇာတ်ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေ

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၁။ သာ တထာ ကတ္တာ နဂရဝါသိနံ ပဿန္တာနညေဝ နဂရာ နိက္ခမိတ္တာ စက္ကာလဂါမကံ ဂတာ၊ အထ နံ မဟာသတ္တော ဇာတိသမ္ဘေဒဘီတိက္ကမံ အကတ္တာဝ ကတိပါဟံ ဂေဟေ ဝသာပေတိ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ရာဇာ ရာဇဂင်္ဂာ အလင်္ကာရာပေတွာ အဟိတုကွိုက် ဗြာဟ္မဏ် ပကြောသာပေတိ၊ အဟိတုကွိုကော ဗြာဟ္မဏော ရတနပေဠာယ မဟာသတ္တံ နေတွာ ဝိစိတ္တာထွေရေ ပေဠံ ဌပေတွာ နိသီဒိ။

၃။ ရာဇာ နေ ပကြောသာပေတိ၊ တေ တဿ ပါနံ ဥပနေသုံ၊ ရာဇာ ဒွေ တယော ဝါရေ ပိဝိတွာ မဇ္ဈိ၊ တဿ တံ ဇကာဟဒ္ဒီဟမတ္တမေဝ အဟောသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၄။ မာတင်္သုခမိန်ကို ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာသည် "အရှင် ထတော်မူပါလော၊ အရှင်တို့၏ အိမ်ကို သွားကြကုန်အံ့" ဟုဆို၏။ "နမ သင်၏ အခြံအရံသည် ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ်သည်ဖြစ်၍ ငါ အားနည်းနေ၏။ ငှဲ့ကို ပွေ့ချီ၍ ကျောကုန်းသို့ တင်၍ သွားလော့" ဟုဆို၏။

၅။ ထိုအခါ ဥဇ္ဇေနီပြည်၏ အပဋ္ဌ ဒွန်းစက္ကားရွာငယ် ရှိ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုရွာငယ်၌ ဖြစ်၏။ အခြားသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ထိုဘုရားလောင်း၏ မိထွေးသား ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်သည် စိတ္တာမည်၏။ တစ်ယောက်သည် သမ္မူတာမည်၏။

၆။ ပန်းချီ၏ ပြင်ဘက်၌ ပဲလွန်းငယ် ပဲလွန်းကြီး ပဲနောက်တော တည်ရှိ၏။ ထိုပဲနောက်တော အခြားမဲ့၌ သခွားငပြုတ် သခွားငကြောင် ဘူးဖရုံ နွယ်တောတို့ တည်ရှိကုန်၏။ ထိုတော၏ အခြားမဲ့၌ ကွမ်းသီးပင် ပဏာမရှိသော ကြံတော တည်ရှိ၏။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို ရွှေ့၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျအမှန် တည်ဆောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဝသတိ။ (ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိက၊ မဟန္တ၊ ယသ၊ ပါသာဒ)

(ခ) ဥဂ္ဂဏှာပေသုံ။ (သတ္တဋ္ဌဝဿကာလ၊ ဥတ္တမာစရိယ၊ မဏ္ဍဗျကုမာရ၊ တိ၊ ဝေဒ)

၈။ (က) ဒေတိ။ (မဟာသတ္တ၊ သမ္မူတ၊ ဩဝါဒ)

(ခ) ဒိန္နော။ (အမှ၊ တုမှ၊ ဩဝါဒ)

(ဂ) ပဋိသေဝိဿတိ။ (တုမှ၊ အတ္တ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက)

၉။ တိ်သနိပါတ်လာ ဇယဒ္ဒိသဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် တင်ပြရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဝိသတိနိပါတ်လာ ရောဟဏမိဂဇာတ်။
(ခ) ဝိသတိနိပါတ်လာ သတ္တိဂုမ္ဗဇာတ်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၂)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိရပ်တို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားပါ။

၁။ (က) သော မတ္တိကာပိဏ္ဍံ အာဟရထာတိ အာဟရာပေတွာ ဏ္ဍမံ တာပသဿ သီသေ ဌပေတွာ တာပသံ ဩတာရေတွာ ဥဒကေ ဌပေထာတိ ဌပါပေတွာ သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။
(ခ) သစေ မေ ကောစိ အက္ခီနော နာမံ ဂဏှာယ၊ တာလမိဠံ နီဟရန္တော ဝိယ အက္ခီနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဒဿာမီတိ စိန္တေသိ။

၂။ (က) ယော စ တွံ သခိနော ဟောတု၊ ပါဏာ စဇိတုမိစ္ဆသိ။
သော တေ သဟာယံ မုဉ္စာမိ၊ ဟောတု ရာဇာ တဝါနုဂေါ။
(ခ) တဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယ္ဟတိ။
ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဓီရူပသေဝနာ။

၃။ (က) နနု မဟာရာဇ တွံ ပုဗ္ဗေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ ဧကရတ္တိံ ကိန္နရိယာ ဝိနာ ဟုတ္ဝာ သတ္တ ဝဿသတာနိ ပရိဒေဝမာနော ဝိစရိ။
(ခ) တဿာဟိ ဩရိမတီရေ ဌိတကာလေယေဝ နဒိယာ ဥဒကံ အာဂတံ၊ တဿာ ညေဝ သူရိယော အတ္ထင်္ဂတော၊ ဝိဿုလတာ နိစ္ဆရန္တိ။

အောက်ပါ မြန်မာစကားရပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ (က) နားဥ ချမ်းသာသော ချို့မြိန်သာယာသော တရားတော်ကို မြွက်တော်မူလျက် အကျွန်ုပ်၏ နှလုံးဥ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တော်မူသည်သာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဤမိုက်သော မင်း၏ အထံ၌ နေခြင်းထက် ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်၍ ရဟန်းပြုခြင်းသည် မြတ်၏။

၅။ ငါသည် အကယ်၍ ဤအလမ္ဘယ်သမား၏အပေါ်၌ ပျက်စီးစေသော အခိုးနှာခေါင်းလေကို လွတ်သည်ဖြစ်အံ့ ဖွဆုပ်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ကြဲလတ္တံ့၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ငါ၏ သီလသည် ပျက်လတ္တံ့။

၆။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို လျှင်စွာ ပြုရာ၏။ မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏။ မှန်၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို နှေးနှေးပြုသောသူ၏ စိတ်သည် မကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်၏။

၇။ အောက်ပါကြိယာများကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည် ဆောက်ပြပါ။

(က) ပဿိ။ (ဒွါရ၊ နဂရ၊ ပဝိသန္တ၊ ဗဟိနဂရ၊ ဧက၊ ဗဟုပုတ္တိက၊ နာမ၊ ဒုဂ္ဂတ၊ ဣတ္ထီ)

(ခ) အကာသိ။ (ဟံသရာဇ၊ တ၊ သောတုကာမ၊ ဝိဒိတ္ဝာ၊ ပဌမ၊ တာဝ၊ ပဠိသန္ထာရ)

၈။ (က) ပူရေသိ။ (ရာဇ၊ ဣသိဂဏ၊ ဥယျာန၊ ဝသာပေန္တ၊ ယာဝဇီဝ၊ ဥပဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ သဂ္ဂပုရ)

(ခ) နိသီဒိ။ (ရာဇ အပိ၊ ပါသာဒ၊ သြရုယှ၊ မဟာဇန၊ ပရိဝုတ၊ ရာဇာသန)

၉။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ စူဠဟံသဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်တို့ကို ဖတ်ရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာတို့ကို ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

(က) ဇယဒ္ဒိသဇာတ်၊ (ခ) မဟာကပိဇာတ်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနလ်ာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁။ သော တဿ အာဒိတ္တအယောဂုဋ္ဌော ဝိယ မုခံ ဒဟိ၊ သော ကမ္ပမာနော သတိံ အနုပဋ္ဌာ ပေတွာ စိတ္တပဏ္ဍိတံ ဩလောကေတွာ စဏ္ဍာလဘာသာယ ဧဝ "ခဋ္ဌခဋ္ဌ"တိ အာဟ။

၂။ ပူတိမစ္ဆံ ကုသဂ္ဂေန၊ ယော နရော ဥပနယှတိ။
ကုသာပိ ပူတိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဗာလူပသေဝနာ။

၃။ သောပိ "နာဂရာဇာနံ ဒုဗ္ဗလံ ကရိဿာမီ"တိ နဂ်ုဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယဿ အဋ္ဌီနိ စုဏ္ဏယမာနော ဝိယ သကလသရီရံ မဒ္ဒိတွာ ပဋ္ဌကဝေဌနံ နာမ ဝေဌေသိ၊ တန္တမဇ္ဇိတံ နာမ မဇ္ဇိ၊ နဂ်ုဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဒုဿပေါထိမံ နာမ ပေါထေသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဋိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ မြတ်သောမင်းကြီး အလှူမည်သည် သက်သက် တမလွန်အကျိုးငှာသာ မပေးလှူအပ်၊ မျက်မှောက်အကျိုးငှာလည်း အထောက်အပံ့သည် ဖြစ်၏၊ သင်မင်းကြီးသည်လည်း မျက်စိ တစ်လုံးကို တောင်းအပ်သည် (ဖြစ်၍) နှစ်လုံးတို့ကို ပေးလှူပြီ၊ ထို့ကြောင့် သစ္စာပြုခြင်းကို ပြုလော့။

၅။ ဤကောက်ကျစ်သောရသေ့သည် မိမိ၏ ရဟန်းတရားကို မပြုမူ၍ ဟင်းရွက်ရောင်းသော အမှုကို ပြု၏ဟု သိ၍ ဟင်းရွက်သူကြွယ် အဘယ်အမှုကို ပြုနေသနည်းဟု ထိုကောက်ကျစ် သော ရသေ့ကို ရှက်စေ၍ ရှိမခိုးဘဲသာလျှင် ထွက်ခဲ့ပြီ။

၆။ အကြင်မျှလောက် အကျွန်ုပ်အား အိုခြင်း, နာခြင်း, သေခြင်းတို့သည် မရောက်လာကုန် သေး၊ ထိုမျှလောက် မရောက်လာသေးမီသာ ရဟန်းပြု၍ တရားကို ကျင့်အံ့၊ အကျွန်ုပ်အား မင်းအဖြစ်ဖြင့် အကျိုးမရှိ၊ မင်းကြီး အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူပါကုန်။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဋိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဋိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) ပရိဝတ္တန္တိ။ (သေသဗြာဟ္မဏ၊ မုခ၊ ခေဋ္ဌ၊ ဝမန္တ၊ အပရာပရ)
(ခ) ဇာတော။ (တ၊ စက္ခု၊ ပဋိလဒ္ဓဘာဝ၊ သကလသိဝိရဋ္ဌ၊ ပါကဋ္ဌ)

၈။ (က) လဘိဿတိ။ (အမှ၊ နဂရ၊ ဂတ၊ လုဒ္ဓပုတ္တ၊ ဓန)
(ခ) ဂဏ္ဍိ။ (ဒါရက၊ မာတုသညာ၊ တ၊ ထန၊ မုခ)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဝီသတိနိပါတ်၊ သောမနဿဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ ဖတ်ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ဝီသတိနိပါတ်၊ အယောဃရဇာတ်၊ (ခ) တိံသနိပါတ်၊ ကုမ္ဘဇာတ်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ သစေ ဝါ ပန ကောစိ "ဂေဟေ မေ ကမ္မံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ဂေဟေ မေ ဒါသကမ္မံ ကရောဟီ" တိ ဝဒေယျ၊ ရာဇဝေသံ အပနေတွာ ဗဟိ ၎တွာ အတ္တာနံ သာဝေတွာ ဒါသကမ္မံ ကရိဿာမိ။ သစေ မေ ကောစိ အက္ခိနော နာမံ ဂဏ္ဍေယျ၊ တာလမိဉ္ဇံ နီဟရန္တော ဝိယ အက္ခီနိ ဥပ္ပါဒေတွာဒဿာမိ။

၂။ မယာ ကတကုသလနိဿန္ဒေန ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု ဂ္ဂဿရိယံ ကောဋ္ဌေ ပဋိဿာမိတံ ဓည် ဝိယ အဟောသိ၊ သွာဟံ ဂ္ဂမိဿာ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပဋိသန္ဓိံဂဏ္ဍိ၊ ကိံ မေ ဇီဝိတေနာ" တိ မရဏာယ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။

၃။ မစ္စု နာမေသ နသက္ကာ ကေနစိ ဇိနိတုံ၊ ဘဝေ ဥက္ကဏ္ဌိတောမှိ၊ ယာဝ မေ ဗျာဓိဇရာမရဏာနိ နာဂစ္ဆန္တိ၊ တာဝဒေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မံ စရိဿာမိ၊ အလံ မေ ရဇ္ဇေန၊ အနုဇာနာထ မံ ဒေဝ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြပါ။

၄။ ထိုမုဆိုးသည် မင်း၏ စကားကို ကြား၍ "ငါသည် အိမ်ရာထောင်သော လူ၏ဘောင်၌ နေသဖြင့် အကျိုးမရှိ၊ အရှင်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်အား ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူပါ" ဤသို့ ခွင့်ပြုစေ၍ မင်းသည် ပေးအပ်သောဥစ္စာကို သားမယားအား ပေး၍ ဟိမဝန္တာသို့ဝင်၍ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍ ဗြဟ္မာ့ ပြည်လျှင် လားရာရှိသည် ဖြစ်ပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ "ချစ်သား ဂေါပါလ တစ်ရက်နှစ်ရက်မျှ ငံ့လင့်ပါဦးလော့၊ ငါတို့ကို သက်သာရာရစေ၍ နောက်မှ ရဟန်းပြုရပါလတ္တံ့" ဤသို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုဂေါပါလသတို့သားသည် "မြတ်သော မင်းကြီး ယနေ့ ပြုအပ်သောအမှုကို "နက်ဖြန်မှ ပြုအံ့" ဟု မဆိုအပ်၊ ကောင်းသောအမှုမည်သည်ကို ယနေ့ပင်လျှင် ပြုအပ်၏" ဟု ဤသို့ ဆို၏။

၆။ စူဠသုဘဒ္ဒါသည် "ဤဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည် မိမိ၏ချစ်အပ်သောမယား၏ အပေါ်၌ ပန်းဝတ်မှုန်ဝတ်ဆံပွင့်ချပ်တို့ကို ကျစေ၏၊ ငါ၏ ကိုယ်ပေါ်၌ သစ်ခက်ခြောက်နှင့်ရောသော သစ်ရွက်ရော်တို့ကိုလည်းကောင်း ခါချဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း ကျစေဘိ၏၊ ဖြစ်စေဘိ၏၊ သိရလတ္တံ့" ဤသို့ ဘုရားအလောင်း၌ ရန်ငြိုးကို ဖွဲ့၏။

၇။ အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့၌ ကွက်လပ်များကို မှန်ကန်စွာ ဖြည့်စွက်ပြပါ။

(က) စက္ခုပထေ ၎တွာ ----------ဒေန္တိ။

(ခ) ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ တီဏိ ---------- နဝိဇဟိသုယေဝ။

(ဂ) တတိယဝါရေ နှာရုံ ---------- အဌာသိ။

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိစကားလုံးများကို ကြိယာပုဒ်အားလျော်စွာ ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) ပါဝိသိ။ (ရာဇ၊ ပသီဒိတွာ၊ သတသဟဿဂ္ဃနက၊ သီဝေယျက၊ ဥတ္တရာသင်္ဂ၊ တထာဂတ၊ ပူဇေတွာ၊ နဂရ)

(ခ) ဂတော။ (သက္က၊ တ၊ အတ္တ၊ အက္ခိ၊ ၎ပေတွာ၊ ရာဇနိဝေသန၊ နိက္ခမိတွာ၊ မဟာဇန၊ သြလောကေန္တ၊ နဂရ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ဒေဝလောက)

၉။ "နေ့တစ်ဝက် ဥပုသ်သီလကို စောင့်ထိန်းခြင်းကြောင့် အကျိုးကြီးမားပုံ"ကို ပြဆိုသော တိသနိပါတ်၊ ကိဆန္ဒ-ဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပြပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းစာများကို အများပြည်သူ ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ရေးသားတင်ပြပါ။

(က) ဝီသတိနိပါတ်၊ မဟာပလောဘနဇာတ်တော်၊

(ခ) တိသနိပါတ် ဂဏ္ဍတိန္ဒုကဇာတ်တော်။

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၂)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ "အာယုံ နု ဝဏ္ဏံ နု သုခံ ဗလံ နု၊ ကိံ ပတ္ထယာနော နု ဇနိန္ဒ ဒေသိ။
ကထဉ္ဍိ ရာဇာ သိဝိနံ အနတ္တရော၊ စက္ခူနိ ဒဇ္ဇာ ပရလောက ဟေတူ"တိ။

၂။ သုဝဏ္ဏစိတကံ ဘူမိံ၊ အဒ္ဒကွိ ကာသိဝမုနော။
သောဝဏ္ဏမယပါသာဒေ၊ ဝေဠုရိယဖလကတ္ထကေ။

၃။ ယောဟံ အတ္တဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ကတ္တုမိစ္ဆာမိ ဗြာဟ္မဏ။
တံ တွံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဗြာဟ္မာဏက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ထိုအခါ၌ ဘုရားလောင်းသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ထိုသုဓမ္မာမိဖုရားကြီး ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေကို ယူ၏။ ထိုဘုရားလောင်းအား ဖွားမြင်ပြီး၍လည်း နာမည်မှည့်သော နေ့၌ "သောမနဿသတို့သား" ဟူ၍သာလျှင် အမည်ကို မှည့်ကုန်၏။

၅။ ထိုဘီလူးမသည် ထိုအခါ၌ အခွင့်ကိုရ၍ မိဖုရားသည် မြင်စဉ်ပင် ကြောက်မက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ လာလတ်၍ ထိုသူငယ်ကို ယူ၍ ပြေး၏။ "ဘီလူးမသည် ငါ၏ သားကို ယူ၍ ပြေပြီး" ဟု မိဖုရားသည် ကျယ်စွာသောအသံဖြင့် ဟစ်ကြွေး၏။

၆။ ဤသို့ ဘုရားလောင်းဖြစ်သော သမ္ဘဝသတို့သားသည် ကောင်းကင်ပြင်၌ လဝန်းကို တက်စေဘိသကဲ့သို့ သဗ္ဗညူမြတ်စွာဘဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် သုစိရတပုဏ္ဏား၏ ပြဿနာကို ဖြေ၏။ လူများသည် ဟစ်ကြွေးကြော်ငြာ လက်ပန်းပေါက်ခတ်လျက် ကောင်းချီး တစ်ထောင်တို့ကို ပေး၏။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များ အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ဝေါဟာရပုဒ်များဖြင့် သန့်ရှင်းသော ဝါကျတစ်ခု ဖွဲ့စည်းပြပါ။

၇။ (က) ဒေတိ၊ (စတုတ္ထ ဒွါရကောဋ္ဌက ဗြာဟ္မဏ ဒါန)
(ခ) ဒေဟိ။ (တုမှပိ ဧတဖလသဒ္ဓ အာဂတာဂတသဗ္ဗဧဝ ဒါန)

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) ပသီဒိတွာ ပူဇေတွာ ပါဝိသိ၊
(ရာဇ သတသဟဿဂ္ဂနက သီဝေယျက ဥတ္တရာသင်္ဂ တထာဂတ နဂရ)
(ခ) ဝဋ္ဌေတွာ ဩဋ္ဌေသိ။
(တ ဒဋ္ဌစမ္မယောတ္တ မဟာသတ္တ ပါနီယပိဝနဌာန ယဋ္ဌိပါသ)

၉။ ဝီသတိနိပါတ်လာ (က) မာတင်္ဂဇာတ်၊ (ခ) စိတ္တသမ္ဘူလဇာတ်၊ (ဂ) သိရီမန္တဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို လေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော မှတ်သားဖွယ်များကို လိုရင်းထုတ်၍ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝီသတိနိပါတ်လာ (က) ရောဟဏဇာတ်၊ (ခ) စူဋ္ဌဟံသဇာတ်မှ ရရှိနိုင်သောသင်္ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဇာတကဋ္ဌကထာ (ဘာသာပြန်) ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆုတ် (၂) ရက်၊ (၈- ၄-၂၀၁၂) တနင်္ဂနွေနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဋိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁။ "တေ ဟိ နူန မရိဿန္တိ၊ အန္ဓာ အပရိဏာယကာ။
ပဉ္စန္ဒံ ဇီဝိတံ ဒေဟိ၊ ဘာတရံ မုဉ္စ လုဒ္ဒကာ"တိ။

၂။ သစေ ဟိ မေ ကောစိ ဟဒယမံသဿ နာမံ ဂဏေယျံ၊ ကဏယေန ဥရံ ပဟရိတွာ ပသန္ဒဥဒကတော သနာဋ္ဌံ ပဒုမံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ လောဟိတဗိန္ဒုနိ ပဌရန္တံ ဟဒယံ နီဟရိတွာ ဒဿာမိ။ သစေ သရီရမံသဿ နာမံ ဂဏေယျ၊ အဝလေခန သတ္ထကေန တေလသိင်္ဂလိခန္တော ဝိယ သရီရမံသံ ဩတာရေတွာ ဒဿာမိ။

၃။ သော တဿ နိဒ္ဒါယန္တဿ သိလာယ မတ္ထကံ ပဒါလေသိ။ မဟာသတ္တော တဿ တံ ကမ္မံ ဥတွာ ဥပ္ပတိတွာ သာခါယ နိသီဒိတွာ "ဘော ပုရိသ တွံ ဘူမိယာ ဂစ္ဆ၊ အဟံ သာခဂ္ဂေနတုယ်ံ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တော ဂမိဿာမီ" တိ တံ ပုရိသံ အရညတော နီဟရိတွာ မဂ္ဂေ ဌပေတွာ ပဗ္ဗတပါဒမေဝ ပါဝိသိ။

http://www.dhammadownload.com

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အထူးထူးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ရန် ဟော တော်မူအပ်သော နာခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သော စကားတော်ကို အလွန်ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နာပါ၏။ သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိသော တရား တော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် တပည့်တော်၏ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တော်မူသည် သာလျှင်တည်း။

၅။ ဤသတ္တဝါတို့သည် ငယ်သောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကြီးရင့်သောအခါ၌လည်းကောင်း သေရကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဤသူသည် ငယ်သောအခါ၌ သေရလတ္တံ့၊ ဤသူသည် ကြီးရင့်သောအခါ၌ သေရလတ္တံ့၊ ဤသို့ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ လက်တို့၌လည်း ကောင်း၊ ခြေတို့၌လည်းကောင်း သေစာနိမိတ်သည် မရှိ၊ အကျွန်ုပ်သည် အကျွန်ုပ်၏ သေအံ့ သောကာလကို မသိပါ၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါကပင်လျှင် ရဟန်းပြုပါအံ့။

၆။ ထိုသမ္ဗမိတ္တမင်းသည်လည်း သူရဲကို မသောက်မူ၍ သူရဲအိုးတို့ကို ခွဲစေပြီး၍ သီလကို ဆောက်တည်၍ အလှူကို ပေး၍ နတ်ပြည်သို့ လားရသည် ဖြစ်၏။ ဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်းအလုံးစုံ၌ လည်း အစဉ်သဖြင့် သေသောက်ခြင်းသည် ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၏။

၇။ အောက်ပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပါ။

(က) ပဋိယာဒေသုံ။ (အထ+ဧက၊ မဟာမဟဒိဝသ၊ ဂေဟ၊ ဗဟု၊ ပါယာသ၊)

(ခ) အာဂတော။ (တုမှ၊ အဒက္ခိဏေယျ၊ ဣမ၊ ပရမဒက္ခိဏေယျ၊ နိသိန္နဋ္ဌာန၊ ဧက၊ ဟုတ္ဝာ၊ ကိ၊)

၈။ အောက်ပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပါ။

(က) နိဟရိ။ (ဧဝ၊ ပန၊ ဝတ္ဝာ၊ မဟာသတ္တာ၊ ပေဋတ၊)

(ခ) န ဟောတိ။ (သ၊ တဏှာဝသိက၊ ဗာလ၊ ဗုဒ္ဓါဒိ၊ ပဏ္ဍိတ၊ ပသံသိတမ္ဗ၊)

၉။ သမ္မုလာဇာတ်တော် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တို့မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်အောင်ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ပဉ္စပဏ္ဍိတဇာတ်၊ (ခ) တေသကုဏဇာတ်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမကြီးတန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၁) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၂) တနင်္လာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ဗြဟ္မဘတ္တာ သန္ဒိပတိတွာ ငှိတကာဝ ရတ္တိံ ဝီတိနာမေတွာ ပါတောဝ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ သုဝဏ္ဏ သိဝိကံ အာရောပေတွာ သီသေန ဥက္ခိပိတွာ နဂရံ ပဝိသိံသု။

၂။ စဏ္ဍာလာဟုမှ အဝန္တီသု၊ မိဂါ နေရဥ္ဇရံ ပတိ။
ဥက္ကုသာ နမ္မဒါတီရေ၊ တျ"ဇ္ဇ ဗြာဟ္မဏခတ္တိယာ။

၃။ သော သိဝိကုမာရော ဝယပတ္တော တက္ကသိလံ ဂန္ဓာ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ အာဂန္ဓာ ပိတု သိပ္ပံ ဒဿေတွာ ဥပရဇ္ဇံ လဘိတွာ အပရဘာဂေ ပိတုအစ္စယေန ရာဇာ ဟုတွာ အဂတိဂမနံ ပဟာယ ဒသရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ထိုအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်မှ မနီးမဝေးအရပ်၌ မုဆိုးရွာ၌ နေလေ့ရှိသော တစ်ယောက်သော မုဆိုး၏သားသည် ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်သည်ရှိသော ဘုရားအလောင်းကိုမြင်၍ မိမိ၏ရွာသို့ ပြန်လာ၍ "ချစ်သား ငါတို့၏ သမင်ကို သတ်၍ ဆောင်ရာအရပ်၌ ဤမည်သော အရပ်ဝယ် ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော သမင်သည်နေ၏"ဟု သားအား ပြောကြား၏။

၅။ ညီတော် စိတ္တသမင်သည် ဤသို့သောစကားကိုဆို၍ ဘုရားလောင်း၏ လက်ယာနံပါးကို မှီ၍ ဘုရားလောင်း ကို ခိုင်ခံ့စေ၍ သက်သာရာကို ရစေလျက် ရပ်နေပြီ၊ သုတနာအမည်ရှိသော နှမတော်သမင်မငယ်သည်လည်း ပြေး၍ သမင်တို့၏ အလယ်၌ မောင်တော်နှစ်ယောက်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ "ဤဘေးသည် ငါ့မောင်တော်တို့အား ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ပြန်လည်၍ ထိုမောင်တော်တို့၏ အနီးသို့ ပြန်လာပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) လူသည် ယုတ်ညံ့သောဇာတ်ရှိသော်လည်း ထက်ကြွလုံ့လရှိသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိရှိသည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ညဉ့်၌ မီးသည် ထွန်းပသကဲ့သို့ ထွန်းပ၏။

(ခ) ဤဆိုအပ်သော ညဉ့်သည် အနည်းငယ်သော အရောင် မီးရောင်နှစ်ပါးကိုလည်း ဥပမာ ပြု၍ သားတို့ကို သင်အပ်သော အတတ်တို့၌ သင်စေလော့၊ ပညာရှိသည် လယ်ကောင်း၌ မိုးရွာသောအခါ၌ ချအပ်သော မျိုးစေ့သည် ပွါးရောက်သကဲ့သို့ စည်းစိမ် အခြံအရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ လာဘ်သပ်ပကာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ပွါးများရာ၏။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာတို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ ဝေါရောပေသိ။ (တတ္ထ၊ ဒ္ဒိ၊ အပိ၊ အမှ၊ ဇက၊ ရုက္ခမူလ၊ အညမည၊ နိဿာယ၊ ဌိတ၊ ဇက၊ လုဒ္ဒက၊ ဇက၊ ဇဝ၊ သတ္တိပဟာရ၊ ဇီဝိတ)

၈။ ဩဟီယိသု။ (စောရဂါမက၊ သတ္တဂုမ္ဗ၊ စေဝ၊ ဘတ္တရန္ဓက၊ ပတိကောလမ္ဗ၊ နာမ၊ ဇက၊ ပုရိသ၊ စ၊ ဣတိ၊ ဒ္ဒိ၊ ဇဝ)

၉။ ဘုရားရှင်အပေါ် ဒေဝဒတ်၏ ရက်စက်မှုကို ဝိသတိနိပါတ် သောမနဿဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု ဖြင့် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ်ကာ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝိသတိနိပါတ် စမွေယျဇာတ်တော်ကို လေ့လာသင်ယူရခြင်းကြောင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။